A. ERENS, o. Praem.
Archivaris der abdij Tongerloo

De Oorkonden van het Norbertinessenklooster St. Catharinadal te Breda — Oosterhout

Uitgave der
Analecta Praemonstratensia
1928-1929

[8]

Tongerloo
Drukkerij der abdij

Gh 5334

INLEIDING

In de geschiedenis der Tweede Orde van Premonstreit staat St. Catharinadal als een sprekend beeld van een veelbewogen maar immer groot verleden. Door alle wisselvalligheden heen welke de stichting van den H. Norbertus ten gunste der vrouwen doormaakte, blijft immers het voorbije van het " oude klooster " zeer kenschetsend en is heden ten dage het Brabantsche klooster nog de drager van het heerlijk ideaal van den Ordestichter in al de zuiverheid en opoffering van zijn beschouwend leven.

Door den aard der stichting zelve, door de immer blijvende bescherming haar welwillend verleend door de Heeren van Breda en dezer opvolgers uit de prinselijke en koninklijke familie van Oranje, door de verwikkelingen welke zich na de Nederlandsche Beroerten voordeden tegenover deze vesting van het oud Roomsch geloof midden eene calvinistische omgeving, door zijne overplanting van Breda naar Oosterhout en de daaruit vloeiende kentering in het kloosterleven, door de inmenging van het staatsbestuur ten tijde der Bataafsche Republiek en der constitutioneel Monarchie samengaande met de uitschakeling der betrekkingen met de Orde van Premonstreit waarvan de bakermat te Prémontré door de Fransche omwenteling was omvergehaald : ziedaar de levensperioden, langs dewelke deze vrome stichting heenworstelde.

De H. Norbertus had naast de stichting zijner *canonici regulares* met hun ideaal van hooger priesterambt, ook voor de vrouwelijke personen den weg opengezet langs een eensluidend ideaal vertolkt in een beschouwend leven. Daaruit waren, in onze Brabantsche gouwen onder meer, de dubbelkloosters ontstaan. Deze tweede stichting schijnt de onstandvastigheid der vrouwelijke kunne gedeeld te hebben. Bij beslissing van het Generaal Kapittel der Orde te Premonstreit, gehouden onder de leiding van den Gelukz. Hugo van Fosses, den eersten abt van Premonstreit na St. Norbertus, werden de vrouwelijke kloosters van de mannelijke stichtingen verwijderd en luidt het doodvonnis over de vrouwelijke stichtin-

gen : ze zouden uitsterven. Had wellicht de inspiratie dezer nonnenkloosters voeling gevonden met de stroomingen uit de opbloeiende begijnen-beweging, en waren alzoo wellicht deze stichtingen, heel het Westen door, getroffen geworden door de pauselijke verordeningen welke Begarden en Beginen bedoelden ? Zulks blijft een ernstig onderzoek waard. Zeker is het althans dat waar in de Nederlanden voor de Begijnen alhier vertoevend eene uitzondering gemaakt werd in het pauselijk dekreet, ook de Norbertinessen hier bleven voortbestaan. Of is eerder het omgekeerde waar, dat de Begijnen-beweging zoo niet voor een goed deel onstaan uit onze opgejaagde zusterkens, dan toch krachtig bijgegroeid is door de tallooze weggebannen kloostervrouwen ?

Op dit kritiek oogenblik in de geschiedenis der vrouwelijke stichtingen van den H. Norbertus rijst in de Nederlanden een nieuw klooster op : Sint-Catharinadal. Slechts enkele feiten omlijsten het begintijdvak. Petrus, bisschop van Odensee, hulp-bisschop van Luik, wijdt in 1271 eene kerk en kerkhoven te Vroenhout, bij Wouw en bevestigt alzoo eene stichting van Servatius van Breda ; Arnold van Leuven en zijn vrouw, heeren van Breda, verleenen hunne bescherming aan de nieuwe stichting en begiftigen haar met goederen en inkomsten. Datzelfde jaar nog wordt het klooster bij de Orde van Premonstreit ingelijfd. En hier rijzen dadelijk eenige kapitale vragen wier oplossing nog moet verschoven worden : Wie was Servatius van Breda ? Geldt zijne stichting eene onafhankelijke vrome stichting, welke later haar aansluiting bij de orde van Premonstreit gezocht en bekomen heeft ? Of is St. Catharinadal eene uitvloeiing van het dubbelklooster van St. Michiels van Antwerpen, dat op het einde der XII[e] eeuw naar Santvliet verhuist onder den naam van St. Magdalenaklooster en waarvan bij het einde der XIIIe eeuw geen spoor meer te vinden is ? Maar waartoe dan de naamsverandering ? En hoe komt het dat niet St. Michiels de rechten der moeder-abdij bezit, — *jura paternitatis*, — maar deze uitsluitend in handen zijn van Prémontré zelf, van waaruit de vrijgekozene der zusters tot proost wordt goedgekeurd en het toezicht over geestelijk leven en goederenbeheer gehouden wordt ?

In 1295 reeds was de nieuwe stichting ernstig bedreigd : door overstrooming werd het klooster onbewoonbaar en het kloosterleven onmogelijk. Daarom ging de gemeente over naar Breda, waar de Heeren, zonder veel doorzicht in kloosterzaken, de zusters Norbertinessen onder dak brachten in het gasthuis. De werkzaamheden van verpleging strookten echter niet met het levensideaal dat de

zusters van St. Catharinadal tot het hare hadden gemaakt, en in 1308 werd haar het beschouwend leven weergeschonken.

Van nu af teekent zich de geschiedenis van het " oude clooster " klaar af in zijn innerlijk leven, maar vooral in zijn stoffelijke ontwikkelingen door de rijke dokumentatie welke voorhanden is. De inkomsten der zusters worden georganiseerd. Onder de sterke en edelmoedige bescherming der Heeren van Breda zal de gemeente, tamelijk vrij van aardsche zorgen die door den proost worden waargenomen, haar leven van hooge contemplatie ingaan. Komt de inzinking, dan is zij te wijten aan het vervangen van den proost door vreemde biechtvaders, terwijl dan de priorin zich de stoffelijke zorgen toeeigent, waardoor het geestelijk leven ontfrischt wordt en de slotregel met huisdisciplien een geweldige indeuking krijgen.

Daaraan hebben de kloostervisitaties haar heilmiddel toegepast, doch niet altijd met een blijvend succes. De hervorming van 1461-1463, op aandringen van Jan van Nassau ingezet en door dezes dochter Odilia geleid, — ook dit dient nog streng kritisch onderzocht te worden, — kwam de kloostergemeente ten goede, en de nieuwe kerk, in 1500 gebouwd, zou ook gelegenheid geven tot meer luister voor de koorofficies.

Moeizaam geraakte St. Catharinadal langs de Nederlandsche Beroerten. Beeldstorm en kerkroof ontheiligden de bedeplaats en krenkten den slotregel, oorlogswoelingen en stadsbelegeringen stoorden den heiligen vrede, ontreddering van het maatschappelijk leven tornde de inkomsten los, kettersche vervolging dreigde de gemeente met uitsterving. Vreemde biechtvaders slechts bleven ten dienste der zusters, geen proosten in dezelfde Orde naar vaste kloostertraditie opgeleid en die naast de zusters zouden gestaan hebben als een sterke stut in dagen van wee en vervolging.

Met de herovering van Breda door Spinola in 1625 zou daarin verholpen worden. De banden met de Orde werden weer opnieuw aangehaald en van het hooge Ordebestuur uit zal voortaan op St. Catharinadal een vaste leiding overgaan. Proost Mutzaerts (1625-1635) doet de haast uitgestorven kloostergemeente heroprijzen, Proost Cruyt (1635-1655) redde met geduld het herworden St. Catharinadal in de dagen van Calvinistische vervolging en beredderde de overbrenging van de kloostergemeente naar Oosterhout, wanneer het stadsbestuur in het " oude clooster " zijn *Illustre school* inrichtte. Proost Vander Malen (1635-1660) organiseerde opnieuw de goederen van het klooster, naar inhoud van de dokumenten zelf ; daartoe rangschikte hij het archief en legde nieuwe registers

aan. Zijn aanteekeningen, welke berusten op rijke gegevens, inmiddels verloren gegaan, zijn een onwaardeerbare schat. Zijn vijf-en-twintigjarig bestuur was een blijvende zegen voor St. Catharinadal.

Een oogenblik nog, na het fiasco van Breda's hooger onderwijs, keerden de religieuzen terug naar haar oud verblijf, om zich dan voor goed te gaan vestigen in de " Blauwe Camer " en alhier een nieuw klooster op te trekken. Dàar zou St. Catharinadal blijven voortbestaan tot op onze dagen. Zijn geschiedenis staat voortaan ingelijst in tijdvakken naar die van zijn proosten haast, onbeduidend met den eene, meer op den voorgrond tredend dan met den andere. Proost Van Simphoven (1770-1779) bewerkte eene nieuwe ordinatie van de goederen en boeken.

Maar reeds stond men op den vooravond van de Fransche omwenteling : Geen uitdrijving noch plundering, weliswaar, in Noord-Brabant, maar dan toch eene min vredelievende inmenging der regeering in de kloosterzaken, welke vooral tot uiting kwam, toen Napoleon I, op 12 November 1811, de Norbertinessen van St. Catharinadal, tot handhaving van haar bestaan, — contemplatieve Ordens moesten weg, — approuveerde als " Zusters van Liefdadigheid, gezegd Norbertinessen ", en haar oplegde onderwijs te geven voor de behoeftige kinderen van Oosterhout.

Prémontré was vergaan in de Fransche orkaan ; de machtige Brabantsche kloosters waren leeggeplunderd en verkocht en de vele Norbertijnen dwaalden rond in de parochies der Orde. Geen uitzicht op betere dagen kwam hun toestand verbeteren bij de regeering van de Vereenigde Nederlanden, welke wars stonden tegenover het herstel der kloosters. Zoo ontbrak dan ook aan St. Catharinadal de hooge leiding. De H. Stoel trachtte hierin te voorzien, en na eerst met behulp van den internuntius het klooster beredderd te hebben, stelde hij het onder het gezag van Mgr. van Hooijdonk, apostolisch Vicaris van Breda, met den titel van Apostolisch Visitator over de Norbertijner stichting, een leiding welke tijdelijk overgenomen werd door Mgr. Zwijsen, bij verordening van den H. Stoel, tijdens het woelig bestuur van proost Brouwers (1837-1862). Deze laatste ging wel wat ver in zijn " hervormingen ". Desniettemin moet van hem gezegd worden, dat zijn vijf-en-twintigjarig bestuur een zegen was voor St. Catharinadal. Zoo heden door haar geest van diepe vroomheid en blijde offervaardigheid deze communauteit zoo in aanmerking komt tusschen de zeldzame contemplatieve kloosters van Nederland, dan legde hij daarvan de grondvesten en leeft nu nog zijn leiding voort.

Sinds 1922 staat als proost aan het hoofd van St. Catharinadal Hoogw. Heer Henricus Van Reeth, voorheen prior der Norbertijner abdij Tongerloo. Zoo dit cartularium verschijnt, als inleiding tot de zoo belangrijke en boeiende geschiedenis van dit klooster, is het vooral aan hem, dat wij onzen dank moeten wijden. Hij ordende het verwaarloosde en verspreide archief, en spoorde ons aan uit den rijken oogst de uitgave van de oude dokumenten op te delven en zoo een nieuwe belichting te geven over een der meest merkwaardige godsdienstige instellingen van Noord-Brabant.

* * *

Wij bepalen ons bij dit schematisch overzicht van het verleden van St. Catharinadal. Eene meer volledige en meer kritische studie volgt wel later. Bij den huidigen toestand onzer opzoekingen blijven nog te veel punten in de schaduw of is het niet mogelijk ze in te lijsten in de algemeene geschiedenis van land en Orde.

Naar eisch zouden wij hier ook de volglijst van priorinnen en proosten moeten laten volgen. Wij durven het echter niet aan. Een overschrijven van de bestaande lijsten zou ons beschamen, daar ze zoo willekeurig opgemaakt werden en het groote dokument, dat ons ten dienste staat, het Doodenboek, dient aan een zwaar kritische studie onderworpen te worden.

* * *

Het archief van St. Catharinadal werd de tijden door met de warme vrouwenzorgen bewaard, waarmee de vrome Norbertinessen die relikwieën der voorbije eeuwen behandelden. Was alles maar immer in haar handen gebleven ! Want ook in het verloop der dagen zijn er leemten gekomen : Registers, papieren, perkamentjes, welke op dat oogenblik waardeloos schenen, werden versmaad, b. v. wanneer in de XVIIIe eeuw de zusters in de kapittelzaal zoo'n last kregen met het aflezen van het Necrologium in *gothica minori* geschreven en er haar een ander afschrift bezorgd werd in sierlijke renaissanceletter, gebruikte men de perkamenten blaadjes van het nutteloos geworden handschrift voor het inbinden der boeken uit de bibliotheek. Zoo ging dit kostbaar dokument, met zijn verschillende grondlagen uit dewelke men de tijdvakken van het afsterven kon opmaken, verloren, enkele brokjes uitgezonderd, welke hier en daar weergevonden werden. — Ook de tijdsomstandigheden waren heel ongunstig voor een integraal bewaren van het archief, b. v. de driedubbele verhuizing van Breda naar Oosterhout, van

Oosterhout naar Breda en weder van Breda naar Oosterhout. — Zorgeloosheid van sommige proosten, vochtigheid en knaagdiertjes, enz. moeten als andere omstandigheden aangestipt worden voor het verloren gaan van menig kostbaar bescheid.

De oudste registers — uitgaven en inkomsten, — dateeren uit de tweede helft der XVe eeuw, en zijn dan nog slechts brokstukken. Vanaf het begin der XVIe eeuw bestaan enkele registers in ongeschonden toestand, maar de reeks is niet volledig, zelfs is ze gansch onderbroken vanaf 1550 tot het begin der XVIIe eeuw. Wat belang hadden deze verouderde aanteekeningen ook nog bij de huidige bereddering der goederen ? Zoo ging een rijke schat aan gegevens over het inwendig leven van het klooster verloren. Maar de cijnsboeken, de manuaal-registers der pachten, dàt bleef met de grootste zorg bewaard.

Ook aan de perkamentjes werd een blijvende zorg besteed. Slechts weinige ontbreken en in haast geen archiefdepot bleven de zegels zoo goed bewaard. Bij de meest belangrijkste dokumenten was het zegel omwonden met kennep of zelfs in een stukje stof genaaid. Deze karters, volgens een paar aanteekeningen uit het cartularium, waren in de XVe eeuw bewaard in een speciale kist [1]). In latere tijden werden de karters, denkelijk volgens de plaats waarop zij betrekking hadden, opgeborgen in lijnwaden zakjes. Nog enkele dezer bleven bewaard.

Wanneer in 1445 het eerste cartularium opgemaakt werd, werd die rangschikking naar de plaats der herkomst overgenomen, zonder nochtans dat een bepaalde volgorde op de rug der origineele karters opgeteekend werd. Daar vindt men alleen een korten inhoud. Al de karters werden trouwens in het cartularium niet overgeschreven. De gestelde rangschikking bleef bewaard gedurende het bestuur van Mevrouw Vanden Veken (1479-1432) wanneer een .nieuwe organisatie der goederen plaats had, en thans ook de bewijzen over de inkomsten in Roosendaal en omliggende die in het eerste cartularium verwaarloosd werden, in het Cartularium B ingelascht werden. Een derde rangschikking der karters dagteekent uit de tijden van proost Mudzaerts (1626-1635) die het cartularium C opmaakte en naar vermogen getracht heeft de bereddering der goederen, door de Nederlandsche Beroerten in de war gestuurd, weder in het klare te trekken. Gelukte hij er in ? Althans eenige jaren later moest prost Vander Malen zich opnieuw

1) B. v. : Cart. B, fol. 51 : *Item van desen chynse voers, is noch een instrument in die brief kist.*

aan het werk spannen en hij leverde degelijk werk. Mudzaerts schijnt zich bepaald te hebben bij de bescheiden die betrekking hadden op de tijdelijke goederen. Vander Malen doorwerkt heel het archief : Hij ordent het opnieuw volgens het cartularium B van Mevrouw Vanden Veken ; hij legt nieuwe manualen aan, ieder volgens de plaatsen waar cijnzen en erfpachten voorhanden zijn, voorziet ieder register met eene kaart, en volgens de hoofdletters waarmede deze manualen geteekend zijn, rangschikt hij ook de karters, zonder deze te nummeren. Verder bezorgt hij eene kronijk over het verleden van het klooster en, naar het gebruik dier tijden, b. v. bij Strada, legt hij de feiten vast in de tijdspannen van tien jaren : *decades*. De dokumentatie welke hij daartoe voorhanden heeft, rangschikt hij in pakjes met een cijfer voorzien, waarheen hij verwijst in zijn Chronicon. Zoo was heel het archief zakelijk geordend onder zijne leiding.

De XVIIIe eeuw had voor het bestuur der goederen nieuwe verwikkelingen meegebracht (Collateraal recht, recognitiepenningen, rijksontvangers, enz.) en ook waren de bezittingen aangegroeid (Moerdijk, Zwaluwen). Daardoor ook nieuwe eischen. De tot nogtoe gebezigde rangschikking bleek niet meer voldoende en proost Van Simphoven zou een nieuwe ordening uitwerken. Hij liet een eiken kast vervaardigen waarin in afzonderlijke hokjes alles wat hij gebruiken kon voor het bestuur der goederen en de verdediging der rechten voorhanden was. De indeeling was als volgt :

1. Clooster, exemptie, privilegies, beneficie, Ten Hout. A.
2. Oosterhout, Ten Hout, Vijf Huyzen, Houtsche akkers, B.
3. Ontvangerş, pachten, dorpsimposten. C.
4. Dongen, Gils, Den Reyen. D.
5. Roosendaal, Nispen, Wouw, Etten. E.
6. Moerdijk en beide Swaluwen. F.
7. Rijsbergen, Bavel, Ginneken, Strijbeek. G.
8. Dijkschot, Moer, turf, Advertentiën. H.
9. Breda, Hof, Huys, Refugie, Haage. I.
10. Teteringen, Hof, Vucht, Crogt, Terheyden. K.
11. Thienden, Goirle, chyns tot Oosterhout. L.
12. Ontvanger van chyns, etc. tot Breda. M.
13. Baerle, Meire, Chaem, Geertruy den Berg. N.
14. Boeten, Quellingen, Placaaten. O.
15. Huurcedullen. Zegel, Lantmeting. P.
16. Recognitie geld, Schaal, Kerk regt. Q.
17. Privilegien, Schol. Acquireerd Bos. R.

18. Collateraal, Terrier Brieven S.
19. Obligatien, Schuld, Accord, Fundatien. T.
20. Precoutien, Vestbrief, Chynsboeken. U [1]).

Bij deze nieuwe rangschikking echter werd zoowat heel het werk van Vander Malen over boord geworpen, ten minste voor de "zakendokumentatie". Deze werd ingedeeld volgens de hokjes der kast en met de alphabetische letters voorzien, achter ieder opschrift der kast voorhanden. Andere dokumenten werden gerangschikt volgens nieuw aangelegde registers en met de dubbele kapitaalletters waaronder deze gerangschikt waren, voorzien. De louter geschiedkundige dokumentjes, door Vander Malen in pakjes vergaderd, liet hij veelal onaangeroerd.

Deze rangschikking bleef zoowat tot in het begin der XIXe eeuw voortbestaan. Dan was echter, door het in voege komen der rechtspleging van Napoleon, de archiefdokumentatie in rechtsgedingen en inning der inkomsten een nutteloos materiaal geworden, en de gevolgen bleven niet uit. De warboel begon.

Is het mogelijk aan het archief van St. Catharinadal zijn oorspronkelijk uitzicht terug te schenken ? En aan welke der vroegere rangschikkingen dient dan de voorkeur gegeven ? Ons inziens zou aan de ordening van Vander Malen de voorkeur moeten verleend worden, daar deze heel het archief beheerschte en het meest rationeel was. Reeds schonken wij onze aandacht aan deze rangschikking, alhoewel, voor de uitgave van het cartularium niet volstrekt noodig schijnt het wezen van het vroeger archief te doorschouwen. Ook stellen wij ons den arbeid zoo licht niet voor. De pakjes dokumenten, door Vander Malen zorgzaam samengebracht en gerangschikt, werden ontdaan van het touw, welke ze vasthield en de losgeraakte papieren werden verspreid terwijl nog enkel het buitendokument zijn aanduiding draagt. Veel ging er inmiddels ook verloren en zoo ontstond er een kolossale leemte welke niet meer te vullen is. Ook valt het soms moeilijk een onderscheid te maken tusschen kapitaalletters, op de karters aangebracht door Vander Malen, en de andere, van de hand van Van Simphoven.

* * *

De *Cartularia* vormen de grondlage dezer uitgave.

Het archief van St. Catharinadal beschikt over drie *cartularia,*

1) Vier andere opschriften zijn verdwenen.

welke een volgletter : A, B en C dragen die door ons werd overgenomen.

Cartularium A draagt als opschrift :

A. — *Autste register van brieven geschreven* A° *1445,* [1]) *die het cloester van S. Catharinadael te Breda heeft van alle goederen. Maer daer syn geen brieven van Rosendael by.*

Cartularium A, 23-30 cM. groot, is gebonden voor rug en achterblad in perkament, met het voorblad in carton-papier. Het bevat 101 bladen waarvan enkele in perkament, fol. 1, 8 en 9, 16 en 17, 24 en 25, 31b en 32, 42, 47 en 47, 54, 61 en 62, 70 en 75. De overige bladen zijn in papier, vertikaal gestreept in het eerste deel, gewaterwerkt met een anker in het tweede deel en met en jachthoorn of met een kruis in het derde deel. Enkele folio's schijnen weggenomen te zijn, want een eerste paginatie gaf 133 folio's op, terwijl de huidige slechts tot 101 komt.

Het geschrift van dit HS, in kleine ronde gothiek, is tamelijk verzorgd. De initiaal op fol. 1, welke door den verluchter moest bijgewerkt worden, werd niet voltrokken. Verder staat er een tamelijk goed verzorgde hoofdletter bij het begin van ieder akte.

Dit HS bestaat uit twee deel, waarvan het eerste met zijn karters gaat tot 1400 en boven ieder afschrift een opschrift draagt van een latere hand. De laatste karter van het tweede deel is van 1528.

Cartularium B draagt als opschrift :

B. *Aut Register-Boeck van Brieven. Oeck de brieven in Rosendael, gemaeck ten tyden van Mavrouw vanden Veken* [2]).

Cartularium B, 24-29 cM. groot, is met perkamentbladen gekaft, en loopt over 182 folio's.

Dit cartularium bestaat uit twee deelen. Het eerste, dat 20 folio's bevat, op perkament, geeft kopij van akten waarvan de oudste van 1499 is. Ieder dezer afschriften, vanaf fol. 3, waar waarschijnlijk de eerste lage begint, is voorafgegaan van eene alphabetische letter : A (fol. 3) tot Y (fol. 13). Dit deel is in klein gothisch geschrift opgesteld zonder versiering der beginletters. Het perkament werd gelijnd maar het geschrift tusschen de regels aangebracht.

Dezelfde hand vulde de volgende folio's aan vanaf 21 tot 23, en vanaf 23 vso (fol. 24 ontbreekt) tot fol. 32 heeft een zestiendeeuwsche hand afschriften bijgevoegd (laatste : 1557). Fol. 32 geeft

1) "Kost van schrijven 1-16-0" : aanteekening van Vander Malen.
2) Dezelfde titel staat op het binnenblad.

eenige losse opgaven in slordig zestiendeeuwsch geschrift, waarop fol. 32 vso eene akte van 1514 in zuiver loopend-gotische, en fol. 33 tot 35 een uitgebreide index van het voorgaande, uit de XVIIe eeuw.

Het tweede deel ging van fol. 37 tot 173 volgens de eerste foliotatie, maar door het tusschenvoegen van eenige folio's na fol. 61, gaat een nieuwe paginatie over dezelfde folio's tot fol. 185. Dit deel is op papier, keurig uitgevoerd in klein gothisch. De titel van de akten is van dezelfde hand in ietwat grooter letter. De beginletter is rood gerubriceerd en de titel zelf rood onderlijnd. De laatste akte is van 1494.

Het derde deel denkelijk is van een andere hand, eveneens in kleine gothiek geschreven, en heeft als oudste akte eene van 1518.

De dokumenten over Rosendaal (fol. 1 tot 20) werden door notaris gecollationeerd en tot echt verklaard : " *Facta collatione diligenti de copia jam prescripta ad litteram originalem rite sigillatam, quod protestor manu propria. S. Micheys, notarius* ". Dezelfde notaris heeft vanaf fol. 3 den korten inhoud gesteld boven iedere akte tot fol. 17. — Vanaf fol. 21 dragen de afschriften op het einde den naam " G. Leyekerke ", wellicht de copiist, waarvan wij het officieel handteeken fol. 23 weervinden. Vanaf fol. 25 tot 31 werden de dokumenten, in zestiendeeuwsch geschrift, gecollationeerd door notaris Andreas Snavels.

Het tweede deel (fol. 38 en volg.) draagt geen teeken van echtverklaring.

De dokumenten vanaf fol. 62 tot 82 bevatten de " autentique copye van 16 briefven raeckende de cheynse van uytgegeven erve op het nonnenvelt " etc. en zijn voorafgegaan van een kaart, de indeeling van den grond weergevend te Breda, tegenover het klooster. De laatste akte dezer is van 1565, en elke werd gecollationeerd door Adriaens (?). Het afschrift werd genomen, naar aanduiding, " vuyten register autenticq der schepenen brieven in Breda ". In de marge staat het jaartal van iedere akte.

Cartularium C draagt als opschrift :

C. — *Nieuwen Register Boeck door H. Mutsaert Proost geschreven, oock met brieve van Roosendael. — Register-boeck door H. Mutsaert proost geschreven met brieven van Rosendael.*

Formaat : 21 op 32 cM. Band : karton met perkament overtrokken.

Dit HS bestaat uit twee deelen. Het eerste is gefolioteerd van 214 tot 235 en draagt als speciale titel : *Copye en onliggende,* en op fol. 215 : *Hier naer volgen de Brieven ende toecomsten van chyn-*

sen ende renten haer bestreckende onder Roosendael, Gastel ende daer ontrent.

Deze afschriften, welke vroeger tot een ander register behoord hebben, naar blijkt uit de paginatie, zijn opgesteld in loopend geschrift der XVIIe eeuw, met boven ieder een opschrift in ietwat grooter letter. De akten zijn voorafgegaan van een kapitaalletter van A B C, gaande van A tot III.

Het tweede deel is in sierlijk geschrift van einde XVIe eeuw en gaat van fol. 1 tot 59. De opschriften, in grooter letter, zijn zwart onderstreept alsmede de opgave der som in de akte. — Vanaf fol. 62 tot 133 volgen afschriften in loopend, gebonden geschrift der XVIIe eeuw.

* * *

De uitgave van een Cartularium wordt, volgens de huidige wetten der archiefeconomie gedaan naar den inhoud van de bestaande cartularia.

Wij hadden ons willen schikken naar dien gouden stelregel, maar onze poging liep bijster. St. Catharinadal bezit drie cartularia, en deze dragen niet het karakter dat in de archiefeconomie verondersteld wordt en ook geregeld voorkomt in de oorkondenboeken onzer abdijen. Te St. Catharinadal vinden we niet de afschriften van heel de dokumentatie welke het klooster juridisch en economisch omvormde, maar wij krijgen hier alleen een uitkijk op het economisch leven van het klooster, en dan nog in een zeer engen zin : het gaat enkel over de inning van cijnzen en grondlasten, en dit vormt het eerste gedeelte van het cartularium en de inning der graanpachten : koren, haver, gerst en spelt en hierover loopt het tweede deel. — Roosendaal maakt eene uitzondering voor deze indeeling ; cijnzen en graanpachten staan onder mekaar. Daartusschen gaat het nog over enkele gronden die verpacht worden, over de turf van een moerland welke afgestaan wordt voor een bepaald aantal jaren. Verder niets meer. Het systeem der pachterijen als middenpunt van eene gronduitbating is te St. Catharinadal totaal onbekend, en slechts één molen is in bezit van het klooster.

Tegenover dien heel bizonderen aard der cartularia staat eene rijke verzameling perkamentjes. Voor het minste één derde daarvan werd geen plaats ingeruimd in het cartularium, juist daarom omdat ze geen bewijs vormden voor een inkomen. Alles wat betrekking heeft op de stichting zelve van het klooster, op het verband met de Orde, op de verhouding tot Rome, op de innerlijke huisregeling en kloosterdisciplien, op de professies, de fundaties, enz.

bleef verwaarloosd. Welke plaats moest dan gegund worden aan deze dokumenten welke op de eerste plaats de grondlage vormen voor de geschiedenis. Vooraan zouden ze moeten gerangschikt worden, en de andere dokumenten zouden later volgen, maar dan was het geen cartularium meer.

En welke ordening daarbij toepassen ? Op de rugzijde der perkamenten staan naar gewoonte de aanteekeningen, maar deze brengen ons weinig licht nopens die rangschikking. De oudste, tot 1500, dragen in vijftiendeeuwsch geschrift den beknopten inhoud van het dokument : geen letter echter of cijfer of plaatsaanduiding welke zou verwijzen naar eene indeeling op dat oogenblik bestaande. De eerste uit de rugschriften te volgen klasseering dagteekent slechts uit de XVIIe eeuw. Zoo kan ze ook niet dienen tot grondlage van eene indeeling voor deze uitgave, welke zich, op enkele dokumenten na, bepaalt bij die van vóór 1500, zoodat de ordening welke wij zouden toepassen een arbitrarisch karakter zou dragen. Verder loopt men in de war met dokumenten over goederen : van deze bestaan veel origineele, waarvan geen afschrift in het cartularium opgeboekt staat, omdat een latere omvorming van de verkregen bezitting eene nieuwe regeling der inkomsten bepaald heeft en deze slechts in het cartularium in aanmerking komt. Een *index* op het archief schijnt in vroegere eeuwen niet bestaan te hebben.

Voor deze uitgave der karters van St. Catharinadal hebben wij dan moeten terugkeeren tot het zoogezegd verouderd systeem der chronologische opvolging, welk het eenigst denkbaar was, en naar hetwelk de huidige ordening van het archief ook opgemaakt was.

Als bijlage van deze uitgave zullen wij, naar inhoud van cartularium B, dat het meest logisch is en ook het meest gebruikt schijnt te zijn, een beknopten inhoud geven van de karters, met indeeling en volgorde als in HS. Zoo zal ook de wensch voldaan zijn van hen die trots alles de reproductie van het cartularium eischen.

* * *

Het archief van St. Catharinadal bevat 20 origineel karters der XIIIe eeuw, 121 der XIVe en 258 der XVe. Voor de latere tijden bestaan er nog enkele honderden welke voor deze uitgave niet in aanmerking komen. Daar het eene uitgave van het cartularium geldt, hebben wij ons bepaald bij de karters tot 1500 in het algemeen. Wij geven slechts enkele der XVIe eeuw, omdat zij in origineel verbonden zijn met eene akte van voor 1500, ofwel omdat ze voorkomen in cart. B, alhoewel ze daar nog door een latere hand werden bijgevoegd.

De uitgave van den tekst zelf geschiedde volgens de gekende *Regels voor het uitgeven van historische bescheiden,* vastgesteld door het bestuur van het *Historisch Genootschap van Utrecht.* Amsterdam, 1915, en die van de *Commission royale d'histoire, Instructions pour la publication de textes historiques.* 2e uitg. Brussel, 1922.

Voor de XIIIe eeuw, hebben wij den tekst voorzien van een dwarsstreep welke naar het origineel het einde van den regel aanduidt. Voor de volgende tijden dachten wij dit ornement overbodig.

Naar gelang de belangrijkheid van den inhoud der karters en afschriften, werden deze gepubliceerd *in extenso,* of verschaften we enkel een regest.

Iedere karter wordt ingeleid met een summarische inhoud, tamelijk kort wanneer het dokument in zijn geheel gereproduceerd wordt, en met de meest interessante gegevens ingekleed, wanneer het slechts een regest geldt.

Na den tekst volgen de bizonderheden over het origineel dokument, wanneer dit voorhanden is : nummer der huidige rangschikking, afmetingen, zegels, aanteekeningen op rugzijde, en aanduiding van de plaats waarop in de cartularia het afschrift voorhanden is.

De dateering der stukken werd naar huidigen jaarstijl herleid. Daar Breda en omliggende kerkelijk tot het bisdom Luik behoorden, hebben wij dezes jaarstijl toegepast op Breda en heel de gouw : de jaarstijl van Kerstmis. Zonder klare bewijzen te hebben mogen wij dan toch besluiten dat de jaarstijl van civiel-Breda dezelfde was als de kerkelijke. Heel kenschetsend is het b. v. dat wanneer het karters geldt van wat meer zuiderlijken oorsprong b. v. Baerle, de bijvoeging " luiker stijl " ons komt verwittigen dat heel in de buurt de Brabantsche of Kamerijksche stijl in voege is.

Op het titelblad stelden wij " Breda-Oosterhout ", duidend alzoo op het verleden van St. Catharinadal, en tevens het huidig klooster situeerend.

* * *

Overbodig klinkt het de aandacht gaande te maken voor het belang dezer uitgave. Over enkele jaren werd met veel belangstelling de uitgave van het *Cartularium van het Begijnhof van Breda* begroet [1]. Het archief van St. Catharinadal is minst viermaal rij-

1) G.C.A. Juten, *Cartularium van het Begijnhof te Breda.* Bergen-op-Zoom, 1910.

ker dan het archief van het begijnhof. Zijn oude dokumenten staan in innig verband met het oude Huis van Breda en zijn vele vertakkingen ; zijn karters hebben betrekking op vele dorpen der Baronie en op Roosendaal met omliggende [2]), en verstrekken kenschetsende gegevens over plaatsen en plaatsnamen,over geplogenheden van koop, verkoop, verpachting, vercijnsing, over landsgerechten en schepenbanken. Een ware mijn welke door de vakmannen dien speciale bevoegdheden met nut zal uitgebaat worden !

* * *

De geschiedenis van St. Catharinadal wordt belicht door de volgende studiën :

Th. E. Van Goor, *Beschrijving der stadt en lande van Breda.* 's-Gravenhage, 1744.

A. J. Van der Aa, *Geschiedkundige beschrijving van de stad Breda en hare omstreken.* Gorinchen, 1845.

J. B. Krüger, *Kerkelijke geschiedenis van het bisdom Breda.* Bergen-op-Zoom (1872-1878).

V. Van der Aura, *Geschiedkundige bijdragen betreffende het Norbertinessenklooster van St. Catharinadal.* Oosterhout, 1894.

J. Kalf, *De Monumenten van Geschiedenis en Kunst in de provincie Noordbrabant.* Utrecht, 1912.

Ook verschenen een paar brokjes uit de geschiedenis :

A. Erens, *De herwording van St. Catharinadal te Breda na de Nederlandsche beroerten, 1625-1635,* overdruk uit *Analecta Praemonstratensia,* t. III, 1927, blz. 29-60 ; en Idem, *De Kloosterschool van St. Catharinadal te Breda 1556-1640, ibidem,* blz. 449-458.

De uitgever,
Dr. A. ERENS,
Archivaris der abdij Tongerloo.

---

2) Enkel uit het Cartularium zelve hebben wij reeds : over Roosendaal 75 karters ; over Breda 138 van cijnzen en 32 van graanpachten ; over Ginneken 7 van cijnzen en 20 van graanpachten ; over Terheyden 24 van cijnzen en 2 van graanpachten ; over Etten 10 van cijnzen en 4 van graanpachten ; over Prinsenhage 3 van cijnzen en 21 van graanpachten ; over Gilze 4 van cijnzen en 45 van graanpachten ; over Baerle 1 van cijns en 5 van graanpachten ; over Rijsbergen 1 van cijns en 1 van graanpacht ; over Hoogstraten 1 van cijns en 6 van graanpachten ; over Dongen 4 van cijns en 9 van graanpachten ; over Chaem 4 van graanpachten, over Antwerpen 1 van cijns.

DE OORKONDEN VAN ST. CATHARINADAL

1.

1271, Januari 10. — *Petrus, bisschop van Odensee, hulpbisschop van Luik, wijdt de kerk met altaar en twee kerkhoven (te Vroenhout).*

Anno ab incarnatione Domini millesimo ducentesimo / septuagesimo sabbato post epiphaniam Domini consecrata est / hec ecclesia cum altari et duobus cymiteriis ad / laudem et gloriam individue trinitatis, in honorem / et reverentiam beate Katherine virginis et martyris / a reverendo patre et domino fratre Petro, miseratione divina / Otthoniensi episcopo (1) reverendi patris Henrici Dei gratia / Leodiensis episcopi (2) in pontificalibus vices agente. Sunt / autem reliquie sanctorum in dicto altari posite videlicet / de capillis beate Virginis, de beatis Petro et Bar/tholomeo apostolis, de beato Pancratio martyre et [a]) de aliis plu/ribus. Concessit [perpetue] (b) et assignavit dicte ecclesie indulgen/tias consuetas et presenti scripto sigillum suum in testi/monium appendit. Actum et datum anno et die predictis,

(a) *et* staat tusschen de regels.

(b) [perpetue] : onzekere lezing. Het perkament is vergaan op deze plaats. — Misschien : *preterea.*

(1) Petrus, bisschop van Odensee, o. S. F. : U. Berlière, Les évêques auxiliaires de Liège, *Revue bénédictine*, t. XXIX, 1912, p. 311.

(2) Henricus III van Gelderen, bisschop van Luik tot 3 Juli 1274.

Oorspronkelijk handvest : Karters, nr. 1, op perkament, 17-15 cM., Het zegel, destijds op doorgestoken perkamenten strookje gehecht, is verdwenen.

Op den rugkant : Van de widinge van de kercken (XVe eeuw). — Consecratio Ecclesie in Woude. A. 1270 Litt. A. (XVII[e] e.). — Dit is eenen brief wanneer de kercke van de nonnekens is gewijd als 't nogh tot wauw woende boven Roosendael (XVIIIe e.). — Consecratio Ecclesiae in Vroenhout. 1270 (XIXe e.).

Gepubliceerd : V. van der Aura, *Geschiedkundige Bijdragen betreffende het Norbertinessenklooster van St. Catharinadal*, blz. 39. Oosterhout, 1894.

2.

1271, Juli 6. — *Arnoud van Leuven, heer van Breda, en zijn vrouw Elisabeth, nemen de goederen der Zusters van St. Catharinadal onder hunne bescherming, maken ze vrij en verleenen kwijtschelding van een cijns van 100 schellingen.*

Nos Arnoldus de Lovanio, dominus terre de Breda, et Elisabeth ejus uxor, ejusdem terre domina, tenore / presentium notum facimus universis presens scriptum inspecturis, quod indignum arbitramur omnique / contrarium rationi, quod persone precipue sexus fragilis et infirmi, que se Domino Dominorum devoverunt / et eidem mente et corpore incessanter obsequuntur, statutis et angariis dominorum temporalium debeant / subjacere. Ea propter ut dilecte in Domino priorissa et sorores vallis sancte Katherine Premonstra/tensis ordinis, adversus malignantium, propulsatis incursibus in pace Domino famulentur, et partici/pationem bonorum que faciunt et in posterum Domino largiente, sunt facture, per Dei gratiam obtinere / possimus, in remissionem eciam peccatorum nostrorum et salutem animarum progenitorum nostrorum, bona ipsarum que in nostro dominio possident [in] (a) presenti, tam immobilia quam mobilia, et omnia que largi/tione fidelium, emptione vel ex contractu quovis alio postmodum poterunt adipisci, sub / nostra protectione suscipimus, et nostris ea successoribus committimus fideliter protegenda, premissa / bona omnia tam presentia quam futura ob divinam reverentiam perpetue libertati donantes. / Preterea memoratis sororibus remittimus liberaliter in puram elemosinam centum solidos cen/sus annui in perpetuum. Sed et bona, quorum causa dictum censum annuatim nobis reddere / tenebantur, eis libera totaliter assignamus, ab eis absque ulla prestatione perpetuo possidenda. / In cujus rei testimonium presentem eis litteram tradidimus sigillorum nostrorum appensione munitam. / Datum infra octavas apostolorum Petri et Pauli anno Domini M. CC. septuagesimo primo.

(a) Gaatje in het perkament. *In* is de vermoedelijke lezing

Oorspronkelijk handvest: Karters, nr. 2, op perkament 21-23 cM., voorzien van het zegel van den hertog van Leuven, op bruin was, hangend op dubbel doorgestoken perkamentstrookjes. Het tweede zegel ontbreekt.

Op den rugkant: Van onser vrijheit (XVe e.). — Remissio censuum in predictis bullis contentorum per d. Arnoldum a Lovanio. — A° 1336 (doorgehaald). — 1336 (doorgehaald) 1271 (XVIe e.). — Nr. 9 (XVIIe e.). — Litt. C (XVIIIe e.).

3.

1271, Juli 6. — *Arnoud van Leuven, heer van Breda, en zijne vrouw Elisabeth, nemen de goederen van Sint Catharinadal onder hunne bescherming en schelden 100 schellingen cijnsgeld kwijt, op verschillende goederen.*

Nos Arnoldus de Lovanio dominus terre de Breda et Elysabeth eius uxor eiusdem terre domina tenore presentium notum facimus universis presens scriptum inspecturis quod indignum arbitramur omnique contrarium rationi, quod persone precipue sexus fragilis et infirmi que se Domino dominorum devoverunt, et eidem mente et corpore incessanter obsequuntur, statutis et angariis dominorum temporalium debeant subiacere. Ea propter ut dilecti in Domino prepositus et conventus monalium vallis sancte Katherine juxta Woude, ordinis premonstratensis, adversus malignantium propulsatis incursibus in pace Domino famulentur et participationem omnium bonorum que faciunt et imposterum Domino largiente sunt facturi per Dei gratiam obtinere possimus in remissionem eciam peccatorum nostrorum et salutem animarum progenitorum nostrorum, bona ipsorum que in nostro dominio possident in presenti tam immobilia quam mobilia et omnia que largitione fidelium, emptione vel ex contractu quovis alio modo postmodum poterunt adipisci sub nostra protectione suscipimus et nostris ea successoribus committimus fideliter protegenda. Preterea memoratis preposito et conventui monalium remittimus liberaliter in puram elemosinam centum solidos census annui imperpetuum. Sed et bona quorum causa dictum censum annuatim nobis reddere tenebantur, videlicet in Oosterhout de quadraginta bonariis viginti solidos et in Vlassele de decem hovis et triginta solidos, in Steenberghe de decem bonariis mori et super Wildenberghe de duobus bonariis et decem solidos. In Calfsdonc de quadraginta bonariis et viginti bonariis circa claustrum viginti solidos eis libera totaliter assignamus, ab eis absque ulla prestatione perpetuo possidenda. Item predictis preposito et conventui monalium remittimus censum quindecim solidorum annuatim de viginti quatuor bonariis terre in parochia de Woude in loco qui dicitur Ten Velde, perpetuo possidenda. Premissa bona omnia tam presentia quam futura necnon et mansionarios ipsorum ab omni exactione et servitio ob divinam remunerationem perpetue libertati donantes. In cujus rei testimonium presentem eis litteram tradidimus sigillorum nostrorum ap-

pensione munitam. Datum anno Domini millesimo ducentesimo septuagesimo primo infra octavas Petri et Pauli apostolorum.

Akte gevidimeerd door Segebert, deken der O. L. V.-kerk van Breda, op 7 Juni 1337 ; Zie nr. 52.

4.

1271. — *Het klooster St.Catharinadal, eene zustersstichting van Servatius van Breda, wordt door den abt en het algemeen kapittel van Premonstreit bij de Orde ingelijfd. Servatius zal de goederen blijven beheeren tot bij zijn dood. Dan gaat ook het tijdelijk bestuur over op den aangestelden proost, door den abt van Premonstreit, als vader-abt, te benoemen.*

G. divina paciencia Premonstratensis abbas (1), et abbatum ejusdem Ordinis capitulum generale, universis presens scriptum visuris / salutem in Domino sempiternam. Noveritis quod Servatius dictus de Breda, lator presentis, Dei cultum desi/derans ampliare, congregationem sororum nostri Ordinis in dominio terre de Breda, loco qui dicitur / vallis sancte Katherine, Leodiensis dyocesis, Deo sibi inspirante, collegit, propriisque laboribus et expen/sis ipsum locum bonis multis temporalibus competentibus ad presens dotavit ; in votis habens firmiter, quod / plura adhuc debeat ibidem, si vixerit, procurare, pro quo facto digne meruit, quod auditis ejus / precibus, suo potiatur desiderio, et locus ille pro quo postulat, incorperetur Ordini cum personis. De / consilio igitur nostri capituli generalis, locum quem fundavit dictus Servatius et personas in nostrum susci/pimus ordinem integraliter et incorporamus totaliter nostro ordini, et prepositurarn ibidem decernimus fieri / tempore procreandam oportuno, et quoniam non minor est virtus, quam querere parta tueri, ne contingat / illam novellam plantationem, cui adhuc irrigatio necessaria est, in salsuginem redigi ab insufficientia / habitatorum ejus, si prefatus Servatius, suscitato preposito, manum de dicto loco deponere cogeretur / invitus, presentis tenore communi consensu dicto Servatio concedimus et volumus quod, quam diu vixerit / voluerit et potuerit, omnium bonorum temporalium ibidem regimen habeat et cum pater abbas dicti loci ibidem / venerit et de statu temporalium scire voluerit, predictus Servatius eidem intimabit secundum ordinis instituta ; / hoc salvo, quod cum dictus Servatius ex hac vita subtractus fuerit, prepositus dicti loci, qui per Patrem Abbatem / ibidem pro tempore

fuerit institutus, regimen et administrationem bonorum temporalium habebit in domo pre/dicta et in aliis locis et rebus pertinentibus ad eamdem libere et quiete ; nec heredes ipsius S. post / mortem ejusdem in eadem (a) domo vel alibi in aliis ad domum pertinentibus supradictam aliquid poterunt / reclamare ; et si predictus Servatius de bonis ipsius domus plus receperit quam expenderit, illud convertet, in usus domus ejusdem fideliter et expendet. Patrem vero Abbatem ad peticionem dicti Servatii dicto lo/co assignavimus abbatem premonstratensem, qui loco suo in predicto loco prepositum instituet, qui presit / in spiritualibus, nec ad temporalia vivente Servatio, manum mittet. Si autem substitutus a dicto abbate / prepositus minus utilis inventus fuerit, alium magis utilem quandocumque opus fuerit, poterit subro/gare pater abbas. Porro predicta domus sororum habebit possessiones suas per se nec pater abbas poterit / eas distrahere vel sue ecclesie usibus mancipare. Actum Premonstrati in Capitulo generali anno Domini M° CC°-L° XXI.

a) Een woord is hier uitgevaagd en *ejusdem* in de plaats gesteld. Het geschrift is echter van dezelfde hand.

G. = Guerricus, 20e abt van Prémontré vanaf 1269 tot 1278. Ch. Taiée, *Prémontré*, dl I, blz. 97. Parijs, 1872.

(2) *Servatius dictus de Breda :* Een ongekende grondeigenaar. Is het wellicht dezelfde als *Servacius, famulus nobilis viri Henrici de Breda* die in 1267 eene gift doet aan St. Pieter te Gent (*Taxandria*, XII, 1905, blz. 293) ?

Oorspronkelijke akte : Karters, nr. 3, op perkament, 21 op 23 cM., met fragment van het zegel, op bruin was, met zijden rooskleurige touw vastgehecht.

Op den rugkant : Item littera de bonis Servatii (XVe e.). — De confirmacie van abt van premonstreyt (XVIe e.). — De fundatione prepositure. Nr. 3. — 4. — A° 1271. — Litt. B. (XVIIIe e.). — Incorporatio in Ordinem. 1271 (XIXe eeuw).

5.

1279, September 8. — *Arnoud van Leuven, heer van Breda, en zijne vrouw schenken aan den proost en het zustersklooster van St. Catharinadal 40 bunder onbebouwde grond te Hongersberg, in de richting van Oosterhout, tegen betaling van 2 oude Vlaamsche deniers ; 24 bunder grond te Zusters-Roete, tegen 2 deniers ; 15 bunder achter het Oosterhoutsch Bosch, in de richting van Dongen, tegen 2 deniers ; 14 bunder in de parochie Prinsenhage te Lies,*

tegen 2 deniers. Tevens worden deze goederen, alsmede de daarwonende laten, vrijgegeven.

Nos Arnoldus de Lovanio, dominus terre de Breda, et Elyzabeth ejus uxor ejusdem terre domina, notum / facimus universis tam presentibus quam futuris, quod nos divine remunerationis intuitu et ut plenam partici/pationem omnium bonorum que faciunt vel in posterum Domino largiente sunt facturi per Dei gratiam obtinere pos/simus, contulimus personis religiosis videlicet preposito et conventui monalium vallis sancte Katherine juxta Woude / ordinis Premonstratensis Leodinensis dyocesis quadraginta bonaria terre inculte sive pratorum jacentia inter Steello et locum / qui dicitur Honghersbergh tendentia versus Hoesterhout sub duobus denariis flandrensibus veteris monete census an/nui nobis et successoribus nostris a predictis religiosis in festo beati Remigii et Bavonis apud Hoesterhout persolvendis. Item contulimus / eisdem in parochia de Hoesterhout viginti et quatuor bonaria terre culte et inculte sive pratorum jacentia circa locum qui dicitur / Roete monalium sub duobus denariis flandrensibus veteris monete census annui nobis et successoribus nostris modo predicto tempore et / loco persolvendis. Item contulimus eisdem quindecim bonaria terre inculte sive pratorum jacentia retro silvam de Hoesterhout / in parte orientali tendentia versus Dongha sub duobus denariis predicte monete census annui nobis et successoribus nostris modo / predicto tempore et loco persolvendis. Item contulimus eisdem quatuordecim bonaria terre culte et inculte sive pratorum in parochia / de Merterche (1) in loco qui dicitur Lies jacentia sub duobus denariis predicte monete census annui nobis et successoribus nostris a / predictis religiosis festo predicto apud Breda persolvendis. Predicta vero bona cuncta et singula necnon et mansionarios in predictis bonis manen/tes ab omni exactione et servitio ob divinam remunerationem perpetue libertati donantes. In cujus rei testimonium presentem / eis litteram tradidimus sigillorum nostrorum appensione munitam. Datum anno Domini M.CC.LXX. nono in nativitate beate Marie Virginis.

(1) Merterche, thans Prinsenhage.

Oorspronkelijk handvest: Karters, nr. 4, op perkament 24 op 29 cM., met de zegels van hertog en hertogin in bruin was, op dubbel perkamentstrookje.
Op de keerzijde: Nonnen van Breda (XVe e.). Diversche saei ende andere landen haar verleent. — 1297. Nu. 8. — (XVIIe e.). —
Gepubliceerd: Miraeus & Foppens, *Opera Dipl.*, dl. II., blz. 869, en T. E. van Goor, *Beschrijving van Breda*, blz. 424. Den Haag, 1744.

6.

1279, September 20. — *Arnoud van Leuven, heer van Breda, en zijne echtgenoote, schenken aan den proost en het zusterklooster van St. Catharinadal eenen watermolen, te Havicdonc gelegen, alsmede het vischrecht vanaf den molen tot aan Calwentriest. Tevens staan zij toe dat de hoorigen van hun bezittingen op dien molen laten malen, maar dat ze ook verplicht zijn de dijken te helpen herstellen. Dit op voorwaarde dat in al de missen en gebeden de herinnering van de gevers gehouden worde, en dat deze goederen naar de familie terugkeeren, moest het klooster ophouden te bestaan.*

Nos Arnoldus de Lovanio dominus terre de Breda et Elysabeth uxor nostra ejusdem terre domina notum facimus universis tam presentibus quam futuris, quod nos divine remunerationis, intuitu, contulimus personis religiosis videlicet preposito et conventui monialium vallis Sancte Katherine juxta Woude, ordinis premonstratensis, leodiensis diœcesis molendinum nostrum aque situm in loco qui dicitur Havexdonc, cum cunctis suis pertinentiis et piscariam sive piscaturam illius aquae, a molendino de Lancdonc tendentem usque ad locum qui dicitur Calwentriest et infra cum omnibus attinentiis suis in puram eleemosynam perpetuo possidenda. Ita quidem quod homines terre nostre possent et valebunt ad molendinum predictum molere prout consueverunt absque nostra et alicujus contradictione. Si vero prefatum molendinum de Havexdonc corruptionem vel devastationem aggeris aut defectum alicujus operis terre pateretur, homines nostri ad petitionem sive exactionem de Woude pertinentes illud opus sicut hactenus consueverunt adimplere tenebuntur. Sub hac forma quod memorati prepositus et conventus predicti monasterii in omnibus missis, horis ac orationibus cunctis et singulis ac omnibus bonis que faciunt vel in posterum Domino largiente sunt facturi, plenam participationem tam in vita nostra quam in morte nobis in perpetuum participare et dari tenebuntur, hac adiecta conditione quod si dictum monasterium adnichilari contigerit, predictum molendinum ad nos sive ad nostros successores iure reverteretur. In cuius rei testimonium et ut roboris habeat firmitatem presentem litteram sigillorum nostrorum munimine contulimus roboratam. Datum anno domini M. CC. L. XX nono, in vigilia Mathei evangeliste.

De oorspronkelijke handvest ging verloren. Gepubliceerd V. van der Aura, *o. c.*, blz. 123.

7.

1280, Februari, 2 (n. s.). — *Arnoud van Leuven, heer van Breda, en zijne vrouw schenken aan de zusters van St. Catharinadal 30 bunder bebouwde grond, bosch en weiland, nabij het klooster gelegen, tegen betaling van een jaarcijns van 2 oude vlaamsche deniers; 120 bunder bebouwd land en heide, te Zevekensberg, tegen betaling van een jaarcijns van 2 deniers; 40 bunder land, te Calvesdonc, tegen 2 deniers 's jaars en 24 bunder te Tenvelde, tegen 2 deniers 's jaers. Al deze goederen, alsmede de daarop wonende laten, worden vrijgegeven.*

Nos Arnoldus de Lovanio, dominus terre de Breda, et Elyzabeth uxor nostra, ejusdem terre domina, tenore pre/sentium notum facimus universis quod nos divine remunerationis intuitu et ut plenam participatonem / omnium bonorum que faciunt vel in posterum Domino largiente sunt facturi per Dei gratiam obtinere possimus, / contulimus personis religiosis videlicet preposito et conventui monialium vallis sancte Katherine juxta Woude / ordinis Premonstratensis, Leodiensis dyocesis circa ipsum claustrum triginta bonaria terre culte, silve sive pratorum / sub annuo censu duorum denariorum flandrensium veteris monete nobis et successoribus nostris a predictis reli/giosis in festo omnium sanctorum apud Woude persolvendorum. Item contulimus eisdem centum et viginti bonaria terre culte / et inculte sive mori in loco et circa locum qui dicitur Zevekensberghe jacentia sub annuo censu duorum denariorum predicte / monete nobis et successoribus nostris a predictis religiosis modo predicto tempore et loco persolvendorum. Item contulimus eisdem / quadraginta bonaria terre culte pratorum sive silve jacentia in loco qui dicitur Calvesdonc sub duobus denariis annui cen/sus predicte monete nobis et successoribus nostris a predictis religiosis modo predicto tempore et loco persolvendis. Item contulimus / eisdem in parochia de Woude in loco qui dicitur Tenvelde viginti et quatuor bonaria terre culte sive inculte sub duobus / denariis predicte monete annui census nobis et successoribus nostris a predictis religiosis modo predicto tempore et loco persolvendis. / Predicta vero bona cuncta et singula necnon mansionarios in predictis bonis manentes ab omni exactione et servitio ob divi/nam remunerationem perpetue libertati donantes. In cujus rei testimonium presentem eis litteram tradidimus sigillorum / nostrorum appensione munitam.

Datum anno Domini millesimo ducentesimo septuagesimo nono, in purifi/catione beate Marie Virginis.

Origineel : Karters, nr. 5, op 17-20 cM., met zegel in bruin-wit was, op doorgestoken perkamentstrookje. Het zegel van Elisabeth ontbreekt.
Op den rugkant : Littera de bonis in Sevekensberghe et alias (XVe e.). — Litt. D. — 4. — A° 1279 (XVIIIe e.).

8.

1281, Februari (n. s.). — *Jan van Rotselaer, proost, en het convent van St. Catharinadal vercijnsen aan Nicolas van Vlassele en zijne vrouw Aleydis de goederen van Vlassele, 120 bunder groot, tegen 8 pond Leuvensch ter helft te betalen op Sint Jan Baptist en op Allerheiligen en tegen de betaling van 2 Vlaamsche deniers aan den grondheer, dit uitgezonderd dat de tiende van turf en andere goederen aan het klooster komt, dat bij uitblijven der betaling, ze daartoe verplicht worden en tevens tot de gewone boetbetaling, en dat een onteigening doorNicolas zelf moet gedaan worden vóór den proost en convent, gelijk zulks gebeurt voor den grondheer. Deze verplichtingen worden gewaarborgd op de goederen van Nicolas en zijne vrouw.*

Universis presens scriptum visuris, frater Johannes de Roetslaer prepositius vallis sancte Katherine totusque ejusdem loci conventus, salutem in Domino sempiternam. Noveritis quod nos considerata utilitate nostri monasterii universa et super hoc diligenti deliberatione prehabita, Nicholao de Vlassele et Aleydi uxori sue bona nostra de Vlassele centum et viginti bonaria vel circiter prout ibi continentur in terra arabili, pascuis, pratis, moro et silva cum attinentiis ad eadem pertinentibus tam in humido quam in sicco ipso jure quo eadem bona usque ad presens possedimus ad perpetuum censum sive firmum videlicet pro octo librorum lovaniensium bonorum et legalium nobis medietatim in nativitate beati Johannis Baptiste, et aliam medietatem dicti census, in festo omnium sanctorum in monasterio nostro singulis annis fideliter et legalter persolvendorum et pro duobus denariis flandrensibus domino terre ex parte nostra annuatim similiter solvendis pleno jure concedimus et donamus ab ipsis et eorum successoribus hereditarie habenda et in perpetuum possidenda. Hoc expresse et specialiter adjecto quod totalis decima turbonum ac aliorum bonorum sicut decet nobis cedet integraliter in futurum. Similiter si dictus Nicholaus aut dicta bona

possidens deficeret in solutione dicti census, nos ipsum censum recipere possemus sine aliqua contradictione cum tali emenda cum qua dominus terre recipit censum suum ibidem. Preterea si dictus Nicholaus aut dicta bona possidens eadem alienare seu vendere voluerit, omnia et singula sic coram nobis sicut coram domino terre ibidem fieri in talibus est consuetum. Insuper hoc in contractu specialiter adjecto quod dicti Nicholaus et Aleydis omnem hereditatem quam possident seu possidebunt nobis obligant voluntarie in subtus vadium dicti census et conditionibus supradictis. In cujus rei testimonio sigilla nostra presentibus litteris sunt annexa. Datum anno Domini M° CC° octogesimo mense februario.

Origineel : Karters, nr. 5(bis) ; twee fragmentjes. Het afschrift werd genomen naar het Cartularium B.
Afschrift : Cart. A, fol. 50 ; cart. B, fol. 103 ; cart. C, fol. 38.

9.

Tivoli, 1285, September 22. — *Honorius IV neemt de personen en de goederen des kloosters onder zijne bijzondere bescherming.*

Honorius episcopus, servus servorum Dei, dilectis filiis preposito et conventui monasterii Vallis sancte Katerine per prepositum soliti gubernari Premonstratensis ordinis, Leodiensis diocecis, salutem et apostolicam benedictionem. Sacrosancta Romana ecclesia devotos et humiles filios ex assueto pietatis officio propensius diligere consuevit et ne pravorum hominum molestiis agitentur eos tamquam pia mater sue protectionis munimine confovere. Ex propter dilecti in Domino filii vestris justis postulationibus grato concurrentes assensu, personas vestras et locum in quo divino estis obsequio mancipati cum omnibus bonis que impresentiarum rationabiliter possidetis, aut in futurum justis modis prestante Domino poteritis adipisci sub beati Petri et nostra protectione suscipimus. Specialiter autem domos, terras, possessiones, molendina, prata, pascua, nemora et alia bona vestra sicut ea omnia juste et pacifice possidetis, vobis et per nos eidem monasterio auctoritate apostolica confirmamus et presentis scripti patrocinio communimus. Nulli ergo omnino hominum liceat hanc paginam nostre confirmationis infringere vel ei ausu timerario contraire. Si quis autem hoc attemptare presumpserit indignationem omnipotentis Dei et beatorum Petri et Pauli apostolorum ejus se noverit incursurum. Datum Tybure, X Kal. Octobris, pontificatus nostri anno primo.

De oorspronkelijke akte ontbreekt. Volgens een afschrift door V. van der Aura genomen.

10.

1286, Januari 3 (n. s.). — *De schepenen van Bergen-op-Zoom getuigen dat vóór hen Jan van Rotselaer proost, en het convent van Sint Catharinadal en Ywan Vandermeulen eene omwisseling van goederen gedaan hebben. Ywan geeft 11 bunder weiland te Haxdonc op "tusschen 't Ven aengelegen", aan den proost en het convent tegen betaling van 4 Vlaamsche deniers grondlast aan den heer. De proost en het convent geven aan Ywan de goederen van Zwartenberg, 60 bunder, tegen betaling van 20 Leuvensche schellingen cijns en 2 Vlaamsche deniers grondlast.*

Nos Gobbo, filius Heilwigis et Henricus dictus Braen scabini in Bergis super Zoem, notum facimus universis presentes litteras visuris quod coram / nobis constitutus frater Johannes de Rotchelar, prepositus sancte Katherine ex una parte, et Ywanus filius Ywani de Molendino ex altera, recog/noverunt commutationem bonorum se fecisse in hunc modum : ita quidem quod dictus Ywanus undecim bonaria pratorum vel circiter sita in Haxdonc / in loco qui dicitur "tusschen tven aen" usque ad medietatem rivi currentis ibidem cum aggere retro ortum senioris Ywani jacente dedit et / contulit dicto preposito et conventui Vallis sancte Katherine libere in perpetuum possidenda et habenda, pro quatuor denariis Flandrensibus domino terre annis sin/gulis persolvendis, nichil juris sibi aut posteris suis reservans in eisdem. Promittens insuper dictus Ywanus dictos prepositum et conventum / in dictis pratis omnibus et singulis investire et contra quoscumque libere warandire. Predictus vero prepositus bona de Nigro Monte sexaginta / bonaria vel circiter prout ibi continentur in pratis, pascuis, terra arabili et moro, tam in humido plano quam in sicco ipso jure quo eadem / bona usque ad presens possedit dicto Ywano ad firmam perpetuam contulit et donavit pro viginti solidis Lovaniensibus annui census dictis preposito / et conventui in die omnium sanctorum libere persolvendis et pro duobus denariis Flandrensibus domino terre similiter persolvendis. Hoc adjecto / si dictus Ywanus seu dicta bona possidens dicta die dictam firmam seu censum non persolverit, predictus prepositus tenetur recipere dictum censum cum tali emenda cum qua dominus terre recipit censum suum et capit ibidem. Decima etiam de turbonibus / et de aliis omnibus ibidem provenien-

tibus cedet plenarie preposito et conventui supra dictis. Si vero dicto Ywano aut alicui alteri / in posterum dicta bona vendere seu alienare contigerit, omnia et singula fiant coram preposito sicut coram domino terre in talibus / fieri est consuetum sine custibus dicti prepositi et expensis. In cujus rei testimonium sigilla nostra ad preces partis utriusque / presentibus litteris sunt appensa. Datum anno Domini M°. CC°. LXXX^mo^ quinto, feria quinta ante Epiphaniam Domini.

1) De *Nigro Monte* = Zwartenberg, onder Etten.

Origineel : Karters, nr. 6, op 15 × 25 cM., met 2 zegels in groen was op dubbele strook.

Afschrift. Cart. B, op perkamenten blaadje tusschen fol. 1 en 2 bij-ingebonden ; cart. A. fol. 57.

Op rugzijde : 1285 (XV° e.). — Feria quinta ante epiphaniam. — xj buynder beemden in Haexdonck (XVIe e.). — vermangelt op 60 bunderen van Sweertbergh (XVIIe e.). — I (XVIIIe e.).

11.

1286 Jan. 3 (n. s.). — *Dezelfde akt als de voorgaande, in het Nederlandsch.*

Wy Gobbo Heylwighen soen en Heynric gheheiten Braen scepenen in Berghen opten Soem, maken cont eenen yegeliken die desen letteren sullen sien, dat voer ons ghecomen syn brueder Jan van Rochelar, proest van Sinte Katherinen dael vander eender zyde, en Weyn Weynans sone van der Moelen vander ander zyde, bekennende hen hebben gedaen een veranderinghe van goede in deser manyeren dat die voerg. Weyn ghegheven en verleent heeft den voreg. proest ende convent van sinte Katherinen dael vri ewelichen te besitten ende te hebben elf buynder beemde luttel myn of meer gheleghen in Haxdonc en in de stat gheheiten " tven aen " tot middel toe van der beeken al daar loopende metten dyck ligghende after des ouwen Weyns hof voer vier penningen vlams den heer van den lande alle iaer daer uut betalende, gheen recht hem of sinen nacomelinghe daer in behoudende. Voert meer heeft die selve Weyn den voerg. proest ende convente geloeft in allen den voerghenoemde beemden te vesten ende vry te warenen tsegen eenen yegheliken. Ende die voerg. proest heeft die goeden vanden Zwarten Berghe groet tsestich buynder of daer omtrent ghelyc si daer ghelegen syn in beemden, weyden, ackerlant in natten ende in

droeghen inden selve rechte dat hy die goede tot dese tyt toe beseten heeft den voerg. Weynen erflyck uutghegeven heeft ende verleendt voer twyntich scelling lovens erflyck chys den voerghenoemden proest ende convent vry te betalen alle iaer op alle Gods heilighen dach, ende voer twee penning vlams den heer vanden lande des ghelycs te betalen, met vorwaerden of die selve Weyn oft oec die den voerg. goede besittende waer, den chys opten voerghenoemden dach niet en betaelde, soe is die proest voers. sculdich te nemen ende tontfaen die chys met sulker beteringhe als die heer vanden lande sinen chys daer neemt ende ontfaet. Oec sal die tiende vanden torven ende van allen anderen dingen die daer vervallende syn volcomelic comen aenden proeste ende convent voerg. is. Waert oec tsaeck dat gheviel dat die voerg. Weyn oft anders yement in toecomenden tiden dese voerg. goede vercoft oft veranderde, dat sal altemael geschien voer de proest ghelyc dat ghewoenlic is te ghescien voer den lant heer sonder des proests cost. In kennisse der waerheyt syn onsen zeghelen uut beyden van beyden partyen aen dese letteren ghehanghen. Ghegheven int jaer ons Heeren M. CC. ende lxxxv des donderdaechs voer derthiendach.

Afschrift : Cart. B, fol. 2 ; cart. C, fol. 216. — Het valt te betwijfelen of we hier een origineel stuk der XIII[e] eeuw voorhanden hebben, of wellicht geldt het enkel een latere vertaling.

12.

1286, Juli 4. — *De schepenen te Bergen-op-Zoom, getuigen dat Alardus en Lambertus Lamberti in cijns gepacht hebben van den proost en het convent van St. Catharinadal 60 bunder, op den Zwartenberg, voor 20 schellingen 's jaars ; de turftienden uitgezonderd.*

Nos Henricus dictus Braen et Wilhelmus Bigghe, scabini in Bergis super Zoem, notum facimus / universis quod coram nobis constituti Alardus filius Lamberti et Lambertus frater ejus recog/noverunt se hereditarie recepisse a fratre Johanne de Rotchelar preposito vallis sancte Katherine / et conventu loci ejusdem bona eorum de Nigro Monte sexaginta bonaria vel circiter, prout ibi continentur / in pratis, pascuis, terra arabili et moro cum attinentiis suis pro viginti solidis Lovaniensibus annui census dictis / preposito et conventui in monasterio eorumdem in die animarum libere in perpetuum persolvendis, et pro duobus denariis Flandrensibus domino terre singulis annis similiter persolvendis ; talí quidem adjecta

conditione, si dicti Alardus / et Lambertus seu dicta bona possidens aut possidentes dicta die dictum censum non persolverint, dictus / prepositus potest et tenetur recipere dictum censum cum tali emenda cum qua dominus terre ibidem recipit censum / suum ; decima etiam de turbonibus et de aliis omnibus ibidem provenientibus cedet plenarie preposito / et conventui supra dictis. Si vero dictis A. et L. aut alicui alteri in posterum dicta bona vendere, aliena/re seu etiam permutare contigerint quoquo modo, omnia et singula fiant coram preposito sicut coram / domino terre ibidem in talibus fieri est consuetum. In cujus rei testimonium sigilla nostra ad preces predictorum / presentibus litteris sunt appensa. Datum anno Domini M° CC° lxxx° sexto, feria quinta post festum Petri et Pauli / apostolorum.

Afschrift : Cart. A. fol. 57 vso ; cart. B. fol. 29 vso ; cart. C. fol. 235.

Origineel : Karters, nr. 7, op 8×17 cM., met nog één zegel van 2 in bruin was op dubbele strook.

Op rugzijde : In bergis super Zoem (XVIe e.). xxs. Lovan. et 2 pen. vlams. — Sub bergen op zoem, 1386. — A. Swertenbergh (XVII° e.).

13.

1286, Juli 18. — *Wilhelmus Arnoldi en Wilhelmus Bigghe, schepenen van Bergen-op-Zoom getuigen over eene omwisseling van goederen : Jan van Rotselaer, proost van St. Catharinadal ontvangt van Ywanus Ywani eene hoeve met 9 bunder land, te Haxdonc gelegen, en geeft in ruil 20 gemet land in Norcland gelegen.*

Nos Wilhelmus filius Arnoldi et Wilhelmus dictus Bigghe scabini / in Bergis super Zoem notum facimus universis quod coram nobis / constituti frater Johannes prepositus vallis sancte Katherine ex una parte / et Ywanus filius Ywani ex altera, commutacionem bonorum recog/noverunt se fecisse in hunc modum : Ita quidem quod dictus Ywanus man/sum suum cum fundo et omnibus attinentiis suis, necnon novem bonaria / terre pratorum vel circiter jacentia in parochia de Haxdonc . . preposito / predicto ad opus loci predicti recognoverit se superportasse cum sollempni/tate debita et consueta et effestucasse super eisdem nichil juris / aut utilitatis sibi aut suis posteris reservans in bonis omnibus / et singulis antedictis ; et promisit insuper dictus Ywanus dictum / prepositum in dictis bonis investire et contra quoscumque prout juris / est warandire. Item dictus prepositus recognovit se dicto Ywa/no supportasse et dedisse viginti mensuras terre seu ghemet / jacentes

in Nortlant de Bergis super Zoem pro bonis predictis / pacifice possidendas et habendas. In cujus rei testimonium / sigilla nostra ad preces partis utriusque presentibus litteris sunt / appensa. Datum anno Domino M°. CC°. lxxx° sexto, feria quinta / ante festum beate Marie Magdalene.

Origineel: Karters, nr. 9, op 15-13 cM., met 2 zegels in bruin was op dubbele strook.

Op keerzijde: Ywanus. — In Bergis super Zoem (XVIe e.). — Vande woeninge, gront ende ix buynder lant in Haxdonck (XVIIe e.).

14.

1286, Juli 25. — *De schepenen van Norcland zijn getuigen van een goederenverwisseling: De Proost van Sint Catharinadal geeft aan Ywanus Ywani 20 gemet land te Norcland gelegen; Ywanus geeft aan den Proost ter beschikking van St. Catharinadal eene hoeve met bijbehooren en 9 bunder land, in Haxdonc gelegen*

Nos Henricus de Duvennee, Wilhelmus filius Alardi, Hermannus Gaye et Andreas de Moero, scabini in Norclandia juxta / Bergis super Zoem, notum facimus universis presentia visuris quod coram nobis constituti frater Johannes prepositus Vallis Sancte Katherine ex una parte / et Ywanus filius Ywani ex altera commutationem bonorum fecerunt in hunc modum. Ita quidem quod dictus prepositus dicto Ywano contulit viginti / mensuras terre que dicuntur ghemeten sitas in Norclandia de Bergis quarum decem mensure vocantur hoeflant et decem moerlant / cum diko et omni jure quo dictus prepositus dictam terram hactenus possidebat, supportando dictas viginti mensuras terre ad opus / dicti Ywani et effestucando super eisdem cum solempnitate debita et consueta. Et dictus Ywanus dedit et recognovit se / dedisse dicto preposito ad opus conventus Vallis Sancte Katherine mansionem suam cum fundo et omnibus attinentiis suis necnon novem bona/ria terre vel circiter cum prato sitis in parochia de Haxdonc prout idem Ywanus dictam terram hactenus possidebat, nihil / juris aut utilitatis sibi aut suis posteris reservans amplius in bonis supradictis. Insuper dictus Ywanus promisit dictum / prepositum et conventum in dictis bonis omnibus et singulis contra quoscumque prout juris est libere warandire. Et quia propria / sigilla non habemus, ad presens utimur sigillis virorum discretorum videlicet Wilhelmi Bigghe scabini in Bergis et magistri / Wilhelmi rectoris scolarum in Bergis. Et

nos antedicti Wilhelmus et Wilhelmus ad preces predictorum scabinorum sigilla nostra in testimonium / premissorum presentibus litteris duximus apponenda. Datum anno Domini M° CC° lxxx^mo^ sexto, feria quinta post festum beate Marie Magdalene.

Origineel : Karters, nr. 10, op 10-19 cM., met nog 1 zegel der 2 in bruin was op dubbele strook.
Op rugzijde : Van erfnisse tot Woude ende tot Bergen ghelegen (XVIe e.). Ywanus. — cambium. — Van een huysinge, gront ende ix buynder lants in Haxdonck (XVII° e.). — 1286, feria 5 post festum B. M. Magdalene. — 8. latijnsche brief van zeker erffenisse. — (XVIII° e.).
Afschrift : Cart. B. fol. 25 vso ; cart. C, fol. 231 vso.

15.

1286, December 26. — *De schepenen van Bergen-op-Zoom, getuigen dat de proost en het convent van St. Catharinadal vercijnsen aan Jaak van Crummenwiele twaalf bunder moerland, te Crummenwiele gelegen, voor 6 Leuvensche deniers en de gewone turftiende.*

Nos Gobbo filius Heilewigis et Willelmus Bigghe, scabini in Bergis super Zoem, notum facimus / universis, quod coram nobis constitutus frater Johannes de Rotchelar prepositus vallis sancte Katherine ex una parte, et / Jacobus de Crummenwiele ex altera, dictus Jacobus recepit hereditarie a dicto preposito duodecim bonaria / moeri jacentia in Crummenwiele, quodlibet bonarium pro sex denariis Lovaniensibus annui census / dicto preposito et conventui in die omnium sanctorum singulis annis libere persolvendis. Insuper dictus Jacobus / promisit dare dicto preposito die predicta totalem decimam de omnibus turbonibus ibidem in posterum / provenientibus prout dominus terre recipit ibidem, videlicet de quodlibet *(sic)* hondert-voder (1) sive de tribus / last (2) duodecim denarios Lovanienses liberaliter annuatim, tali quidem adjecta conditione quod si dictus Jacobus / seu dicta bona possidens die predicta dictum censum seu decimam non persolverit, stabit ad voluntatem dicti / prepositi de custibus et expensis. In cujus rei testimonium sigilla nostra presentibus duximus apponenda. Datum anno Domini M°. CC°. lxxx^mo^ sexto, in die beati Stephani prothomartyris.

(1) *Hondertvoder :* Benaming van eene niet nauwkeurig aan te geven inhoudsmaat.
(2) *Last : Idem,* 1/3 van het vorige uitmakend.

Origineel : Karters, nr. 11, op10-20 cM. De zegels hangend op dubbel perkamenten strookjes ontbreken.

Afschrift : Cart. B, fol. 29 vso ; cart C, fol. 234 vso.

Op den rugkant : Cromwele (XVIe e.). — Cromwele. — Uut 12 buynders moeren uutgegeven in Cromwiele Bergis-op-Zoom. — B (doorhaald). — M (XVIIIe e.).

16.

1287, Januari 2 (n. s.). — *De schepenen van Bergen-op-Zoom getuigen dat Balduinus van Antwerpen in cijnsgoed genomen heeft van den proost en het convent van St. Catharinadal, tegen betaling van 10 Leuvensche schellingen en één denier, de helft der goederen van Zwartenberg, welke vroeger Balduinus verkregen had van Gheila, weduwe van Lambertus Lamberti. De turftiende en andere inkomsten blijven ten goede aan St. Catharinadal.*

Nos Henricus Braen et Wilhelmus Bigghe scabini in Bergis super Zoem, notum facimus universis / quod coram nobis constitutus Balduinus de Antwerpia recognovit se teneri . . preposito et conventui / vallis sancte Katharine in decem solidis Lovaniensibus et uno denario Flandrensi annui census singulis annis / in die animarum libere in perpetuum persolvendis de medietate bonorum de Nigro Monte que quidem bona / dictus Baldewinus erga Gheilam relictam Lamberti filii Lamberti et ejus mamburnum comparavit ; / tali quidem adjecta conditione si dictus Balduinus seu dicta bona possidens aut possidentes dicta die / predictum censum non persolverint ex tunc dictus prepositus potest et tenetur recipere dictum censum cum / tali emenda cum qua dominus terre ibidem in confinio recipit censum suum ; decima etiam de turbo/nibus et aliis omnibus ibidem provenientibus cedet plenarie preposito et conventui prout decet. / Si vero dicto Balduino aut alicui alteri in posterum dicta bona vendere, alienare seu etiam permutare / contigerit quoquomodo omnia et singula fiant coram preposito predicto sicut coram domino terre ibidem in talibus / fieri est consuetum. In cujus rei testimonium sigilla nostra ad preces predictorum presentibus litteris sunt appensa. Datum anno Domini. M. CC. lxxx^mo^ sexto, in crastino circumcisionis Domini.

Origineel : Karters, nr. 8, op 12-17 cM., met 2 zegels in bruin was op dubbele strook.

Op rugzijde : Nigro monte (XVIe e.). — Onder Bergen. — 1286. x st. Lovan. et ix den. vlams erfchyns ex bonis de nigro monte (XVIIe e.).

Afschrift : Cart. A, fol. 57 vso ; cart. B, fol. 30 vso ; cart. C, fol. 235 vso.

17.

1287, Maart (n. s.). — *Henricus Evergheer en Bernerus van Breda getuigen dat de lijfeigenen van Breda, die over de Mark verblijven, aan hun heer vollen cijns betalen en bij hun dood de helft van den cijns ; het recht van den landheer uitgezonderd. Nicolas van Vlassele bekent de goederen van Vlassele van den proost van St.-Catharinadal ontvangen te hebben tegen 8 pond Leuvensch 's jaars, de turftiende uitgezonderd.*

Nos Henricus Evergheer et Bernerus de Breda, notum facimus universis quod mansionarii seu censuarii domini de Breda commorantes ultra Mercham, in qualibet vendicione seu permutacione bonorum suorum dant et persolvant domino plenum censum et in morte dant medietatem census, salvo semper domino censu ut debito annuali. Preterea Nycholaus de Vlassele recognovit se recepisse pro se et successoribus suis bona de Vlassele a preposito Vallis Sancte Catherine pro octo libris lovaniensibus singulis annis modis et condicionibus supradictis, salva decima de turbonibus preposito supra dicto.In cujus rei testimonium sigilla nostra presentibus litteris sunt appensa. Datum anno Domini M°. CC°. octogesimo sexto mense marcio.

Afschrift : Cart. A, fol. 51 vso.

18.

1287, September 8. — *De schepenen van Bergen-op-Zoom verklaren dat Johannes de Brande van den proost van St. Catharinadal 14 bunder land, te Lies gelegen, gepacht heeft tegen 20 Leuvensche schellingen, en 2 deniers voor den landheer.*

Nos Henricus de Hoelre et Wilhelmus Bigghe, scabini in Bergis super Zoem, notum facimus universis presentia / visuris quod coram nobis constitutus Johannes de Brande recepit et se recepisse recognovit a fratre Johanne de Rotchelare / preposito vallis sancte Katherine quatuordecim bonaria terre culte et inculte vel circiter site juxta locum qui dicitur Lies / hereditarie pro viginti solidis Lovaniensibus et duobus denariis Flandrensibus domino terre annui census solvendis singulis annis in perpetuum / in dicto monasterio vallis sancte Katherine in nativitate beati Johannis Baptiste libere bona fide. Tali quidem adjecta / conditione quod si dictus Johannes

predictum censum dicta die non persolverit, omnes custus et expensas quos vel quas dictus prepositus / fecerit pro dicto censu petendo, predictus Johannes de Brande persolvet dicto preposito cum censu et debito principali. Insuper si / dictus Johannes vel dicta bona possidens predicta bona vendere seu alienare voluerit, / omnia fient coram preposito et / singula prout alii censuarii vallis sancte Katherine facere sunt consueti. In cujus rei testimonium sigilla nostra ad preces / partis utriusque presentibus litteris sunt appensa. Datum anno Domini M°. CC°. lxxx^mo^ septimo in nativitate beate Marie / Virginis.

Origineel : Karters, nr. 12, op 11-21 cM., met twee zegels (één verbrokkeld) op bruin was, op dubbel perkamentstrookje.

Op den rugkant : Jo. de Brande. — Bona Lies. — 1287. — Een lathijns briefken (XVIe e.). xx st. lovens en ij pen. vlams van 14 bunderen moer uitgegeven ; terre culte et inculte, juxta locum qui dicitur Lies. — Et hi censuarii tenentur, dum bona alienant omnia facere coram preposito uti alii censuarii Vallis. S. Cath. facere solent. 1287. — C (doorgehaald). N. (XVIIe e.).

Afschrift : Cart. A, fol. 57 ; cart. B, fol. 25 ; cart. C, fol. 231.

19.

1287, December 8. — *Egidius, deken van O. L. V. te Antwerpen, vidimeert de gunstbrieven van Arnoud van Leuven van 20 September 1279 en van 2 Februari 1280* (Zie nr. 6 en nr. 7).

Universis presentes litteras visuris, Egydius decanus ecclesie beate Marie Antwerpiensis salutem in Domino. Noveritis nos nobilium hominum litteras domini / et domine de Breda non cancellatas, non abolitas nec in aliqua sui parte viciatas vidisse, tenuisse et legisse de verbo ad verbum in hec verba : / Nos Arnoldus de Lovanio ... (*akte nr. 6*) ... Mathei ewangeliste. Item : Nos Arnoldus de Lovanio ... (*akte nr. 7*) ... beate Marie Virginis. Et quia predictas litteras plenarie vidimus, sigillum nostrum presentibus est appensum. Datum anno Domini. M°. CC°. lxxx^mo^ septimo, feria secunda post festum beati Nycholai episcopi.

Origineel : Karters, nr. 13, op 23-25 cM., met fragment van een zegel in bruin was op dubbele strook.

Op keerzijde : Rosendale. — Copie van onsen ... (XVIe e.). — Dit is een vidimus oft transsumpt authenticque vande watermolen tot Roosendale ende andere goeden aldaer. — G (XVIIe e.). — 1279. de vidimus van 1287 (XIXe e.).

20.

1287, December 8. — *Egidius, deken van O. L. V. te Antwerpen, vidimeert de gunstbrieven van Arnoud van Leuven, van 8 Sept. 1279 en 2 Februari 1280* (Zie nr. 5 en nr. 7).

Universis presentes litteras visuris, Egydius decanus ecclesie beate Marie Antwerpiensis salutem in Domino. Noveri/tis nos litteras nobilium hominum domini et domine de Breda, non cancellatas, non abolitas nec in aliqua sui parte / viciatas, vidisse, tenuisse et legisse de verbo ad verbum in hec verba : Nos Arnoldus de Lovanio ... *(volgt akte nr. 5)* ... Marie virginis. Item : Nos Arnoldus de Lovanio ... *(volgt akte nr. 7)* ... beate Marie virginis. Et quia predictas litteras plenarie vidimus, sigillum nostrum presentibus est appensum. Datum anno Domini. M°. CC° lxxx^mo^ septimo, feria secunda post festum beati Nycholai episcopi.

Origineel : Karters, nr. 14, op 36-21 cM., waaraan vroeger een zegel op dubbele strook.

Op rugzijde : Vidimus van onse guede (XVIe e.). Brief van onse goederen gegeven van Arnoldus a Lovanio 1279. Litt. F. — D. E. F. — Dit is een vidimus oft transsumpt authenticque vande goeden tot Teelo ende andere onder Oisterhoudt vande goeden onder Ter Heyden, in Vlassele ende andere van zekeren goeden onder de Haghe in Liesch, noch van zekeren goeden in Zwartenberchghe en noch een vijffdeels van zekeren goeden onder Wude ende Roosendale gelegen (XVIIIe e.).

21.

1289, September 10. — *Raso I van Gaveren, heer van Liedekerke en van Breda, en zijn oudste zoon, Raso van Boenlar, schenken aan den proost en het klooster van St. Catharinadal 10 hoeven moerland, tusschen Gastel en Roosendaal.*

Nos Raso de Gavera, dominus de Liekerke et de Breda et Raso de Boular primogenitus / noster, universis Christifidelibus, ad quos presentes littere pervenerint salutem et noscere rei veritatem. / Universitati vestre notum facimus, quod nos divine karitatis intuitu et ob remedium animarum / nostrarum et parentum nostrorum dedimus et damus personis religiosis videlicet .. preposito et conventui / monalium vallis sancte Katerine decem hovas mori tam mirice quam wastine, jacentes inter Ghestele / et Rosendale in loco qui vulgariter dicitur Pusebergh ; promittentes eisdem rectam

warandiam / et plenam contra quoscumque juri et legi parere volentes penitus observare, presentium testimonio / litterarum sigillo nostro sigillatarum. Datum anno Domini M°. CC°. lxxx^mo^ nono, sabbato post nativitatem / beate Virginis.

Origineel: Karters, nr. 14. b, op 22-11 cM., met zegel in bruin was op enkele strook.

Op rugzijde: Littera de Pysenberch, in Rosendale vel prope (XVe.). — Van tgoet in Rosendael (XVIe e.). — Tot Gestele van x bunderen moer. 1289. D (XVIIe e.). — Bona in Rosendael vel prope. A (XVIIIe e.).

Aangehaald: Taxandria, XXVIII, 1921, blz. 184.

22.

1290, November 2. — *Raso II van Gaveren, heer van Liedekerke en van Breda, en zijn zoon Raso van Boenlar, schenken aan St. Catharinadal 10 hoeven moer en heide, 6 in Roosendaal en 4 in Gastel, tegen een jaarcijns van 2 deniers per hoeve. Zij verleenen tevens vrijheid aan de lijfeigenen dier goederen.*

Nos Raso de Gavera, dominus de Liedekerke et de Breda, et Raso de Boular primo genitus noster, / notum facimus universis tam presentibus quam futuris quod nos divine remunerationis intuitu et ob remedium / animarum nostrarum et parentum ac primogenitorum nostrorum contulimus et damus personis religiosis, videlicet / preposito et conventui ecclesie vallis sancte Katherine, ordinis Premonstratensis, Leodiensis dyocesis, decem houvas cum / fundo terre tam wildert quam mori vulgariter nuncupate, de quibus due houve terre seu wildert cum / quatuor houvis mouri sunt site in parochia de Rosendale et extendunt se versus orientem secus viam / tendentem versus Breda que Langdyc vocatur, continuate immediate post duodecim houvas quas domina / Elyzabeth felicis memorie quondam domina de Breda neptis nostra cum suo tutore predicte ecclesie in veram / elemosinam contulit atque donavit. Relique vero quatuor houve iacent in parrochia de Ghestele et extendunt / se a loco qui dicitur Langberch versus orientem a latere iuxta mourum Gerardi dicti Spikere et suorum sociorum / sicut totalem predictam terram tam wildert quam mori per Arnoldum dictum Awunculum et per Walterum filium / suum geometeras et iuratos mensuratores nostros ad hoc deputatos fecimus predictis religiosis personis sub certis / terminis et methis debitis deliberari, sub tali forma quod predicta ecclesia de decem houwis primo no-

tatis nobis / et successoribus nostris censum annualem persolvere tenetur, videlicet de qualibet hova duos denarios annui census / perpetue singulis annis in festo beatorum Remigii et Bavonis apud Rosendale persolvendos ; predicta vero / bona cuncta et singula necnon et mansionarios in predictis bonis manentes ab omni exactione et servitio ob divinam / remunerationem perpetue libertati donantes. In cuius rei testimonium et ut perpetuam roboris habeat firmi/tatem presentem litteram tradidimus predictis religiosis personis sigillorum nostrorum appensione munitam. Datum / et actum anno Domini millesimo, ducentesimo, nonagesimo, feria quinta post festum omnium sanctorum.

Origineel : Karters, nr. 14. c, 31-22 cM., met twee zegels in bruin was op dubbele strook.

Op rugzijde : Van moer in Rosendale ende tot Gestel (XVe e.). — De bonis mori in Rosendale et in Gesthel (XVIe e.). — Brief vande goederen tot Roosendael begrepen in brieff van 1290. — G. — 13 (XVIIIe e.).

23.

1292, November 5. — *De schepenen van Roosendaal getuigen dat Allardus van der Molen verkocht heeft aan den proost en het convent van Sint-Catharinadal een cijns van 20 Leuvensche schellingen, vastgelegd op een goed te Roosendaal gelegen ; en dat de betaling van dien aankoop gedaan was met de schenking weleer aan het klooster gedaan door Theodoricus van Barlandia.*

Nos Wilhelmus de Gagheldonc et Walterus filius Walteri scabini in Rosendale notum facimus universis presentia visuris quod in nostra constitutus presentia Allardus filius Gheyle de Molendino vendidit cum legitima resignatione et se debere coram nobis recognovit personis religiosis preposito scilicet et conventui vallis sancte Katherine juxta Woude, Premonstratensis ordinis, viginti solidos Lovanienses communis monete atque pagabilis annui census seu redituum annualium perpetue singulis annis in festo beati Petri apostoli ad vincula libere apud Rosendale persolvendos predictis religiosis personis vel certo suorum nuncio seu mandato fideliter deliberando. Et ad legitimam persolutionem dicti census seu redituum perpetue singulis annis termino predicto prenominatus Alardus obligavit coram nobis scabinis et judice de Rosendale jure mediante hereditatem suam cum domistadio cum domo et edificiis omnibus in ipsa hereditate constructis et construendis, que here-

ditas sita est apud Rosendale et continuata inter hereditatem Allardi de Breda ex una parte et hereditatem Johannis dicti de Leest ex altera, una cum quinque ghemethis terre jacentis in loco qui dicitur inde Schage juxta viam que tendit versus Breda, que quidem omnia predicta tam domistadium et domum cum suis pertinentiis quam quinque predictas ghemethas terre predicte prenominatus Allardus supportavit coram nobis scabinis jure mediante memoratis personis ad solutionem dicti census ipsos religiosos in dictis bonis omnibus investiendo. Insuper recognovit coram nobis scabinis prefatus prepositus quod predictus census seu redditus predicti fuerant empti seu comparati cum denariis et bonis quos vel que Theodericus dictus quondam de Barlandia ad usum Anne filie seu dicto claustro vallis Sancte Katherine in puram elemosinam contulit atque donavit, omnia que e lege et consuetudine patrie nostre super talibus fieri sunt consueta in premissis omnibus et singulis adhibentes. In quorum omnium testimonium et perpetuam recognitionem, nos antedicti scabini sigilla nostra propria ad instantiam predicte partis utriusque presentibus duximus apponenda. Datum et actum apud Rosendale anno Domini millesimo ducentesimo nonagesimo secundo, feria quarta post festum omnium sanctorum.

Afschrift: Cart. B, fol. 15 vso ; cart. C, fol. 225 vso.

24.

1295, November 1. — *Raso van Gaveren, heer van Liedekerke en Breda, vereenigt St. Catharinadal met het gasthuis van Breda.*

Nos Raso de Gavre, dominus de Liedekerke et de Breda universis Christi fidelibus presentem / litteram visuris et audituris, salutem cum noticia veritatis. Notum esse volumus universis et singulis quod nos / in unum recordavimus et ordinavimus claustrum et conventum monialium vallis sancte Katherine / juxta Woude et hospitale nostrum de Breda et hoc de concilio et voluntate domini abbatis / ordinis Praemonstratensis et de concilio ibidem capituli generalis et nostro et Michaelis fratris et prepositi et conventus / monalium, et predicti loci scabinorum conciliariorum et oppidanorum de Breda, de bonis omnibus suis / tam redditibus quam mobilibus, ubique bona eorum sita fuerint tam predicti conventus quam / hospitalis pariter, perpetualiter habendis, tenendis et fruendis. Per istam ordinationem / et condicionem predictum claustrum et con-

ventus veniet ad manendum et ibidem in prefato / loco de Breda remanendum perpetualiter. Et predictum claustrum tenebit domum / unam ad opus infirmorum et pauperum et illos recipient et tenebunt et necessaria / ministrabunt prout hactenus moris et consuetudinis ibidem fuit secundum facultates suas. / Si vero aliquis desideret predictum locum hospitalis ad manendum, hoc erit de concilio nostro / et fratris Michaelis prepositi et conventus et scabinorum nostrorum de Breda. Ut autem / omnia premissa rata et firma permaneant imposterum omnia bona predicta tam claustri / quam hospitalis erunt in manibus antedicti conventus et sui prepositi ad ordinandum / et faciendum prout utilitati omnium visum fuerit expedire. Ut omnia / premissa rata et firma imposterum permaneant, fecimus presentem litteram sigillo nostro / fratris Michaelis prepositi et conventus monalium et oppidanorum nostrorum de Breda / testimonio roborari. Datum et actum anno Domini M°. CC° nonagesimo quinto, / in festo omnium sanctorum.

Origineel : Karters, nr. 14. d, op 30-31 cM., met fragmenten van drie der vier zegels destijds aan deze karter gehecht.
Op rugzijde : Ghift vanden heere van Breda (XVe e.). — Dat consent hoe ons cloester tot Breda comen is (XVIe e.). — 2 littere eiusdem tenoris (XVIIe e.). — 1295, nu. 6 (XVIIIe e.).
Uitgegeven : Miraeus & Foppens, *Opera dipl.*, IV, 575.
Aangehaald : Taxandria, XXXII, 1925, blz. 120.

25.

1295, November 1. — *Zelfde inhoud als vorige akte.*

Origineel : Karters, nr. 14/e, op 19-20 cM., met nog één zegel in bruin was, op dubbele strook, der vier destijds aan dit karter gehecht.
Op rugzijde : 1295. de hospitali de Breda. Non pertinet ad nos (XVIe e.). — Hoe wij eerst int Gast huys syn gestelt 1295. — Litt. I, Nu. 6. (XVIIIe e.). —

26.

1295, November 1. — *Om reden van overstrooming moeten de zusters van St. Catharinadal Vroenhout verlaten en vestigen zich te Breda, waar ze met het gasthuis vereenigd worden.*

Wij Raso de Gavere, Heer van Liedekercke ende Breda aan alle Christi geloovigen, die dese letteren sullen sien ofte hooren, saluyt met kennisse der waerheyt. Wij willen dat kennelijck sij aen allen ende elck, dat wij geaccordeert ende geordineert hebbe het slot

ende convent der religieusen van Sinte Catharinadale bij Woude ende ons hospitael van Breda, ende dat met raet ende wille van den Heer Abt der orde van Premonstreijt, ende van het capittelgenerael aldaer. Item met onsen en den raet van broeder Michael proost ende het convent der religieusen van de voors. plaetse, ende van de scepenen, raet ende stadsmannen van Breda, van alle hunne goederen, soo renten als meubelen, waer sij souden mogen gelegen sijn, soo van het voors. convent als van het hospitaal gelijckhant ende eeuwiglijck te hebben, besitten ende te genieten. Door die ordonnantie ende conditie sal het voors. slot ende convent komen om te woonen ende daer in de voors. plaetse van Breda eeuwelyck blijven. Ende het voors. clooster sal een huys houden tot behoef van de siecken ende armen, ende sullen die ontvangen, en sullen gehouden sijn, de nootsaeckelycke dinghen toe te dienen, gelyck het tot noch toe daer in maniere ende gewoonte geweest, naer hun vermogen ende rijkdomme. Ist datter iemant soeckt die voors. plaetse van hospitael te bewoonen, dit sal geschieden met onsen raet, ende den raet van Michaël den proost ende het convent, ende onse scepenen van Breda. Ende opdat alle hetgene voors. is soo vast ende van weerde hier naer blijven, sullen alle goederen soo van het convent als hospitael sijn in de handen van den voors. convent ende hunne proost om te ordineeren ende te doen gelyck het goet gehouden worde aen het gemeyne beste. Maer opdat alle voors dinghen souden vast ende van weerde blijven, hier naer, hebben wij desen tegenwoordigen brief doen versterken met onsen segele, de segele van broeder Michaël den proost, van het convent der religieusen, ende van onse stadtsmannen van Breda. Gegeven ende gedaen in het jaer ons Heeren twaalf hondert vijf ende negentich op den feestdach van alderheijlighen.

Origineel onvindbaar. Tekst volgens overdruk bij V. van der Aura, *o.c.*, blz. 80 (een latere vertaling).

27.

1296, Februari (n. s.). — *Raso van Gaveren begiftigt frater Michaël, norbertijn, proost van St. Catharinadal, met de kapellanie van O. L. V. te Breda.*

Nos Raso de Gavera, miles de Liedekerke et de Breda dominus, universis presentes litteras visuris et audituris / salutem cum noticia veritatis. Universitati vestre notum esse volumus quod nos,

ob mei meorumque salutem que in Christo / est, contulimus in puram eleemosinam et propter Deum fratri Michaeli ordinis premonstratensis capellano nostro preposito / monalium in Breda et monialibus ibidem ejusdem Ordinis, capellaniam sancte Marie in Breda ad collacionem / nostram spectantem cum omnibus redditibus suis ad sustentationem et profectum dictarum monialium perpetue sine alicuius / contradictione et vexatione in earum nomine et utilitate deserviendam in loco quo capellani seculares dictam capellaniam / hactenus solebant deservire. In cuius rei testimonium et cognicionem, dictis fratri Michaeli et monialibus / presentes litteras sigillo nostro dedimus sigillatas. Datum anno Domini millesimo ducentesimo nonagesimo quinto / mense februarii.

Origineel: Karters, 15/a, op 24-11 cM., met zegel in bruin was.
Op rugzijde: Van onser vrouwen provende (XVe e.). —Capelanie B. Marie traditio preposito per D. Raso. — Van onser vrouwen provende (XVIe.). — Preposito tanquam capellano. 1295. — Donatio beneficii Beate Marie (XVIIe e.). — 1295. Litt. B (XVIIIe e.).
Uitgegeven: V. Van der Aura, l.c., blz. 114.
Aangehaald: Taxandria, dl. XXVII, 1925, blz. 120.

28.

1297, Maart 6. — *Bonifacius VIII stelt St. Catharinadal met zijn bezittingen onder de bescherming van den H. Stoel.*

Bonifacius episcopus servus servorum Dei, dilectis in Christo filiis preposit[o] (a) et conventui monaste/rii de Breda per prepositt[um] (b) soliti gubernari Premonstratensis ordinis, Leodiensis diocesis salutem et apostolicam benedictionem. Sacrosancta / Romana Ecclesia devotos et humiles filios ex assuete pietatis officio propensius diligere consuevit, et ne pravorum homi/num molestiis agitentur, eos tanquam pia mater sue protectionis munimine confovere. Ea propter dilect[i] (e) in Domino / fili[i] (d) nostris justis postulationibus grato concurrentes assensu personas vestras et locum in quo divino estis obsequio / mancipati cum omnibus bonis que impresentiarum rationabiliter possidetis aut in futurum iustis modis prestante / Domino poteritis adipisci sub beati Petri et nostra protectione suscipimus. Specialiter autem domos vestras, pos/sessiones, molendina, prata, pascua, nemora et alia bona vestra sicut ea omnia iuste ac pacifice pos/sidetis vobis et per vos vestro monasterio auctoritate apostolica confirmamus et presentis scripti patrocinio / communimus. Nulli ergo omnino hominum liceat hanc paginam

nostre confirmationis et protectionis infringere vel ei / ausu temerario contraire. Siquis autem hoc attemptare presumpserit indignationem omnipotentis Dei et beatorum / Petri et Pauli apostolorum ejus se noverit incursurum. Datum Rome apud sanctum Petrum / ij nonas Martii Pontificatus nostri anno tertio.

a) b) c) d) Heel waarschijnlijk stond op deze plaatsen de tekst in 't vrouwelijk : *preposita, prepositam, dilecte, filie,* en werd door een latere hand alles in 't mannelijk gesteld.

Oorspronkelijke bulle : Karters, nr. 10, op 45-35 cM., voorzien van looden zegel op zijden touw en van kanselerijteekens. A (?) Romanna ; J. de Pr...
Op den rugkant : 1296. Bulla Bonifacii P. P. pro protect. bonorum (XVe e.). — L. H. (XVIIe e.). — Bulla van Bonifacii viii. 1296. Confirmatio (XIXe e.).

29.

1304, December 21. — *De abt van Premonstreit dringt aan bij den bisschop van Luik voor de bekrachtiging der begeving van Februari 1296* (nr. 27).

Reverendo in Christo patri ac domino domino .. Th[eobaldo] (1) permissione divina Leodiensi episcopo, Guillermus (2) ejusdem patiencia Premonstratensis abbas salutem et paratam ad ejus beneplacita voluntatem cum omni reverentia et honore. Reverende paternitati vestre significamus, quod monasterium pauperum monialium vallis sancte Katarine juxta Woude nostri Premonstratensis ordinis vestre dyocesis, adeo est fluviali impetu per inundationem aquarum desertum quod monasterii predicti prepositus et sorores ipsum ulterius inhabitare non poterant neque possunt. Quare nobilis vir Rasso dominus de Gavre, dominus de Lidekerke et de Breda, pietate motus dedit, contulit et eciam assignavit eisdem preposito et sororibus locum in Breda ab eisdem inhabitandum perpetuo et possidendum prout in litteris predicti nobilis viri plenius continetur. Unde reverendam paternitatem vestram supplicamus pariter et exoramus, quatinus pietatis intuitu et orationum tocius Ordinis interventu predictum locum cum pertinentiis suis dictis preposito et sororibus una cum capellania beate Marie in Breda et juribus ejusdem a dicto nobili viro collata inhabitandum perpetuo, tenendum et possidendum, auctoritate ordinaria per vestram graciam dignemini confirmare. Valeat in Domino vestra paternitas reverenda per tempora longiora. Datum anno Domini M°. CCC°. quarto in die beati Thome apostoli.

(1) Theobaldus van Bar, prinsbisschop van Luik van 1302 tot 1312. Cfr. P. B. Gams, *Series episcoporum*, blz. 249 en J. Daris, *Histoire du diocèse et de la principauté de Liège*, dl. II, blz. 327-348. Luik, 1891.

(2) *Guillermus :* Wilhelmus van Louvignies, 24e abt van Prémontré van 1287 tot 1304 waarop hij ontslag neemt. † 1311. Cfr. Ch. Taiée, *Prémontré*, blz. 102-104. Laon, 1872.

Origineel : Karters 16/a, op 22-18 cM., waarvan het zegel, op dubbele strook verloren ging.

Op rugzijde : 't Versuec vanden bisscop (XVe e.). — dat ons cloester tot Breda gecommen is (XVIe e.). — Requiritur consensus episcopi quod monasterium translatur per abbatem Praemonst. 1304. Petit confirmandum (XVIIe e.). — litt. C (XVIIIe e.).

Uitgegeven : V. Van der Aura, *l. c.*, blz. 115.

Aangehaald : Taxandria, dl. XXXII, 1925, blz. 125.

30.

1308, April 22. — *De schepenen van Breda verklaren dat zij de "nonnen van Breda" hebben gescheiden van "het gasthuis van Breda" ; ze geven haar beschikking over een weg, stellen bepalingen over het houden van vee, en verleenen een kwijtbrief over 35 schellingen zwarte tornois aan het gasthuis betaald.*

Allen den ghenen die dese brief seelen sien oft horen lesen, wy scoutait, scepene, raet ende die ghemeyne porte van Breda, saluut ende kinnisse der warheit. Wy doen u teweten ende orconden med desen brieve, dat wy overmids ghemeyne orbore dat dar ane ghelach hebben ghesceden tconvent van den nonnen van Breda van den gasthuse van Breda, in derre maniren dat dese vorseide nonnen soelen hebben enen weech gaende neffens den veistgraft, twentech voet wyt van den veistgrafte, of dar bi. Vort ane so moghen dese vorseide nonnen houden erflike ende ewelike sonder enech weder seggen op die gemeynt van Breda acht coye, acht verken ende vire perde. Vort ane die vive ende dertech scellinge swarte tornoyse die dese vorseide nonnen hadden gheloeft desen vorseiden gasthuse van dien bossce ende van den beemde die bi hem ghelegen syn, die hebben sie wittelike ende redelike af ghecoft omme ene somme van penningen die desen vorseiden gasthuse ghehelike vergouden es. Ende hiir mede sal wesen goed pays ende goede vrinscap tusscen die nonnen ende gasthuus voer ghenoemt, ende gasthuus ghesceden van den nonnen ende die nonnen weder van den gasthuse. In kennissen der warheit es dese brief bezegelt med onser ghemeenre

porte zegele van Breda. Gegeven int jar ons Heren M. CCC. ende achte, des manendages na beloken paesscen.

Origineel: Karters, nr. 16, op 14-18 cM., met zegel (geschonden) in bruin was op dubbel perkamenten strookje.
Op den rugkant: 1308. Scheydinge vant gasthuys. — 1308. Litt. H. — (XVIIIe e.). — Nu. G (XVIIIe e.).
Overgedrukt bij V. van der Aura, *Bijdragen*, blz. 82.

31,

1308, Juni 1. — *Proost Joannes van Rotselaer gaat een nieuw verdrag aan over de goederen van Vlassele. Gerardus van Vlassele en zijn vrouw Agnese betalen 3 pond en 8 deniers van de 8 pond vroeger ten laste van Nicolas van Vlassele en deses vrouw.*

Universis presentes litteras visuris, frater Johannes de Rotselaer, canonicus sancti Michaelis Andwerpiensis, provisor monialium in Breda, auctoritate domini Premonstratensis, totusque conventus beate Katherine ibidem, salutem cum notitia veritatis. Cum dudum contulerimus Nicholao de Vlassele et Aleydi ejus uxori centum bonaria et viginti vel circiter sita in pratis, moro, pascuis, terra arabili et silvis cum omnibus attinentiis pro octo libris Lovaniensium bonorum antiquorum annui census vel valore dicti pagamenti duobus anni terminis persolvendis, scilicet mediam partem in festo beati Baptiste, reliqua in festo omnium sanctorum, nunc concedimus et donamus ex habundanti cuilibet partem suam de dicto censu solvendam, salvo nobis plenarie omni jure nostro prout in cartis super hoc a nobis traditis plenius continetur, videlicet, Gerardo de Vlassele et Agnese ejus uxori tres libras et octo denarios Lovaniensium antiquorum de moro quem sibi cedit tali conditione adjecta, quumque dicta bona venderentur seu mutarentur sive alienarentur quod hoc erit cum medietate dicti census ; si vero morerentur quod hoc erit cum pleno censu. Hoc etiam addito si Gerardus et Agnesa predicti dictum censum annuum non solverent temporibus ad hoc statutis, quod tunc solvent cum tali emenda cum qua dominus terre recipit censum suum, salvo semper dictis monialibus debito principali et salvo semper dictis monialibus et conventui omni jure decime turbonum cum omni jure et conditionibus prout in litteris super hoc confectis, traditis quondam Nicholao et Aleydi ejus uxori predictis plenius est expressum. In cujus rei testimonio sigilla nostra

presentibus litteris sunt annexa. Datum anno Domini millesimo tricentesimo octavo, in vigilia penthecostes.

Afschrift : Cart. A, fol. 51 ; cart B, fol. 103.

32.

1308, Juni 16. — *Raso III van Liedekerke begiftigt de nonnen van Breda met 22 pond zwarte Tournois, als cijnsgeld te heffen te Rijsbergen, met 8 sesters rogge en 4 sester gerst te leveren door Antoon van Okel, 5 sester rogge en 2 gerst, en 3 sister rogge en 2 gerst te Tichghelt.*

Wij Raes heer van Liedekercke, van Breda ende van Boenlare, maken cont allen denghenen die desen brief soelen sien oft horen lesen, dat wy hebben ghegheven ende noch gheven, ende hebben bewisen ende noch bewisen den nonnen van Breda twee ende twentech pont suarter tornoyse of die werde dar af, voer uut te heeffen in onsen cynse tote Riseberghe des naest dages sinte Severyns daghe ende acht zeester rogs ende vier zeester ghersten jarlic, die wy bewiset hebben ende noch bewisen te heeffen ane Antoni van Okel, vyf zeester rogs ende twe zeester ghersten, ende op Gherarts goed van Tichghelt drie zeester rogs ende twe zeester ghersten ; die gheve wy ende bewise wy hen erflike ende ewelike payslike ende vredelike te heeffen ende te besitten, ende utens ons tote haren behoef, ende gheloven hen daraf een warant te wesen als in verorsatinghe van haren goede van Rosendale, dat houdet neghen ende twentech boenre oft dar bi. Ende omme dat wy willen dese dinc vaste ende ghestade blive, so hebbe wy desen brief beseghelt med onsen zeghele, ende bidden onsen heren broder her Philipsen here van Ulvenhout dat hi desen brief med ons zeghele. Ende ic Philips van Lidekerke ridder, here van Ulvenhout, omme myns heren bede wille myns broder, seren van Liedekerke, van Breda en van Boenlaer voerghenoemt, ende omme dat dese dinc die hiir voer bescreven staet, vast ende ghestade bliven sal, hebbe desen brief mede beseghelt med minen zeghele. Ghegheven int jaer ons Heren M. CCC. ende achte, des sonnesdages na sente Margrieten dach.

Origineel : Karters, nr. 17/a, 23-15 cM., met 2 zegels (één fel beschadigd) in geel was op dubbele strook.

Op rugzijde : Den clooster binnen Breda. — De censu xxi LB in Riseberghe (XVe e.). — ende vant tgoet van Oekele ... (XVIIIe e.).

Uitgegeven : Taxandria, dl. XXXII, blz. 313.

In Analecta Praemonstratensia (Beihefte?) Fh 5334

11 (bis)

1286, Maart 14. — *Voor den investitus en den kapelaan van Woude, worden verscheidene partijen moer, op den Wildenberg gelegen, door den proost van St. Catharinadal vercijnst aan verscheidene personen.*

Universis presentia visuris, Egydius investitus de Woude et Johannes de Lira, capellanus loci predicti, salutem cum / notitia veritatis. Noveritis quod coram nobis constitutus Henricus filius Xrispine recepit hereditarie et ad perpetu/um censum a fratre Johanne de Rotghelar preposito vallis sancte Katherine quatuor bonaria moeri / jacentis in Wildenberghe, quodlibet bonarium pro sex denariis Lovaniensibus annui census preposito et conventui / predictis singulis annis in festo omnium sanctorum libere persolvendis. Item Petrus Brune et Willelmus Hollandre rece/perunt hereditarie a predicto preposito similiter quatuor bonaria moeri in Wildenberghe quodlibet bonarium pro / simili censu annuali modis et conditionibus omnibus et singulis predictis. Item Willelmus de Dale recepit hereditarie a pre/posito prenominato similiter duo bonaria moeri in dicto loco de Wildenberghe, quodlibet bonarium pro sex denariis Lovaniensibus annui / census, tempore, modis et conditionibus omnibus prescriptis preposito et conventui predictis libere persolvendis, salva eciam preposito / et conventui antedictis totali decima turbonum et minoribus justiciis omnibus et singulis in bonis antedictis. Testes / una nobiscum interfuerunt frater Arnoldus, magister de Bovendunc, Jacobus de Woude clericus, Henricus custos in Woude, / et alii quam plurimi. In cujus rei testimonium sigilla nostra presentibus litteris duximus apponenda. Datum anno Domini /. M°. CC°. LXX^mo^ quinto, feria quinta proxima ante festum beate Gertrudis virginis, mense martii.

Origineel : Karters, nr. 11/bis, op 12-18 cM., waaraan destijds twee zegels hingen aan dubbele strook.

Op rugzijde : Van cyse in Woude. — Rosendale. — Wildebergh (XVe e.). — vier buynderen moer in Wilderen berch (XVIe e.). — ende noch meer ten erfchyns uutgegeven. — 1285, mars ; simul io bonaria. — Pro denariis lovaniensibus 60 (XVIIe e.). — AA (doorstreept) L (XVIIIe e.).

Deze karter werd slechts later weergevonden. Om het belang van haar inhoud mochten wij haar publicatie niet verschuiven tot een bijvoegsel dezer uitgave. Wij stellen ze hier, buiten de chronologische volgorde, en vragen den lezer haar te willen inlasschen op blz. 31.

33,

1308, Dec. 30. — *Eenige geestelijken en schepenen van Breda getuigen dat Walter van Hozenhout aan St. Catharinadal een eigendom schenkt, " Spoerdonc " geheeten, onder Breda gelegen.*

Universis presentes litteras visuris vel audituris, Johannes dictus Servus presbyter, vices gerens viri discreti domini Johannis investiti de Breda, Walterus de Ykel presbyter capellanus beati Nicholai in ecclesia majori loci predicti ; nos Henricus filius Rulini, Petrus de Camera et Wilhelmus dictus Sluse scabini in Breda, salutem cum notitia veritatis. Universitati vestre tenore presentium duximus significandum quod in nostra personaliter constitutus presentia Walterus dictus de Hosenhout contulit in puram elemosinam et propter Deum monialibus beate Katerine in Breda hereditatem quandam sitam in loco qui dicitur Spoerdonc inter pratum Henrici dicti Magermans ex une parte et pratum sive hereditatem Petri de Camera scabini predicti ex altera, quam hereditatem dictus Walterus sibi comparavit erga Snellardum suum consanguineum et in qua dictus Walterus est impositus et investitus pro ut ordo juris dictabat, adhibitis juris solempnitatibus que in talibus solent adhiberi. Hanc autem hereditatem dictus Walterus effestucando resignavit ad opus dictarum monialium, volens ut dicte moniales dicta hereditate pacifice, libere et quiete perpetuo gaudeant et fruantur. In cujus rei testimonium et robur firmitatis sigilla nostra presentibus litteris sunt appensa. Datum anno Domini M°. CCC^mo^. octavo, feria secunda post nativitatem Domini.

Origineel : Karters, nr. 17/b, op 14-19 cM., met 4 zegels der 5 in bruingeel was op dubbele strook.

Op rugzijde : Litera de Spoerdonc. — Vander Spoerdonc (XVIe e.). — Quedam pars terre est nobis data in Spoerdonc a° 1308 a D. Waltero Ykel presbytero (XVIIe e.).

Afschrift : Cart A, fol. 31bis en 63 ; cart. C, fol. 71.

34,

1310, Juli 11. — *De schepenen van Breda getuigen dat Hugo Nanne aan de Zusters van St. Catharinadal eenen weg verkocht heeft, die leidt langs zijn goed tot een weiland der zusters.*

Universis presentes litteras visuris et audituris, nos Jacobus Ysaac, Petrus de Camera, Wilhelmus dictus Sluse et Heinricus

dictus Anier, scabini in Breda, salutem et cognoscere veritatem. Noverint universi quod in nostra personaliter constitutus presentia Hugo filius Vincentii dicti Nanne recognovit se vendidisse legitime pro quadam pecunie summa monialibus beate Katherine in Breda viam quamdam transeuntem per pratum dicti Hugonis bonam et laudabilem ad pratum dictarum monialium tendentem, per quam dicte moniales, nuntii earum ac earumdem pecora tempore oportuno sine dampno dicti Hugonis transibunt, tali conditione adjecta si dictus Hugo suique successores in posterum dictam viam bene et laudabiliter non teneret vel tenerent ita, quod dicte moniales, nuntii earum ac earumdem pecora per pratum dicti Hugonis ubique locorum sibi melius placuerit sine contradictione poterunt pertransire donec dictus Hugo dictam viam bene et laudabiliter duxerit reparandam. In cujus rei testimonio sigilla nostra presentibus litteris sunt appensa. Datum anno Domini M°. CCC°. X°. sabbato post octavas beatorum apostolorum Petri et Pauli.

Origineel : Karters, nr. 18/a, 16-9 cM., met 2 zegels der 4 in bruin was op dubbele strook.
Op den rugkant : De quadam via (XVIe e.). — Van 1 weghe. — Van eenen wech 1310 (XVIIe e.).
Afschrift : Cart : A, fol. 25.

35.

1308, October 19. — *De deken en het kapittel van O. L. V. te Breda vidimeeren den brief van Raso III van Liedekerke, van 16 Juni 1308* (nr. 32).

Allen den ghenen die desen brief soelen sien oft horen lesen, wij deken ende ghemeynlike alle die capitele van sente Marien van Breda, saluut ende kinnisse der warheit. Wij doen u te weten dat wij ghesien hebben ende nerstelike ghehoert hebben edelre lude lettere myns her Raes tseren van Liedekerke, van Breda ende van Boenlare ende myns her Philips van Liedekerke seren van Ulvenhout, sprekende van worde te worden in derre maniren, die goed ende gave waren ende niet te lachceren... Wy Raes, here van Liedekerke,... *(volgte tekst van 16 Juni 1308 : Nr. 32)*... na sente Margrieten dach.. Ende wij deken ende capitele van sente Marien van Breda, in kinnissen der warheiden dat wy desen brief ghesien hebben sprekende als hiir voer bescreven staet ende omme [..] (a) wille der nonnen van Bre[da vorg]henoemt (b) ende convents ghemeynlike, hebbe wij dezen brief bezeghelt med onser

ghemeynre capitel zegele van Breda, int jaer ons Heeren M. CCC. ende achte des satersdages na sente Lucas dach ewangelist.

(a) en (b) : perkament beschadigd.

Origineel : Karters, nr. 17/b, op 19-22 cM., met zegel in bruin was op dubbele strook.

Op rugzijde : De censu in Riceberge transsumptum. — Copie van guede dat ons die heeren gaven ende van Rijsbergen (XVe e.). — Dit syn de briefnen vander hoefnen tot kleyn Oekele daer Cornelis Roevers met Pieter Maes cum suis nu ter tyt wyf Reykers af zyn van vij sester rogghen ende noch drie sester ende ij viertel gersten, onder Rysberghen (XVIe e.). — Raso de Liedekerke. Nu. 7° (XVIIe e.). — G (XVIIIe e.).

36.

1313, Maart 5. — *Raso III laat de gift van zijn vader over de kapellanie van O. L. V. te Breda vernieuwen* (Februarii 1296 ; nr.27).

Universis Christi fidelibus presentes litteras inspecturis, Raso de Gavere, dominus de Lidekerke et de Breda, salutem et rei geste cognoscere veritatem. Universitati vestre notum facimus tenore presentium attestantes quod cum bone memorie dominus Raso de Gavere, dominus quondam de Lidekerke et de Breda, perdilectus pater noster, preposito et monialibus de Breda, ordinis Premonstratensis, Leodiensis dyocesis, capellaniam beate Marie in Breda ad collacionem ipsius spectantem cum omnibus redditibus et proventibus ipsius capelanie ad sustentacionem ipsarum monialium pie et pure propter Deum contulerit, deserviendam perpetuis temporibus ab eisdem vel ab aliquo instituto ab eisdem absque contradictione cujuslibet ad utilitatem et profectum ipsarum secundum quod in litteris super hoc confectis plenius dicitur contineri ; nos pium propositum et salubrem liberalitatem predicti patris nostri cordialiter et letanter imitantes in hac parte, collacionem dicte capellanie ab ipso factam laudamus, approbamus et ratificamus, ac ipsam ex certa scientia quantum ad nos spectat eisdem monialibus presentis scripti munimine confirmamus ; concedentes insuper eisdem monialibus quantum in nobis est, ut videlicet dictam capellaniam possint si velint in suo proprio monasterio per suum prepositum vel per aliam aliquam secularem personam absque contradictione cujuscumque facere deserviri, licet id minime, immo magis contrarium in predicti patris nostri videatur litteris contineri. In cujus rei testimonium sigillum nostrum presentibus litteris est appensum. Datum anno Domini M°. CCCXII° quinta dia mensis Marcii.

Origineel : Karters, nr. 18/b, op 23-15 cM., waaraan vroeger een zegel op dubbele strook gehangen heeft.

Op rugzijde : Littera de Capella sancte Marie (XVe e.). — De capelania B. Marie (XVIIe e.). — Nu. 9. — 1312, litt. O (XVIIIe e.).

Gepubliceerd : V. Vander Aura, *l. c.*, blz. 116.

Aangehaald : Taxandria, XXXII, 1921, blz. 320.

37.

1313, Maart 5. — *Bij den bisschop van Luik wordt aangedrongen door Raso III van Gaveren, heer van Liedekerke en van Breda, tot de uitvoering van zijn gunstbrief van denzelfden datum.*

Reverendo in Christo patri domino.. Dei gracia Leodiensi episcopo, seu ejus vices sede vacante gerenti in spiritualibus, Raso de Gavera, dominus de Lidekerke et de Breda, salutem et in omnibus semper reverentiam et honorem. Cum bone memorie dominus Raso de Gavera, dominus quondam de Lidekerke et de Breda perdilectus pater noster preposito et monialibus de Breda, vestre Leodiensis dyocesis, Premonstratensis dyocesis *(sic)*, cappelaniam sancte Marie in Breda, ejusdem dyocesis ad collacionem ipsius quondam spectantem cum omnibus redditibus et proventibus ipsius capellanie ad sustentacionem ipsarum monialium pie et pure contulerit proper Deum deserviendam perpetuis temporibus ab ipsarum preposito vel ab aliquo substituto ab eisdem ; nosque de novo ipsius patris nostri pia letanter imitantes vestigia, collacionem dicte capellanie laudavimus, approbavimus, ratificavimus, ac nostris litteris ex certa scientia quantum in nobis est confirmavimus, et ipsam capellaniam a matrice ecclesia in ipsarum monasterium deserviendam transtulerimus in quantum ad nos spectat ; vestram reverendam paternitatem affectuose rogamus, quatenus collacionem dicte capellanie a predicto patre nostro factam et a nobis postmodum ratificatam et approbatam, de vestra mera liberalitate ratam et gratam habentes auctoritate ordinaria dignemini cum translatione ipsius capellanie in ipsarum monialium monasterium confirmare. In cujus supplicationis nostre testimonium et munimem impressionem nostri sigilli presentibus litteris duximus apponendam. Datum anno Domini, M°. CCC°. XII° quinta die mensis Marcii.

Origineel : Karters, nr. 18/c, op 24-15 cM., met een zegel in bruin was op dubbele strook.

Op rugzijde : Van onser vrouwen provende. — Van onser vrouwen provende (XVe e.). — 1312, 5 Martij (XVIIe e.). — Cappellania B. M. V. Brede Raso de Gavre sollicitat confirmationem ab episcopo Leodiensi. Litt. D (XVIIIe e).

Uitgegeven : V. Vander Aura, *l. c.*, blz. 117.

38.

1313, April 23. — *De schepenen van Breda getuigen dat Hughemannus van Wildrecht erkent geen recht te hebben op de goederen van Vlassele, onder Terheyden, eertijds het eigendom van Servaas van Wildrecht, en dat ze het rechtmatig bezit zijn der zusters van St. Catharinadal te Breda.*

Universis presentes litteras visuris vel audituris, Henricus filius Rulini et Petrus dictus de Camera, scabini in Breda, salutem cum notitia veritatis. Noverint universi quod in presentia nostra constitutus Hughemannus, filius Laurentii de Wildrecht, recognovit se nullum jus habere in bonis de Vlassele que quondam fuerant Servatii de Wildrecht avi sui, et si quod jus haberet in illis, hoc quitum proclamabat simpliciter et expresse ad opus monialium beate Katerine in Breda et illorum qui dicta bona a dictis monialibus tenent sive hactenus tenuerunt pro annuo et hereditario censu, nullum jus in dictis bonis et eorum attenentiis sibi retinendo. In *cujus rei testimonio sigilla nostra presentibus litteris sunt annexa.* Datum anno Domini M°. CCC°. tredecimo, feria secunda post octavas pasche.

Origineel : Karters, nr. 19, op 19-18 cM., met 2 zegels in bruin was op dubbel strookje.
Op den rugkant : Vlassele. — Van de guede te Vlassele. 1313 (XVIe e.).
Afschrift : Cart. A, fol. 5 vso.

39.

1313, Juli 1. — *Servatius van Wildrecht doet afstand van alle recht op de goederen van Vlassele, onder Terheijden, ten bate van de zusters.*

Universis presentes litteras visuris vel audituris, Petrus dictus de Camera et Henricus dictus de Eelst, scabini in Breda, Arnoldus dictus de Houte miles, Johannes et Petrus filii Segeberti de Ulvenhout, famuli feodales domini de Breda, necnon Petrus dictus de Borsel frater domini de Zevenberghen, salutem cum noticia veritatis. Noveritis quod in presentia nostri et aliorum quamplurimorum fidedignorum constitutus, Servatius filius Laurentii de Wildrecht quita proclamabat sive effestucando coram nobis resignabat bona de Vlassele cum omnibus suis attinentiis que quondam fuerant Servatii avi sui, ad opus monialium beate Katerine in Breda et illorum

qui dicta bona a dictis monialibus pro annuo censu tenent sive hactenus tenuerunt, nullum jus sibi in dictis bonis penitus retinendo. In cujus rei testimonio sigilla nostra presentibus litteris duximus appenenda. Datum anno Domini M°. CCC°. tredecimo in octavis nativitatis beati Johannis Baptiste.

Origineel: Karters, nr. 20, op 10-19 cM., met nog 5 zegels van de 6 in groen was op dubbele strook.
Op rugzijde: Littera de Vlassele. — Vanden guede van Vlassele (XVIe e.). — G (XVIIe e.).

40.

1314, Februarii 13. — *Bulla van Paus Clemens V aan den proost en de priorissa en convent van St. Catharinadal gericht en waarbij het klooster en zijne goederen onder de bescherming van den H. Stoel geplaatst worden.*

Clemens episcopus, servus servorum Dei, dilecto filio . . preposito et dilectis in Christo filiabus.. priorisse et conventui monasterii beate Katerine in Breda per prepositum et priorissam soliti gubernari, Premonstratensis ordinis, Leodiensis diocesis, salutem et apostolicam benedictionem. Cum a nobis petitur quod justum est et honestum tam vigor equitatis quam ordo exigit rationis ut id per solicitudinem officii nostri ad debitum perducatur effectum. Eapropter vestris justis postulationibus grato concurrentes assensu, personas vestras et locum in quo divino estis obsequio mancipati cum omnibus bonis que impresentiarum rationabiliter possidetis et infuturum justis modis prestante Domino poteritis adipisci, sub beati Petri et nostra protectione suscipimus ; specialiter autem decimas, domos, prata, pascua, nemora, vineas, possessiones et alia bona sicut ea juste et pacifice possidetis vobis et per vos monasterio vestro auctoritate apostolica confirmamus et presentis scripti patrocinio communimus, salva in predictis decimis moderatione concilii generalis. Nulli ergo omnino hominum liceat hanc paginam nostre protectionis et confirmationis infringere vel ei ausu temerario contraire. Si quis autem hoc attemptare presumpserit indignationem omnipotentis Dei et beatorum Petri et Pauli apostolorum ejus se noverit incursurum. Datum Carpentorati Idĩbus februarii pontificatus nostrĩ anno nono.

Origineel: Karters nr. 21, 27-45 cM., met looden zegel op gekleurde zijden koord, en kanselarijaanteekening : *B. de Vico*, op de plooi.

Op den rugkant: Thilmannus de Tungris.
Bijschriften op den rugkant: Bulla Clementis 5 P. P. Nu. 1° 1313 (XVIe e.). — De Breda 4^{or} bulle. — Confirmatio. — pro confirmatione bonorum (XVIIe e.). Bulla Clementis V. 1313 (XIXe e.).

41.

1314, Februarii 13. — *Bulla van Paus Clemens V, aan den proost en de priorin en convent van St. Catharinadal gericht, waarbij de schenkingen van Raso van Gaveren, heer van Breda, aan het klooster gedaan, worden goedgekeurd en onder de hoede van den H. Stoel gesteld.*

Clemens episcopus, servus servorum Dei, dilecto filio . . preposito ac dilectis in Christo filiabus . . priorisse et conventui monasterii beate Caterine in Breda per prepositum et priorissam soliti gubernari, Premonstratensis ordinis, Leodiensis diocesis, salutem et apostolicam benedictionem. Cum a nobis petitur quod justum est et honestum tam vigor equitatis quam ordo exigit rationis ut id per solicitudinem officii nostri ad debitum perducatur effectum. Sane peticio vestra nobis exhibita continebat quod quondem Raso de Chavere, dominus ville de Breda, Leodiensis diocesis, dum viveret cupiens terrena pro celestibus et transitoria pro eternis felici commercio commutare quedam prata, pascua, nemora et possessiones alias sitas in pertinentiis dicte ville tunc ad ipsum pertinentes pro suo suorumque progenitorum peccatorum remedio vobis et monasterio vestro imperpetuum pia et provida liberalitate donavit prout in patentibus litteris inde confectis prefati Rasonis sigillo munitis plenius dicitur contineri. Nos itaque vestris supplicationibus inclinati quod super hoc ab eodem Rasone pie ac provide actum est, ratum et gratum habentes, id auctoritate apostolica confirmamus et presentis scripti patrocinio communimus. Nulli ergo omnino hominum liceat hanc paginam nostre confirmationis infringere vel ei ausu temerario contraire. Siquis autem hoc attemptare presumpserit, indignationem omnipotentis Dei et beatorum Petri et Pauli apostolorum ejus se noverit incursurum. Datum Carpentorati Idibus februarii, pontificatus nostri anno nono.

Origineel: *Karters*, nr. 16, 31-44 cM., met looden zegel (losgegaan), op gekleurde zijden koord — met kanselarijaanteekeningen: B. de Vico, G. op de plooi en *Thilmannus de Tungris, Tur. gross. XV* op de keerzijde.
Op den rugkant: Bulla Clementis P. P. pro conservatione bonorum a Rasone de Chavere. D. Bredano concessorum. 1456 *(doorgehaald)* Litt. P. (XVIIe e.). — Bulla Clementis V. a° 1313 (XIXe e.).

42.

1314, Juli 1. — *Nieuw smeekschrift door Philips, heer van Liedekerke en van Breda, aan den bisschop van Luik gericht over het aanstellen van den proost der zusters van Breda tot rector der kapellanie van O. L. V.*

Reverendo in Christo patri ac domino domino Adulpho Dei gracia Leodiensi episcopo vel ejus vices gerenti in spiritualibus, Philippus dominus de Liedekerke et de Breda salutem et obsequiose devotionis promptitudinem cum omni reverentia et honore. Cum olim quedam capellania in eccclesia de Breda, ob honorem beate et gloriose virginis Marie, a nostris predecessoribus, dominis de Breda, fundata fuerit et dotata, ad valorem quadraginta librorum nigrorum Turonensium vel circiter annui redditus, cujus collatio et presentatio ad nos dignoscitur pertinere, ac deinde de consensu pariter et assensu felicis recordationis domini Rasonis, domini de Liedekerke et de Breda patris nostri, eadem capellania ad usus canonicorum dicte ecclesie de Breda post decessum capellani eandem possidentis, fuerit deputata, ita ut ipsa in duas canonicales prebendas divideretur, vestri predecessoris consensu, necnon confirmatione ordinaria ejusdem ad id accedente. Nos vero considerantes intollerabilem inopiam et defectum religiosarum personarum priorisse et conventus monialium beate Katharine in Breda, Premonstratensis ordinis, in opido nostro de Breda degentium, misericordia moti, divine pietatis intuitu, eandem capellaniam cum omni jure patronatus nostri, ac omnibus juribus, fructibus et pertinenciis ad eandem, eisdem priorisse et conventui ad usum earumdem de consensu discretorum virorum decani et capituli dicte ecclesie de Breda, duximus perpetuis temporibus conferendam ; ita quod in earum ecclesia eandem juxta ejusdem fundacionem faciant perpetuo deservire. In cuius capellanie recompensationem quedam capellania in dicta ecclesia beate Katherine a domino Hugone quondam decano dicte eccclesie de Breda de novo fundata et dotata in honorem beati Laurentii ad dictam ecclesiam beate Marie de Breda transferri debet cum omnibus suis juribus, fructibus et proventibus spectantibus ad eandem, et ibidem loco dicte capellanie deserviri. Hinc est quod vestram paternitatem benigno assensu duximus humiliter deprecandam, quatenus hujusmodi nostram collacionem et ordinacionem predictam pio paterno affectu approbare dignemini, et vestra auctoritate ordinaria confirmare. In cuius rei testimonium sigillum nostrum litteris presentibus duximus apponendum. Et nos decanus

et capitulum ecclesie beate Marie de Breda predicte, quia premissa omnia et singula ad utilitatem dictarum ecclesiarum per dictum nobilem virum dominum de Breda et nos recognoscimus acta et ordinata , et in hoc expresse consentimus, quantum in nobis est, salva in omnibus aliis ordinatione et institutione nostrarum prebendarum, vestram reverendam paternitatem una cum predicto domino de Breda duximus exorandum, quatenus ordinacionem et collectionem predictas vestra auctoritate ordinaria dignemini roborare. In cuius rei testimonium sigilli nostri capituli una cum sigillo predicti domini de Breda presentibus est appensum. Datum anno Domini M. CCC. quartodecimo in octavis beati Johannis Baptiste.

Origineel : Karters, nr. 22/a, op 21-16 cM., met 2 zegels in bruin-geel was, op dubbele strook.

Op rugzijde : Confirmatio capellanie (XVe e.). — Brieve raeckende de cappellaye die aen het clooster gegeven wiert. A° 1295. K. — Adolphi episcopi 1314 ad instantiam Philippi D. de Gavere. — Nu. 9.

Overgedrukt : V. Vander Aura, *l. c.*, blz. 118.

43.

1314, Juli 4. — *Philips, heer van Liedekerke en Breda, geeft over aan Boudewijn van Steenbergen en Alsteen Godeverdsz. van Berghen 19 hoeven wildert, met bepaalde rechten, te Breda onder Teteringen.*

Wi Philips, here van Liedekerke ende van Breda, maken cont allen luden dat Boudewiin Hermans sone van Steenberghen, Alsteen Godeverds sone van Berghen ende gheseillen ieghen ons hebben ghecreghen ende hebben ghecoft neghentiene hoven wilderden ende goed med al metten gronde, die gheheten es die vuchte ende ghelegen es tusscen der Tateringhen ende Amerberghe ende tusscen die ghemeente van Breda ende den utersten cant vanden waterlate, die men waterlaet van der Tateringhen heet, welke wilderde ende goed si ons wale hebben vergouden ende betaelt ende die voerseide wilderde ende goed also alsi gheleghen es ende wi se hen hebben doen meten onsen gesuoren lantmeter ende si begrepen hebben binnen haren putten ende binnen haren palen, die hebben wi Philips here van Liedekerke ende van Breda voers. ghegheven ende gheven Boudewine, Alstene voerseit ende haren gheseillen ende haren nacomelinghen ende den ghenen diet ieghen kon ghecrighen al haren orbore mede te doene erflike ende emmermeer te hebben ende te ghebruken ende van ons ende van onsen nacomelinghen te houden med zeesse sceil-

linghen lovensce oft die werde daer ieghen van elker hoven elx iaers te rechten erfciinse te ghelden ende te gheven altoes te Breda op sente cllertans dach in den winter ; ende elke siin goed te vrien med sinen rechten cinse also groet als hi daer in ghegoed es ende onghecalengiert te sine vanden andren cinse. Vort hebben wi den voerghenoemden lieden ghegheven ende gheven ten voernoemden goede weech ende waterganc op donse te haren orbore ende nieman in haren waterganc te comen noch torboren ten si bi haren wille. Ende waert dat si weech ende waterganc behoveden op ander liede goed dat soude wi hem lieden doen hebben med haren redelliken cost. Vort hebbe wi hen ghegheven ende gheven erflicke drie gherachten ende dbedrief die op dit voornoemde goed te drie scellinghen, ende daerbeneden scoutaten te maken, te seitten ende tonsetten, coeren te maken ende ghebode te legghen te drie scellinghen ende daer beneden dit voernoemde goed mede te bedriven te haren orbore, ende dit mach hare scoutait richten met haren laten ; ende waert datter gherichten op vielen boven drie scellinghen, daer souden sie oft haren scoutaten toesien ende wachten tonsen behoef na hare beste sonder enech begriep van ons oft van iemanne tot er wilen dat onse drossate oft onse scoutate van Breda daer toe quame. Voert gheven wi allen luden die op dit voernoemde goed wonen ende comen wonen vri te sitten ende quite van beden, van alrehande caelgien, van corueyen ende van hervarden, ten ware tonser lantwer daer siis vermaent worden ; maer ghevielt dat onse bede lude quamen wonen op dit voernoemde goet, die souden ons dienst doen sonder arghehliste ende bede toe ghelden van haren goede dat buten desen vorghenoemden goede laghe. Ende desen voernoemden lieden Boudewine, Alstene ende haren gheseillen ende haren laten ende haren nacomelinghe gheve wi dit voernoemde goed vri van torftijnden ende in onsen lande, weghe, woide ende water onverseit op donse. Ende wi Philips here van Liedekerke ende van Breda voerseit hebben gheloeft ende gheloven voer ons ende voer onse nacomelinghe Boudewine, Alstene, haren gheseillen ende haren nacomelinghen hiir af goed warant te siene ; ende omme dat wi willen dat dese dinc vaste en ghestade blive, so hebben wi desen brief bezeghelt uuthanghende med onsen zeghele. Ende bidden onsen broedere hare Zegher van Liedekerke, here van Boenlaer ende onsen lieven ghetrouwen luden van der porte van Breda dat si desen brief omme die merre sekerheit bezegelen met ons. Ende wi Zegher here van Boenlaer ende die ghemene porte van Breda overmids bede ons lieves heren tseren van Liedekerke ende van Breda

ende omme die meerre zekerheit so hebben wi desen brief uuthanghende mede bezeghelt med onsen zeghelen, int jaer ons Heeren M. CCC. ende viirtiene des donresdaghes na sente Pauwels dach.

Origineel : *Karters*, nr. 23/a, op 20-35 cM., met 3 zegels in groen was op dubbele strook.
Op keerzijde : Van vri ghoede te Breda vander Vucht. — Te Breda vander Vucht (XVe e.). — Van goederen inde vucht. Nu 11 (XVIIIe e.).
Gevidimeerd op 24 October 1332.

44.

1314, Sept. 22. — *Toestemming van den bisschop van Luik tot de overdracht van het beneficie van O. L. V. te Breda op den proost en de zusters van St. Catharinadal.*

Adulphus (1), Dei gratia Leodiensis episcopus, universis presentes litteras inspecturis salutem et sinceram in Domino caritatem. Bone rei dare consultum et presentis habetur vite subsidium et premium eterne remunerationis expectat. Nos igitur quos oportet Deo servientibus debita consideratione prospicere, ne cujusque necessitatis occasio desides eos faciat, aut robur sancte conversationis infringat, collationem, permutationem, et omnimodam ordinationem, de quibus fit mentio, in litteris quibus hujusmodi nostre littere sunt transfixae, quia, legitima discussione prehabita, eas equas duximus, acceptabiles et unico (?) Deo gratas, laudamus, approbamus et tenore presentium confirmamus nostri nichilominus appensione sigilli, laudationem, approbationem et confirmationem hujusmodi roborantes. Datum anno Domini millesimo CCC^mo^ quartodecimo in crastino beati Mathei Apostoli.

(1) Adolf de Lamarck, prinsbisschop van Luik, van 1313 tot 1344. Cfr. J. Daris, *l. c.*, blz. 391-496.

Origineel : Karters, nr. 22/b, op 21-11 cM., voorheen voorzien van zegel op enkel strookje, doorstoken met 22/a.
Op rugzijde : Geen aanteekeningen.
Overgedrukt : V. Vander Aura, *l. c.*, blz. 120.

45.

1315, Juni 2. — *De schepenen van Breda, Hendrik Rulini en Hendrik de Mola, getuigen dat Helewigis ,weduwe van Walter van Hosenhout, verkocht heeft aan Didardus van Zevenbergen één*

sester rogge te innen op 2 stukken land nabij de straat die loopt naar " Hoghehoute " te Breda.

Universis presentes litteras visuris et audituris, Henricus filius Rulini et Henricus de Mola, scabini in Breda, salutem cum notitia veritatis. Noverint universi quod in presentia nostra personaliter constituta Heylewigis relicta Walteri dicti de Hosenhout bone memorie et ejus liberi recognoverunt se vendidissse legitime pro quadam pecunie summa Didardo filio Margarete de Zevenberghen suisque successoribus in posterum sextarium siliginis annue pactionis seu firme supra duas pecias terre culte, sitas inter hereditatem Johannis dicti Masse ex una parte et hereditatem liberorum Johannis filii Luce ex altera, juxta viam tendentem versus Hoghehoute, in festo Purificationis beate Marie singulis annis perpetuis temporibus persolvendum et apud Breda cum mensura opidi de Breda custandum sive deliberandum. In quibus bonis supradictis dictus Didardus est impositus et investitus prout ordo juris dictabat secundum consuetudinem opidi de Breda hactenus approbatam. In cujus rei testimonio sigilla nostra presentibus litteris duximus apponenda. Datum anno Domini M°. CCC°. quintodecimo, feria secunda post octavas beati Urbani.

Afschrift : Cart. A, fol. 70 vso.

46.

1327, December 1. — *De mannen van het land te Breda, Gilijs van der Boveriën en Jan Zegebreghs en Hendrik Magerman, getuigen dat Andries van Boymere overdraagt op den proost van St. Catharinadal een erf dat hij bezit te Prinsenhage, op de Bie, met een halster rogge belast.*

Allen den ghenen di desen brief solen sien oft horen lesen, wi Ghilijs van der Boverien, Jan Zeghebregh sone ende Heinric Magerman, manne van den lande van Breda, maken cont dat comen es voer ons Andrys van Boymere ende heft op gedreghen den proest van den nonnen van Breda syn erve dat hi hadde in de Haghe ob de Bie ligend tusschen de woninghe des vorghenoems proes ende Jan Aes husinghe med allen sinen reghte dat hi daer hadde, oec so es comen voer ons Hughe Roefsone suagher des vorghenoemt Andrys ende heft verlyt dat dese voergenoemt Andrys van Boymere quiten magh met X pont suarten den conigh tornosen over xvj. d.

een halster roecs jaerlycs dat dese vorghenomde Hughe heft ob de husinghe in de Haghe des vorghenomes proefs al soelc reght als dese vorgheseide Andrys in dat vorghenoemt halster roecs heft en voor ons betught es ; so heft dese vorgheseide Andrys ob ghedreghen desen proeft voerghenoemt med allen reghte ; vort so syn comen syn twe doghtere Ghodelt ende Ojart med haren mombore ende hebben verteghen ob die herve ende ob dit halster roecs vorghenomt med allen reghte en van alre deser vorworden di voerghescreven es, ende dat hi oec putten ende palen wisen sal ; so es waerborghe Heinric Magerman voergenomt ende want wi vorghenomde Ghilijs, Jan ende Heinric over dese vorworde di voer gescreven es hebben gewest ende oec voer ons es gheantert med allen reghte, so hebben wi desen brief ghesegelt med onsen zeghelen. Ghegheven int jaer ons Heren dusent driehondert ende seven entwintigh des ander dagh na sente Andrys daghe in den winter.

Origineel : Karters, nr. 23/b, op 11-16 cM., met drie zegels (verbrokkeld) op enkel strookje.

Op den rugkant : In den Haghe. — Littera van eenen halster rogs in de Haghe (XVIe e.).

Afschrift : Cart. A. fol. 86 vso ; cart. B. fol. 140 vso ; cart. C, fol. 88.

47.

1330, Maart 3 (n. s.) — *De schepenen van Breda en van Prinsenhage getuigen dat proost Henricus, der zusters van Breda, 10 zwarte kleine tournoois betaald heeft voor aflegging van een erfcijns van één halster rogge schuldig aan Hugo Roefsone en deses vrouw, op een erf te Prinsenhage, bij de Bie.*

Notum sit universis quod Hugo dictus Roefsone et Machtildis uxor ejus legitima in presentia scabinorum de Breda et scabinorum de Hagha constituti, recognoverunt se recepisse a viro religioso fratre Henrico preposito monialium de Breda, ordinis Premonstratensis, decem libras nigrorum Turonensium parvorum sibique satisfactum fuisse de eisdem tanquam pro quitatione unius halstarii siliginis hereditarii pacti quem . . prepositus et conventus predicti dicto Hugoni et sue conjugi ac heredibus eorumdem debebant de quadam curte et hereditate sita in Hago prope Bie ; unde ipsas religiosas personas de dicto halstario bladi hereditarie quitas clamabant promittentes de cetero dictum bladum per se aut suos heredes successores non repetere, exigere aut quovis modo canlangiare sed ipsis religiosis personis semper rectam garandiam prestare.

Hiis interfuerunt Johannes dictus de Woude et Wilhelmus de Wachle, scabini de Breda, Johannes de Buerstede, Jonas de Elst, Johannes de Hulst et Johannes de Varent, scabini in Haga, qui quidem Johannes de Buerstede, Johannes de Hulst ac Johannes de Varent propriis sigillis carentes rogaverunt dictos scabinos de Breda ut hec supra se testare vellent et sigillarent. Et nos scabini de Breda predicti quia premissis interfuimus ad petitionem etiam dictorum scabinorum de Haga nostra sigilla presentibus apposuimus in testimonium premissorum. Datum anno Domini M°. CCC° XXIX in octava beati Mathie apostoli.

Origineel : Karters, nr. 24, op 17-18 cM., voorzien destijds van drie zegels op dubbel perkamentstrookje.

Op den rugkant : Van goede op die bye quitance (XVIe e.).— Quytinge van een halster rogge oft 2 veertelen met tien swarte tornoisen ghedaen bij den proest (XVIIe e.).

Afschrift : Cart. A, fol. 42.

48.

1330, September 29. — *De schepenen van Breda, Robrecht Janssen en Hendrik Moy, verklaren dat Jan van der Bye en zijn broer Gielis aan den proost en de nonnen van Breda eenen weg verleenen door hun goed " bij de Bie " te Prinsenhage.*

Wy Robrecht Jans sone en Henric Moy, scepene in Breda, maken cont dat voer ons syn comen Jan van der Bye en Gielis syn broeder ende hebben bekent dat si hebben ghegheven van hem en van haren nacomelinghen den proist der nonnen van Breda, van der ordenen van Premonstreit, enen wech dor haer goet dat gheleghen is bi der Bie te vaerne en te keerne van sgodshuse woninghe die al daer oheleghen is met [ghesamelten quite] (1) als so dicke ende al so vele alssys te doen hebben sullen sonder enich weder segghen erfleke ende ewelike houden ende hebben op vj d. groter tornoysen sjaers op die waerde daer af jaerlics op sinte Baven dach te gheldene en al so dat godshuus een veken houden sal tusghen haer goet en der broeders goet voirgenoemd omme alle scade mede te ver hoedene. In orconden deser dinghen hebben wi onse zeghele hier ane ghehanghen. Ghegheven int jaer ons Heren dusent drie hondert ende dertich op sente Michiels daghe.

(1) Twijfelachtige lezing.

Origineel : Karters, nr. 25, op 9-22 cM.,; destijds voorzien van 2 zegels op enkel strookje.

Op den rugkant: Van onsen weghe in de haghe (XVIe e.). — Vanden wech in de hage (XVIIe e.).

Afschrift: Cart. A, fol. 28 (*Bijgevoegde bemerking:* is achter-bleven inden Register van Me-Vrouwe vander Veken).

49.

1331, April 4. — *De schepenen van Breda, Robertus de Wachle en Hendrik Moy, bevestigen dat de huizen, nabij de markt gelegen, van Hendrik Mars, zoon van Hendrik Starke overgingen op Joannes Leo, knecht van den proost der nonnen van Breda, die het goed weder vercijnst aan Hendrik Mars tegen betaling van 5 dikke schellingen tornoois 'sjaars.*

Notum sit universis quod Johannes dictus Mars, filius quondam Henrici dicti Starke, in presentia scabinorum de Breda et domini fundi constitutus per monitionem domini fundi et debitam sententiam scabinorum, superportavit cum debita effestucatione domos suas cum fundo et omnibus attinentiis ante et retro, prout site sunt non longe a foro inter hereditatem Jacobi de Molendino et hereditatem Walteri Barbatoris et se ab una strata usque ad alteram stratam extendunt ; ipsoque Johanne per juris ordinem inde exposito et penitus abjudicato, impositus est hereditarie Johannes dictus Leo, famulus prepositi monialium de Breda, sub duobus denariis hereditarii census domino fundi persolvendis ; quibus rite factis, idem Johannes Leo contulit de se et successoribus Johanni dicto Mars predicto et suis succcessoribus per monitionem domini fundi et debitam sententiam scabinorum hec eadem bona hereditarie tenenda sub jure domini fundi, prius inde debito, termino debito persolvendo et sub quinque solidis grossorum Turonensium denariorum regis Francie, aut sub valore eorumdem annis singulis in festo beati Bavonis persolvendis, promittens idem Johannes Mars dicto Johanni Leoni rectam warandiam per annum et diem prout juris est et consuetudinis prestare, ex exinde constituit Theodoricum dictum Starke filium quondam Walteri Starke fidejussorem veritatis ; qui idem Johannes Mars exinde conservare promisit indempnem. Quibus omnibus rite peractis, Katerina, filia quondam Henrici Starke cum suo tutore sibi ad hoc dato ,quiticlamavit omnia bona et singula mobilia et immobilia, que sibi ex decessu dicti Henrici patris ac avi sui competebant, aut cedere poterant quoquo modo, super eisdem rite renuntiando. Hiis interfuerunt Robertus, filius quondam Johannis, Wilhelmus de Wachle et Henricus dictus Moye, scabini in

Breda, quorum sigilla presentibus litteris sunt appensa. Datum anno Domini M° CCC° XXXI, feria quinta post Pascha Domini.

Origineel: Karters, nr. 26, op 23-25 cM., voorzien van drie zegels in bruin was op dubbel perkamentstrookje.
Op den rugkant: Vijf s. oude... (XVIe e.) — Betaelt Jan Keven inden alsvoren. Nu Erasmus Loyens (XVIIe e.). — onbekent. Dan noch voerder te ondersoeke principael voor eenige jaergetijde. — 5 schellinge groote (XVIIIe e.).
Afschrift: Cart. A, fol. 1.

50.

1332, October 24. — *Willem, abt van St. Michiels te Antwerpen, vidimeert de akte van 4 Juli 1314* (nr. 43).

Wi Willem (1) bi ghedoeghe van onsen here abt van den cloester van sente Michiels van Antwerpen van der ordenen van Premonstreit van den biscopdoeme van Camerike maken cont allen den ghenen die dit transscrijft selen sien ende hooren lesen dat wi ghesien ende over lesen hebben letteren beseghelt uuthangende met seghele eens edels mans myns ser Phylips wilen heer was van Liedekerke en van Breda, ende met seghelen eens edels mans myns ser Seghers van Liedekerke tsheren van Boelaer tsyns broeders ende oec met seghele eerachtegher liede der ghemeinder poert van Breda die niet ghecanseleert en waren noch ghecaseert noch oec ghefalceert in eneghen dinghen / sprekende van worde te worde in derre manieren: Wi Philips here van Liedekerke... (*volgt tekst van 4 Juli 1314: Nr. 43*)... des donderdaghes na sente Pauwels dach. Ende want wi abdt voerseit ghesien ende overlesen hebben dese voerghescreven letteren van worde te worde ghelyc dat hierboven bescreven staet hebbe wi onsen properen zeghel an dit transscryft in kinnessen der warheiden ghehanghen dat gemaect was int jaer ons Heren alse men screef M. CCC. ende XXXII des saterdaghes na der ellefdusentech maegde dach.

(1) *Willem van Brussel*, Cabiliau genaamd, van kloosterling te Tongerloo, is abt van St. Michiels te Antwerpen van 1328 tot 1341. Cfr. C. L. Hugo, *Ordinis Prœmonstratensis Annales*, t. II, col. 249-252. Nancy 1736.

Origineel: Karters nr. 27, op 31-29 cM., destijds voorzien van een zegel op dubbel strookje.
Op den rugkant: Vidimus vanden Wucht (XVe e.). — Item vidimus de bonis de Vucht (XVIe e.). — 19 hovenen wilderden — welck d'heer van Liedekerke vercocht heeft aen eenige persoonen met conditie dat alle die gene die tselve komen bewoonen vrij sullen sijn van alle lasten (XVIIIe e.).

51.

1333, Maart 4. — *De schepenen van Breda, Willem de Wiechghelle en Jan Bays, getuigen dat Heilwigis Snoye en haar zuster Elisabeth verkocht hebben aan Jan Haec, voor Hendrik van Vlassele, 2 sesters rogge, te innen op een land, "Buserslant" genaamd, te Breda gelegen.*

Nos Wilhelmus de Wechghelle et Johannes dictus Bays, scabini in Breda, notum facimus universis tamquam censuarii domini ducis dicti vulgariter late et presentibus litteris protestamur quod coram nobis constituta Heilewigis filia quondam Theodorici dicti Snoye bone memorie, cum mamburno sibi ad hec dato, videlicet Gerardo de Braecbroec, licentia et consensu Baldewini mariti dicte Heilewigis ad id accedentibus, et postea Elisabeth soror dicte Heilewigis cum suo mamburno videlicet Arnoldo uten Loe, consensu Gerardi mariti ejusdem Elizabeth etiam ad id accedente, recognoverunt se vendidisse legitime pro quadam pecunie summa sibi plenarie persoluta, Johanni dicto Haec, nomine et ad opus Henrici de Vlassele et parvorum suorum, videlicet Henrici et Johannis, duo sextaria siliginis annue pactionis seu firme que dicte Heilewigis et Elizabeth habebant supra terram dictam Buserslant, quam terram Henricus dictus Moy pro dicta pensione et pro censu domini terre, videlicet pro duobus solidis Lovaniensibus nunc tenet et possidet, in festo Purificationis beate Marie singulis annis perpetuo persolvenda. In quibus bonis supradictis dictus Johannes Haec est impositus et investitus nomine et ad opus dictorum Henrici, Henrici et Johannis, per monitionem judicis et sententiam illorum, quorum intererat de predictis bonis sententiare adhibitis in hiis juris solempnitatibus que in talibus solent adhiberi secundum consuetudinem terre de Breda hactenus approbatam. In cujus rei testimonio sigilla nostra tanquam censuarii ut dictum est presentibus litteris duximus apponenda. Datum anno Domini M°. CCC°. tricesimo secundo quarta die mensis Martii.

Origineel : Karters, nr. 28, op 13-21 cM., voorzien destijds van twee zegels, op dubbel perkamentstrookjes.

Op den rugkant : 2 sesters rogge op Willem Stercken (XVIe e.). — Twee sesteren roggen op Jacop Wijlen ende Willem Stervens opten Mokengraft — G (XVIIe e.).

Afschrift : Cart. B, fol. 127 vso ; cart. A. fol. 63; cart. C, fol. 71 vso.

52.

1336, September 8. — *Jan, hertog van Lotharingen, vidimeert en bekrachtigt den gunstbrief van Arnold van Leuven, heer van Breda, van 6 Juli 1271.*

Johannes, Dei gratia Lotharingie, Brabantie ac Limburgie dux, notum facimus universis quod nos litteras infrascriptas et omnia et singula in eisdem litteris contenta, quorum tenor subsequitur in hec verba : Nos Arnoldus de Lovanio (*volgt akte van 6 Juli 1271, nr. 3*)... Petri et Pauli apostolorum. Tanquam dominus, quantum in nobis est, tam pro nobis quam pro nostris heredibus et successoribus laudamus, ratificamus et approbamus ac tenore presentium confirmamus. In cujus rei testimonium presens scriptum nostri sigilli impressione jussimus communiri. Datum Breda in festo nativitatis beate Marie virginis anno Domini millesimo CCC°, trigesimo sexto.

Per ducem ad relationem senescalci Brabantie.

Akte gevidimeert door Segebert, deken der O. L. V. Kerk te Breda, op 7 Juni 1337.

53.

1337, Juni 7. — *Segebert, deken der O. L. V. kerk te Breda, vidimeert de akte van 8 September 1336.*

Universis presentes litteras inspecturis, Segebertus de Beke, decanus ecclesie beate Marie in Breda, salutem in Domino cum notitia veritatis. Noveritis me litteras illustris principis Johannis, Dei gratia Lotharingie, Brabantie et Lymburgie ducis, non abolitas, non cancellatas, nec in aliqua sui parte vitiatas sub vero sigillo prout prima facie apparebat vidisse et audisse tenorem qui sequitur continentes : Johannes, Dei gratia ... (*volgt akte van 8 Sept. 1336, nr. 52*)... trigesimo sexto. Et quia ego Segebertus decanus presentes litteras vidi et audivi ut premissum est, sigillum meum eisdem apposui in testimonium veritatis. Datum a nativitate Domini anno millesimo CCC°. tricesimo septimo, in vigilia Pentecostes.

Origineel : Karters, nr. 30, op 18-35 cM., met zegel op groen was, hangend op enkelen staart.

Op rugkant : Vidimus van onsen guede. Ons laten vri te sine (XVIe e.). — Concessum CC septuagesimo 1° — Remissio census. — Quytschellinge van cheynsen. — A. 1271. Litt. S. (XVIIe e.).

54.

1340, Februari 22. — *De schepenen van Breda, Willem Wechebelle en Jan van Hosenhout, bevestigen dat Ida Swertvaghers beken schuldig te zijn aan Robrecht Janszoon van Hosedinne 8 groote tornooisen 'sjaers op een huis in de Gasthuisstraat te Breda.*

Wi Willem van Wechehelle en Jan van Hosenhout, scepenne in Breda, orconden ende kinnen med desen brieve dat voer ons quam Ide Swertvaghers ende verste med Peteren den Swertvagher haren mombore die haer daer toe ghegheven was med enen vonnisse Robbrechte Jans sone van Hosedinne also als vonnisse wisede ende recht was, in achte grote tornoyse tsjaers, vans coninx moente van Vrancrike, ons goed en gave of die werde daer ieghen, op haer huus ende op haer hof daer si nu in woent, dat gheleghen is in die gasthuus strate tusscen thuus ende erve daer Ghibeken Boc nu in woent op dene side ende Beatrise Reyswinden op dander side, te ghelden altoes op kersavonde. In kinnissen der waerheit es dese brief bezeghelt med onsen zeghellen. Ghegheven int jaer ons Heren M. CCC. ende virtech in sente Peters daghe die gheleghen is in spoerkelle.

Origineel : Karters, nr. 31, op 9-18 cM., met twee zegels op dubbel strookje.
Op rugkant : 1340. viij oude g. op Boudens... (XVIe e.). — Nu Hendrik Montens erfgename geven xiiij st. — N° 8 (XVIIe e.).
Afschrift : Cart. A, fol. 19 vso (datum verkeerd), cart. B, fol. vso ; cart. C, fol. 2 vso.

55.

1349, Juni 21. — *De schepenen van Baerle, Reijnout Wijtsz. en Thomas Michielszoon geven bewijs dat Andries Wijts verkocht heeft aan de priorin en de nonnen van Breda een erfpacht van één sester rogge, 'sjaers, belegd op verschillende goederen te Baerle.*

Wy Reynoud Wyts sone ende Thomaes Michiels sone van Dorst, scepene in Baerle, orconden ende kennen med desen brieve dat voer ons quam Andries Wijts sone ende verlijde dat hi hadde vercoft om eene summe van penninghen die hem gheheelyc ende al betaelt ware mynre vrouwen der priorinnen ende den ghemenen convente der nonnen van Breda, van der ordenen van Premonstreit, een sester rogs tsjaers erfpachts, goet ende custbaer, altoes te

leveren tot Breda den vors. convente med der maten van Breda ende tot onser Vrouwen lichtmisse alsmen kersen draghet, op een halster rogs erfpachts die Andries vors. heeft op die helft van Wouter Comans goede, dats te weten huus, hof ende scure med den hovinghen die daer toe behoeren ende op een halster rogs erfpachts die Andries vors. heeft op Willem Keysers kyndre oude scure med den toe behoerten die her Dierics was ende gheleghen es te Nihoven ende opdat derdendeel van den molenacker, ende op 'thueesken vander Ryt bi theidebloc, ende op thoveken tenden die scure ter heiden waert ; ende op die heininghe die Willem Blocs was, ende gheleghen es ter Hoebraken, aan deen side gheleghen Jan der Kyndre oestwert ende noertwert gheleghen Margriete Comans. In welken vors. pacht ende goet myn vrouwe ende tghemene convent vors. syn inghevest med vonnise ende med rechte bi wysdom der gheenre die daer sculdich op waren te wisen. Oec so eest vorwerde dat Andries vors. den nonnen vors. altoes deze vors. onderpande vrien sal med den heren cijnse. In kennisse der waerheit es dese brief beseghelt med onsen seghelen int jaer ons Heren doemen screef M. CCC. veertich ende neghene des sondaghes voer sente Jans misse.

Origineel : Karters, nr. 32, op 10-21 cM., destijds voorzien van twee zegels op dubbel strookje.
Op rugkant : Van Baerle. — Andries Wijts 1 sester rogs. Baerle (XVIe e.). — Jan Claes Tys tot Baerle : 1 veertel rogs. — Los soe ick speure. — C (XVIIe e.).
Afschrift : Cart. A. fol. 96 vso : cart. B, fol. 177.

56.

1349, Juni 21. — *De schepenen van Baerle, Hendrik van Gierle en Thomas van Dorst, getuigen dat Andries Wijts verkocht heeft aan de priorin en de nonnen van Breda een erfpacht van één sester 's jaars, op verschillende goederen te innen te Baerle.*

Wy Heinric van Ghierle ende Thomaes Michiels sone van Dorst, scepene in Baerle, orconden ende kennen med desen briefe dat voer ons quam Reynoud Wyts sone ende verlyde dat hi hadde vercoft mynre vrouwen der priorinnen ende den ghemenen convente der nonnen van Breda, vander ordenen van Premonstreit, een sester rogs tsjaers erfpachts goed ende custbaer altoes te leveren tot Breda den vors. convente med der maten van Breda ende tot onser Vrouwen lichtmisse als men kersen draghet, op syn huus ende hof

med sinen toe behoerten daer hi nu in woent ende op enen buer die bi wilen was Willem Wers, ende op twee stucken lants die gheleghensyn, deene aan den molen neven den wech thardel waert, ende dander stucsken voerdaan op die selve side oec an den selven wech gheleghen, ende op een viertel rogs erfpachts die hem Wouter van den Bure jaerlycs geeft van enen hove die gheleghen is biden veken tenden den boegaert, om ene summe van penninghen die Reynoude vors. wittelic ende wel betaelt is. In wele vors. goet mynre vrouwe ende tghemene convent vors. syn inghevest med vonnisse ende med rechte, bi wysdom der gheenre die daer sculdich op waren te wisen. Oec so eest vorwaerde dat Reynoud tvors. goet den nonnen vors. altoes vrien sal met den heren cynse. In kennissen der waerheit es dese brief beseghelt med onsen seghelen. Int jaer ons Heren doemen screef M. CCC. veertich ende neghene des sondaghes voer sinte Jans misse baptiste.

Origineel: Karters, nr. 33, van 8-29 cM., met 2 zegels (één verloren) op dubbel strookje.

Op rugzijde: Van Baerle. — Thoenken Blocs huys iiij viertel rogs tot Baerle (XVIe e.). — Te Baer opten engel een sester rogge. — D (XVIIe e).

Afschrift: Cart. A, fol. 97 vso ; cart. B, fol. 177.

57.

1349, Juni 21. *De schepenen van Baerle getuigen dat Gerard Scelleken verkocht heeft aan de priorin en de nonnen van Breda een erfpacht van één sester rogge 's jaars, belegd op verschillende goederen te Baerle.*

Wy Reynout Wyts soen ende Heinrick van Gierle, scepenen in Baerle, orconden ende kennen met desen brieve dat voer ons quam Gheraerds Scelleken Saren soens sone ende verlide dat hij hadde vercocht om een summe van penninghen die hem ghehelyc ende al betaalt es mynre vrouwen der priorinnen ende den ghemene convente der nonnen van Breda, vander ordenen van Premonstreit, een zeester rogs tsjaers erfpachts goet ende custbaer altoes jairlix te leveren tot Breda den voirs. convente met der maten van Breda ende tot onser Vrouwen Lichtmisse alsmen kersen draecht, op omtrent anderhalf buenre beemde die syn gedeelte syn in Herle gheleghen by Peter Sleypstocs erve, ende op syn gedeelte vanden beemden aen de Wedersdonc gheleghen ende op syn gedeelte in enen hof gheleghen tusschen Reyner Ponts kynder goet ende Peter Stappaerts neven die strate, in welc voirs. goet myn vrouwe ende tghe-

mene convent voirs. syn inghevest met vonnisse ende met recht by wysdom der gheenre die daer sculdich op waren te wysen, met alsulcker vorwerden dat Gherard voirs. den nonnen voirs. altoes desen voirs. onderpand vryen sal metten heren chyns ; ende waert dat sake dat dese onderpand voirs. voir den voirs. pacht niet goetghenoech en waren, so soudse Gherard voirs. altoes goetghenoech maken, by der scepenen goetduncken. In kennissen der waerheit es dese brief bezeghelt met onsen zeghelen int jaer ons Heren alsmen screef M. CCC. XCIIIJ (1) des sondags voir sinte Jans misse baptisten.

(1) In plaats van M. CCC. XCIIIJ moet men lezen XLVIIIJ. Deze brieven gaan samen met de voorgaande.

Afschrift : Cart. A, fol. 96 vso ; cart. C, fol. 130.

58.

1349, Juni 21. — *Cart. A, fol. 97, geeft een schepenbrief met den letterlijken inhoud van den voorgaanden brief, van denzelfden datum (Cart. A. fol. 96 vso)dit uitgezonderd, dat de verkooper niet is Gherard Scellekes, maar Jan Scellekes.* —

Het is niet uit te maken of we hier een nieuwen schepenbrief hebben, of staan voor een vergissing van den copiist.

59.

1349, October 7. — *Bij notariëele akte van Petrus Balbi wordt bewezen dat Clarisia van Steenbergen, zuster van Breda, gekocht heeft van Perigrinus Cravelt en dezes vrouw Elisabeth een erfpacht van 8 groote, vastgelegd op een huis met bijbehoorten in de Gasthuisstraat te Breda gelegen.*

In nomine Domini. Amen. Notum sit universis hoc presens publicum instrumentum inspecturis, quod anno nativitatis ejusdem millesimo tricentesimo quadragesimo nono, indictione secunda, mensis octobris die septima, pontificatus sanctissimi in Christo patris ac domini nostri domini Clementis divina Dei providentia pape sexti anno octavo, hora paulo post nonam vel quasi, constitutus propter hoc personaliter in presentia mei notarii publici infrascripti et testium subscriptorum ad hoc specialiter vocatorum et rogatorum domicelle Clarissie de Steenberghen canonisse monasterii foras fos-

satum oppidi de Breda, ordinis Premonstratensis, ex una parte et Peregrino dicto de Cravelt ac Elisabeth dicte Stalpaerts uxoris ipsius legitime parte ex altera ; dicti Perigrinus et Elisabeth recognoverunt se ibidem et veritate confessi fuerant se vendidisse dicte domicelle Clarissie pro quadam certa pecunie summa de cujus summe solutione et satisfactione contentabantur, prout ibidem apparebat, octo grossos annuos et hereditarios perpetuis temporibus singulis annis soluturos et daturos in festo beatorum Remigii et Bavonis pontificium semper dictet domicelle Clarissie sive illis aut illi ad quos seu ad quem dictos octo grossos recipiendos applicabit, supra et de domo eorum et fundo cum orto et in ipsis existentibus sitis in platea dicta ghasthuusstrate infra domos Wilhelmi van Eghels ex una parte et Henrici Sluus ex altera, et hoc in grossis ac moneta communiter in Breda currentibus et cum quibus emptor et venditor communiter in Breda suas conventiones et emptiones seu venditiones faciunt et semper quolibet termino solutionis et die facient, omni fraude et dolo exclusis in contractu predicto ; super quo contractu, venditione assignatione et recognitione dicta domicella Clarissia petiit a me notario infrascripto sibi confici et addi publicum instrumentum testimonium astantium invocando. Acta sunt hec in Breda in domo habitationis Petri de Dorst sartoris sub anno, indictione, mense, die, pontificatus et hora prescriptis, presentibus ibidem discretis viris Gerardo filio Pauli de Hosenhout et Henrico filio Henrici Moers laycis, Leodiensis dyocesis, testibus ad premissa vocatis specialiter et rogatis.

Et ego Petrus filius Willelmi Balbi, Leodiensis dyocesis, sacri Romani imperii auctoritate notarius publicus, quia premisse recognitioni et omnibus ac singulis superius enarratis una cum prenominatis testibus presens interfui, ea vidi et audivi, propria manu scripsi et in hanc publicam formam redegi signoque meo consueto et solito signavi rogatus.

Origineel : Karters, nr. 34, op 20-26 cM., met het teeken van den notaris voorzien.

Op den rugkant : viij oude, etc. in die gasthuus strate (XVIe e.). — 8 groote op de gasthuys straet. (XVIIe e.).

60.

1350, April 3. — *Bij notarieële akte van Petrus Balbi wordt verklaard dat Joannes de Camera, priester, verkocht heeft aan Clarissia de Camera een erfrecht van 2 groote schellingen vastgelegd op een*

erfrecht van 2 groote schellingen vastgelegd op een huis met werf en schuur en toebehoorten, gelegen te Breda nabij de markt.

In nomine Domini. Amen. Notum sit.. quod anno nativitatis ejusdem millesimo tricentesimo quinquagesimo, indictione tertia, mensis aprilis die tertia hora vesperarum vel quasi, pontificatus . . . constitutus propter hoc in presentia mei notarii publici et testium subscriptorum ad hoc specialiter vocatorum et rogatorum discretus vir dominus Johannes dictus de Camera, presbyter Leodiensis dyocesis, se recognovit et in veritate ibidem confessus fuit vendidisse domicelle Clarissie canonisse monasterii juxta fossatum de Breda, ordinis Praemonstratensis, pro quadam certa pecunie summa de cujus solutione contentabatur prout ibidem prima facie apparebat duos solidos grossorum annuos et hereditarios perpetuis temporibus soluturos et daturos pro una media parte ad festum beati Johannis Baptiste mensis junii et pro alia media parte ad festum nativitatis Domini immediate subsequens, dicte domicelle Clarissie sive illis aut illi ad quos seu ad quem dictos duos solidos grossorum applicabit, cum presenti instrumento recipiendis, super domum et aream, et cum quodam horreo retro domum Johannis Hoghe ac eorum attinentiis universis, in quibus Wilhelmus dictus Bont commoratur et parentes dicti domini Johannis et ipse personaliter consueverunt commorari in Breda juxta forum ex opposito domui Theodorici dicti Sterke et hoc in grossis sive moneta communiter in Breda inter negotiatores et cum quibus emptor et venditor communiter ibidem suas faciunt conventiones et negotia, et hoc de priori censu quem dictus Wilhelmus dicto domino Johanni et suis coheredibus ex parte matris sue dictis terminis solvere tenetur annuatim, promittens mihi notario infrascripto dictus dominus Johannes nomine predicte domicelle Clarissie et omnium quorum interest seu interesse poterit in futurum, stipulare se dictam venditionem et contractum prescriptum firmum et ratum habere et nunquam contravenire de jure aut de facto, sed ipsam et ipsius sequaces in dicto censu firmiter tenere et observare omni dolo et fraude exclusis, sub ypotheca et obligatione omnium bonorum suorum presentium et futurorum cujuscumque conditionis existant. Acta sunt hec in Breda in domo Elisabeth de Sundert sub anno, indictione, mense, die, pontificatus et hora prescriptis, presentibus ibidem discretis viris dominis Rumoldo de Ykele et Johanne Barbitonsoris, presbyteris testibus ad premissa vocatis specialiter et rogatis.

Et ego Petrus filius Wilhelmi Balbi, Leodiensis dyocesis sacerdos,

Romani imperii auctoritate notarius publicus.. in testimonium omnium premissorum.

Origineel : Karters, nr. 35, op 20-25 cM., voorzien met het notaristeeken.
Op de keerzijde : ij s. g. payments op Jan Loykens. huys (XIIe e.). — 1350. 3 Aprilis 2 schellinge groote geloeft van Jan vander Camer priester door S. Clarissie, Gasthuystraet (XVIIe e.).

16.

1351, April 3. — *Bij notariëele akte van Johannes Pister van Bergen-op-Zoom wordt verklaard dat de kinderen van Baldewinus Verenijmen van Steenbergen aan de priorin en de zusters van Breda geschonken hebben verscheidene goederen, te Eten gelegen, waarvan de opsomming in de akte, alsmede een erfpacht van 11 groote schellingen gehecht op een hoeve te Sprundel.*

In nomine Domini. Amen. Anno ejusdem Domini millesimo tricentesimo quinquagesimo primo, indictione quarta, mensis vero aprilis intrantis die tertia, hora prime vel quasi, pontificatus sanctissimi in Christo patris et domini domini Clementis divine providentie clementia Pape sexti anno nono, constituti propter hoc personaliter in presentia mei notarii publici et testium subscriptorum ad hoc specialiter vocatorum et rogatorum discreti homines Jacobus, Laurentius, Petrus et Heilzoeta eorum soror cum suo tutore, nati seu liberi Baldewini filii quondam Verenymen junioris de Steenberghe Leodyensis dyocesis, sani et compotes rationis et corporis, volentes transitoria in eterna et caduca in celestia auxiliante Domino virtutum felici commercio commutare, attendentes etiam et considerantes amore magno perplurima commoda, honores et servitia quanta sibi suisque amicis et consanguineis prestita, necnon favorem benevolum orationum frequencium sibi plerumque impensum et quae prestari et impendi poterunt in futurum per venerabiles et religiosas personas priorissam et conventum necnon singulares personas monasterii monialium in Breda, ordinis Premonstratensis, Leodyensis dyocesis ; volentesque propterea iidem Jacobus, Laurentius, Petrus et Heilzoete eisdem monialibus juxta eorum possibilitatis modum rependere que sint grata, ne ingratitudinis, vicio quolibet viderentur irretiti, non inducti, seducti aut compulsi ad hoc, sed sponte, libere et ex certa scientia dederunt, tradiderunt, donaverunt atque concesserunt simpliciter, irrevocabiliter, jure proprio in perpetuum donatione inter vivos et loco ultime voluntatis, aut eo jure, modo atque forma, quibus melius

poterant, domine Katherine dicte de Camera, priorisse et domicelle Isabeli subpriorisse dicti monasterii presentibus pro seipsis, earum conventu et successoribus recipientibus, bona inferius declarata ; videlicet in primis quinque mensuras terre pratine positas in jurisdictioni " in die Hoeven " ad unam peciam ; item quatuor mensuras quarta parte unius mensure minus terre pratine positas in bonis de Nycole juxta bona Danielis de Ghinneken ab uno latere et bona Wilhelmi Theodorici ab altero ; item dimidiam mensuram terre pratine sitam in loco dicto vulgariter " die Strate " ; item dimidium bonarium terre pratine situm in sex bonariis terre salse pratine juxta Arnoldum dictum Neudum, filium Jacobi, ab una parte et Willelmum Theodorici ab altera ; item dimidiam hoevam terre arabilis tam culte quam inculte dictam Hoelmaer prenominatam villam de Sprundele cum domibus et ceteris pertinentiis ad dictam dimidiam hoevam pertinentibus seu spectantibus quoquomodo ; preterea ibidem et in instanti prenominatus Jacobus filius Baldewini omni tenore, modo et forma supraconscriptis dedit, contulit et concessit eisdem monialibus presentibus et recipientibus modo quo supra undecim solidos grossorum annui census pagamenti quo unus mercatorum alteri solvere debet et tenetur, dictis monialibus et earum successoribus semper in festo beati Bavonis persolvendos, capiendos et levandos per ipsas moniales et earum successores de bonis infrascriptis : videlicet de medietate mansionis site supra Halmaer in parochia de Sprundele cum suis pertinenciis, terris pratinis, miricis et pascuis universis ad dictam mansionem pertinentibus, scilicet de septem mensuris terre pratine prenominatis supra Criekenvaerd, inter bona dicta vulgariter dWoudsce goed ab una parte et bona Petri Coddenaerds ab alia parte ; item de quatuor mensuris terre pratine, uno quartallo minus, sitis in bonis de Ykele inter bona Jacobi filii Baldewini Verenymen predicti ab una parte et bona filiorum Emmekens de Sprundele ab alia ; item de sex bonnariis prati salsi de uno dimidio bonnario prati salsi de uno dimidio bonnario prati inter bona prefati Jacobi ab una parte et bona Egidii de Brabantia ex altera, ad habendum, tenendum et possidendum et quicquid dictis monialibus et earum successoribus deinceps perpetuo placuerit faciendum cum omnibus juribus et actionibus ad dicta bona et singula spectantibus et pertinentibus quoquomodo, committens eisdem, monialibus totaliter vices suas necnon jus, dominium et quamcumque competentiam eis ex aliqua causa vel ratione ; promittensque eisdem monialibus dicta bona et singula defendere, auctorizare et disbrigare ab omni homine et universitate,

juxta et secundum ritum et consuetudinem patrie, sub obligatione et ypotheca omnium bonorum suorum presentium et futurorum ; promittens etiam fide eorum prestita corporali, loco juramenti presentem donationem non revocare nec per testamentum seu per quamcumque aliam donationem seu traditionem sed ipsam et omnia et singula supradicta perpetuo firma et rata habere et tenere et non contrafacere vel venire aliqua causa vel ingenio de jure vel de facto. Super quibus omnibus et singulis dicte domina priorissa et subpriorissa requisierunt me notarium infrascriptum et publicum sibi super hiis in meliori qua fieri posset forma et ad dictamen cujuslibet conficerem instrumentum. Acta sunt hec in opido Steenbergensi in habitationis hospitio Aegidii filii Joannis, sub anno, indictione, mense, die, hora et pontificatu quibus supra, presentibus discretis viris et honestis domino Wyssone filio Joannis clerici presbytero, domino Wilhelmo filio magistri Wilhelmi de Bergis presbytero, magistro Baldewino filio Jacobi et Arnoldo Tectore clericis, Aegidio filio Joannis et Joanne dicto Wictebolle testibus, Leodyensis dyocesis ad premissa vocatis specialiter et rogatis. Et ego Johannes dictus Pistor de Bergis supra Zomam, clericus Leodyensis dyocesis, publicus imperiali auctoritate notarius premissis. . .

Origineel : Karters, nr. 36, van44-24 cM., voorzien van het notaristeeken.
Op den rugkant : Van xi s. g. tot Sprundel ende van de guede van Eelen (XVIe e.). — 1351. Een instrument van Sprundel een rente ende goederen van Etten. — 5 (doorhaald) nu T (XVIIe e.).
Ontleding dezer akt bij V. van der Aura, *Bijdragen*, blz. 15 (aldaar verkeerd op 1341 gesteld).

62.

1351, September 8. — *De schepenen van Breda, Barthel Godscalci en Gerardus Bonte, getuigen dat Joannes Haec, zoon van Hendrik van Vlassele, 2 sester rogge 's jaars volgens de voorwaarde uit akte van 4 Maart 1333, (nr. 52) verkocht heeft aan Elisabeth van Cameren, priorin van Breda.*

Datum anno Domini M°. CCC°. quinquagesimo primo mensis septembris die octava.

Origineel : Karters, nr. 29, op 7-21 cM., destijds voorzien van twee zegels op dubbele strookjes, doorstoken met de akte van 4 Maart 1333.
Afschrift : Cart. A, fol. 68 ; cart. B, fol. 127 vso ; cart. C, fol. 72.

63.

1351, December 4. — *Bij notarieele akte wordt bevestigd dat Jacobus ,zoon van Baldewinus van Steenbergen, aan de priorin en het klooster van Breda twee bunder weiland geschonken heeft, te Etten gelegen.*

In nomine Domini. Amen. Anno a nativitate ejusdem millesimo trecentesimo quinquagesimo primo, indictione quarta, mensis vero decembris die quarta, hora vesperarum vel quasi, pontificatus ... constitutus propter hoc ... discretus vir Jacobus, filius Baldewini de Steenberghe, Leodyensis dyocesis, sanus per gratiam Jesu Christi mente et corpore, volens transitoria in eterna et caduca in celestia auxiliante Domino virtutum felici commercio commutare, attendens etiam quam plurima commoda, honores et servitia, grata sibi et ejus amicis prestita, necnon favorem benivolum orationum frequentium sibi plerumque impensum et que sibi prestari et impendi poterunt in futurum per venerabiles personas religiosas dominam priorissam et conventum necnon singulares personas monasterii monialium in Breda, ordinis Premonstratensis, Leodyensis dyocesis, volensque propterea idem Jacobus eisdem monialibus juxta sue possibilitatis modum rependere que sint grata, ne ingratitudinis vicio quolibet videretur irretitus, non inductus, seductus aut compulsus ad hoc sed sponte, libere et ex certa scientia dedit... domine Katherine dicte de Camera, priorisse et domicelle Ysabeli subpriorisse ejusdem monasterii monialium de Breda, presentibus et pro se et earum conventu ac successoribus earumdem recepientibus duo bonnaria terre pratine cum domini censu cui dicta prata efficaciter singulis annis obnoxia sunt et obligata, posita in bonis de Nicole prout ad eumdem Jacobum spectabant et pertinere dignoscebantur, a parte videlicet septentrionali pratorum heredum seu successorum Henrici filii Henrici de Nieuwebaerd, prout ibidem ad presens jacent et sita sunt, ad habendum ... Super quibus omnibus et singulis pretacte domine priorissa et subpriorissa requisiverunt me notarium infrascriptum et publicum sibi super hiis in meliori qua fieri posset forma et ad dictamen cujuslibet sapientis conficerem instrumentum. Acta sunt haec in hospitio habitationis Egidii filii Johannis clerici in opido Steenbergensi sub anno, indictione, mense, die, hora et pontificatu quibus supra, presentibus discretis viris magistro Baldewino Wittone et Hughone fratribus clericis dicti Jacobi filiis, premissa consentientibus, et pluribus aliis testibus Leodiensis dyocesis ad premissa vocatis specialiter et rogatis.

Et ego Johannes dictus Pistor de Bergis supra Zomam, clericus Leodyensis diocesis, publicus imperiali auctoritate notarius . . .

Origineel : Karters, nr. 37, op 29-25 cM., voorzien van het notarieele teeken van Jan Pistor van Bergen-op-Zoom.

Op den rugkant : Van ij buynderen in den guede van Ykel. — Jacop Boydens sone, van ij bunre moers in Ettene (XVIe e.). — Jacobus van Steenbergen geeft uyt danckbarheyt 2 bunderen lant aen het Clooster. — Z — Jacop Boydens sone (XVIIe e.).

64.

1352, September 2. — *De schepenen van Breda, Willem Lense en Gerard Gruter, verklaren dat Jan, kleizoon van Robertus en Jan Been voor de kamers die ze bewonen te Breda, een jaarcijns van 39 grooten schuldig zijn aan Nicolaas van Okel ; en dat de schepen Gerard Gruter getuigt dat deze cijns den voorrang heeft op een jaarcijns dien hij zelf heeft op diezelfde kamers.*

Nos Wilhelmus filius Lense et Gerardus dictus Gruter, scabini in Breda, notum facimus universis quod coram nobis constitutus Johannes nepos Robberti et Johnnes dictus Been recognoverunt se debere legitime de cameris suis in quibus ad presens commorantur cum earum attinentiis sitis inter hereditatem Henrici dicti Sterke ex una parte et hereditatem Segeberti de Ypelaer ex altera, Nicolao de Okel triginta novem grossos annui et hereditarii census, monete qua unus negociator alteri solvere poterit et pagare, in festo beati Martini hyemalis singulis [annis] perpetuis temporibus persolvendis. Insuper ego Gerardus Gruter scabinus predictus recognosco dictum censum annuum precedere et previus esse censu meo annuo quem habeo supra cameram Johannis nepotis Robberti cum suis attenentiis. In cujus rei testimonio sigilla nostra presentis litteris sunt appensa. Datum anno Domini M° CCC°. quinquagesimo secundo, mense septembris [die] secunda.

Afschrift : Cart. A, fol. 25.

65.

1352, November 11. — *De schepenen van Breda, Gerard die Gruter en Gerard die Bonte, verklaren dat Aleyt Coysken schuldig is aan Barthel Godschalxs een cijns van 4 grooten 's jaars, op een huis te Breda, " bi Jan Snepaerts poel was aldaer naest Diederix Snoyen huse ".*

Int jaer ons Heeren M. CCC. twee ende vyftich, elf daghe binnen November.

Origineel : Karters, nr. 38, van 7-22 cM., voorzien destijds van 2 zegels (één bewaard) op dubbel perkamentstrookje.
Op rugzijde : iiij gr. op Petrus Vanmelle (XVe e.). — Brughstraet. — Francoos Clinckaerts. — N° 14 (XVIIe e.).
Afschrift : Cart. A, fol. 25 vso ; cart. B, fol. 43 ; cart C, fol. 8.

66.

1352, December 13. — *De schepenen van Breda, Willem Leynsens en Gerard die Bonte, getuigen dat Hendrik Willem Rulens vercijnst heeft Raessen vander Cameren, voor 5 schellingen en 3 penningen groote 's jaers, een land " in den akker " te Breda.*

. . . neffens Busers lande op die een side ende Seghers lant van der Cameren op die ander, . . . welcke stuck lands voirs. mede staet tenen onderpande metter stripen die Jan van Halle heet voir vyfthien oude grote tsjars diere heer Willem Robben voer op heeft tsire provenden behoeff. Voert es vorwerde dat Heinric voirs dien waterlaet neffens Busers lant houden sal en die heininghe med half den slote tusgen Segheren vander Cameren en hem, so datter Segheren en ghene scade of en coemt noch en lyt /. Oec es vorwerde dat Segher sinen wech hierover behouden sal ende Raesse voerseit oec, also langhe alse hys Busers lant heeft ende niet en vercoept noch en vertiert. Oec es vorwerde dat Heinrich voirs. dit lant niet en mach laten varen nochte opgheven en si met doblen chynse . . . int jaer ons Heren M. CCC. ende twee ende vyftich, in sente Lucien daghe der maghet.

Origineel : Karters, nr. 38/b, op 13-23 cM., met 2 zegels in bruin was op dubbel strook.
Op rugzijde : Heinricus Willem Schoendincs Swagher. — Op een stuc lants V. s. iij d. gelegen in dacker (XVe e.). — Is aen het clooster komen met Laurette van Oekel. Vide chronyck, ad annum 1357. — Meerten Mussen erfgenamen xjs. — Ingegraven. — 1352. — Ginnekens eynt (XVIIe e.).
Afschrift : Cart. A, fol. 1 vso ; cart. B, fol. 44 ; cart. C, fol. 9.

67.

1352, December 13. — *De schepenen van Breda, Willem Leynsens en Gerard die Bonte, getuigen dat meester Hendrik van Mierde gepacht heeft van Rasen vander Cameren als cijnsgoed een land, te Breda gelegen, voor 5 schellingen groote.*

. . . in die acker tote Breda dat men heet die Tieghelrie streckende neffens die waterlaet op die ene syde ende die oude weyde opt dander . . . Ende uuyte deser weyden ende uuyt der ouder weyde die doer naest gheleghen is, soe gaet uuyt sesse scellinghe grote payments die daer Pauwels Bynstroe voer op heeft ende die sellen meester Heinrike afslaen, syn ghelande van sinen chynse die hi daer af sculdich is, in deser manieren dat meester Heinric voers. gheloeft heeft te houden die heyninghe neffens doude weyde custbaerlike, also dat Rase sine weyde die daer neffens gheleghen is, sayen en weyden mach sonder sine scade. Oec so es vorwaerde dat meester Henriic den dyc voer sine weyde custbaerlyk ende loflyc houden sal, ende daer mede so heeft hem Rase voers. gheoerloeft dat hi er bome op setten mach sonder Rasen sinen wech te benemen. Oec is vorwerde dat meester Henriic voirs. dit lant niet en mach laten varen noch op gheven en si met dubbelen chynse. In kennissen der waerheit beseghelt met onze seghele. Int jaer ons Heren dusent driehondert ende twee en vyftich in sente Lucien daghe der maghet.

Origineel : Karters, nr. 38/c, op 12-25 cM., met 2 zegels in bruin was op dubbele strook.
Op rugzijde : Meester Heinricus van Mierde (XVe e.).
Afschrift : Cart. A, fol. 1 vso ; cart. B, fol. 44 vso ; cart. C, fol. 9 vso.

68.

1352, December 13. — *Dezelfde schepenen van Breda erkennen dat Jan van Halle in cijns genomen heeft van Raessen vander Cameren een land, te Breda, voor 6 schellingen en 10 penningen groote 's jaars.*

. . .een stuc lands dat gheleghen is in dacker te Breda ende men hetet die Stripe, tusschen Zeghers land syns broeders op deen side ende neffens den waterlaet op dander, . . . op welc stuc lants voers. heer Willem Robben voer op heet tsire provende behoef vyftien oude grote, ende die sullen Janne van Halle iaerlincs afslaen van sinen ses scellinghen ende tien penningen groten payments. Oec is vorwaerde dat Jan van Halle voers. die heyninghe ende dien waterlaet ende ene heyninghe daer op houden sal, wale ende custbaerlike also dat Raesse een stuc lants dat hire neffens ligghende heet weiden oft sayen mach jaerlic sonder sine scade ; oec is vorwerde dat Jan dit goet niet en mach laten varen nochte opgheven dan med doblen chynse. In kennessen der waerheyt beseghelt met

onsen seghelen, int jaer ons Heren M°. CCC°. ende twee ende vyftech, in sente Lucien daghe der maghet.

Origineel : Karters, nr. 38/d, op 11-23 cM., met 2 zegels in bruin was op dubbele strook.
Op rugzijde : Jan van Halle (XVe e.).
Afschrift : Cart. A, fol. 2 ; cart. B, fol. 44 vso ; cart. C, fol. 9 vso.

69.

1352, December 13. — *Dezelfde schepenen van Breda getuigen dat Claus Lysbetten Scoendoncss gepacht heeft tegen een erfpacht van 6 schellingen en 6 penningen groote, van Raessen van der Cameren, een goed te Breda.*

. . . een stuc lands dat men hetet doude weyde, streckende neffens de Teghelrie op dene side ende Seghers weyde vander Cameren op die ander . . . Ende hier mede so heeft Rasen voors. gheloeft te houden die heyninghe ten dike waert, ende wert dat sake datmen eerde behoefde opten dyc, die soude men nemen uit sine graften. Ende hyr gaet voren uut metter teghelrien diere naest gheleghen is, ses scellinghe grote payments diere Pauwels Binstro voren op heet ende die sullen Cleise voers. afslaen van sinen chynse voerseit sine ghelande. Oec es vorwerde dat Claus voerseit dit lant niet mach laten varen noch opgheven ten sy med dobblen chynse. In kennessen der waerheit beseghelt met onsen zegelen, int jaer ons Heren M· CCC. ende twe ende vyftech in sente Lucien daghe der maghet.

Origineel : Karters, nr. 38/e, op 12-22 cM., met 2 zegels in bruin was op dubbele strook.
Op rugzijde : Claus Lysbet Schoendoncs wyf sone (XVe e.).
Afschrift : Cart. A, 2 vso ; cart. B, fol. 44 vso ; cart. C, fol. 10.

70.

1353, October 1. — *Voor Willem Leinsens en Gerard die Bonte, schepenen van Breda, verkoopt Raes vander Cameren aan Claus van Oekel verscheidene erfcijnsen.*

. . . Ende verlyde dat hi hadde vercocht omme ene somme van penninghen die hem ghelyc ende al betaelt ware Clause van Oekel, dien erfcyns die Heinric Willen, Willem Ruelens Stens sone, meester Heinric van Mierde, Jan van Halle ende Claus Lysbetten

Scoendincs sone hem tsjaers sculdich waren, altoes te gheldene dien erfcyns Clause voers. ende sinen nacomelinghen namaels tote alsulken daghen, in alsulken paymente ende daer toe med alden vorwaerden dat dese viere andere brieve begripen, die med onsen jeghenwordighen brieve es doersteken. Ende in desen erfcyns soe es Claus voers. ghevest ende toeghedaen metten vonnisse ende metten rechte alsoe dat hem vast es. In kennissen der waerheyt es dese brief bezeghelt med onsen zeghellen, int jaer ons Heren. M. CCC. drie ende vyftech, des dinsdaghes na sente Michiels dach.

Origineel : Karters, nr. 38/f, op 10-25 cM., met 2 zegels in bruin was op dubbele strook doorgestoken met de vier akten van 13 December 1352 (Nr. 66-69).
Op rugzijde : Rase vander Cameren (XVe e.).

71.

1354, September 5. — *Voor de schepenen van Breda, Nicolaas van Oekel en Willem Lensenzoon, nemen Egidius van den Wyngaerde en Theodericus Sterke in pacht van St. Catharinadal 7 bunder moer, te Roosendaal gelegen voor 78 florijn per jaar voor 12 jaren.*

Nos Nicholaus de Oekel et Wilhelmus filius Lensen scabini in Breda et feodales domini de Breda, notum facimus universis quod in presentia nostra constituti Egidius dictus van den Wyngaerde et Theodericus dictus Sterke recognoverunt se locasse seu modo locationis recepisse a domina priorissa totoque conventu monialium beate Katerine juxta Breda, ordinis Praemonstratensis, Leodiensis dyocesis, septem bonnaria mori siti in parochia de Rosendale inter morum Gertrudis de Nyspen ex una parte et morum Godefridi dicti Vilpards ex altera prout per geometrum terre ad hoc juratum ibidem sunt et apparent limitata, et Egidio et Theoderico antedictis per mensuram ejusdem geometri fuit assignata, pro septuaginta octo florenis boni auri et justi ponderis, vel in moneta equivalenti de dictis septem bonnariis in festo beati Martini hyemalis singulis annis quoad spacium duodecim annorum et non amplius persolvendis et infra opidum de Breda quolibet anno custandis et deliberandis, ita quod primus annus solutionis inchoabit anno domini M°. CCC°. quinquagesimo quinto sub hiis conditione, forma et modo quod dicti Egidius et Theodericus et sui successores vel illi qui dictum morum ab eis sibi acquesiverint in toto vel in parte dicto moro gaudebunt, fruenter et effodient et suum profectum de eodem facient tam in recenti moro quam in salso per spatium triginta novem annorum et non amplius, sive interea effoderint dictum morum et in usum

suum applicaverint sive non. Est et adjectum quodque dicti Egidius et Theodoricus vel sui successores vel illi qui ab eis sibi acquesierint dictum effoderint in toto vel in parte quod domina priorissa et conventus predicti extunc manus suas ad fundum ubi dictus morus est effusus, apponere possunt et profectum suum facere de eodem absque tamen dampno dictorum Egidii et Theodorici suorumque successorum vel illorum qui dictum morum de eisdem sibi acquesierint dum tamen aliquid tale vel consimile infra tempus prescriptum contigerit vel occurrerit. Est etiam conventum inter dictas partes quod eisdem Egidio et Theoderico dictum morum deliberabunt et warandizabunt prout a geometro terre ipsis est punctatum et limitatum dicto termino videlicet triginta novem annorum durante ac eciam illis similiter qui dictum morum ab eis sibi acquesierint et si defectum in hoc habuerint vel dampnum incurrentur hoc dicti priorissa et conventus sibi promiserunt bona fide pro se presentibus et futuris in conventu suo refundere, omnibus fraude et dolo exclusis, et omnes conventiones et conditiones proscriptas promiserunt et promittunt bona fide natas et gratas habere inviolabiliterque observare. In cujus rei testimonium sigilla nostra presentibus litteris duximus apponenda. Datum anno Domini M°. CCC°. quinquagesimo quarto mensis septembris die quinta.

Origineel: Karters, nr. 39/a, op 14-23 cM., met twee zegels in bruin was op dubbele strook.

Op rugzijde: Sterke ende Gielys van den Wyngharde van den more an den langhen dyc. Lxxviij florenos Martino (XVIe e.). — 1355, 5 decemb. — 7 bunder moer syn a° 1355, 5 decemb. van het clooster aen de voors. uytgegeven voor 78 guld. iaerlyckx, endat voor 12 jaeren. — Q (XVIIIe e.).

72.

1356, Februari 12. — *De schepenen van Breda, Claus van Oekel en Gherard die Bonte, bevestigen dat Ceelken van Hyllaer die Sloetmaker verkocht heeft aan Peter van Gagheldonc een erfchyns van 3 schellingen, 1 1/2 penning 's jaars op een huis met toebehoorten, " dat welneer was Tiele Spykers ende ghelegen es tusschen Peter Spykers huus an dene side ende Heinrics Cammers an dander side ".*

Int jaer ons Heeren M. CCC. vyftech ende zesse, twelf daghe binnen Sporkelle.

Origineel: Karters, nr. 39/c, op 7-23 cM., voorzien van 2 zegels op dubbel perkamentenstrookje.

Op de rugzijde: 3 schel. ij d. op Jan Meesmaker Stevenssoen van Heestaden.

— Dese metter tyt voerder te ondersoecken. 1356. 3 schellingen, een penninck etc. van Peter van Gageldonc. 1356, 12 feb. — 7 St. kerckstraet N° 13 (XVIIe e.).

Afschrift : Cart. B, fol. 39 ; cart C, fol. 2 vso.

73.

1357, Juni 4. — *De schepenen van Breda, Jonas van der Elst en Willem Leysens getuigen dat Claas van Oekele heeft gegeven aan zijne dochter Laurette, zuster bij de nonnen van Breda, de erfcijnsen die hij kocht van Willem Ruelens, meester Hendrik Mierde, Jan van Halle en Claus Scoendonx* (zie akte van 1 October 1353, nr. 70.) *alsmede den cijns welke hem Hugo Williaert schuldig is.*

Wij Jonaes van der Elst en Willem Leysen sone, scepenen in Breda ende late tsheren van Breda, orconden ende kennen met desen brieve dat voer ons quam Claus van Oekele onse meden scepene ende verlide dat hi hadde ghegheven en gaf erflicke te hebbene ende te gebrukene Lauretten, synre dochter nonne tot Breda, vander ordine van Premonstreyt, die erfchynse die Henric Willen, Willem Ruelens soens sone, meester Heinric van Mierde, Jan van Halle ende Claus Lisbetten Scoendinx sone sculdich waren Raessen van der Cameren ende Claus voers. vercreghen heeft teghen Raessen voerscreven ghelike dat die brieve begripen die daer op sprekende syn. Voert so gheeft Claus voers. Lauretten voergenoemt erflike te hebbene ende te gebruekene alsulken erfcyns alse hem Hughe Willaert iaerlix sculdich is ghelike dat die brief begrypt die daer af sprekende is. Welke brieve Claus voers. overghegheven heeft Lauretten voerscreven in deser maniren, so wanneer Laurette voerghenoemt van live ten doede comen is, dat dan alle dese voers. erfcynse bliven sullen den convente vanden nonnen van Breda vander ordine van Premonstreyt voerscreven erfliken te hebbene ende te gebrukene ghelike datse Claus voers. vercreghen heeft. In orconde desen brieve beseghelt met onsen seghelen int jaer ons Heren M. CCC. zeven ende vyftich, opten vierden dach van Wedemaent.

Origineel : Karters nr. 38/g, op 11-21 cM., met 2 regels in bruin was op dubbele strook.

Op rugzijde : T. — Claes van Oekele seliger van Breda geeft aen syne dochter nonne van ons clooster eenige chynsen. 1367 (XVIIe e.).

Afschrift : Cart. A, fol. 3 ; ccart. B, fol. 40 vso ; cart. C, fol. 5.

74.

1357, Juni 12. — *De schepenen van Breda getuigen, ter vernieuwing van een verbrande akte, dat Jan Tierloet jaarlijks te betalen heeft*

aan de nonnen van Breda 2 schellingen oude groote, op een huis en op drie kamers, eertijds het eigendom van Hendrik Snellaerts, te Breda.

Wy Willem Leinsens sone ende Gheraert die Bonte, scepenen in Breda, orconden ende kennen med desen brieve, dat voer ons quam Jan Tierloet ende verlyde dat hi sculdich ware minre vrouwe Kathelinen vander Cameren, priorinne vanden nonnen van Breda, ende joncfrouwe Margriten van Ykel, des si welneer brieve hadden, die nu verbrant syn, alsi ons zegghen, twe scellinghe oude groote tornoyse tsjaers erfcyns oft die weerde daer ieghens, in anderen goeden paymente, op dat huus ende op die drie cameren med haren toebehoerten, die welneer waren heren Heinric Snellaerts ende gheleghen syn tusschen Jacob Crucken goet aen dene side ende Jan Kystricx aen dander side, altoes te gheldene desen erfchyns op sente Mertens dach in den winter, in der manieren, soe wanneer dat de eene sterft van hen beiden, dat dan dese cyns mede versterft op die ghene die daer te liven blijft ende soe wanneer si beiden van live ter doet comen syn, soo sal dese cyns comen ende versterven op hare godshuus altoes sonder arghelist. In orconden desen brieve bezeghelt met onsen zeghellen, int jaer ons Heren M. CCC. vyftech ende zeven, twelf daghe binnen Wedemaent.

Origineel : Karters, nr. 40, op 6-22 cM., met nog een fragment der 2 zegels in bruin was op dubbele strook.

Op rugzijde : Op H. Jan Tierloet huysinge ij sch. oude gr. (XVIe e.). — 1357. Opten hoeck van de Molenstraet. ij sch. i st. — Den dry hoeck is gelost. — Nu. 14 (XVIIe e.).

Afschrift : Cart. A, fol. 21 ; cart. B, fol. 43 vso.

75.

1357, Juni 12. — *De schepenen van Breda vervaardigen een nieuwen brief, ter vervanging van den oorspronkelijken die verbrand is, om te bevestigen dat Jan Tierloet schuldig is aan Katherine vander Cameren, priorin, en aan Marguerite van Ykel, suppriorin, den nonnen van Breda, 3 schellingen en 6 penningen oude groote op 3 bunder moer te Wagenberg onder Breda gelegen.*

Wy Willem Leinsen sone, Gheraerd die Bonte ende Jan Mathys sone, scepene in Breda ende late tsheren van Breda, orconden ende kennen med desen brieve dat voer ons quam Jan Tierloet ende verlyde dat hi sculdech ware minre vrouwen Katelinen vander

Cameren, priorinne van den nonnen van Breda en Joncfrouwe Margriten van Ykel, des si welneer brieve hadden die nu verbrant syn alsi ons zegghen, drie scellinghe ende zesse penninghe ouder groten tornoyse tsjaers erfcyns, oft die weerde daer jeghens in anderen goede paymente, op drie boenre moers metten gronde gheleghen aen Wagenberch die welneer waren Willems van den Hove, tusschen der moinchen wech an dene side ende Aernds goet van Hosselt a) an dander side, altoes te gheldene desen chyns op sente Mertens dach in den winter, in der manieren soe wanneer dat dene sterft van hen beiden dat dan dese cyns mede versterft op die ghenen die daer te live blijft. Maar so wanneer si beide van live ter doet comen syn, so sal dese cyns comen ende versterven op hare godshuus altoes sonder arghelist. In orconde desen brieve bezeghelt med onse zeghellen, int jaer ons Heren M. CCC. vyftech ende zeven, twelf daghe binnen Wedemaent.

a) De stellers der Cartularia hebben *Kesselt* gelezen.

Origineel: Karters, nr. 41, op 7-22 cM., destijds voorzien van 3 zegels op dubbel staartjes.

Op keerzijde: H. Jan Tierloet iiiz s. oude (XVIe e.). — Wagenbergh ter Heyden (XVIIe e.).

Afschrift: Cart. A, fol. 12 vso ; cart. B, fol. 43 vso ; cart. C, fol. 8 vso.

76.

1358, Februari 7. — *Bij notarieele akte van Egidius Sterbank wordt bevestigd dat Godfried Vilpert met zijne erfgenamen bij testament vermaken aan het klooster der Norbertinessen te Breda een jaargeld van 20 groote, te heffen op de goederen nabij de goederen van Willem Henrici gelegen, vroeger het eigendom van Hendrik Moens en thans vercijnst aan Godfried Vilpert.*

In nomine Domini. Amen. Notum sit universis hoc presens publicum instrumentum inspecturis, quod anno nativitatis ejusdem M° CCC° quinquagesimo octavo, indictione undecima, mense februarii, die septima, hora quasi vesperarum, pontificatus sanctissimi in Christo patris et domini domini Innocentii divina providentia pape sexti anno sexto, constituti personaliter in presentia mei notarii publici infrascripti et testium subscriptorum Godefridus Vilpert et sui heredes videlicet Johannes Moelmare, Michaël Stephani et Godefridus Wilhelmi dicti Hasen, pro salute animarum eorum et sibi attinentium decessorum et decessurorum et specialiter pro uxore Godefridi primi jam dicti defuncta, legaverunt nomine

testamenti communi (?) conventui monialium juxta Breda, ordinis Premonstratensis, viginti grossos pagamenti usualis et usitati in Breda, singulis annis perpetue recipiendos in nativitate beate Marie, supra bona quedam sita circa bona Wilhelmi filii Henrici ad aquilonem, que bona quondam fuerunt Henrici dicti Moens ; que etiam bona Wilhelmus Braxator tenet in hereditatem de Godefrido Vilpert predicto. Acta sunt in camera domine priorisse conventus predicti sub anno, jurisdictione, die hora, mense et pontificatu ut supra, presentibus ibidem domina priorissa Katherine de Camera et subpriorissa Ysabela et Clarissia domicellabus receptis in testimonium premissorum.

Et ego Egidius Sterbanck, Leodiensis dyocesis, publicus imperiali auctoritate notarius . . .

Origineel : Karters, nr. 42, op 15-20 cM., voorzien van het notaristeeken.
Ter keerzijde : XX sjaers (XVIe e.). — 1358. 20 groote payements. — V. R. (beide doorgehaald). — S. — nr. 45 (XVIIe e.).

77.

1359, Januari 18. — *De schepenen van Breda, Gerard die Bonte, Jan Mathyszoon en Jan van Woude, verklaren dat Pauwel Bystroe schuldig is aan Diederik Tielken 2 schellingen oude groote op een huis gelegen " opten Hoernike ", en dat Pauwel van Diederik genomen heeft 1/5 van een beemd, achter "die belkenaemsche bergh" gelegen, voor 12 groote erfcijns, te Breda, en veronderpand op verscheidene goederen.*

Wy Gheraerd die Bonte. Jan Mathys sone ende Jan van Woude scepenne in Breda ende late tsheren van Breda, orconden ende kennen med desen brieve, dat voer ons quam Pauwels Bystroe ende verlyde dat hi sculdech ware Diederike die men heit Tielken Manen, twe scellinghe ouder grote tsjaers erfcyns op syn huus med sinen toebehoerten daer hi nu in woent gheleghen opten Hoernike bi Heinrycs Maghermans huus was ; ende daer na soe verlyde dese zelve Pauwels dat hi hadde ghenomen van Diederike voers. ene vyftendeel van enen beemde gheleghen achter die belkenaemsche berghe over twelf grote tsjaers erfcyns, moenten daer dene coman den andren mede betalen mach, voer welke twelf grote Pauwels voers. hem gheset heeft Jueten yftendeel syns wyfs van den zelven beemde alse thenen rechten onderpande ; ende voert syn recht van den lande dat men heit dat Nieuwelant gheleghen by die slach-

moelen over drie lopen roghs erfpachts goet ende custbaer daer Pauwels voers. hem oec geset heeft Jueten kynsdeel syns wyfs als van den zelven nieuwenlande oec thenen rechten onderpande ; altoes te gheldene desen pacht op onser vrouwen dach lichtmisse alsmen kersen draghet ende dese twe schellinghe ouder grote ende dese twelf grote payments voerscr. op sente Mertyns dach in den wintere altoes daer naest volghende. In orconden desen brieve bezeghelt med onsen zeghellen int jaer ons Heren M. CCC. vyftech ende neghen, achtiene daghe binnen lochmaent.

Origineel : Karters, nr. 43, op 11-23 cM., met twee zegels van bruin was, op dubbel perkamentstrookje.

Op de rugzijde : xxiiij oude g. — ij scellinge oude grote. iiij gulden ii st. — ij st. ouder gr. erflic op Ottermans huysen (XVIe e.). — Petrus Stevens s. groote niet in den boeck. ij st. ij s. (XVIIe e.). — 2 schellinge oude groote. 2-2-3 ort. (XVIIIe e.).

Afschrift : Cart. A, fol. 39 ; cart. B, fol. 59 ; cart. C, fol. 20 vso.

•

1359, Januari 22. — *De schepenen van Breda, Jonas van der Elst, Arnoud van den Neste en Barthel Godscalxzoon, bevestigen dat Lysbet Snoyen schuldig is aan de priorin Katelinen van der Cameren en het convent van Breda, 2 sester en 12 loop rogge 'sjaers op verscheidene goederen te Breda vastgelegd.*

. . . Op hare helft van enen stucke lants datmen heit Boxbrake op hare helft van enen stucke lants dat men heit Bennebrake, op hare heelft van enen beemde die men heyt Grobbe beemt ende op hare helft van zesse boenre beemden gheleghen in die Vuchte, daer Hilwich Snoyen ende Heinric Boyst dwederdeel af hebben, van welken erfpachte voers. mijn vrouwe Kateline ende haren convent voerscr. welneer brieven hadden, die si med onghevalle van brande verloren hebben, ghelyc als Lysbet voers zelve voer ons mede heeft verlyt ende bekent ; altoes te gheldene desen erfpacht tote Breda metter maten van Breda op onser vrouwen dach lichtmisse alsmen kersen draghet. In orconden desen brieve bezeghelt med onsen zeghellen, int jaer ons Heren M. CCC. vyftech ende neghen, twe en twintech daghe binnen lochmaent.

Origineel : Karters, nr. 48, op 8-21 cM., met twee zegels van de drie, op dubbel perkament-strookje gehecht.

Op keerzijde : Een pacht van Dierich Stroyen (XVIe e.). — 2 sesteren, 12 loop. — Mr. Claes van den Brandt met Jan Willemss. cum suis. ende Aert

Aertss. in de Drie bellen ende Ghysbrecht Meerts ende Juffrouw van Wys. — Mr. Willem Adriaensch. — 7 vertelen hier in en joncker Nuykens (?) een sister. — L. — n. 3 (XVIIe e.).

Afschrift: Cart. A, fol. 69 vso ; cart. B, fol. 124 ; cart. C, fol. 65.

79.

1359, Januari 22. — *Jonas vander Elst en Arnoud vanden Neste, en Barthel Godescalszoon, schepenen van Breda, getuigen dat Heilwich Snoyen bekent schuldig te zijn aan Catherina van der Cameren, priorin, en het convent van Breda, een erfpacht van 2 sester en 12 loop rogge 'sjaars, vastgelegd op dezelfde goederen als hare zuster Lysbet in de vorige akte.*

Int jaer ons Heren M. CCC. vyftech ende neghen, twe ende twintech daghe binnen lochmaent.

Origineel: Karters, nr. 49 ; op 9-19 cM., nog voorzien van twee der drie zegels in bruin was, op dubbel strookje.

Op rugzijde: Een pacht van Dieric Snoyen (XVIe e.).

Afschrift: Cart. A, fol. 68 ; cart. B, fol. 124 vso ; cart. C, fol. 65 vso.

80.

1359, Mei 2. — *De schepenen van Breda, Barthel Godscalxs en Jan van Woude, bevestigen dat Jan Merssen schuldig is aan Jan Tierloet 12 oude groote tornooisen, op een huis met erf, vroeger het eigendom van Heilwig Beynards te Breda, " tusschen Gherards erve van der Kynderen aen dene side ende Wouter Bynstroes erve an dander side ".*

Int jaer ons Heren dusent driehondert vyftich ende neghen des anderdaghes binnen Mey.

Afschrift: Cart. A, fol. 21 (Hieraan staat bijgevoegd : *Is overgeslaghen inden register van Mevrouwe vander Veken).*

81.

1359, Juli 16. — *Voor de schepenen van Breda, Gerard die Bonte en Jan Mathyszoon, vercijnst Diederik Sterke aan Katelinen vander Cameren, priorin en het convent van St. Catharinadal, tegen 6 groote 's jaars, een erf met bijbehoorten " dat gheleghen is buten die gasthuys porte tusschen Bever des Timmermans erve an dene zide ende Diederix Sterken ander erve an dander zide ".*

Int jaer ons Heren M. CCC. vyftech ende neghen, sestien daghe binnen Julio.

Origineel: Karters, nr. 50, op 6-21 cM., met 2 zegels in bruin was op dubbele strookjes.
Op de keerzijde: Vanden huyse buten de gasthuys poerte (XVIe e.). — Van een bunder lants buyten de gastthuys poorte. — Noch onbekent. — Bekent want het hopveldeke en een stuck van den grooten hof en wech is daarvan. 1359 (XVIIe e.).
Afschrift: Cart. A, fol. 18; cart. B, fol. 45; cart. C, fol. 10 vso. a.

82.

1359, Juli 16. — *Dezelfde schepenen van Breda veklaren dat Catharina van der Cameren, priorin en het convent van Breda, erkennen een huis in pacht genomen te hebben van Diderik Sterke, tegen een jaarcijns van 6 grooten.*

... dat voer ons quam vrouwe Kateline vander Cameren priorinne tsconvents der nonnen bi Breda, ende verlyde dat si hadde ghenomen van Diederike Sterke dat erve med sinen toebehoerten dat gelegen is buten die gasthuuspoorte tusschen Bever ... Int jaer ons Heren M. CCC. vyftech ende neghen, zestien daghe binnen Julio.

Origineel: Karters, nr. 51, op 5-19 cM., met 2 zegels in bruin was op dubbele strookjes.
Op de keerzijde: vj g. den nonnen. Nota (XVIe e.). — Onbekent (XVIIe e.).
Overschrift: Cart. A, fol. vso; cart. B, fol. 45; cart. C, fol. 10 vso b.

83.

1359, November 6. — *Bij de schepenen van Breda, Jonas van den Elst en Jan van Woude, wordt verklaard dat Hendrik Smoutken verkocht heeft aan Jan Tierloet een jaarcijns van 3 schellingen en vier penningen, op zijn huis te Breda.*

... op syn huus med sinen toebehoerten daer hi nu in woent, gheleghen tusschen Aernd Stryckers erve an dene side ende heren Beertrams erve was an dander side, ... med alsulcken vorwerden dat hi Janne voers. desen onderpand hier mede commerloes waernen ende vrien sal, ende med twinteg groten erfchyns moenten voers. die daarvore op staen ieghens alden ghenen die hem rechts daer toe vermeten moghen... Int jaer ons Heren M. CCC. vyftech ende neghen opten zesten dach van November.

Origineel : Karters, nr. 52 ; op 8-24 cM., met 2 zegels in bruin was op dubbel strookje gehecht.

Op keerzijde : Heinrich Smoutkens huus (XVIe e.). — iij scellingen, iiij penningen groote. — Verbrugge, alias Niestraet fol. 22, vijf groote nr. 15 (XVIIe e.).

Afschrift : Cart. A, fol. 14 (gelijkluidende akte, maar met fautief datum (= 1309) ; cart. B, fol. 45 vso ; cart. C, fol. 11.

84.

1359, November 13. — *De schepenen van Breda, Gherard die Bonte en Jan Mathyszoon, erkennen dat Pauwel Bynstroe verkocht heeft aan Jan Tierloet een erfcyns van 3 schellingen, op een stuk land te Breda.*

. . . op ene stuc lants gheleghen bi Brandelaer voert tusschen Claus goet van Mare aen dene side ende Gherard Nannen soens an dander side . . . med alsulker vorwaerden dat hi hem desen onderpand waernen ende vrien sal med achte oude groten die die poerte van Breda daer vore op heeft . . . Int jaer ons Heren M. CCC. vyftech ende neghen, dertien daghe binnen November.

Origineel : Karters, nr. 54 ; op 6-23 cM., van de twee zegels in bruin was op dubbele strook, is er één verdwenen.

Op de keerzijde : 1370. Desen brief es in mindernis van Jacop In den peelicaen. Rente groot, tot den jaergetijde van Jan Tierloet. — Ondersoecht dat wel. — In de brandelaer voert. — nr. 56 (XVIIe e.).

Afschrift: Cart. A, fol. 24 ; cart. B, fol. 39 vso. ; cart. C, fol. 3 vso.

85.

1361, November 12. — *Jan Mathyszoon en Aart Janszoon, schepenen van Breda, geven bewijs dat Gerard Reysnaelden, Hendrik Reysnaeldenszoon, verkocht heeft aan Jan van Woude, " Marcelys soen was van Hylare ", een erfcyns van 12 groote, op een huis en erf berustend te Breda.*

. . . op een huus ende erf dat gheleghen es in der beghinen strate daer Jacop van der Molen in plach te wonen, ende dat voors. huus ende erve sal Gheraert voers. Janne voers. vri waren tot allen daghen met seven ende twintich ouder grote tornoyse tsjaers die Katheline Stherts daer jaerlyx op heeft . . . Int jaer ons Heren M. CCC. tsestich ende een twelf daghe in Rusemaent.

Origineel : Karters, nr. 56/a, op 5-25 cM., met 2 zegels in bruin was op dubbele strook.

Op rugzijde : Cornelis van Louwren erf ij st. 10 st. i ort. (XVIe e.). — 1361. — Nu. 8. — Nr. 6 (XVIIIe e.).
Afschrift : Cart. A, fol. 31 ; cart. B, fol. 41 vso.

86.

1361, November 16. — *De deken van het kapittel van O. L. Vrouw te Breda laat weten dat het klooster van Breda gemachtigd is jaarlijks 4 groote Vlaamsche te innen, bij testamentsbepaling van Catharina Elyas, te nemen uit een jaarcijns door Jan Vandewaert aan het kapittel schuldig volgens schepenbrieven van Hertel (Terheijden).*

Nos . . decanus et capitulum ecclesie beate Marie in Breda, Leodiensis dyocesis, universis presentia visuris facimus manifestum quod conventus monialium prope Breda percipere debet et levare singulis annis semper in die beati Bavonis quatuor grossos Flandrensis monete usualis, quos Katherina quondam filia Johannis Elye, eidem conventui in suo testamento legavit ex annuo censu, quem nobis solvit Johannes dictus vander Vaert, de quo censu annuo predicto habemus litteram scabinalem sigillis scabinorum in Hertelle sigillatam. Et in testimonium premissorum sigillum nostri capituli presentibus duximus apponendum, anno nativitatis Domini M. CCC. sexagesimo primo, mensis Novembris die sextadecima.

Origineel : Karters, nr. 56/b ; op 8-22 cM., met brokjes van zegel in bruin was op enkel strookje.
Op den rugkant : 1361. — iiij groote vlaems opt Capittel van Breda. Sinte Cathelijnen-dael (XVIe e.). — Noch onbekent (XVIIe e.).

87.

1362, April 11. *De proost en priorin van Breda verkoopen aan Jan Claes Molenaerszoon van Roosendaal 2 bunder moer voor 30 jaar, voor 4 engelschen per bunder.*

Wy proesst ende priorinne ende ghemein convent vanden cloester vanden nonnen van Breda vander ordenen van Premonstreit, vanden bisscopdome van Ludeke doen cont allen luden die desen brief sullen sien of horen lesen, dat wi omme nutscap ende orbore ons godshuus hebben vercoft twee buunre moers Janne Claes Molenaers sone die te Rosendale woent, omme eene summe van penninghen die hi ons al ende wittelec betaelt heeft, welke twee buunre moers gheleghen syn an de nort side vanden langhen dyke, de eene buunre

moers gheleghen neven Claes Molenaers moer ande west side ende an nort ende gheleghen Sterken moer van Breda. Ende vander buunre moers gheleghen ande oest side van Dirwien moere Jans Potters wyf was ende Geertruden van Hult. Vort es vorwyerde dat Jan vorseit bruken ende beseghen zal desen vorseiden moer dertich jaer lang ende niet langher ende ghelden sal tsheeren chyns dese vors. dertich jaer lang : Dat es te weten vier enghels vanden buunre. Ende vaer oec dat sake dat dese vors. moer niet ghesleten en worde binnen desen vorseiden jaren, so souden wi onse hande slaen an onse goet onverseit van iemende. In kennissen der waerheit so hebben wi proosst ende priorinne ende ghemein convent vors. desen brief open bezeghelt met onsen zeghelen uuthangende. Ghegheven int jaer ons Heeren alsmen screef, dertienhondert ende twee ende tsestich opden elften dach in aprille.

Origineel, Karters, nr. 39/b, op 18-15 cM., met nog een der 2 zegels in bruin was op dubbele strook.

Op rugzijde : Van moer tot Rozendale (XVe e.). — Vercocht den moer daer inne voer 30 jaeren. 1362, 11 April. — Nu. 6 (XVIIIe e.). — In de zijkant staat : Welke buunre moers gheleghen es an die west side van Claus Moelnaers meer ende roendende an der nonnen moer dat noch ute te gheven es.

88.

1362, Juli 13. — *Voor Jacob die Rover en Jan vander Brugghen, schepenen van Breda, verkoopt Wouter Willem Uselenszoon aan Jan van Woude, " Marcelys sone van Hylaer ", 5 groote en 18 mijten op 1/2 bunder moer in de Vucht te Alphen.*

. . . op een half boender moers metten gronde in de vucht gheleghen tusschen Peter meester Dierics soens moer aen die een side ende Willem Vilperts op dander side,. . . ende dese voersc. Wouter heeft Janne voersc. dit goet gheloeft te waren commerloes metten heren chyns . . . Int jaer ons Heren dusent driehondert twe ende tsestich, dertien daghe in hoymaent.

Origineel : Karters, nr. 57, op 8-22 cM., met 2 zegels in bruin was op enkel strookje.

Op de keerzijde : Op 1/2 bunder moer inde Vucht (XVIe e.). — Alphen. — 15 grooten en 18 myten. 1362, 13 aug. van Jan van Woude (XVIIe e.). — Noch onbekent (XVIIIe e.).

Afschrift : Cart. A, fol. 17 vso ; cart. B, fol. 43 vso ; cart. C, fol. 8.

89.

1363, Januari 5. — *Jonas vander Elst en Hendrik Everdey Maes-*

soenszoon, mannen van heer Jan vanden Houte, getuigen dat Peter Bellen verkocht heeft aan Jan van Woude, "Marcelys sone was van Hylaer" een erfcyns van 2 schellingen groote op een bunder beemd, in de vucht te Ginneken gelegen.

... op een bunder beemde vanden vier bunderen die welneer waren Jans syns vaders ende Lisabetten synre moeder, ende ghelechen syn inde Vucht tusschen Jans goet van Woude aen deen side ende Jan Peter Smeets sone goet aen dander side.. Ende Peter voers. heeft gheloeft desen voirs. onderpant Janne voirs. te waren met achte oude grote tsjaers daer heren Jan van den Houte vors. op heet... Int jaer ons Heren M. CCC. drie ende tsestich opten derthienavont.

Origineel: Karters, nr. 58, op 8-24 cM., destijds voorzien van 2 zegels op dubbel strookjes.
Op de keerzijde: Jan vander Heyen te Teteringhen (XVIe e.). — Aent clooster brieven van Jan van Wau. A° 1368. — Nr. 16 (XVIIe e.).
Afschrift: Cart. A, fol. 42; cart. B, fol. 98; cart. C, fol. 32.

90.

1363, Juli 8. — *De schepenen van Breda getuigen dat Hendrik van Langdonc tot cijnsgoed afgenomen heeft van den proost der nonnen van Breda, het goed dat het klooster te klein Oekel, onder Rijsbergen, bezit: een huis en erf, voor 7 sester rogge en 3 sester en 1 halster gerst, met als onderpand een jaarcijns van 1 sester rogge.*

Wy Bartholomeeus Godscalx sone ende Jacop die Rover, scepenen in Breda ende mane tsheren van Breda, orconden met desen brieve dat voir ons quam Heinric van Langdonc,... ende verlide dat hi genommen hadde teghens den proeste vanden nonnen der ordenen van Premonstreyt, wonende bi Breda, ende van sinen momboere die hem metten vonnesse ende rechte dairt toe wairt ghegheven, tot enen rechten erfpachte alsulc goet alse dese voirs. proest ende convent ligghende hebben tot cleen Oekel, eest in husinghe oft in erve oft in wat manieren dat dair gheleghen is, over zeven zester rogcs ende drie zester gersten ende een halster gersten goede ende custbare tsjaers te gheldene altoes ende alle jare den voirnoemden godshuyse binnen hoeren convente, metter maten van Breda op onser vrouwen dach lichtmisse, alsmen kerssen draghet, ende omme die meere zekerheyt, so heeft Heinric voirs. gheseet tot enen onderpande den proeste ende convente voirs. een

zester rogcs tsjaers op drie stucken lants, daermen vyf lopen rogcs op zayen mach, gheleghen voir Wouters van Cartscoet in Margrieten heyninghen van Haseldonc. Ende desen voirs. onderpant heeft Heinric voirs. ghelovet vry te waeren van allen commere uutghenomen den heren chyns. Voirt es vorwairde soe wanneer Heinric voers. bewyst den proeste ende convente voirs. een zester rogcs tsjaers op goeden onderpant dairs tgodhuys voirs. wael aen ghehouden is, dat dan dese voirs. vyf lopen saeyt lants quyte, vry ende onghebonden sullen wesen van den voirscr. erfpachte. Voirt sal Heinric voerscr. ghelden alle jare den heren chyns van desen voirs. goede, ende dat alsoe bewaeren datter dit voirs. godshuus gheen scade af en hebben ; voirt sal Heinric voirs. die woenstede die op desen voirs. goede staet, dat huys ende scure altoes dair op houden tot eenre vierstat ende woenstede also dat die voirs. husinghe altoes drie pont grote payments weerdich sullen wesen, munten dair deen coman dn anderen mede betalen mach. Voirt es voirwaerde, wairt dat dit voirs. goet vertiert woirde in cope, datment altoes verzoeken soude aen dit voers. godshuys metten heelen pachte ; ende hoe dicke dat vertiert woirt in sterften datment alsoe meenichwerf verzoeken sal metten vierendeel vanden voirs. pachte. In orconden desen brieve bezeghelt met onsen zeghellen int jair ons Heeren M. CCC. tsestich ende drie, acht daghe in hoymaent.

Origineel : Karters, nr. 59, op 13-26 cM., voorzien destijds van 2 zegels op dubbele strookjes.

Op de keerzijde : Den pacht in Rijsbergen. — Heynen van Lancdonc (XVIe e.). — Rijsbergen. — Erfchynse van uytgegeven goet onder kleyn Oeckel teweten 7 sisteren rogge, 3 sisteren gerst en noch 2 viertel, geeft register fol. 127. — F (XVIIe e.).

Afschrift : Cart. A, fol. 62 ; cart. B, fol. 169 ; cart. C, fol. 123.

91.

1363, Juli 13. — *Herman vander Brugghen en Jan Noutzoon, schepenen van Terheijden, verklaren dat Jan vander Vaert verkocht heeft aan Jan van Woude, " Marcelys sone van Hylaer ", een jaercijns van vier schellingen groote payment, belegd op goederen onder Terheijden.*

. . . op een huys ende erve met sine toebehoeren, dat gheleghen es te Scymmer opten dyke beneven een huys dat Jan Boets plach te sine op deen side ende Jan Faceleers huys en erve op dander zide, ende op Heynric Backers huys en erve op doestside van der

vletvaert. Ende dese voirs. chyns es dierste ende doutste chyns die uut desen voerscr. onderpanden gaen zal, uut gheset vier scillinghe ende drie penninghen grote payments vorscr. die gaen uten huse ende erve op ten dyke ; ende twe scillinghe ende enen hallinc grote die Ruyssenaers kinder heffende syn uten huse en erve op die vletvaert... Int jaer ons Heren M. CCC. tsestich ende drie, op sinte Margrieten dach.

Origineel : Karters, nr. 60, op 8-22 cM., voorzien van 2 zegels in bruin was op dubbele perkamentstrookjes.
Op de keerzijde : iiij s. g. in... t Schijmmer (XVIe e.). 1363. — In de santstraet, geheven van Jan van Wau. — 1368 (XVIIe e.).
Afschrift : Cart. A, fol. 47 vso ; cart. B, fol. 102 ; cart. C, fol. 37 vso.

92.

1363, November 30. — *Jonas vander Elst en Arnoud vanden Neste, schepenen van Breda, erkennen dat Adelisa, vrouw van Peter Spikers, verkocht heeft aan Jan van Woude, " Marcelys sone van Hylaer " een jaarcyns van 11 groote payement, vastgelegd op een hof " over die Rulle " te Breda.*

...op een hof gheleghen over die Rulle tusschen Claus heren erve was aan deen side ende Willem Vilperts erve aen dander side, behoudelyc ende jegheliken sinen chiins, dien dair voir op hevet op desen tyt... Int jaer ons Heren M. CCC. drie ende tsestich op sente Andriesdach.

Origineel : Karters, nr. 61, op 6-23 cM., voorzien van 2 zegels in groen was op dubbel staartjes.
Op de keerzijde : xj g. opt rul syn hof (XVIe e.). — ij groote paiements. — Hoff over de Rulle. 2 st. 2 p. Geheven met Jan van Wau. 1368. Nr. 5. — Ingenomen van die stadt (XVIIe e.).
Afschrift : Cart. A, fol. 19 ; cart. B, fol. 43 ; cart. C, fol. 6 vso.

93.

1363, November 30. — *Jonas vander Elst en Arnoud vanden Neste, schepenen van Breda, getuigen dat Adelisa, vrouw van Peter Spikers, verkocht heeft aan Jan van Woude een erfpacht van 7 1/2 groote payement, gesteld op een huis en hof met toebehoorten te Breda.*

...op een huus ende hof med sinen toebehoirten, dair Jan de

Heerde nutertyt in woent, tusschen Wouter Gorys soens erve aen deen side, ende Heinric Mottenbairts erve was aen dander side, zeven en enen halven grote payments tsjaers ... Int jaer ons Heren M. CCC. drie ende tsestich, op sente Andries dach.

Origineel: Karters, nr. 62; op 7-24 cM., nog voorzien van één der twee zegels in bruin was, op dubbele strookjes.
Op de keerzijde: 1363. Met de Bie erfgenamen. 1 s. 1 ort. 1 z d. — N° 4. — Geheven met Jan van Wau. 1368 (XVIIe e.).
Afschrift: Cart. A, fol. 29; cart. B, fol. 42; cart. C, fol. 8.

94.

1364, Mei 10. — *Jan die Hoghe verkoopt aan Jan van Woude een erfpacht van 3 schellingen groote payment op een huis en hof met toebehooren, gelegen inde Molenstraat te Breda, vóór de schepenen van Breda, Arnoud van den Neste en Jacob die Rover.*

... op een huus en hof med sinen toe behoirten gheleghen indie molenstrate tusschen Dierix Bienstroes erve aen deen side ende een idelhofstat metten molen berghe aen dander side ... welken onderpant Jan die Hoghe voers. heeft ghelovet vry te waren van allen commere met drien groten payments tsjaers, die daar voer uutgaen; voirt is voirwairde dat Jan die Hoghe voirs. desen voirscr. erfchiins bewisen mach op enen anderen goeden onderpant binnen der vryheyt van Breda; die scepenen van Breda prisen dat goet pant is ende dair sal hi Janne van Woude voerscr. oft sinen nacomelinghen indoen vesten ende vast maken sonder hoeren cost ... Int jaer ons Heren. M. CCC. vier ende tsestich tien daghe binnen Meye.

Origineel: Karters, nr. 63, op 9-26 cM., voorzien van 2 zegels (verbrokkeld) in bruin was, op dubbel perkamentstrookje.
Op de keerzijde: iij st. in die molenstraat. Dit is gelost (XVIe e.). — Drie schillinge groote, gelost in die Molenstraat (XVIIe e.).
Afschrift: Cart. A, fol. 16; cart. B, fol. 44; cart. C, fol. 9.

95.

1364, Juni 15. — *Voor de schepenen van Oosterhout, Jacob die Smit en Willem Janszoon, bekent Jan Hermans een erfpacht genomen te hebben van proost Nicolas en het convent der nonnen van Breda, een goed, gelegen te Oosterhout, voor 6 sester en 8 loop erfpacht.*

St. Cath. (Anal. Praem. IV, 1928, 4).

Wy Jacop die Smit ende Willem Janszone, scepene in Oesterhout, orconden ende kennen met desen brieve dat voir ons quam Jan Lisebet Hermanszone van Oirscot ende lyde dat hi ghenomen heeft tote enen rechten erfpacht jeghens heren Nyclaeuse proest ende ghemeen convent vanden nonnen wonende bi Breda, vander oirden van Premonstreyt ende van Jannes den costere van Oesterhout hoeren mombair, die hem metten recht tote desen zaken ghegheven was, alsulc goet alse si ligghende hebben inden gherecht van Oesterhout ende wileneer Aernts Haghens te wesen plach, om drie zester ende acht loepen erfpachts rogs goet ende custbair metter maten van Breda ghemeten ende ghelevert jairlicx in hoeren convente, altoes op onser vrouwen dach ter lichtmisse alsemen kersen draecht, ende dair toe, om vier cappoen ter zelver tyt te betalen, in alsulker vorwairden dat Jan voirs. den heeren cyns van desen voirghenoemden goede alle jair betalen sel ende verwaren op sinen cost sonder den godshuse voirscreven eniche scade dair af te hebben. Ende wair dat zake dat dit voirghenoemde godshuys hier af commer ofde scade quame, dien heeft Jan voirs. gheloeft oppe te rechten ende te beteren. Voirt zoe mach Jan voirs. delven op dit voirghenoemde goet enen last torven tote zynre behoeften te bernen elx jaers ende niet meer. In kennessen der wairheyt hebben wy scepen voirscr. desen brief bezeghelt met onsen zeghelen, int jair ons Heren M. CCC. vier en tsestech, xv daghe in Junio.

Origineel: Karters, nr. 64; ap 12-27 cM., met 2 zegels in groen was op dubbel strookje.

Op de keerzijde: iijz sester rogs tot Oestrout (XVIe e.). — Van den Houte (XVIIe e.).

Afschrift: Cart. A, fol. 93 vso; cart. B, fol. 162; cart. C, fol. 115.

96.

1364, September 24. — *Voor de schepenen van Breda, Arnoud Janszoon en Jan vander Brugghen, erkent Katherina, Willem Uselensdochter, met haar man en voogd Gosewijn Keyaerde, verkocht te hebben aan Jan van Woude eene erfpacht van 27 groote payment op een goed van 4 loopzaad te Spoerdonc, onder Breda, gelegen.*

... op vier lopenzaet lants luttel meer ofte miin gheleghen indie Spoerdonc, tusschen Gheraerts erve van Mere aen deen side ende Peter Pauwels lant aen dander, ende op een half boender beemde gheleghen in die Spoerdonc luttel meer ofte myn tusschen Godevairts lant van Loenhout aen deen side ende die nonnen van Breda

aen dander, te ghelden altoes ende alle jare op onser vrouwen dach lichtmisse als men kerssen draghet, welke onderpande si hem heeft gheloeft te vryen ende te warenen van alle comere uutghenomen heren chyns ende sees groten payments daer voir uutgaen. Ende hier af syn wairborghen Jan Haghenbeke ende Wouter Uselen haer broeder . . . Int jaer ons Heren dusent drienhondert tsestich ende viere, vieren twintich daghe in Septembri.

Origineel : Karters, nr. 66, op 8-23 cM., met 2 zegels (brokjes) in bruin was, op dubbele strookjes.
Op de keerzijde : xxvii g. . . — In Spoordonck (XVIe e.). — 27 groote op 4 loopen door lane geheven van Jan van Waude. 1364 (XVIIe e.).
Afschrift : Cart. A, fol. 28 ; cart. B, fol. 47 vso ; cart. C, fol. 13.

97.

1364, October 5. — *Voor de schepenen van Breda verdeelen Arnoud Blox en zijne zuster Katharina met Peter van Gageldonck en deses kinderen twee hoeven, de eene op den Molenvloet te Breda, de andere te Chaem, den " Honsdonc " geheeten.*

Wy Arnoud vanden Neste en Jacob die Rover, scepen in Breda ende manne tsheren van Breda, orkonden met desen brieve dat voir ons quam Arnoud Aernt Blox sone was, voir hem selven ende als mombare Kathelinen synre suster, ende lyde dat hi ghedeylt ende ghecavelt hadde jeghens Peteren van Gagheldonc ende sinen kindren die hy bi Kathelinen synen iersten wive hadde, twe hoeven met horen toe behoerten dair die ene hove af leghet op die molenvloet ende die ander te Chame gheheten die Honsdonc, in deser manieren, dats te verstane dat Arnoud ende Kateline voirnoemt hebben ende behouden sullen die hoeve gheleghen op die molenvloet met sulken commer als hier na bescreven staet, dire jaerlyx uut gaet : inden eirsten Diedric Sterke dertich grote tsjaers payments ; item op die Lovensdonc twintich oude grote ; item op die Croecht Sterke met sinen ghesellen zestien oude grote ; item noch op die Croecht Wouter Beerten elve oude grote ; item op ten Aert dertich oude grote vier miten min ; item op die Vucht die here van Boutersom acht scellingen vier penningen cuder grote, item een half boenre in Spoerdonc metten heren chynse ; item dat Claeus van Oekel dair op hadde seven viertel rogs ; item Aecht Tsgruters een derdendeel van enen zester rogs ; item die heylighe gheest een halster rogs ; item dat Pieter van Dorst dar op hadde vyf lopen rogs ; item Pieter Verlisen een viertel rogs ;

item so es voirwaerde dat Arnoud ende Kateline voirs. uut dese voirs. hoeven met hoere toebehoirten gheheten die Molenvloet uut reyken ende gheven sullen alle jare Peteren van Ghageldonc ende sinen kinderen voers. drie zester rogghen tsjaers erfpachts, te ghelden op onser vrouwen dach ter lichtmis als men kersen draecht, der hoeven gheleghen te Chame te baten. Ende wair dat zake dat op dese voirghenoemde hoeve meer of min commers vonden ende ghewonnen warde metten recht dan voirs. es, dat souden Aernt, Kateline, Peter en syn kinder voirs. ghemeyn ghelden ende op heffen een yghelic alsoe verre als hi daer in gheboren ware. Welke deylighe ende cavel Arnoud voirs. voir hem selven ende als mombare Katelinen synre zuster heeft gheloeft te houden ende synre suster te doen houden ewelike ende immermeer op hem ende op syn goet in allen manieren als voirscr. es. In kennes der waerheyt bezeghelt met onse zeglen, int jaer ons Heren dusend drie hondert tsestich ende vier, vyf daghe in Octobri.

Origineel : Karters, nr. 67, op 14-26 cM., met 2 zegels in groen was op dubbel strookje.

Op keerzijde : Sterke sal uutreycken Peters kinderen alle jare vier zester drie loepen rogs, een achtendeel van enen loepen rogs min alse can dat die hoeve op die Molenvliet bezet was, dan die hoeve op die Honsdonc ende van dat Claeus van Oekel daar op hadde. Peter van Dorst ende Peter Verslisen dati mede hebben Peters kinderen hoer aandeel ende Peters kinder sellen ghelden deirdendeel van enen loepen r., overmids datter een viertel meer op vonden is van die hoeve gecavelt was, ende dat sel corten uut den voerscreven pacht (XVIe e.). — Desen brief staet op den Molenvloet en apparentelyc spruyten hier uut de vertelen van Wachtmans (XVIIe e.). — Noch onbekent (XVIIIe e.).

Afschrift : Cart. A, fol. 73 vso ; cart. B, fol. 129 ; cart. C, fol. 74 vso.

98.

1364, November 12. — *Voor de schepenen van Breda, Jonas van der Elst en Arnoud Janszoon, verklaart Elisabeth, Willem Uselens dochter, verkocht te hebben aan Jan van Woude drie groote payement op een stuk land en beemd, te Spoerdonc onder Breda gelegen.*

. . . op een stuc lants ende beemts gheleghen in die Spoerdonc tusschen der nonnen goet aen deen side ende Godevairts van Loenhout erve aen dander, ende welneer hairs vader was . . .Int jaer ons Heren M. CCC. vier en tsestich, twalf daghe in Novembri.

Origineel : Karters, nr. 70, op 7-22 cM., voorzien van 2 zegels in bruin was, op dubbel strookje.

Op de keerzijde: iij g. Godeken Wirden ende Elsens die Hert (XVIe e.). — iij g. payments Spoerdonc. — 3 groote gekomen van Jan van Wauw. 1368 (XVIIe e.). Noch onbekent (XVIIIe e.).

Afschrift: Cart. A, fol. 24 vso ; cart. B, fol. 38 ; cart. C, fol. 1.

99.

1364, December 21. — *Voor de schepenen van Breda, Jonas vander Elst en Arnoud Janszoon, bekent Sophie Nannenszoons dochter, met haar voogd Ansem de Rusenaer, verkocht te hebben aan Jan van Woude, "Marcelyssoen van Hilare", 5 schellingen groote payment, op een huis en erf in de Zandstraat, te Breda.*

. . . op die drie deel van enen huys ende erve met synre toebehoirten gheleghen in die Zandstrate tussen Claes erve van Oekel was op die een side ende Jans huys ende erve van den Moelen op die andre side . . . Ende desen voirs. onderpant heeft Sofie voirs. gheloeft te waren met vier groten payments tsjaers die daer vore uut gaen. Int jaer ons Heren M. CCC. sestich ende viere, opten een ende twintichsten dach van december.

Origineel: Karters, nr. 71, op 8-18 cM., destijds voorzien van 2 zegels in bruin was (een fragmentje bestaat nog) op dubbele strookjes.

Op de rugzijde: Jan van Woude. — Op Machtelt Smeets, 5 s. in die santstrate (XVIe e.). — 5 schellingen groote gekomen van Jan van Woude (XVIIe e.). — 1368. In de santstraet. — N° 4. — (XVIIIe e.).

Afschrift: Cart. A, fol. 30 vso ; cart. B, fol. 41 ; cart. C, fol. 5 vso.

100.

1365, November 23. — *Voor de schepenen van Breda, Jacob de Roever en Jan Mathyssoen, verklaart Diedrik Starke schuldig te zijn aan Elisabeth van Bruecelle 2 schellingen oude groote tornooisen, op een goed gelegen buiten de gasthuispoort te Breda, voortijds eigendom van heer Jan van Bruecelle*

Int jaer ons Heren dusent driehondert tsestich ende vive, des sondaghs voer sente katerinen dach.

Afschrift: Cart. A, fol. 11 vso ; cart. B, fol. 43 vso.

101.

1365, December 31 (n. s.). — *Voor de schepenen van Breda, Barthel*

Godscalxzoon en Jan Mathyszoon verklaart Peter Kreyt een erfcijns genomen te hebben van Dirk Starken op een land, gelegen "in den akker" te Breda, en "die Gheer" genoemd, voor 6 schellingen en 8 penningen.

. . . een stucke lands gheleghen in die acker te Breda ende gheheiten is die Gheer, tuschen Jans erve vanden Woude aen die een side ende die strate aen die ander side . . . Int jaer ons Heren M. CCC. tsestich ende sesse, des woendaghes na kersdach.

Origineel: Karters, nr. 79, op 7-15 cM., met 2 zegels (fragmenten) in geel was op dubbele strook.
Afschrift: Cart. A, fol. 7 vso; cart. B, fol. 39 vso; cart. C, fol. 3.

102.

1365, December 31 (n. s.). — *Voor de schepenen van Breda, Barthel Godscalxzoon en Jan Mathyszoon, erkent Wouter van Eyndhoven in erfcijns genomen te hebben van Dierik Starken een land "die Vespacker" geheeten, te Breda tegen 5 schellingen groote payment 's jaars, met als onderpand een huis gelegen in de Steenbrugstraat.*

. . . een stuck lands dat geheiten is die Vespacker, gheleghen tusschen myns heren erve van Breda dat Raesen vander Camer was aen die een side, ende Jan Grielen erve aen dander side . . . ende daer af heeft hem Wouter voerghenoemt tonderpande gheset een huys ende erve dat gheleghen is in die Steenbrugstrate achter den huse dat die heilighe geest heeft opten hoec vander selver straten ende Diedric Starke in handen heeft . . . Int jaer ons Heren M. CCC. tsestich ende sesse des woensdaghes na kersdach.

Origineel: Karters, nr. 81, op 9-15 cM., met eertijds 2 zegels in geel was op dubbele strook.
Op rugzijde: 5 s. gr. op Lambert Scoemakers. — Wouter van Eyndhoven 5 s. g pay. (XVIe e.). — Steenbruchstrate (XVIIe e.). — 1368, 20 Meert, 5 schellinge groot. — Dit schijnt onbekent te syn oversulckx geen obligatie van jaergetyde voor Dierick Stercken, dan soecht noch naerder (XVIIIe e.).
Afschrift: Cart. A, fol. 8; cart. B, fol. 41; cart. C, fol. 5.

103.

1366, Mei 31. — *Voor de schepenen van Breda, Barthel Godscalxzoon en Jan Mathyszoon, verklaart Lysbet Aernds Hartsdochter*

verkocht te hebben aan Willem Willemetss 30 groote payment jaarcijns, op een huis en erf in de Gasthuisstraat te Breda.

Wi Bertelmees Godscalcx soen ende Jan Mathiis soen, scepene in Breda, orconden dat voer ons quam Lysbet Aernds Harts dochter met horen mombare die hoer met rechte daer toe ghegheven waert, ende lide dat si wittelic vercocht hadde om een somme van ghelde die hoer ghehelic ende al betaelt is, Willem Willemets sone was, dertich grote tsjaers erflix chiins payments, daer die een coman den anderen mede betalen mach, te gheldene alle jare te sente Martyns daghe in den wintere, ute dien huyse ende erve met synre toebehoerte daer Gheertruyt Belliins in woint, gheleghen in die gasthuys strate tussen Jans huyse van Mechlen des Vleyshouwers aen die een side ende den huse dat Jans van Woude, Heynric Smoutkens sone, plach te siin an dander side ; in welken erfchiinse Lysbet vors. ghevest heeft Willem voerghenoemt, alse vander eenre helft die haer daer af aen beloept met vonnes ende met rechte so dat Willem dies seker is en vaste. Voert so heeft Lysbet voers. gheloeft met horen mombare die haer oec ghegheven was met rechte dat si Jan Aernts soen horen broeder binnen jaers na dat hij bejaert es, sal doen vesten Willem voerghenoemt of syn erfghename in dander helfte van den vors. chiinse ende daer in erven met den rechte. Ende daer af syn borghe Heynric van Eyselle ende Heynric van den Dike die jonghe ; ende hebben gheloeft dat te voldoen op hem ende op hoer goet, waert dat Lysbet vors. daer af in enighen gebreke waer, welke principale heeft gheloeft met horen mombare die vors. borghen scadelos te quiten. In kennes der waerheit met onsen zeghlen beseghelt, int jaer ons Heren. M. CCC. tsestich ende sesse, des zondaech na sinxen dach.

Origineel : Karters, nr. 73, op 12-21 cM., voorzien van 2 zegels in bruin was, op dubbele strookjes.

Op de keerzijde : xxx g. op Hein. Wagenmakere huys. — Dit heeft Jan Witbelle beset voer syner ghetide anno Dni M. CCC. ende lxxxviij (XVIe e.). — Abraham Adriaensen Sweertvager v st. ijz ort (XVIIe e.).

Afschrift : Cart. A, fol. 4 vso ; cart. B, fol. 46 ; cart. C, fol. 11 vso.

104.

1366, Juli 14. — *Voor de schepenen van Breda, Jonas vanden Elst en Aernoud van den Neste, erkennen Willem de Bonte en Jan van Woude in erfpacht genomen te hebben van Mathilde, Claes dochter van Oekel, en haar voogd Jan den Smit, een land "die Vespacker" geheeten, te Breda gelegen, voor één sester rogge.*

. . . een stucke lands dat men heyt die Vespacker gheleghen neven Diedric Starcken goede aen die eene side, ende Han Byes Vleeschhouwers aen dander side . . . met welken pachte voirghenoemt Mechtelt ende Jan vors. gheloeft hebben dit voirscreven stucke lands te vrien ende te waren tot allen daghen ieghen yegheliken die hem rechts daer toe vermeten mochte . . . Int jaer ons Heren M. CCC. tsestich ende sesse, viertien daghe in Julio.

Origineel: Karters, nr. 75, op 8-19 cM., met 2 zegels in bruin was, op dubbel strookje.
Op de rugzijde: Jan van Woude pacht (XVIe e.).
Afschrift: Cart. A, fol. 66 vso ; cart. B, fol. 143 vso ; cart. C, fol. 92.

105.

1366, October 18. — *Voor de schepenen van Steenbergen, Claas Stadinc en Godevaart de Pottere, bekent Jacob de Maersman als erfcyns genomen te hebben van Clarissen, non van Breda, een erf gelegen te Steenbergen, voor 26 oude groote.*

Wy Clays Stadinc Godevaerds sone ende Godevaerd die Pottere, scepenen in Steenberghen, kennen dat Jacop die Maersman voer ons verliede dat hi wittelike vercreghen heeft tote enen gherechten arfcheynse jeghens joncfrouwe Clarissien, nonne van Breda, een arve dat gheleghen es tusschen Heinric Hoefthaerds arve die een zide ende tuschen Pieter Cox kinder arve ane die ander zide streckende van voren der straten achter waert metter stegen ghelikerwys als het Jan Witte Pieters sone bi wilen beseten hadde, omme zesendetwintich oude grote tsjaers gherechts arfcheyns te betalene alle jare joncfrouwe Clarissien voerseit of den ghenen die dese lettre brangt, die een helft up den meye dach ende te betalene alle jare, die ander helft up sinte Bavendach. In orconden deser lettren die wart ghegheven int jaer ons Heren dertien hondert jaer ende zes ende tsestich des vridaghes voer sinte Lucas dach ewangeliste.

Origineel: Karters, nr. 78, op 10-27 cM., eertijds voorzien van een zegel op enkel perkamentstrookje.
Op de keerzijde: Van Steenberghe (XVIe e.). — B. — 26 oude groote erfchyns voor seker erf uytgegeven van S. Clarissen. A° 1366 (XVIIIe e.).

106.

1366, November 6. — *Voor de schepenen van Breda, Jan van der*

Elst en Arnoud Janszoon, bekent Jan vander Vaert dat hij aan Jan van Woude verkocht heeft 2 schellingen groote 's jaars, op de helft van een huus buiten de gasthuispoort te Breda gelegen, en waarvan Rubbeken van Ypelaer de andere helft heeft.

. . . ute dien halven huyse ende erve met synre toebehoerten dat gheleghen is buten der gasthuys poerte ende daer Rubbeken van Ypelare die wederhelfte af heeft. Ende Margrete van Hoesenhout gheleghen es aen dander side ; welc have huys ende erve vors. Jan vander Vaert vors. gheloeft heeft te waren met twaelf groten tsjaers erflix chiins payments vors. die daer alle jare te voren uutgaen sullen op horen gherechten chyns dach . . . Int jaer ons Heren M. CCC. tsestich ende sesse, op sente Ledenaerts dach.

Origineel : Karters, nr. 72, op 8-21 cM., destijds voorzien van 2 zegels op dubbel strookje.

Op de rugzijde : ij s. gr. op . . . vaders huys (XVIe e.). — 1366. 2 schellinge groote (XVIIe e.). — Binnen gasthuysport. Gekomen van Jan van Wau 1368 (XVIIIe e.).

Afschrift : Cart. A, fol. 12 ; cart. B, fol. 43, cart. C, fol. 7 vso.

107.

1367, Januari 3. — *Voor de schepenen van Breda, Jonas vanden Elst en Arnoud vanden Neste, verklaart Mathys van den Watere verkocht te hebben aan Jan vanden Woude Marselijszoon, 30 groote payment 's jaars, op een huis te Breda.*

. . . op syn huys ende erve daer hi nutertyt in woent, gheleghen tuschen Han Volen erve aen die een side ende Han Boydims aen dander side, . . . in vorwaerden dat Mathys vors. gheloeft heeft den onderpand voerghenoemt te waren met achtien groten tsjaers payments vors. die daer alle jare te voren uutgaen, . . . Int jaer ons Heren M. CCC. tsestich ende seven, opten derden dach in Januari.

Origineel : Karters, nr. 83, op 7-21 cM., voorzien van 2 zegels (één afgebroken) in bruin was, op dubbele strookjes.

Op keerzijde : Aert van Hastraten xxx gr. (XVIe e.). — Op de vischmarkt. — 30 groote. — Geheven van Jan van Woude A° 1368. — Noch niet bekent — B. — (XVIIIe e.).

Afschrift : Cart. A, fol. 26 ; cart. B, fol. 41 vso ; cart. C, fol. 6.

108.

1368, Januari 16. — *Voor de schepenen van Breda, Jonas vanden Elst en Jacob de Roever, verklaart Willem Willemetss verkocht te*

hebben aan Jan Wittebol den cijns van 30 groote, waarover gaat de brief van 31 Mei 1366 (nr. 103).

Int jaer ons Heren M. CCC. tsestich ende acht XVI daghe in Januario.

Origineel : Karters, nr. 74, op 8-21 cM., met 2 zegels in bruin was, op dubbele strook, doorgestoken met karter van 31 Mei 1366.
Afschrift : Cart. A, fol. 5 ; cart. B, fol. 46 ; cart. C, fol. 11 vso.

109.

1368, Januari 16. — *Voor notaris Hendrik Mesmaker sticht Jan de Woude, bij testament, een jaargetijde bij de nonnen van Breda, en schenkt Willem Bonte 10 groote, te Breda te innen.*

In nomine Domini. Amen. Anno a nativitate ejusdem Domini millesimo trecentesimo sexagesimo octavo, indictione sexta, mensis januarii die decima sexta, hora quasi prime, pontificatu sanctissimi in Christo patris ac domini domini nostri Urbani divina providentia pape quinti anno sexto, in mei notarii publici testiumque infrascriptorum presentia personaliter constitutus discretus vir et honorabilis Johannes de Woude, filius quondam Marcelii dicti van Hilaer, Leodiensis diocesis, compos sui corpore et mente, motus pietate divinoque zelo accensus pure et simpliciter propter Deum et in puram elemosinam donavit, legavit, dedit et contulit expresse donatione inter vivos et irrevocabili et nomine testamenti et sine ulla spe revocandi venerabili domine domine Katherine de Camera, priorisse conventus monialium prope muros de Breda, ordinis Premonstratensis, nomine et ad opus priorisse et sui conventus predicti presenti et acceptanti, census et redditus infrascriptos, levandos et singulis annis perpetue et hereditarie recipiendos terminis solutionis eorumdem, ad et supra bona et subtusvadia que eisdem Johanni pro eisdem redditibus sunt obligata, prout et secundum quod in litteris scabinalibus super predictis redditibus confectis continetur, cessitque et resignavit idem Johannes eosdem redditus et census ad opus predictarum priorisse et conventus per plures litteras scabinales predictas super eisdem redditibus et censibus singulariter prout infrascribuntur sub nomine dicti Johannis confectas, quas tradidit et deliberavit dicte priorisse nomine quo supra, volens et affectans memoratus Johannes quod dicte priorissa et conventus incontinenti et statim manus apponant ad premissos census et redditus, eosque adeant et apprehendant ac si prefatus Johannes jam

viam universe carnis ingressus foret, quodque propter hoc memorate priorisse et conventus teneantur et debent statim anniversaria suorum parentum et progenitorum, suique ipsius ac Christine sue conthoralis, cum voluntate divina ab hoc seculo migraverint, cum debito officio suis temporibus celebrare, renuntians sepefatus Johannes quo ad premissa, omni exceptione fraudis, doli, actionis in factum, circumventionis, omnique privilegio juris civilis, ecclesiastici vel municipalis seu consuetudinis cujuscumque, que ei contra effectum premissorum prodesse, vel dictis priorisse et conventui obesse valerent quoquomodo. Item census sive redditus annualis hii sunt : In primis Petrus dictus Bellen solvit duos solidos grossorum de uno bonnario pratorum, sito in loco dicto Vucht in festo sancti Bavonis solvendos. Item Johannes dictus die Hoghe tres solidos grossorum de domo quadam et hereditate sitis in platea dicta molenstraet in festo penthecostes exsolvendos. Item Sophia filia Theodorici dicti Nannensoen quinque solidos grossorum de domo et hereditate, in quibus Gerardus Camerlinc ad presens moratur, in festo beati Martini solvendos. Item Mathias filius Mathie de Aqua triginta grossos Flandrenses de domo et hereditate sua sita in foro piscium in festo Martini solvendos. Item Johannes van der Vaert quatuor solidos grossorum de quadam domo et hereditate sita in Schimmare juxta domum que solebat esse quondam Johannis dicti Voets ex una parte et domum Johannis Sateleers parte ex altera in festo beati Martini solvendos. Item Katharina filia Wilhelmi Uselens et Goesuinus Keyaert ejus maritus viginti-septem grossos de terra et pratis sitis in Spoerdonc, que quondam erant Wilhelmi Uselens in festo purificationis beate Marie exsolvendos. Item Elisabeth, filia Wilhelmi Uselens, de terra et pratis jam ultimo predictis tres grossos in festo beate Marie jam dicto solvendos. Item Johannes vander Vaert duos solidos grossorum de dimidia domo cum ejus attinentiis sita juxta domum Robberti de Ypelaer ex una parte et domum Margarethe de Hosenhout ex altera, in festo purificationis beate Marie virginis solvendos. Item Adelissa relicta Petri Spikers undecim grossos de uno orto sito prope domum Wilhelmi Vilpaert in festo beati Martini solvendos. Item predicta Adelissa septem grossos cum dimidio, quos solvit Johannes die Herde de domo sita juxta domum Walteri filia Gerardi ex una parte et Henrici dicti Mottenbaert ex altera in festo Bavonis solvendos. Item Walterus Wilhelmi Uselens quinque grossos et decem et octo mitas, quos solvit Wilhelmus Vilpaert de uno dimidio bonnario mori cum fundo sito in die Vucht in festo Bavonis exsol-

vendos. Item Nicholaus Sterken vigintisex grossos de domo et hereditate sita in foro piscium juxta domum Johannis dicti Voels in festo Joannis Baptiste exsolvendos prout et secundum quod in litteris scabinalibus super premissis redditibus et sensibus, terminisque solutionis et subtus vadis eorumdem conscriptis plenius et perfectius continetur. Item eisdem anno, indictione, mense et pontificatu quibus dictamen prefati mensis vicesima septima hora quasi none, constitutus vir discretus Wilhelmus dictus Bonte, dicte Leodiensis diocesis, omnibus modo, forma et conditione jam prememoratis et declaratis dedit et contulit atque donavit prememoratis priorisse et conventui decem grossos Flandrenses quos solvit prefatus Nicolaus Sterken de domo et hereditate in foro piscium sita juxta domum Johannis Vols predictam prout in littera scabinali super ipso confecta plenius continetur, quam litteram scabinalem prefatus Wilhelmus dicte priorisse ibidem presenti et acceptanti nomine quo supra in signum vere donationis dedit et contulit. Super quibus omnibus et singulis dicta domina priorissa nomine prescripto sibi fieri petiit publicum instrumentum. Acta sunt hec premissa quoad primam donationem et legationem in claustro dicte priorisse super cameram domicelle Laurette de Oekele, quo vero ad donationem per Wilhelmum factam, in domo habitationis prefati Wilhelmi anno, diebus, mense, et hora prescriptis, presentibus in locis predictis Johanne dicto van den Watere et Johanne dicto Witbolle dicte Leodinensis diocesis testibus ad premissa vocatis et rogatis.

Et ego Henricus, filius Henrici dicti quondam Mesmaker, presbyter Leodiensis diocesis, publica imperiali auctoritate notarius premissis . . .

Origineel: Karters, nr. 84, op 29-36 cM., met het teeken van den notaris Hendrik Mesmaker.

Op den rugkant: Testament van Jan van Woude 1368. — Van allerhande chynse opten vischmarct en ander straten tot jaergetijde (XVIIe e.). — Unde hec adhuc examinanda. — An reditus habeamus ? — Jan Woude. — N. — nr. 59 (XVIIIe e.).

110.

1368, Januari 20. — *Akte opgemaakt in bijwezen van den notaris Henricus Mesmaker en waarbij, bij testament Jan Witbolle aan de priorin en het klooster van Breda 30 grooten 's jaars schenkt, op een huis aan de hospitaalstraat te Breda, tot stichting van een jaargetijde.*

In nomine Domini. Amen. Anno a nativitate ejusdem millesimo

trecentesimo sexagesimo octavo, indictione sexta, mensis januarii die vigesima, hora modicum ante nonam, pontificatu sanctissimi in Christo patris ac domini domini Urbani divina providentia pape quinti anno sexto, in mei notarii publici testiumque infrascriptorum presentia personaliter constitutus vir discretus et honorabilis Johannes dictus Witbolle laycus, Leodiensis diocesis, sui compos corpore et mente, motus pietate divinoque zelo accensus propter Deum et in puram elemosinam donavit, legavit et contulit expresse donatione inter vivos et irrevocabili nomineque testamenti ac sine spe revocandi venerabili domine Katharine de Camera priorisse conventus monialium prope muros de Breda, ordinis Premonstratensis, Leodiensis diocesis, nomine et ad opus priorisse et sui conventus predicti, presenti et acceptanti, triginta grossos pagamenti annui et hereditarii census, levandos et singulis annis recipiendos ad et supra domum et hereditatem cum eorum attinentiis in qua Gertrudis Bellyns commoratur, sitam in platea hospitalis in Breda, juxta domum Johannes dictus Mechelmans ex una parte et domum que quondam Johannis de Woude, filii Henrici Smoutkens, ex parte altera, in festo beati Martini hiemalis solvendos ; cessitque et resignavit dictus Johannes dictum censum ad opus dictarum priorisse et conventus per litteras scabinales super eodem censu sub nomine dicti Johannes confectas, quas tradidit et deliberavit dicte priorisse nomine quo supra, volens et affectans, quod dicta priorissa et conventus incontinenti et statim manus apponant ad promissum censum, eundemque adeant, levant et apprehendant, contradictione cujuscumque non obstante, ac si prefatus Johannes jam viam universe carnis ingressus esset, quodque propter hoc memorate priorissa et conventus teneantur statim aniversaria suorum parentum et ipsius ac sue conthoralis, cum voluntate divina ab hoc seculo migraverint, cum debito officio suis temporibus celebrare, renuntians quoad premissa dictus Johannes omni exceptioni, fraudi, doli, actionis in factum circumventionis, omnique privilegio juris civilis, ecclesastici vel municipalis seu consuetudinis cujuscumque eidem Johanni contra effectum premissorum prodesse, vel dictis priorisse et conventui obesse valerent quoquo modo. Super quibus memorata priorissa nomine quo supra sibi a me notario publico fieri petiit publicum instrumentum. Acta sunt hec in Breda in domo habitationis Theodorici dicti Binstro, presentibus ibidem viris discretis et honorabilibus, Jacobo dicto Rover et dicto Theodorico Binstro, testibus ad premissa vocatis et rogatis, sub anno, indictione, mense, die, hora et pontificatu quibus supra.

Et ego Henricus, filius quondam Henrici dicti Mesmaker, presbyter Leodiensis diocesis, publica imperiali auctoritate notarius . . .

Origineel : Karters, nr. 85, op 24-26 cM., voorzien van teeken van den notaris.
Op de keerzijde : xxx g op Hein Waghemakers huys (XVIe e.). — 1368. Abraham Janssen Swertvager v. st. ij° ij pen. — L. L. L. Vettestraet. Jaergetijde (XVIIe e.). An continuanda ? Ita, quia conventus tenetur Jois Witbolle et uxoris et parentum ejus anniversaria suis temporibus celebrare. — N° 13 doorgestreept). 14 (XVIIIe e.).

111.

1368, Maart 20. — *Voor de schepenen van Breda, Jonas van der Elste en Barthel Godscalxzoon, verklaart Dirk Sterken aan de priorin en de nonnen van Breda 6 schellingen en 8 penningen erfcijns geschonken te hebben, volgens pandbrief van 31 December 1365, tot stichting van een jaargetijde* (zie nr. 101).

Wy Jonaes van der Elste ende Bertelmeeus Godscalx sone, scepen in Breda, orconden dat voer ons quam Dieric Sterke ende liede dat hi bewyst hadde ende ghegheven in gherechten aelmossen ende in memorien van sinen jair sanghe te houdene der priorinnen ende ghemeynen convente van den nonnen bi Breda, zes scellinghe ende achte penninghen grote tsjaers erflix chyns payments als in buersen gaet, te ghelden, erflic ende alle jaer den convente voirs. op sinte Baven dach uut alsulken onder pande als die brief inhoud ende begrijpt daer dese brief met onse zeghelen bezeghelt doer ghesteken is. In welken erfchynse voirseyd Aernd vanden Neste ghevest is ende toeghedaen met vonnesse ende met rechte tot des convents behoef voers. so dat den godshuse zeker is ende vaste. In orconden desen brieve met onse zeghelen bezeghelt int jaer ons Heren M. CCC. tsestich ende achte, twintig daghe in maerte.

Origineel : Karters, nr. 80, op 8-15 cM., met vroeger 2 zegels op dubbele strook, waarmede deze akte doorgestoken was met die van 31 Dec. 1365.
Op rugzijde : Geen aanteekeningen.
Overschrift : Cart. A, fol. 7 vso ; cart. B, fol. 39 vso ; cart. C, fol. 3.

112.

1368, Maart 20. — *Voor dezelfde schepenen verklaart dezelfde Dirk Sterken dat hij aan de nonnen van Breda 5 schellingen groote 's jaars schenkt, voor zijn jaargetijde* (zie nr. 102).

Int jaer ons Heren M. CCC. tsestich ende achte, twintich daghe in Maart.

Origineel: Karters, nr. 82, op 8-15 cM., met vroeger 2 zegels op dubbel strookje, doorgestoken met de akte van 31 Dec. 1365.
Op rugzijde: Geen aanteekeningen.
Afschrift: Cart. A, fol. 8 vso en 32 (doorgehaald); cart. B, fol. 41; cart. C, fol. 5 vso.

113.

1368, April 20. — *Voor dezelfde schepenen van Breda verklaart Han Sterken, Dirk Starken, bastaardszoon, tot stichting van zijn jaargetijde bij de Zusters van Breda ook te geven 15 oude groote 's jaars op het hoekhuis dat hij van zijn vader kreeg, te Breda gelegen.*

Wi Jonaes vander Elste ende Bertelmeeus Godscalx sone scepen in Breda, orconden dat voer ons quam Han Sterke, Dierix Starken bastaerds sone ende leyde dat die priorinne ende ghemeyn convente van den nonnen bi Breda heffen ende houden zullen erflike vyftien oude groote tsjaers of custbairlic payment dat dair goed voir is uut den hoechuyse dat hem syn vader ghaf ende Jacob Rutgheers plach te sine, te ghelden erflicke ende alle jare den voirscr. erfchyns op sinte Martyns dach in den winter. In orconde desen brieve met onsen zeglen bezeghelt. Int jaer ons Heren M. CCC. tsestich ende achte, twintich daghe in Aprille.

Origineel: Karters, nr. 86/a, op 7-14 cM., met 2 zegels in bruin was op dubbele strook.
Op rugzijde: xv oude gr. op Dieric Sterken huus in die kort brugstrate (XVe e.). — Inde cortte brug straet genaempt jerusalem, nu in gelde xxvjs. j oort. V. fo. 18 vso. (XVIIe e.). — N° 1 (XVIIIe e.).
Afschrift: Cart. A, fol. 29; cart. B, fol. 42 vso; cart. C, fol. 7 vso.

114.

1368, September 11. — *Voor Michiel Janszoon en Wouter Janszoon, schepenen van Roosendaal, verklaart Claus Jans Molenaerszoon schuldig te zijn aan de nonnen van Breda 28 groote jaarcijns, verpand op het goed dat hij onder de vierschaar van Roosendaal bezit* [1].

Ghegheven int jaer ons Heren doe men screef derthienhondert tsestich ende achte, des maendaechs naer onsen vrouwen dach nativitas.

1) De ligging van het pand is niet aangeduid.
Origineel: Karters, nr. 87, op 9-31 cM., met 2 zegels in bruin was op enkele strook.

Op rugzijde: Claus de Moelnare van Rosendale xxviij grote (XVIe e.). — paeyments, maeckt. v st. j. oort. — 1368. — C (XVIIe e.). — Bona non designantur in particulari (XVIIIe e.).

Afschrift: Cart. B, fol. 15; cart. C, fol. 225.

115.

1368, September 11. — *Voor Michiel Janszoon en Wouter Janszoon, schepenen van Roosendaal, erkent Michiel Stevenszoon schuldig te zijn aan de nonnen van Breda een erfcijns van 20 1/2 grooten op een goed dat hij bezat "binnen der vierscaren van Rosendale"* [1].

Ghegheven int jaer ons Heren doe men screef dertienhondert tsestich ende achte des maendaghes naest onser vrouwen dach nativitatis.

1) Geen verdere aanduiding der ligging.

Origineel: Karters, nr. 86/b op 9-31 cM., met nog één zegel der 2 in bruin was op enkele strook.

Op rugzijde: Michiel Stevens sone van Rosendale (XVIe e.). — xxz grooten payements. is iij st. iijz j oort. (XVIIe e.). — 1368. — D. — Hic census designari non potest ob defectum particularis hypothece designate (XVIIIe e.).

Afschrift: Cart. B, fol. 4; Cart. C, fol. 217 vso.

116.

1368, November 20. — *Voor Michiel Janszoon en Wouter Janszoon, schepenen binnen Roosendaal, erkent Jan Michielszoon schuldig te zijn aan de nonnen van St. Catharinadal 3 schellingen en 6 penningen groote op 23 loopzaad land, gelegen te Hulsdonk onder Roosendaal, en veronderpand op een huis en hof en het land aldaar daaraan gelegen.*

.. drie scellinghe ende ses penninghe groote paeyments, erfelec ende ewelec duerende van drie en twintich lopsaden lands luttel min ofte meer, altoes te betalene op sente Mertens dach inden winter. Voert es vorwaerde dat Jan vors. desen vornoemden erfchys af lossen mach ende bewisen bi scepenen ende den rechtere daers de nonnen ghehouden siin, ende dan mach Jan sinen wille doen met den drie ende twintich lopsaden lands vorscreven, ende dit vornoemde lant es ghelegen binnen Hulsdonc; ende Jan Michiels sone vornoemt heeft verzekert ende veronderpant desen vornoemden erfcyns op sin huus ende hof ende op tlant datter ane gheleghen es... Dit was ghedaen int jaer ons Heren doemen screef dertienhondert tsestich ende achte, des manendaghes vor sente Catelinen dach.

Origineel : Karters, nr. 88/a, op 10-20 cM., met nog een der twee zegels in bruin was op enkele strook.
Op rugzijde : Jan Mycghiell sone. Rosendale (XVe e.). — iij schellinge vj p. groote paeyments vij s. xiijz oort. Hulsdonck. (XVIe e.). — K. (XVIIIe e.).
Afschrift : Cart. B, fol. 12 vso ; cart. C, fol. 223 vso.

117.

1369, Februari 1. — *Voor de schepenen van Breda, Arnoud Janszoon en Godevaert van Loenhout, verklaart Hendrik Sterke verkocht te hebben aan Jacob Ydenzoon, koopman, een land te Breda gelegen.*

. . . coman Jacob Yden sone een stuxken lands gheleghen biden nonnen tuschen Dierix Stercken lande aen die een zide ende Jan Haefts lande aen die ander zide, in voerwerden dat Heynric voirs. dit voirghenoemde stuxken lands gheloeft heeft te waren ende te vryen met enen ende twentech grote tsjaers erflix chyns payments... die daer jairlix uutghaen altoes op sente Baven dach . . . Int jair ons Heren M. CCC. tsestich ende neghen op onser vrouwen avondt ter lichtmisse.

Origineel : Karters, nr. 89/a op 7-22 cM., met 2 zegels in bruin was op dubbel strookje.
Op de keerzijde : Venditio unius terre. 1369 (XVIIe e.).
Afschrift : Cart. A, fol. 26 vso ; cart. B, fol. 41 ; cart. C, fol. 5 vso.

118.

1370, Januari 2. — *Voor de schepenen van Breda, Jonas vander Elst en Arnoud vanden Neste, verklaart Catherina vander Cameren, priorin der nonnen van Breda aan Jan, zoon van den koster van Mierle, een erf te verhuren, te Ginneken, onder Galder gelegen, tegen 10 sester rogge erfpacht, op voorwaarde dat hij het eikenhout dat er op groeit slechts zal gebruiken aan het huis dat er op staat en dat hij er een huis zal bouwen van vijf gebonden lang.*

Wy Jonaes vander Elste ende Arnoud vanden Neste, scepenen in Breda ende manne sheren van Breda, orconden dat voer ons quam vrouwe Katheline vander Camere, priorinne van den nonnen bi Breda, der ordine van Premonstreyt met horen mombaer die hair metten recht daer toe gegeven waert, ende lide dat si gegheven hadden tenen gherechten erve Janne des costers sone van Myerle alsulke goede als si ligghende heeft binnen der prochye van Ghinneken tot Galre, uutghesteken alsulke eykenhout alse opten goede

staet, dat hi dat niet houwen en sal, hine salt vertymmeren aen den huuse dat opten voirs. goede staet, om thien sester rogs tsjaers erflixpachts, goet ende custbaer, te ghelden erflic ende alle jare den voirs. pachte die een helfte tot onser vrouwen daghe ter lichtmisse, ende die ander helft altoes daer na tot onser vrouwen daghe te midden oegst, binnen Breda ende metter maten van Breda. Voirt eest vorwerde dat Jan voirscr. op desen voerbenoemden goede een huys maken sal van vyf ghebonden lang ende voert aene alle die huysinghe die opden goeden staet lofbaerlike en custbaerlike houden sal ewelike ende emmermeer ; met alsulker vorwerden, wairt dat Jan voirs. syn voerwaerde niet ghehouden en worde ende hem dit goed ontwonnen worde, so salmen Jan voirs. ofte sine nacomelinghen binnen jairs dair na gheven sesse pont grote payement alse dan ter tyt ghenghe ende gheve syn sal voir syn tymmeringhe. In orconde der waerheit met onsen seghelen bezegelt. Int jaer ons Heren M. CCC. ende tseventich opten anderen dach in Januario.

Afschrift : Cart. A, fol. 62 ; cart. B, fol. 126 vso ; cart. C, fol. 69 vso.

119.

1370, Juni 27. — *Voor de schepenen van Breda, Jan Mathyszoon en Arnoud Janszoon erkent Jan die Moelnaer, Jans Brunszoon verkocht te hebben aan Paul de Potter 2 schellingen groote te betalen op een goed in de Caterstraat te Breda.*

. . . ute dien huyse ende erve met sinen toe behoerten dair hi nu ter tyt inwonet, gheleghen in die catherstrate tuschen Wouters huyse van Eysel aen die een zide ende Heymix huyse van Landen aen die ander zide, in manieren dat Jan die Moelnaer voirs. desen onderpandt geloeft heeft te vryen ende te waren met vier scellinghen groten ende zeven hollansche payen voirs. die dair te voren uutgaen op horen gherechten chynsdach . . . Int jaer ons Heren M. CCC. ende tseventich, zevenentwentich daghe in Junio.

Origineel : Karters, nr. 90, op 8-18 cM., met nog 1 zegel der twee in bruin was op dubbele strook.

Op rugzijde : Katerstrate. — Caterstraet, iiij st. ij ort (XVIe e.). — ij s. gr. den nonnen tuss. her Heinrics Aggaert ende den gasthuys (XVIIe e.). — n. 17 (XVIIIe e.).

Afschrift : Cart. A, fol. 12 ; cart. B, fol. 42 ; cart. C, fol. 6 vso.

120.

1370, December 21. — *Voor de schepenen van Breda, Barthel Godscalxzoon en Jan Mathyszoon, verklaart Jan Tyerlote dat hij als*

almoes geschonken heeft aan de priorin der nonnen van Breda, tot de stichting van een jaergetijde, een jaarcijns van 3 schellingen groote, met onderpand volgens het goed waarover de akte van 13 November 1359 (nr. 84).

Wi Berthelmeeus Godscalx sone ende Jan Mathys sone scepenen in Breda [ende late tsheren van Breda orconden dat voer ons quam, Jan] Tyerlote ende lyde dat hi ghegheven hadde in gherechter aelmoessen bi wille ende consente [heer Jan Tierloets pries]ters syns mombaers die hem metten rechten daer toe ghegheven waert Zebrechts Tyer[loet ende Peter Tier]loets Jans kinder voerscr. om haar jaergetide mede te houden en in gedenkenisse [hoerre zielen] der priorinne vanden nonnen te Breda en haren convente, der ordinen van Premonstreyt, drie [scellinghe grote] tsjaers erfchyns payments, daer een coman den anderen mede betalen mach, te ghelden [alle jaren den] nonnen voirs. tote alsulcken daghe ute alsulcken onderpande ende in alder selver manieren en vorwerden [dat die] brief inhout ende begrypt daer dese brief met onsen zeglen bezeghelt dore gesteken is. In orconden der wairheyt met onsen zeglen bezeghelt int jair ons Heren M. CCC. ende tseventich op sente Thomaes dach apostel.

Origineel : Karters, nr. 55, op 6-20 cM., deels beschadigd, (de tekst werd volledigd volgens Cart. B) met nog één der 2 zegels in bruin was op dubbel strookje, dat doorgestoken is aan de akt van 13 November 1359.
Op rugzijde : geen aanteekening.
Afschrift : Cart. A, fol. 24 ; cart. B, fol. 40 ; cart. C, fol. 3 vso.

121.

1371, Januari 25. — *Voor de schepenen van Breda, Barthel Godscalxzoon en Arnoud Jans, verklaart Mechteld Claeus dochter van Oekel verkocht te hebben aan Willem den Smyt Peter Eghels sone 1 sester rogge, volgens onderpand aangeduid in den brief van 14 Juli 1366* (nr. 104).

Int jaer ons Heren M. CCC. tseventich ende een op sente Pauwels dach conversio.

Origineel : Karters, nr. 76, op 8-17 cM., met 2 zegels in bruin was op dubbel strookje. Acte verbonden met die van 14 Juli 1366.
Op rugzijde : geen aanteekening.
Afschrift : Cart. A, fol. 67 ; cart. B, fol. 143 vso ; cart. C, fol. 92 vso.

122.

1371, April 18. — *Voor de schepenen van Roosendaal, Wouter Janssoen en Hendrik Calwaerd, getuigt Hendrik Lambrechts schuldig te zijn aan de nonnen van Breda 3 schellingen en 6 penningen, op 23 loopzaad land gelegen in de vierschaar van Roosendaal te Hulsdonk, en verpand op een huis en hof aldaar gelegen en op een half bunder made in de Vaernoest.*

Wy Wouter Jans sone ende Heinric Caluaerd, scepen in Rosendale, maken cond allen luden dat voer ons quam Heinric Lambrechts sone ende verlide dat hi schuldech is den nonnen van Breda drie scellinghe ende ses penninghe grote paeyments erfelec ende eweleec duerende, te gheldene altoes ende alle jaere op sente Mertens dach inden winter, van drie ende twintich cop saed lands luttel min of meer gheleghen in de vierscare van Rosendale binnen Hulsdonc ; voerd is vorwaerde dat Heinric vors. of syn nacomelinghe desen vornoemden erffchys af lossen moghen biden scepenen ende den rechter daers die nonnen ghehouden syn ende dan mach Heinric voersc. of syn nacomelinghe haren wille doen met desen drie ende twintich copsaed lands ; ende Heinric voers. heeft versekerd ende ver onder pant desen voerscr. erffchys op syn huys ende op syn hof gheleghen te Husldonc, Ghise Ghermix sone aen die een side, ende Jan Michiels sone op dander side ; ende voerd op eenen halven buunder made gheleghen in de Vaer noest dewelke jaertyts omgaet met Avezoeten vander Mere, streckende met den oesteynde aen de beke, Weyn Aerds sone ende Herman Gobben sone gheleghe met haren erve aen de zuutside ende Godevaerd Zoeten man ende Gielys Ghenen sone met haren erve aen de noerd side. In kennissen der waryt hebben wi scepenen vorscr. desen brief bezeghelt met onsen zeghelen. Ghedaen int jaer ons Heren, M. driehondert ende een en tseventich, op den achtienden dach van aprille.

Origineel : Karters, nr. 88/b, op 12-21 cM., met nog een der twee zegels in bruin was op dubbele strook.
Afschrift : Cart. B, fol. 11 ; cart. C, fol. 222 vso.

123.

1372, April 20. — *Voor de schepenen van Breda, Barthel Godscalxzoon en Jacob die Roever, bevestigt Arnold Heneyn gepacht te hebben van Catharina van der Cameren, met Arnoud van den*

Neste als voogd, eene hoeve met huis en toebehooren, gelegen te Prinsenhage " op die Bye ", en belast met 6 oude groote 's jaers ten gunste van den H. Geest te Prinsenhage, voor 5 sester rogge en 1 gerst, en 6 kapuinen.

. . . die hoeve metten huyse ende met allen horre toebehoerten oft in wat goede, dat si gheleghen is op die Bye in die prochye vander Haghe, met zesse oude groten tsjaers die daer jaerlycs vore uut heffen die kerke ende die heyleghe gheest vander Haghe, om vyf zesteren rogs ende een zester ghersten, goet ende custbaer, die te leveren int godshuys vanden convente vorscr. metter maten van Breda ende te betalen erflic ende alle jare tot onser vrouwen lichtmysse, ende om vier cappoene die tsjaers te betalen erfelyc tot allen sente Baven daghe ; welke goet vorsc. die vors. persoene vandes convents weghen hebben ghelooft te vryen ende te waren metten commer vors. Vort heeft Aernt vors. ghelooft dit voerghenoemde goet te veronderpanden met enen zester roghs tsaers erfs pachts ende dat te coepen binnen twee jaren in die prochie vanden Haghe, daer scepen van den Haghe dunken sal dat tconvent vors. wael ghehouden is, ende dat ghelooft Aernt vors. op hem ende op syn goet te voldoene. In orconde der waerheit met onsen zeglen beseghelt, int jaer ons Heren M. CCC. tseventich ende twee, twintich daghe in Aprille.

Origineel : Karters, nr. 91, op 12-15 cM., voorzien van 2 zegels in bruin was op dubbel strookje.
Op omzijden geen aanteekeningen.
Afschrift : Cart. A, fol. 70 vso ; cart B, fol. 126 vso ; cart. C, fol. 130.

124.

1372, Augustus 24. — *Voor de schepenen van Breda, Barthel Godscalxzoon en Arnoud vanden Neste, " mannen tsheeren van Breda ", verklaart Lysbeth Scevels, met haar zonen, gepacht te hebben tot behoef van haar en haar twee zusters, van Catharina vander Cameren, priorin der nonnen van Breda, een beemd en land te Roosendaal, voor 20 schellingen groote 's jaars.*

Wi Bartholomeeus Goedscalcs sone ende Aernt vanden Neste, scepen in Breda ende manne tsheren van Breda, orconden dat voer ons quamen Lysbeth Scevels, ende Bartholomeeus ende Ghodevaert hoer kyndere dat si ghenomen hadden op hem ende op hoer goet ghezamender hant voer hem selven ende tot behoef Kerstinen

ende Lysbeth horen zusteren tot eenen gherechten erve jeghen joffrou Katelinen vander Cameren priorinne der nonnen van Breda ende teghen tghemeyn convent alsulc beemde ende goet als si ligghen hebben in die parchy van Roesendale binnen eenen sloete, welc goet gheheiten es den Ryedamer, daer die beke neven loept aen die west zide ; om twintich scellinghe grote tsjaers erf chyns payments daer die een coman tallen daghen mede betalen mach ; te leveren binnen Breda ende te betalen alle jare op sente Martens dach inden winter, daer die irste betalinghe af wesen sal van sente Martens misse naest comende over een jaar. In kennissen der warheit met onse zeglen beseghelt int jaer ons heren M. CCC. twee ende tseventich, vier ende twintich daghe in oexstmaent.

Origineel : Karters, nr 95, op 10-17 cM., voorzien van 2 zegels in bruin was (één gehavend), op dubbel strookje.

Op de keerzijde : ij lib. g. vanden Ryland (XVIe e.). — Van eenen bempt lopende aende beecke geheyten den Riedamaer bempt, om twyntich schellingen grooten tsjaers erfchyns. — is ij gr. 5 st. (XVIIe e.). —erfchyns voor een bempt uytgegeven van de priorinne Catharina vanden Kameren A° 1337 27 Sept. — 6 — S. (doorgehaald). — C. (XVIIIe e.).

Afschrift : Cart. B, fol. 12 ; cart. C, fol. 223.

125.

1373, Mei 15. — *Notaris Johannes van Aerle getuigt dat Agatha de Mola, alias Sgruters, als aanvulsel van een testament ten gunste van Jutha, dochter van Theodorik Bynstroes, non te Breda, gemaakt, schenkt een jaarcijns op 1 bunder weiland in de Vucht bij Groenendijk gelegen, onder Breda.*

In nomine Domini. Amen. Notum sit universis hoc presens publicum instrumentum inspecturis quod anno nativitatis ejusdem Domini M° CCC° septuagesimo tertio, mensis maii die quinta decima, indictione xj, coram me notario publico et testibus infrascriptis, personaliter constituta honesta mulier Agatha de Mola, alias dicta Sgruters, Leodiensis diocesis, compos suorum sensuum, licet corpore languens, dedit et legavit pure et simpliciter propter Deum nomine testamenti in augmentum sui testamenti alias per eam facti et ordinati, Jutte filie Theodorici dicti Bynstroes, moniali in claustro prope Bredam, quatuor solidos et sex denarios grossorum monete, qua unus negociator alteri solvere poterit in terra de Breda, annui et hereditarii census, supra et de uno bonario pratorum vel circiter, sito in loco dicto Vuchte, juxta Groenendyk, here-

ditarie recipiendi ; quod quidem bonarium pratorum supradictum Petrus de Gagheldonc a Gerardo dicto Gruter quondam marito dicte Agate jure hereditario acquisivit. Acta sunt hec Breda, in domo dicte Agate, hora completorii vel quasi, presentibus ibidem discretis viris dominis Johanne Slotemaker plebano ecclesie de Breda et Hugone dicto Cloet presbyteris testibus ad premissa vocatis.

Et ego Johannes de Aerle, clericus Leodiensis dyocesis publicus imperiali auctoritate notarius quia . . .

Origineel : Karters nr. 96, op 19-17 cM., voorzien van notariëel teeken.
Op de keerzijde : 1373. 4 scellingen, sesse deniers grossos. Van Aecht Gruters, iiij s. 6 d. g. payment. Raect costerien (XVIIe e.). — Sine onere (XVIIIe e.).

126.

1373, September 5. — *Voor de schepenen van Breda, Barthel Goedscalxzoon en Jacob de Roever, erkent Lysbet, Claeus dochter van Oekele, verkocht te hebben aan Gherijde van Rynthen een viertel rogge, op een land te Breda.*

. . . uut eenen stuck lands gheleghen teynde dat land daer Jans Beckers cruys ane staedt, tusschen Claeus Boeykens erve aen die een zide ende Ghysbrecht Frays land ane dander zide, in manier dat Lysbeth voers. gheloeft heeft dit erve te waren met deser viertel rogs tsjaers voers. ende met eenre ander viertel rogs tsjaers die enen ghelyc daer jaerlix uut ghaed . . . Int jaer ons Heren. M. CCC. drie ende tseventich, vyf daghe in Septembri.

Origineel : Karters nr. 97, op 8-17 cM., voorzien van 2 zegels in groen was op dubbele strook.
Op keerzijde : Den bempt van Herman van Brugge, 1 viertel rogge (XVIe e.).
Afschrift : Cart. A, fol. 70 ; cart. B, fol. 125 vso ; cart. C, fol. 68.

127.

1373, September 6. — *Testament van Gerard van Zanthem, waarbij aan Jutta van Oeckele, zuster van St. Catharinadal, een viertel rogge geschonken wordt, volgens inhoud van den schepenbrief van 5 September 1373* (nr. 126).

. . . personaliter constitutus discretus vir Gherardus de Zanthem laycus, Leodiensis dyocesis, compos mentis et corporis, dedit et legavit nomine et jure testamenti seu ultime voluntatis et in piam

elemosinam propter Deum domicelle Laurette filie quondam Nicolai de Oekele moniali monasterii vallis beate Katherine juxta Breda, Premonstratensis ordinis, dicte Leodiensis diocesis, unum virtellum siliginis annui et hereditarii pactus ipsi domicelle Laurette hereditarie persolvendum de et super subtusvadiis et in omnibus modo et forma, locis et terminis in litteris scabinorum opidi de Breda quorum tenor inferius describetur contentis et expressis recipiendum et levandum et hereditarie possidendum. Tenor vero dictarum litterarum sequitur de verbo ad verbum in hunc modum : Wi Bertelmeeus . . . *(volgt akte van 5 Sept. 1373 ; nr. 126)* . . . vyf daghe in septembri. Acta sunt hec Breda in domo mei notarii publici infrascripti hora prime vel quasi, presentibus ibidem discretis viris dominis Johanne dicte Slotemaker plebano ecclesie beate Marie de Breda et Arnoldo de Waspyc rectore altaris in hospitali, ibidem presbyteris testibus ad premissa vocatis specialiter et rogatis.

Et ego Johannes de Aerle clericus, Leodiensis diocesis publicus...

Origineel : nr. 98, op 18-25 cM., met notaristeeken.

Op rugzijde : Een viertel rogs bi Jans Beckers cruys (XVIe e.). — Amelien van Esch 1 viertel . . . — 1 veertel rogge ; is ons gegeven sonder last a° 1373, 6 7bris van Gerardus de Zanthe waer af den onderpant, 1 half buynderen, toecomende den H. Geest tot Breda licht in die Conterscherpe achter het Nonnevelt. — N. 1. — Ingegraven N° 1 (XVIIIe e.).

128.

1374, April 14. — *Voor de schepenen van Roosendael, Wouter Janss. en Hendrik Calwaert, neemt Elisabeth Scevels, met haar momber et haar kinderen in pacht van St. Catharinadal 3 bunder moer voor 10 jaar.*

Wi Wotuer Jans sone ende Heinric Calwaert, scepenen in Rosendale, kennen dat voer ons quamen Lysbeth Scevels met horen momboer die hoer ghegeven was metten rechte Meeus, Godevaert, Kerstine ende Lysbeth hoer kindre verlyden dat si genomen hebben drie buunre moers gheleghen in prochye van Rosendale an die west zide van Gielys goede van den Wigaerde ende Diederics Sterken streckende toet op den sloet die gaet toet an den langhen dyc ghelyc als der brief begrepen heeft die wi daer af hebben, dat is te wetene van Sinte Mertyns misse naest comende over tien jaer. Ende zoo welken tyt dat dese tien jaer volcomen syn, soe gheloven Lysbeth, Meeus, Godevaert, Kerstine ende Lysbeth vors· den nonnen van Breda van den vors. goede al sulken cheyns jaerlycs te beta-

lene als men an beyden gheeft daer den moer af ut ghedolven es ende alle zaken zonder erghe list. In orconden deser lettren die waert ghegheven int jaer ons Heeren dusent drie hondert jaer ende viere ende tseventich op den viertienden dach in Aprelle.

Origineel: Karters, nr. 99/a, op 10-19 cM., met nog een brokje van twee zegels in bruin was op dubbele strook.
Op rugzijde: Lysbeth Schevels tot Rosendale. Rosendale, Lysbet Schevels (XVe e.). — 1374, 14 April x buynders moer weggegeven tot Rosendael gheleghen aen den sloét treckende tot op den langen dyck (XVIIe e.).
Niet in het Cartularium.

129.

1375, September 6. — *Voor de schepenen van Breda, Arnoud, Janszoon en Claus Boeykenszoon, erkent Pieter Tierloet verkocht te hebben aan de nonnen van Breda 39 groote payements 's jaars erfcijns, op een huis met erf te Breda.*

. . . op een huus ende erve met sine toebehoerten gheleghen in die molenstrate dat Jan Tierloets plach te sine, aldernaest Peter Dyns scuere an deen zide ende Willem Smeets huus an dander zide . . . ende dit heeft hen Peter voers. gheloeft te vryen ende te waren metten heren cynse . . . int jaer ons Heren M. CCC. tseventich ende vive, zes daghe in September.

Origineel: Karters, nr. 99/b, op 8-21 cM., met 2 zegels in bruin was (één verbrokkeld) op dubbele strookjes.
Op rugzijde: xxix g. in de Molenstrate (XVIe e.). — D. D. D. 1375. vij st. 1 oort. Bij ons ghecocht a° 1379 6 Aprilis. Den burgemeester Godefroeye Mouwens (XVIIe e.). — Molenstraet, 21 (XVIIIe e.).
Afschrift: Cart. A, fol. 21 vso ; cart. B, fol. 40 ; cart. C, fol. 3 vso.

130.

1377, Maart 5. — *Voor de schepenen van Breda, Pieter Tierloet en Jan de Rucheneer, erkent Arnoud Bystro, kanunnik van Breda, als momber, en Barthel Godscalxs, als toeziener, dat de kinderen van Dierik Bystroes aan haar zuster Juette, der nonnen van Breda, 4 schellingen groote toegezegd hebben, op 1/2 bunder beemd, gelegen " op Belckenem after die berghe op die Marcke " en met den tocht op haars vaders huis.*

Wi Peter Tierloet ende Jan die Rucheneer, scepen in Breda ende late tsheren van Breda, orconden dat voer ons comen syn heer

Arnd Bystro canonync te Breda als momber ende Heynric Bartelmeeus Goedscalx zone als toezienre Gheryts Lysbetten ende Aeghten Diric Bystroes kyndere, die noch onbejaert syn, ende lyden dat si hadden bewyst vander kynder weghen voers· joffrou Jueten haerre zuster der nonnen te Breda, viere scellinge grote tsjaers erflix chyns payments daer deen coman den anderen mede betalen mach, alle jare te ghelden op kerssavonde, op een alf buynre beemden dat den kynderen voers. bestarf van haren vader voers., ghleghen op Belckenem after die berghe op die Marcke, behoudelyc drie scelling groten tsjaers payen voers. die hier voere uut den gheheelen beemde jaerlicx gaen op hoeren gherechten chynsdach. Ende hier mede liet hoer joffrou Juete voers. met haren momber ghevueghen ende verteech metten rechte op alle andere goeden daer si in bestorven mocht syn, van doede hoers vaders bi consente ende goeddunckeu mir vrouwen der priorinnen ende vanden ghemeynen convente voers. behoudelyc zulcker tochten als si hier en boven heeft met brieven op dat huys ende erve daer haer vader uut verstarf, duerende haer leve daghe lang ende niet langher. In orconde desen brieve met onse zeghelen bezeghelt int jaer ons Heeren M. CCC. zeven ende tseventich, vyf daghe in Meerte.

Origineel : Karters, nr. 100, op 10-19 cM., met 2 zegels op bruin was met dubbele strookjes.

Op de rugzijde : iiij schellingen groote. — Teteringe. b. b. 4. Wolmar van Borsele. Nu den prince van Orange (XVIIe e.). — N° 20 — n° 26 (doorgehaald) (XVIIIe e.).

Afschrift : Cart. A, fol. 23 ; cart. B, fol. 38 vso ; cart. C, fol. 2.

131.

1377, Maart 25. — *Voor de schepenen van Breda, Godenen van Loenhout en Jan de Rucheneer, erkennen Hubrecht van Lyndonc en Arnoud van Welle, schepenen van Ginneken, dat Arnaud Bloc verkocht heeft aan zijn oom Hendrik Bloc één sester en 15 loop rogge te heffen in Breda.*

. . . een zester ende vyftien loepen rogs tsjaers erflicx pachts, goet ende custbaer alle jare te leveren bynnen Breda ende metter maten van Breda, ende te betalen tote onse vrouwen lichtmisse ; dats te weten, daer af te heffen die zeven loepen op een stuc lands bider hoeven op die Molenvloet gheleghen, dat daer tote dyer hoeven oec hoert, die Dieric Starcke nu in handen heeft, daer uut te gane even ghelyc den eene ende twintich loepen rogs erflyc die

daer al op plach te hebben doude Claeus van Oekele Arnds ouder vader was voers. Ende die ander drie halsteren rogs te heffen ende die Diric Starcke voers. jaerlicx ghelde uut der heelre hoeven voers. met alden goede, zoe waer dat gheleghen is, datter toe hoerde, ghelyc als Arnd Bloc syn vader daer uut verstarf, behoudelyc yegheliken sinen kenliken chyns ocht pacht dyen hier vore ocht even ghelyc desen op des goede jaerlic sculdich is te hebben. Ende inden erfpachte voers. zoe is Geryt. Reysenaelden ghevest ende toeghedaen met vonnis ende met rechte tote behoef Henrix voers., zoe dat hem seker es ende vaste. Voert zoe heeft Arnd Bloc voers. gheloeft in gherechten erfvorwerden, ghevyele namaels dat dese onderpande verzwaecten, ende te snoede worden, zoe souden hyt dan goeden ende verzekeren bi scepen prise. In orconde desen brieve met onse zeghelen beseghelt, int jaer ons Heeren M. CCC. zeven ende tseventich, vyf ende twintich dage in Meerte.

Origineel : Karters, nr. 101, op 12-18 cM., met twee zegels in bruin was, van de 4, op dubbel strookjes waarvan deze karter voorzien was.
Op de rugzijde : 1 sester en 15 loop op Arnd Bloc (XVIIe e.). — Onbekend tot noch toe (XVIIIe e.).
Afschrift : Cart. A, fol. 72 ; cart. B, 128 vso ; cart. C, fol. 74.

132.

1377, Juni 8. — *Voor de schepenen van Rosendaal, Wouter Janszoon en Hendrik Calwaert, verklaart Pauwel die Loddere schuldig te zijn aan de nonnen van Breda, 40 groote, te Roosendael.*

. . . viertich grote payments daar men mede coopt broed ende bier te Rosendale op den dach van betaelne eeuwelike ende erfelike durende ende staende ende alle jare te betaelne op Sente Mertyns dach in den winter ; ende dit voersc. ghelt heeft Pauwels voerghenoemt versekert ende veronderpant op twee hondert roeden maden die gheleghen syn in die Fucht, Heinric Steven sone, ghelegen aen die zuutside ende Cole Timmerman an die noertside ende die hoetvaert aen die oestside . . . int jaer ons Heeren M° CCC° Lxxvij opden achten dach van junio.

Origineel : Karters, nr. 102, op 9-20 cM., met 2 zegels in groen was op enkele strook.
Op rugzijde : xL gr. op Pauwels Loddere (XVIe e.). — xL grooten paeyments, maeckt vij st. ij ort op ij C roeden maden inde Vucht. E. (XVIIe e.).
Afschrift : Cart. B, fol. 13 ; cart. C, fol. 223 vso.

133.

1377, Juli 26. — *Voor de schepenen van Gastel, Gherard vander Mare en Marcelys Spierinc, erkent Hendrik Ribaut schuldig te zijn aan de nonnen van Breda 14 1/2 bunder heide, elk bunder aan 2 Vlaamsche groote 's jaars.*

. . . sculdich is den nonnen van Breda van viftien dalf bunre wildernissen, elken bunre omme twee vlaemsche grote tsjaers erfliken ende ewelike duerende ende staende, alle jare te gheldene ende te betalene op sinte martynsdach inden winteren, welke wildernisse gheleghen is an Wil Hasen goet oestwaert, of dat hi ontfanghen heeft vanden nonnen van Breda, aen die noertside gheleghen der heeren goet van Sente Bernaerts aen die oestside gheleghen des Drussaten goet ende Sterken goet dat si jeghen die nonnen van Breda ghecreghen hebben, aen die zuytside ligghende dat kyfgoet. Voert Heynric Ribaut dat voerghenoemde gelt versekert ende veronderpant op twee ghemeten etsel ligghende in Renyensgrave. In kennissen der waerheit hebben wi scepenen voernoemt desen brief open bezeghelt met onsen zeghelen, ghegheven int jaer ons Heeren als men screef M. CCC. LXX ende sevene, des sondaechs voer sente Peters dach ad vincula.

Afschrift: Cart. B, fol. 1 vso ; cart. C, fol. 216.

134.

1377, September 4. — *Notaris Georgius Thys maakt het testament op van Elisabeth van Brussel, waarbij, onder meer schikkingen, voor de nonnen van Breda bestemd zijn : een weiland en 2 gouden hellingen, en de middelen tot het aanschaffen van een inkomen van 12 groote schellingen voor een jaargetijde, enz.*

In nomine Domini. Amen. Anno a nativitate ejusdem millesimo tricentesimo septuagesimo septimo, indictione decima quinta, mensis septembris die quarta, circa horam vesperarum, in mei notarii publici ac testium infrascriptorum presentia personaliter constituta pia mulier et discreta Elzabeth de Bruxcella, Leodiencis dyocesis, compos mentis et rationis licet debilis corpore, attendens omnia esse transitoria et nichil certius morte nihilque incertius hora mortis, cupiens anime sue saluti providere de bonis sibi a Deo collatis, testamentum suum seu ejus ultimam voluntatem condidit, fecit et ordinavit in hunc modum qui sequitur, ista clausula apposita qua

predicta testatrix sibi reservat plenam potestatem augmentandi et diminuendi jam dictum testamentum cum sigillo sui parochiani. In primis enim volo quod omnia debita injusta de quibus probabiliter constare poterit, executoribus meis infrascriptis de bonis promptionibus ante omnia persolvantur ; item do et lego mense sancti Spiritus in Breda tres solidos grossorum in placcis Hollandicis semel ; item sancto Lamberto duodecim placcas semel altari monialium juxta Bredam in augmentationem et celebrationem misse cotidiane pratum quoddam, demptis triginta grossis veteribus annui et hereditarii census ; item ad illud idem altare duos aureos hellingos hereditarii census, quos habeo supra bona quondam domini Johannis de Bruxella bone memorie, que Theodoricus Fortis de presenti possidet et habet; item Godefrido Witen cognato meo et Yde Witen nepti mee superexistentia (?) et commoda domus mee cum suis pertinentiis ultra triginta unum grossos pagamenti annui census, ex qua mater mea moriebatur, dictam domum ut supra equaliter dividendos ; item Yde predicte scrinium meum sicut reperitur ; item Macheldi Theeus dimidiam libram grossorum in placcis Hollandicis semel ; item do et lego domicelle dicte Clarissen duos solidos grossorum in placcis semel ; item domicelle dicte Chisen dimidiam libram grossorum in placcis ; item Machteldi, uxori Petri Colen, unum lectum ; item cuilibet capellano unam placcam semel ; item quinque ordinibus cuilibet duas placcas hollandicas semel ; item domino Johanni Tierloet sex solidos grossorum in placcis Hollandicis semel ; item domino Godefrido de Lewis duos solidos grossorum semel ; item do et lego ecclesie de Breda tres solidos grossorum in placcis semel; item capelle de Markendale novem placcas Hollandicas semel ; item hospitali novem placcas semel ; item ecclesie beghinarum novem placcas ; item conventui monialium ad emendum redditus annuales pro meo aniversario duodecim solidos grossorum semel ; item matricularie conventus predicti unum pannum sedilem cum quadam mappa ; item Machteldi Theeus unum lectum pro visitatione pauperum. Pro quibus omnibus superius enarratis dicta testatrix elegit in hujusmodi testamenti suos veros executores venerabiles et discretos viros dominum Johannem Tierloet presbyterum ac dominum Godefridum de Lewis capellanum ecclesie beate Marie in Breda, Leodiensis dyocesis, dans et concedens eisdem liberam potestatem sine contradictione heredum ac amicorum dicta legata adimplendi et perficiendi etc. Acta sunt hec in claustro monialium juxta Breda in camera domicelle dicta Chisen, presentibus ibidem discretis viris ac honestis domino Johanne Becker capellano ecclesie predicte et

Johanne dicto Groese, clerico Leodiensis dyocesis, anno, indictione, mense, die et hora ut supra, testibus ad premissa vocatis specialiter et rogatis.

Et ego Georgius dictus Thys, clericus Leodiensis dyocesis publicus imperiali auctoritate notarius, quia . . .

Origineel : Karters, nr. 103, op 24-22 cM., voorzien van het notaristeeken.
Op keerzijde : Elisabeth van Brussel, die bemt in die Crocht (XVe e.). — 1377. De bempt in de Crocht. — Pro augmentatione misse quotidiane conventui nostro. Item 2 aureos hellinge super bona Theodorici Fortis a° 1377. Elisabeth de Bruxella dat 12 solidos grossos semel conventui nostro ad emendum reditus annuos pro suo anniversario. Obiit 12 Septembris. — Desen bempt van Lysebeth van Brussel en lecht in de Croechte niet, ghelyck dat blijkt bij de manuael, vant jaer 1449, want wort daer ghedistingueert van de seven buynderen in de Croecht die dry vierendeelen aen d'ander marcke. In de Croechte syn ghecomen met Sr Catharina Wouwen, ut patet ex computu 1515, in den ontfang van bemptshueren. Siet oeck naer en confereert die rekeninge vant jaer 1458 en voorder. — Desen bempt achtervolgens den manuael van't jaer 1416 en 1449 is groot 7 vierendeel buynderen. — Examina num sit pratum in den Aert oft de Guerde, alias de Galdersche vucht (XVIIe e.). — W (XVIIIe e.).

135.

1378, April 6. — *Voor de schepenen van Ginneken, Huibrecht van Lyndonc en Arnoud van Welle, getuigt Jan Henneken Pauwels verkocht te hebben aan de nonnen van Breda, elf groote 's jaars op een land, te Ginneken.*

. . . op een stuc goeds gheheiten dat heydebloc ende nu inhanden heeft Gheryt van Zancten die Camerlinc, ghelyc hi voer ons verlyde, ende gheleghen es tusschen Anthenis goet van Ravels op deen zide ende Ans Blarinx goet was op dander side, bi dat bordbosch ; in manieren dat Jan Pauwels sone voers. dese erfchyns gheloeft heeft te waren op voers. onderpanden alder yerste daer uut te gane. Ende inden erfchynze voers. zoe is Peter Tierloet ghevest ende toeghedaen met vonnes ende met rechte tote behoef den nonnen voers . . . int jaer ons Heren M. CCC. achte ende tseventich, zesse daghe in Aprille.

Origineel : Karters nr. 104/a op 11-17 cM., destijds voorzien van 2 zegels in bruin was, op dubbel strookje.
Op de rugzijde : xj st. op Merten Smeets (XVIe e.). — Noch onbekend. — E (XVIIIe e.).
Afschrift : Cart. A, fol. 41 ; cart. B, fol. 98 ; cart. C, fol. 32.

136.

1378, Mei 29. — *Voor de schepenen van Breda, Peter Tierloet en Jan de Rucheneer, erkent Peter van Meere dat hij als cijnsgoed genomen heeft van Margriet, Jan Lauwaerts dochter, met Herman den Wisseleer van Bergen haren man als momber, een huis en erf gelegen buiten 't gasthuis, te Breda, voor 51 grooten 's jaars.*

. . . dat huys ende erve met sinen toebehoerten daer Peter voers. nu in woendt, ghelyc als dat geleghen es buten tghasthuys tusschen Willems erve van Aerle op deen side, ende Jans erve van Ghilze op dander zide, voer eene ende vyftich grote tsjaers erflix chyns payments . . . ende hiermede heeft si dit erve met haren voeght voers. gheloeft te waren ende met zeventhien groten tsjaers erflix chyns payen voers., die Peter voers. hier en boven daer jaerlix vore uut of ghelden sal Heynrike Noyden Agghaerts sone was . . . int jaer ons Heren. M. CCC. achte ende tseventich, neghen ende twintich daghe in Mey.

Origineel : Karters, nr. 104/b, op 12-17 cM., met 2 zegels in bruin was op dubbel strookje.

Op den rugkant : . . . 51 groote 1278. Buten ghasthuus poorte (XVIIe e.). — Is onbekent. — 37 (XVIIIe e.).

Afschrift : Cart. A, fol. 23 vso ; cart. B, fol. 38 vso ; cart. C, fol. 2.

137.

1380, September 17. — *Willem, heer van Dongen, getuigt dat hij verkocht heeft aan Luitgaard van Goerle, priorin der nonnen van Breda, drie hoeven moer, 12 bunder elk, gelegen in de heide van Dongen tegen een jaarcijns van 3 grooten, voor den welke de heer van Dongen de verdediging van het goed op zich neemt.*

Ic, Willem, here van Donghen, make cond ende kenlike alle den ghenen die desen brief sullen sien ende horen lesen, dat ic wittelic verkocht hebbe om een somme van ghelde die mi vol ende al betaelt es, eerzamen goeden luden . . vrouwe Luytgaerde van Goerle, priorinne vanden nonnen bi Breda, vander ordenen van Premonstreyt, ende horen ghemeynen convente, erflic ende ommermeer, drie hoeven moers met den gronde, dat es te weten elke hoeve voer twaelff buynre ghemeten, die gheleghen syn in mynre wildert te Donghen, aengaende ende beghinnende oestwert op teynden Godevaerts goed uten Berghe ende streckende van daer opwaert neven Mathys goet

uten Berghe aen de zuytside, ende myns selves goet dat noch tertyt in wilderden gheleghen es aen die noerd side ghelyc dat hem daer beput ende bepaelt is ende ghelevert biden ghezworen landmeter des lands van Breda, met welker maten, leveringhe ende palen dat voers. convent op die een side ende ic op dander side ons hebben eendrachtelic laten ghevueghen sonder enigherhande onderzoec of nametinghe daer af namaels te leyden of te verzoeken in enigher maniren ; ende van dese voers. drie hoeven goets zal dat voerghenoemde convent ende hare nacomelinghe erflic bliven gheldende mi ende minen nacomelinghen heren te Donghen drie oude grote tsjaers, dats te weten van elker hoeven enen ouden groten, goet ende custbaer of ghelyc paymente daer vore in dier waerde, te leveren erflic ende alle jaer op sente Martyns dach inden winter, op ten huse te Donghen of ter stede daer dan ter tyt die ghebeure van Donghen haren chyns betalen, sonder argheliste, ende in alzulker voerwaerden al waert dat dat vors. convente tot enigher tyt versuymde dien jaerlixen chys te betalen opten dach dat hi verviele dat ic noch myn nacomelinghe bi dien ghebreke gheen aantale maken en soude tote horen goede oft hinder of letsel daer in doen, ten ware of si verhielden dien chyns te betalen een jare lanc tote dat dander paye daer af verviele ; soe mocht ic of myn nacomelinghe dat goet doen bestellen met recht ende een ghelyc landrecht daer op vorderen tote aen der tyt dat ons ghenoech gedaen si van den chize die dan voerleden zal syn. Met welken chize dat ic, Willem, heer van Donghen, gheloeft hebbe ende ghelove voer mi ende voere myn nacomelinghe, heren te Donghen, den convent vors. dit voerghenoemde goet te waren ende te vryen tote ewighen daghen tegen alle die ghene die hem rechts tegen voers. goede vermeten mochten van alre scattinghe, bede of onghelde die ic of anders yemand daer op eysken mochte in enigher wys. Voert so ghelove ic den voers. convente ende horen nacomelinghen vore mi ende vore myne nacomelinghen wech ende waterganc te leveren over myn wildert, weghe ende straten die nu syn, buten horen cost, daer sys behoeven ende alle ghemeyne weghe, brugghen, vaerde ende waterganghe die namaels om ghemeyn oerbaer daer gheleghet sullen worden, dat si die ghebrueken sullen vrylic ende onwederseghet met rechten ghebuerliken coste. Ende waert dat si tote horen goede enighe naerder weghe buten mynre wilderde doere mynre ghebuere erve behoefden, die soude ic hem doen hebben met hoerre weseliker coste. In kennisse der waerheit is dese brief bezeghelt met minen zegle. Ende om die meerre zekerheit ende vestenesse den voers. convente te doen, so

hebben ic verzocht ende ghebeden Jan van Dalem, minen lieven broeder, dat hi desen coep ende vorwaerde vors. met mi ende ghelyc mi gheloven ende consenteren wille. Ende daertoe hebbe ic ghebeden Zebrecht Thierlote ende Peter van Gagheldonc, minen mannen van leen, Gheryt van Hosenhout ende Godevaert uten Berghe, minen scepenen te Donghen, dat si dit in ghetuyghnesse met mi zeglen ende kennen willen. Ende want ic Jan van Dalem aenghesien hebbe die goede gunste ende wittighe vorwaerde die in desen sake ghesciet es tusken den convent des godshuys vors. op die een side ende Willem, minen lieven broeder, op dander side, soe hebbe ic desen coep ende worwerde geconsenteert ende gheconfirmeert ende ghelove die vast ende ghestade te houden vore mi ende vore mynre nacomelinghe ende hebbe in vestenesse dies minen zegle aen deze brief ghehanghen. Ende om dat wy Zebrecht Thierlote en Peter van Gageldonc, als manne, en wy Gheryt van Hosenhout ende Godevaert uten Berghe, alse scepene Willems, here van Donghen, voers., over dese zaken ende vorwaerde gheroepen waren, daer si volschieden ende bedreven waren in alle der manieren dat voers. staet, soe hebben wi desen brief in ghetuychnesse beseghelt met onsen zegle. Dit was ghedaen int jaer ons Heren M. CCC. tachtentich, op sente Lambrechtsdach.

Origineel : Karters, nr 105/a, op 28-34 cM., met 6 zegels in bruin was op dubbele strook.

Op rugzijde : Ons moer tot Dongen (XVIe e.). — Erfbrieff vant goet tot Donghen vanden Heer. 2. (XVIIIe e.).

Afschrift : Cart. B, fol. 122 ; cart. C, fol. 62.

138.

1380, october 15. — *Voor de schepenen van Breda, Peter Tierloet en Peter de Bonte, getuigt Peter van Galgendonc als aalmoes aan de priorin en het convent van Breda gegeven te hebben 37 1/2 grooten 's jaars te heffen op een huis en erf gelegen " tusschen Jan Oems erve en Jans erve van Druenen scoemakers " ; en 6 oude groote op het huis van Gerrit van Bavel, "tusschen Jans huyse van Woude en Gheryt Ysaacx ".*

Int jaer ons Heren dusent driehondert ende tachtich, vyfthien daghe in october.

Afschrift : Cart. A, fol. 26.

139.

1381, Juli 14. — *Voor de schepenen van Breda, Wisse van den Havene en Jan de Ruchenare, erkent Jan Tierloet schuldig te zijn aan Zebrecht Tierloet 8 schellingen en 6 penningen op huis en ert te Breda.*

... uut dien huyse ende erve met synre toebehoirten daer die oude Jan Tierlote uut verstarf ende gheleghen es in die caterstrate neven Jan Tierloets buer op die een side ende Wouters erve was van Boeymaer op dander side, alse van rechter ghedrilten ende versterften die Zebrechte voirscr. aen ghecomen was in den selven huyse ende erve voerghenoempt na dode Jan Tierloets syns vaders ... Int jaer ons Heren dusent driehondert een ende tachtich, xiiij daghe in Julio.

Origineel : Karters, nr. 105/d, op 12-24 cM., met 2 zegels in groen was op dubbele strook.

Op rugzijde : Den chyns op Tierloets huys. — xv s. g. ende vj d. van Zebrecht Thierloets weghe (XVe e.). — 1381. N° 3. — Raetsheer Piggen huys inde Katerstraet xix s. ij d. — Mr. Borgemeester Snellen. — C. (XVIIe e.). — Ses grooten payments voert jaergetyde Jonfvrouwe Aechten. Ondersocht oft dese in den chyns bovengeschreven begrepen syn. — Ita secundum omnem apparentiam. — Bedraegende j st. j duyt (XVIIIe e.).

Afschrift : Cart. A, fol. 8 vso ; cart. B, fol. 42 ; cart. C, fol. 6 vso.

140.

1382, Maart 8. — *Voor de schepenen van Breda, Wisse vanden Haven en Pieter die Bonte, schenkt Zebrecht Tierloet verscheidene inkomsten aan de zusters van Breda.*

Wi Wisse vander Havene ende Peter die Bonte, scepene in Breda, orconden dat voer ons comen is Zebrecht Thierloet ende bewiesde erfleec den gemeynen convente vanden nonnen cloester te Breda der oerdine van Premonstreyt tote horen reftere vyfthien schellinghe ende neghen penninghe grote tsjaers erflix chyns payments daer deen coman den anderen mede betalen mach, te heffen jaerlix uut alsulken onderpanden alse hierna beschreven staen voor die vyfthien schellinge grote erflix chyns payen voers. die dat convente voers. te heffen plach op dat huys ende erve, ende op die herberghe dimen heyt ter Camere, daer Zebrecht voers. nu ter tyt op woendt, ende noch voer ses grote erflix chys payen voers. die Zebrecht voers. den voers. convente geeft jaerlix voer jaergetyde

jonckfrou Aechten was syns eersten wyfs ende jaerlix te gelden plach. Eerst so bewyst Zebrecht voers. den convente tote synen reefter voers. acht schellinghe ende ses penninghe grote erflix chyns, alsulcker payen tot alsulcken daghe te betalen uut den selven onderpanden ende in alre selver manieren ende voerwerden dat die brief inhout ende begrypt daer dese brief met onse segelen bezegelt doorgesteken es. Voorts so bewyst Zebrecht voers. den convente voers. vyf schellingen ende acht penninghen grote erflix chyns payen. voers. te heffen alle jaer op S. Martyns dach inden winter uut die schuer ende erve met sine toebehoerten, die heer Jan Tierloet toebehoort ende syns vaders plagh te zijn, geleghen in de Caterstrate tuschen Wouters erve van Berghen op deen side, ende Jan Tierloets erve op dander side. Ende al eest dat uut dese schuere voers. jaerlix uutgaen vyftien oude groten die syn heeren Jan Tierloet voers. anderswaert bewyst te heffen om hem selven mede te quiten, gelyck als hi met sinem monbaer voer ons scepene voers. verlyde. Item soe bewyst Zebrecht voers. den convente voers. acht grote tsjaers erflix chyns paeyen· voers. te heffen alle jaer op S. Martyns dagh in den Winter op dien huuse ende erve daer Goedscalc die Wever in woendt, geleghen in de Vischerstrate tuschen Dierick Gruters erve op deen side ende Met Foyen erve op dander side, naest den heerenchys daer uut te gheven gelyck alse hem voer ons verlyde. Item bewyst Sebrecht noch den convent voers. op sente Martyns dach inden winter op dat huys ende erve daer Met Foyen voers. in woendt, daer neven alse voers. is, behoudeleek sulcken commer alse hier met rechte voer uutgoet. Item bewyst Sebrecht noch den convente voers. tot sinen reefter voor Joufrou Aechten jaergetyde voers. ses grote paeyen. voers. jaerlicx te heffen op sente Martyns dagh inden winter op Peter Ysacx huys ende erve geleghen in de gasthuys strate tuschen Willem Heynen soens erve op deen syde ende Rutten Sniders erve op dander syde, naeste den heren chise daer uuttegane gelyck als Zebrecht voer ons scepene voers. verlyde, met welcher bewysinghen hem dat gemeyn convent tote sinen reefter voers· wel lyet ghevueghen, ende scanden daer of quite Zebrechts herbeye, diemen heyt Ter Camer ende syn erve voers. gelyck als die brief met des gemeynen convents zegel bezegelt wel inhoudt ende begrypt. In manieren dat Zebrecht voers. geloeft heeft alle dese voers. onderpande te vryen ende te waren teghen elken mensche ghelyc alse voers. es, ende die bewysinghe ende dien erfchys voers. daer mede. In orconde desen brieve met

onsen zeglen bezegelt, int jaer ons Heren M. CCC· tachtich ende twee, acht daghe in Meerte.

Origineel : Karters, nr. 105/e, op 19-27 cM., met 2 zegels in groen was op dubbele strook, doorgestoken met de karter van 14 juli 1381.
Afschrift : Cart. A, fol. 9 ; cart. B, fol. 42 ; cart. C, fol. 7.

141.

1383, October 15. — *De schepenen van Hertel (Terheyden), Dierik vanden Dyke en Hendrik van Eysel, verklaren dat Peter van Galgheldonc als aalmoes aan de priorin en het convent der nonnen van St. Catharinadal geschonken heeft 4 schellingen, 6 penningen op een huis gelegen te Scymmaer, tusschen het erf van genoemden Peter en dat van Jan Haerdoncs.*

Int jaer ons Heren M. CCC. drie ende tachtich vyftien daghe in october.

Origineel : Karters, nr. 106, van 8-22 cM., eertijds voorzien van 2 zegels in bruin was op dubbele strookjes.
Op rugzijde : 1383. 15 Oct. Te Hertele onder Ter Heyden op Tschimmer 9 sch. groote ende ses pen. van Pieter van Gageldonc. K. (XVIIIe e.).
Afschrift : Cart. A, fol. 45.

142.

1383, October 15. — *Voor de schepenen van Breda, Peter Tierloet en Peter die Bonte, verklaart Peter van Gagheldonc als aalmoes aan de priorin en het convent van Breda geschonken te hebben een erfcijns van 37 1/2 groote en 6 oude groote.*

. . . zeven en dertich ende enen halven groten tsjaers erflix chyns payments . . . uut dien huse ende erve gheleghen tusken Jan Oems erve op die een side ende Jans erve van Druynen scoemakers op dander side. Item noch zes oude grote erflix chys te heffen . . · uut Gheryts huys van Bavel tusken Jan huse van Woude was op die een side ende Gheryt Usax erve op dander side . . . int jaer ons Heren M. CCC. drie ende tachtich, vyftien daghe in October.

Origineel : Karters, nr 109, op 11-23 cM., destijds voorzien van 2 zegels op dubbel strookje.
Op rugzijde : Peeter van Gagheldonc (XVIe e.). — Peeter van Gagheldonc, vj oude s. Peter van Mere. Dit hoert in die ghasthuus straet op een goet (XVIIe e.). — 37 1/2 groote payements en 6 andre groote sielgelt in die gasthuys straete

van Peter van Gageldonck, welck in desen brief vortgegeven in rechter aelmosse. — nr. 54. — A (XVIIIe e.).

Afschrift : Cart. B, fol. 38 ; cart. C, fol. 1 vso.

143.

1383, October 16. — *De schepenen avn Prinsenhage, Peter vander Hulst en Bartel Janszoon, verklaren dat Jan Hughenzoon uit Varenhout verkocht heeft aan Jacob Crullen 12 loop rogge op verscheidene goederen.*

. . . uut enen halven buynre bemds in Oyendonc, tusschen erve Willem Rybarts op deen side ende den oyendonxken dyke an dander side ende uut enen acker die gheleghen is in Varenhout tusschen erve Peter Fien op deen zide ende Godels uut Varenhout op dander side ende uut enen stuc lands opten wech tusschen erve Peter Fien op deen zide ende Tyel Liven soens op dander side . . . int jaer ons Heren M. CCC. tachtich ende drie, zesthien daghe in October.

Origineel : Karters, nr. 107, op 9-24 cM., destijds voorzien van 2 zegels op dubbel strookje.

Op rugkant : Den ouden clooster brieff. — ij loopen rogge Bastiaen Graumans. — xij lopen rogs op Jacop Crullen in die Haghe. — A° vj loopen syn ghelost vande xij loopen vors. — Noch een vertel rogghe afgelost by Lambrecht die Cuyper, zoe resten van desen brief jaerlicx te bet. twe lop. rogs. Sic solvit Jan Rombouts inde Haghe. Bet. voerlicx Schijnen (XVIIe e.). — Besloten te syn in 9 loopen rogge onder de Hage. Loco ultimo colligere licet ex manuali 1571 et hic annexa cartula fol. 96 (XVIIIe e.).

Afschrift : Cart. A, fol. 86 ; cart. B, fol. 140 ; cart. C, fol. 87 vso.

144.

1383, October 28. — *Voor de schepenen van Hertele (Terheijden), Herman vander Brugghen en Hendrik van Eysele, getuigt Peter van Gageldonc als aalmoes geschonken te hebben aan de priorin en de nonnen van Breda 12 grooten 's jaars op een huis en erf te Terheijden gelegen, " tusschen her Jans erve van Cleyberghe en Claeus Eeben soens erve ende hier voertyts toe plach te hoeren Jan van West ".*

Int iaer ons Heeren M. CCC. tachtich ende drie op sente Symon en Juden dach.

Origineel : Karters, nr. 110, op 8-19 cM., met 2 zegels in bruin was op dubbel strookje.

Op keerzijde: xij g. ter Heiden van Ghagheldonc. 1383 (XVIe e.). — H (XVIIIe e.).

Afschrift: Cart. A, 45 vso ; cart. B, fol. 102 vso ; cart. C, fol. 38.

145.

1386, Februari 18. — *Voor de schepenen van Roosendaal, Hendrik Calwaert en Jan Mathyszoon, getuigt Jacob Jacopszoon die Volder schuldig te zijn aan Jan Poppe een oud Gentsch schild op één bunder goed onder Roosendaal.*

. . . eenen ouden gentschen scilt goet van goude ende zwaer van ghewichten of tpayment daer vore tsjaers erfelyc ende ewelyc . . . op onser vrouwen dach lichtmisse dat een jaer na tander volghende sonder middel. Ende Jacob voerseyt heeft Janne voerseyt of den toenre van desen brieve den voerseyden ouden scilt voerzekert ende veronderpant op een buynder aerfs luttel min of luttel meer ligghende in die Saert met Heinric Knapejans sone ghemeene, op die noort zide vanden voerseyden erve syn gheleghen Jacobs voerseyt broeders kyndere met haren erve, aent twest ende syn gheleghen die nonnen van Breda met haren erve ende aen toest ende is gheleghen straetken an die ackere. . . Int jaer ons Heeren doemen screef dusent driehondert ende sesentachtentich, des sondaghes voer sinte Peters dach inden winter.

Origineel: Karters, nr 111/c, op 12-28 cM., met 2 zegels in bruin was op dubbele strook.

Op rugzijde: Eenen ouden scilt xxviij st.

Afschrift: Cart. B, fol. 10 vso, en in vidimus in de akte van 20 Maart 1431, ibidem, fol. 27 ; cart. C, fol. 222 vso, en gevidimeerd fol. 232 vso.

146.

1386, Februari 25. — *Voor de schepenen van Breda, Wisse vander Haven en Peter Thierloet, bekent Jan Mercelyszoon vanden Haghedyc verkocht te hebben aan Peter den Bonten 12 groote erfcijns op een huis met erf en toebehoorten in de Caterstraat, naast de Gasthuispoort, te Breda.*

. . . uut eenen huys ende erve met sinen toebehoerten dat gheleghen is in die caterstrate, ende nu in woent ende in handen heeft Gheertruyt Colen, gheleghen alrenaest der gasthuys poerten sonder een huys dat Hughe des Haven is en nu in woent. Ende dese voers. twalf grote heeft Jan voerseet toe ghedinct met vonnesse ende met

rechte op Gheryt Peter Coninx soen opten Haghedyc ende hevet ghecoft tot sheren hant ende daer af is die here een warant af ghewyst . . . int jair ons Heren M. CCC. ses ende tachtich, vive ende twintich daghe in Februario.

Origineel : Karters, nr. 111/a, op 9-23 cM., met 2 zegels in groen was op dubbele strook.
Op rugzijde : Zielgelt. Merten van Barrel. — Gheertruyt Colen (XVIe e.). — xij grote jaers op een huys in Caterstraet. — Cornelis van Lauwer. ij st. i oort. — Is afgebrant (XVIIe e.). — N. 9 (XVIIIe e.).
Afschrift : Cart. A, fol. 30 ; Cart. B, fol. 39 ; cart. C, fol. 2 vso.

147.

1387, October 4. — *Voor de schepenen van Breda, Arnoud Janszoon en Jan de Ruckeneer, belijdt meester Wouter die Barbier verkocht hebben aan Zebrecht vanden Ele één halster rogge erfpacht op een huis met erf en toebehoorten, aan de brugstraat te Breda.*

. . . uut dien huse ende erve met alle sine toebehoerten daer Wouter voers. nu ter tyt in woent, gheleghen aen die brug strate dat beleghen heeft tshere strate aen die west zide neven Jan Oems ende Gheryt Noppen zone met sinen huse ende erve aen die oestzide. Ende desen voers. onderpant heeft meester Wouter voerghenoemt gheloeft te vrien ende te waren met vyf scellingen ende vier penningen grote tsjaers payments . . . die daer alle jair vore uutghaen . . . int jaer ons Heren M. CCC. zeven ende tachtich, vier dage binnen octobris.

Origineel : Karters, nr. 111/b, op 9-24 cM., met nog één zegel der twee in bruin was op dubbele strook.
Op rugzijde : Twee vertelen rogs (XVe e.). — Mester Wouter die barbier 2 veertelen rogge op een huys in die brugh-straet. — Nu. 10. — Noch onbekent (XVIIe e.). — E (XVIIIe e.).
Afschrift : Cart. A, fol. 71 vso ; cart. B, fol. 126 ; cart. C, fol. 69 vso.

148.

1388, September 21. — *Voor de schepenen van Oosterhout, Jacob Camerlinc en Dierik Moeleneer, belijdt Ghibe Roelens als erfpacht genomen te hebben van Cleys Jans Boudens omtrent 11 loopzaad land onder Oosterhout, voor één sester rogge 's jaars.*

. . . omtrent elf lopen tsaet lands, ghelegen hier of drie loepen tsaet bi tzant tusschen Peters erve Vander Voert ende Ghiben erve

voers., ende noch vyf loepen tsaet gheleghen tusschen Peters husinghe ende Ghiben voers., ende noch drie loepen tsaet gheleghen in die Stive inde Eckere, bi dat Russelen die twee loepen tsaet, ende dat derde tusschen Wouters Beckers erve ende Willekens van Zoelen, te samen dese elf loepen tsaet lands voers. om een zester rogs erfpachts... Soe heeft Ghibe voers. gheset tot eenen onderpande alse vanden voers. erfpachte een half buender beemde gheleghen inden Wynstert tusschen Heyn Tongherloes erve ende Jan Aerts soens erve. Ende Ghibe voers. mach altoes sinen wille doen met allen houtwasse dat opten voers. goede wassen mach. Ende waert dat zake dat Ghise voers. dit voernoemde landt opgheven woude, soe mach hyt opgheven in goeder tyt metten voers. onderpande ende met anderhalven pachte, dats te weten met viere ende twintich loepen rogs . . . Int jaer ons Heeren dusent driehondert tachtich ende achte op sinte Mathys dach.

Origineel : Karters, nr 112, op 14-16 cM., met 2 zegels, in bruin was, op enkel strookje.
Op rugkant : Jacob Jan Claes Roelens erfgenamen inde Bouweloup (?). — Een sester roghs erf . . . straet. — Von Spoute suster rente tot Oesterhout (XVIIe e.). — B. — Nu. 3 (XVIIIe e.).
Afschrift : Cart. B, fol. 162 vso ; cart. C, fol. 115 vso.

149.

1389, Mei 16. — *Voor de schepenen van Ginneken, Arnoud van Welle en Jacob van Eysel, getuigt Gerijt Michielszoon verkocht te hebben aan Sebrecht Ydenzoon één sester rogge erfpacht op " half der heyninghen met den bloxken daer neven gheleghen den Goerberg ", zuidwaarts neven Jan Snyders en Mathys Scepers en op den anderen kant " der ghebueren ghemeynde ", met als onderpand 2 loop rogge.*

Int jaer ons Heren M· CCC. neghen ende tachtentich, sesthien daghe in meye.

Afschrift : Cart. A, fol. 80 vso ; cart. B, fol. 135 vso (Hier staat bijgevoegd : Gequyt by Corn. Laureys Peters den 19 April 1616, en de akte werd uitgeschrapt. — Item van dezen zester is noch een instrument).

150.

1389, Juli 2. — *Voor de schepenen van Breda, Jan die Rucheneer en Jan Ludekenszoon, belijdt Jacob Ydenzoon, koopman, verkocht*

te hebben aan Willem van Osse den Mets een land te Breda gelegen, naar inhoud der karter van 1 Feb. 1369 (nr. 117).

Int iaer ons Heren M. CCC. neghen ende tachtich opten anderen dach van Julio.

Origineel: Karters, nr 89/b, op 7-22 cM., met 2 zegels in geel was op dubbele strookjes, doorgestoken met de akte van 2 Febr. 1369.
Afschrift: Cart. A, fol. 27 ; cart. B, fol. 41 vso ; cart. C, fol. 5 vso.

151.

1389, Augustus 18. — *Voor de schepenen van Breda, Peter die Bonte en Dierik die Rover, getuigt Beatrijs, Jan Haecx dochter, en haar dochter Lijsbet, met hare momboeren, overgedragen te hebben op jonkfrouw Lauretten van Oeckel, zuster te Breda, 29 oude groote jaarcijns fransche munt, 6 groote en 1 engelsche, 39 groote payment, te innen op verscheidene goederen in den brief aangeduid.*

Wi Peter die Bonte ende Dieric die Rover scepenen in Breda ende late tsheren in Breda, orconden ende kennen met desen brieve dat voer ons comen syn Beatruys Jan Haecx dochter was ende Lysbet haer dochter ende elke met haeren mombaer ende vesten met vonnesse ende met rechte joncvrouwe Lauretten van Oekele der nonnen, Claeus dochter was van Oekel haerre moeyen, in negen ende twintich oude grote tsjaers erflycx chyns, moynten des coninx van Vrancryke ; item in zes grooten tsjaers payments ende enen engelchen ; item in neghen en dertich grooten tsjaers erflycx chyns payments, daer deen coman den anderen mede betalen mach, alle jare te ghelden tote sente Martynsmisse in den winter op alsulke onderpande als hier na bescreven syn, uutghenomen alsulc recht als totten alinghen chynse voerscr. hebben mach Claeus Lysbetten broeder voers. daer Beatruys ende Lysbet voers. beyde voer gheloeft hebbe ende elke met haren mombaer in rechter vorwaerden, so wanneer dat Claeus voerghenoemt tote sinen mondighen daghen comen is, dat si hem daer op sullen doen vertyen metten rechte van welken voers. chynse Jan Ysbrant jaerlycx gelt sestien oude groote uut eenre weyden die hi heeft liggen int hooghehoute neven Lambrechts erve van Helvoert, streckende van voren ter straten tote achter der nonnen goede toe, naest den heren chynse daer uut te gane. Voert so ghelt van de voers. chynse, Jacop van den Dyke twelve oude groote tsjaers uut sinen huyse ende erve alre eerst daer uut te ghane, ghelegen in die zantstraete tusschen heeren

Aernds Bynstroes huysinghe was ende erve op deen side ende Ghybe Fraays erve op dander side. Item so ghelt van de voers. chynse Heynric Zwerte ter Taeteringhe eenen ouden groote tsjaers uut der helft van eenen erve dat men heyt Alyten hoefken 't Taeteringhen gheleghen aen die strate neven Heynricx weyde voers. alre eerst daer ut te ghane. Item die zesse groote tsjaers ende eenen enleghen aen die strate neven Heynricx weyde voers. alre eerst daer erve aen die gasthuys poerte gheleghen alre eerst daer ut te ghane. Ende die neghen ende tertich groote tsjaers erflicx chyns payments voers. ghelt jaerlycx heer Jan Tierloet uut dier huysinghe ende erfnessen met haerre toebehoerten teghen die kerke over gheleghen neven Wouter Roevers huysinghe ghelyc dat die scepenbrief inhoudt ende begrypt in latine bescreven sprekende op Claeuse van Oekelen joncvrouwe Laurette vader was ende die si onder heeft welke voers. chyns Beatruys en hare dochter voers. en elke met voers. en elke met haren mombaer gheloeft te hebben te vryen ende te waren op die voers. onderpande in alre manyeren dat voer besulker vorwaerden als si voer Claeuse voers. gheloeft hebben ghelyc dat voer ghevoert is. In orconden desen brieve met onsen zeghelen bezeghelt. Int jaer ons Heren M. CCC. ende neghen ende tachtich achthien daghe in Augusto.

Origineel: Karters, nr. 115, op 19-25 cM., met 2 zegels in bruin was op dubbele strookjes.

Op de keerzijde: Op Hein die Sweert een oude g. — Jofvrouw Laurette (XIIe e.). — 1389. Teteringen. 1 st. iij ort (XVIIe e.). — Z = M. — f. 23 vso. — 1389. Van diversche chynse onder Breda die aen het clooster syn gecomen door Claes van Oeckele . . . en Jan van Woude (XVIIIe e.).

Afschrift: Cart. A, fol. 36 vso ; cart. B, fol. 40 ; cart. C, fol. 4.

152.

1391, Januari 15. — *Voor de schepenen van Breda, Jan de Ruckeneer en Gheryt Reysenaelde, bekent Hendrik Ysac jaarlijks schuldig te zijn aan Peter Denijszoon " die hi hadde bi Katheline Peter Ysacx dochter was ", 58 groote payment, te Breda.*

. . . acht ende vyftich groote tsjaers erfchyns payments . . . te ghelden erflic ende alle jaer evengelyc den dertich groten payments die Jan Wouter ende Geertruyt Jans kynder van Berghen opten selven onderpant heffende syn altoes op sente Jans dach mydzomer uut enen huse ende erve met synre toebehoerten gheleghen bi die gasthuys poerte neven Arnd Nouden erve op die een zide ende Lysbet

Wouter Gheryts soens wyf was erve op die ander zide. Item uut enen hof die Heynricke voers. toebehoert, gheleghen buten der gasthuys poerte neven Wouter Kreykens erve op die een side ende Heynricx erve van Coudelaer des waghemakers op die ander side, uut welcken onderpande voers. jaerlycx voer uut sullen gaen zesse grote erfchyns payen voers. op horen gherechten chyns dach . . . int jaer ons Heren M. CCC. ende tnegentich, vyftien daghen in Januario.

Origineel : Karters, nr. 116, op 9-24 cM., voorzien van 2 zegels in bruin was, op dubbel strookje.

Op rugzijde : Op Heinric Paridans 5 s. iij d. (XVIe e.). — 58 groote jaare (XVIIe e.). — By de gasthuys port. Nr. 38. Noch onbekent (XVIIIe e.).

Afschrift : Cart. A, fol. 20 vso ; cart. B, fol. 45 (verkeerd op 1390) ; cart. C, fol. 10 vso.

153.

1391, Maart 17. — *Voor de schepenen van Breda, Godevaart van Loenhout en Jan Ludekens erkent Willem Hugheman en Wouter Peters, " kynder van Gageldonc " met hunne momboeren, verkocht te hebben aan de nonnen van Breda 5 schelling en 2 penning volgens de opgegeven panden.*

Wi Godevaert van Loenhout ende Jan Ludekens sone, scepenen in Breda, orconden dat voer ons quam Willem Huygheman ende Wouter Peters kynder van Gagheldonc waren, elc met sinen mombaer die hem metten recht ghegheven waert, ende lyden dat si vercocht hadden ghesamender hant ende onghesundert, om een somme van ghelde die hem vol ende al betaelt es, der priorinnen ende den ghemeynen convente van den nonnen te Breda, vyf scellinghe ende twe penninghe ouder grote tornoyse erfchyns, op alsulc onderpande als hier na ghenoemt syn. In den iersten te heffen drie ende dertich oude grote ghesamenderhant op twe huyse ende enen buer met horen erve ende toebehoerten, dats te wetenen dat hoechuys vander singhelstraten dat nu Thomase Aerd Maes soens sone toebehoert. Item dat huys daer neven aen deen side dat Lysken Bellens plach te sine ende aen dander side omme den buer met sinen erve die staet after dat huys hier neven gheleghen daer nu Peter Poelman in woent daer ut te ghane naest den heren chynse ende alle jaer te ghelden tot sinte Jans daghe midzomer. Item voert meer op een ander stuc te heffen twe scelling ouder grote naest den heren chynse op dat hoechuys daer men gaet ter borghwaert daer nu

Sebrecht Boelen in woent met alle de cameren daer neven ende besiden met horen erve ende toebehoerten ter Messyen toe aen deen side ende op beiden huysen ende erve op dander side van der Messyen daer int uterste huys nu in woent Jan vander Brugghen, alle jaer te ghelden tot sente Jans daghe mydzomer. Item voert te heffen vyf oude grote turnoyse tsjaers, alle jaer te ghelden tote bamisse vanden sess scelling ouder groten die Peter van Gagheldonc plach te heffen op Peter Tierloets husinghe ende erfnesse met sinen toebehoerten gheleghen bi deinde vander Caterstraten neven erve Gheryt Boninx van welken sesse scelling oude groten erfchyns die moynke van Bovendonc voer ut heffen derthien oude grote. Item die nonnen en dat convent voers. van ouden tiden, behalve dese vive oude grote zesse oude grote tsiaers. Item joncfrou Lysbet Dirc Starken wyf was vier scelling ouder grote ende te lesten die nonnen voirs. die vive oude grote voerghenoemt welke voirs. erflike chyns Willem Hugheman ende syn broer Wouter voers. ende elk met sinen mombaer gheloeft hebben ghezamenderhant te vryen ende te waren erflic ende emmermeer op die voers. onderpande in der manieren voerseyt. Ende met desen vorwarden so waert Gheryt Reysenaelde, als voeght der nonnen ende tote horen behoef, in den voirs. erfchyns ghevest ende toeghedaen met vonnes ende met recht so dat hi hem seker is ende vast. Behoudelic joncfrou Lysbetten der kynder moeder voirs. Peters wyf was van Gagheldonc hore tochte te behouden ende te hebben aen den voirs. erfchyns haer levedaghe lanc ende niet langher. In orconde dese brieve met onse zeghelen bezeghelt int jaer ons Heren M. CCC. een ende tnegentich, zeventhien daghe in meerte.

Afschrift : Cart. A, fol. 5 vso ; cart. B, fol. 58.

154.

1391, Maart 17. — *De schepenen van Breda, Godevaart van Loenhout en Jan Ludekens, getuigen dat Willem Hugheman en Wouter Peters, kinderen van Gagheldonc, verkocht hebben aan de nonnen van Breda 5 schellingen en 2 penningen oude groote Tournois op een pand te Breda gelegen, met als onderpand 2 landerijen gelegen " bi Willem rentemeysters bosch ", op een land waarvan Peter die Bonthe het wederdeel heeft en op een bunder beemd op Spoerdonc.*

Int jaer ons Heren M. CCC. een ende tnegentich, seventhien daghe in Marte.

Origineel : Karters, nr. 118, op 10-18 cM., met nog een der 2 zegels in groen was, op dubbel strookje.

Op den rugkant : 5d. oude g. van Peter van Gageldonc. — Der nonnen brief. van siel chyns (XVIe e.). — Dit wel te oversien. — In Spoerdonc en andersins. — Onbekent. — Vyf schellingen 2 penningen alde groote (XVIIIe e.).

Afschrift : Cart. A, fol. 30 vso ; cart. C, fol. 1 vso.

155.

1391, September 7. —*De schepenen, gezworenen en de poort van Breda doen kennen dat zij een rijweg der zusters van Breda verlegd hebben en als vergoeding daarvoor, haar kwijtschelding geven van 13 oude groote jaalijks aan de poort te betalen.*

Wy scepen, gezwoerne ende ghemeyn poirte van Breda, orconden ende kennen, want tghemeyn convent van den nonnen te Breda enen waghenwech plaghen te hebben langs die veste, an die west side vande gasthuyse, die wi hem verleeght hebben ende bewyst erflyc te ghebruken, an dander side omme, an die oest side vanden gasthuyse welken voirscr. wech, wi hem gheloeft hebbe, hebbe, aldaer ende gheloven te vryen en te waren tallen daghen ; soe hebben wy hem dair af te rastore ghedaen ende erflyc quyt ghegheven derthien oude grote, die si der poirten jairlicx plaghen te ghelden, van Buters hoec, voir alsulc scade ende hinder als wy hem dair ane ghedaen moghen hebbe. In ghetughenisse der wairheyt hebben wy scepen, ghezworene ende ghemeyn poirte van Breda voirscr. dese brief bezeghelt met onse ghemeynen poirt zeghle int jair ons Heren M. CCC. een ende neghentich, zeven daghe in September.

Origineel : Karters, nr. 119 ; 12-14 cM., voorzien van een groot zegel in bruin was op dubbele strook.

Op rugzijde : Over een wegh. — Eenen wegh die ons die port van Breda ghegheven heeft (XVIe e.). — 1391. T. van eenen wech, — ende van quytinge van 13 aude grooten die wy aen die stadt plagen te gelden. Vide plan. — V. — Nu. 4 (doorgehaald). — Nu. 2 (XVIIIe e.).

156.

1392, Januari 28. — *Voor de schepenen van Etten, Willem Jacopszoon en Wouter Janzoon, verklaart Jonas " Jan Jacobszoons zoon " verkocht te hebben aan Domaes Arnoutszoon een erfpacht van één sester op een huis waarin hij woont en op een bunder land gelegen " metter noert zide aen Gheraerts Jan Kerstinen soens erve ende*

aen Mergrieten erve vander Tyt, ende metter zuyt zide aen des voers. Jonaes erve", te Etten.

Int jaer ons Heren M. CCC. twee ende tnegentich, des sondaechs voer onsen vrouwen dach lichtmisse.

Afschrift : Cart. A, fol. 90 ; cart. B, fol. 146 vso ; cart. C, fol. 97.

157.

1392, Juli 27. — *Voor de schepenen van Ginneken, Arnoud van Welle en Lambrecht die Jonghe, getuigt Peter van Gagheldonc, zoon met zijn broeder Jan gedeeld te hebben, zoodat deze uit de hoeve " ter Molenvloet " zal hebben 7 veertels rogge erfpacht, destijds van Claeus van Oekel, en 3/6 rogge, eertijds van Pieter van Gageldonc en zijne kinderen :* Zie akte van 5 Oct. 1364. (nr. 97).

Int jaer ons Heeren M. CCC. twee ende tnegentich, zeven ende twintich daghe in Julio.

Origineel : Karters, nr. 68, op 11-22 cM., met 2 zegels in bruin was, doorgestoken met den brief van 5 Oct. 1364.
Geen aanteekeningen op rugzijde.
Afschrift : Cart. A, fol. 73 ; cart. B, fol. 129 vso.

158.

1393, Januari 15. — *Voor de schepenen van Ginneken, Andries van Welle en Lambrecht die Jonghe, verklaart Peter van Gagheldonc, zoon, verkocht te hebben aan de priorin en het convent der nonnen van Breda, 10 oude groote 's jaars, op een land " de nieuwe heyninghe " genaamd, gelegen " op den Honsdonc " Peters husinge . . . ende Heyt Naghelmans goet", te Ginneken.*

Int jaer ons Heren M. CCC. drie ende tnegentich vyfthien daghe in Januario.

Origineel : Karters, nr. 120, op 10-20 cM., met twee zegels (één gehavend) in bruin was op dubbele strookjes.
Op rugzijde : x oude g. te Ghynneken (XVIe e.). — 1392, 15 Januarii. — Jenekken Borstels erfgenamen opte Honsdonc xvij st. ij Oort (XVIIe e.). — A (XVIIe e.).
Afschrift : Cart. A, fol. 41 vso ; cart. B, fol. 98 ; cart. C, fol. 32.

159.

1394, Januari 13. — *Voor de schepenen van Breda, Jan Ludekenszoon en Zebrecht vande Ele, verklaart Jan van Gagheldonc Peterszoon, verkocht te hebben aan de priorin en de nonnen van Breda, 10 oude groote 's jaars, op 1/2 bunder beemd, in den Biesdonc gelegen, tusschen Gilis Van den Campe en de goederen "van der Spoerdonc" te Breda.*

Int jaer ons Heeren M. CCC. vier ende tnegentich, dertien daghe in Januario.

Origineel: Karters, nr. 121, op 10-18 cM., met 2 zegels in geel was op dubbele strook.

Op rugzijde: x oude g. op Jan van Gagheldonc (XVIe e.). — Dat Willem van Meer gheeft. — Antonis Godert Jacops erfs. xlijz st. op een bunder bemde inden Biesdonck (XVIIe e.). — Oft Vucht by ons ghecocht a° 1394, 13 Januarii. — D. — Teteringe (XVIIIe e.).

Afschrift: Cart. A, fol. 10; cart. B, fol. 40; cart. C, fol. 4.

160.

1395, Juli 31. — *Bij testament laat Elisabeth, weduwe van Theodoric Sterke, verscheidene legaten waarbij enkele ten gunste der nonnen van Breda.*

In nomine Domini. Amen. Per hoc presens publicum instrumentum cunctis pateat evidenter quod anno a nativitate ejusdem millesimo trecentesimo nonagesimo quinto, indictione tertia, mensis Julii die ultima, hora completorii vel quasi, pontificatus sanctissimi in Christo patris ac domini nostri domini Bonifacii divina providentia pape noni anno sexto, in mei notarii publici testiumque infrascriptorum ad hoc vocatorum specialiter et rogatorum presentia personaliter constituta discreta et circumspecta domicella Elizabeth, uxor quondam Theodorici Stercke, Leodiensis diocesis, stans et ambulans in bona mentis dispositione et corporis competenti sospitate, attendens et considerans nichil esse certius morte, hora vero ejusdem nichil incertius, ad felicem memoriam reducens verbum Jsaye dicentis: Dispone domui tue quia cras morieris et non vives, volens igitur et affectans ad honorem Dei omnipotentis de bonis sibi a Deo collatis sagaciter disponere et anime sue providere saluti in hunc modum qui sequitur fecit, condidit et ordinavit suum testamentum seu ultimam suam voluntatem quod seu quam jure testamenti seu codicil-

lorum ante cujuscumque alterius ultime voluntatis valere voluit et mandavit in pias et canonicas sanctiones. In primis siquidem voluit et ordinavit quod omnia sua debita et illicite acquisita de quibus legitime constare poterit, una cum expensis suarum exequiarum per manus suorum executorum infrascriptorum persolvantur et restituantur de bonis suis principalibus ; legans insuper fabrice ecclesie Leodiensis pro suis vagis seu injuste acquisitis unum scutum antiquum semel dandum. Item eadem testatrix pro salute anime sue ac Theoderici Sterke bone memorie pure propter Deum dedit et legavit pro redditibus emendis et comparandis pro anniversariis suis et aliorum amicorum suorum faciendis et celebrandis perpetuis temporibus in locis et monasteriis infrascriptis : Primo fratribus predicatoribus de Busco-ducis triginta scuta antiqua pro duobus scutis antiquis annuis et hereditariis emendis. Item fratribus predicatoribus de Antverpia, quindecim scuta vetera pro uno scutato veteris annuo et hereditarie emendo. Item fratribus beate Marie de monte Carmeli in Mechlinia quindecim florenos pro uno floreno annuatim et hereditarie emendo. Item fratribus minoribus de Dordraco decem florenos pro redditibus annuis et hereditariis emendis. Item fratribus Heremitarum seu Augustianensibus de Dordraco quindecim florenos novos pro octo grossis veteribus hereditarie emendis. Item fratribus sancti Guillielmi de Huberghen, quindecim florenos pro uno floreno hereditarie emendo. Item fratribus de sancta Cruce de Asperis quindecim florenos pro uno floreno hereditarie emendo. Item legavit hospitali parvo in Breda quod dictus Theodericus Sterck fundavit, sedecim grossos veteres annuos et hereditarios solvendos eidem hospitali quamdiu remansit hospitale in eodem loco ubi nunc est et non amplius, et si, quod absit, non remanserit hospitale in eodem loco ubi nunc est, voluit dictos sedecim grossos veteres cedere et devolvi ad suos veros heredes. Item plebano de Breda qui erit tempore quo dies legati cedet, decem et septem grossos Flandrie annuatim et heredatarie vel in parata pecunia septem florenos cum dimidio pro decem et septem grossis emendis hereditarie. Item ecclesie parochiali de Breda, quatuor grossos antiquos annuos et hereditarios. Item mense sancti Spiritus in Breda duodecim grossos veteres annuos et hereditarios. Item hospitali magno de Breda, tres grossos veteres annuos et hereditarios. Item beghinis in Breda, quatuor veteres annuos et hereditarios. Item capelle de Merkendael tres grossos veteres annuos et hereditarios. Item Alverardi nepti sue, filie naturali scilicet Walteri filii dicte testatricis, triginti florenos Hollandie semel sol-

vendos de quibus executores presentis testamenti habebunt disponere et ordinare ad ipsius legatarie utilitatem majorem, prout eis videbitur expedire. Item Elizabeth de Emmekonen nepti sue moniali scilicet in Remunde unum nobile Anglie annuum, solvendum eidem quamdiu vivat et non amplius. Item monialibus apud Breda quatuor solidos grossorum antiquorum annuos et hereditarios levandos et recipiendos de et supra domo Johannis dicti Tierloet, sita in Breda in platea dicta vulgariter de Katerstraet que quondam fuit Petri Tierloet patris sui et in qua consuevit idem Petrus suus pater commorari. Item legavit dominis decano et capitulo ecclesie beate Marie de Breda pro anniversario suo cum novem lectionibus faciendo ultra summam prius eidem capitulo legatam decem et octo grossos Flandrenses annuos et hereditarios. Item Katherine de Emmekonen nepti sue moniali apud Breda octo solidos grossorum veterum quoad vitam suam et non amplius, recipiendos annuatim de censu suo in Etten, scilicet de viginti solidis grossorum antiquorum quos solvit quidam Jacobus dictus Jacomyn et quos emit erga Arnoldum Bloc. Item Theodorico filio naturali quondam Wilhelmi de Nederven, filii testatricis, quatuor solidos grossorum veterum ad vitam suam et non amplius recipiendos et levandos annuatim de censu suo immediate predicto ; voluit tamen ipsa testatrix, quod heredes sui si velint, possint dictos duodecim solidos grossorum veterum Katherine de Emmekonen moniali et Theodorico filio naturali Wilhelmi de Nederven assignatos assignare alibi ad bonas ypothecas juxta decretum scabinorum ubi dicte ypotece assignabuntur, non minus tamen quam quatuor solidos dicte monete in uno loco. Item legavit pauperibus domesticis in Breda quadraginta scuta vetera semel solvenda, super quo legato dicta testatrix onerat conscientias suorum executorum, ut puta quod pauperibus domesticis pauperioribus et magis egentibus tradatur. Item Cartusiensibus in Zeelem prope Diest sex scuta antiqua semel solvenda. Item Cartusientibus prope Montem sancte Gertrudis tria scuta antiqua semel solvenda. Item Petro filio naturali Wilhelmi de Nederven filii dicte testatricis duodecim florenos Hollandie semel solvendos. Item fratribus minoribus de Buscoducis quinque scuta vetera semel solvenda. Et quia hic aliqua sunt inserta que predicta testatrix pretendebat et dicebat esse soluta ante datam presentis testamenti, vult illa non amplius pti per ipsos legatarios a suis executoribus, ut puta legatum factum predicatoribus de Buscoducis. Item legatum factum predicatoribus de Andwerpia. Item legatum factum fratribus beate Marie de Monte Carmeli in Mechlinia. Item legatum factum mino-

ribus de Dordraco. Item legatum factum fratribus sancte Crucis de Asperen. Item voluit dicta testatrix quod si que inveniantur soluta post datam presentium tempore vite ipsius testatricis, quod talia post ejus mortem nullatenus repetantur. Item voluit quod executores sui faciant sibi fieri per capitulum de Breda duodecim mensuadia cum vigiliis et missis et quod de hoc conveniant cum capitulo. Item voluit quod executores sui sibi faciant fieri duodecim tricenaria, teutonice dertichste. Item legavit Elyzabeth dicte Snoye nepti sue duos florenos Hollandie semel. Reservavitque dicta testatrix sibi plenam et liberam potestatem addendi, augmentandi, minuendi, specificandi, declarandi et immutandi ac aliter ordinandi in et de prescripto testamento suo. Ita quod quidquid reperiatur sub sigillo autentico alicujus vel signo notarii publici additum, augmentatum, diminutum, specificatum, declaratum vel aliter mutatum in et de dicto testamento quod hoc valeat et robur ac firmitatem habeat ac si presenti testamento esset insertum. Hujus autem testamenti seu ultime voluntatis elegit et nominavit executores seu manufideles discretos viros dominos Wilhelmum Fortis filium suum scolasticum et canonicum ecclesie beate Marie in Breda presentem et hujusmodi onus acceptantem et magistrum Lambertum de Rivo, canonicum ecclesie B. Petri Leodiensis absentem tamquam presentem, in quorum manibus posuit et reportavit omnia et singula bona sua mobilia et immobilia ad excequendum et perficiendum fideliter omnia et singula que in presentibus continentur, necnon ad resistendum illis qui forte presens testamentum seu presentem ultimam voluntatem infrnigere vellent vel annullare seque cum eisdem bonis defendendi donec et quousque presens testamentum fuerit adimpletum ; voluit etiam eadem testatrix quod si unus executorum suorum prescriptorum non voluerit aut non posset interesse, nichilominus alter eorum ad totalem executionem procedat et quod per unum eorum inceptum fuerit per alterum valeat finiri. Insuper voluit eadem testatrix quod omnia fiant et exequantur per manus suorum executorum vel alterius eorum et non per heredes suos, esto adhuc quod ipsi heredes vellent cavere et fidem prebere de adimplendo omnia. Super quibus omnibus et singulis sic prescriptis memorata testatrix a me notario publico subscripto sibi fieri petiit publicum instrumentum unum vel plura in meliori forma. Acta fuerunt haec intra conventum monialium apud Breda predictarum in domo inhabitationis ipsius testatricis sub anno, indictione, mense, die, hora et pontificatu quibus supra, presentibus ibidem discretis viris et honestis dominis Hermano

Scenckl et Johanne Keyaert presbyteris capellanis ecclesie de Breda predicte, testibus dicte Leodiensis diocesis ad premissa vocatis specialiter et rogatis. Postea vero anno, indictione et pontificatu quibus supra, mense septembri, die vicesima quinta, hora completorii vel quasi, personaliter constituta eadem testatrix bone discretionis mentis existens sed egritudine quodammodo detenta corporali dictum suum testamentum seu ultimam suam voluntatem quod seu quam ac omnia et singula inibi contenta, ordinata et narrata laudat, approbat et ratificat, augmentando legavit cappellanis dicte ecclesie de Breda tempore mortis ipsius testatricis residentibus cuilibet unum scutum antiquum semel dandum ; item cuilibet monialium apud Breda unum scutum antiquum semel. Item domicelle Zoete priorisse ultra hoc unum nobile Anglie semel. Item Yde sue pedisseque omnia vestimenta sua ad corpus suum spectantia una cum integro locadio suo. Item voluit quod executores sui disponant de quodam calice quem ipsa testatrix habet ubi eis melius videbitur expedire pro salute anime sue. Item voluit et ordinavit quod heredes sui, scilicet liberi sui, nichil acceptent de bonis suis nisi prius satisfecerint ad plenum de contentis, in testamento Theodorici dicti Stercke quondam mariti sui. Insuper quia Petrus filius suus de bonis feodalibus ipsius testatricis in Hollandia sitis tantum recepit ad quantum pars seu quota sua hereditaria ascendere poterit, idcirco ipsa testatrix voluit et ordinavit quod Petrus sit contentus suo debito et partem seu quotam suam, quam idem Petrus habuisset si ipsi testatrici obligatus non fuisset, legavit Heylwigi filie legitime ipsius Petri. Item partem seu quotam Alverardis filie sue de Emmekoven legavit filiis et filiabus ejusdem Alverardis, quoad proprietatem retento usufructu ipsi matri. Item pro uno crucibolo perdito de crucibolis Domini Johannis de Gagheldonc legavit valorem in pecunia parata. Supra quibus omnibus et singulis sic prescriptis memorata testatrix a me notario publico subscripto sibi confici et tradi publicum petiit instrumentum. Acta fuerint hec intra conventum monialium apud Breda predictarum in domo inhabitationis predicte testatricis, sub anno, indictione, mense, die, hora et pontificatu quibus supra, presentibus ibidem discretis viris et honestis dominis Hermanno, Scenckl et Johanne Keyaert presbyteris capellanis dicte ecclesie de Breda prescriptis testibus dicte Leodiensis diocesis ad premissa vocatis specialiter et rogatis. Postmodum vero anno et pontificatu quibus supra, indictione tertia secundum stilum curie Leodiensis, mensis octobris die quinta, hora vesperarum vel quasi eadem testatrix prescriptum suum testamen-

tum seu ultimam suam voluntatem prescriptam, quod seu quam omnia et singula ibidem contenta, narrata et ordinata, laudavit, approbavit et ratificavit. Adhuc augmentando legavit Theodorice filie Elizabeth filie sue de Bruekem quadraginta florenos Hollandie semel, in quibus mater ipsius legatarie testatrici tenetur. Item legavit Elizabeth filie filii sui Johannis de Nederven duodecim libras grossorum Flandrie, semel defalcandas de debito in quo idem Johannes pariter legatarie testatrici tenetur. Item Heylwigi filie Petri de Nederven duodecim libras grossorum Flandrie semel recipiendas de eodem debito in quo Johannes de Nederven predictus testatrici tenetur. Item legavit Elizabeth filie naturali Godefridi de Nederven octo libras grossorum Flandrie defalcandas de debito in quo pater legatarie testatrici tenetur. Item domino Wilhelmo de Wildrecht alias Fortis filio suo predicto legavit novem libras grossorum Flandrie vel duos meliores crucibolos quos habet ipsa testatrix et electio istius pertinebit ad heredes. Item legavit sanctimonialibus apud Breda decem et octo pulvinaria meliora cum duobus tapetis blancis dictis theutonice Sittenclederen quibus dicte moniales utentur in choro tantummodo et non alias. Item legavit pauperibus pannos quos habet perfectos aut in filo aut in lana existentes. Item quia juxta tenorum litterarum confectarum super successione et divisione factis inter dictam testatricem ex una parte et liberos suos ex alia parte de consensu dictorum liberorum dicta testatrix liberam habet potestatem disponendi quomodocumque voluerit de omnibus utensilibus et clenodiis ad eam ratione dicte divisionis pertinentibus, voluit et ordinavit eadem testatrix quod filii sui legatis supradictis mediantibus tam sibi quam filiis et filialibus suis factis stent contenti, quoad hoc quod de suis sororibus nihil petere poterunt de clenodiis, vestibus et aliis ornamentis dictis theutonice utzetten a dicta testatrice tempore matrimonii sibi traditis sed in similibus in omnibus aliis bonis ipsi testatrici invicem amicabiliter succedant et si quis vel qui heredum suorum dictam ordinationem suam nisus vel nisi fuerit vel fuerint impedire de jure vel de facto, voluit quod talis vel tales parte sua vel partibus suis privetur seu priventur, et illa pars vel ille partes electo Leodiensi et domicelle Johanne de Lecka et de Breda mediatim applicetur vel applicentur. Super quibus omnibus et singulis sic prescriptis sepedicta testatrix sibi a me notario publico subscripto sibi petiit publicum instrumentum. Acta fuerunt hec intra conventum monialium apud Breda in domo inhabitationis ipsius testatricis, presentibus ibidem discretis viris et honestis

have ghebrake, dat heeft Jacob voers. gheloeft te voldoene met sinen arve ende dat arve salmen vercopen met rechte tot Ghastel op die strate als have ; ende voert is vorwaerde ende gheloefte dat Jacob voers. dese voers. goede verwaren sal van dike, van weghe, van weteringhe, van tsheeren scote ende van allen anderen oncoste ende wanrade die daer op comen mach of mochte sonder der priorinnen van Breda ende haer convent cost. Ende die daer op comen mach of mochte sonder der priorinnen van Breda ende haer convent cost ende die priorinne van Breda met haren voecht ende haer ghemeyn convent heeft gheloeft Jacobe voers. often ghenen die dese goede besitten zullen, te vrien ende te waren van heeren ende vrouwen ende van allen wanrade die daer op comen mach van desen daghe achterwaert sonder arghelist daer in te soekene of voert te brenghene. Voert so ghelove ic Jacob voers. voer myn nacomelinghe ende so wie dese goede vercreghen moghen die priorinnen van Breda en haer ghemeyn convent, waer dat sake dat haer brieve verbornden of verloren worden of ghequetst worden aen haer zeghele ander brieven weder te gheven ende te doen maken met formen ende met voerwaerden als dese brieve begrepen also dicke ende menichwerf als die priorinne ende haer ghemeyn convent begherende es ende te doen mach hebben. In kennissen der waerheyt so hebben wi scepenen voerghenoemt desen brief open bezeghelt met onsen zeghelen. Ghegheven int iaer ons Heeren dusent driehondert tneghentich ende zevene op sente Pauwels dach conversio.

Overschrift : Cart. B fol. 1 vso ; cart. C, fol. 218 vso.

126.

1397, Januari 25. — *Voor de schepenen van Gastel, Gerard vander Mare en Marcelys Spierinc, getuigt Jan Clays Marenzoon tot erfcijns genomen te hebben van de priorinne van Breda tien bunder "willaerden" voor 18 oude groote.*

. . . Ende ware dat Jan voers. oft syn nacomelinghe oft yement die dese voers. goede besitten moge niet en gave oft betaelde toten daghe voers., soe mach comen die priorinne met haren voecht of die ghene die toenre is van desen brieve ende panden desen voers. chys an Jans voers. have oft yement anders die dese voers. goede besitten moghen of vercreghen moghen . . . *(volgt hetzelfde formu-*

dominis fratre Egidio ordinis Predicatorum de Buscoducis, Hermanno Scenckel et Johanne Keyaert presbyteris capellanis dicte ecclesie de Breda, testibus dicte Leodiensis diocesis ad premissa vocatis et rogatis in testimonium veritatis omnium premissorum. Demum sequitur tenor subscriptionis notarii in hac verba.

Et ego Christianus Bont clericus Leodiensis diocesis publicus imperiali auctoritate notarius, quia hujusmodi testamenti seu ultime voluntatis ordinationi, augmentationi ac omnibus et singulis aliis prenarratis dum sic ut premittitur fierentur et agerentur una cum prenotatis testibus presentibus interfui, ea que sic fieri vidi et audivi, idcirco hoc presens publicum instrumentum quod propria manu scripsi exinde confeci et in hanc formam publicam redigi signoque meo solito et consueto signavi rogatus et requisitus.

Akte gevidimeert door den deken en het kapittel van O. L. V. te Breda, op 2 Februari 1402 (nr. 175).

161.

1397, Januari 25. — *Voor de schepenen van Gastel, Gerard Vander Mare en Marcelys Spierinc, erkent Jacob die Wevere van de priorin van Breda gehuurd te hebben 10 bunder heide gelegen aan "ander monnicken goet van sente Bernaerts" voor 18 oude groote.*

Wy Gheraert vander Mare ende Marcelys Spierinc scepenen in Ghastele kennen met desen brieve dat voer ons quam Jacob die Wevere ende verlide dat hi vercreghen heeft ieghens der priorinnen ende haren voecht ende ieghens haer ghemeyn convent tot eenen gherechten arfchyse tien bunre wildert welc willaert gheleghen es ander monnicken goet van sente Bernaerts om achtien oude conincs grote monte van Franckericke of ander payment dat daer goet voer es opten dach van betalinghe, ende desen chys sal Jacob voers. betalen alle jare op sente Martyns dach inde winter. Ende waer dat saken dat Jacob voers. of syn nacomelinghe oft yement dese voers. goede vercrighen moghen oft besitten moghen niet en gave of en betaelde totten daghe voers., soe es voerwaerde ende geloefte dat die priorinne van Breda met haren voecht of so wie toenre is van desen brieve mach comen ende panden desen voerseiden chys aen Jacobs voers. have of yement anders die dese voers. goede besitten moghen sonder middelt waer si se vynt ofte houdere van desen brieve op haer goede voers. ; ende die have salmen vercopen metten rechte vanden lande op die strate oft ware te Berghen op die marct ; ende wes an die

in Oosterhout, Jacob van Bavel en Jonas vanden Oever, verklaart Hendrik Mettenzoon, schuldig te zijn aan Wouter Janszoon van Zevenbergen 7 loop rogge op 8 1/2 loopzaad land gelegen te Vrachel " in die heyninghe tusschen Hermans Heynkens broeder voirs. en syn ander goet dat des heilich geests onderpant is zuyt ende noert".

Ghegheven int jaer ons Heeren M° CCC°. tnegentich ende neghen op sente Gheertruden dach.

Origineel : Karters, nr. 124, op 8-21 cM., met twee zegels, één in bruin, het ander in groen was, op enkel strookje (verbonden met akte van 20 December 1429).

Op rugzijde : ... (XVIe e.). — Nu. 1°-7 loopen roghe joufrau Lysebet van Spaut. 7 loopen. — E (XVIIIe e.).

Afschrift : Cart. B, fol. 162 ; cart. C, fol. 115.

166.

1399, April 16. — *Voor de schepenen van Gastel, Gerard vander Mare en Marcelijs Spierinc, getuigt Jan Diericx, sone, van Overhof, als erfcijns genomen te hebben van de priorin van Breda de helft van 40 bunder heide, gelegen " metter noertsyde ander monnicken goet van Synte Bernaerts " voor 3 schellingen oude groote.*

Ghegheven int jaer ons Heeren dusent driehondert tnegentich ende negene opten sestyenden dach van aprille maent.

Afschrift : Cart. B, fol. 3 ; cart. C, fol. 217.

167.

1399, December 16. — *Voor de schepenen van Hertel (Terheijden), Claas Buys en Alaart Janszoon, erkent Peter Peterszoon genomen te hebben van Zebrecht Tierloet een goed met 12 voet dijk, gelegen " bider stoepe van Waghenbergh tusschen den dyck sloet op deen syde ende Jacob soens goet ende Aernd Jacops soens goet ende erfnisse, op dander syde strekkende metten noert eynde an Peters voirscr. goet ", voor eenen " ouden gouden gelders gulden vanden yersten yser die men rekent enen groten ergher dan een hollants gulden ".*

Int jaer ons Heren dusent driehondert neghen ende tneghentich, des dinxendaighs voer sinte Thomaes dach apostel.

lier als in voorgaanden brief) ... Int jaer ons Heeren dusent driehondert tnegentich ende zevene op sinte Pauwels dach conversio.

Afschrift: Cart. B, fol. 5 ; cart. C, fol. 215 vso.

163.

1397, Maart 12. — *Voor de schepenen van Ginneken, Arnd van Welle en Lambrecht die Jonghe, verklaart Sophie, Gheryts van Housenhout's vrouw, met haar momber, verkocht te hebben aan Arnd van Meer eene rente van 1 hollandschen gulden op een erf, gelegen tusschen Jan Lutarre en de kinderen Zebrecht Keyen "streckende totter straten toe", te Ginneken.*

Int jaer ons Heren M. CCC. zeven ende tneghentich twelf daghe in meerte.

Origineel: Karters, nr. 123 op 8-20 cM., voorzien van 2 zegels in groen was op dubbel staartje.
Op keerzijde: Enen holl. gulden Ghinneken (XVIe e.).
Afschrift: Cart. A, fol. 41 ; cart. B, fol. 99 ; cart. C, fol. 33 ; — (Bijgevoegde bemerking in cart. B : Item van desen chynse is noch oec een instrument ints convents kist).

164.

1398, November 15. — *Voor de schepenen van Breda, Jan die Ruysseneer en Peter Poelman, en de schepenen van Ginneken, Lambrecht die Jonghe en Rombout van Eyssel, getuigt Jan van Ghageldonc, zoon van Peter, verkocht te hebben aan Antoon Bloc vier sester en 2loop 's jaars, op pand volgens den brief van 5 October 1364* (nr. 97).
Int jaer ons Heeren. M. CCC. acht ende tnegentich, vyftien daghe in november.

Origineel: Karters, nr. 98, op 8-18 cM., met nog 2 der 4 zegels in groen was op dubbele strookjes doorgestoken met de brieven van 5 Oct. 1364 en 27 Juli 1392.
Geen aanteekeningen op rugzijde.
Afschrift: Cart. A, fol. 73 ; cart. B, fol. 129 vso ; cart C, fol. 75 vso.

165.

1399, Maart 17. — *Voor de schepenen van den heer van Sint-Jan*

Afschrift : Cart. A, fol. 46.

168.

1400, Juli 28. — *Voor de schepenen van Gilse, Godevaert van Newen en Jan Caernscot, bekent Peter van den Haenberghe verkocht te hebben aan Hendrik van Chaem 8 loop rogge, uit 3/4 bunder erf met huis, " neven Jans Jonghen erve op deen side ende den Scokinxghen deze op dander side ", te Gilse.*

Int jaer ons Heren M. CCCC. acht ende twintich daghe in Julio.

Afschrift : Cart. B, fol. 157 (*in randschrift :* Gelost A. 1641 in September ende 100 den vendant op rekeninge betaelt hadden en ick daer niet af geprofiteert — Het opschrift alhier : viij. lopen rogs. S. Mariae Paridaens). — Deze akte werd uitgeschrapt in dit cartularium.

169.

1400, October 1. — *Voor de schepenen van Gilse, Jan van Carnscot en Jan van Ghilse, getuigt jonkvrouw Catharina, natuurdochter van wijlen den Heer van der Lecke en van Breda met haar momber, verkocht te hebben aan Wouter van Ghoerle, priester, 2 pond en 16 penningen groote op verscheidene goederen te Gilse.*

Wy Jan van Carnscot ende Jan van Ghilze, scepen in Ghilze, orconden dat voer ons quam Joncvrouwe Kateline, natuerliken dochter ons liefs heeren wylen was tsheeren vander Lecke ende van Breda, die hi hadde van Katelinen Bertelmeeus dochter was vanden Water, met horen momber die hoer metten recht ghegheven waert, ende lyde dat si wittelyc vercoft hadde om een somme van ghelde die haer vol ende al betaelt is heren Wouter van Goerle priester, twee pondt ende zesthien penninghe grote tsjaers erfchyns payments, daer deen coman den anderen mede betalen mach, te ghelden erflyc ende alle jaer op sente Mertyns dach inden winter, uut alrande onderpanden gheleghen in die Vyf Hoeven in die ghilsghe Vucht tote Ghilsghe, ende alrande persone hierna ghenoemt, jaerlicx uut reyken, dats te weten Godevaert uuten Berghen van tween buynren ende een vierendeel zesse scellinghe grote payen. vorscr. Item Peter Boyst van tweeen buynren een derdedeel min drie scellinghe vier penning grote. Item Wieric die Jonghe ende Nys van Riele van drien buynren zoeven scellinghe neghen penning grote. Item Jan Oebrecht van drie buynren zesse scellinge grote.

Item Ghysbrecht Zwevers erfghenamen van hoeren deel van vyftalven buynre vyf scellinghe grote ende Wynric van sinen deel vanden selven goede drie scelling grote. Item Goeswyn van Chaem van anderhalven buynre drie scellinghe grote. Item Heynric Godevaerts Reyners soens van drien buynren zoeven scellinghe drie penning grote payen vors. Te vryen ende te waren desen onderpande vors. metten erfchynse vors, behoudelyc dien dat heer Wouter vors. jaerlicx uut reyken sal van den vors. erfchyse den heer van Asperen enen groten ende Aernst van Pollanen twee grote payen vors. In welken erfchynse voers. heer Wouter voers. ghevest is ende toe ghedaen met vonnisse ende met recht so dat hi hem seker es ende vast. In orconde desen brieve met onsen seghelen beseghelt in 't jaer ons Heeren M. ende vierhondert, op sente Baven dach.

Origineel : Karters, nr. 126, op 13-24 cM., met één zegel (het tweede ontbreekt) in bruin was op dubbel strookje.
Op rugzijde : Nonnen. — Datum per W. Oesterzele. — H. Wouter, Goerle (XVIe e.). — Ghilze ij pont. g. xvjd (XVIIe e.). — 2 pont 16 pen. groot Claes Servaes tot Riel cum suis. — A (XVIIe e.).
Afschrift : Cart. A, fol. 60 ; cart. B, fol. 116 ; cart. C, fol. 54.

170.

1400, December 3. — *Voor de schepenen van Ginneken, Jan Godevaertszoon en Willem die Moelneer, getuigt Hendrik Dircx Jonghe sone met zijn broer Peter. 1 1/2 bunder land verdeeld te hebben, " ter vaert neven Henric Dircx erve van der Moelen op deen side ende Jan Godevaerts sones erve op dander side " en vercijnst aan 10 loop rogge 's jaars.*

Int jaer ons Heeren M. ende vierhonderd, drie daghe in december.

Origineel : Karters, nr. 129, op 9-13 cM., met twee zegels in groen was, op dubbele strookjes.
Op rugzijde : 10 loop s. — Nu. 16. — E (XVIIIe e.).

171.

1401, Mei 14. — *Voor de schepenen van Breda, Gherit Reysenaelden en Peter Poelman, erkent Willem Ghys Willem Ghyszoon verkocht te hebben aan Jan Wegekaert 1/3 van 9 veertelen rogge, op huizen*

en erven gelegen buiten het gasthuis van Breda, tusschen Matheus Alaerts en Jan Zoenen, 6 1/2 loopzaad groot.

Int jaer ons Heeren M. vierhondert ende een veerthien daghe in Meye.

Origineel : Karters, nr. 134, op 9×20 cM., voorzien van 2 zegels in groen was op dubbel strookje.
Op rugzijde : Teghen Wezebaert een derde deel van neghen viertel rogs (XVIe e.). — Breda. — Dingman Matysen. Een veertel ende Joost Jansen Slootmaker, twee vertelen, tsamen iij vertelen (XVIIe e.). — Erft pacht opt gasthuys eynt — Van Art de Leeu. — Litt. D. — Nu. 4 (XVIIIe e.).
Afschrift : Cart. A, fol. 71 vso ; cart. B, fol. 127 ; cart. C, fol. 70 vso (*Titel alhier :* van iij vertelen, die Aert de Leeu den cloester beset heeft).
Gevidimeerd in notarisbrief van 7 Aug. 1439.

172.

1401, Juni 11. — *Voor de schepenen van Breda, Peter die Bonthe en Dierik Die Roever, verklaart Michiel van Beringhen, Willemszoon van Beringhe, verkocht te hebben aan Margriet " Peter Bastaerts wittiohe dochter " 3 sester rogge erfpacht op een huis en hoeve met 9 bunder erf, gelegen te Teteringen, tusschen Michiels erf en 's heerenstraat.*

Int jair ons Heren M. vierhonderd ende een elf daghe in Junio.

Origineel : Karters nr. 136, op 9×22 cM., met 2 zegels in bruin was, op dubbel staartje.
Op rugzijde : Michael van Beringhen, 3 sesters 1401. 12. — Die ij sesters heft men binnen cloester het derde sester heffen ... Daeme " (XVIe e.). — Noch onbekent. — Nr. 2 (XVIIIe e.).
Afschrift : Cart. A, fol. 67 vso ; cart. B, fol. 124 vso ; cart. C, fol. 66 vso.

173.

1401, Juni 22. — *Vor de schepenen van Gilse, Jan van Caerscot en Jan van Ghilse, bekent Wouter van Goerle, priester, met zijn momber, verkocht te hebben van Catharina synre natuerliker dochter die hi van joncfrou Jueten Bystroes hadde, der nonnen " 2 pond en 13 penningen groote, te Gilze, vlogens opgave van den pandbrief van 1 October 1400.*

Int jair ons Heren dusent vierhondert ende eene twee ende twentich daghe in junio.

Origineel : Karters, nr. 127, op 8×20 cM., met 2 zegels in bruin was op dubbel strookje, doorgestoken met den brief van 1 Oct. 1400.
Op rugzijde : Geen aanteekening.
Afschrift : Cart. A, fol. 60 ; cart. B, fol. 116 ; cart. C, fol. 54 vso.

174.

1401, Juni 23. — *Voor de schepenen van Breda, Jan die Ruckeneer en Hendrik vanden Water, getuigt Jan de Bonte verkocht te hebben aan Jan van Caerscot 6 schellingen groote, eene erfenis van zijn neef Jan Bays den Teenmaker, op één bunder beemd gelegen in den Beysdonc " op die een side neven die steghe in die Byesdonc ende Pauwels Beckers erve op dander side ende Henrix erve van Hoedonc op deen eynde ende Claes Betten erve op dander eynde dat Zoetmans was ".*

Int jair ons Heren dusent vierhondert ende eene, drie ende twentich daghe in Junio.

Origineel : Karters, nr. 137, op 9×22 cM., met 2 zegels (verbrokkeld) in bruin was op dubbele strookjes.
Op de rugzijde : Jacop Verbachmans xiijz s. — Jan die Bonte (XVIe e.). — Anno Iquinto xxiij Junii hora quarta post meridiem presentibus in domo domine de monasterio vallis Ste Katherine in presentia dominorum requisitorum Dno Petro filio Johannis Noydens de Loerdam et Johanne filio Wilhelmi Andree recepit domicella Sophia relicta quondam Wilhelmi Scobbelant dedit monasterio predicto in presentia Adami de Goerle sui mamburni censum sex solidorum retroscriptorum (XVIIe e.).
Afschrift : Cart. A, fol. 32 vso ; cart. B, fol. 46 vso ; cart. C, fol. 54 vso (Titel : Van vj scellinge grote).

175.

1402, April 13. — *Voor de schepenen van Breda, Peter die Bonthe en Andries Bueth, erkent Jan die Smit Boydenszoon verkocht te hebben aan Peter Willem Smeetszoon, zijnen oom, één sester rogge, te Princenhage, volgens voorwaarden uit brieven van 14 Juli 1366 en 25 Januari 1371* (nr. 104 en 121).

Int jaer ons Heeren M. vierhondert ende twee derthien daghe in aprille.

Origineel : Karters, nr 77, van 8×18 cM., met 2 zegels in bruin was, op dubbele strookjes, doorgestoken met de genoemde karters.
Afschrift : Cart. A, fol. 67 ; cart. B, fol. 143 vso (Item van dezen zesten voers. is oec een instrument daer dese iij voers. brieve oec in staen) ; cart. C, fol. 92 vso.

176.

1402, April 20. — *Voor de schepenen van Breda, Dierik die Roever en Gherijt Reysnaelden, erkent Dierik Teylmanen verkocht te hebben aan Hijldegonde Pauwels Bystroes dochter en vrouw van Jan Ruyckeneers, 2 schellingen oude groote te Breda, volgens inhoud van den pandbrief van 18 Januari 1359* (nr. 77).

Int jaer ons Heeren M. vierhonderd ende vier, twentich daghe in Aprille.

Origineel : Karters, nr 44, op 9×22 cM., met 2 zegels in bruin was op dubbel doorgestoken staartjes.
Afschrift : Cart. A, 39 vso ; cart. B, fol. 59 vso ; cart. C, fol. 20 vso.

177.

1402, Mei 28. — *Voor de schepenen van Ginneken, Lambrecht die Jonghe en Jan Godevaertsz., verklaart Peter Dircx Jenghenz., verkocht te hebben 10 loop rogge aan Gheryt den Langhen volgens inhoud van den schepenbrief van 3 December 1400* (nr. 170).

Int jaere ons Heeren M. vierhondert ende twee acht ende twintich daghe in Meye.

Origineel : Karters, nr 130, op 6×9 cM., met 2 zegels in bruin was op dubbel strookjes, doorstoken met de karter van 3 December 1400.
Op rugzijde : geen aanteekening.

178.

1402, Juni 22. — *Voor de schepenen van Breda, Gerijt Reysnaelden en Peter Poelman, verklaart Jan Smijt verkocht te hebben aan Willem " Jan Tierloets sone die Bastaert " twee schelling groote op huis en erf gelegen in de gasthuisstraat tusschen Willems erf en Zebrecht van der Vaert te Breda.*

Int jaer ons Heren dusent vierhondert ende twee, twee ende twintich daghe in Junio.

Origineel : Karters, nr 139, op 10×19 cM., met 2 (beschadigde) zegels in groen was op dubbel strookjes.
Op keerzijde : 1402. Item Beeck, in de gasthuisstraat iiij s. ij ort. — Nieuwenstraet. — Nr 24 (XVIIe e.).
Afschrift : Cart. A, fol. 11 (en werd hier verkeerd opgegeven : *1422)* ; cart. B, fol. 50 vso ; cart. C, fol. 16 vso.

179.

1402, September 2. — *De deken en het kapittel van Breda vidimeeren het testament van We. Elisabeth de Starcken, van 31 Juli 1395* (nr. 160).

Datum in nativitate Domini millesimo quadringentesimo secundo mensis septembris die secunda.

Origineel : Karters nr 122, op 42×47 cM., voorzien met het zegel van het kapittel in bruin was, op dubbelen staart.
Op de keerzijde : Van een rentien inde Caterstraet 4 oude grooten super domo (XVIIe e.). — Jois Tierlot. Apparet sine onere. — Legavit nobis domicella Elisabeth filia Petri Tierlot vidua Theoderici Stercken a° 1395, ultima Julii. — — Noch onbekent (XVIIIe e.).

180.

1402, November 8. — *Voor de schepenen van Breda, Dierik die Roever en Andries Both, erkent Hendrik die Smijt van Korvele verpacht te hebben aan de priorin en het convent der nonnen van Breda 2 loopzaad land, gelegen aan het klooster neven " het straetken dat uutcoemt neven dat gasthuys " voor 1 sester rogge.*

Int jaer ons Heren duysent vyerhondert ende twee acht daghe in november.

Origineel : Karters nr. 141, op 6×20 cM., met 2 zegels in bruin was op dubbel staartje.
Op rugzijde : Item. ij loopen saet. lands die waren Hubrecht Ypelaer. — Boomgaert (XVIe e.). — 2 loopenzaet bij gasthuysstraeten. — Niet op de charte van 't clooster. — 3. — Hopveldelen. — Litt. B. B. (XVIIIe e.).
Afschrift : Cart. A, fol. 65 vso. ; cart. B, fol. 126 ; cart. C, fol. 68 vso.

181.

1403, Maart 14. — *Voor de schepenen van Breda, Peter Poelman en Andries Buth, erkent Willem Jan 'Claeszoonszoon verkocht te hebben aan Gheryt Reysenaelden een land gelegen achter de nonnen te Breda tusschen het goed " neven Zeebrecht Tierloets erve op d'een side ende der nonnen erve voirs. op dander side ", waarop 5 veertelen rogge staan ten gunste van het gasthuis van Breda.*

Int jaer ons Heeren M. vierhondert ende drie veerthien daghe in meerte.

Origineel : Karters nr 142, op 6×18 cM., met 2 zegels in bruin was, met dubbel strookjes.

Op rugzijde : After die nonnen. — Vanden lande after den nonnen (XVIe e.). — Een stuck lants achter het clooster van Breda gelegen dat het clooster cocht van Cornelis Bartholomeus Eycken. — Dit zijn brieven van ghecocht goet. — F. (XVIIe e.).

Afschrift : Cart. B, fol. 54.

182.

1403, October 10. — *Voor de schepenen van Breda, Peter die Bonthe en Peter Poelman, getuigt Avezoete van den Wyngaerde, met haren man en voogd, Steven van Heestaden, verkocht te hebben aan de priorin en de nonnen van Breda voor de kosterse en de kerk eenen " guilhelmus " hollandsche gulden, op de rechte helft van eene schuur en erf in de Caterstraat " neven Jan Kammer erve op deen syde ende Andries Buths erve op dander side ".*

Int jaer ons Heren dusent vierhondert ende drie, thien daghe in Octobri.

Afschrift : Cart. A, fol. 13 vso. *Bijschrift* : En staet niet in den register van Me-vrouwe vande Veken, etc.).

183.

1404, Februari 22. — *Voor de schepenen van Oosterhout, Hendrik van Loen en Zebrecht Zebrechtszoon, verklaart Cleys Jans Boudenszoon verkocht te hebben aan Maes Coeninc een sester rogge erfpacht, te heffen op Ghiben Roelenszoon, en verpand op 11 loopzaad land en 1/2 bunder beemd, volgens schepenbrief van 21 September 1388* (nr. 148).

Ghegheven int jaer ons Heeren dusent vierhondert ende viere xxij daghe in februario.

Origineel : Karters, nr 113, op 9×17 cM., met 2 zegels in zwart was op dubbele strookjes, doorstoken met den brief van 24 September 1388.

Afschrift : Cart. B, fol. 162 vso ; cart. C, fol. 116.

184.

1404, Maart 2. — *Voor de schepenen van Breda, Gherijt Reysnaelden en Hendrik van den Water getuigt Hildegondt, vrouw van Jan Ruyckeneer, den oude, met haren voogd, en Jan Ruyckeneer, haren*

zoon, verkocht te hebben aan Ansem van den Hoec, als kerkmeester te Breda, 2 schellingen oude erfcijns verpand volgens schepenbrief van 18 Januari 1359, en 20 April 1402 (nr. 77 en 176).

Int jaer ons Heeren M. vierhonderd ende vier twee daghen in merte.

Origineel : Karters, nr 45, op 8×22 cM., met 2 zegels in bruin was, op dubbel strookjes doorstoken in den brieven van 18 Januari 1359 en 20 April 1402.
Afschrift : Cart. A, fol. 39 vso ; cart. B, fol. 59 vso.

185.

1404, October 14. — *Voor de schepenen van Gilze, Jan van den Haenberghen en Jan van Ghilze, erkent Hendrik Zebrechtszoon tot erfpand genomen te hebben van Simon Willems Ouwerszoon een bunder goed gelegen " ten Ryden neven tsheeren strate op deen side, ende Peter Goesen erve op dander side ", en 1/2 bunder goed, gelegen " aen die Scoeten, met Peter Goesen erve ghemein " voor 1 halster rogge, met als onderpand het huis dat er op staat.*

Int jaer ons Heeren M. vierhondert ende vier veerthien daghe in Octobris.

Origineel : Karters, nr 147, op 9×21 cM., met 2 zegels in bruin was op dubbele strookjes.
Op de keerzijde : Twee veertelen erff rogge gekomen van Aert Jans Leeuw der nonnen knecht geweest. Ten Ryen (XVIIe e.). — Nu. 2. — H. (XVIIIe e.).
Afschrift : Cart. B, fol. 150 ; cart. C, fol. 100 (*Titel :* Een halster rogs. Aert die Leeu).
Gevidimeerd in notarisbrief van 7 aug. 1439.

186.

1405, Juni 5. — *Voor de schepenen van Breda, Andries Buth en Jan Boyken, erkent Gherijt Reysenaelden verkocht te hebben aan Mercelys Aertszoon, een land volgens opgave van plaats en voorwaarden uit de schepenakte van 14 Maart 1403* (nr. 181).

Int jaer ons Heeren M. vierhondert ende viven, viven daghe in Junio.

Origineel : Karters, nr 143, op 6×18 cM., met 2 zegels in groen was op dubbel strookje doorstoken met de akte van 14 Maart 1401.

Geen aanteekeningen op de keerzijde.
Afschrift : Cart. B, fol. 54 ; cart. C, fol. 100 vso.

187.

1405, Juni 8. — *Voor de schepenen van Gilze, Jan van den Haenberghen en Jan van Kaertscot, belijdt Simon Willem Ouwerszoon verkocht te hebben aan Lysbet, zijne zuster, 1 halster rogge, volgens de voorwaarden van den schepenbrief van 14 October 1404* (nr. 185).

Int jaer ons Heeren M. vierhondert ende viven, acht daghe in Junio.

Origineel : Karters, nr 148, op 7×18 cM., met 2 zegels in bruin was, op dubbele strookjes doorstoken met den brief van 14 October 1404.
Afschrift : Cart. B, fol. 150.
Gevidimeerd in notarisbrief van 7 Aug. 1439.

188.

1406, April 12. — *De deken en het kapittel van O. L. V. te Breda vidimeeren de akten van 2 Februari 1280* (nr. 7) *en van 2 November 1290* (nr. 22).

. . . anno a nativitate Domini millesimo quadringentesimo sexto, duodecima die mensis aprilis.

Origineel : Karters, nr 151, op 28×28 cM., met een zegel in bruin was, op dubbel strookje.
Op rugzijde : Dit is eenen vidimus vander erffgoeden onder Roosendaal, Woude (XVIIe e.). — 1287 en 1406. — H. — Dit is een vidimus van zekeren goeden onder Roosendale Woude ende dair rontomme gelegen (XVIIIe e.).

189.

1406, Mei 23. — *Voor de schepenen van Breda, Peter die Bonte en Jan Boyken, verklaart Peter Denyszoon en zoon van Kathelyn Ysac, verkocht te hebben aan jonkvrouw Oeden, vrouw van Jan van Ghiesen, 58 grooten 's jaars erfcijns volgens bepalingen van den schepenbrief van 15 Januari 1391* (nr. 152).

Int jaer ons Heeren M. vierhondert ende zesse, drie ende twintich daghe in meye.

Origineel : Karters, nr 117, op 9×17 cM., met 2 zegels in bruin was, op dubbel strookjes, doorstoken met den brief van 15 Jan. 1391.
Afschrift : Cart. A, fol. 20 ; cart. B, fol. 45 vso ; cart. C, fol. 11.

190.

1406, Augustus 4. — *De zusters van Breda denken te zwaar belast te zijn bij de vordering van 65 goudgulden bij gelegenheid van de aanstelling van Jan van Beieren tot prinsbisschop, en stellen zaakgelastigden aan tot het bekomen van een vermindering en van een verlenging van het betalingstermijn.*

In nomine Domini. Amen. Universis et singulis has presentes litteras seu hoc presens publicum instrumentum visuris et audituris, priorissa et conventus monasterii vallis sancte Katherine, Premonstratensis ordinis, Leodiensis diocesis, salutem in eo qui est omnium vera salus et protectio, cum agnitione veritatis infrascriptorum Noveritis nos novissime per quasdam litteras monitorias a venerabili viro domino Johanne de Boecholt, decano ecclesie collegiate beatorum apostolorum Coloniensis, asserente se judicem et conservatorem subdelegatum privilegiorum et jurium episcopalium reverendi in Christo patris ac domini nostri domini Johannis de Bavaria electi Leodiensis, taliter qualiter impetratas ac emanatas, monitos fuisse, ut infra certum terminum nondum preteritum seu elapsum satisfaceremus eidem reverendo patri domino Electo seu ejus collectori ipsius nomine de summa sexaginta quinque florenorum Renensium aureorum, ratione et occasione subsidii dicto reverendo patri per universalem clerum civitatis et diocesis Leodiensis nuper generose sub certa forma concessi, per quam quidem monitionem et ejus executionem, nimium et ultra modum gravati sumus, tum ex eo quia dicta monitio excessive transcendit taxam per nos in subsidium episcopale solvi consuetum, tum ex eo quia adeo et in tantum in diversis oneribus, dampnis et instaurationibus et reparationibus ruinarum dicti nostri monasterii sumus dampnificati et gravati, quod dictum subsidium nequaquam pro hac vice vel saltem infra terminum dicte monitionis exsolvere non possumus. Ne igitur per dictam monitionem et ejus executionem per dictum judicem et conservatorum subdelegatum ad aliquas suspensionis, excommunicationis vel interdictionis sententias seu alias fulminationes contra nos seu nostrum monasterium de facto procedatur et per hoc onus oneri nostro addatur, nos priorissa et conventus predicti ob hoc in choro ecclesie dicti nostri monasterii, tanquam in loco capitulari, capitulo ad hoc indicto, capitulariter congregati,

omnibus et singulis melioribus via, modo, jure et forma, quibus potuimus, fecimus, constituimus, creavimus et solempniter ordinavimus ac per presentis ordinamus, facimus et creamus nostros veros legitimos et indubitatos syndicos, procuratores actuum, factorum, negotiorumque nostrorum infrascriptorum gestores ac nuntios speciales et generales, ita tamen quod generalitati per specialitatem non causetur prejudicium nec econtra : discretos viros et honorabiles magistros Henricum Moy et Johannem de Rivo in curia Leodiensi advocatos, Arnoldum de Crekelhoven, Johannem de Rivo et Theodoricum Heyn in pretacta curia procuratores, absentes tanquam presentes et eorum quemlibet insolidum ita quod potior conditio occupantis non existat, sed quod unus ipsorum inceperit alter eorumdem prosequi valeat et finire ad comparendum pro nobis nostroque nomine coram dicto domino decano judice et conservatore subdelegato, necnon ad dicendum, proponendum et allegandum contra dictas monitionem, et ejus executionem ac contra summam prenotatam necnon ad informandum dictum reverendum patrem dominum electum ac ejus collectorem et officiatos quoscumque de et super dampnis, oneribus et reparationibus pretactis dicti nostri monasterii, ac de et super minoritate et insufficientia prebendarum personarum ac monialium nostri monasterii pretacti, petendumque, et obtinendum nos ac dictum nostrum monasterium a solutione dicti subsidii gratiose quitari et absolvi, vel saltem dictam summam sexaginta quinque flor. ren. pretactorum ad taxam solitam per nos in subsidium episcopale dari consuetam reformari et diminui, dictique subsidii solutionis terminum ad terminum nobis competentem exponi et prolongari, juramentumque quodcumque licitum et consuetum in premissis necessarium in animas nostras prestandum ; dantes et concedentes dictis nostris syndicis et procuratoribus ac eorum cuilibet plenam et liberam potestatem ac mandatum speciale a pretactis litteris monitoriis et earum executione necnon a quibuscumque suspensionis, excommunicationis et interdicti sententiis et fulminationibus ac a pretacta summa sexagintaquinque florenorum pretactorum et ipsius summe solutione, necnon a quocumque gravamine nobis seu nostro monasterio ex premissis illato seu quomodolibet inferendo contra dictum pretensum judicem subdelegatum ac dictum reverendum patrem et ejus collectorem ac contra quoscumque alios ad quemcumque judicem superiorem seu sedem apostolicam appellantes et provocantes apostolicosque petentes et obtinentes nosque et nostrum monasterium et bona tuitioni, protectioni et defensioni dicti judicis

superioris vel sedis apostolice supponentes, provocationem et appellationem intimantes et insinuantes dictamque appellationis causam prosequentes et finientes, ceteraque omnia et singula facientes et procurantes que in premissis necessaria fuerint quomodolibet seu etiam oportuna, promittentes per presentes ratum, gratum, firmum et approbatum tenere et habere totum et quidquid in premissis per dictos nostros syndicos seu alterum eorum conjunctim vel disjunctim actum, factum fuerit vel procuratum ac dictos nostros syndicos et procuratores relevare et indempnos servare. In quorum omnium et singulorum premissorum fidem et testimonium has presentes litteras seu hoc presens publicum instrumentum nostri fecimus sigilli appensione muniri et sigillari ac per discretum virum Wilhelmum Haghen notarium publicum subscriptum subscribi et signari. Datum et actum in loco preexpresso sub anno a nativitate Domini millesimo quadringentesimo sexto, indictione quartadecima, mensis Augusti die quarta, hora capitulari de mane, pontificatus sanctissimi in Christo patris ac domini nostri domini Innocentii divina providentia pape septimi anno secundo ; presentibus ibidem discretis personis et honorabilibus venerabili viro domino Johanne vanden Venne, decano ecclesie collegiate beate Marie opidi de Breda, fratre Theodorico investito de Alfen canonico regulari ordinis Premonstratensis ac Henrico Culits et Johanne Naghel presbyteris capellanis dicte ecclesie de Breda, testibus fide dignis Leodiensis diocesis ad premissa testificanda specialiter vocatis et rogatis.

Et ego Wilhelmus Haghen de Beke presbyter Leodiensis diocesis, sacra imperiali auctoritate publicus ac venerabilis curie Loediensis notarius, quia pretactis syndicorum ac procuratorum constitutioni, electioni, nominationi et ordinationi, pretactis donationi, promissioni et revelationi singulisque aliis premissis, dictis sicut premittitur agerentur et fierent, una cum prenominatis testibus presens interfui eaque sic fieri vidi et audivi, idcirco ob requisitionem dictorum priorisse et conventus hoc presens publicum instrumentum exinde confeci et in hanc formam publicam redegi signoque meo solito et consueto una cum appensione sigilli dictorum priorisse et conventus signavi in testimonium veritatis omnium premissorum.

Origineel : Karters, nr 152, op 32×28 cM., voorzien van het teeken van den notaris (Het aangekondigd zegel van het klooster ontbreekt).

Op rugzijde : Procuratorium. — Daertoe Willem Usselen 6 g. xviij miten betaelt Willem Volkert van een halven buyndert moers metten gronde in die Vucht... Item Claes Pirkens xvj g. vans dacker ; Willem die Bonte x vloms g.

die betaelt . . . op die vismert op een haaf en erve . . (XVIIe e.). — Ad nihil servit. — H. (XVIIIe e.).

191.

1407, Januari 6. — *Peter van der Beversluys en Dirk Crauwel, mannen van Pieter van Hambroec, zoon van Jan Maeszoon getuigen dat Peter van Hambroec verkocht heeft aan Roeloff van Ryswyc 17 oude groote en 10 oude mijten op 2 bunder beemd gelegen in de Vucht, " neven Heinricx erve van den Hoeve op deen side ende Harman Andriessoens erve op dander side ".*

Int jaer ons Heeren M. vierhondert ende zeeven zesse daghe in Januario.

Origineel : Karters nr 153, op 9×15 cM., met 2 zegels in bruin was op dubbel strookje.

Op de keerzijde : xvij oude groote tornoyse ende x oude myten (XVIIe e.). — 1407. 6 Januari. 1-2 buender landen in de Vuegt. — Noch onbekent (XVIIIe e.).

Afschrift : Cart. A, fol. 39 ; cart. B, fol. 59 ; cart. C, fol. 20 vso.

192.

1407, Januari 18. — *Voor de schepenen van Breda, Peter Poelman en Mercelys Aertszoon, getuigt Michiel van Beeringhen overgegeven te hebben aan zijne dochter Margriet 4 schellingen, verpand in de Vucht op een bunder beemd, gelegen tusschen het erf van Hendrik Brouwers en dat van Jan vanden Velde.*

Int jaer ons Heren M. vierhondert ende soeven, achthien daghe in Januario.

Origineel : Karters nr 157, op 9×18 cM., met 2 zegels in groen was op dubbel strookje.

Op de rugzijde : Het clooster van Vredenbosch 1 x. st. Teteringen. — X. (XVIIe e.).

Afschrift : Cart. A, fol. 35 ; cart. B, fol. 51 vso. (hier is bijgevoegd : Item van desen chynse voers. is noch een instrument in die brief kist) ; cart. C, fol. 17 vso.

193.

1407, Februari 28. — *Voor de schepenen van Breda, Andries Buth en Mercelys Aertszoon, bekent Jan van Baerle gekocht te hebben van " Jan Jan Ludekens soens natuerlike sone ", 1 bunder beemd gelegen in Spoerdonc, tusschen het erf van heer Jan van den Camp*

en dat van Pauwel van Hoesenhout, tegen 9 schellingen en 6 penningen.

Int jaer ons Heeren M. vierhonderd ende zoeven acht ende twintich daghe in februario.

Origineel : Karters, nr. 154, op 6×23 cM., met 2 zegels in groen was op dubbele strookjes.

Op kerrzijde : Jan van Baerle. — Jan Loes s. in den Ghier (?) (XVIe e.). — Den brief van Breda. van Loy. — Philips Valkenberchs aen Jacob Jude Pellicaen xxj st. ort 9 schellinge (XVIIe e.). — 6 penninge op een bempt in Spoerdonc. — Op recht noch niet bekent. 1434 (XVIIIe e.).

Afschrift : Cart. A, fol. 34 vso ; cart. B, fol. 49 vso ; cart. C, fol. 15 vso.

194.

1407, Mei 3. — *Voor notaris Johannes Decani de Rivo van Breda, clericus, verklaart Walter van Goerle, kanunnik van St. Pieter te Hilvarenbeek, met zijn broer Jan de Herzelle en hun oom Walter de Goerle afstand te doen aan hun tante en zuster zuster Luitgarde van Goerle, in St. Catharinadal, van hun recht op de tienden van Goerle, een cijns van 6 oude groote uitgezonderd, voor het kapittel van Hilvarenbeek en 1/2 mudde rogge voor het jaargetijde van Zuster Luitgardis.*

In nomine Domini. Amen. Serie presentis instrumenti publici cunctis pateat evidenter quod anno a nativitate Domini millesimo quadringentesimo septimo, indictione decimaquinta, mensis maii die tertia, hora vesperarum, pontificatus sanctissimi in Christo patris ac domini nostri domini Gregorii divina providentia huius nominis pape duodecimi anno primo, coram honorabilibus et religiosis personis dominabus Elisabeth de Breda priorissa et conventu monasterii vallis beate Katherine prope Breda, ordinis Premonstratensis, Leodiensis diocesis, conventualiter ac capitulariter in unum propter hoc convocatis et congregatis, in presentia mei notarii publici et testium subscriptorum personaliter constituti honesti viri dominus Walterus de Goerle, canonicus ecclesie collegiate sancti Petri Bekensis, dicte diocesis, ac Johannes de Herzelle ejus frater et Walterus de Goerle ipsorum fratrum avunculus sponte et ex certa eorum scientia ac matura deliberatione prehabita ut dicebant melioribus via, jure, modo et forma quibus melius et effacius potuerunt et debuerunt tam conjunctim quam divisim, tam pro se quam eorum heredibus et successoribus, renuntiaverunt atque cesserunt ac cedunt et renunciant pure, libere, simpliciter et in totum totali

decime seu parti decime quam dudum bone memorie religiosa mulier domina Luytgardis de Goerle dicti monasterii monialis dictorum fratrum Walteri et prefati Walteri soror dum vivit in territorio de Goerle habere et possidere dinoscebatur et que inibi ad ipsam spectare et pertinere consuevit ac omni juri et actioni in ipsa decima seu parte ejusdem ipsius domino Waltero Johanni et Waltero conjunctim seu divisim tam ex causa successionum quam alias qualitercumque et quomodocumque competentibus et competere valentibus ad opus prepositure dicti monasterii ac hujusmodi decimam seu partem ejusdem necnon jus et actionem protactas in manibus dictarum dominarum priorisse et conventus ad opus dicte prepositure acceptantium omnino transportarunt et transportant, nihil jure aut actionis eis in illis retinendo, salvis et exceptis sex grossis veteribus annui census capitulo ecclesie Bekensis necnon dimidio modio siliginis annui pactus monialibus dicti monasterii pro anniversario dicte domine Luytgardis singulis annis hereditarie de et ex dicta decima seu parte ejusdem debitis ac competentibus et solvendis, salva etiam ac mediante conditione tali, videlicet quod domicelle Luytgardis filia Walteri de Goerle et Margareta filia Johannis de Herzelle predictorum dicti monasterii moniales residuum dicte decime seu partis ejusdem ultra dictos sex grossos veteres et dimidium modium siligi supercrescens singulis annis quandiu vixerint et non ultra percipient, habebunt et assequentur mediatim et equali portione, ita quod post cujuslibet earumdem domicellarum Luytgardis et Margarete obitum media pars dicti residui ad preposituram dicti monasterii perpetuo cedet ac perveniet et devolvetur hujusmodique decima seu partem ejusdem ac jus et actionem predictas dicte prepositure sub et mediantibus ac salvis modo et forma ac conditionibus prelibatis, donarunt et contulerunt ac dant, donant et conferunt per presentes donatione simplici et perfecta facta inter vivos absque aliqua spe revocandi ac promiserunt et promittuntur iidem Dominus Walterus Johannes et Walterus pro se et suis heredibus et successoribus et tam conjunctim quam divisim. . . . In quibus premissis omnibus et singulis dicte priorissa et conventus consenserunt ac quantum in eis fuit ea laudarunt rectificaverunt et approbaverunt et etiam acceptarunt sub modo, forma et condicionibus prelibatis. Super quibus premissis omnibus et singulis tam dicti dominus Walterus ac Johannes et Walterus quam domine priorissa et conventus predicti a me notario publico subscripto fieri petierunt instrumentum unum publicum seu plura publica instrumenta. Acta fuerunt hec in camera conventus dicti monasterii presentibus ibi-

dem honorabilibus et discretis viris Johanne Lewe et Petro Meyers opidanis opidi de Breda testibus dicte leodiensis diocesis ad premissa vocatis specialiter et rogatis.

Et ego Johannes decani dictus de Rivo de Breda clericus Leodiensis diocesis publicus imperiali auctoritate notarius . . .

Afschrift : Bundel II, nr 3. (door notaris Jan vanden Zande gelegaliseerd).

195.

1407, Mei 8. — *Voor de schepenen van Roosendaal* " in 't lantgherechte ", *Michiel Heinrics Stephenssoenszoon en Haghen Govaertszoon bekent Lysbet Laureys Leuwe, met haren voogd Peter Leuwen, schuldig te zijn aan Hendrik Knaep Janszoon 4 gouden Geldersche gulden, verpand op 4 gemet land, liggend " op zuut eynde aen enen baen sloet die van boven neder coemt loepen ende aen die west syde is gheleghen Peter Leeuwen met sinen arve ende aen noert eynde is gheleghen Dieryc Boeyst met sinen arve ende op die oest syde is gheleghen Lammen met sinen erve ". Dit werd veronderpand op 1 bunder land " gheleghen metten zuut ende bider ouder vaert ende aen die west syde is gheleghen Ghysel Doesnyt met sinen arve ende aen noert ende is gheleghen Pauwels Scute met sinen arve ende aen die oest syde is gheleghen Jan Scute met sinen arve ".*

Int jaer ons Heeren doemen screef dusent vierhondert ende seven, opten aechten dach van Meye.

Origineel : Karters, nr 158/b, op 11-23 cM., met nog een der twee zegels in bruin was op dubbele strook.

Op rugzijde : Vier gouden geldersche gulden (XVIe e.). — het stuck valet xij st. ij oort maecht ij Rg. x st.

Afschrift : Cart. B, fol. 8 ; cart. C, fol. 220 vso.

196.

1407, Mei 15. — *Voor de schepenen van Breda, Peter die Bonte en Hendrik vanden Water, bekent Jan Keyt verkocht te hebben aan Geertrui, de vrouw van Jan Leeuwen, 4 schellingen en 3 penningen groote op een huis met erf en toebehoorten gelegen buiten de gasthuispoort tusschen Jan van Sycken en Jan Baecx.*

Int jaer ons Heren M. CCCC. ende seven, vyftien daghe in Meye.

Origineel : Karters, nr 158/d, op 8-19 cM., met 2 zegels in bruin was op dubbele strook.

Op rugzijde : Truyde ... — Nelcken Dornkens (XVIe e.). — C. — N. 4 (XVIIe e.).

Afschrift : Cart. A, fol. 19 ; cart. B, fol. 49 (met opschrift : iiij scellinghe ende iij. penning. Gheertruyt Leeus) ; cart. C, fol. 14 vso.

197.

1407, Augustus 10. — *Voor de schepenen " in den lande van Hoogstraten buyten vriheyden ", Severijn Goertszoon en Wouter de Locker, bekent Jan Diederixzoon dat Jan Lambrachtszoon uten Loe met hem " vererft heeft ", met zijne vrouw Lysbet Jan Stoeps dochter een akker " met eenen bolke achter daer aen " ongemeen 7 loopzaad groot, gelegen " aen merthoven acker, noert oest aen Claes Steelkens erfgenamen, suyd weest opte beke, en weest lans neven Nouts Laets rut " onder Hoogstraten, voor een ouden Engelschen.*

Int jaer ons Heeren doemen screef dusent vierhondert ende seven, op sente Lauwereyns dach.

Origineel : Karters, nr 159, op 10×24 cM., met 2 zegels in bruin was op dubbele strookjes.

Op rugzijde : Jan Lemmens een sester rogs (XVIe e.). — Een zester rogh Sr. Marie Paridaens (XVIIe e.). — Nu. 1 (XVIIIe e.).

Afschrift : Cart. B, fol. 175 ; cart. C, fol. 127 (Titel : Een zester rogs comen met suster Maria Paridaens).

198.

1407, December 11. — *Jan Roef laat bij testament aan de priorin en de nonnen van Breda 6 groote schellingen, op verscheidene goederen in den brief opgegeven.*

In nomine Domini. Amen. Per hoc presens publicum instrumentum cunctis pateat evidenter quod anno a nativitate ejusdem Domini millesimo quadringentesimo septimo, indictione quinta decima, mensis decembris die undecima, hora vesperarum vel quasi, pontificatu sanctissimi in Christo patris ac domini nostri domini Gregorii divina providentia pape duodecimi anno secundo, in mei notarii publici et testium infrascriptorum ad hoc vocatorum specialiter et rogatorum presentia, propter hoc personaliter constitutus, honestus et discretus vir Johannes Roef laicus, Leodiensis diocesis, opidanus opidi de Breda, ejusdem diocesis, sanus mente et corpore ac sano consilio et ob salutem anime sue dedit et jure testamenti seu ultime

voluntatis legavit venerabilibus et religiosis personis domine priorisse et conventui monialium claustri vallis beate Katherine virginis siti prope et extra muros predicti opidi de Breda, sex solidos grossorum pagamenti annui et hereditarii census singulis annis perpetue recipiendos ad et supra dimidiam domum suam cum attenentiis suis in qua Anna filia sua moratur hujusmodi tempore, sitam extra portam hospitalis dicti opidi de Breda inter hereditatem Wilhelmi Decker ab oriente et hereditatem Gerardi de Hilaer ab occidente, mediante quindecim grossis pagamenti similibus qui annuatim de dicta dimidia domo prius exsolvuntur, promittens pro se suisque heredibus et successoribus dictum datum sive legatum ratum, gratum atque firmum perpetue habiturus, resignavitque sibi dictus Johannes testator ulterius premissa de ceteris suis bonis proprietatem legando et disponendo prout sibi visum fuerit expedire et hanc asserens suam voluntatem quam valere voluit jure testamenti seu ultime voluntatis aut quocumque jure quo melius et efficatius valere potest et debet. Super quibus omnibus et singulis venerabilis domina domina Elisabeth de Breda tunc temporis priorissa ejusdem claustri pro se dictique claustri nomine a me notario publico infrascripto sibi fieri petiit unum vel plura publicum instrumentum seu publica instrumenta. Acta fuerunt hec in predicto claustro in camera ipsius domine priorisse sub anno, indictione, mense, die, hora et pontificatu quibus supra, presentibus ibidem discretis viris Arnoldo de Tateringhen et Wilhelmo Tierloet opidanis sepedicti opidi de Breda, testibus dicte Leodiensis diocesis ad premissa vocatis specialiter et rogatis.

Et ego Johannes dictus Naghel clericus Leod. dioc. publicus imperiali auctoritate notarius quia hujusmodi testamenti . . .

Origineel : Karters, nr. 160, op 29×21 cM., voorzien van het teeken van notaris Jan Naghel.

Op rugzijde : Jan Roef vj s. gr. payments. — Jacop Danielis census xiiiz st. (XVIe e.). — 1407. 6 schellinge groote payment (XVIIe e.). — Op den witten Avent. — Nr. 2. — Nr. 38 (doorhaald) (XVIIIe e.).

199.

1408, Februari 10. — *Voor de schepenen van Breda, Peter die Bonthe en Mercelijs Aertszoon, erkent Geertrui, dochter van Huibrecht van Ypelaer, met haren man en voogd Hendrik den Smit van Corvele, verkocht te hebben aan Jan van Caertscot, ten behoeve van St. Catharinadal, 5 loop rogge, op een goed waarvoor het klooster dien erfpacht voortijds aan Geertrui betaalde.*

Int jaer ons Heeren M. vierhondert ende acht thien daghe in februario.

Origineel : Karters, nr. 161, op 8-18 cM., met 2 zegels (één beschadigd) in bruin was op dubbele strookjes.

Op keerzijde : v lopen rogs die wy ghekwyt hebben (XVIe e.). — Eenen afgelosten brieff van v loopen rogge (XVIIe e.). — Es gequyt. — Nota : Moest uytrycken 5 loop uyt een stuck erf geheven van Catrein Huybrechts van Ypelaer, — en die heeft het clooster afgelost aengesien den pant aen 't clooster quaem (XVIIIe e.).

Afschrift : Cart. A, 66 vso ; cart. B, fol. 124 vso ; cart. C, fol. 66 vso (Titel : vyf lopen roghs).

200.

1409, Februari 17. — *Voor de schepenen van het landgerecht van Roosendaal, Lambrecht Janszoon en Jan Wit Coel Cleiszoon, erkent Jan Tielmanszoon schuldig te zijn aan Marcelijs van Hulst of aan den toonder van den brief, vijf schellingen groote, " eenen jonheleer voer iiij groet ", verpand op een huis met bijbehoorten, gelegen " met der oest siden aen Heinric Smekens erve ende met der west siden aen Lams erve van Loen ".*

Int jaer ons Heeren doemen screef M. CCCC. ende neghen den xvijsten dach van Sprockel.

Afschrift : Cart. B, fol. 12 ; cart. C, fol. 223 (met opschrift : Van vyf scellinghe groote erfcyns op wylen Jan Tielmans stede eener jairgeld voir iiij grote).

Origineel : Karters, nr. 161/b, op 9-25 cM., met nog één zegel der 2 in bruin was op dubbele strook.

Op rugzijde : vyf sc. op Jan van Wael . . . vyff schellingen grooter tsjaers. xi st. j oort (XVIe e.). — Van Ariaen Wilen jaer ghetij. — 1409, 5 feb. — A. — G. (doorgehaald). — F. (XVIIe e.).

201.

1409, Maart 2. — *Voor de schepenen van Breda, Peter die Bonthe, Hendrik vanden Water, en die van Ginneken, Lambrecht die Jonghe en Rombout van Eysele, bekent Gherijt Reysenaelden gepacht te hebben van de priorin en de nonnen van Breda, 6 loopzaad land, gelegen " by 't hoghehout neven Jan Cays Heinricx soens erve Van der Moelen op deen side ende Jan Baykens erve op dander side ", voor 2 sester en 1 loop rogge, veronderpand op 15 loop rogge uit een land gelegen " teynden die Hoesenhouts acker by Tsoertbosch, neven Peter Gheryts soens erve van Hoesenhout op deen side ende Claes erve was voirs. op dander side ".*

Int jaer ons Heeren M. vierhondert ende neghen, twee daghe in meerte.

Origineel : Karters, nr. 162, op 13×20 cM., met 4 zegels in bruin was met dubbele staartjes.

Op keerzijde : Michiel Usele, ij sester, 1 lopen. — Nonnen (XVIe e.). — Geryt Rysnaelden heeft van het clooster genomen 6 loopzaet lant voor 2 sesteren en 2 loop rogge. 1409. 2 martii (XVIIe e.). — Onbekent tot noch toe. — Nr. 4 (XVIIIe e.).

Afschrift : Cart. A, fol. 65 vso ; cart. B, 128 vso ; cart. C, fol. 73 (*Titel :* 2 sesteren, 1 loop rog).

202.

1409, Maart 5. — *Voor de schepenen van Breda, Peter die Bonthe en Hendrik van den Water en die van Princenhage, Jonas Crauwel en Jan Willemszoon, getuigt Jan Cays Heinrichszoon vander Moel gepacht te hebben van de priorin en de nonnen van Breda 17 loopzaad land gelegen " by thoghehout opten waterlate neven Heinricx erve van den Water en Jans erve van Carscoet op deen side en neven erve Gheryts Reysenaelden ende Jan Boykens op dander side ", voor 6 sester en 3 loop rogge erfpacht met onderpand als verzekering voor een vryen toegang naar een ander goed, 2 sester rogge, één uit een erf " gelegen tsheeren strate op beyden syden" uit 1/2 bunder beemd " gheleghen in Elsele neven Henricx Lychten kynder erve op beyden syden " en uit 1/4 bunder beemd gelegen in Oeyendonc, neven de joncvrouwe erve van Boelant op deen side ende Willem Mertyns erve was op dander side ; en het ander uit een erf, " gheheiten den gallen boengaert gheleghen in Hambroec ende hem Peter van Hambroec jaerlycx uut reykende es neven Peters erve vors. op deen side ende Aert Maes soens erve op dander side ".*

In 't jaer ons Heeren, M. vierhondert ende neghen vyf daghe in meerte.

Origineel : Karters nr. 163, op 17×25 cM. met 4 zegels (één verdwenen en één beschadigd) in bruin was op dubbel strookje.

Op rugzijde : Jo, Crauwel, Jo Willems, Nonnen Breda (XVIe e.). — Brieff van eenen erff wech. — 17 loopsaet lant uytgegeven voor 6 sester 1 loop rogge met last van daer over te mogen wegen (XVIIe e.). — Nr. 5 (XVIIIe e.).

Afschrift : Cart. A. fol. 64 vso ; cart. B. fol. 128 ; cart. C. fol. 72 vso (Titel : VI zester rogs ende iij lopen).

203.

1409, Mei 14. — *Voor de schepenen van Princenhage, Jonas Crauwel en Jan Willemszoon, erkent Jan van Loen verkocht te hebben aan Jan Stevenszoon 14 loop rogge op één bunder erf met huis "gelyc als Wytman Vlemincx dat nu ter tyt besittende es neven Dybbont Vlemincx erve op deen side ende Boenaert Dircx soens erve op dander side", en op een bunder heide, gelegen "neven Wytmans erve vors. op deen side ende die coeren heininghe op dander side".*

Int jaer ons Heren M. vierhondert ende neghen veerthien daghe in meye.

Origineel: Karters, nr. 165, op 10-18 cM., met 2 zegels in groen was op dubbel strookje.

Op rugzijde: xiiij lopen rogs plege Merten Brouwer te geven, de X geeft nu Michiel Scaper. — Lisbet de Broeke. — Pactio monialium de Breda (XVIe e.). — xiiij lopen roghs in de Haghe (XVIIe e.). — D. — Dit is noch onbekent. (XVIIIe e.).

Afschrift: Cart. A, fol. 87; cart. B, fol. 142; cart. C, fol. 90.

204.

1409, Mei 14. — *De schepenen van Ginneken, Lambrecht die Jonghe en Willem die Moelneer, verklaren dat Gherijt die Langhe verkocht heeft aan Jan Godevaertszoon 10 loop rogge erfpacht, volgens voorwaarden uit den schepenbrief van 3 December 1400.*

Int jaer ons Heeren M. vierhondert ende twee acht ende twintich daghe in meye.

Origineel: Karters, nr. 131, op 8×18 cM., met 2 zegels in bruin was (1 beschadigd), op dubbel strookjes, doorgestoken in de akte van 24 Mei 1402, en verbonden met die van 3 December 1400.

Op rugzijde: Geen aanteekeningen.

205.

1409, Juni 2. — *Voor de schepenen van Breda, Jan Boyken en Jan van Caertscot, erkent Willem die Decker verkocht te hebben aen Jan den Leeu Aertszoon, 3 schellingen groote erfcijns, op een huis en erf gelegen buiten het gasthuis tusschen Gheryt Jan Roef en Margriet Willems, veronderpand op 28 groote erfcijns uit hetzelfde goed.*

Int jaer ons Heeren M. vierhondert ende neghen, twee daghe in Junio.

Origineel : Karters, nr. 165, op 8×21 cM., met 2 zegels in groen was op dubbel strookje.

Op rugzijde : Jan die Leeu. — Willem Decker iii s. (XVIe e.). — Den blauwen hont. — 3 schellinge grote. — Blauwen hont, vj st. iij ort. (XVIIe e.). — Nr. 4 (XVIIIe e.).

Afschrift : Cart. A, fol. 34 ; cart. B, fol. 49 ; cart. C, fol. 14 vso (*Titel :* iij scellinghe grote. Jan de Leeu).

206.

1410, Januari 28. — *Voor de schepenen van Ginneken, Lambrecht die Jonghe en Jan Godevaertszoon, erkent Peter Goesen tot pachtgoed genomen te hebben van St. Catharinadal een erf, geheeten " den Daelacker " en gelegen te Bavelen " in dacker neven Goedscalc Meeus kynder op deen side ende Heinric Beertrams erve was op dander " ; een land, geheeten " den eyndacker neven Heyle Stoetincx kynder ", en een land geheeten " die Rygt " tusschen Jan van Lysele en Heile Stoetincx, te Ginneken, veronderpand op 10 penningen heerencijns, en één veertel rogge erfpacht op eene weide " geheeten 't Bloc, neven Peter Goesen erve gheleghen op deen side ende Jan Lemmens erve op dander side ".*

Int jaer ons Heeren M. vierhondert ende thien, acht ende twintich daghe in Januario.

Origineel : Karters, nr 168, op 9×22 cM., met 2 zegels in groen was op dubbel strookje.

Op keerzijde : x lopen rogs in Ghinneken (XVIe e.). — Dingman Jan Vinckx met Peter Cornelis Lips tsamen x loopen (XVIIe e.). — Nu. 4. — Bavel. Bij Gusten erve uutgegeven a° 1410, 20 Januari. — N. (XVIIIe e.).

Afschrift : Cart. A, fol. 75 vso ; cart. B, fol. 133 vso ; cart. C, fol. 79.

207.

1410, Februari 5. — *Voor de schepenen van Princenhage, Jonas Crauwel en Gherijt Noutsszoon, erkent Gherijt die Hert gepacht te hebben van St. Catharinadal eene beemd gelegen " in die Hove ", tusschen Jan vander Hulst en Hendrik Rybaerts, een ander land tusschen Hendrik Rybaerts en Peter Huygen, een derde gelegen Jan Damen langs beide zijden, en een vierde tusschen Gherijt Vaes en Aart Huyghen, te Princenhage, voor 6 loop rogge.*

Int jaer ons Heeren M. vierhondert ende thien, vyf daghen in februario.

Origineel : Karters, nr 169, op 10×22 cM., met 2 zegels in groen was op dubbele strookjes.
Op keerzijde : Nonnen Breda. — vj lopen rogs (XVIe e.). — 1410, 5 febr. en 1455, 8 oct. (XVIIe e.). — Mede de opwinning brief der selven, 6 loop rogge. — Syn my dunkt onbekent. — O. (XVIIe e.).
Afschrift : Cart. A, fol. 84 vso ; cart. B, fol. 141 ; cart. C, fol. 88 vso.

208.

1410, April, 27. — *Voor de schepenen in die palen van de hoeven te Etten, Wouter Janszoon en Arnout Jacopszoon verkocht te hebben aan Arnout Jan Kouwenzoonszoon, een sester rogge, verpand op 1 1/2 bunder land, gelegen, zuid aan Aerts vanden Houte, West aan Jan van Nots, noord aan Soeten Henricxdochter, oost aan Hendrik voors., en waarop Sint-Salvator's altaar 24 groote op heeft ; — en op 1/2 bunder made gelegen "in de Elshout", west aan Adriaan vanden Brande, zuid aan Goens vanden Dyc, west aan Gheen Smeets, noord aan die markt.*

Int jaer ons Heren M. CCC. ende thien des sondaechs na sinte Marcus dach.

Afschrift : Cart. A, fol. 89 vso ; cart. B, fol. 146 ; cart. C, fol. 96 vso (*Titel :* Een sester rogs),

209.

1410, December 3. — *Voor de schepenen van Breda, Hendrik vanden Water en Andries Buth, bekent Laureys Jans Smeetszoon verkocht hebben aan St. Catharinadal 27 oude groote tournois erfpacht op eene beemd in 't Hoghehout, tusschen Ansem vanden Hoec en Mercelijn Aerts soen ; Melys van Druenen treedt op als voogd der Priorin.*

Int jaer ons Heeren. M. vierhondert ende thien, drie daghe in December.

Origineel : Karters, nr 171, op 8×22 cM., met 2 zegels (beschadigd) in groen was op dubbele strookjes.
Op keerzijde : Prioerin. — Dits af ghecocht (XVe e.). — door de priorin en convent. — Aen Laureis Steven gheven wy ... (XVIIe e.). — 27 oude groote. — (XVIIIe e.).

Afschrift : Cart. A, fol. 13. (*Bijgevoegde bewerking :* Overgeslaen inden register van Me-vrouwe vander Veken, also t' convent den chynse an voortyden gekoght heeft ende gelost hadde, etc.) — Deze akte werd uitgeschrapt in het Cart. A.

210.

1411, Januari 30. — *Voor de schepenen van Breda, Peter die Bonte en Gherijt Reysenaelden, bekent Jan Huyghen verkocht te hebben aan Jan den Leeu 6 schellingen groote op twee huizen en erven met toebehoorten " neven een daer op deen side van den eenen huyse ende erve voers. gheleghen is Jan Huyghen voers. op deen side, met sinen erve opt Rulle steghe op dander side vanden anderen huyse ende erve ", te Breda.*

Int jaer ons Heren M. CCCC. ende elve, dertich daghe in Januario.

Afschrift : Cart. A, 10 vso ; cart. B, fol. 48 vso ; cart. C, fol. 14 vso. *(Opschrift:* Van vj scellinghe die Jan die Leeu beset heeft).

211.

1411, Maart 10. — *Voor Gorijs Anthonijs Fayterszoon en Willem Willemszoon, laat van heer Otten vander Lecke " uten hove van Gageldonc " laat Jan Ysac weten dat hij gepacht heeft van St. tharinadal 1/2 bunder beemd gelegen " in die lange buynre " tusschen Matheus Hugen soen en Arnt Maes soen ", voor 4 schellingen en 6 penningen groote, met vrijhouding eener vaart over de beemd.*

Gegeven int jair ons Heren dusent vierhondert ende elve, tien dage in Meerte.

Origineel : Karters, nr 172/a, op 11×28 cM., met 2 zegels in bruin was op dubbel strookje.

Op den rugkant : iiij s. vj d. van Ysac (XVIe e.). — E. Chyns van jv s. ij penn. g. a° 1411, 10 martii (XVIIe e.). — C. (XVIIIe e.).

Afschrift : Cart. A, fol. 42 vso ; cart. B, fol. 98 vso ; cart. C, fol. 32 vso. (*Opschrift :* 4 schellinge 6 penninge. — Jouff. Dierck vander Daeldonck).

212.

1411, Juni 12. — *Voor de schepenen in 't landgerecht van Roosendaal, Lambrecht Janszoon en Bouwen van Kelsdonc, bekent Peter vanden Neste gepacht te hebben van St. Catharinadal 2 gemet*

made, liggende " in der Croecht ", tusschen de beek en een andere made van Peter voor 3 1/2 oude hollandsche gulden.

Int jaer ons Heeren dusent vierhondert ende elve opten twelfsten dach in junio.

Origineel : Karters, nr 172/b, op12-26 cM., voorzien destijds van 2 zegels in bruin was op dubbele strook.

Op rugzijde : Peter vanden Nest iijz hollantsche ghulden (XVIe e.). — 1411, 12 Junij. — iijz ouden hoellantschen g. elcken gulden xvj st. is ij Rg. xvj st. voor 2 gemeten mode. — B. (XVIIe e.).

213.

1413, Januari 18. — *Voor de schepenen van Breda, Jan Boyken, Mercelys Aerntszoon, Jacob vanden Wyngaerde en Ghijsbrecht Pigghen, erkent Wijtman vander Beken, als kerkmeester te Breda, dat hij tot dekking van onkosten aan het dak der kerk van Breda, aan Melijs van Druenen verkocht heeft 2 schellingen oude groote, volgens inhoud van een schepenbrief van 2 Maart 1404* (nr. 184).

Int jaer ons Heeren. M. vierhondert ende derthien, achtien daghe in Januario.

Origineel : Karters, nr 46, op 9×22 cM., met 4 zegels in bruin was op dubbel strookjes, doorgestoken met den brief van 18 Februari 1359.

Op rugzijde : Geen aanteekeningen.

Afschrift : Cart. A, fol. 39 vso ; cart. B, fol. 59 vso.

214.

1413, Februari 11. — *Goris Anthonis Fayterszoon, Willem Willemszoon, laat van Petrus van Hambroec, uit het hof van Gageldonk, getuigen dat Dierik Brunic gepacht heeft van de priorin van St. Catharinadal 1 bunder beemd gelegen " in astaert dat men heyt der nonnen dijcbloc " tusschen Goesken Raeszoon van Boymeer, oost, en voors. Dierik, west, voor 9 schellingen en 6 penningen groote, veronderpand met 3 schellingen groote op een goed dat hij samen met zijn zuster bezit.*

Ghegheven int iaer ons Heren M. CCC. ende derthien opten elfsten dach in februario.

Origineel : Karters, nr 173, op 14×24 cM., met 2 zegels in groen was, op dubbele strookjes.

Op keerzijde : Cornelis Jansen Claus Lieman xxj st. 1 z ort (XVIIe e.). — Waer dese cyns te vinden ? — E. (XVIIIe e.).

Afschrift : Cart. A, fol. 43 ; cart. B, fol. 99 ; cart. C, fol. 33.

215.

1413, April 1. — *Willem van Dalen, heer van Dongen, getuigt dat hij voor de 7 1/2 grooten 's jaars, welke de nonnen van Breda jaarlijks innen op zijn huis en hof gelegen buiten de gasthuispoort, neven Claas Meeus Bertramszoon, afgekort heeft één ouden grooten Tornooi 's jaars in korting van de drie oude groote Tornooi welke de nonnen betalen voor den moercijns.*

Int jaer ons Heeren dusent vierhondert ende derthien opten yersten dach van Aprille.

Origineel : Karters, nr. 105/b, op 7-15 cM., met één zegel in groene was op enkele strook.
Op rugzijde : Quytinge van j, oude groote van dry die de chynse te Donge was vanden Heer. 10 (XVIIe e.).
Afschrift : Cart. B, fol. 122 vso ; cart. C, fol. 63.

216.

1413, Mei 14. — *Voor Hendrik vanden Water en Jan Bonken, schepenen van Breda en laten van den heer van Breda, erkent Jan Meyster Aerntszoon gepacht te hebben van de priorin van St. Catharinadal 1 bunder beemd gelegen bij die hooge brug, " neven der heeren goet van Tongherloe op deen side zuytwaert ende Peters erve van Nederven op dander side voirtwaert streckende vander straten tote Wouter Ghorys erve toe ", voor 18 schellingen groote erfcijns, veronderpand op 1/2 bunder beemd gelegen in de Vucht tusschen Herman Peters en Mercelys Soetmans.*

Int jaer ons Heeren M. vierhondert ende derthien, veerthien daghe in meye.

Origineel : Karters, nr. 174/a, op 8-21 cM., met 2 zegels in bruin was op dubbele strook.
Op rugzijde : Prioerynne ende convente. Jan Meester Aert soen (XVe e.).
Afschrift : Cart. A, fol. 22 ; cart. B, fol. 51 ; cart. C, fol. 17.

217.

1413, Mei 15. — *De priorin van St. Catharinadal getuigt uit te geven aan Jan Meister Arntszoon 1 bunder beemd gelegen aan de hooge brug neven het goed van Tongerloo* (cf. nr. 216).

Gegeven int jaer ons Heren dusent vierhondert en dertien, vyftien dage in Meye.

Origineel : Karters, nr. 174/b, op 11-15 cM., met 1 zegel in groen was op dubbele strook.

Op rugzijde : Jan Meester Aertsoen. Sr. Lecht (doorgehaald). — Item Reiner vander Muer (XVIe e.). — Chynsen onder Teteringe 18 schellinge groot. — n. 2. — Pater Adriaen Gysels een buynder beemts by de Hooge brugge. xxxv st. tsjaers V oort (XVIIe e.). — Teteringen. Van ons verschijnt a^a^ 1418. 15 Maij. — Nr. 11 (XVIIIe e.). — Teteringe (XIXe e.).

Afschrift : Cart. B, fol. 51 ; cart. C, fol. 17.

218.

1413, November 16. — *Voor de schepenen van Breda, Gerijt Reysenaelden en Jacob vander Wyngaerde, verkoopt Jan Eggaert aan Claas den Vos 9 schellingen groote payments, uit een huis en toebehoorten gelegen op den hoek van de Molenstraat te Breda, naast Jan vanden Groesen, heer Janszoon, veronderpand op 12 schellingen groote erfcijns.*

Int jaer ons Heeren M. vierhondert ende derthien, zesthien daghe in November.

Origineel : Karters, nr. 175/a, op 7-20 cM., met 2 zegels in bruin was op dubbele strook.

Op rugzijde : Claes die Vos (XVe e.).

Afschrift : Cart. A, fol. 35 vso ; cart. B, fol. 51 vso ; cart. C, fol. 17 vso.

219.

1414, Juni 24. — *Voor Florijs van Ryswyck en Peter Bille, schepenen te Hertele onder Terheyden, getuigen juffrouw Sophie van Dalem, vrouw van Zebrecht Tierloet, en de kinderen van Zebrecht Tierloet met hun voogd, geschonken te hebben aan St. Catharinadal een erfcijns naar inhoud van schepenbrief van 16 December 1399* (nr. 167).

Afschrift : Cart. A, fol. 46 vso.

220.

1414, Augustus 2. — *Voor Bouden van Kelsdonc en Michiel Hendrik Stevenszoon, schepenen te Roosendaal, getuigt Willem Meertenszoon schuldig te zijn aan St. Catharinadal 28 oude groote " van die coenincs slaghe van Vrankerike", veronderpand op 1/2 bunder made gelegen in de Vucht, oost aan Adriaan Heinrixzoon, zuid aan*

Pauwel vanden Welle, west aan Willem Moermans en noord den voorz. Willem.

Int jaer ons Heeren doemen screef dusent vierhondert ende viertiene ten anderen dach in oest maent.

Origineel : Karters, nr. 176/b, op 12-26 cM., met nog een brok van één der twee zegels in bruin was op dubbele strook.
Op rugzijde : Rosendael (XVe e.). — Willem Merter tot Rosendaele xxviij oude g. — 1414, 2 Aug. — xxviij oude grooten, ij gl. ix st. erfchyns (XVIIe e.) — C (XVIIIe e.).
Afschrift : Cart. B, fol. 7 vso ; cart. C, fol. 220.

221.

1414, Augustus 4. — *Voor Jan die Moelneer en Hendrik Alen, schepenen in Alphen, verkoopt Wouter vander Beversluys aan de priorin van Oosterhout 12 oude groote erfcyns, vroeger betaald door Peter Gherijtszoon vander Dasmissen op 1 bunder beemd en 1 bunder weide te Chaem gelegen tusschen de heerestraat en Andries Buth.*

Int jaer ons Heeren M. vierhondert ende veerthien, vier daghe in Augusto.

Origineel : Karters, nr. 176/b, op 8-20 cM., met 2 zegels in bruin was op dubbele strook.
Op rugzijde : Priorinne ende convente. — Datum per W. Oesterzele (XVe e.). — xij oude g. op Peter Eghe. Willem de Huen xxj. st. (XVIIe e.). — B. (XVIIIe e.).
Afschrift : Cart. A, fol. 59 vso ; cart C, fol. 32 vso.

222.

1415, Januari 7. — *Voor de schepenen van Etten, Arnouts Jacopszoon en Gerijt Vreric, getuigt Daneel Diericxzoon van Bavel gepacht te hebben van St. Catharinadal met als voogd Willem Jan Wittenzoon, 1/2 bunder made, gelegen " in die sesbuynder ", palend oost aan Gheen Duselnoets erfgenamen, zuid aan een straat, west aan Gheen Neesenzoon, noord aan de Marke, voor 5 schelling groote, met als onderpand een gemet lands gelegen in den Banacker, palend oost aan Gheen Aertszoon erfgenamen, zuid en noord aan Daneels erf en west aan Gheen Vrerix.*

Int jaer ons Heren dusent vierhondert ende vyftiene, tsondaechts na dertiendach.

Origineel : Karters, nr. 177, op 13-24 cM., met 2 zegels in groen was op dubbele strook.

Op rugzijde : Tot Etten. — V st. s. tot Etten (XVIe e.). — rj s. 1 oort (XVIIe e.). — B (XVIIIe e.).

Afschrift : Cart. A, fol. 52 vso ; cart. B, fol. 109 ; cart. C, fol. 43.

223.

1415, Mei 8. — *Voor Jan Sebrechtszoon en Sebrecht Sebrechtszoon, schepenen in Oosterhout, erkent Hendrik Wouter Belgiartszoon in erfpacht genomen te hebben van Jan van Ghente 1 bunder erf, gelegen " tusschen die groete Effent ende Heinrics erve voirs., oest ende west ", voor 8 loop rogge.*

Ghegheven int jaer ons Heeren dusent vierhondert ende vyftien, viij daghe in Mey.

Origineel : Karters, nr. 178, op 5-18 cM., met 2 zegels en groen was op dubbele strook.

Op rugzijde : Een halster rogge op Roelken Ghibben. — Symon Adriaen Lammens met Jan van Heels erfs. — Jan vander Spaut. — Littera scabinalis ... pro anniversario ... pro Jo. de Spout (XVIIe e.).

Afschrift : Cart. A, fol. 92 ; cart. B, fol. 164.

224.

1415, September 15. — *Voor Arnout Jacopszoon en Gerijt Vrierick, schepenen te Etten, verkoopt Arnout Jan Keuwensoenszoon 1 sester rogge aan Lijsbet, dochter van Jan Baey, naar voorwaarden uit den erfbrief van 27 April 1410* (nr. 208).

Int jaer ons Heeren M. CCCC ende vyfthien, tsondaegs voir sente Mathys dach.

Afschrift : Cart. A, fol. 89 vso ; cart. B, fol. 146 vso ; cart. C, fol. 97.

225.

1415, December 6. — *Voor notaris Johannes Sencke, schenkt mejuffrouw Elisabeth de Borlant, weduwe van Jan van Borlant, aan het convent van St. Catharinadal 19 brabantsche plakken, " boldreger " genaamd, jaarcijns voor een plechtig St. Elisabeth-officie.*

In nomine Domini. Amen. Per hoc presens publicum instrumentum cunctis pateat evidenter quod anno a nativitate ejusdem mil-

lesimo quadringentesimo decimo quinto, indictione octava, mensis decembris die sexta, hora vesperarum vel quasi, apostolica sede pastore carente, in presentia mei notarii publici ac testium infrascriptorum advocatorum specialiter et rogatorum presentia, propter hoc personaliter constituta honesta et discreta mulier domicella Elizabeth de Borlant, uxor quondam Johannis de Borlant armigeri, Leodiensis diocesis, non ad hoc seducta seu vi vel metu coacta, sed proprio motu, matura deliberatione prehabita, contulit ac dedit in puram elemosinam et simpliciter propter Deum, donatione simplici ac perfecta que dicitur inter vivos sine spe revocandi pro salute anime sue et in augmentum divini cultus, priorisse ac communi conventui monasterii vallis beate Katherine, juxta muros oppidi de Breda decem et novem placcas brabanticas, dictas botdreger, perpetui et hereditarii census, solvendas singulis annis in festo beati Martini episcopi, de et ex bonis suis sitis in Ghestel prope Rosendael ad locum dictum den niewen berch, que colit Allardus Raven cum suis. Eapropter et tali modo quod antedicta priorissa que est et que erit necnon totus conventus quolibet anno solempniter observabit cum canticis et laudibus ad laudem et honorem Dei omnipotentis et beate Elizabeth vidue diem seu festum sancte Elizabeth vidue quod evenire habet singulis annis decima nona die mensis decembris. Super quibus ipsi priorissa et conventus petierunt a me notario publico subscripto sibi confici publicum instrumentum in forma meliori. Acta fuerunt in antedicto monasterio in camera Elisabeth de Breda, protunc priorisse, sub anno, indictione, mense die et hora prescriptis, presentibus ibidem honestis viris domino Johanne Zeberti Swerten presbytero cappelano ecclesie de Breda necnon Arnoldo vanden Teteringhen layco, opidano opidi de Breda, dicti diocesis, testibus fide dignis ad premissa vocatis et rogatis in testimonium veritatis premissorum.

Et ego Johannes Sancke, cameracensis diocesis, publicus...

Afschrift : Cart. B, fol. 2 vso ; cart. C, fol. 216 vso.

226.

1416, Maart 26. — *Voor de schepenen in Princenhage, Jonas Crauwel en Gherijt Jan Noutsoenszoon, verkoopt Kathelijn vrouw van Jan Prinsen, dochter van Jan Stevenszoon, met haar man en voogd Jan Peter Eelenzoon, en met Jan die Prinse als voogd en Hendrik Stevenszoon als toeziender voor Nellen, Lysbet en Jannekens, de onmondige kinderen van Jan Prinsen, aan Jan vander*

Beversluys 14 loop rogge, veronderpand volgens inhoud van den schepenbrief van 14 Mei 1409 (nr. 203).

Int jaer ons Heeren M. vierhondert ende sesthien, sesse ende twintich daghe in Meerte.

Origineel : Karters, nr. 165, op 10-19 cM., met 2 zegels in bruin was op dubbele strook doorgestoken met den brief van 14 Mei 1409.
Op rugzijde : Jos. Beversluys. Datum per W. Oesterzele (XVe e.).
Afschrift : Cart A, fol. 87 ; cart. B, fol. 142 ; cart. C, fol. 90.

227.

1416, April 10. — *Voor de schepenen van Princenhage, Jonas Crauwel en Gherijt Jan Noutssoenszoon, verkoopt Jan vanden Beversluys aan Lysbet, dochter van Jan Bye vanden Broecke, 14 loop rogge, naar inhoud van den schepenbrief van 14 Mei 1409* (nr. 203).

Int jaer ons Heeren M. vierhondert ende sesthien, thien daghe in Aprille.

Origineel : Karters, nr. 166, op 6-18 cM., met twee zegels in bruin was op dubbele strook, doorgestoken met den brief van 14 Mei 1409.
Op rugzijde : Lysbet Vanbroek. — Datum per W. Oesterzele.
Afschrift : Cart. A, fol. 87 ; cart. B, fol. 142 vso ; cart. C, fol. 90 vso.

228.

1616, April 20. — *Voor Lambrecht die Jonghe en Rombout van Vysele, schepenen van Ginneken, verkoopt Anthonis Bloc aan vrouw Lysbet van Breda, priorin van St. Catharinadal, 1 veertel rogge op een land gelegen in de vierschaar en parochie van Ginneken te Nottasselt, tusschen Gherijt Comans en Peter Wevers.*

Int jaer ons Heeren M. CCCC. ende sesthien, twintich daghe in April.

Afschrift : Cart. A, fol. 75 ; cart. B, fol. 133 ; cart. C, fol. 78.

229.

1416, April 20. — *Voor Jan van den Haenberghe en Jan van Caerntschot, schepenen in Gilze, wordt bepaald dat vrouw Elisabeth van*

Breda, priorin van St. Catharinadal, aangekocht heeft voor haar convent 1 veertel rogge erfpacht van Herman Andrieszoon, uit een huis en hof van 1 1/2 bunder, vroeger eigendom van Jan van Caertschot en thans van Peter Meeuszoon.

Int jaer ons Heren M. CCCC. ende xvj, xx daghe in Aprille.

Afschrift : Cart. A, fol. 94.

230.

1416, Juni 8. — *Voor de schepenen van Gilze, Jan vanden Haenberghe en Jan van Caerntschot, verkoopt Katelijn, dochter van Wijnant Ghoermans, met haar man en voogd Andries van den Acker, aan Lambrecht den Vetten 1 veertel rogge uit 14 1/2 loop rogge, haar erfdeel van vader en broeder, veronderpand op verscheidene goederen.*

. . . Uten alsulken onderpanden als hierna benoemd staen : Inden yersten sesse buynre erfs luttel min oft meer gheleghen in eenre heininghe tusgen tsheeren vroente op beiden siiden ; item twe buynre beemden gheleghen neven Jans erve vander Langherryt op deen side ende Goeswins erve van Broechoven op dander side ; item een buynre beemden gheleghen neven Heinric Horsten erve syn bloecxven op deen side ende Lysbetten erfghenamen erve van Tuernout op dander side ; item een stucxken lants gheleghen neven Heinrix erve van den Corput opten oestsiden ; item een stucxken lants gheleghen an den breden wech neven Jans erve vander Byestraten op die westside ; item een stuc lants gheleghen oec an den breden wech aen sente Peters boem neven Laureys Jonghen erfghenamen erve ; item een stucxken lants gheleghen neven Jans Druyts erve, op deen side Jans erve voers., opt een eynde ende Laureys Jonghen erfghenamen erve op dander eynde.

. . . int jaer ons Heeren M. vierhondert ende sesthien, acht daghe in Junio.

Origineel : Karters, nr. 181, op 15-23 cM., met 2 zegels in groen was op dubbele strook.

Op rugzijde : Datum per W. Oesterzele (XVe e.). — Jan Bonfaerts. — Gemangelt teghen heeren Henricken Corput, cannonick j. vertel rogs (XVIe e.). — Andries Jansen 1. veertel R. — Nieuwe mann. f. 103 vso. (XVIIe e.). — C (XVIIIe e.).

Afschrift : Cart. B, fol. 158 ; cart. C, fol. 111.

231.

1416, Juni 8. — *Voor Jan vanden Haenberghe en Jan van Caerntschot, schepenen in Gilze, verkoopt Katelijn " heer Wouters natuerlike dochter was van Ghoerle priesters", met haar man en voogd Jan van Ghelban, aan priorin en convent van St. Catharinadal een erfcijns van 2 pond 16 pennigen, veronderpand naar inhoud van den brief van 1 October 1400* (nr. 169).

Int jaer ons Heeren M. vierhondert ende sesthien, acht daghe in Junio.

Origineel : Karters, nr. 128, op 7-21 cM., met 2 zegels in groen was op dubbele strook doorgestoken met den brief van 1 October 1400.
Op rugzijde : Geen aanteekeningen.
Afschrift : Cart. A, fol. 60 vso ; cart. B, fol. 116 vso ; cart. C, fol. 54 vso.

232.

1416, Juni 8. — *Voor Gerijt Reysenaelden, Mercelis Aertzoon, Jacob vanden Wyngaerde en Jan van Gagheldonc, Huyghemanszoon, schepenen van Breda, wordt bevestigd dat Wijtman vander Beken, en Melijs van Druenen, als kerkmeesters van Breda, en uit noodzakelijkheid van verbouwing der kerk van Breda, verkocht hebben aan Hendrik Janszoon vanden Hove den Cuper, 3 schellingen en 4 penningen groote erfcijns, veronderpand naar inhoud van den schepenbrief van 6 November 1359* (nr. 83).

Int jaer ons Heeren M. vierhondert ende sesthien, acht daghe in Junio.

Origineel : Karters, nr. 53, op 8-22 cM., met 4 zegels in groen was op dubbel strookje, doorgestoken met den brief van 6 Nov. 1359.
Op rugzijde : Henrich Cuper.
Afschrift : Cart. A, fol. 14 vso ; cart. B, fol. 45 vso ; cart. C, fol. 11 vso.

233.

1416, December 12. — *Voor de schepenen van Ginneken, Lambrecht die Jonghe en Rombout van Eysele, verkoopt Jan die Wilde vanden Wuwenraken aan Jan Sebrechts Janszoon 1 halster rogge erfpacht uit drie loopzaad land " gheheyten Bullensacker metten bolc daer aen gheleghen neven Bartelmeus erve van Condelaer op deen syde ende Mechtelden erve van Eyke was op dander syde ; item*

ute enen stuc erfs gheheiten den groten hof, houdende drie lopen saet luttel min of meer, neven Mechtelden erve van Eyke op beyder syden ; item uten enen stuc erfs gheheiten den breeden beemt met synre toebehoerten houdende omtrent een buender lant myn of meer neven Bertelmeus erve van Condelaer voirs. op deen eynde ende tsheren vroente op dander eynde" ; veronderpand met 12 loop rogge erfpacht en met drie schellingen, drie penningen groote erfcijns.

Int jaer ons Heren dusent CCCC ende xvj, xij daghe in december.

Afschrift : Cart. A, fol. 79 ; cart. B, fol. 134 vso ; cart. C, fol. 80.

234.

1417, Februari 14. — *Voor Jan van Hosenhout en Thomas Claeszoon, schepenen in Dongen, belooft Wouter Sthevenszoon aan Lysbet vander Lecke, priorin van St. Catharinadal het recht op een erfweg " over die steghe met eenre hofstat daer sy nu ter tyt op ghetymmert hebben, aengaende vander straten ter ryolen toe gheleghen neven Jan Heynric Beyssoens erve op deen side ende Wouters voers. erve op dander side".*

Int jaer ons Heeren dusent vierhondert ende zeventhien, vierthien daghe in februario.

Origineel : Karters, nr. 105/c, op 12-22 cM., met 2 zegels in bruin was op dubbele strook.
Op rugzijde : Onsen erve wech te Donghen (XVe e.). — Dongen, van der wech tot het goet (XVIe e.).
Afschrift : Cart. A, fol. 99 ; cart. B, fol. 122 vso ; cart. C, fol. 63.

235.

1417, November 8. — *Voor de schepenen van Terheijden, Floris van Ryswijck en Jan Bille, erkent Aart Zegherszoon gepacht te hebben van St. Catharinadal twee gemet land gelegen te Schymmer tusschen Peter Damenzoon noord en de Kievitshorne-steghe oost, Aart Zegherszoon west en den monnikweg zuid, voor 6 schellingen groote jaarcijns payment.*

Int jaer ons Heren duysent vierhondert ende zoeventhien, acht daghe in November.

Origineel : Karters, nr. 182, op 8-22 cM., met 2 zegels in groen was op dubbele strook.
Op rugzijde : Aert Zeghers Ter Heyden vjs. — Adriaen Leewwerckx xiijz s. (XVIIe e.). — G (XVIIIe e.).
Afschrift : Cart. A, fol. 47 vso ; cart. B, fol. 101 vso.

236.

1417, November 10. — *Voor Gerijt Jan Noutssoenzoon en Ghorijs Anthonys Feyterszoon, schepenen van Prinsenhage, neemt Jacob Loeyaertszoon in pacht van Melijs van Druenen als voogd van St. Catharinadal vyf kwartierzaad land gelegen aan de Hese, tusschen Jan Thonen en Aart voors., voor 4 1/2 loop rogge en 1 kapuin, 's jaars veronderpand op 1 loopzaad land gelegen tusschen het goed van het godshuys en de vroente van Buerstede, met als last 2 schelling ouden zwarten en eene kip.*

Int jaer ons Heeren M. CCCC ende x vij, thien daghe in November.

Afschrift : Cart. A, fol. 85 ; cart. B, fol. 142 vso ; cart. C, fol. 90 vso.

237.

1417, November 14. — *Voor Gherijt Jan Noutssoenszoon en Ghorijs Anthonys Feyterszoon, schepenen van Prinsenhage, erkent Jan van der Hese gepacht de hebben van Gielis van Druenen, als voogd van St. Catharinadal, 3 1/2 kwartierzaad land gelegen aan de Hese, tusschen Jan vander Hese en Jan Thonen, voor 3 1/2 looprogge erfpacht en 1 kapuin, veronderpand op 1 loopzaad gelegen tusschen het goed van St. Catharinadal en de vroente van Buerstede, belast met 2 schellingen zwarten en 1 kip.*

Int jaer ons Heren dusent vierhondert ende xvij, xiiij daghe in November.

Afschrift : Cart. A, fol. 84 vso ; cart. B, fol. 140.

238.

1417, December 26. — *Bij testament, door notaris Johannes Boncke opgemaakt, laat Jan Beys, inwoner van Breda, ter nagedachtenis van zijn vrouw Elisabeth, aan St. Catharinadal 2 sester rogge*

erfpacht, één onder Alphen door Johannes Hofsteden te betalen, het ander gedurende den loop van het jaar te bepalen onder de jurisdictie van Breda.

... quod anno a nativitate ejusdem millesimo quadringentesimo decimo septimo, indictione decima, mensis decembris die vigesima sexta ...

... Acta fuerunt hec in dico claustro in choro ecclesie sub anno, indictione, mense, die, hora et pontificatu prescriptis, presentibus ibidem providis viris domino Johanne van der Groeso presbytero capelleno ecclesie de Breda, Arnoldo van den Teteringhen necnon Johanne de Loen dicte diocesis, testibus fide dignis ad permissa vocatis specialiter et rogatis in testimonium veritatis omnium premissorum.

Et ego Johannes Boncke, presbyter camerensis diocesis publicus imperiali auctoritate notarius, quia premissis omnibus ...

Origineel : Karters, nr. 186, op 27-28 cM., me het teeken van notaris Boncke.
Op rugzijde : Een testament van twee sester rogs erfpachts die Jan Beys geloeft heeft ende gemaeckt (XVIe e.). — 1417. Joes de Bye legavit monasterio duo sextaria siliginis cum onere anniversarii Jois Beys. Examina an habeamus. Unum in Alphen quod non invenio et alterum alibi assignandum. — O. (XVIIIe e.).

239.

1417, December 10. — *Voor Lambrecht die Jonghe en Rombout van Eysele, schepenen in Ginneken, erkent Jan die Bastaert vander Daesdonck gepacht te hebben van Anthonis Bloc een land van 8 loopzaad gelegen tusschen Gherit Everaerts en de kinderen Claes Henrixzoon, 1 sester rogge erfpacht.*

Int jaer ons Heeren M. vierhondert ende zoeventhien, thien daghe in December.

Origineel : Karters, nr. 183, op 6-20 cM., met nog een der 2 zegels in bruin was op dubbele strook.
Op rugzijde : Ant. Bloc. Datum per W. Oesterzele (XVe e.).
Afschrift : Cart. A, fol. 80 ; cart. B, fol. 133 vso ; cart. C, fol. 79.

240.

1417, December 26. — *Voor Gherit Reysenaelden en Mercelis Aertszoon, schepenen in Breda, neemt Willem Voels in pacht van*

jonkvrouw Lyelen, vrouw van Willem van Oesterzele, de rechte helftscheiding van 1/3 van het bosch gelgen over de Marke en geheeten Boelkensbosch, tusschen den gracht en Jan Laet, voor 6 schellingen groote erfcijns, veronderpand op de helft van 9 groote erfcijns.

Int jaer ons Heeren M. vierhondert ende zoeventhien, sesse ende twintich daghe in December.

Origineel : Karters, nr. 185, op 9-21 cM., met 2 zegels in bruin was op dubbele strook.
Op rugzijde : Conventus monialium et Lusken soror (XVIe e.). — 1417, op Vegheler bosch V. schellinge groote. Aent Creyen bos Adriaen Dalen is ingenomen. — Ons ghelaeten by Jonfvrouwe Kiel van Oosterseel (XVIIe e.). — Is ingegraven int bolwerck aenden baen aen de vischmerk. — Nr. 1 (XVIIIe e.).
Afschrift : Cart. A, fol. 22 vso ; cart. B, fol. 47 vso ; cart. C, fol. 13, vso.

241.

1418, April 19. — *Gherijt Jan Noytssoenszoon en Aart die Roever, schepenen in Prinsenhage, getuigen dat Jacob Crullen verkocht heeft aan Aart Jans Leeuwenzoon, de knaap der nonnen van Breda, 12 loop rogge, volgens inhoud van den pachtbrief van 16 October 1383* (nr. 143).

Int jaer ons Heeren M. vierhondert ende acht thien, neghentien daghe in Aprelle.

Origineel : Karters, nr. 108, op 6-14 cM., met destijds 2 zegels op dubbele strook, doorgestoken met de akte van 16 October 1383.
Op rugzijde : De heere sal vesten den ouden clooster inden onderpanden in desen brief begrepen. Actum vijten Mey xcix. Art Bruheze.
Afschrift : Cart. A, fol. 86 ; cart. B, fol. 140 vso ; cart. C, fol. 87 vso.

242.

1418, Augustus 10. — *Voor Lambrecht die Jonghe en Rombout van Eysele, schepenen van Ginneken, verkoopt Philips vande Lecke die Bastaert aan Aart Jan Leeuwszoon 12 loop rogge erfpacht op 2 bunder te Hosenhout gelegen tusschen Jan Aartzoon en Jonge Heyn Slaet, veronderpand met 2 schellingen groote erfcijns.*

Int jaer ons Heeren M. CCCC. ende achthien, thien daghe in Oestmaent.

Afschrift: Cart. A, fol. 75 ; cart. B, fol. 133 ; cart. C, fol. 78 vso.

243.

1418, Augustus 20. — *Voor Jacob vanden Wyngaerde en Gijsbrecht Pigghen, schepenen in Breda, getuigt Willem van Oesterzeel gepacht te hebben van zijn zuster Mechtildis, vrouw van Willem van Loenhout, en van de wettige kinderen van Mechtildis : Gielis van Loenhout, monnik van St. Bernards en juffrouw Hadewigen, "Cloester-joncfrou buyten Breda", een huis en erf gelegen in de singelstraat, tusschen Hendrik Montyns en Hendrik Vos op eene zijds, en de erfgenamen van Jan van Nyspen, " streckende van voir vanden straten tot achter aen die herberghe", voor 4 oude schilden en 4 halve oude groote erfcijns, veronderpand met 1/2 oud schild en 13 groote erfcijns.*

Int jaer ons Heeren dusent vierhondert ende achthien, twintich daghe in oestmaent.

Origineel: Karters, nr. 187, op 14-25 cM., met nog brokjes der 2 zegels in bruin was op dubbele strook.

Op rugzijde: Here Michiel Hey (XVe e.). — 1428, 2 oostmaent. Meester Aert sone ij R. xvj st. — vier oude schilde. — Singelstraet. Schoelstraet. v. f. 23 (XVIIe e.). — Nr. 7 (XVIIIe e.).

244.

1419, Mei 9. — *Voor Arnd die Roever en Gorijs Anthonys Feyterszoon, schepenen van Prinsenhage, neemt Mercelijs van Heylaer in pacht van St. Catharinadal eene beemd " gheleghen aen enen stuck te baguenne in die prochie vander Haghe in die Liesacker" tusschen Mercelijs voors. en Aessens akker, nu Heer Hendrik Calents provende, voor 2 sester rogge en 2 ellen " vlassens linens lakens ende om twelve elken vlassens tafelakens ende om vier capuyn 's jaers".*

Gegeven int aer ons Heren dusent vierhondert ende negenthien, opten negenden dach in Meye.

Origineel: Karters, nr. 188/a, op 10-30 cM., met 2 zegels in bruin was op dubbele strook.

Op rugzijde: Die hoeve van Hylaer. — Die laken ende capuyn syn af geleet ende quyt (XVIe e.). — Willem van Diependaels erfc. — ij sester Roggen. Nu. 1 — 1419, 9 Mei (XVIIe e.). — F (XVIIIe e.).

Afschrift: Cart. A, fol. 85 vso ; cart. B, fol. 140 ; cart. C, 87.

245.

1419, Juli 14. — *Voor Jan van Hosenhout en Thomas Claeuszoon, schepenen in Dongen, verkoopt Willem Heinric Janssoenszoon vander Voert aan St. Catharinadal 1 1/2 sester rogge op drie bunder land gelegen in den Ham, tusschen jonkvrouw Luitgaard, vrouw Robbrechts van Wisschel en Claas Henrics Soeys Willems broeder voors., " streckende vander Dongha ter Oeclaet toe ", veronderpand met den heerencijns en met 1 1/2 sester rogge erfpacht te betalen door Wouter van Bavel, veronderpand op " die beterscap van de drie buenre lands ende beemde voirs., die Wouter voirs. nu tertyt in bruycweeringhen heeft ende hem toe behoren behoudelike den heer sinen chyns ".*

Int jaer ons Heren dusent CCCC. ende xix, xiiij daghe in Julio.

Origineel : Karters, nr. 190, op 15-25 cM., met 2 zegels in bruin was op dubbele strook.
Op rugzijde : Robbrecht van Wythel te Donghen vj viertelen (XVIe e.). — Nu den ouden Jan Matysen erfs. vj veertelen Rogge. — Nu. 8 (XVIIe e.). — R (XVIIIe e.).
Afschrift : Cart. A, fol. 100 ; cart. B, fol. 180 ; cart. C, 132.

246.

1419, Augustus 20. — *Voor de schepenen van Dongen, Jan van Hoesenhout en Thomas Claeuszoon, erkent Hendrik Bertelmeus Loventszoon verkocht te hebben aan St. Catharinadal 1 sester rogge op verschillende goederen te Dongen.*

. . . op een stuc lants houdende vier lopen saet luttel meer of min gheleghen in die heyninghe daar Jan Meynnaert nu ter tyt aen woent, gheleghen neven Peter Martens soens erve op deen syde ende Jan Gheryt Maes soens op dander syde streckende aen Jan Meynnaerts erve met beide eynden ende noch een stuc lants houdende twe lopen saet lants luttel meer of min gheleghen inder selver heyninghe voirscr. neffens Jan Meynnaerts erve op deen syde ende Peter Martens soens erve op dander syde, streckende metten enen eynde aen Jan Meynaerts erve ende Peter Martens soens erve metten ander eynde. Item noch een stuc lants inder selver heyninghen voirs. gheleghen, houdende vier lopen saet luttel meer of min gheleghen aan Peter Martens soens

erve op deen syde ende aen Peter Mertens soens erve voirs. ende Wouter Lovens soen erve op dander side streckende aen Jan Gheryt Maes soens erve metten enen eynde ende aen Peter Mertens soens erve en aen Henric Meus Lovens soens erve metter ander eynde. Item noch op een stuc beemds gheleghen in den ribeemt neffens Willems erve van Donghe op deen syde ende aen Lambrecht Hulshout erve op dander syde streckende metten enen eynde op die Dongha ende aen Godevaerts erve van der Meer ende Jan Gheryt Maes soens erve ende aen Lambrecht Hulshouts erve metten anderen eynde. Item noch op een stuc beemds gheleghen in den rybeemdt aen Gielys van Caertscots erve was op deen syde ende der kerken erve ende Peter Hulshouts erve op dander syde ende aen Jan Hovelmans erve op deen eynde ende Gielys erve van Caertscot was ende Lambrecht Hulshouts erve metten anderen eynde. ... Int jaer ons heren dusent CCCC. ende XIX, twintich daghe in Augusto.

Afschrift : Cart. A, fol. 99 vso. *Met aanduiding :* (Item dit sester rogs is weder vercoft ende anders an geheele munt).

247.

1419, September 8. — *Voor de schepenen van Roosendaal, Haghen Goeyvaertszoon en Adriaan Heinrixzoon, erkent Michiel die Feyter schuldig te zijn aan Elisabeth vander Lec, priorin van St. Catharinadal, vijf veertel rogge erfrente, veronderpand op zijne stede waarop hij woont, en op 5 gemet land, gelegen oost aan Willem Carboens en Aderijken Wissenzoon, west aan Orbrecht Pauwelszoon en Kerstinen, vrouw Jacob Jacopszoon " streckende vander eender straten tot der ander ".*

Int jaer ons Heeren doemen schreef M. CCCC. ende neghentiene, acht dage in September.

Origineel : Karters, nr. 188/b, op 12-16 cM., met nog 1 zegel in groen was op dubbele strook.

Op rugzijde : V vertel rogge tot Rosendael (XVe e.). — Rosendael. 1419, 8 septemb. — vyf veertelen rogge verkregen by Elisabeth vander Lecke. — Roosendael, vyff veertel rogge (XVIIe e.). — L (XVIIIe e.).

Afschrift : Cart. B, fol. 9 vso ; cart. C, 221 vso.

248.

1419, September 8. — *Voor de schepenen van Ginneken, Rombout*

van Eysele en Jan Godevaertszoon, verkoopt Margriet, dochter van Faes Gieliszoon en vrouw van Jan Sybs, aan Hendrik van Tynghelberghe den Casteleyn 1 sester rogge 's jaars, op eene beemd geheeten die Langdonc, gelegen tusschen Chaembosch en de heerenstraat, veronderpand op 12 oude groote erfcijns.

Int jaer ons Heren M. CCCC. ende neghentiene, acht daghe in September.

Afschrift: Cart. B, fol. 130 vso (*met aanteekening:* Gequyt by Jan Corn. Claessen den 19 April 1616).

249.

1419, December 10. — *Voor de schepenen van Breda en laten 's heeren van Breda, Jan van Tsolle en Aart uten Campe, verkoopt Jan die Hoghe, oudste zoon van Hendrik vander Hoeven, aan St. Catharinadal 2 sester rogge uit een "heitheyninge" van 12 bunder, "gheleghen begraven in enen stuc ter Terteringhen neven tsheren vroente op deen syde ende her Luydolf van Uden priester ende Willem van Absel met hueren erven op dander syde", veronderpand op een heining van 3 bunder, te Teteringen, tusschen Jan Hermans en Heilwig vanden Hoeven, zuster van Jan voors.*

Int jaer ons Heren dusent vierhondert xix, x. daghe in December.

Afschrift: Cart. A, fol. 68 vso.

250.

1419, December 12. — *Voor de schepenen van Breda, Gijsbrecht Pigghen en Peter vander Stalle Gielyszoon, erkent Wouter Jan Sterckenzoon schuldig te zijn aan Gerijt Denijs Mercelijssoenszoon 13 schellingen en 6 penningen groote erfcijns, uit een huis en erf dat Gerijt gekocht heeft, gelegen op den Hagedijk, bij de Ghempelpoort, tusschen Jan van Kessele en Gherijt voorz. zelf. — "behoudelic altoes Wouteren vors. sinen voerywech te hebben ende te behouden streckende vander cameren die naest den mercken staet ter mercken toe; item es voirwaerde dat Gherijt vors. syn schuerdoer daer hanghen mach aen dien styl sullen sy ghelyc becostighen ende ghelden".*

Int jaer ons Heeren M. vierhondert ende neghentien, twelf daghe in December.

Origineel : Karters, nr. 189, op 8-21 cM., met nog een fragment van de 2 zegels in groen was op dubbele strook.
Op rugzijde : Wouter Sterken. — xiij scellingen ende vj penninge — S. Khatlainen Wouwen (XVIe e.). — Nu Jacop Mercelyssen, seepsieder, tsjaers xxxs. — Gheert Denys. — Cornelis Melsen. f. 24 vso. — xxx st. j ort ij pen. met S. Catharina Wauwen : — Nu. 4 (XVIIe e.).
Afschrift : Cart. A, fol. 37 vso ; cart. B, fol. 57.

251.

1420, April 30. — *Voor Hendrik van Papenburg en Jacob Heymerix, schepenen in het land van Hoogstraten, getuigt Jan vanden Elsacker die jonghe vererfd te hebben aan Jan Nouts vander Voert drie loopzaad land, ghelegen te drie staden : die twee lopen tsaet aenden Wibosch ghelyc dat Jan Nouts voers. noert daer aen gheleghen is ende Peter Sibs zuyt, ende dat derde gheleghen int moer lant tusschen Jan Otters noert oest, Jan Claus zuyt ende west Peter Sibs. — Op die goederen is Jan Nouts aan Jan vander Elsacker en navolgens schuldig 1 halster erfrog.*

Int jare ons Heeren doemen screef M. CCCC. ende twintich, opten Meyavont.

Afschrift : Cart. B, fol. 175 vso ; cart. C, fol. 127 vso.

252.

1420, December 16. — *Voor de schepenen van Breda, Gijsbrecht Pigghen en Jan van Gagheldonc Huyghemanszoon, verkoopt Gheertrui Mercelis Aertszoonswijf, een land, voor inhoud van den schepenbrief van 14 Maart 1403* (nr. 181).

Int jaer ons Heeren M. vierhondert ende twintich, sesthien daghe in December.

Origineel : Karters, nr. 145, op 7-18 cM., met 2 zegels in groen was op dubbele strook, doorgestoken met den brief van 5 Juni 1405.
Op rugzijde : Geen aanteekeningen.
Afschrift : Cart. B, fol. 54.

253.

1421, Juni 4. — *Voor notaris Wilhelmus Haghen de Beke verklaart Hendrik Pigghaert, priester, aan St. Catharinadal te schenken 2 oude schilden op goederen te Breda.*

. . . quod anno a nativitate Domini millesimo quadringentesimo vicesimo primo, indictione decimaquarta, mensis junii die quarta,... ex domo et arca cum orto adjacente Rumboldi dicti Egel sitis angulariter in introitu vici quo itur de foro opidi de Breda versus castrum ibidem in opposito domus Ade dicti Coc. Ex quibus etiam domo, arca et orto Henricus Montyn recipit et levat singulis annis in predicto festo beati Joannis Baptiste quatuor scutata, pretactis duobus scutatis consimilia prout certe littere scabinales scabinorum de Breda de dictis sex scutatis certam et expressam faciunt mentionem. Quas quidem litteras scabinales ac omne ius in eisdem quo ad dicta duo scutata eidem domino Henrico competentia jusque et prosecutionem duorum scutatorum idem dominus Henricus modo expresso resignavit in manus mei notarii publici subscripti stipulando . . . Acta sunt hec in choro dicti monasterii sub anno indictione, mense, die, hora et pontificatu prescriptis, presentibus ibidem discretis personis Arnoldo de Meere, opidanis dicti opidi de Breda, testibus ad premissa vocatis specialiter et rogatis.

Origineel : Karters, nr. 191, op 33-29 cM met teeken van den notaris Wilhelmus Haghen de Beke.
Op rugkant : ij oude scilde op Rombout Eghels huys opten hoec daer men ter borch waert gaet . . . (XVIe e.). — 2 oude schilde. Henrick Peters koeckbacker ij Rg xvj st. tsjaers Katerstraet op den hoeck daervan van de mert naert casteel gaet. Et sine onere (XVIIe e.). — Nr. 2 (XVIIIe e.).

254.

1421, Augustus 9. — *Voor de schepenen van Gilze, Jan van Caerntscot en Jonghe Godevaert van Nerven, erkent Jan Scelkens schuldig te zijn aan Jan vander Haenberghe 6 loop rogge erfpacht, tot behoef van Margareta, vrouw van Jan vander Haenberghe en dochter van Jan vander Byestraeten, en deze Margareta toegekomen bij dood van haar vader, — uit een erf van 3 loopzaad, gelegen tusschen de heirbaan en Elisabeth Sneuwters.*

Int jair ons Heren doemen screef dusent vierhondert ende enen twintich ghescreven op sinte Lauwereys avent.

Origineel : Karters, nr. 192, met 2 zegels in bruin was op dubbele strook.
Op rugzijde : vj loop rogs (XVIe e.). — Adriaen Jan Mensen, vj loop. — ende Willem Peter Smits erf. — nu. 19 (XVIIe e.). — 6 loope. — L (XVIIIe e.).
Afschrift : Cart. B, fol. 158 vso ; cart. C, fol, 112.

255.

1422, Maart 2. — *Voor de schepenen van Breda, Gherijt van Reysenaelden en Jacob vanden Wijngaerde, erkent Lijsbet vrouw van Willem Gherytszoon, gepacht te hebben van vrouw Lysbeth van der Lecke, priorin van St. Catharinadal, 1 bunder weide, geheeten Viltershoec, gelegen tusschen de straat en de kinderen Teubben Alaerts, voor 10 veertel rogge, veronderpand op een stuk hoeve gelegen achter het gasthuis, tusschen Ghorijs en Arnoud Luten en op 6 schellingen groote erfcijns, door Hendrik de Decker te betalen uit huis en erf buiten het gasthuis, tusschen Gherijt van Ghilse en Lambrecht Keyken.*

Int jaer ons Heeren M. vierhondert twe ende twintich, twe daghe in Meerte.

Origineel : Karters, nr. 194/a, op 9-22 cM., met 2 zegels in groen was op dubbele strook.

Op rugzijde : Priorin ende convent (XVe e.). — Jan Geeritsen brouwer in den brouketel in de Brugstraet x vertelen erf roggen. (XVIIe e.). — Desen brief schijnt niet te wesen (XVIIIe e.).

Afschrift : Cart. A, fol. 68 vso ; cart. B, fol. 124 ; cart. C, fol. 65.

256.

1422, April 10. — *Voor de schepenen van Breda, Jan Hughemanszoon van Gagheldonck en Hendrik van Corvel, erkent heer Ludolf van Oeden, priester, verkocht te hebben aan Willem Vrient, 8 schellingen en 9 penning groote erfcijns op zijn huis en erf in de kerstraat, tusschen de jonkvrouwen van Giesen en Jan Claaszoon van Doorne, veronderpand op 6 schellingen 6 penningen erfcijns.*

Int jaer ons Heeren dusent vierhondert twee ende twintich, thien daghe in Aprille.

Origineel : Karters, nr. 194/b, op 9-22 cM., met 2 zegels in groen was op dubbele strook

Op rugzijde : Op Meester Heinrich kanonick huys (XVIe e.). — xviij st. ix d. — in die kerkstraet. — Antonis Henrich Biekens lakenp. (XVIIe e.). — Nr. 12 (XVIIIe e.).

Afschrift : Cart. A, fol. 16 vso ; cart. C, fol. 16.

257.

1422, Mei 20. — *Voor de schepenen van Oosterhout, Zebrecht Zebrechtszoon en Roelof Stasenzoon, verkoopt Jan van Ghente aan*

Jan vander Spout 1 halster rogge, naar inhoud van den schepenbrief van 8 Mei 1415 (nr. 223).

Ghegheven int jair ons Heren dusent vierhondert ende tweentwintich, twintich dage in Meye.

Origineel : Karters, nr. 179, op 5-19 cM., me 2 zegels in groen was op dubbele strook, doorgestoken met den brief van 8 Mei 1415.
Op rugzijde : Geen aanteekeningen.
Afschrift : Cart. A, fol. 92 ; cart B, fol. 164.

258.

1422, Juni 28. — *Voor Jacob vanden Wijngaerde en Gijsbrecht Pigghen, schepenen van Breda, verkoopt Melijs van Druenen aan Peter Stevenszoon twee schelling oude groote erfcijns, naar inhoud van den schepenbrief van 18 Januari 1359* (nr. 77).

Int jair ons Heeren M. vierhondert twee ende twintich, acht ende twintich daghe in Junio.

Origineel : Karters, nr. 47, op 6-21 cM., met 2 zegels in bruin was op dubbele strok, doorgestoken met den brief van 18 Januari 1359.
Op rugzijde : Geen aanteekeningen.
Afschrift : Cart. A, fol. 40 ; cart. B, fol. 60.

259.

1422, October 5. — *Voor de schepenen van Breda, Gijsbrecht Piggen en Hendrik van Corvele, Hendrikszoon die Jonghe aan Kerstiaan van Helmont 12 schelling groote erfcijns payment, eertijds door zijn moeder verkregen uit 's heeren hand, uit huis en erf gelegen in de katerstraat tusschen meester Huygen en Jan Seegers, veronderpand met 22 oude groote erfcijns en 10 groote erfcijns, reeds op dat goed bezet.*

Int jair ons Heeren M. vierhondert twe ende twintich, vyf daghe in October.

Origineel : Karters, nr. 196, op 9-22 cM., met 2 zegels in groen was op dubbele strook.
Op rugzijde : Kerstiaen van Helmont. — Bamer (XVe e.). — Joost vanden Broeck, borgenmeester xiij s. ij oort. — 13 s. 1/2. — 12 schellinge groote (XVIIe e.).
Afschrift : Cart. A, fol. 33 ; cart. B, fol. 46 vso ; cart. C, fol. 12vso.

260.

1422, October 16. — *Voor Jacob van Meykenbroec, als leenheer, en Aart den Roever en Hendrik Merthyn Willemszoon, mannen van Dieric Vander Merwede, hun leenheer, hebben Mercelys Denijszoon vanden Haghedyc en zijn broeder Hendrik hun leen opgedragen : een bunder beemd gelegen in de Crocht achter Amelenberghe, en dit wordt overgedragen op Gherijt Denijszoon.*

Ic Jacop van Meykenbroec doe cont alle luden dat voer my comen is ende voer Aert den Roever ende Heynric Merthyn Willems sone manne Diericx van der Merwede myns leenheeren my hier toe geleent Mercelijs Denys soen van den Haghedyc ende Heynric syn broeder ende droeghen op in myne handen by wysdom der voers. manne alle alsulc leen als Mercelys van my houdende was, ende Heynric voers. van Mercelise ende Denys hoer vader van minen oudere ende van my te houden plach te weten een buynre beemde, luttel min of meer gheleghen in die Croecht achter Armelenberghe, liggende neven Peters erve van Chaem op die een side ende Ghys Fraays erfghenamen erve op die andere side welc leen voirs. ic Jacop van Meykenbroec voers. als leenheere voert verlyt hebbe ende verlye Gheryt Denys sone te leene te houden van my ende van mynen naecomelinghen hem ende sinen nacomelinghen daer my Gheryt af gedaen heeft manscap hulde en eer en alle hooffrecht. In kennissen der waerheit heb ic Jacob van Meykenbroec als leenheere minen zeghel hier aen uutghehangen ende heb voert gebeden Aerndt den Roever ende Heynric Mertyn Willems soen voers. die my hier by gheleent ware dat sy desen brief met my hier by gheleent ware dat sy desen brief met my bezeghelen willen ende wy Aernd ende Heynric voers. om beden wille Jacops voers. ende Heynric voers. om beden wille Jacops voers. ende omdat wy hier by en over waren als gheleende mannen soe hebben wy tot enen ghetuyghe onse zeghele by Jacops zeghel aen desen brief ghehangen. Int jaer ons Heren dusent vierhondert twee ende twintich zesthien daghe in October.

Origineel : Karters, nr. 198, op 16-20 cM. met 3 zegels in bruin was op dubbel strookje.

Op rugzijde : xiiij siis gulden. Sr. Katherina Wouwens (XVIe e.). — Leenbrief van een bunder lant in de Crocchte (XVIIe e.).

Afschrift : Cart. A, fol. 38 vso ; cart. B, fol. 58 vso ; cart. C, fol. 20 *(Titel) :* Van eenen buynre beemde ghekomen met S. Katherine Wouwens).

261.

1423, Januari 18. — *Voor Gijsbrecht Pigghen en Aert Maeszoon van Wyckvliet, schepenen van Breda en laten van den heer van Breda, verkoopt Godevaart van Heyentongeren, voor zich en voor zijn zuster Juete van Eemelenberghe zijn vrouw, aan Martyn Damenzoon negen scellinghe grote erfcijns payements uit een huis, erf en toebehoorte, gelegen buiten het gasthuis, tusschen Peter Loyaerts en Arnouts Volres, en op een half bunder beemd gelegen te Eemelenberghe tusschen Gorits vanden Eynde en Juete van Emelenberg.*

Int jair ons Heeren M. vierhondert drie en twintich, achtien daghe in Januario.

Origineel : Karters, nr. 199, op 9-19 cM., met 2 zegels in groen was op dubbele strook.
Op rugzijde : Mart. Damen (XVe e.).
Afschrift : Cart. A, fol. 31 vso ; cart. B, fol. 49 vso ; cart. C, fol. 15 vso.

262.

1423, Mei 17. — *Voor de schepenen van Breda, Jacob vanden Wyngaerde en Ghysbrecht Pigghen, verkoopt Coenraad van Etten aan Jacob den Koc vander Leere, 9 1/2 loop rogge erfpacht uit een land de nonnen van Breda toebehoorend, gelegen voor het Hoogehout, tusschen Jan Boykens' erfgenamen en Jan Tsolle, en vroeger in handen van Gherijt Reysenaelden, veronderpant met 1 sester rogge, ook gevest op dit goed.*

Int jaer ons Heeren M. vierhondert drie ende twintich, zoeventhien daghe in Meye.

Origineel : Karters, nr. 201, op 9-20 cM. met 2 zegels in bruin was op dubbele strook.
Op rugzijde : Koc vander Leer (XVe e.). — Condraet van Detten onder Teteringe, 9 1/2 rogge. (XVIIe e.). — 9 loopen 1/2. Nu. 8. — Onbekent. — Nr. 3 (XVIIIe e.).
Afschrift : Cart. A, fol. 69 vso ; cart. B, fol. 125 vso ; cart. C, fol. 68.

263.

1423, September, 16. — *Voor Jacob vanden Wyngaerde ende Ghysbrecht Pigghen, schepenen van Breda, verkoopt Jan van Weschaert*

aan Aart Jans Leeuszoon, " der nonnen knecht ", een rechter derde deel van 9 veertel rogge, uit een erfpacht volgens brief van 14 Mei 1401 (nr. 171).

Int jaer ons Heeren M. vierhondert drie ende twintich, sesthien daghe in September.

Origineel : Karters, nr. 135, op 6-23 cM., met 2 zegels in groen was op dubbele strook doorgestoken met de akte van 14 Mei 1401.
Op rugzijde : Geen aanteekeningen.
Afschrift : Cart. A, fol. 71 vso ; cart. B, fol. 127 ; cart. C, fol. 71.

264.

1424, Januari 8. — *Zebrecht Zebrechtszoon en Roelof Stasenzoon, schepenen in Oosterhout, getuigen dat Barbara Maes Coninxzoondochter, met haar voogd haar gegeven bij consent van haar man Frederik Tuckenzoon, verkoopt aan juffrouw Peter Jacob " myns heren soen wittich wyf ", 1 sester rogge erfpacht volgens voorwaarden uit den pachtbrief van 21 September 1388* (nr. 148).

Ghegheven int jair ons Heren M. CCCC ende vierentwintich, acht daghe in Januario.

Origineel : Karters, nr. 114, op 9-17 cM., met 2 zegels in groen was op dubbele strook, doorgestoken met den pandbrief van 22 Febr. 1404.
Op rugzijde : geen aanteekeningen.
Afschrift : Cart. B, fol. 163 ; cart. C, fol. 116.

265.

1424, Januari 10. — *De schepenen van Ghilse, Jan van Caerntscot en Jonghe Godevaert van Nerven, getuigen dat Jan Reynaertszoon gepacht heeft van Beatrijs, dochter van Dieric Obrecht, met haar man en voogd Bertramzoon, 1 1/2 bunder beemd gelegen in de Scaghen, tusschen de heirbaan en Wouter de Wever; een land van 5 loopzaad, geheeten Tyelen Berch in de Hooge Heyninghe, tusschen de heirbaan en Peter Gherijts, voor 7 veertel rogge erfpacht, en ter veronderpanding heeft afgekocht 5 loop rogge in korting van deze 7, en deze overgemaakt aan Jan voors., zoodat hij slechts betaalt 27 loop rogge.*

Int jaer ons Heren doe men screef M. CCCC. ende vier en twintich, ghescreven thien dage in Januario.

Afschrift : Cart. B, fol. 156 ; cart. C, fol. 108 vso.

266.

1424, Mei 1. — *Voor de schepenen van Breda, Ghisbert Pigghe en Aart Maeszoon, verkoopt Hendrik van Wouwe die Dreyer aan Peter Godevaertszoon den Scoemaker 1 1/2 rijnschen gulden erfcijns, uit een goed inde gasthuisstraat.*

Int jaer ons Heeren M. vierhondert vier ende twintich opten yersten dach van Meye.

Origineel : Karters, nr. 202, op 7-23 cM., met 2 zegels in groen was op dubbele strook.
Op rugzijde : Op ten snoeck x st. — Petro Goedens — ander half rynssche gulden ingelaten — de parochiaen de nonnen ende de beghinen (XVIIe e.).
Afschrift : Cart. A, fol. 35 ; cart. B, fol. 50 vso ; cart. C, 16 vso.

267.

1424, November 20. — *Voor de schepenen van Gilze, Huibrecht Jan Bettenzoon en Wieric de Ree, erkent Godevaart Martynszoon van Donst gepacht te hebben van Catharina, dochter van Juete Melys met haar man en voogd Gherijt Jan Bettenzoon, de helftscheiding van 4 bunder beemd " geleghen Eryt her Ghys erve metten vier buynder upt deen side ende Jan Reynaerts erve upt dander side " voor 12 loop rogge erfpacht, veronderpand door Yde Eryt her Ghys dochter en Godevaart Martynszoon haar man en voogd, de rechte helftscheiding van hetzelfde goed.*

Int jair ons Heren doe men screef dusent vierhondert ende vierentwintich, ghescreven twintich daghe in Novembri.

Origineel : Karters, nr. 204, op 12-24 cM., met 2 zegels in geel was op dubbele strook.
Op rugzijde : Huys Betten broer van Tilborch (XVe e.). — Jutte Jan Melys dochter . . . Dingman Peters ende Henrich Pauwels Vermolen ende Jan Heinrich Hulst iij vertelen rogge. — 12 loopen rogge van Art de Leeuw gekomen erfcyns (XVIIe e.). — K. — n. 8 (XVIIIe e.).
Afschrift : Cart. B, fol. 152 vso ; cart. C, fol. 103 vso.

268.

1425, Februari 10. — *Voor de schepenen van Breda, Gijsbrecht*

Pigghen en Hendrik van Corvele, verkoopt Aart Loyaert aan heer Hugheman, zoon van Merten Florijszoon, priester, 12 oude groote tornooisen erfchyns, uit een huis met toebehoorten gelegen buiten het gasthuis, tusschen Jan Jonghen en Lysbet Celen, veronderpand met 7 schelling, 10 penning reeds bezet op dit goed.

Int jaer ons Heren M. vierhondert ende vive ende twintich, thien daghe in Februario.

Origineel : Karters, nr. 206, op 11-15 cM., met 2 zegels in bruin was op dubbele strook.
Op rugzijde : Legavit monialibus 1425. — H. Huegeman van xij oude groote tot Breda buyten tghasthuys (XVe e.).
Afschrift : Cart. A, fol. 33 vso ; cart. B, fol. 48 vso ; cart. C, fol. 14 vso.

269.

1425, Juni 20. — *Voor de schepenen van Ghilze, Wieric de Ree en Hendrik van Chaem, verkoopt Catelijn Jansdochter vanden Haenberghe, met haar man en voogd, Andries Gherijt Coenenzoon, aan Jan Bonsaert te Chaem 6 loop rogge, naar inhoud van den schepenbrief van 9 Aug. 1421* (nr. 154).

Int jair ons Heren doe men screef dusent vierhondert ende vyfentwintich gescreven twintich daghe in Junio.

Origineel : Karters, nr. 193, op 9-20 cM., met 2 zegels in geel was, op dubbele strookjes doorgestoken met de akte van 9 Aug. 1421.
Op rugzijde : Geen aanteekeningen.
Afschrift : Cart. B, fol. 158 vso ; cart. C, fol. 112.

270.

1425, Juli 4. — *Voor de schepenen van Breda, Jacob vanden Wyngaert en Gijsbrecht Pigghen, verkoopt Gherijt Jans Jannes Costerszoon van Ginneken aan Jan " Claes Doerus natuerlycke soen " de rechten helftscheiding van 9 schellingen en 6 penningen groote erfcijns, naar inhoud van de pandbrief van 28 Febr. 1407* (nr. 193).

Int jaer ons Heeren dusent vierhondert viventwintich, vier daghe in julio.

Origineel : Karters, nr. 155, op 7-24 cM., met 2 zegels in bruin was op dubbele strook, doorgestoken met den brief van 28 Febr. 1407.

Op rugzijde : Geen aanteekeningen.
Afschrift : Cart. A, fol. 34 vso : cart. B, fol. 50 ; cart. C, fol. 15 vso.

271.

1425, October 10. — *Voor de schepenen van Ginneken, Peter Tsmit en Jan Zeews, verkoopt Hendrik Godevaerts Bonthenzoon Willem Pauwels Smeetszoon den schoenmaker een halster rogge erfpacht uit een heining erf van 5 loopzaad, met huis en beemd tusschen Mechteld Heinricx Zuetricx dochter en de straat geheeten de Rye-straat, en op zijn andere goederen binnen de vierschaar, veronderpand met 12 loop erfpacht reeds daarop gesteld en met den heerencijns.*

Int jaer ons Heeren M. vierhondert vive ende twintich, thien daghe in October.

Origineel : Karters, nr. 207, op 10-22 cM., met 2 zegels in groen was op dubbele strook.
Op rugzijde : Ringeberg. — Per M. Oesterzele. Willem Smet (XVe e.). — Willem Pauwels dSmet. — Herman Clasen Wagenmaker ij veertelen (XVIIe e.).
Afschrift : Cart. A, fol. 77 ; cart. B, fol. 135 ; cart. C, fol. 81.

272.

1425, October 10. — *Voor de schepenen van Gilze, Huibrecht Jan Betten zoon en Wieric de Ree erkent Gherijt Bac te Riel in pacht genomen te hebben van Adriana, dochter van Jan vander Haenberghe, met haar man en voogd Jan Jan Michielszoon, 1 bunder beemd gelegen in Nouwen Hoeve, neven Willem Willemszoon van Riel langs beide kanten, voor 12 loop rogge erfpacht, te verzekeren met 5 oude groote erfcijns, en veronderpant met de helftscheiding van 5/4 bunder beemd, gelegen op 't hooge Laer, tusschen den Gilschen dijk en den Holtenschen dijk, tusschen Willem Heynzoon en de erfgenamen Peter vanden Eynde.*

Int jaer ons Heren doe men screef M. CCCC. ende vyf en twintich, ghescreven thien daghe in Octobri.

Origineel : Karters, nr. 210, op 10-15 cM., met 2 zegels in bruin was op dubbele strook.
Op rugzijde : Aert die Leeu. — Jute vande . . . xiij lopen rogs in Ghilse (XVIe e.). — 12 loop rog. — Dese brief is beleent voor Lxvj Rg. de drie veertelen door Jan Cornelis de Beer, erf. nu. 5, — van Art de Leeuw (XVIIe e.). — Beleent 66-0-0. — G (XVIIIe e.).

Afschrift: Cart. B, fol. 151 vso.

273.

1425, October 16. — *Jan van Nedervenne Janszoon en dezes leenmannen Merselys Denyszoon van den Haghedyke en zijn broeder Hendrik, dragen over als leen 6 loopzaad land met huis in Princenhage gelegen aan den Heuvel en twee loop zaad in den Putacker aan Gheryt Denyszoon.*

Ik Jan van Nedervenne Jans soen doe condt allen luyden dat voer my comen is ende voer miin manne van leene hier na ghenoemt, Mercelys Denys soen van den Haghedyke ende Henric siin broeder ende droeghen op in minen handen by wysdomme mynre manne alle alsulken leen als Mercelys van my houdende was ende Heinric voert van Merselys ende dat Denys haer vader van mynen ouders te houden plach te leene dats te weten zesse lopen saetlands luttel min oft meer metter huysinghe die daer op staet ende gheleghen in die Haghe aen den hovel ende Schutkens plach te sine ligghende neven Ghoes Rombouts erve aen deen syde ende Jan Aert Hentens erve aen dander syde. Item twee lopen saetlands luttel min of meer gheleghen in putacker neven Peters Conincs erve aen deen syde ende Jans suster erve vanden Aerde aen dander syde welke leen voers. ic Jan van Nedervenne voers. verlyt hebbe ende verlyden Gheryde Denys soen voers. behoudelyke eene yeghelyken siins rechs welke leen voers. Gheryt voers. houden sal van my ende van minen nacomelinghen hy ende siin nacomelinghe tot eenen leene ende heeft my daer af ghedaen manscap hulde ende eet en alles hoefsrecht. In kennyssen der waerheyt so hebbe ic Jan van Nedervenne als leenheer minen zeghel hier aen desen brief ghehanghen ende heb voert ghebeden miin manne van leene die hierby ende over waren te weten Jacop van Meykenbroeck ende Godevaert Heyaerts soen manne van leen Jans van Nedervenne om beden wille ons leenheere voers. ende omdat wy hier by ende over waren als mannen so hebben wy tot eenen ghetuyghe onse zeghele by ons leenheeren hier aen desen brief ghehanghen. Int jaer ons Heeren duysent vierhondert vyve ende twintych zestyen daghe in October.

Origineel: Karters, nr. 209, op 17-21 cM., met drie zegels in bruin was op dubbele strook.

Op rugzijde: S. Katryn Wouwen in die Haghe (XVe e.). — Leenbrief van 8 loopsaet lant. — 1425, 16 Oct. — 1 sister rog (XVIIe e.). — E (XVIIIe e.).

Afschrift : Cart. B, fol. 112 vso ; cart. C, fol. 49 vso.

274.

1425, November 9. — *Voor de schepenen van Oosterhout, Zebrecht Zebrechtszoon en Roelof Stasenzoon, verkoopt Maes Janszoon aan juffrouw Lijsbet, vrouw van Jan vander Spowt, 4 loop rogge erfpacht, veronderpand op huis en hof gelegen aan den Heuvel tusschen Jan Peter Damaeszoon, en Jan Pouwelszoon, en die Jan Willemszoon van Oosterhout thans bezit.*

Gegeven int jair ons Heren dusent vierhondert twintich ende vive, neghen daghe in Novembri.

Origineel : Karters, nr. 212, op 8-19 cM., met 2 zegels in bruin was op dubbele strook.

Op rugzijde : Van eender viertel rogs (XVe e.). — Joncker Tynagels erfgenamen. 1. veertel roggen, komende van jonfvrouw Lysbeth van Spaut ons ghemaeckt van joufva Peter van Spaut, weduwe van Jacob myn sheeren soen, secundum omnem apparentiam pro anniversario Johannis filii Johannis Valken in Julio. — Nu. 5. — Pro anniversario Dni Valken (XVIIe e.). — A (XVIIIe e.).

Afschrift : Cart. A, fol. 91 ; cart. B, fol. 163 vso ; cart. C, fol. 117.

275.

1426, Februari 4. — *Voor de schepenen van Prinsenhage, Ghorys Anthonys Feyterszoon en Aert van Ghorpe, als laten van Otto van der Lecke, in het hof van Gageldonck, getuigt Peter van Spelle gepacht te hebben van juffrouw Lysbette van der Lecke, priorin van St. Catharinadal, met haren voogd, verscheidene goederen volgens opgave.*

. . . alle alsulcken erven den godshuyse toebenhoorende als hier na bescreven staen : Item inden eersten een heyninghe gheheyten den Groten Ocker, houdende vyfdalf lopen saet luttel myn of meer gheleghen neven Mattys Nouten erve aen beyden syden ; item noch twe lopen saet lants luttel myn of meer gheheyten die Breem Strype gheleghen neven Aert Lopaerts erve aen deen syde ende Jan Ghoeswyns soens erve van Kaem aen dander syde ; item noch een lopen saet lants luttel myn of meer gheheyten 't cleyn Wildelant, gheleghen neven Ghysbrecht Pigghen erve aen deen side ende Beatruys Smets erve aen dander syde ; item noch derdalven lopen saet lants luttel myn of meer gheleghen neven Willem Boeykens kynder erve aen deen sde ende Ghysbrecht Pigghen erve aen dan-

der side ende gheheyten tSluyst ; item noch die helft van eenen bolke houdende een half buynder luttel myn of meer gheleghen neven Willem Boeykens kynder erve aan deen syde ende Ghysbrecht Piggen erve aen dander syde ; item noch twe lopen saet lants luttel myn of meer met eenen bolke daer aen gheleghen ende gheheyten tSpancke gheleghen neven Peters erve van Hambroeck aen die een side ende Peter Huygen erve aen dander side ; item noch een lopen saet lants luttel myn of meer gheleghen in Laeracker neven Jan Lam soens erve aen deen side ende Claeus Hentens erve aen dander side ; item noch een buumder beemden luttel myn of meer gheleghen achter Deverdonc neven die Mercke ende die Lake aen deen syde ende Jans Gheer van de Putte was aen dander side ; item noch die helft van anderhalven buynder beemde luttel myn of meer gheleghen neven die Lake aen deen syde ende den dyck aen dander syde welke beemde voers erflyc weghen sullen over een stuks erfs wylen was Heynken Onghenalen ende Jan Ysac nu ter tyt in handen heeft om vier cappoene ende om zesse ellen lynen vlassens lakens te betalen alle jaer in den godshuyse voers. op sinte Martens dach in den winter. Ende noch om een zester rogs ende een zester ghersten ende om sesse lopen haveren goet ende custbar te leveren in de godshuyse voirs metter maten van Breda alle jaer op onser vrouwe dach lichtmysse, welc erven voirs. haer here gebodt [a]) gehadt hebben ende daer is alle dat twe ghesciet dat daer met rechte sculdich was twe te gescien, te vryen ende te waren dese erven voirs. metten erfrenten voirs. ende alle arghelist uutghesloten, ende om dese erfrente voirs. te badt te versekeren so heeft Peter voirs. tonderpande gheset veertien lopen rogs erfpachts die hij erflic heeft op een half bynder beemde luttel myn of meer gheheyten die Lee gheleghen in die Donck neven Jans erve van der Molen Aerts soen aen deen syde ende Gheryt Wouwens erve aen dander syde ende Gheryt Wouwens erve aen dander syde. Item noch op een half buynder beemde luttel myn of meer gheheyten Boxnest gheleghen neven die Mercke aen deen syde ende Aert Maessoens erve aen dander syde. Te vryen ende te waren desen onderpant voers. met gherechten heeren chynse. In orconden desen brieve met onsen zeghelen beseghelt, en yeghelyc voer ons so verre als wi wysens syn, int jaer ons Heren als men screef M. CCCC. zesse ende twintich opten vierden dach in Februario.

Afschrift : Cart. A, fol. 83 ; cart. B, fol. 141 vso ; cart. C, fol. 89 (*Titel :* Een

a) De lezing *kerckgebode* uit Cart. A is min duidelijk.

zester rogs : een sester gersten ; sesse lopen haveren, iiij capuynen, vj ellen vlassens lakens). — (*Bijgevoegde nota :* van desen sester rogs heeft Joes van Wyck of syn erfgenamen V lopen rogs, dat ander is elders bewesen, ende voor die gherste ende capuynen so ontfangt men xxxvj st. in chyns, maer die haver en die lynenlaken blyft op syn na inhout des briefs, etc.).

276.

1426, Maart 16. — *Voor de schepenen van Ginneken, Peter Smyt en Jan Zeeus, verkoopt Jan Zebrecht Janszoon, geheeten Jan Zibs aan Hendrik van Ringhelberghen, drossaard van de stad Breda, 1 halster rogge erfpacht, te innen naar inhoud van den schepenbrief van 12 December 1416* (nr. 233).

Int jaer ons Heeren M. CCCC. sesse ende twintich, sesthien daghe in Meerte.

Afschrift : Cart. B, fol. 135 ; cart. C, fol. 80 vso.

277.

10 April, 1426. — *Voor de schepenen van Gilze, Huibrecht Jan Bettenzoon en Peter Janszoon van Gilze, erkent Gielys Pauwel Meermanszoon schuldig te zijn aan Elisabeth vander Leck, priorin van St. Catharinadal 14 loop rogge erfpacht, op verscheidene goederen.*

... utgaende ut enen halven buynre beemden luttel min of meer gheleghen in 't Elschot, neven Peter Jans soen van Ghilse erve opt deen syde ende Jan Meerman erve opt dander syde ; item noch een half buynder beemden luttel min of meer oec gheleghen in " Elschot tot Molenscot, neven Peter van Ghilse erve opt deen syde ende Jan van Ghilse ende Jan Meerman erve opt dander syde, welck twe stucken beemde voirs. Pauwels Meerman Gielys voirs vader was langhe hier voirtyts vererfpacht hadde om dese veerthien lopen rogghen erfpacht voirs. teghens den cloester ende convents voirs. in voirwaerde dat men desen voirs. onderpant niet op en sal laten gaen of laten varen dan met dubbelen pachte ; van welken onderpant voirs. vrouwe Elyzabeth van der Leck voirs. comen is ende met haren voecht die hair metten rechte ghegeven wairt ende heeft doen ghedaghen alle die ghene die hen rechts vermeten mochten tot desen onderpant voirs. die Gielys voirs. nu ter tyt erflycken houdende is, dats te weten dat vrouwe Elyzabeth van der Leck voirs. heeft doen ghedaghen alle dieghene die erfpachte

of erfcommer eyschende syn voir op desen onderpand, dats te weten voir de veerthien lopen rogghen erfpacht voirs. ende naest den heren chynse van welker daghinghe voirs. vrouwe Elyzabeth van der Leck voirs. vervolghet hevet met daghensrecht sonder ymans calengieren ende toesegghen.

Int jair ons Heren doe men screef dusent vierhondert zessentwintich, ghescreven thien daghe in Aprili.

Origineel : Karters, nr. 213, op 17-31 cM., met 2 zegels in geel was op dubbele strook.

Op rugzijde : Gielis Merman, xiiij lopen ; (XVIe e.). — Dese xiiij lopen syn opgeseet met dubbel pacht en hier heffen wy eenen r. gulchen voer. (XVIIe e.). — E. — Molenschot (XVIIIe e.).

Afschrift : Cart. B, fol. 151 ; cart. C, 101.

278.

1426, Juni 23. — *Voor de schepenen van Terheijden, Floris van Ryswyc en Jan Bille, neemt Dierik Aart Oomen in pacht van Lijsbet vander Lecke, priorin van St. Catharinadal, met haar voogd Rutger Rutgherszoon, voor 1 overlandschen tornoois gulden erfcijns 2 1/2 bunder gelegen op Waghenberg, tusschen de oude Wagenbergsche vaart en Zebrecht Tierloet, veronderpand op 1 bunder tusschen Dierik voorz. en de erfgenamen Peter Coppentiers.*

Ende voert is vorwarde waer dat sake dat op deze derhalf buynder vors. dike ende uut ghesteken wort dat ghelt sal Dieric vors. heffen sonder weerseggen van yemanden. Ende voert is vorwaerde dat die keet die daer nu ter tyt op staet datter die op bliven sal, ende waer dat sake datter Dieric vors. meer op timmerde, sal hy af breken tot allen tiden van den jaer sonder meer segghen van yemanden.

Int jaer ons Heren dusent vierhondert sesse ende twintich, op sinte Jans Baptisten avent.

Origineel : Karters, nr. 215, op 11-23 cM., met 2 zegels in bruin was op dubbele strook.

Op rugzijde : Een ouden rynschen gulden... (XVIe e.). — F (XVIIIe e.).

Afschrift : Cart. A, fol. 47, cart. B, fol. 102 ; cart. C, fol. 37.

279.

1426, Augustus 10. — *Voor de schepenen van Gilze, Wieric de Ree en Hendrik van Chaem, verkoopt Jan Willemszoon van Bruec-*

hoven aan Jan Godevaartszoon vander Byestraten 4 loop rogge erfpacht uit 1/2 bunder beemd, in de Wrederyt, tusschen de erfgenamen Jan Scelkens en Denys Lang Daneelszoon, en uit een loopzaad land, den Haveracker genaamd, tusschen Jan Willemszoon ende erfgenamen Gherijt Schelkens.

Int jaer ons Heeren doe men screef M. CCCC. ende zessentwintich, ghescreven thien daghe in Augusto.

Afschrift : Cart. B, fol. 153 ; cart. C, fol. 105.

280.

1426, October 10. — *Voor dezelfde schepenen van Gilze, verkoopt Adryana Jansdochter vanden Haenberghe, met haar man en voogd Jan Jan Mychielszoon, aan Aarnt Jan de Leeuwenzoon 12 loop rogge erfpacht, naar inhoud van den brief van denzelfden dag* (nr. 279).

Int jaer ons Heren doemen screef dusent vierhondert ende sessentwintich, ghescreven thien daghe in Octobri.

Origineel : Karter, nr. 211, op 8-21 cM., met 2 zegels in bruin was op dubbele strook, doorgestoken met den brief van denzelfden dag.
Op rugzijde : Geen aanteekeningen.
Afschrift : Cart. B, fol. 152 ; cart. C, fol. 102 vso.

281.

1427, Februari 26. — *Voor de schepenen van Gilze, Huibrecht Jan Bettenzoon en Peter van Ghilse, heeft Aart van Eyke gepacht van Lysbet Jansdochter van Meer, met haar man en voogd Hendrik van Langdonk, 1/2 bunder beemd, op de vaart, tusschen Hendrik Wevers en Jan van Nederven, oostwaarts ; 1/3 bunder beemd in de Cortvlaeschen, tusschen Peters Reyners noord en Jan Reyners zuid, voor 13 loop rogge erfpacht, te vrijen met de helft van 42 1/2 groote erfcijns payment, reeds op dat goed bezet, en veronderpand met de rechte helftscheiding van het goed dat hij kocht van Severijn Lysbetten broeder voors.*

Int jaer ons Heren M. vierhondert zoeven ende twintich, sesse ende twintich daghe in Februario.

Origineel : Karters, nr. 216, op 10-24 cM, met voortijds 2 zegels op dubbele strook.

Op rugzijde : Aart die Leeu. — Lysbet Jans dochter van Meer ende heer Langdonc. — Per Will. Oesterzele (XVe e.). — Peter Jans Canters xiij loop. - 5 vierdeels bunders onder Gils (XVIIe e.). — A. — Onsen bemdt int Gilsbroeck (XVIIIe e.).

Afschrift : Cart. B, fol. 152 ; cart. C, fol. 103.

282.

1427, Februari 28. — *Voor aezelfae schepenen van Gitze, verkoopt Lijsbet Jansdochter van Meer, met haar man en voogd Hendrik van Langdonc, aan Aart Jan Leeuwenzoon 13 loop rogge erfpacht, naar voorwaarden en onderpand uit den schepenbrief van 26 Februari 1427* (nr. 281).

Int jaer ons Heren duysent viernondert zoeven ende twintich, acht ende twintich daghe in Februario.

Origineel : Karters, nr. 217, met 2 zegels in groen was op dubbele strook.

Op rugzijde : De heer sal vesten den ouden clooster in dit goet. Actum xxviij Aprili vijf ... (XVe e.).

Afschrift : Cart. B, fol. 152 vso ; cart. C, fol. 103.

283.

1427, Mei 17. — *Voor de schepenen van Gastel, Jan Diericszoon en Jan Wouterszoon, wordt bevestigd dat Gerard Teewe als erfcijns genomen heeft van St. Catharinadal zijn goed, tegen 26 oude groote koninksche munt van Frankrijk.*

... ende waer dat sake dat Gheeraert voers. of syn nacomelinghe oft yemant die dese voers. goede vercrighen moghen of besitten sullen van Gheraerts weghen voers., niet en gaven of en betaelden totten dage voers., so es vorwaerde ende gheloefte dat die pryorinnevoers. met horen voecht of die houdere van desen brieve mach comen ende panden desen voerseyden erfchys aen Gheeraerts voers. have of yemants anders die dese voers. goede besitten moghen sonder middelt, waer datse die pryorinne vynt of die houdere van desen brieve op haer voers. goede, ende die have sal men vercopen met recht van Gastele op die strate of ware te Berghen op die marct, ende was aen die have gebrake, dat heeft Gheeraert voers. gheloeft te voldoen met sinen erve voer hem ende voer syn nacomelinghe of soe wie dese voernoemde goede besitten sal ; ende dat

arve sal men vercopen met rechte tot Gastele op die strate als have ; ende voert ist voerwaerde dat Gheraert voers. dese voers. goede verwaren sal van weghen, van wateringhen, van dytasen, van scote ende van allen anderen oncosten die daer op comen mach van desen dach voerwaert, ende die priorinne van Breda met horen voecht, ende haer ghemeyn convent heeft gheloeft Gheeraerde voers. often ghenen die dese goede besitten sullen te vryen ende te waren van heeren, vrouwen ende van allen wanrade die daer op comen mach van desen daghe achterwaert, sonder arghelistdaer in te soekene, of voert te brenghene. Voert es voerwaerde ware dat sake dat dese brieve verroekeloest worde van brande oft ghequetst van den woerden aen haer zeghelen, also dat die pryorinne of de houdere van desen brieve daer mede belet worde van haren renten voers., so ghelove ic Gheraert voors. voer nu ende voer myn nacomelinghen der priorinnen ende haer ghemeyn convent ander brieven weder te ghevene met vormen ende met voerwaerden als hier ghescreven staet also dicke ende menichwerven als die priorinne ende haer ghemeyn convent begherende es en te doen mach hebben. In kennissen der waerheit, so hebben wi scepenen voerghenoemt desen brief open bezeghelt met onsen seghelen. Ghegheven int jaer ons Heeren dusent vierhondert ende sevenentwintich opten seventienden dach van meye maent.

Afschrift : Cart. B, fol. 1, (*met opschrift :* Gastele xxiij oude groote. — ij gulden, vyf st. ij oort. — In margine dorsi : op Jan Obrechts tot Gastel, opten Langenberch ons goet) ; cart. C, fol. 215

284.

1427, December 9. — *Jan Bertelmeeuszoon en Jan Lambrechtszoon, schepenen in Ginneken, getuigen dat Jan Janszoon vander Voert verkocht heeft aan Jan Aertszoon vander Voert te Dorst, 10 loop rogge, naar voorwaarden van den inhoud van den schepenbrief van 3 Dec. 1400* (nr. 170).

Int jaer ons Heren M. vierhondert zoeven ende twintich, neghen daghe in December.

Origineel : Karters, nr. 132, op 7-23 cM., met 2 zegels in bruin was op dubbele strook, doorgestoken met den brief van 28 Mei 1402.
Op rugzijde : Jan Aerts. de Voert. p. Willem Oesterzele (XVe e.).

285.

1427, December 30. — *Voor de schepenen van Breda, Gherijt Rey-*

senaelden en Roelof Dircx Roeverszoon, verkoopt Jan Mercelijs Striexzoon aan Ghysbrecht Bamer 12 schellingen groote erfcijns, zijn erfenis van zijn oom Kerstiaan van Helmont, naar inhoud van den brief van 5 October 1422 (nr. 259).

Int jaer ons Heeren duysent vierhondert zoeven ende twintich, dertich daghe in December.

Origineel: Karters, nr. 197, op 6-24 cM., met 2 zegels in groen was op dubbele strook.
Op rugzijde: Geen aanteekeningen.
Afschrift: Cart. A, fol. 33; cart. B, fol. 47; cart. C, fol. 12 vso.

286.

1428, April 1. — *Voor de schepenen van Breda, Gijsbrecht Pigghen en Hendrik van Corvel, erkent Koenraad van Detten gepacht te hebben van Aart, Kathelinen, Cornelis en Belen, kinderen van Jan Mercelis Strix en Adriana Claes, dochter van Meersel, de rechte helftscheiding van een hof met toebehoorten gelegen buiten de Eindpoort "doort valveken", tusschen de andere helftscheiding en Coenraats erf, voor 3 schellingen groote erfcijns, te vrijen met de helft van 8 groote erfcijns bezet op heel het goed, en veronderpand op de andere helftscheiding.*

Int jaer ons Heren dusent vierhondert acht ende twintich, op ten yersten dach in Aprille.

Origineel: Karters, nr. 219, op 14-16 cM., met nog fragmenten der 2 zegels in groen was op dubbele strook.
Op rugzijde: G. Baver. — Duplex. Rutgher (XVe e.). — Marie Bouten heeft deze erfheheyt den clooster gegeven vore haer jaer getyde. — iij scellinc op 't commen Lemmen hof (XVIe e.). — 3 schellingen groot eerf chyns (XVIIe e.). — 6 st. 3 ort. — Nr. 5 (XVIIIe e.).

287.

1428, Mei 2. — *Voor Gijsbrecht Pigghen en Jan van Tsoll, schepenen van Breda en laten 's Heeren van Breda, wordt door Rut Rutgheerszoon van der Heyden, als voogd van St. Catharinadal, ingewonnen als erfcijns een bunder weide in Spoerdonc gelegen, tusschen Jan Gorijs en Sophie van Berke, met de erfgenamen Jan van Baerle.*

Int jaer ons Heeren dusent vierhondert acht ende twintich, twee dage in Meye.

Origineel : Karters, nr. 220, op 10-27 cM., met 2 zegels in groen was op dubbele strook.

Op rugzijde : St. Kathelinen dale. Ruthgher (XVe e.). — Item Michiel Uselen iij gulden peters. — Opwinnige van een wijelant 't Spoerdonck, voor eenigen chyns a° 1428 2ª maij. — Eenen opwin brieff van Jacop inden Pellicaens. Rent (XVIIIe e.). — Desen chyns is bekent in mannael 1501 onder Breda buyten t' gasthuys fol. 4. — B (XVIIIe e.).

Afschrift : Cart. A, fol. 15 vso ; cart. B, fol. 47 vso ; cart. C, fol. 13.

288.

1428, Juni 4. — *Voor Dierick vanden Broecke en Jan Spierinck, schepenen in de eeninge van Rijsbergen, verkoopt Jan die Bye aan jonkvrouw Oude, vrouw van Jan van Ghyessen, 2 overlandsche rijnsgulden erfcijns, bezet op het goed den Craen.*

Int jaer ons Heren dusent vierhondert acht ende twintich vier dage in Junio.

Origineel : Karters, nr. 221, op 11×23 cM., met 2 zegels (één verdwenen) op groen was in dubbel strookje.

Op rugzijde : ij rijns gulden opten craen.

Afschrift : Cart. A, fol. 56 ; cart. B, fol. 119 ; cart. C, fol. 58.

289.

1428, Juni 4. — *Voor de schepenen van Breda, Gerijt Reysenaelden en Gijsbrecht Pigghen, verkoopt Koenraad van Detten aan St. Catharinadal 1 sester rogge erfpacht, uit 2 stukken land van 3 1/2 bunder land in het Hogehout, tusschen Hendrik van Ringhelberghe en Jan van Tsolle, naar inhoud van een schepenbrief.*

Int jaer ons Heren M. CCCC. XXVIIJ, vier dage in Junio.

Afschrift : Cart. A, fol. 65.

290.

1428, Juli 10. — *Voor de schepenen van Breda, Gijsbrecht Pigghen en Hendrik van Corvel, verkoopt Dierik Maes Kemmerszoon, geheeten Dierik van Gorichem aan Aart uten Camp eene weide van 2 bunder, een vierde minder, gelegen in de Spoerdonck, tusschen Jan van Baerle en heer Ludolf van Uden, priester, met Peter van Os, te vrijen 2 lichte gulden erfcijns, door St. Catharinadal op dat goed geheven.*

Int jair ons Heren dusent vierhondert acht ende twintich, thien daghe in Julio.

Origineel : Karters, nr. 223, op 11-20 cM., met 2 zegels in groen was op dubbele strook.
Op rugzijde : Aert uten Camp. Ruthger (XVe e.). — Merten Jans sone solvit michi vier oude tuynre (XVIe e). — Dies den brief die wy hebben van Dierc van Ghorcum van Spoerdonc (XVIIe e.).
Afschrift : Cart. A, fol. 5 ; cart. B, fol. 46 vso ; cart. C, fol. 12.

291.

1428, October 12. — *Voor de schepenen van Breda, Ghijsbrecht Pigghen en Aart Maeszoon van Wiveliet, verkoopt Kathelijn dochter Jan Byes den Bastaard, aan Jan den Bye Janszoon, verscheidene goederen veronderpand met 18 groote erfcijns, daarop reeds gezet.*

Te weten in den yersten die huysinghe, hovinge ende erffenisse met horen toebehoerten gelegen in die Karstrate neven der joncvrouwen ende erve van Gyesen op deen zide ende Dirc Wilants erve was op dander zide, te vryen ende te waren desen huysinghe ende erffenisse voirs. met twintich oude groten erfchyns ende met tween ende vertich groten erfchyns payments daer deen coman den anderen mede betalen mach daer jaerlyx uutgaende op horen rechten chynsdach. Item anderhalf buynre beemden luttel min oft meer geleghen t'Amelenberghe neven Gheryts erve van Ghilse opt deen zide ende Wytmanes erve van der Beken opt dander zide, te vryen ende te waren dat buynre dar af met vier groten erfchyns payments voirs. dair jaerlycx uutgaende op horen chynsdach ende dat half buynre met gherechten heren chynse. Item heeft Katelyn noch met horen voecht vercoft om een somme van gelde alsvoirscreven es Jan den Bye horen neve voirs. vier oude Wilhelmus hollantsche gulden tsiaers erfelyc chyns die men jaerlicx heffende is opten huyse ende erve met syne toebehoerten geleghen buyten gasthuys dat Heylwigen Sassen te syn plach neven Hubrechts erve was van Dyc op deen zide ende Jan Zinders erve van Chaem op dander zide te gelden desen erfchyns op sinte Martins dach in den winter.
Int jaer ons Heren dusent vierhondert acht ende twintich, twelf daghe in October.

Akte gevidimeerd in het testament van 7 Januari 1429.

292.

1428, November 10. — *Voor de schepenen van Oosterhout, Zebrecht Zebrechtszoon, Roelof Stasenzoon en Peter van Enschit, hebben verscheidene ingezetenen zich verplicht tot een gezamenlijken erfcijns over 34 bunder erf, "Die Proost" genaamd, tegen 8 oude groote het bunder.*

Wy Zebrecht Zebrechts soen, Roelof Stasen soen ende Peter van Enschit, scepenen in Oesterhout doen condt allen luden dat voir ons comen syn Willem Bot, Zebrecht Zebrechts soen voirs. met Jan Roelofs soen sinen zwagher, Jan Aert Henricx soen ende Jan Ansems soen mit Ariaen Peter Ansem soen, kenden ende lyden dat sy genomen hebben om enen gerechten erfchyns yeghens joffrouwe Elizabet van der Lecke pryorynne des godhuys van sente Katelinen dale by Breda, mit Rutgheer Rutgheers soen als voecht ende momber deser voirscr. pryorynnen, die haer metten rechte gegeven was ende by consent van den gemeene joffrouwen ende convents des godshuys voirs. te samen, vier en dertich buynder erfs, geheyten die Proest, dats te weten Willem Bot een vierendeel, Zebrecht met Jan sinen zwagher voirs. een vierendeel, Jan Aert Heynrics soen een vierendeel ende Jan Ansems soen met Ariaen voirs. een vierendeel, behoudelec dat dese voirs. vierendertich buynderen altoes een gezament pant bliven ende gelegen syn after Steloc in dat broec Hulsonts hoeve gelegen, op die noortzyde lansstreckende ende die zesthien buynderen an die zuytzyde gelegen streckende op de Coywerden, elc buynder voirs zesthien oude grote gelyc als die heeren van den lande jaerlycx van sinen goede neemt, des hebben dese voirs. personen afgecoft ende gelost van elcken buynder voirs. acht oude grote dair si dese voirs. goede mede veronderpant hebben en dair sy in gevest ende geerft syn mitten vonnisse ende mitten rechte, alsoe dat sy jaerlycx sculdich bliven van elcken buynder voirs. achte oude grote gelyc voirsc. syn te betalen alle jair desen voirscr. erfchyns tot sente Mertensmisse in den winter ; ende mit desen voirscreven der voirwairden soe hevet Elizabeth van der Lecke mit Rutgheer haren voecht voirs. ende die gemeyne joffrouwen ende convent voirs. geloeft te vryen ende te waren elc buynder voirs. met achte oude grote erfchyns voirs. gelyc als voirs. is. In kennissen der waerheyt soe hebben wy scepene voirs. desen brief bezegelt met onsen zegelen. Ghegeven int jair ons Heeren dusent vierhondert twintich ende achte, thien dage in November.

Origineel : Karters, nr. 225, op 9-14 cM., met 3 zegels in groen was op dubbele strook.

Op rugzijde : xij oude scilde (XVIe e.). — N°, °. — Den brief van de Proesten (XVIIIe e.). — E (XVIIIe e.).
Afschrift : Cart. A, fol. 54 ; cart. B, fol. 114 ; cart. C, fol. 52.

293.

1428, November 23. — *Voor de schepenen van Breda, Hendrik van Corvel en Roelof die Roever, verkoopt Aarnt Uten Camp aan Merten Janszoon den barbier eene weide van 2 bunder, 1/4 minder, naar inhoud van den schepenbrief van 10 Juli 1428* (nr. 290).

Int jair ons Heren dusent vierhondert acht ende twintich, drye ende twintich dage in November.

Origineel : Karters, nr. 224, op 9-19 cM., met 2 zegels in groen was, doorgestoken met de akte van 10 Juli 1428.
Op rugzijde : Rutgher (XVe e.).
Afschrift : Cart. A, fol. 5 vso ; cart. B, fol. 46 vso ; cart. C, fol. 12.

294.

1428, December 29. — *Testament van Philips vander Lecke, waarbij verscheidene legaten zijn voor St. Catharinadal.*

In nomine Domini. Amen. Ne rei geste veritas labilitate dierum aggravata penitus evanescat seu oblivioni tradatur, per hoc presens publicum instrumentum cunctis pateat evidenter, quod anno a nativitate Domini millesimo quadringentesimo vicesimo octavo, indictione sexta, mensis decembris die vicesima nona, hora vesperarum vel quasi, pontificatus sanctissimi in Christo patris et domini nostri domini Martini divina providentia hujus nominis pape quinti anno undecimo, in mei notarii publici testiumque subscriptorum ad hoc specialiter vocatorum et rogatorum presentia propter hoc personaliter constitutus generosus vir Philippus de Lecka filius naturalis quondam domini Johannis domini temporalis dum vixit de Lecka et de Breda, armiger, Leodiensis dyocesis, in lecto egritudinis sue decumbens, sane mentis sensuumque suorum et rationis sue compos existens, debita moderatione preconsiderans nihil esse certius morte nichilque incertius ejus hora, volens ab hoc mortis seu eventum dispositione testamentaria prevenire ac de bonis et rebus suis sibi de Deo collatis saluti anime sue providere, ne intestatus decedere videatur, hoc presens suum testamentum seu ejus ultimam voluntatem fecit, condidit, disposuit et ordinavit prout sequitur, volens ut valeat et robur obtineat jure testamenti vel saltem jure codi-

cillorum seu alterius cujuscumque ultime voluntatis aut eo modo quo quevis ultima voluntas melius valere poterit et debebit, non-obstantibus quibuscumque dispositionibus seu ordinationibus testamentariis per eum perprius factis sub quacumque verborum forma coram quocumque seu quibuscumque notariis quocumque etiam nomine censeantur conditis, factis et ordinatis ; quas expresse revocavit et revocat per hoc presens suum testamentum retenta tamen dicto testatori prestante hujusmodi testamentum seu ultimam ejus voluntatem mutandi, reformandi, minuendi, corrigendi illique addendi ac alias dum sibi videbitur expedire disponendi. In primis enim dictus testator animam suam commendans Altissimo Creatori, beateque Marie Virgine ejus matri totique collegio Beatorum voluit et mandavit quod omnia et singula debita sua et illicite acquisita que infra annum post ejus decessum immediate subsequens legitime probari poterunt de bonis promptioribus suis per manus executorum suorum subscriptorum persolvantur et restituantur. .Item legavit fabrice ecclesie Leodiensis pro suis injuste acquisitis si que sint unum florenum Bavarie semel dandum et persolvendum. *Item* [1] *legavit monasterio monialium vallis sancte Katherine sito extra et prope muros opidi de Breda, Leodiensis diocesis, infra quod ante introitum ecclesie ejusdem monasterii sepeliri voluit, in casu quo Altissimo disponente ipsum extra Leodium mori contingeret, pro suo et parentum ac benefactorum suorum anniversario perpetue singulis annis ibidem celebrando sex bonnaria prati in loco dicto die Vuchte situata, que ipse testator temporibus preteritis justo emptionis et venditionis titulo emit et acquisivit adversus dominos abbatem et conventum monasterii de Tongerloo unacum oneribus exinde annuatim debitis perpetue et hereditarie habenda et possidenda ; et eligit suam sepulturam in casu quo ipsum extra civitatem Leodiensem decedere continget in dicto monasterio in ambitu prope et extra ecclesiam ejusdem monasterii. Item legavit eidem monasterio unum florenum Renensem et unum florenum Bavarie hereditarii census quos Wilhelmus de Hambroeck, filius Ghiseberti quondam de Hambroeck, singulis annis hereditarie tenetur ipsi testatori de uno prato vulgariter nuncupato Ripaerts beempt jacenti in parochie de Meerters, in loco vulgariter nuncupato den Eemer, perpetue habendum, levandum et percipiendum. Item legavit dicto monasterio unum sextarium siliginis hereditarii pactus et mensure opidi de Breda quod annuatim et hereditarie tenetur ipsi testatori quidam*

1) Wij cursiveeren de giften welke betrekking hebben op St. Catharinadal.

Laurentius filius Johannis Wilhems soen commorans in parochia de Meerters antedicta, de et ex quadam petia terre nuncupata Verloren cost, continentem circiter quinque bonaria, prope dictum locum ten Eemere et pratum dictum Ripaerts beempt situata, hereditarie habendum petendum et levandum. Item legavit eidem monasterio vigintiquatuor cussinos blanci coloris cum scuto et armis suis contextos et ornatos ponendos et collocandos aptis temporibus ad honorem beate Katherine virginis patrone dicti monasterii in choro ecclesie ejusdem monasterii. Item voluit et ordinavit quod pro expressis legatis per ipsum testatorem supratacto monasterio ut profertur factis singulis annis perpetue per priorissam et conventum ejusdem monasterii unacum vigiliis et missa per presbyterum ydoneum ad hoc per ipsos eligendum et recipiendum, decantando anniversarium suum suorumque parentum et benefactorum celebrari et a die celebrationis anniversarii hujusmodi per eumdem presbyterum vel alium ydoneum per dictos priorissam et conventum ad hoc eorum sumptibus et expensis recipiendum continue fieri et celibrari unum tricenarium ac in die celebrationis antedicti anniversarii singulis annis in pane distribui pauperibus ad dictum monasterium confluentibus octo lopinos siliginis, mensure de Breda. Item voluit et ordinavit testator antedictus quod priorissa moderna ejus soror quamdiu vixit, pro ejus statu deducendo habebit tenebit et possidebit et imbursabit singula legata per expressa dicto monasterio relicta unacum oneribus per expressis de illis ad suum libitum disponendo, taliter etiam ejus conscientiam oneranda quod diligenter provideat in sua vita et disponat de legatis antedictis quibus ipsius testatoris voluntas predeclarata in vita sua et post ejus mortem secundum modum et formam predictos laudabiliter observetur.

Item legavit monasterio Cruciferorum Leodiensium infra cujus monasterii ecclesiam ante imaginem beatissime et gloriose Marie Virginis sepeliri voluit in eventum in quem Leodii viam universe carnis fuerit ingressus, pro sepultura hujusmodi necnon anniversario suo suorumque parentum et benefactorum singulis annis perpetue, unacum vigiliis et missa defunctorum per priorem et conventum ipsius monasterii unacum tricenali statim post ipsius testatoris obitum per eosdem celebrando, viginti coronas Francie semel dandas. Item voluit et ordinavit dictus testator statim post obitum citius quo fieri possit in Leodio per presbyteros ydoneos ad hoc eligendos fieri et celebrari tria tricenalia aut loco eorumdem nonaginta misse pro salute anime ipsius testatoris pro quibus missis celebrandis legavit tres coronas Francie aureas semel dandas. Item voluit et

ordinavit dictus testator quod exequie sue funeralium fiant decenter absque pompis, quibus factis et celebratis eodem die voluit distribui in pane pauperibus duo modios spelte mensure Leodiensis pro salute anime ipsius testatoris. Item legavit fabrice ecclesie parochialis in villa de Baerle, Leodiensis diocesis, duas coronas Francie semel dandas. Item legavit mense sancti Spiritus in eadem ecclesia unam petiam prati in confinio nuncupato Kaeme, parochie de Alphen situatam, ad ipsum testatorem pertinentem, quem pristinis temporibus ipse testator dixit se acquisivisse erga Johannem vanden Zande, continentem in mensura dimidium bonnarium vel circiter, cum tali onere videlicet quod mamburni dicte mense tenebuntur et debebunt pro hujusmodi petia terre pauperibus dicte parochie, et presertim huysarmen nuncupatis, distribuere in pane quatuor lopinos siliginis mensure antedicte. Item reliquit et legavit testator antedictus investito ecclesie parochialis de Baerle antetacte seu officianti in divinis eandem pro tempore pro anniversario suo suorumque parentum et benefactorum singulis annis perpetue unacum vigiliis et missa defunctorum in eadem ecclesia celebrandis et cantandis unum florenum Renensem monete currentis in dicta villa capiendum, levandum et hereditarie percipiendum ad et supra unam petiam terre ad eumdem testatorem spectantem penes domum et hereditates ipsius testatoris et locum dictum Bocht in villa pretacta de Baerle situatam quam emit et acquisivit idem testator ut asseruit erga Johannem dictum Schellekens. Item legavit et reliquit altari beate Marie Virginis in eadem ecclesia de Baerle duodecim grossos leves communis pagamenti ibidem currentis quos assignavit hereditarie habendos, levandos et percipiendos per rectorem dicti altaris ad et supra eandem peciam terre immediate declaratam, volens quod ipse rector pro legato hujusmodi singulis annis in die celebrationis anniversarii ipsius testatoris in dicta ecclesia celebrando sit obligatus et oneratus pro salute anime sue celebrandi unam missam cum vigiliis defunctorum per eumdem legendam. Item legavit matriculario pro tempore dicte ecclesie de Baerle quatuor consimiles grossos leves pagamenti predicti hereditarie pro pulsatione campanarum in die celebrationis anniversarii ipsius facienda necnon cuilibet cappellano dicte ecclesie interessenti celebrationi vigilarum et misse defunctorum dicti aniversarii unum dimidium boddiferum reliquisque interressentibus eisdem quartam partem boddiferi communis pagamenti ibidem currentis solvendam, percipiendam, et levandam de et ex pecia terre situata penes locum dictum Boch antedicta. Item legavit presbytero officianti in divinis ecclesiam

parochialem de Baerle unum florenum arnamensem pro triginta missis statim post ejus obitum celebrandis, semel persolvendum. Item similiter legavit domino Arnoldo Otter rectori altaris beate Marie supradicte pro triginta missis statim post ejus obitum celebrandis unum florenum arnamensem semel dandum. Item legavit domino Bertholdo cappellano in dicta ecclesia pro triginta missis ut profertur celebrandis unum florenum arnamensem semel dandum. Item legavit et reliquit domino Henrico Bye, consanguineo suo canonico ecclesie beate Marie in opido de Breda, domum suam cum orto et suis attenentiis, sitam in eodem opido in vico nuncupato vulgariter Steenbruggestraet habendam, tenendam et possidendam quamdiu vixit et non ultra cum tali onere quod ipse dominus Henricus tenebit eandem domum cum suis pertinentiis ac conservabit decenter inesse, et singulis annis quamdiu domum hujusmodi tenuerit et possederit, solvere tenebitur rectori altaris beate Agathe in ecclesia de Breda situati octo grossos veteres quos idem altare hereditarie habet ad et supra domum, ortum cum suis pertinentiis pretactis ; volens insuper hujusmodi domum cum suis attinentiis post mortem ejusdem sui consanguinei devolvi et pertinere debere ad ipsius testatoris proximos et veros heredes tunc in humanis agentes cum dictis octo grossis et aliis oneribus, in quibus eadem domus tenetur, exsolvendis. Item legavit et reliquit testator prenominatus dicto altari beate Agathe hereditarie singulis annis in festo beati Martini hiemalis rectori ejusdem pro tempore solvendos et tradendos sedecim grossos veteres de et ex dictis domo, orto et pertinentiis per possessorem eorumdem volens et ordinans quod rector dicti altaris pro legato hujusmodi tenebitur et obligatus erit perpetue singulis annis pro salute anime ipsius testatoris et suorum parentum celebrare triginta missas et quod dictus dominus Henricus ejus consanguineus vel alter tenens et possidens domum pretactam cum suis attenentiis antedictis poterit si voluerit hujusmodi sedecim grossos veteres sic ut prefertur dicto altari per ipsum testatorem legatos hereditarie ad et supra sufficiens aliud contrapignus ad laudum scabinorum de Breda assignare. Item legavit et reliquit dictus testator Elisabeth filie illegitime nuncupato Duewyf, filie Henrici de Mierle, pure propter Deum ac in puram eleemosynam necnon pro alimonia, nutrimento et sustentatione ipsius Elisabeth centum florenos Bavarie ad et supra domum et ortum situatos in Loenen in qua domo dicta Duewyf mater et Johannes de Zonne ejus maritus de presenti inhabitant, volens et ordinans quod dicta Elisabeth hujusmodi domum et ortum habeat teneat et possideat, fructusque,

proventus et commoda exinde prevenientes singulis annis pro suis alimonia, nutrimento et sustentatione percipiat, donec et quousque predicta pecunie summa illi fuerit per heredes dicti testatoris integraliter et semel ac una vice absque discomputatione seu defalcatione fructuum de et ex illis ut profertur per dictam Elisabeth seu alium ejus nomine perceptorem vel qui percipi potuisset facienda. Item voluit quod supradicta Elisabeth post mortem sue matris antedicte habeat teneat et possedeat sextarium siliginis mensure antedicte quod ipsa mater annuatim levat secundum formam et tenorem litterarum scabinalium desuper confectarum quas mater ipsius Elisabeth penes se habet, salvo tamen quod in casu quo ipsa Elisabeth postquam hujusmodi sextarium post mortem dicte sue matris ad se devenerit absque prole seu prolibus legitimis decesserit voluit extunc ipse testator quod domus cum orto ac sextarium siliginis pretactum perveniant hereditarie devolvantur veris et legitimis ipsius testatoris heredibus tunc in humanis agentibus. Item legavit et reliquit idem testator Adriane filie illegitime Elisabeth filie Walteri Lepelmekers pie propter Deum ac in puram eleemosynam necnon pro alimonia, nutrimento et sustentatione ipsius Elisabeth centum florenos Bavarie ad et supra totam tenuram, domum et bona sua cum suis pertinentiis et hereditatibus spectantibus ad eandem vulgariter nuncupatam Loenen, volens et ordinans quod ipsa Adriana de et ex hujusmodi cura et bonis suis ac pertinentiis ad eandem singulis annis habeat, percipiat et levat duo sextaria siliginis mensure predicte pro suis alimonia, nutrimento et sustentatione, donec et quousque ea pecunie summa dicte Adriane per heredes dicti testatoris integraliter et simul ac una vice absque discompatione seu defalcatione hujusmodi duorum sextariorum siliginis de et ex dictis tenura et bonis per ipsam Adrianam seu alium ejus nomine perceptorem facientem. Voluit insuper, et ordinavit idem testator quod in casu quo heredes sui hujusmodi centum florenos Bavarie dicte Adriane realiter tradiderint et solverint quod huusmodi pecunie cum consilio suorum heredum commutantur in hereditates ad opus ipsius Adriane per eandem Adrianam habendas, tenendas et possidendas, quodque si ipsa Adriana decesserit absque prole legitima quod hujusmodi hereditates pro pretactis pecuniis empte et acquisite cedant veris et legitimis ipsius testatoris heredibus. Item dictus testator voluit et ordinavit quod Natalia filia quondam Gerardi de Zulen et Gertrudis ejusdem Natalie filia habeant, teneant et possideant pacifice et quiete tria bonaria prati sita in parochia de Alphen in loco vulgariter nuncupate Kaem que

ipse testator acquisivit erga Johannem van den Zande et unum bonarium prati situatum ultra pontem dictum die Ziegrake, parochie, de Baerle quod ipse testator acquisivit erga Walterum Back, necnon septem cum dimidio lopinos siliginis mensure antedicte hereditarii pactus in quibus Johannes vander Poerten hereditarie ex suis bonis tenetur, de quibus quidem quatuor bonariis et lopinis siliginis predictis predicte Natalia et Gertrudis veram habent investituram et sunt in illis inhereditate per judicium judicum ad hoc competencium, de quibus habent litteras scabinales prout dictus testator asseruit in quibus siquidem bonariis pratorum et lopinis siliginis dictus testator non voluit, ymo mandavit easdem Nataliam et Gertrudem non vexari vel inquietari quoquomodo, ymo ex habundanti hujusmodi bonnaria prati et lopinos si et inquantum prenarrata investitura non esset sufficiens, dictus testator eisdem matri Natalie et Gertrudi filie reliquit et legavit pie propter Deum in juvamen earumdem nutrimenti et sustentationis. Item legavit et reliquit testator supradictus prefatis Natalie et Gertrudi pie propter Deum et in puram eleemosynam necnon pro alimonia, nutrimento et sustentatione earumdem trigintaquinque florenos Bavarie ad et supra octo lopinos siliginis hereditarii pactus antedicte mensure in quibus annuatim et hereditarie tenetur ipsi testatori Johannes Schellekens, prout per litteras scabinales desuper concessas clarius apparet volens et desiderans quod eedem Natalia mater et Gertrudis ejus filia habeant, percipiant, teneantque et possideant hujusmodi octo lopinos siliginis pro alimonia, nutrimento et sustentatione earum donec et quousque predicta pecunie summa ipsis Natalie et Gertrudi per heredes dicti testatoris integraliter absque discumputatione seu defalcatione dictorum octo lopinorum per ipsas per se vel alium earum nomine perceptorum faciendum semel et unica vice fuerant persoluta. Item adhuc dictus testator legavit et reliquit eisdem Natalie et Gertrudi pie propter Deum et in puram eleemosynam necnon pro alimonia, nutrimento et sustentatione earumdem quinquaginta florenos Bavarie aureos ad et supra duodecim lopinos siliginis hereditarii pactus et mensure predicte in quibus annuatim et hereditarie sibi testatori tenetur Johannes vander Eept commorans in villa de Weelde, Leodiensis diocesis, quorum duodecim loporum siliginis sex erga Johannem filium Radulphy de Ghynneken et alios sex lopinos erga quendam Jacobum filium Hermerici de Mierle emit et acquisivit justo emptionis et venditionis titulo prout in litteris scabinalibus investitare sibi desuper factis plenius continetur. Voluitque et ordinavit ipse testator quod eedem Natalia

mater et Gertrudis filia habeant, percipiant, teneantque et possideant hujusmodi duodecim lopinos prout ipse testator eosdem levare et possidere assuevit tempore vite sue pro alimonia, nutrimento, sustentatione eorumdem donec et quousque predicta pecunie summa ipsis Natalie et Gertrudi per heredes dicti testatoris integraliter absque discumputatione seu defalcatione dictorum duodecim lopinorum per easdem seu alium ipsarum nomine perceptorum faciendo similiter et unica vice fuerit persoluta. Item voluit et ordinavit quod in eventum in quem contingat dictam Gertrudem ante Nataliam suam matrem predecedere quod tunc ipsa mater in singulis legatis predeclaritis ipsis conjunctim factis suum habebit et tenebit usum fructum, quodque si ipsa Gertrudis filia decesserit post mortem dicte sue matris absque prole legitima quod tunc hujusmodi singula legata predicta cedant suis veris et legitimis heredibus. Item legavit et reliquit dictis Natalie et Gertrudi in puram eleemosynam propter Deum et pro alimonia nutrimento et sustentatione earumdem ducenta scuta Hollandie aurea petenda, exigenda et levanda per easdem de et a domino de Zevenbergen in discumputationem et defalcationem majoris summe in qua idem dominus de Zevenbergen eidem testatori tenetur prout plenius dixit contineri in litteris obligatoriis patentibus, sigilli ejusdem sigillatis quas ibidem publice per me notarium in presentia subscriptorum testium legi fecit, volens quod cum hujusmodi ducentis scutis Hollandie dum persoluta fuerint, ponendis in manibus domine priorisse sue sororis antedicte, de et cum consilio ejusdem emantur hereditates sive vitales pensiones ad opus dictarum Natalie et Gertrudis seu filie per easdem habendas, tenendas et possidendas de quibus quidem ducentis scutis Hollandie sic solvendis et tradendis cum persoluta fuerint, item testator dominum de Zevenbergen antedictum suosque heredes et successores in eo casu et non alias quitavit et quitat per presentes et protunc quitatos esse voluit. Item dictus testator recognovit, expresse confitebaturque et confitetur quod quecumque mobilia, domus, utensilia, clenodia sive alie res quocumque nomine censeantur ad ipsum testatorem spectantes que et quas Natalia supradicta ab ipso testatore pristinis temporibus habuit et tenuit et que in hodiernam diem habet, tenet et possidet, quod illa qualiacumque fuerint aut sunt aut quocumque nomine censeantur, habuit tenuit, habetque et tenet cum consensu, scitu, mandato, et voluntate ipsius testatoris illaque eidem Natalie liberaliter, simpliciter ac pure propter Deum contulit, donavit et tradidit, et insuper confitebatur expresse et dixit quod ubicumque dicta Natalia

bona sua mobilia, domus ustensilia, res et clenodia vendidit seu alienavit quod hoc ipsa Natalia fecit de scitu, mandato, jussu et ratihabitatione ejusdem testatoris et adhuc suum consensum dedit pariter et assensum et ulterius recognovit sibi per eandem Nataliam de hujusmodi bonis et rebus et aliis quibuscumque pecuniis pro hujusmodi rebus domus utensilibus, fructibus et redditibus suis aut alias exquacumque causa, nomine ipsius testatoris perceptis et levatis, ad plenum esse satisfactum et inde computationes legitimas ab eadem recepisse, quapropter ipsam de singulis premissis libere, pure et absolute quitavit et quitam clamavit et pro quita libera et quitata teneri voluit et vult a suis heredibus et executoribus aut aliis quibuscumque, ita quod ipsa non debeat nec possit a quocumque super premissis aut aliquo ipsorum vel illorum occasione vexari in judicio vel extra quoquomodo. Item legavit et reliquit pro diversis et multiplicibus serviciis fidelibus per Gerardum dictum Slangen suum familiarem domesticum hactenus impensis eidem Gerardo quatuor sextaria siliginis pactus et mensure predictorum quandiu vixerit et non ultra habenda, possidenda et percipienda singulis annis in festo purificationis beate Marie virginis ex et de hova sua vulgariter dicta die Kessel in parochia de Mertens situata quam ab hoc assignavit eidem Gerardo pro ypotheca. Item legavit propter Deum et in puram eleemosynam Godefrido vanden Damme pro diversis fidelibus serviciis eidem impensis duo sexaria siliginis pactus et mensure predictorum quandiu vixerit et non ultra, habenda, petenda et levanda ad et supra superdictam hoevam de Kessel, quam pro solutione earumdem facienda ob hoc obligavit et ypothecavit singulis annis in festo purificationis beate Marie antedicte. Item legavit et reliquit Johanni Stouts suo famulo pro diversis serviciis eidem impensis duo sextaria siliginis pactus et mensure predictorum quandiu vixerit et non ultra, habenda, petenda et levanda ad et supra superdictam hoevam de Kessel, quam pro solutione earumdem facienda ob hoc obligavit et ypothecavit singulis annis in festo purificationis beate Marie antedicte. Item legavit et reliquit Johanni Stouts suo famulo pro diversis serviciis fidelibus cotidianis quatuor florenos Bavariae semel dandos. Item legavit pie propter Deum et in puram eleemosinam Johanni filio illegitimo Ode vander Merwerden et pro ejusdem alimonia, nutrimento et sustentatione centum florenos Bavarie ex et de bonis omnibus ipsius testatoris semel dandos in casu quo ipse Johannes scolas frequentaverit et ad doctrinam se posuerit et non alias. Item legavit pure propter Deum et in puram eleemosinam Margarete filie Theodorici Snyers

matri Elisabeth sue filie illigitime duo sextaria siliginis pactus et mensure predictorum semel ex et de bonis suis universis persolvenda. Item legavit et reliquit Gertrudi filie Natalie prenominate pie propter Deum et in puram eleemosinam ac pro alimonia, nutrimento et sustentatione ejusdem centum nobilia auri cudis regis Anglie ad et supra septem cum dimidio bonnaria prati in parochia de Oosterhout in locu nuncupato Craemscot situata que consueverunt pertinere et spectare ad Henricum Scellinc et in quibus septem cum dimidio bonnariis prati Petrus de Hambroeck filius Ghiselberti Peterssoen habet suum usumfrucum sub hiis modo et forma videlicet quod defuncto dicto Petro usufructuario, ipsa Gertrudis habebit, tenebit et possidebit hujusmodi septem cum dimidio bonnaria prati, commodaque fructus et proventus exinde provenientia et provenientia percipiet pro suis alimonia, nutrimento et sustentatione donec et quousque predicta centum nobilia sibi Gertrudi per heredes ipsius testatoris integraliter absque discumputatione seu defalcatione fructuum et proventuum de et ex illis ut profertur per ipsam seu alium ejus nomine perceptorem facienda fuerit realiter similiter et unica vice persoluta et tradita ; et insuper voluit ipse testator quod in casu quo ipsa Gertrudis absque prole legitima decesserit quod tunc hujusmodi septem cum dimidio bonnaria prati cedant veris et legitimis heredibus ipsius testatoris, *quodque desideravit quod littere scabinales de hiis pratis mencionem facientes ponantur ad manus supradicte domine priorisse sue sororis ad opus dicte Gertrudis ; cui domine priorisse supplicavit cordialiter quatenus ipsam Gertrudem in sua custodia et pietate acceptare velit et esse ejusdem gubernatrix et mamburna. Item legavit supradicte domine priorisse unum lapidem magnum dictum lobsophier cum quo homines inflati inungi solent ad vitam ejusdem domine priorisse habendum ! et post ejus decessum legavit eumdem lapidem monasterio predicto ad illum finem ut in tempore necessitatis casu occurrente inflati homines possint inungi et de illo juvari.* Item legavit et reliquit nobili et prepotenti comitisse de Nassouwen, domine de Lecka et Breda, unam parvam auream tabulam in qua inclusus est lapis dictus jaspis, *volens quod tabula hujusmodi perveniat ad manus dicte domine priorisse ulterius supradicte comitisse danda ex parte ipsius testatoris* et presentanda in memoriam ipsius testatoris sui consanguinei. Item voluit et ordinavit sepedictus testator quod Johannes Bye junior ejus consanguineus possit et valeat redimere quatuor sextaria siliginis per ipsum testatorem Gerardo Ghybs habenti filiam suam illegitimam in uxorem legitimam

in subsidium nutritionii eorumdem promissa et assignata ad et supra domum, ortum cum hereditatibus ad jacentibus dicti sui consanguinei, sitis in villa de Baerle, et in quibus quatuor sexariis siliginis minus sex lopinis domus hujusmodi cum suis attinentiis hereditariis ipsi testatori sint obligata, quorum redemptionem in vita sua pro seipso et pro sex annis post mortem suam pro suis heredibus reservavit pro summa centum coronarum Francie aurearum paulo plus vel minus, prout in litteris scabinalibus desuper confectis plenius contineri asserebat, solvendo summam hujusmodi in hiis litteris expressatam (*sic*), qua soluta voluit quod ipse Johannes consanguineus suus esset deinceps liber et quitus a solutione pretractorum quatuor sexariorum minus sex lopinis in quibus domus sua pretacta cum suis pertinentiis sint ipsi testatori obligata. Item voluit testator antedictus quod post mortem suam quantocicius fieri poterit panes unius sextarii siliginis mensure predicte pinsentur et pauperibus et presertim nuncupatis huysarmen in domo habitationis ipsius testatoris sita in villa de Baerle distribuantur. Item legavit pure propter Deum et in puram eleemosynam Johanni dicto Laet et sue uxori commorantibus in curia ipsius testatoris dicta Loenen vigintiquinque florenos Bavarie semel, quos voluit eis defalcari de debitis in quibus ipse Johannes sibi testatori tenetur et est obligatus ut orent pro eo. Item voluit quod Natalia prenominata post ejus mortem habebit et manus apponeret absque inventario inde faciendo ad bona sua mobilia, res, clenodia, vasa argentea et pecunias quas secum in civitate Leodiensi, apportavit et que in Leodio reperientur quocumque nomine censeantur et de illis venditione exponendis dissolvere tenebitur omnia debita per eum in Leodio contracta unacum expensis exequiarum et legatorum per ipsum testatorem infra civitatem Leodiensem in presenti suo testamento relictorum et quod crementum premissis solutis si quod fuerit, ordinavit et voluit testator antedictus cedat ipsis Natalie et Gertrudi sue filie absque computatione et ratione aliquibus suis executoribus subscriptis vel alicujus alteri de premissis bonis, clenodiis, vasis argenteis et pecuniis reddendis vel faciendis. Residuum vero omnium bonorum suorum tam mobilium quam immobilium et hereditariorum quocumque nomine censeantur legavit et reliquit Henrico et Elisabeth suis prolibus legitimis inter se secundum legem patrie seu loci habenda et niter se dividenda. Preterea voluit et mandavit idem testator quod si quis vel qui sint aut fuerint qui hujusmodi ordinationi se opposuerint vel rebelles fuerint aut ipsos executores seu eorum aliquem occasione hujusmodi redimationis seu predictorum bonorum ipsius

testatoris vexaverint, inquietaverint seu in causa traxit quoquomodo, talis et tales ipso facto amittant seu amittat suum legatum prescriptum et eo legato necnon successione hereditaria si que tali vel talibus pro mortem testatoris competata fuerit privati et privatus. Hujus autem testamenti seu ultime voluntatis memoratus testator fecit, elegit, constituit et ordinavit suos executores et manufideles generosum et prepotentem virum dominum Henricum de Lecka militem fratrem, *necnon religiosam dominam Elisabeth priorissam sororem suam antedictam,* Johannem Bye seniorem ejus consanguineum ac Wilhelmum Box opidanum opidi de Breda absentes tamquam presentes, dans et concedens eisdem suis executoribus liberam et plenariam potestatem et mandatum specialem sua bona omnia et singula post mortem ejus remansura, salvis immediate bonis clenodiis et pecuniis declaratis, apprehendi gubernandi et in executionem sui testamenti seu ultime voluntatis commutandi necnon alium seu alios in executione hujusmodi, ipsis assistentibus si volint eligere de et pro hiis et ea tangentia coram quibuscumque judicibus agendi et defendendi in judicio sive extra, ac omnia et singula faciendi gerendi et exercendi que veri et legitimi executores testamenti seu ultime voluntatis facere tenentur, possint et debent ; Voluit etiam sepedictus testator et mandans quod si qui in premissis sint vel fuerint obscura sive obscure declarata quod ipsi illa possint prout eis videbitur expediens ad salutem anime ipsius testatoris declarare et in melius reformare et si omnes negent vel noluerint hiis interesse vel se de premissis intromittere quod saltem unus ex eisdem valeat adimplere. Super quibus omnibus et singulis prefatus Philippus testator sibi a me notario publico infrascripto unum vel plura publicum seu publica fieri petiit instrumentum seu instrumenta. Acta fuerint hec Leodii in domo habitationis Henrici de Teghelen curie Leodiensis sitam satis prope portam aureti (!) civitatis leodiensis in camera superiori et anteriori domus ejusdem, anno a nativitate domini millesimo quadringentesimo vicesimo octavo, feria sexta mensis Decembris die vicesima nona, hora vesperarum vel quasi, Pontificatus sanctissimi in Christo patris et domini domini Martini divina providentia hujus nominis pape quinti anno undecima, presentibus ibidem venerabilibus, religiosis et discretis viris domino Henrico Moy decano, Johanne Decani sancte Crucis, Arnoldo Block sancti Petri leodiensis ecclesiarum, laycis fratribus Johanne Vlaerthems, Wilhelmo de Zutphania presbyteris crucifererorum Leodiensium, magistro Henrico Spaengnaert, Henrico de Eyck,

Henrico Bonihospitis de Alphen, Johanne Stouten et Henrico de Teghelen testibus ad premissa vocatis specialiter et rogatis.

Et quia ego Johannes Ruseneer de Breda clericus Leodiensis diocesis sacra imperiali auctoritate publicus et venerabilis curie Leodiensis notarius . . .

Origineel : Karters, nr. 226, op 53-63 cM., voorzien van het merk van den notaris.

Op rugzijde : Dit instrument is van enen halster rogs inde Hage ende van meer ander goets ende is gecomen van Philips van der Lecke (XVIe e.'. — (A°) 18. — Anno 1428 septembris die 29ª. — Testamentum generosi viri Philippe De Lecka Deze ij veerten rogge van dit instrument syn geloest 1576 aan H. Michaël Pigge, griffier van Breda voor 40-0 vide manuale anni 1575. — Van 't goet inde Vught is noch andere met last van vigiliën. Item een jaerlycksche misse ; op den dach van 't jaergetyt moet er in broot uytgeryckt worden ghebacken broot twee veertelen rogge, ende naer het jaergetyde moet er gheschieden tricenarium, an illud non comprehendat 30 missas, multum dubito, propter sequentia in textu. Clarum videtur tricenarium intelligi pluras saltem missas ex charta inclusa : Judicatum fuit a vicario hujus provincie intelligi 30 missas et questio an hec bona legata non sint data vel alienata pro censibus ; certum est quod quedam bona in de Vught sunt alienata diu ante hoc testamentum ut patet ex manuali anni 1416. H. Assels. — Hoc autem evincitur quod pro illo manuali etiam habetur halstaris siliginis legatum in hoc instrumento. — De twee veertelen rogge van dit instrument zijn gelost a. 1576 aen mynheer den griffier van Breda Michiel Piggen voor veertien gl. vide manuale in 1571. — Legat etiam R. et florenos Bavarie. Item 24 cussinos choro ecclesie. — Sed alique post tempus hujus legati sunt alienata pro nasibus (!), et bona que modo habemus in de Vught — habuimus a° 1416 ut patet ex eoden manuali H. Assels.

295.

1440, Mei 30. — *Notaris Cornelis Grymmer van Breda, bevestigt dat voor de priorin Vander Sterren van St. Catharinadal, Wilhelmus van Mambroeck, wapenknecht, te Ginneken verblijvend, ter uitvoering van het testament van Philips vander Lecke, aan St. Catharinadal schuldig is 1 bavaarsche florijn en 1/2 Rijnsgulden op eene beemd, Reypaertsbeemd genaamd, gelegen op Ten Eemer, te Prinsenhage.*

Anno a nativitate ejusdem Domini millesimo quadringentesimo, quadragesimo, indictione tertia, mensis maij die ultima, hora vesperarum, . . .

Acta sunt hec in domo inhabitationis ipsius domine priorisse sita infra emunitatem ejusdem monasterii, sub anno . . . presentibus ibidem honorabilibus personis Wilhelmo filio dni Johannes de Seven-

berghen militis, armigero, Arnoldo de Teteringhen et Johanne dicto die Leeuwe laycis opidanis opidi de Breda . . .

Origineel: Karters, nr. 227, op 22-28 cM., voorzien van het notaristeeken.
Op den rand: Hoc testamentum factum A° 1428, 29 December est apud nos inter litteras chronicas.
Op rugzijde: Wilhelmus de Hambroeck, armiger de Ginneken. — 1440. — dit begrypt unum florenum Bavarie de medio renensis nobis legatum pro anniversario domini Philippi de Lecka (XVIIe e.). — Haghe alias Merten (XVIIIe e.).

296.

1429, Januari 7. — *Door notaris Petrus Gerardi dicti Block de Fine van Breda, wordt geakteerd de gift waarbij Jan de Bye van Rijsbergen 4 Hollandsche Wilhelmusgulden schenkt aan Elisabeth vander Leck en Jutta de Stella, priorin en suppriorin van St. Catharinadal, ten bate van het klooster, te innen op een huis en erf buiten het hospitaal te Breda, naar inhoud van den schepenbrief van 12 Oct. 1428* (nr. 291).

. . . quod anno a nativitate Domini nostri Jesu Christi millesimo quadringentesimo vicesimo nono, indictione septimo, scribente secundum usum et stilum venerabilis curie Leodiensis, die vero veneris septima mensis Januarii.

Acta fuerunt hec in camera domus inhabitationis dicte priorisse site infra limites predicti monasterii, sub anno . . . presentibus ibidem honestis et discretis viris Wilhelmo Luth et Arnoldo de Teteringhen sartore seu pannorum in cisore, civibus et opidanis dicti opidi de Breda testibus . . .

Et quia ego Petrus Gerardi alias dicti Block de Fine de Breda, presbyter Leodiensis diocesis . . .

Origineel: Karters, nr. 228/a, op 31-30 cM., voorzien van het notarismerk.
Op rugzijde: Dit is den brief dat Jan de Bye ghegeven heeft ons vier hol. gulden (XVIe e.). — Den onderpant van dese rento is ingenomen. — 1428. — 4 hollantsche gulden (XVIIe e.). — buyten gasthuys poert. — Nr. 34 (XVIIIe e.).

297.

1429, Januari 16. — *Voor de schepenen van Gilze, Huibrecht Jan Bettenzoon en Simon Godertszoon uuten Berghen, verkoopt Jan Godert Reynerszoon aan Aart Jans Leewszoon 3 veertel rogge uit 1 1/2 bunder weide gelegen in de Scaghen neven de heirbaan zuidwaarts en Wouter Heinricx Thomas noord, veronderpand met den heerencijns.*

Int jaer ons Heren M. vierhondert neghen ende twintich, sesthien daghe in Januario.

Origineel : Karters, nr. 228/b, op 8-22 cM., met 2 zegels in bruin was op dubbele strook.
Op rugzijde : Van Ghodert Reiner soen in Ghilse iij vert. rogs. (XVIe e.). — iij virtelen rogs tsjaers. — Ten Ryen (XVIIe e.). Las. num. 8. — van Art de Leeuw. — D (XVIIIe e.).
Afschrift : Cart. B, fol. 153 ; cart. C, fol. 104.

298.

1429, April 8. — *Voor de schepenen van Terheijden, Jan Bille en Claas Hughenzoon, neemt Jacob Peter Coppen Tyerszoon in pacht van St. Catharinadal een land van 1/2 bunder gelegen op Wagenberch, tusschen Dirk Aart Oomen noord en Willem Hagaert met Peter Hugenzoon zuid, voor 3 1/2 schelling groote erfcijns, te vrijen met den heerencijns.*

Int jair ons Heren dusent vierhondert negen ende twintich, acht dage in Aprille.

Origineel : Karters, nr. 229, op 7-25 cM. met 2 zegels in groen was op dubbele strook.
Op rugzijde : S. Kathelinen dael. Rutgher (XVe e.). — Ter Heyden. — Jan Jansen van Diest 7 sol. iijz ort. (XVIIe e.). — E (XVIIIe e.).
Afschrift : Cart. A, fol. 46 vso ; Cart. C, fol. 38.

299.

1429, Mei 8. — *Voor de schepenen van Alphen, Jan die Moelneer en Barthel Byenzoon, verkoopt Reyner Janszoon Vermetten aan Jan Reynerszoon vander Byestraten 8 loop rogge erfpacht, uit 2 voederhooimaden, tusschen Gherijt Lauwers noord en den voorz. Reyners zuid veronderpand op een daarbij gelegen beemd tusschen Barthel Byenzoon zuid en Lysbet Smaut.*

Int jaer ons Heeren M. vierhondert neghen ende twintich, acht daghe in Meye.

Origineel : Karters, nr. 230, op 9-21 cM., met eertijds 2 zegels op dubbele strook.
Op rugzijde : Jan Reyners... P. Willem Oesterzele (XVe e.). — S. Geertruyt Stevens, ij vertel rogs. — Andries Cornelissen tot Alphen. — Janne Reniers sone van Bystraten (XVIIe e.).
Afschrift : Cart. A, fol. 78 ; cart. B, fol. 138 ; cart. C, fol. 84.

300.

1429, Juni 22. — *Voor de schepenen van Gilze Huibrecht Jan Betten zoon en Wieric Tshrees, verkoopt Katheline dochter van Juete Melys, met haar man en voogd Gherijt Jan Bettenzoon, 12 loop rogge erfpacht, naar inhoud van den schepenbrief van 20 Nov. 1424* (nr. 267).

Int jaer ons Heeren M. vierhondert neghen ende twintich twe ende twintich daghe in Junio.

Origineel : Karters, nr. 205, op 6-24 cM., met 2 zegels in groen was op dubbele strook, doorgestoken met de akte van 20 Nov. 1424.
Op rugzijde : geen aanteekeningen.
Afschrift : Cart. B, fol. 152 vso ; cart. C, fol. 104.

301.

1429, September 29. — *Voor de schepenen van Breda en laten van den heer van Breda, Jan van Tsolle en Aart van Tolloysen pacht Margriet Jansdochter van den Langhenberghe, met haar man en voogd Jan van Apsel, aan Aacht Jansdochter vanden Berghe, haar zuster en vrouw van Wouter Scoendoncx, 1 sester rogge erfpacht op een erf van 2 bunder te Teteringen, tusschen Godevaart Alaertszoon en de erfgenamen Gielis Keyen, en op een huis en erf te Teteringen, tusschen vooz. Godevaarts en de voorz. erfgenamen.*

Int jaer ons Heeren M. CCCC. neghen ende twintich, neghen ende twintich daghe in September.

Afschrift : Cart. B, fol. 126.

302.

1429, December 20. — *Voor Jacob van Bavel en Jan Willemszoon die Potter, schepen van de heeren van Sint-Jan te Oosterhout, verkoopt Jane Wouter Janszoonsweduwe van Zevenbergen, met haar voogd Zebrecht Zebrechtszoon, aan juffrouw Lysbet Jans wittich wijf vander Spowt, 7 loop jaarlijks naar voorwaarden van den pandbrief van 17 Maart 1399* (nr. 165).

Ghegeven int jair ons Heeren dusent vierhondert twintich ende neghen, twintich dage in Decembri.

Origineel : Karters, nr. 125, op 6-18 cM., met 2 zegels in bruin was op dubbele strook doorgestoken met de akte van 17 Maart 1399.

Op rugzijde : Geen aanteekeningen.
Afschrift : Cart. A, fol. 91 ; cart. B, fol. 162 ; cart. C, fol. 115.

303.

1429, December 29. — *Voor de schepenen van Breda, en laten van den heer van Breda, Jan van Tsolle en Aart Uten Camp, verkoopt Jan die Hoghe, oudste zoon van Hendrik vander Hoeven, aan St. Catharinadal 2 sester rogge erfpacht uit een heining van 12 bunder " gelegen begraven in een stuck ter Teteringen neven tsheren vroente op deen side ende her Ludolf van Uden priester en Willem van Absel met hueren erve op dander side ", veronderpand op een heining van 3 bunder te Teteringen, tusschen Jan Hermans en Heylwig vander Hoeven. En Rutgher Ruthgeerszoon vander Heyden, als voogd der nonnen wordt in dit goed gevest.*

Int jaer ons Heren dusent vierhondert negen ende twintich, negen ende twintich daghe in December.

Origineel : Karters, nr. 231/b, op 12-22 cM., met 2 zegels in groen was op dubbele strook.
Op rugzijde : S. Kathelinen Dale. Rutgher (XVe e.). — Geeraert Simons sesters ter Teteringen. — Losse rente. Nummer 5 (XVIIe e.). — An sit los rogge. — Teteringe. — H. — Teteringe. — n. 1 (XVIIIe e.).
Afschrift : Cart. B, fol. 125 ; cart. C, fol. 67.

304.

1430, Januari 10. — *Voor de schepenen van Breda en laten van den heer van Breda, Gijsbrecht Piggen en Jan van Tsolle, wordt getuigd dat Rutgher Ruthgeerszoon vander Heyden, als voogd van St. Catharinadal, ingewonnen heeft voor het klooster eene weide van 2 bunder, 1/4 minder, gelegen in Spoerdonck tusschen de erfgenamen Jan van Bairle en heer Ludolf van Uden priester met Peter van Os.*

Int jair ons Heren dusent vierhondert ende dertich thien daghe in Januario.

Origineel : Karters, nr. 232, op 8-25 cM., met 2 zegels in groen was op dubbele strook.
Op rugzijde : S. Kathelinen Dale. Rutgher (XVe e.). — Van Spoerdonck, 2 buynderen min een vierendeel by ons opghewonnen voor den chyns a° 1430, 10° Januarii.
Afschrift : Cart. A, fol. 27 vso ; cart. B, fol. 218 vso ; cart. C, fol. 14.

305.

1430, Maart 25. — *Lauwerys Jacobszoon en Willem Janszoon, sche-*

penen " in die palen van den Hoeven " te Etten, getuigen dat Godevaart van den Houte, zoon van Jan van den Houte, ridder, erkent verkocht te hebben aan Lauwerijs de Groten 3 gouden engelsche nobelen, uit zijne erfrenten in de vierschaar vander Hoeven te Etten.

Wy Lauwereys Jacobssoen ende Willem Janssoen scepenen in die palen van der Hoeven tot Etten kennen met desen brieve dat voer ons quam Godevaert van den Houte heer Janssoen van den Houte, ridder, ende lide dat hi wittelyc vercocht heeft om een summe van ghelde die hem vol ende al wel betaelt is Lauwereys den Groten drie gouden enghelsse nobelen goet van goude ende swaer ghenoech van ghewichte of die weerde daer voer in anderen goeden ghelde te betalen Lauwereys voers. ende sinen nacomelinghen alle jaer erffelyc tsondaghes na sinte Martens dach in den winter met alselken paymente als voers. heeft dese drie gouden nobele voers. bewyst ende veronderpandt op alle die erfsise ende erfrenten die hi heft in die vierscare vander Hoeven tot Etten, daer sellen dese drie nobele voers. voren uut gaen, ende Godevaert van den Houte voers. heeft desen voers. onderpant gheloeft te vrien ende te waren van alle mannen die daer toe talen moghen, en de Lauwereis die Grote voers. es in dese drie gouden nobele voers. ghevest metten vonnysse ende metten rechte daer al toe ghesciet es, dat daer met allen rechte sculdich was toe te gescien soe dat hem seker ende vast es ; ende ; ende voert soe kennen wy scepenen voers. dat voer ons quam Lauwereys die Grote voers. ende lide dat hi wittelic vercocht heeft om een somme van ghelde die hem vol ende al betaelt es Lenaerd Matys Godevaert soens soen die selve drie nobele die hi heffende was op Godevaert van den Houte, ende Lauwereys die Grote voers. heeft deze drie gouden nobele voers. bewyst ende veronderpant met alle der voers. vorwaerden ende in al der manieren ghelikerwys als hise ontfanghen heeft ende voerscr. staet ende Lenaerd Matys soen voers. ghevest ende toeghedaen met vonnysse ende met rechte daer al toe ghesciet es dat daer met allen rechte sculdich was toe te gescien ; ende oec soe kennen wy scepenen voers. dat voer ons quam Jan vanden Houte des voers. Godevaerts soen vanden Houte ende bekende ende ghelovende alle die vorwaerden ende comanscape die Godevaert van den Houte syn vader voers. ende Lauwereys die Grote voers. ghemaect heeft met Lenaerd Matys soen voers. in al der manieren als voers. staet te houden ende te doen houden voer hem ende voer syn oer ende voer syn nacomelinghen nemmermeer daer teghen te doen in gheenre manieren. Ende om der meerder sekerheyt wille dese vorwaerde

wel ghehouden te worden soe heb ic Jan vanden Houte voers. Godevaerts soen van den Houte voers. mynen seghel aen desen openen brief ghehanghen. Ende om dat wy scepene voers. daer bi ende over gheweest hebben, daer alle dese vorwaerden ende comanscappe aldus ghesciet syn soe hebben wy scepenen voers. deser sake te ghetuyghenissen onse seghelen met Jan vanden Houte aen desen openen brief ghehanghen. Dit was ghedaen int jaer ons Heren duysent vierhondert ende dartich op onser vrouwen dach in marte.

Origineel : Karters, n° 236, op 16×26 cm, met 3 zegels op groen was, met dubbel strookje.

Op rugzijde : Dit syn iij nobelen (XVIe e.). — Modo het capittel tot Breda (XVIIIe e.).

Afschrift : Cart. A, fol. 53 ; cart. B, fol. 109 ; cart. C, fol. 43 vso.

306.

1430, Mei 8. — *Voor de schepenen van Breda, Gijsbrecht Piggen en Roelof die Roever Dyerckszoon verkoopt Wijtman Jan Brantszoon aan Aart Willem Noydenszoon der verwer 15 schellingen groote erfcijns, op zijn huizingen gelegen op den Hagedijk, tusschen Jan Ysac en Adriaan Aert Damer nats zoon te vrijen met 16 schelling 6 penning groote erfcijns.*

Int jaer ons Heren dusent vierhondert ende dertich, acht daghe in Meye.

Origineel : Karters, nr. 234, op 9-30 cM., met nog één der 2 zegels in groen was op dubbele strook.

Op rugzijde : Aert Willem. Noydenss. iij gul. iij st. iij ort. Rutgher (XVe e.). — Jacob gebracht hem op den Haechdyck, f. 24 vso. xxxiij st. iij ort. ghecomen met S. Geertruyt Stevens (XVIIe e.). — Nr. 6 (XVIIIe e.).

Afschrift : Cart. A, fol. 40 ; cart. B, fol. 60 ; cart. C, fol. 21.

307.

1430, October 10. — *Voor de schepenen van Ginneken, Peter Smit en Jan Theeus, wordt Rutger Rutgeerszoon vander Heyden, als voogd van St. Catharinadal, in bezit gesteld van 1 sester rogge erfpacht op goederen in Ginneken, uit de 5 sesteren welke jonkvrouw Hele Hannaerts toekomen.*

Int jaer ons Heren dusent vierhondert ende dertich, thien daghe in October.

Origineel : Karters nr. 239, op 12-29 cM., met 2 zegels in groen was op dubbele strook.

Op rugzijde: S. Kathelinen Dale. Rutgher (XVe e.). — Ginneken. j sester roghs. — Dat gheven Yden soons kinder — op Zib. Iden soens ghoet te Ghinneken een zester rogs (XVIe e.). — By avonturen is dit den brief van de rogge die geeft den Commissaris de Jordijn, 5 loopen, en Cornelis Henrix Melle 3 loopen; het schijnt soe te wesen naer te sien die andere manualen (XVIIe e.). — Nu. 2 (XVIIIe e.).

Afschrift: Cart. A, fol. 79; cart. B, fol. 133; cart. C, fol. 78.

308.

1430, November 4. — *Voor de schepenen van Gilze, Peter Janszoon van Ghilse en Jan Meerman, verkoopt Lysbet Peter Melysdochter, met haar man en voogd Adriaan Jans Droogenzoon, aan Aart den Leeuw 1 halster rogge erfpacht op een weide van 5 vierendeel bunders, gelegen te Ryen in die Schaven, tusschen Mathys Jan Godenszoon en Kathelinen Jan Olbrechtswijf, veronderpand met 4 1/2 groote heerencijns.*

Int jaer ons Heeren M. CCCC. ende dertich, vier daghen in November.

Afschrift: Akte gevidimeerd in het testament van 12 Januari 1435.

309.

1430, December 26. — *Voor de schepenen van Gilze, Hubrecht van Bettenzoon en Peter Janszoon van Gilze, wordt getuigd dat Jan van Gilze Janszoon, als voogd van St. Catharinadal, zijn recht heeft doen gelden op 26 loop rogge erfpacht, te heffen uit uitgegeven goederen: 24 bunder, te Rijen, neven de heirbaan west, noord neven het goed dat Herman van Loe in handen heeft, zuid neven Tyel Hovelmans.*

Int jair ons Heren dusent vierhondert ende dertich, sesse ende twintich dage in December.

Origineel: Karters, nr. 240, op 11-17 cM., met 2 zegels in groen was op dubbele strook.

Op rugzijde: S. Kathelinen dael. Rutgher (XVe e.). — Vilem Jan Willemsen cum suis xxvj loopen rogge. — Ten Ryen (XVIIe e.). — numers j. — Ryen erf. 26 lopen. — Laereynd (XVIIIe e.).

Afschrift: Cart. B, fol. 150.

310.

1430, December 28. — *Voor de schepenen van Gilze, Wieric Tshrees en Jan Meermans verkoopt Hendrik Hendrik Boudenssoenszoon aan*

Mathys Jan Godertssoenszoon 1 halster rogge, welke hij erfde van Lysbet Souwers, zijn moeder, naar inhoud van den schepenbrief van 14 October 1404 (nr. 185).

Int jaer ons Heren M. vierhondert ende dertich, acht en twintich daghe in December.

Origineel : Karters, nr. 149, op 9-18 cM., met 2 zegels in groen was, op dubbele strook doorgestoken met den brief van 14 Oct. 1404.
Op rugzijde : Aer Leeu ij viertel rogs (XVIe e.).
Afschrift : Cart. B, fol. 150 vso.

311.

1430, December 29. — *Voor dezelfde schepenen van Ghilze, Wieric Tshrees en Jan Meerman, verkoopt Mathijs Jan Godertssoenszoon aan Aart Leewszoon, " der nonnen knape ", 1 halster rogge, naar inhoud van den brief van 14 October 1404* (nr. 185).

Int jaer ons Heren M. vierhondert ende dertich, neghe ende twintich daghe in December.

Origineel : Karters, nr. 150, op 8-13 cM., met 2 zegels in groen was op dubbele strook, doorgestoken met den brief op 28 Dec. 1430.
Op rugzijde : Geen aanteekeningen.
Afschrift : Cart. B, fol. 150 vso.

312.

1631, Februari 6. — *Voor de schepenen van Baerle " onder onsen joncfrouwen van Nassouwen ", Peter Snellaert en Hendrik Bogaerts, hebben Jan Pont en Godscalc, Hendrik Pontszoon, samen gepacht van St. Catharinadal, met als voogd Peter Neggers, eene beemd van 3 bunder gelegen te Herle, tusschen Gerijt Bollekens en kinderen, west, en Jan vander Strunct, zuid, voor 2 sester rogge erfpacht, te waren met 27 penningen heerencijns, en veronderpand op een veertel rogge erfpacht uit 1/2 mudde te betalen door Wouter de Molenneer uit den Molenacker, 1 bunder groot, naast den molenweg.*

Int jaer ons Heeren M. CCCC. xxxj, vj daghe in februario.

Afschrift : Cart. A, fol. 96.

313.

1431, Juni 26. — *Voor de schepenen van Breda en laten van den heer van Breda, Aarnt Maeszoon van Wysvliet en Anthonis Block*

erkent Jan Alaerts, Jan Alaertszoon vander Teteringhen, schuldig te zijn aan St. Catharinadal 14 loop rogge uit 1 bunder land, te Teteringen gelegen tusschen Hendrik Swarten noord en vooz. Jan Alaerts zuid, Thys de Wilde oost en Jan Deckers' beemd west.

Int jair ons Heren dusent vierhondert een ende dertich, sesse dage in Julio.

Origineel : Karters, nr. 241, op 10-24 cM., met 2 zegels in groen was op dubbele strook.
Op rugzijde : S. Kathelinen Dale. Rutgher (XVe e.). — Peter Gerit vanden Merberchs erfgenamen tot Teteringen, alias Fickx, xiiij loopen. — Modo Bulestede met den Schoutet in die Haege Bax (XVIIe e.). — Litt. I. Teteringe, n. 2 (XVIIIe e.).
Afschrift : Cart. A, fol. 76 ; cart. C, fol. 80.

314.

1431, Juli 6. — *Voor de schepenen van Ginneken, Peter Smit en Jan Zcheeus, verkoopt Jaes Claes Schoetinxzoon aan Hendrik Cristus 1 sester rogge uit een huis en toebehoorten, 6 loopzaad groot, geheeten de Rybraeck, gelegen te Bavel west aan de heerenstraat, oost aan de Bye Schellekens ; op een erf van 1 voeder hooimade, geheeten de Kalverbloc, gelegen tusschen Jaes voorn. en Ghijsbrecht Schelkens ; op een loopzaad land in den Kerckacker, tusschen Bye Schelkens en Hendrik Muls, en op een erf 2 loopzaad groot, geheeten Vrancken Hof, gelegen tusschen Peter Aertszoon Vander Molen en Jan Schoetinx, te waren met 17 loop rooge erfpacht en 1 schelling zwarte.*

Int jair ons Heeren dusent vierhondert een ende dertich, sesse ende twintich dage in Junio.

Origineel : Karters, nr. 242, op 16-23 cM., met 2 zegels in groen was op dubbele strook.
Op rugzijde : Henric Cristus. Rutgher (XVe e.). — Adriaen van Heel (XVIIe e.). — 1 sister, nu. 6. — Losse (XVIIIe e.).
Afschrift : Cart. A, fol. 71 ; cart. B, fol. 125 ; cart. C, fol. 67 vso.

315.

1531, Augustus 10. — *Voor de schepenen van Ginneken, Peter Smit en Lambrecht Romboutszoon van Eysel, maakt Antonis Bloc over aan St. Catharinadal den pandbrief over 1 sester rogge 's jaars,*

" doordat hy juffrow Mergrieten synre dochter wilen nonne in de voirs. godshuyse dair sy begraven leeght schuldich war te bewysen in rechten deylingen ende scheydingen van dode joffrow Alyten heurre moeder ", naar voorwaarden van den pandbrief van 10 Nov. 1417 (nr. 236).

Int jair ons Heren dusent vierhondert een ende dertich, thien dage in Oostmaent.

Origineel : Karters, nr. 184, op 11-19 cM., met 2 zegels in groen was op dubbele strook doorgestoken met den brief van 10 Nov. 1417.

Op rugzijde : Henne Konstyaens. — Ste Kathelinen dale. Thomas Bloc, een sester rog (XVIe e.). — 1 sister rogs erf. Nu. 5. — Dit schijnt te wesen 1 sester uutgaende opt goet tUvenhout genaemt inde croone, mits dit ertyts achtervolgens die manuael Henne oft Jan Corstiaens uutgereykt heeft (XVIIe e.). G (XVIIIe e.).

Afschrift : Cart. A, fol. 80 vso ; cart. B, fol.134 ; cart. C, fol. 79 vso.

316.

1431, November 20. — *Door notaris Cornelis Grymer van Breda wordt geakteerd dat in tegenwoordigheid van Juette van der Sterren, priorissa van St. Catharinadal, en van Zuster Luitgardis van Goerle, Willem Smit, priester, beschikt over een jaarcijns van 1 sester ten gunste van het klooster, door overhandigen der schepenbrieven van 14 Juli 1366, van 25 Jan. 1371 en 13 April 1402* (nr. 104, 121 en 175.

Anno a nativitate ejusdem Domini millesimo quadringentesimo tricesimo primo, indictione nona, mensis Augusti die vicesima quinta . . .

Acta fuerunt hec in domo claustrali prenominate Domine priorisse sita infra emunitatem predicti monasterii presentibus ibidem honestis et discretis viris domino Petro Dyn presbytero et Johanne dicto die Leeuwe testibus . . .

Origineel : Karters, nr. 243/a, op 35-38 cM., voorzien van het merk van notaris Grymmer.

Op rugzijde : Her Willem Smit j sester rogs. — by dit instrument horen drie doorsteken brieve van eenen sester rogs inden Haghe van joff. Goerl gecomen onse geprofesside suster (XVe e.). — Derfgenamen van Cornelis Rombout scrawen iiij vertelen. — Now Adriaen Tsgratten. — sine onere ons gegeven van heer Willem Smit priester, ter respect van S. Lutgardus van Goerle, a° 1431, 2e Aug. (XVIIe e.). — G (XVIIIe e.).

317.

1431, November 20. — *Bij testament beleden voor notaris Cornelis Grymer, laat Catharina, vrouw van Jan gezegd van Ringhelberch, kasteelheer van Sint-Geertruidenberg, samen met haar gemaal, een cijns van één oud schild aan de priorin Vander Sterren ten bate van haar convent, volgens inhoud van schepenbrief van 18 Febr. 1386* (nr. 145).

Anno a nativitate ejusdem Domini millesimo quadringentesimo tricesimo primo, . . . vicesima mensis novembris.

Acta sunt hec in domo claustrali prenominate domine priorissae sita infra emunitatem dicti monasterii presentibus ibidem honestis et discretis viris dominis Johanne de Rivo et Petro Dyn presbyteris capellanis ecclesie collegiate beate Marie virginis opidi de Breda...

Origineel : Karters, nr. 111/d, op 37-37 cM., voorzien van het notaristeeken.
Op rugzijde : Van eenen ouden schilt xxviij st. — den ouden scild tot Rosendael van haren clegels gecort (XVIIe e.). — A° 1431, 20 novembris. Dedit monasterio eenen ouden goude ghentsche schilt, 28 st. Catharina uxor Jois van Ringelberch. Den rentbrief in dato 1386 sondach van S. Peter inden Winter. H. (XVIIe e.). — H. (XVIIIe e.).
Afschrift : Cart. B, fol. 26 ; cart. C, 232.

318.

1431, December 27. — *Voor de schepenen van Roosendaal, Haghen Godevaertszoon en Boudyn van Kelsdonck, erkent Jan Tayman schuldig te zijn aan Cornelis Goortszoon, of toonder, drie oude Ahrnemsche gulden op 1 bunder land geheeten Daens Heyninghe, palend oost aan Den Bayert, zuid aan Jan van Essendonck, noord aan het Vingerlinc, en veronderpand op 1 gemet goed, palend oost aan het voorz. land, gelegen in Aarnt Willemszoons heining, west palend aan den groenen weg.*

Ghedaen int jaer ons Heeren als men screef dusent vierhondert ende een ende dertich, seven ende twintich daghe in Decembri.

Origineel : Karters, nr. 243/b, met 2 zegels in bruin was op dubbele strook.
Op rugzijde : iij Arnoldus gulden, xxs st. (doorgehaald). — Die Aernemsche, ij gulden het stuk, xijz s. — facit xxx vijzs (XVIe e.). — 1431, 27 December CXVIIe e.). — T (XVIIIe e.).
Afschrift : Cart. B, fol. 8 vso ; cart. C, fol. 221.

319.

1432, Februari 5. — *Voor de schepenen van Gilze, Hubrecht Jan Bettenzoon en Wierich die Ree, Jan Heinricxzoon van Caerschot met zijn vrouw Margriet Claes Ghibendochter, verkoopen aan Aart den Leeuw een halster rogge erfpacht uit de rechter helftscheiding van een beemd, met den "uutvange" daaraan gelegen, samen 1/2 bunder, in de Ghisevucht gelegen in 't Bullenbroek, tusschen Wouter Hyben en Gheerijt Blondeel.*

Int jair ons Heeren M. CCCC. twe ende dertich, vyf daghe in Februario.

Afschrift: Akte gevidimeerd in het testament van 12 Januari 1435.

320.

1432, Maart 10. — *Voor de schepenen van Rosendaal, Haghen Ghoeyvaertszoon en Bouden van Kelsdonc, wordt erkend dat Bouden voorz. verpacht heeft aan Dierik Ghoeyvaertszoon eene hofstede voor 2 beyersche gulden erfrente.*

Wy Haghen Goeyvaerts sone ende Bouden van Kelsdonc, scepenen van Rosendale, kennen met desen brieve dat voer ons quam ic Bouden voerscr. ende kennen met desen brieve dat ic ut hebbe ghegheven tot eenen gherechten erfcynse Dieric Goeyvaerts sone een hofstede gheleghen metter oestsiden aen Jan Smeets erve ende met der westside aen Boudens erve voers. streckende van voren der straten after met der heyninghen aen Boudens erve voers. alsoe breet als dat ander huys was dat daer te voren opstont ende met eenen weghe over myn messide te stouwen ende met eenen cordewaghen te cruyden tenden syn huys op syn erve, om twee beyersche ghulden tsjaers erfeliker renten of payment dat daer goet voer is op den dach van betalinghen ende Dieric voers. heeft gheloeft dese voerseide twe gulden te betalen Jan Boudens sone of den toender van desen brieve tot sinte mertens misse naest comende ende alsoe voert van jare te jare ewelyc ende emmermeer durende ende staende alle jaren op sente Meertens dach ende desen voerseyden erfcyns heeft Dieric voerscreven veronderpant op dese voerseyde hofstede met alhaerder toe behoerten ende met eenen huyse dat hij daer op heeft gheloeft te setten ; ende waert dat sake dat Dieric voers. niet en betaelde Jan voers. of den toender van desen brieve tot elken voerseiden daghe soe mach Jan voers. of die toender van desen brieve syn hant slaen aen desen voerseyden onderpant alsoe

als recht is in kennissen der waerheyt soe hebben wij scepenen voers. desen brief bezeghelt met onsen zeghelen, int jaer ons Heeren M. CCCC. ende twe ende dertich, tien daghe in Meerte.

Origineel: Karters, nr. 243/c, op 13-26 cM., met 2 zegels in bruin was op dubbele strook.
Op rugzijde: Van ij beyers ghulden (XVIe e.). — ij beyaerts g. xxviij st. (XVIIe e.). — A, 1432, 10 Mert (XVIIIe e.).
Afschrift: Cart. B, fol. 10; cart. C, fol. 222.

321.

1432, Maart 15. — *Voor de schepenen van Gilze, Huibrecht Jan Bettenzoon en Wierich die Ree, erkent Hendrik Vos gepacht te hebvan Janne vander Haenberghe 2 1/2 bunder goed, gelegen in het Vliegende Venne, tusschen Jan Vlemincx zuid en Dierix van Bavel noord, voor 3 veertel rogge erfpacht, te vrijen met den heerencijns en veronderpand met 6 loop rogge erfpacht op een erf in de grooten akker, 4 1/2 loopzaad groot, palend oost aan Jan Vlemincx en west aan Hendrik Vos, en op een erf van 2 loopzaad gelegen "in den aftersten acker" palend zuid aan Wouter Betten, noord aan Hendrik Vos, en deze bijpanden te vrijen met 12 loop rogge erfpacht.*

Int jair ons Heren dusent vierhondert twee ende dertich, vyfthien dage in Merte.

Origineel: Karters, nr. 244, op 14-24 cM., met 2 zegels in groen was op dubbele strook.
Op rugzijde: Aert die Leeuw. P. Willem Oesterzele. — Jan van den Haenberghe sol. (XVe e.). — iij viertelen rogs. Nun. 4. — Dit syn brieven van coren pachten onder Gilse (XVIIe e.). — I (XVIIIe e.).
Afschrift: Cart. C, fol. 102.

322.

1432, Juni 10. — *Voor de schepenen van Breda, Jan van Tsolle en Jan van Nedervenne, verkoopt Jan van Hosenhout aan Hendrik van Ringelberge, drossaard van het land van Breda, drie schellingen groote erfcijns, uit een huys en erf in de gasthuisstraat gelegen.*

Ut enen huyse ende erve metter ramen ende metten raemhove daer achter ligghende ghelegen dit huys in die gasthuysstrate neven Jan Zweertveghers huys ende erve op deen zijde ende Heynric Gosswijns erfghenamen erve op dander zyde ende die rame metten raemhove is achter gheleghen neven Coenraets erve van Detten op deen zyde ende Jans erve van Esbeeck was op dander zyde. Te

vryen ende te waren dit huys ende erve metter ramen ende metten raemhove voers. met enen ouden hollandschen gulden ende met sesse scellinghen ende sesse penninghen ende met twee myten tsiaers erfchyns payments voers. ende noch met deren scellinghen groten erfchyns payments voers. die heynrick van ringelberghe voers. daer jaerlycx op heffende is ghelyc die scepen brieve inhouden ende begrijpen die daer af sijn welken erfchyns voers. daer jaerlicx voerutgaende is op sinen gherechten chynsdach. In welken dryen scellinghen grote erfchyns voers. die voergen. heynric van ringelberge ghevest is ende toe ghedaen met vonnisse ende met rechte so dat sy hem seker syn ende vaste. In orconden desen brieve met onsen zeghelen bezeghelt. Int jaer ons Heren M. CCCC twee ende dertich, thien daghe in Junio.

Origineel : Karters, nr. 245/b, op 16-23 cM., met 2 zegelen in groen was op dubbele strook.
Op rugzijde : Drossaert. Rutgher (XVe e.). — vj st. iij oort. ons beset by Andries van Gageldonck. (XVIIe e.). — BBB (XVIIIe e).
Afschrift : Cart. B, fol. 58 vso ; cart. C, fol. 20.

323.

1433, April 26. — *Voor de schepenen van Gilze, Huibrecht Jan Bettenzoon en Wieric die Ree, verkoopt Jan vanden Haenberghe Janszoon aan Aarnt den Leew Janszoon 3 veertel erfpacht, naar inhoud van den schepenbrief van 15 Maart 1432* (nr. 330).

Int jaer ons Heren M. vierhondert drie ende dertich, sesse ende twintich daghe in Aprelle.

Origineel : Karters, nr. 245/a, op 16-27 cM., met 2 zegels in groen was op dubbele strook, doorgestoken met den brief van 15 Maart 1432.
Op rugzijde : Geen aanteekeningen.
Afschrift : Cart. A, fol. 95 vso ; cart. B, fol. 151 vso ; cart. C, 102.

324.

1433, Mei 5. — *Voor de schepenen van Breda, Jan van Tsolle en Anthonis Block, heeft Rutgheer Rutgheerszoon vander Heyden gepacht van St. Catharinadal, met Jan den Leeuw als voogd, een erf van 5 vierendeel bunder, gelegen bij de Hooge Brug, tusschen Jan Gerits met Hendrik Meester Aerts oost en de Marke west, en de Vuchtsche vant noord, voor 2 gouden bourgondische schilden, " clinckaerde " geheeten, te vrijen met den gezegden erfcijns en met eenen weg die er bij hoort.*

Int jaer ons Heren dusent vierhondert ende drye ende dertich, vyff dage in Meye.

Origineel : Karters, nr. 246, op 12-19 cM., met 2 zegels in groen was op dubbele strook.

Op rugzijde : Jan Denis tot Boeymeer. — Sinte Kathelinendale (XVe e.). — Teteringe 28 st. f. 23 vso ; A. A. A. — van ons overchynst a° 1433, 5 maij. — VIIe e.). — 1-8-0. — Nr. 19. — Nr. 5. — Teteringe (XVIIIe e.).

Afschrift : Cart. A, fol. 6 vso ; cart. B, fol 49 ; cart. C, fol. 15.

325.

1433, Mei 6. — *Voor de schepenen van Oosterhout, Roelof Hasenzoon en Joes Michielszoon, heeft Willem Wynricszoon gepacht van Lijsbet, vrouw van Hendrik Jan Davelszoon, 1 1/2 bunder en 1/2 loopzaad land voor 1 sester rogge erfpacht.*

... tot eenen gherechten erve tiegen Lysbet Heinric Jan Danels soens witteghe vyf met horen voeght di ehoer metten recht ghegeven ut biden heer ende bi aenbrengen des priesters van Oesterhout die hem syn biechte hoerde ende biden ghemeenen vrienden die ons aenbrachten dat hi buyten sine sinnen is, anderhalf buynder erfs ende een half lopensaet luttel min of meer ghelegen neffens Jans Droegen erve ende Jans Wevers erve op deen side ende Tiele Reyners erve op dander side om een sester rogs tsjaers erfpachts... Int jaer ons Heren dusent vierhondert drie ende dertich zesse dage in Meye.

Origineel : Karters, nr. 247, op 8-25 cM. met nog 1 der 2 zegels in bruin was op dubbele strook.

Op rugzijde : Dit in de brief van Adriaen Lauwerisse tot Clyn Oesterhort, j. zester rogs jaers. — Lysbet Heinric Daneels wyf. — Oosterhout. Claes Claes Merceliss., met Gysbrecht Jansen iiij vertelen (XVIIe e.). — E (XVIIIe e.).

326.

1434, Januari 6. — *Voor de schepenen van Roosendaal, Bouden van Kelsdonc en Jacob vander Donc, erkent Cleis Vos schuldig te zijn aan Enghel Viremanszoon, of den toonder dezer, drie Arnoldusgulden erfcijns, veronderpand op zijn stede met 3 bunder land, palend oost aan de heerenwildert, zuid aan Willem Heinen, noord aan Corstijn Domaesdochter, noord aan Mathys Beverberm.*

Int jaer ons Heeren doemen screef M. CCCC. ende vierendertich, vj daghe in Januario.

Origineel : Karters, nr. 250/a, op 11-26 cM., met nog 1 der 2 zegels in bruin was op dubbele strook.
Op rugzijde : Drie Arnoldus g. xxx st. — 1434, 6 januarij (XVIIe e.). — Q (XVIIIe e.).
Afschrift : Cart. B, fol. 18 ; cart. C, fol. 227.

327.

1434, April 20. — *Voor de schepenen van Breda, Aarnt Thomaeszoon van Wyckvliet en Anthonis Bloc, verkoopt Jan Claas Doerns natuurlijke zoon en Lijsbet Jan Casterdochter van Ginneken, zijne vrouw, aan Peter Petersdochter van Caerntschot 9 schellingen, 6 penningen groote jaarcijns, naar inhoud van den brief van 28 Feb. 1407* (nr. 193).

Int jaer ons Heren M. vierhondert vier ende dertich. twintich daghe in Aprille.

Origineel : Karters, nr. 156, op 8-20 cM., met 2 zegels in groen was op dubbele strook, doorgestoken met de brieven van 28 Febr. 1407 en 4 Juli 1425.
Op rugzijde : Geen aanteekeningen.
Afschrift : Cart. A, fol. 34 vso ; cart. B, fol. 50 ; cart. C, fol. 16.

328.

1435 Januari 12. — *Voor Cornelis Grymmer de Breda, priester en notaris, wordt door Juetta van der Sterre, priorin van St Catharinadal aan Arnold die Leeuwe, en aan zijn vader Jan uit dankbaarheid voor de trouwe diensten aan het klooster bewezen, voor hun leven in het klooster inwoning en kost toegezegd. Zij van hun kant schenken aan de zusters verscheidene inkomsten waarvan de brieven overgeleverd en in het verdrag opgenomen worden : 11 Maart 1432, 26 April 1433, 20 November 1424, 22 Juni 1429, 10 October 1425, 10 October 1426, 16 Jan. 1429, 4 November 1430, 5 Februari 1432, 10 Aug. 1418, 16 October 1383, 19 April 1418.*

Anno... millesimo quadringentesimo tricesimo quinto, indictione decimatertia, mensis januarii, die duodecima hora nona... fecerunt et inierunt ordinationes, tractatus ac pactus subscriptos. In primis quidem ordinatum, initum, conventum et concordatum sunt per me et inter easdem partes quod prenominatus Arnoldus quandiu vixerit in humanis tenebit, habebit, possidebit et occupabit libere, pacifice et quiete unacum prefati Johanne patre suo unam cameram cum sua attenente quam iidem Arnoldus et Johannes ejus pater de presente inhabitant, sitam in domo pistorale ejusdem conventus seu monasterii, quodque eedem domina

priorissa ac sorores seu domicelle ejusdem monasterii eidem camere providebunt decenter et honeste de linteaminibus et coopertoriis quamdiu idem Arnoldus vixerit. Insuper ordinatum, terminatum et concordatum sunt per et inter easdem partes quod prenominate religiose persone dabunt eidem Arnoldo omni anno quamdiu vixerit, quorum annorum primus incipiet in festo purificationis beate Marie anni presentis et terminabitur in anno trigesimo sexto proximo futuro pro pane suo cotidiano unum sextarium siliginus, pactus et mensure opidi de Breda, necnon omni die quamdiu vixerit unum pottum cervitie et consimiliter omni die menstrum dictum theutonice potadie secundum quod sorores seu domicelle conventuales ejusdem monasterii de die in diem habent et habere consueverunt. Item dabunt eedem domina priorissa ac domicelle seu sorores eidem Arnoldo omni anno quamdiu vixerit sex ulnas linei et quatuor paria sotularium. Item conventum et ordinatum est per et inter easdem partes quod postquam ipse Arnoldus vita functus fuerit et ab hoc seculo migraverit, prenominate religiose persone per se, alium vel alios corpus ejusdem Arnoldi infra septa seu emunnitates ejusdem monasterii ecclesiastice tradent sepulture atque exquias funerum ejusdem debite secundum ipsius statum ac omni anno in die sui anniversarii suum infra eundem monasterium celebrabunt. Insuper prenominatus Arnoldus in recompensam omnium et singulorum premissorum ac ob salutem anime sue et parentum suorum ad hoc ut asseruit non coactus vel seductus sed ejus propria et spontanea voluntate habens et tenens in suis manibus duas litteras scabinales...

Volgt de opsomming der giften, naar inhoud van de overgeleverde schepenbrieven : 2 schepenbrieven van 11 Maart 1432 en 26 April 1433 over 3 veertel rogge te Gilse ; 2 schepenbrieven van 20 Nov. 1244 en 22 Juni 1429 over 12 loop rogge te Gilse ; 1 schepenbrief van 4 Nov. 1430, over 3 veertel rogge te Gilse ; 1 schepenbrief van 5 Febr. 1432 over 1 halster rogge te Gilse ; 1 schepenbrief van 10 Aug. 1418 over 1 halster rogge te Gilse ; 1 schepenbrief van 16 Oct. 1383 over 12 loop rogge te Ginneken, en 1 schepenbrief van 19 April 1418 over 12 loop rogge te Princenhage.

Acta sunt hec in domo inhabitationis prenominate domine priorisse sita infra emunitatem monasterii pretacti, sub anno,...
et pontificatu prescriptis, presentibus ibidem honestis et discretis viris Gerardo dicto de Ghilze, Henrico Molens et Arnoldo dicto Teteringhen opidanis opidi de Breda leodiensis diocesis testibus

ad premissa vocatis specialiter et rogatis.

Et quia ego Cornelius Grimmer, de Breda, Leodiensis diocesis, presbyter, publicus sacra...

Origineel : Karters, nr 250*b* op 59-53 cM. voorzien van het notarismerk.
Op rugzijde : Gilze — Arnolt die Leeuwe (XVI) — Contractus onerosus inter Arnoldum de Leeuw et monasterium vallis St. Catharina 1435, 13 januarii initus (XVIIe e.).

329.

1435, Juni 20. — *Voor Jan Tseeuszoon en Jan van Hodonck Ghysbrechtszoon, schepenen in Ginneken, verklaart Claas Jen Claeszoon van Strijbeek schuldig te zijn aan Hendrik van Hodendonck Ghysbrechtszoon 1 sester en 13 loop rogge uit zijn erfgoederen.*

...te weten een buynder lants geheyten t'Lantstuck, gelegen metten noortsyde opte Merke ; item noch een buynder lants daer aen ende by gelegen, geheyten den Groten Acker ; item noch eenen acker houdende omtrent een buynder, geheyten Bruelken ; item noch een buynder beemde luttel myn of meer, gelegen opte Merke ; item noch een acker houdende omtrent een buynder, geheyten die Raephof daer die schuere op staet ; item noch een buynder lants daeraen gelegen daer dwoenhuys op staet, geheyten de Nyeuwe, streckende aen de Brantheye ende noch een weye geheyten Die Ryte, houdende omtrent een buunder ; item al dese voirs. erve syn gelegen opte westsyde, neven Govaert Thyss. erfgenamen erve, ende opte voortsyde aende Brantheye, streckende metten enen eynde aen de Mercke ende metten anderen eynde aen des Heeren strate...

Int jaer ons Heeren dusent vierhondert vyffendartich, twintich tage in Junio.

Gegeven in *vidimus* op 17 Juli 1483, in eene notarisakte.

330.

1435, September 14. — *Voor de schepenen van Terheijden, Jan Bille en Lambrecht Willem Snoeyenzoon, verkoopt Jan Bartelyszoon aan Jan Beys Janszoon Vanden Kerchove, 4 1/2 gouden beyersche gulden erfcijns op verscheidene goederen.*

... Inden yersten uut tween buynderen weyden luttel min of meer gelegen neven den kerckoff vander Heyden suytwaert, om deen syde ende Gherits erve vander Beversluys op dander syde ende

Jacops erve was van Lyere opt eynde westwaert ende Merten Spierinx erve was opt eynde oestwaert ; item uuten tween buynren goets gelegen tegens die kerck over den wech oestwaert, te weten Soeten Gerit Nouts soons erve ende Gielys Boets erve op die noortsyde ende Aerert Billen erven op die suyt syde ; item noch uut tween buynderen erfs gelegen aen Jan Baselys soens huysinge ende Gerits erve Vander Beversluys aen die noert syde ende den molen wech aen die suyt syde ende Gielys Boets erve opt eynde westwaert : item noch uut dryen vierendeel buynre beemden, luttel min of meer, gelegen buyten dyx der kerken goet vander Heyden gelegen op den syde westwaert ende der nonnen wech op doostsyde ende Cooman Aert Jans soens erve opt eynde suytwaert ende Thomaes Jan Maes soens erve opt eynde noortwaert. Te vryen en de te waeren dese onderpanden voirs. met tween sesteren roghs tsjaers erfpachts ende met vyf hollantschen gulden tsjaers erfchyns ende met vier Arnoldus gelders gulden tsjaers erfchyns ende met derthien schillingen groten tsjaers erfchyns payments daer deen comen den anderen mede betalen mach ende met vier brabentschen gulden te weten is negen brabantsche placken voir elken gulden ende met rechten nonnen chynse daer jairlix voir uutgaende op hueren gerechten pachtdach ende chynsdach, behoudelic dien dat dese onderpande voirs. een medepant bliven sullen met meer erven daer sy van recht schuldich syn mede pant af te sine.. Int jaer ons Heren dusent vierhondert vyf ende dertich, vierthien daghe in September.

Origineel : Karters, nr.251, op 16-26 cM., met 2 zegels en groene was op dubbele strook.

Op rugzijde : iiijz gouden beyersche gulden (XVIe e.). — Tonis Gods erf (XVI e.). — B. (XVIII e.).

Afschrift : Cart. A, fol. 48 ; cart. D, fol. 103 ; cart. C, fol. 38 vso.

331.

1436, Januari 27. — *Voor de schepenen van Ginneken, Peter Tsmit en Jan Tseews, verkoopt Margriet, dochter van Roelof Ghysbrecht, met haer man en voogd Dirc Hendrik Kerstiaenszoon, aan Pieter Clauszoon vanden Corput, 1 halster rogge erfpacht en 6 1/2 veertel rogge erfpacht.*

... uute gaende uuten sessen ende eenr halver veertelen rogs erfpachts ende in afcortinghen ende mindernissen daeraf die welke

jaerlicx uute gaende syn uute alsellen erfcinssen ende onderpanden als Jan Claes sone gheheiten Jan die Laet ende Cornelis Peters sone voertyts tote ener gherechte erve vererft hebben teghens die vors. Mergriet...

Int jaer ons Heren dusent vierhondert sesse ende dertich, zoeven ende twintich daghe in Januari.

Origineel : Karters, nr. 255, op 9-24 cM., met nog één der twee zegels op dubbele strook.

Op rugzijde : Dit hoort den cloester ende is comen van Gryt Wouwen ende (XVIe e.). — De weduwe van Jan Cornelis Vlas. ij vertelen. — Nr. 19. — Opt manael. — Nu het weeshuys van Breda. Schijnt ons beset te wezen van Geerts Wouwen tot zyn jaergetyt. (XVIIe e.). — M (XVIIIe e.).

332.

1436, Februari 16. — *Voor de schepenen van Breda Gijsbrecht Piggen en Hendrik van Corvel verkoopt meester Jan van Detten met zijn voogd Hendrik van Corvel den jongen, aan Hendrik Gerrit Casenszoon de rechte helftscheiding van een boomgaard en duivenhok, samen 2 1/2 bunder groot vroeger eigendom van de weduwe Maryen Coenraets van Detten en thans vrouw van Bouden van Tollensen den wever gelegen aan de eindpoort, palend aan den nonnenmuur en aan Herman Haver Coryns.*

Wy Gysbrecht Piggen ende Hendrick van Corvel scepenen in Breda orconden dat voir ons quam meester Jan van Detten met Henricken van Corvel den jongen sinen voight hem metter recht gegeven ende lide dat hy vercocht heeft om een somme van gelde die hem vol ende al is betaelt, Henricken Gerit Casens soon die rechte helftscheydinge van eenen stuck erfs ende die rechte helftscheydinge van eenen boomgaerde ende van den duyfhuyse daer in staende houdende te samen dit geheel stuck erfs en den geheelen boomgaert omtrent derdalff buender luttel min of meer gelyc als dat gelegen is ongedeylt met joffrow Maryen Coenraets weduwe van Detten nu tertyt Boydens wyff van Tollensen den wever die ander helftscheydinge toebehoort buten die eyndpoorte metter eenre zyden langhs neven der stad veste metter ander zyden langhs neven die strate streckende metter eene eynde aen der nonnenmuer ende metter anderen eynde aen Herman Haver Coryns erve dese helftscheydinge van desen stuck erfs ende vanden boomgaerde voirscr. is den vorigen meester Janne van Detten

bleven ende verstorven van dode des voirgen. Coenraets van Detten en die selve helftscheydinge van den erve ende van den boomgaerde metter helft van den duyfhuyse voirs. heeft die voirgen. meester Jan met sinen voight voirgen. gelooft te vryen ende te waren metter helft van eenen halster roghs erfpachts metter helft van eenen ouden schilde erfchys metter helft van elff ouden groten erfchyns ende metter helft van elftalven cronen tsjaers erf chyns payments daerdeen coman den anderen mede betalen mach die dair jairlycx voir utgaen op huren gerechten pachtdach ende wynsdach ende dair en boven noch met achtalven ouden groten erfchyns die dat capittel van Breda jairlicx heffende is op die voirscr. helftscheydinge alleen die meester Jan van Detten voirscr. den voirgen. Henrick nu vercocht heeft ende van dien achtalven ouden groten erfchyns voirscr. sal der voirigen. joffrow Maryen deel overlast syn ende bleven op behoudelyc altoes dat dese voirscr. helftschydinge die Henrick Cristus nu gecocht heeft een medepant bliven sal metten andere helft voirscr. alsoe verre als sy dair met rechte schuldich is medepant af te sine. In welke helfscheydinghe van den stuck erfs ende van den boomgaerde met den duyfhuise voirscr. die vorigen. Henrick Cristus ghevest is ende toegedaen met vonnis ende met rechte soe dat sy hem seker is ende vast. In orconden desen brieve met onsen zegelen bezegelt int jair ons Heeren dusent vierhondert sesse ende dertich, sesthien dage in Februario.

Origineel : Karters, nr 256, op 16-32 cM., met 2 zegelen in groen was op dubbele strook.

Op rugzijde : Van der Velde dat wij gecocht tegen erfgenamen Aert van Tolloysen (XVIIe e.). — te weten de hellicht van derdalfbunder oft 2 bunder half (XVIIe e.)

Afschrift : Cart. B. fol. 52 vso.

333.

1436, Augustus 19. — *Voor de schepenen van Breda, Hendrick van Corvel en Jan van Nedervenne, wordt bepaald dat Ruthgeer Rutgheerszoon vander Heyden, als voogd van St. Catharinadal ingewonnen heeft voor het klooster 18 schillingen en 9 penning groot erfcyns, door de erfgenamen van Willem Vrients in aalmoes geschonken, uit kracht van testament, naar inhoud van den schepenbrief van 10 April 1422* (nr. 256).

Dit jaer ons Heren dusent vierhondert sesse ende dertich, negenthien dage in Augusto.

Origineel : Karters, nr. 195, op 11-22 cM., met 2 zegels in groen was op dubbele strook, doorgestoken met den brief van 10 April 1422.
Op rugzijde : S. Kathelinen doel. Ruthger (XVe e.).
Afschrift : Cart. A. fol. 17 ; cart. B, fol. 50 vso ; cart. C, fol. 16.

334.

1436, September 7. — *Voor de schepenen van het hof ter Braken onder Chaem, Peeter van Cuylensrode en Mattheus die Weghe, erkent Dieric Lauwereys Didszoen gepacht te hebben van Peter Peter Andries zoon, ongeveer een bunder met huis, gelegen te Chaem op de Schaerne tusschen het erf van voorz. Peter Andries oost en noord en west neven Jan Martens en zuid neven de vroente, van 1 mudde rogge erfpacht.*

... voirdaan heeft Dieric voirs. verleden in rechter erfvorwaerde Peteren voirscr. ende sinen nacomelingen een erfheyndinghe aen sinen graft tusschen beiden erve gelegen daer aen te heynden ende Dieric sal sinen graft also opmaken ende heynden dat hy aen beiden zyden daer by gebreedt syn sellen, ende op die zyde tot Peeters erve houden en hebben twee voet hoels...
Gegeven in den jaer ons Heeren duysent vierhondert zesse ende dertich in September zoeven daghe.

Origineel : Karters, nr. 257, op 8-25 cM., met 2 zegels in groen was op dubbele strook.
Op rugzijde : Geeraert van Sundert een sester. — Item een mudde rogs te Caem dat Mergriet Sterken den cloester van Sinte Katherinen dael bezette heeft (XVIe e.). — Ann. 1471, 15 Meert (XVIIe e.). — A (XVIIIe e.)
Afschrift : Cart. C., fol. 125.

335.

1436, November 14. — *Voor Gijsbrecht Pigge en Floris van Rijswijck, schepenen te Breda, getuigt Michiel Hendrik Uulrincxzoon geërfpacht te hebben van Vrouw Jueten Vander Sterre, priorin van St. Catharinadal, een huis met bijbouwen in de Kerkstraat te Breda.*

een huys ende erve met synre toebehoirten ende metten hove dair achter aen gelegen ende dat gelegen is in de kerstrate neven Jans Kemmers huys ende erve op deen syde ende joffrow van

Ghyessen huys ende erve was op dander syde, om achtthien schellingen ende seven penningen grote tsjaers erfchyns payments te weten is eenen gouden penninck philippus geheiten ryder goet ende custbair voir datum des briefs gemunt ende geslagen munten tshertogen van Boirgoengien ende van Brabant voir thien schelling acht penning grote gerekent, te vryen ende te waren dit huys ende erve voirscr. met negen ouden groten ende met tween groten tsiaers erfchyns, payments die dair erflic voir ut sullen bliven gaende op haren gerechten chynsdach, ende om die voirs. achtien schellinge ende seven penning grote erfchyns payments te bat te versekeren soe heeft die voirgen. Michiel gelooft dat hij op dit voirs. erve tymmeren ende maken sal een huys van vier gebouden groet binnen dryen jaren na datum des briefs. In orconden dese brieve met onse segelen besegelt Int jair ons Heeren dusent vierhondert sesse ende dertich vierthien daghe in November.

Origineel : Karters, nr. 260, op 12-27 cM., met 2 zegels in groen was op dubbele strook.

Op rugzijde : S. Kathelinen dale. Rutgher. — Michiel in de slotel (XVe e.). — Antonis Henrich Biekens lakencooper in de kaerstraet, ij Rg. j st. iij ort. j d. — Michiel In den slotel (XVIe e.). — Staet fol. 21 onder de bruggestraet. — n. 41 (doorgehaald) (XVIIe e.).

Afschrift : Cart. A, fol. 15 ; cart. B, fol. 47 ; cart. C, fol. 13.

336.

1436, November 16. — *Voor Goesen Janszoon en Jan Peterszoon, schepenen binnen de vierschaar van Roosendaal, erkent Adriaan Jan Nevenzoon schuldig te zijn aan Juten Vander Sterre, priorin van St. Catharinadal, 13 gouden keizersche gulden, veronderpand als volgt.*

... op een stuck erfs gheheten den kercken street, dat welc voers. erve Adriaen voers. ontfanghen heeft van vrouwe Jutte voers- van des convents weghen tot eene rechten jaerlixen erfchynse, ghelegen tot Rozendale bider leegher brugghen ; op die west zyde ende op dat noert eynde es gheleghen der heeren strate, op die oest syde es gheleghen die beke, op dat zuyt eynde syn gelegen Benden (*sic*) van Kelsdonck ende syn erfgenamen met haren erve ; ende om meerder sekerheyt wille, zoe heeft Adriaen voers. vrouwe Jutten of den thoender van desen brieve voert tot eenen sekeren onderpande geset vier gemeten ettingen luttel min of meer, gelegen in Wolput ; op dat oest eynde es gelegen Goesem Inden Tume-

lare met sinen arve, op die zuyt syde syn gelegen Gheryt Cappers erfgenamen met haren erve ; op dat west eynde es geleghen Jan Willaert met sinen arve, ende op die noert syde es gelegen Weenmaer Jacobs sone met sinen erve... Int jaer ons Heeren doemen screef dusent vierhondert ende zessendertich, zestien daghe in Novembri.

Afschrift : Cart. B, fol. 6 ; cart. C, fol. 219.

337.

1437, Mei 5. — *Voor Ghysbrecht Piggen en Floris Van Ryswyck, schepenen te Breda, erkent juffrouw Marie Petersdochter Vander Meer, weduwe van Coenraet van Detten en vrouw van Boyden van Tollensen, verkocht te hebben aan Hendrik Gerit Christuszoon de rechte helftscheiding van een erf, ongeveer 2 bunder groot.*

... gelegen buyten deyndpoorte, metter ander eenre siden langs neven der stad veste, metter ander zyden langhs neven die strate streckende metten eenen eynde aen der nonnen muer ende metten anderen eynde aen Harman Havercorens erve ende Bogaers, daer dat duyfhuys in staet dat voirtijts was Coenraets van Detten. Dese helftscheydinge vanden stuck erfs voirscr. is der voirigen. joffrow Maryen bleven ende sy is dair op gedeilt tegen meester Janne van Detten na dode Coenraets van Detten hoirs yersten mans voirscr. ende dese helfscheidinghe van den stuck erfs voirscr. heeft die voirgen. joffrow Marye met Boyden hoeren man ende voight voirscr. geloift te vryen ende te waren metter helft van eenen halster roghs erfpachts ende metter helft van seven ende twintich ouden groten erfchyns dair jairlicx utgaende Int jaer ons Heeren dusent vierhondert seven ende dertich, vijf daghe in meye

Origineel : Karters, nr. 261, op 15-25 cM., met 2 zegels in bruin was op dubbele strook.
Op rugzijde : Henric Christus. Rutgher. (XVe e.). — 1437, 5 maij. — Vanden dat wy gecoft hebben tegen erfgenamen Aert van Tolloysen (XVIe e.). — te weten dander helft (XVIIe e.). — A (XVIIIe e.).
Afschrift : Cart. B, fol. 53.

338.

1437, Juli 10. — *Voor Haghen Godevertszoon en Jan Pieterszoon, schepenen te Roosendaal, erkent Segher Michiel Cockertszoon schuldig te zijn aan St. Catharinadal vier Philippus bourgondische schilden, klinkers genaamd.*

... versekert ende veronderpant op vyf ghemeten goets luttel min of luttel meer, gheheeten Bommelen goet ; aen die oest zide is gheleghen Cosem Janssone met sinen erve ; aen die oest zide is gheleghen Laureis Willems sone met sinen erve ; aen dat noert ende is gheleghen eenen soeck weck...

Ghedaen int jaer ons Heeren als men screef dusent vierhondert ende seven ende dertich, tien daghe in Julio.

Origineel : Karters, nr. 264/a, op 14-21 cM., met 2 zegels in bruin was op dubbele strook.

Op rugzijde : Vier philippus Clinkaerts het stuk xij st. ij oort (XVe e.). — 1437. — 1437, 10 Julii. — Rent brieff van 52 st. — oft 4 philippus bouergontsche schilden diemen klinkaerts noempt (XVIIe e.). — D (XVIIIe e.).

Afschrift : Cart. B, fol. 3 ; cart. C, fol 221.

339.

1437, Juli 25. — *Voor Jonas Vander Elst en Anthonis Henricxzoon schepenen te Etten, getuigt Geertrui Lenaert Matthyssoensdochter, met haar neef en voogd Jan Henrick Mathyszoon, dat haar broer Mathijs Lenaertzoon, na den dood van hun broer Adriaan, met haar de rechter helftscheiding gedeeld heeft over drie gouden nobels, naar inhoud van den schepenbrief van 25 Maart 1430 (nr. 305).*

Int jaer ons Heeren MCCCC seven ende dertich, op sinte Jacobs dach in Julio.

Afschrift : Cart. C, fol. 43 vso.

340.

1437, September 10. — *Voor Peter Smit en Jan van Hoodonck, schepenen te Ginneken, erkent Wouter Dyerck Stevenszoon, overgemaakt te hebben aan Jan Aerts s'Hanenzoon, tot behoef van Jan, Kathelijn en Yken, kinderen van zijn broeder Aart sHanen, drie viertel rogge erfpacht uit 30 loop rogge erfpacht.*

... op alsulke onderpande... inden yersten vier huysingen ende hovingen met alle hoerden toebehoerten met eenen stuck weyden daer aen gelegen, houdende tsamen een buynder luttel min of meer, gelegen te Hessels Kaem neven der gemeynten erve op desen syde ende Jans erve van Strybeke op dander side ; item noch uut eenen stuck lands houdende drye buynder min of meer gelegen voir Kaembosch neven Lemmen Zeelmakers erve op beyden sy-

den ; item noch uut eenen stuck erfs houdende onder beemde ende heyde drye buynder luttel min of meer gelegen neven Jans erve van Strybeke voirs. op beyden syden... Int jair ons Heeren dusent vierhondert seven ende dertich, thien daghe in September.

Origineel : Karters, nr. 264/b, op 14-16 cM.., met 2 zegels in bruin was op dubbele strook.
Op rugzijde : Spirinc. — rogs (XVe e.). — Jan Mathyse te voeren. Matijs Driesen iij veertelen rogge (XVIIe e.).
Geen afschrift in Cartularium.

341.

1437, September 30. — *Voor Peter van Cuylensrode en Matheus Die Weghe, schepenen van het Hof ten Brake te Chaem, erkent Pieter Peter Andrieszoon verkocht te hebben aan Peter Jans Smoelneers zoon van Chaem, één mudde rogge, naar inhoud van den schepenbrief van 7 Sept. 1436 (nr. 334).*

Int jaer ons Heeren dusent vierhondert zoeven ende dertich opten lesten dach in September.

Origineel : Karters, nr. 258, op 8-23 cM., met 2 zegels op geel was, doorgestoken in de charter van 7 Sept. 1436.
Op rugzijde: Geen aanteekeningen.
Afschrift : Cart. B, fol. 174 ; cart. C, fol 125.

342.

1438, Juni 10. — *Voor Jan Bille en Sebrecht van Druenen, schepenen te Terheyden, verkoopt Willem Donker aan Gherit Herman Kantszoon 8 gouden Arnoldus geldersche gulden erfcijns.*

uut eenen stuck erfs houdende elff buynder luttel min of meer, gelegen tot Zonzeel neven Jan Mertens Milden soons erfgenamen erve op deen sijde ende neven erfnissen Dyerck Aert Wonnen sone ende Jans van Buyck op dander syde, streckende van den Zonzeelschen weghe ten steenberchschen moer toe, te vryen ende te waren elc buynder van den elff buynder voirscr. met seven groten erfchyns payments dair deen coman den anderen mede betalen mach dair jairlicx voir utgaende op haren rechten chynsdach ende met sinen heeren chynse ; behoudelic dien dat die vier buynder erfs van den elff buynderen erfs voirscr. gelegen aen den oestkant medepant bliven sullen als van dryen sesteren roghs erfpachts die dat capittel van Breda jairlicx heffende is ut der huysinghen ende hovinghen met hoirre toebehoirten dair die voirs. Willem

Doncker nu tertyt in woent en ut eenen stuck erfs dair aen liggende houdende onder landt weyde ende beemde te samen derdalff buynder ende een halff ghemet luttel min off meer gelegen tot Schimmer neven Joes Herman Peters soons sone met sinen erve op beyden syden alsoe verre al sy dair met recht schuldich sijn medepant aff te sine. Int jaer ons Heeren dusent vierhondert acht ende dertich, thien daghe in Junio

Origineel : Karters, nr. 265, op 17-29 cM., met 2 zegels in bruin was op dubbele strook.

Op rugzijde : Geryt Kant. — Cornelis Jacobsz. rentmeester van den ouden cloester heeft gelost vander iiij gouden Arnouldus gulden vanden tegenwoordigen brief inden yersten jz gouden ar. gulden noch Wouter Wouterss. Swerden ar. g. ende... (XVIe e.).

Geen afschriften.

343

1438, December 28. — *Voor Wieric Scheers en Jan Meermans, schepenen in Gilze, heeft Hendrik Hendrik Boudenssoenszoon verkocht aan Jan Godertssoenszoon één halster rogge, naar inhoud van de schepenbrief van 14 October 1404 (nr. 185).*

Int jaer ons Heeren MCCCC acht ende dertich, acht en twintich daghe in December.

Afschrift : Cart. C, fol. 100 vso.

344.

1439, Mei 20. — *Voor Claeus Huyghenz. en Sebrecht van Druenen, schepenen te Terheyden, heeft Jan Mathys Boydenszoon voor zich en voor Mechteld Mathys Boydensdochter met haar man en voogd Reyner Henricxzoon Vander Munten, voor Adriaan Mathijs Boydensdochter met haar man en voogd Jan Henricxzoon, en voor Kateline Mathys Boydensdochter met haar voogd genoemde Jan Henricxzoon, gepacht van St. Catharinadal, met Rut Rutgheerszoon Vander Heyden als voogd, een riethil van 1 1/2 bunder gelegen tusschen de Marke en Gherit Janszoons met de kinderen Naes van Holten en de Vuchtsche vaart zuid, voor 15 schellingen grote erfchyns.*

Int jaer ons Heren dusent vierhondert neghen ende dertich, twintich daghe in Meye.

Origineel : Karters, nr. 268/a, op 16-25 cM., met 2 zegels in groen was op dubbele strook.

Op rugzijde : Dat goishuse van sinte Kathelinendale. — xv scellinge grote (XVe e.). — 15 schellinge groot payment erfchyns (XVIIe e.). — Terheijden (XIXe e.).

Afschrift : Cart. A, fol. 45 ; cart. B, fol. 51 vso ; cart. C, fol. 17.

345.

1439, Augustis 7. — *Voor Cornelius Grymmer van Breda, notaris, vermaakt Arnoldus die Leuwe met zijn vader Jan die Leuwe aan Juetta Vander Sterre, priorin van St. Catharinadal, twee schepenbrieven van Gilze over een cijns van drie veertel rogge, twee schepenbrieven van Gilze over een cijns van 12 loop rogge, twee schepenbrieven van Gilze over een cijns van 12 loop rogge, één schepenbrief van Gilze over een cijns van 3 veertel rogge, één schepenbrief van Gilze over een cijns van één halster rogge, een schepenbrief van Gilze over een cijns van één halster rogge, één schepenbrief van Ginneken over een cijns van 12 loop rogge, twee schepenbrieven van Prinsenhagen over een jaarcijns van 12 loop rogge ; vier schepenbrieven van Gilze over een cijns van 1 halster rogge ; twee schepenbrieven van Gilze over een cijns van 13 loop rogge, twee schepenbrieven van Breda over een cijns van 1/3 van 9 veertel rogge ; één schepenbrief van Gilze over een cijns van 6 loop rogge ; één schepenbrief van Rijsbergen over een cijns van 1 halster rogge. — voor lijfrente en stichting van een jaargetijde.*

1432, Maart 15 (nr. 321).
1433, April 26 (nr. 323).
1424, Nov. 20. (nr. 267).
1429, Juni 22. (nr. 300).
1425, Oct. 10 (nr. 272).
1426, Oct. 10. (nr. 280).
1429, Jan. 16. (nr. 297).
1430, Nov. 4. (nr. 308).
1432, Febr. 5. (nr. 319).
1418, Aug. 10. (nr. 242).
1483, Oct. 16 (nr. 143).
1418, April 19. (nr. 241).
1404, Oct. 14. (nr. 185).
1405, Juni. 8. (nr. 187).
1430, Dec. 28. (nr. 310).

1430, Dec. 29. (nr. 311).
1427, Febr. 26 (nr. 281).
1427, Febr. 28. (nr. 282).
1401, Mei 14. (nr. 171).
1423, Sept. 16. (nr. 263).
1433, April 26 (nr. 323).

1418, Jan. 16. (Schepenbrief van Hubrecht Jan Bettenzoon en Wieric die Ree van Gilze, over 6 loop rogge erfpacht verkocht aan Aart die Leuwe, op goed gelegen te Rijen).

In nomine Domini. Amen. Anno a nativitate ejusdem Domini millesimo quadringentesimo quadragesimo nono, indictione secunda, die veneris septima mensis Augusti, hora vesperarum, pontificatus... in mei notarii publici testiumque subscriptorum ad hoc vocatorum specialiter et rogatorum presentia personaliter propter hoc comparentes honorabilis et religiosa domina Juetta dicta Vander Sterren ,priorissa monasterii seu conventus vallis Sancte Catharine prope et extra muros opidi de Breda, Leodiensis diocesis, ordinis Praemonstratensis, unacum ceteris aliis domicellabus seu sororibus ejusdem conventus seu monasterii conventualiter seu capitulariter, capitulo ad infranscripta ut ipsa domina priorissa asseruit indicto, congregatis ex una parte, necnon honestus et discretus vir Arnoldus dictus Die Leuwe unacum Johanne dicto Die Leuwe suo patre ex altera parte. Jamdictus Arnoldus adinfrascripta ut asseruit non coactus... (volgt opsomming der overgeleverde charters)

Easdem litteras et pactus omniaque alia et singula sua bona tam mobilia quam immobilia presentia et futura ubicumque locorum et sub quocumque dominio situata, necnon omne jus et actionem sibi et suis heredibus et successoribus in eisdem litteris, pactibus ac bonis tam mobilibus quam immobilibus competentia seu imposterum competere valentia, donatione irrevocabili et spontanea, pure et simpliciter propter Deum in suorum progenitorum ac sue ipsius anime salutem et sublevamen, ad opus prefati monasterii seu conventus, ac recreationem et sustentationem dominarum seu domicellarum et sororum conventualium ejusdem conventus seu monasterii in manus prefate domine priorisse ac ceterarum domicellarum sororum ibidem presentium et astantium transtulit, donavit... Quibus omnibus et singulis factis et expeditis, prenominata domina Juetta Vander Sterren et cetere alie domicelle seu sorores prefati conventus seu monasterii prefatum Arnoldum in earum conversum et conventualem, in quantum poterunt receperunt, promittentes si-

bi quod dum et quando ipse Arnoldus vita finitus fuerit et ab hoc seculo migraverit, quod extunc ipse religiose persone per se, alium vel alios corpus ipsius infra septa seu emunitates ejusdem monasterii ecclesiastice tradent sepulture atque exequias funeris sui debite secundum ipsius statum, ac omni anno in die sui anniversarii anniversarium suum infra eundem (*sic*) monasterium celebrabunt ; quodque prenominata religiosa domina priorissa et alie domicelle seu sorores ad infrascripta ut asseruerunt non coacte vel seducte promiserunt prefato Arnoldo presenti et acceptanti omni anno dare et exsolvere in festo purificationis beate Marie Virginis, quamdiu vixerit, annuam et vitalem pensionem octo sextariorum siliginis pactus et mensure opidi de Breda. Insuper ipsa domina priorissa et domicelle seu sorores dabunt et exsolvent Johanni dicto Clericus pellifici opidano opidi de Breda omnia et talia bona promissa sibi alias per eundem Arnoldum, in subsidium matrimonii quod ipse Johannes contraxit cum Elizabeth Luyten consanguinea predicti Arnoldi. Item promiserunt eedem domina priorissa et domicelle seu sorores quod si et in quantum idem Arnoldus decesserit et ab hoc seculo migraverit Johanne suo patre superstite remanente, quod extunc eedem domina priorissa et domicelle seu sorores dabunt et exsolvent prefato Johanni suo patri vitalem et annuam pensionem duorum sextariorum. siliginis quamdiu vixerit, et nichilominus eedem domina priorissa et domicelle seu sorores prefate pro se et suis successsoribus omnia et singula prescripta promiserunt servare et adimplere, renunciantes in hiis ipse domina priorissa et domicelle seu sorores pro se et suis successoribus necnon prefatus Arnoldus eciam pro se et suis successoribus omnibus et singulis exceptionibus... Acta fuerunt hec in domo inhabitationis prefate domine priorisse sita infra emunitatem pretacti monasterii, sum anno, indictione, mense, die et pontificatus prescriptis, presentibus ibidem honorabilibus personis Gerardo dicto de Ghilse, Petro filio Johannis Beys ac Arnoldo de Teteringhen commorante in opido de Breda, Leodensis diocesis, testibus ad premissa...

Et quia ergo Cornelius Grymmer de Breda, Leodensis diocesis...

Origineel : Karters, nr. 268/b, op 65-62 cM., voorzien van het notarieel merk.

Op rugzijde : Ardt die Leuwe (XVe e.). — Contractus onerosus inter Arnoldum de Leeuwe et monasterium Vallis S. Catharine 1439. 7. Augusti initus. — Onder Ghylse erfrogge, — diversche veertelen gegeven van Aert de Leeuwe tot onderhaut van 2 religieuse etc. Religiose promiserunt annuum sacrum perpetue et. Sic textus. f Assels. — Voor dese misse geven wy een sester rog aen H. Cruys authaer. Siet de mannael van 1449 sq. (XVIIe e.). — K (XVIIIe e.).

346.

1439, October 19. — *Matheus die Weghe en Huibrecht Jan Heynszoon, schepenen in het hof Ter Braken te Alphen, getuigen dat Marie Nouts Libens «nawijf», met haar voogd Jan den Bye Noutszoon, verkocht heeft aan Jan Reyneerszoon van der Beystraten 1 halster rogge, volgens voorwaarden in akte.*

... te leveren op ten onderpandt ende met der rogmaten van Breda te gelden op onser vrouwen dach lichtmisse so als Maryen voirscr. dat aengeerfdeilt was ende haer kynder nabescreven, te weten Lauwereys voir hem selven, Mechtelt haer dochter met haren man Janne Chrystus ende mombaer in den recht, Lysbet haer dochter met haren man en den mombaer, in den recht, Thonyse Thonys zoen was Hillegont haer dochter met haren voeght in den recht, Jannen den Bye Noyts zoen voirscr. gezamentliken gekent te hebben ende desen coep mede geconsenteert. In den welken Jan die Bye Noyts zoen ende Jan Chrystus voerscr. gheloeft ende gesproken hebben voir Pauwels Noyts der voirg. Maryen zoen welke een halster rogs erfpachts voirscr. veronderpandt hebbe aen ende op die huysinghe te Bosthove met den erve daer aen byt Schoweken gelegen, die sy aldaer uut ter tyt houdende ende besittende is, houdende omtrent anderhalf buender erfs luttel min oft meer, opt oesteynde tsheeren strate gelegen, opt westeynde Thys kynder erve van Beerze ende Peter Vekemans op die zuitzyde Jans Byes Noyts zoen voirscr. ende Zibs syns brueders poracker, op die noertzyde neven erven Jans Byes voirscr. Lemmens Gheens ende Noyts van Olmen geheiten die Meere, Desen onderpandt voirscr. te waren met achteralven veertel rogs erfpachts dair jairlicx uutgaende ende met sinen chynse, behoudelyc dat thoeft van der Braken. medepant blijft met Andries Gollen hoeve, ende in desen halster rogs erfpachts voirs. so is Jan Reyneers voirs. gevest met vonnes ende met recht so dat hem zeker ende vast is. In orkond desen brieve met onsen zegelen bezegelt int jaer ons Heeren duysent vierhondert negen ende dertich xix daghe in Octobri.

Origineel: Karters nr. 269 op 13-21 cM. met nog een zegel (verbrokkeld) der 2, in groen was op dubbele strook.

Op rugzijde: Alphen te Boschhoven ij veertelen 2. Janne Renierssone van Byestraten (XVIIe e.). — B, (XVIIIe e.).

347.

1439, November 11. — *Voor Jan Peterszoon en Jan Heymanszoon,*

schepenen in Baerle, verkoopt Goelt, vrouw van Jan Hollanders, als voogd, met Jan Jan Hollanderszoon en Anthonis Jan Hollanderszoon schuldig te zijn aan Jan Gheerts Michielssoensdochter één sester rogge, veronderpant op 4 bunder land met huizingen, gelegen zuid aan de erfgenamen van heer Cornelis, noord aan Willem Scute, west aan de heirbaan.

Gegeven int jaer ons Heren dusent vierhondert ende neghenendertich, op den elfsten dach in Novembri.

Afschrift: Cart. B, fol. 11 vso (Deze akte werd in het cartularium met dwarslijn uitgeschrapt).

348.

1440, Januari 10. — *Voor Jan Claeus van Dorst en Jan Godevaertszoon van den Corput, schepenen in Gilse, verkoopt Gherit Die Valke Jan Truydenzoon aan heer Jan van Kame priester 5 1/2 loop rogge.*

... ut eenen onderpande gelegen te Verhoven omtrent een lopenzaet erfs houdende luttel min oft meer met eenen huyse daer op staende ende Jan Meynen nu ter tyt houdende ende besittende is ende daer Aernt Noyten met sinen erve op deen zijde neven gelegen is ende tsheeren strate opt ander zijde...

Gegheven in den jaer ons Heeren doemen screef duysent vierhondert ende veertich, in die maend van Januario opten thiendsten dach.

Origineel: Karters, nr. 270/a, op 15-25 cM., met 2 zegels in groen was op dubbele strook.

Op rugzijde: Jan Meynen. S. Marie Paridaens. — Coomen Geerit vz loop Roghs XVe e.). — V. in mannali f. 101. — vz lopen rogs. — erf, maer vinde int register geenen brief. — Gils (XVIIe e.). — K (XVIIIe e.).

Afschrift: Cart. B, fol. 156 vso ; cart. C, fol. 109 vso.

349.

1440, Maart 3. — *Willem Jan Willemszoon en Jacob Wouters Rovers Roverszoon, laten in Hambroec, onder Princenhage, getuigen dat Lijsbet Peter Huygenssoensdochter, met haar man en voogd Peter Janszoen die men heet Die Piper, verkocht heeft aan jonkvrouw Lijsbet, dochter van Hendrik van Ringelberghe, één halster*

rogge erfpacht uit een beemd van 1 bunder gelegen « in Bucxnest, neven die vaert die voertyts tsheren strate was op deen syde ende Bertelmeus Jans soens erve op dander syde, streckende metten enen eynde tot aen die Merke », veronderpand « metten huyse ende erve met sinre toebehoerten daer die selve Peter nu ter tyt in woent, gheleghen in Huysacker neven tsheren strate op deen syde ende den acker wech op dander syde, van enen halster rogs tsjaers lyftochten dat Lenaert Henric Willem Eelen soens sone ende Lysbeth Henrickx Willem Eelen soens dochter daer jaerlix op heffende syn tot hoerre beyder live. »

Int jaer ons Heeren MCCCC ende xl, drie daghe in Meerte.

Afschrift : Cart. A, fol. 83.

350.

1440, Mei 4. — *Voor Willem Jan Willemssoenzoon en Gherit Henricxzoen, schepenen in Princenhage, heeft jonkvrouw Maria Henricx Kocxdochter en vrouw van Robbrechts van Drongelen, met Barthel Janszoon haar voogd, een dagvaarding gedaan voor degenen die recht mochten hebben op één sester rogge erfpacht, door haar geërfd van haar grootvader Wouter Janszoon, te heffen te Breda op een land van 8 loopzaad.*

... uut eenen stuck lands dat Cornelis Jan Willems soens sone nu tertyt in handen heeft ende dat voirtyts Wouter Loyaerts was houdende, acht lopen saet luttel min off meer, gelegen tot Overvelt, neven die gemeynte van Overvelt op deen syde ende des selven Cornelis Jan Willems soens ander erve dat voirtyts Aernt Wyfflicts was op dander syde, streckende metten eenen eynde aen Claes Jan Wyffliets soens erve ende metten anderen eynde aen Symen Jan Gouds soens erve, welc sester rogs tsjaers erfpachts voirs....

Int jair des Heeren dusent vierhondert ende viertich, vier daghe in Meye.

Origineel : Karters, nr. 271, op 13-28 cM., met 2 zegels in groen was op dubbele strook.

Op rugzijde : Dronghelen. — Van eenen zester rogs erfpachts. Nu 11. — Drongelen (XVe e.). — Cornelis Meerten van Leysel iiij veertelen. — Nu Bouwen Toen Boenen (doorgehaald). — Nu Hansken Roviers Tovervelt. — H (XVIIe e.).

Afschrift : Cart. A, fol. 8 vso ; cart. B, fol. 142 vso ; cart. C, fol 91.

1440, Mei 30. — *Zie nr. 295, blz. 228.*

351.

1441, November, 28. — *Voor Jan Denyszoon en Mathys Lenaertszoon, schepenen aan die palen van de Hoeven tot Etten, en Hendrik Henricx zoon en Berthel Janszoon, schepenen te Princenhage, erkent Jan Wouter Janszoon natuurlijke zoon, gepacht te hebben van Marie Heynricx Kocxdochter, met haar man en voogd Robrecht van Drongelen, een huis met hof en toebehoorten en met erf, 4 gemet groot, gelegen te Etten, voor 2 sester rogge.*

... gheleghen tot Etteler neven Cornelis Jan Kogghen soens erve op deen side ende Jan Stevens soens erve op dander syde, streckende metten eenen eynde aan Claeus erve uten Camp, ende metten anderen eynde aen tsheeren strate... Te bepande geset vier lopen saet lants luttel myn of meer, gheleghen in Steenacker in die vierschare van den Haghe, neven Aerts erve uten Camp op deen side ende des voerscr. Heynric Heynricx soens erve op dander syde, streckende metten eenen eynde aen den kerkwech ende metten anderen eynde aen Lysbet Willem Rybaerts dochter erve Godevaert Aert Heys soens wittighe wijf... Item noch heeft die voorgen. Johanna Jans Princen dochter metten voerscr. Janne hueren wittighen man ende voecht te bepande geset sesse lopen rogs tsjaers erfpachts goet ende custbaer even ghelyc utgaende met noch twelf lopenen rogs erfpachts utgaende, ut enen stuck erf, dat Dyerick Jacops Brouwers sone nu tertyt in handen heeft houdende, vier buynder luttel myn of meer, gheheyten die Heyninghe van Lyesch, gheleghen bi die beke neven tsheren strate op deen syde ende Heynricx Scapers erve op dander syde, streckende metten eenen eynde aen Kathelinen Huyghman Teyl Linen soens dochter erve Adriaan Jan Aerts soens sone van Zonzeel wittige wyf ende metten anderen eynde aen tsheren strate ende aen Kathelinen Lathouwers erve...

Int jaer ons Heren MCCCC een ende viertich, acht ende twintich daghe in November.

Afschrift: Cart. A, fol. 89; cart. B, fol. 146; cart. C, fol. 96.

352.

1442, September 12. — *Voor de schepenen van Terheyden, Jan Bille in Michiel Petr Damaessoonszoon heeft Jan Beys Janszoon*

Vanden Kerchove verkocht aan Kathelinen, dochter van Jan Bonsthaerts, 4 1/2 gouden beyersche gulden, naar inhoud van den schepenbrief van 14 Sept. 1435 (nr. 329).

Int jair ons Heren dusent vierhondert twee ende viertich, twelff daghe in September.

Origineel : Karters, nr. 252, op 8-27 cM., met 2 zegels in groen was op dubbele strook, doorgestoken met den brief van 14 Sept. 1435.
Op rugzijde : Kathelinen Bousthaers. P. Willem Oesterzeel (XVe e.).
Afschrift : Cart. A, fol. 48 vso ; cart. B. fol. 103 vso ; cart. C, fol 38 vso.

353.

1443, Januari 29. — *Voor Hendrik de Nova Domo, notaris, heeft Jan, zoon van Walter van Ghilse, wonende buiten de Hospitaalpoort te Breda, aan mevrouw Mechtildis van Zalmen, van St. Catharinadal, geschonken voor de verlichting van het Allerheiligste in de kloosterkerk, één Arnoldus-gulden, op het huis dat de gever bewoont, gelegen tusschen Elisabeth Hollanders en Marie Teuwen.*

... anno a Nativitate Domini millesimo quadringentesimo quadragesimo tercio, indictione sexta, mensis januarii die vicesima nona,...
Acta sunt hec in domo inhabitationis Petri de Buyten, sita in vico dicto de Gasthuysstraet opidi de Breda sepedicti, sub anno... presentibus ibidem honorabilibus et discretis viris domino Adriano Beys presbytero, capellano in dicta ecclesia de Breda et Theodorico Kock carnifice opidano opidi predicti, testibus...
Et ego Henricus de Novadomo, presbyter Leodiensis diocesis, publicus...

Origineel : Karters, nr. 272/a, op 24- 25 cM., met het merk van den notaris voorzien.

Een perkamentje aan deze akte genaaid, draagt volgenden tekst, van dezelfde hand :

Desen gulden erflyc heeft joncff. Mechteld van Zalmen gecoft tseghen Jan Wouters van Ghilse ende heefden erflyc ghegeven den joncfr. cloester van sente Kathelinen dale tot Breda om dat men dat heilige sacrament in die kercke des cloesters voirs. mede luchten solde en hair zielen jairlicx ghedencken, ende omdat men den

cloester voers. node bestinge doot metten lant recht vanden erfligen goeden die hem aen comen, so as om beters wil dat alles in rechter aelmussen van Jan vors. overghegeven ghelyc dat instument ghetekent, gescreven ende ghemaecht van h. Henric vanden Nuwenhuys inhout ende begrypt.

Op rugzijde: Arnoldus gulden opt gasthuys eynde. — 1 Ghulden van jouffrouw Mechtelt van Salmen. — Ad lumen fovendum coram venerabili — N° 36. — n. 36 (3 (doorgehaald) (XVIIe e.).

354.

1443, April 30. — *Bij testament, verhandeld voor notaris Hendrik de Nova Domo, vermaakt Catharina, dochter van Willem Tierloet aan St. Catharinadal een jaarcijns van 2 gr. schellingen, naar inhoud van den schepenbrief van 22 Juni 1402* (nr. 178).

... quod anno a nativitate Domini millesimo quadringentesimo quadragesimo tercio, indictione sexta, mensis aprilis die ultima,...

Acta fuerunt hec in domo inhabitationis Johannis Walteri alias dicti Lemmens sita supra forum opidi de Breda, sub anno... presentibus ibidem honorabilibus viris domino Reynero Fortis presbytero, Egidio de Rivo, Wilhelmo filio Wilhelmi et Johanne die Leuw laycis...

Origineel: Karters, nr. 140, op 24-32 cM., voorzien van notaristeeken.

Op rugzijde: ij st. gr. paiments in die ghasthuus straet op j huus dair Dierich Sadelmaker nu ter tyt in woent (XVIIe e.). — Jhen Boochs erfgenamen. iiijz st. tsjaers. — Instrument van Cathelyn Willem Tierlots dochter, daer se ons geeft ij st. — 2 oort, sine onere a° 1443, ultima aprilis. — N° 18 (XVIIIe e.).

355.

1443, Mei 31. — *Bewijs over de lossing eener rente, van 6 Jan. 1434* (nr. 326)

Op den lesten dach van meye anno XLIIJ soe heeft Adryaen Adryaen Barbyerszone gelost in de rente van desen rentbrieve eenen rynsgulden ende vyfthien stuuvers met eenen rentbrieve van drien Arnoldus gulden tsjaers verleden bij Claes Vos houdende thoenre sbriefs van derdaten xiiijC xxxiiij jair zesse dage in Januario beseghelt met Boyden van Kelsdonc ende Jacop van der Donc

scepenen tot Rosendale. Segelen intrument als scepenen Harman Willenssen ende Cornelis Lambrechts.

Afschrift : Cart. B, fol. 18 vso.

356.

1443, October 17. — *Voor Hendrik Van den Nieuwenhuyse, notaris, heeft Margareta dochter van Hendrik van Ringelberch, vrouw van Hendrik die Bye, aan St Catharinadal geschonken een jaarcijns van één Hollandschen gulden, in tegenwoordigheid van Jutta van der Sterren priorin, Hadewigis van Loenhout, Elisabeth van Oesterzeel en andere zusters, en daartoe den rentbrief van 12 Maart 1397 overgegeven* (nr. 163).

... anno a nativitate Domini millesimo quadringentesimo quadragesimo tercio, indictione sexta, secundum modum scribendi in civitate et diocesi Leodiensi, mensis octobris die decima septima, hora vesperarum...

Acta sunt hec in domo inhabitationis supradicte domine Jutte priorisse sita infra emunitatem dicti monasterii, sub anno... presentibus ibidem honorabilibus viris domino Witone Stout presbytero et Arnoldo de Teteringhen layco, testibus...

Et ego Henricus de Nova Domo presbyter Leodiensis dyocesis...

Origineel : Karters, nr. 273, op 25-33 cM., voorzien van het merk van den notaris.
Op rugzijde : Een hollans ghulden. — Een instrument met den brief, eenen hollanschen g. is xvj st. onder Genniken (XVIIe e.). — sine onere. Niet (doorgehaald) bekend. — D (XVIIe e.).

357.

1443, November 16. — *Voor notaris Hendrik de Nova Domo wordt geakteerd dat in tegenwoordigheid van Heer Witbold rector van het H. Drievuldigheidaltaar te Breda, juffrouw Johanna de Ghelkem, suppriorinne van St. Catharinadal, Jan de Hoghe provisor van de H. Geesttafel van Breda en van hem, notaris, heer Jan de Rivo, kanunnik van Breda, ter uitvoering van het testament van Oda van Ghisen (1442, Juli 25) aan St. Catharinadal den schepenbrief van 4 Juni 1428 overmaakt* (nr. 228).

... quod anno a nativitate Domini millesimo quadringentesimo

quadragesimo tertio, indictione sexta, secundum modum scribendi in civitate et dyocesi Leodiensi, mensis, novembris die decima sexta...

... exposuit qualiter ipsa quondam domicella Oda temporibus diu preteritis, videlicet anno Domini millesimo quadringentesimo tricesimo secundo mense junii die vicesima quinta, certum suum coram notario et testibus condidit testamentum seu ultimam suam ordinavit voluntatem, legans in hujusmodi testamento intercetera sua particularia legata antenominato altari sancte Trinitatis in ecclesia de Breda pro certis missis in eodem celebrandis unam hereditariam coronam Francie per negligentiam rectoris ad predictam mensam sancti spiritus in Breda deveniendam, levandam de et ex duobus florenis Ren. hereditariis quos Johannes de Bye annuatim dicte quondam testatrici exsolvere consuevit ex certis contrapignoribus in littera scabinali desuper confecta descriptis monasterio monialium Vallis sancte Katherine predicto residuum dictorum duorum florenorum Renensium pepetue relinquendo ; necnon ipsum Johannem exponentem et dominum Hughemannum Martini in suos executores deputando ; volens igitur dictus dominus Johannes exponens alter executorum predictorum tam suo quam dicti domini Hughemanni seu coexecutor nominibus prefatis legatariis presentibus et acceptantibus consultum et provisum fore ac ipsi de eorum legato certificacere predictam litteram scabinalem ipsarum legatum concernentem, sigillis scabinorum de Rysbergen sigillatam, prelibatis legatariis per ipsos executores temporibus diu preteritis semel traditis et deliberatis, iterato et ex habundanti eamdem litteram memoratam legatariis pro eorum majori securitate melioribus via, modo, et forma quibus potuit executando nomine predicto tradidit et deliberavit...

Acta fuerunt hec in cymiterio ecclesie de Breda, sub anno.. .presentibus ibidem honorabilibus et discretis viris domino Arnoldo Lange presbytero et Johanne filio Arnoldi layco testibus...

Origineel : Karters, nr. 222, op 20-25 cM., met het merk van den notaris voorzien.

Op rugzijde : Craen tot Rijsbergen II l. — Op den Craen tot Rijsbergen ij Rgl. (XVIe e.). — Nu. 6 (XVIIIe e.).

358.

1444, Februari 4. — *Voor notaris Hendrik vanden Nieuwenhuysen, heeft Reynerus zoon van Willem van Broeckhoven, leek en inwo-*

ner van Breda, aan St Catharinadal geschonken 1 geldersche Arnoldusgulden op het huis dat hij bewoont buiten de Hospitaalpoort te Breda, oost palend aan Romboldus Boot en zuid aan Paulus van Hoedonc.

... quod anno a Nativitate Domini millesimo quadringentesimo quadragesimo quarto, indictione septima, mensis Februarii die quarta,...

Acta fuerunt hec in conventu monasterii predicti sub anno..., presentibus ibidem honorabilibus et discretis viris domino Johanne Soeck presbytero et Egidio de Rivo calcifice testibus Leodiensis diocesis...

Et ego Henricus de Novadomo, presbyter Leodiensis dyocesis...

Origineel : Karters, nr. 274, op 19-28 cM., voorzien van het merk van den notaris.

Op rugzijde : Opt rul op een huus. — Instrumenten de uno floreno Arnoldi aurei pepetui redditus (XVIe e.). — sine onere, Renero filio Wilhelmi de Broeckhoven a° 1444, 4a februarii. — 1 arnold gulde 10 st. — N° 19 (XVIIe e.).

359.

1444, Maart 23. — *Voor notaris Hendrik vanden Nieuwenhuysen, verklaart Jacobus genaamd «Mijns heren soen van Oosterhout» te schenken aan Wilhelma, dochter van wijlen Jan vander Spout, kloosterzuster van St Catharinadal, bijgestaan door haar voogd Rutger vander Heyden, 2 sester rogge in lijfrente, één te ontvangen na het overlijden van zijn vrouw Petra, het andere na het overlijden van dezes moeder Wilhelma.*

... In presentia domicelle Elisabeth de Oesterzeele priorisse et omnium domicellarum monasterii predicti infrascripti consentientium, ratificando et approbando renunciant expresse omnibus et singulis bonis mobilibus et immobilibus ad ipsum ratione successionis per et post obitum patris et matris, fratrum et sororum ejusdem domicelle Wilhelme devenire aut pervenire valentibus, omnibusque etiam juri et actioni sibi in bonis per easdem suos patrem, matrem, fratres et sorores relinquendis competentibus renuciant, salvo tamen eo quod omnes ipsius domicelle Wilhelmi fratres et sorores decederent absque prole seu prolibus legitimis, quod extunc post obitum ultimi eorum bona hujusmodi per ipsos relinquenda cederent integraliter domicelle Wilhelme antetacte...

... quod anno a Nativitate Domini millesimo quadringentesimo quadragesimo quarto, indictione septima, mensis Marcii die vicesima tercia,...

Acta sunt hec in choro ecclesie monasterii vallis sancte Katherine antedicti, sub anno..., presentibus ibidem honorabilibus et discretis viris magistro Johanne Scoblant in medicinis doctore, dominis Wilhelmo Creyt investito parochialis ecclesie de Oesterhout, ordinis sancti Johannes Jherosolomitani, Reynero Fortis et Petro Dyn presbyteris capellanis ecclesie de Breda...

Et ergo Henricus de Nova Domo, presbyter Leodensis dyocesis...

Origineel : Karters, nr. 275, op 25-33 cM., voorzien van het merk van den notaris.

Op rugzijde : Instrumenten donationis facte domicelle Wilhelme vander Spout per Jacobum myns heren soen (XVIe e.). — Testament van eenigen rogge op de ....-7-S (XVIIe e.).

360.

1444, November 1. — *Voor de schepenen van Ginneken, Hendrik van Bernagie en Jan Zcheeus, verkoopt Hellegont, dochter van Gheerler Roever, met haren man en voogd Jan van den Beversluys, aan Willem Wouterszoon 1 sester rogge, op pand en volgens voorwaarden in den schepenbrief van 8 Sept. 1419 aangehaald* (nr. 248).

... op welc een zester rogs erfpachts voers. die voergen. Joncfrouwe Hillegont in rechter erfdeylinghen ghesceyden ende ghedeylt is tegen Clause Heynricx sone van Ringelberghe tegen joncfrou Margrieten Henricx dochter van Ringelberge Heynricx Florys Buynsoens van Malle wittighe wyf ende teghen Cornelise tegen Johanne en teghen Aliten der voers. joncfrou Hillegonden wittighe kyndere die si hadde bi den voers. Heynricken van Ringelberge wylen heuren wittigen manne als na dode Heynricx van Ringelberge voers. wilen huers wittighe mans ghelyc als dit selve een zester rogs erfpachts der voers. joncfrou Hillegonden na dode Heynricx van Ringelberge voers. met eenen segghen in rechter sceydinghen en de deilinghe toegheseet is na inhout, der seggene ende der deylbrieve die daer af syn beseghelt met scepenen zeghelen van Breda die wi daer af ghesien ende ghehoert hebben... Int jaer ons Heeren mcccc vier ende veertich, opten eersten dach van November.

Afschrift : Cart. B, fol. 136.

361.

1444, November 21. — *Voor de schepenen Willem van Laerhoven en Aarnt van Tolloysen, van Breda, verkoopt Claas Maarte aan Aachten Aart Tolaerts dochter, en vrouw van Jan Jan Comanszoon, een land, naar inhoud van den pandbrief van 14 Maart 1403* (nr. 181).

Int jaar ons Heeren dusent vierhondert vier ende viertich, een ende twintich dage in November.

Origineel : Karters, nr. 144, op 9-22 cM., met 2 zegels in groen was, doorgestoken met de akte van 16 Dec. 1420.
Op rugzijde : P. Willem Oesterzele (XVe. e.). — Aecht Comans (XVIe e.).

362.

1445, Januari 13. — *Voor Jan van Overlo† en Barthel Philipszoon, schepenen te Roosendaal, erkent Clays Willemszoon vander Goude schuldig te zijn aan Lambrecht Adriaenszoon 2 oude groote, « te betalen op den Rosendaalschen kermisdag ».*

...veronderpand op een stede met huyse gronde ende hove ende met al datter toebehoert, ghestaen ende gheleghen tusschen Leysen Waghemakers stede ende Lam vander Donx stede metten zuyt ende streckende ander heeren strate ende metten noert ende den water loop... Ghedaen int jaer ons Heeren dusent vierhondert ende vyf ende veertich, dertien daghe in lauwe.

Origineel : Karters, nr. 272/b, met 2 zegels in bruin was op dubbele strook.
Op rugzijde : ij ou. grote. op Aer Jaen. Op die kermisse. twee ouden grooten (XVIe e.). — Twee oude grooten. — iijz st. x. — 1445, 13 Lauw. — dese brief van twee oude... vix invenibilis vel... designabilis census qui ad austram R. designat plateam publicam et ad aquilonem den Waterloop unde que sit domus ignoro G.-H (doorgehaald) (XVIIe e.).
Afschrift : Cart. B, fol. 10 ; cart. C, fol. 222.

363.

1445, April 22. — *Door notaris Hendrik de Nova Demo, wordt opgemaakt de akte waarbij Henricus Daemenzoon, clericus, aan priorin Elisabeth de Oesterzele voor St. Catharinadal schenkt 9 schellingen groote, naar inhoud van den schepenbrief van 18 Januari 1423* (nr. 261).

... quod anno a nativitate Domini millesimo quadrigentesimo quinquagesimo quinto, indictione octava, mensis aprilis die vicesima-secunda...

Acta sunt hec in domo inhabitationis sepedicte domine Elisabeth priorisse sita infra monasterium hujusmodi, sub anno..., presentibus ibidem honorabilibus et discretis personis dominis Reynero Fortis, Henrico Molens presbyteris capellanis in ecclesia de Breda, Gerardo Zoemaert calcefici et Reynero barbitonsore testibus...

Origineel : Karters, nr. 200, op 25-30 cM., onder het merk van den notaris Hendrik de Nova Domo.

Op rugzijde : ix. 1. gr. payments. Pro monasterio vallis Ste Katherine extra muros de Breda (XVe e.). — Dingman Matysen wedue (XVIIe e.). — f. f. gasthuysent ons gegeven sine onere van Henrick sone Aert Damen a° 1445, 22 Aprilis. — N° 21 (XVIIIe e.).

364.

1446, Februari 19. — *Voor notaris Henricus de Novadomo, priester, schenkt Jan zoon van Lambertus dictus Laet, in Mertens (Princenhage) verblijvend aan St Catharinadal, vertegenwoordigd door Johanne van Gelcum, suppriorin, 1 sester rogge op 5 bunder beemd in Overvelt, onder Mertens (Princenhage).*

...quod anno a nativitate Domini millesimo quadringentesimo quadragesimosexto, indictione nona, mensis februarii die decima-nona, hora... Acta sunt hec in choro ecclesie dicti monasterii vallis sancte Katherine, sub anno, indictione, mense, die, hora et pontificatu prescriptis, presentibus ibidem honorabilibus viris dominis Petro Dyn presbytero, Ruthgero van der Heyden, tutore domicellarum dicti monasterii, Henrico Wytmans et Johanne Wilhelmi scabinis secularis justitie ville de Merters, testibus Leodiensis dyocesis ad premissa vocatis specialiter et rogatis.

Et ego Henricus de Novadomo...

Origineel : Karters, nr. 276, op 21-30 cM., met notaristeeken.

Op rugzijde : 1 sester siliginis, pro monasterio monialium vallis sancte Katharine extra muros de Breda (XVIe e.). — 1446. 19 Febr. Haghe in Overveldt 1 sister erff. Met de brieff. — Nu 11. (XVIIe e.). — sine onere (XVIIIe e.).

365.

1446, December 5. — *Voor notaris Hendrik vanden Nieuwenhuizen*

schenkt Laurentius, zoon van Hendrik Hoens inwoner der parochie Mertens (Princenhage), met instemming van zijn vrouw Elisabeth, dochter van Jan Arnolds, aan St Catharinadal 1 rynsgulden, uit eene beemd « den Huysacker » genoemd, gelegen te Lies, onder Princenhage.

...quod anno a nativitate Domini millesimo quadringentesimo quadragesimosexto, indictione nona, secundum modum scribendi in civitate et dyocesi Leodiensis, mensis decembris die quinta, hora... ad et supra unum pratrum dictum den Huysacker situatum in loco dicto Lies, parochie de Mertens ante dicte prope et juxta heriditatem Johannis de Bavel cum suis heridibus versus partem orientalem ac prope et juxta heriditates Pauli Johannis Godefridi versus partem occidentalem. Acta sunt hec in domo inhabitationis Katherine, relicte quondam Egidii de Meer, sita supra forum seu plateam opidi de Breda, sub anno, indictione, mense, die, hora et pontificatu prescriptis, presentibus ibidem discretis viris Arnoldo de Teteringhen et Huberto de Mol, laycis testibus Leodiensis dyocesis ad premissa vocatis specialiter et rogatis.

Et ego Henricus de Novadomo presbyter Leodiensis dyocesis, publicus...

Origineel : Karters, nr. 277, op 17-58 cM met notaristeeken.
Op rugzijde : 1446. — 1 ryns gulden, in die haghe van Lauwereis die Hens (XVIIe e.). — Sine onere. — onbekent — K. (XVIIIe e.).

366.

1447, Januari 16. — *Voor Jan van Tsolle en Aart van Tolensen, schepenen van Breda verkoopt Hendrik vander Molen die Scoenmaker aan leonard Jan Moeyszoon, als gasthuismeester van Breda drie schellingen oude groote tornoysen erfchijns te heffen op St. Catharinadal. Daartoe gaven consent heer Hendrik, zoon van Hendrik vander Molen, priester, met zijn voogd Peter Jan Bayszoon vander Molen, Katheline, dochter, met haar man en voogd Aart van Meer, en Geertrui, dochter, met haar man en voogd Jan die Bonte.*

Int jaer ons Heeren dusent vierhondert zeven ende viertich sesthien dage in Januario.

Akte gevidimeerd in den notarisbrief van 7 Febr. 1447.

367.

1447, Januari 19. — *Overeenkomst tusschen St. Catharinadal en het Bredasche gasthuis waarbij een wederzijdsche verplichting tot betaling van een erfcijns wordt vernietigd.*

Wy juffrouw Lysbeth van Oesterzeel priorin ende ghemeyn conmente des godshuys van sente Kathelinen dale by Breda doen kont allen luden ende kennen met desen onsen tegenwordige brieve dat wy quyt ghescouwen hebben ende quyt schelden den gasthuyse tot Breda alsulche twee scellinge ouder groten erfchyns als wy jaerlicx te heffen plaghen op een stuck goeds den selven gasthuys toebehoerende, gheheiten den Wuwer, houdende omtrent derdehalf buynre ghelyc als dat ghelegen is by Schutters doele, want ons die gasthuysmeesters van tsgastuys weghen voers. daer voer overghegeven hebben met enen scepen brieve van Breda alsulke drie scellinge ouder groten erfcyns als wy Henriken vander Molen den schoenmaeker uut te reyken plaghen jaerlicx ende die tgasthuys vors. tegen den selven Henricken ghecoft ende vercreghen heeft ghelyc alst blyct by den scepen brief vors., also dat wy vander uutreykinge vander drie scellingen ouder groote vors. ende tgasthuys vors. vander uutreykinge vanden tween scellingen ouder groten vors. voertaen altyt quyt ende ongelast syn sellen, want wy met deser permutacien vors. content ende te vreden syn inder manieren vors. In orconden der wairheit soe hebben wy priorin ende convent vors. onsen ghemeynen seghel hier aen ghehangen int jaer ons Heeren dusent vierhondert seven ende veertich, neghentien dage in Januario.

Akte gevidimeerd in de notarisakte van 7 Febr. 1447.

368.

1447, Februari 7. — *Voor notaris Hendrik Vanden Nieuwenhuysen, wordt de reeds aangegeven overeenkomst tusschen St. Catharinadal en het Bredasche gasthuis nopens een wederzijdsche verplichting tot betalen van 2 oude groote erfcijns vastgelegd, langs officieel optreden van Elisabeth van Oesterzeel, priorin en Johanna van Gelcom suppriorin, in naam van St. Catharinadal en van Leonard Moy als provisor van het hospitaal.* Zie akten van 16 Januari en 19 Januari 1447 (nr. 367 en 360).

...quod anno a nativitate Domini millesimo quadringentesimo quadragesimoseptimo, indictione decima, mensis februarii die septima,...

Acta sunt hec in domo inhabitationis mei notarii infrascripti sita in vico dicto die Caterstraet opidi de Breda sub anno, indictione, mense, die, hora pontificatu, prescriptis presentibus ibidem discretis viris Arnoldo de Terteringen et Johanne de Boxtel laycis testibus ad permissa vocatis specialiter et rogatis.

Et ego Henricus de Novadomo presbyter...

Origineel : Karters, nr. 278, op 24-42 cM, voorzien van het notaristeeken.
Op rugzijde : iij s. oude gr. die ghequyt syn teghen gasthuys (XVIe e.). — a. 1447, 7. febr. tegen 2 schellinge. — Nu 1 (XVIIIe e.).

369.

1447, Mei 3. — *Voor Jan van Nederven en Aart Vander Campe, schepenen van Breda, koopt Willem Claeus Sterkenzoon uit 's heeren hand de rechte helftscheiding van een Frankrijksch oud schild erfchijns op een huis en erf in de Brugstraat te Breda tusschen Jan Brouwers, den bontwerker en Adriaan Wouters, handschoenmaker.*

Int jaer ons Heeren dusent vierhondert seven ende veertich, drye daghe in Meye.

Origineel : Karters, nr. 279, op 9-33 cM., met 2 zegels in groen was op dubbele strook.
Op rugzijde : Wil. Sterken... (XVe e.). — Jan de Brouwers erf. Brugstraat. — eenen halven ouden schilt facit x iiij st. ; hebben beset Ide Noydens Verwers wijf ende Willem haer soen. — Den nonnen clooster tot Breda V. stuvers ; sente Jan capelle iij stuvers ; sente Joos capelle iij stuvers ; der capellen te Merkendael iij stuvers (XVe e.). — Fol. 21. — is tsamen vij st. iij oort j den., maar desen brieff en hout maer V st. — N° 2. — n. 42 (XVIIe e.).
Afschrift : Cart. A, fol. 33 vso ; cart. B, fol. 48 ; cart. C, fol. 13 vso.

370.

1447, Juni 5. — *Voor notaris Hendrik vanden Nieuwenhuysen schenkt Geradus, natuurzoon van wijlen Henricus Christus aan de zusters van St. Catherinadal één sester rogge te heffen naar voorwaarde van den schepenbrief bij deze gelegenheid overgeleverd en hier gevidimeerd, van 26 Juni 1431* (nr. 314).

...quod anno a nativitate Domini millesimo quadringentesimo quadragesimoseptimo, indictione decima, mensis Junii die quinta, hora...

Acta sunt hec in domo inhabitationis domine Elisabeth de Oesterzeel priorisse dicti monasterii, sub anno..., presentibus ibidem honorabilibus et discretis viris Henrico Buyck et Arnoldo de Terteringen laycis testibus Leodiensis dyocesis ad premissa...

Et ego Henricus de Novadomo, presbyter Leodiensis dyocesis...

Origineel : Karters, nr. 281, op 19-44 cM., voorzien van het merk van den notaris.

Op rugzijde : CL. — j sester rogs van Heinrick Christus daer enen brief af is (XVIe e.). — Onder Ghinneken. — Nu Adriaen van Herb. — D. — sine onere ons gegeven door Gerardus Christus a° 1447, 5 Junii (XVIIe e.).

371.

1447, Juli 25. — *Voor de schepenen van Etten, Jan Jonaeszoen vander Elst en Antonius Henricxzoen, wordt getuigd dat Geertrui Leenaert Mathyszoens dochter, en haar neef en voogd Joes Henrick Mathyszoen, met Mathys Lenaertszoen haar broer gedeeld hebben hun erfenis, van haar broeder Adriaan zaliger : 3 gouden nobelen te heffen op den cijns van den Houte te Etten.*

Int jaer ons Heeren dusent vierhondert seven ende viertich op sinte Jacobs dach in Julio.

Origineel : Karters, nr. 237, op 11-18 cM., met 2 zegels in bruin was op dubbele strook.

Op rugzijde : Geen aanteekeningen.

Afschrift : Cart. A. fol. 53 ; cart. B, fol. 109 vso.

372.

1447, Juli 28. — *Voor notaris Hendrik de Nova Domo wordt geakteerd dat Mathias Leonards, inwoner van Etten, aan St. Catharinadal 3 gouden nobelen schenkt, naar inhoud van den schepenbrief van 25 Maart 1430* (nr. 305), *en volgens eigendombepaling van 25 Juli 1447* (nr. 371).

... quod anno a nativitate Domini millesimo quadringentisimo quadragesimoseptimo indictione decima, mensis Julii die vicesima octava...

Acta fuerunt hec in domo inhabitationis domine Elisabeth de Oesterzeel priorisse dicti monasterii, sub anno..., presentibus ibidem honorabilibus et discretis viris domino Reynero Fortis presbytero et Arnoldo de Teteringen et Godefrido Key, laycis testibus...

Origineel : Karters, nr. 238, op 26-41 cM. met het notarismerk.
Op rugzijde : iij nobele (XVIe e.). — tot Etten. — Testament quo legantur nobis dry engelsche nobels tot Etten sine onere. Modo debet solvere capitulum Bredam. (XVIIe e.). — A (XVIIIe e.).

373.

1447, October 20. — *Door notaris Hendrik de Nova Domo wordt geacteerd dat Jan Wese, carmeliet en Willem Stephani, priester, kapelaan te Breda, als uitvoerders van het testament van Margareta Goedens, aan St. Catharinadal overgemaakt hebben een cijns van 1/2 rijns-gulden, voor haar jaargetijde, uit den jaarcijns van 1 1/2 rijnsgulden van den rentbrief van 1 Mei 1424* (nr. 266) (1).

... quod anno a nativitate Domini millesimo quadringentesimo quadragesimoseptimo, indictione decima secundum modum scribendi in civitate et dyocesi Leodiensi, mensis Octobris die vicesima...
Acta fuerunt hec in ecclesia collegiata et parochiali antedicti opidi de Breda ibidem sub turri, sub anno..., presentibus ibidem honorabilibus et discretis viris domino Reynero Fortis presbytero et Johanne Hoghe Lathamo testibus...

Origineel : Karters, nr. 203, op 18-25 cM., voorzien van het merk van den notaris.
Op rugzijde : 1/2 Ryns gulden met Peter Ghoedens (XVe e.). — veemert de bot. — F. F. F. x. stuyvers cum obligatione anniversarii Margarete Godens (XVIIe e.). — N° 14 (XVIIIe e.).

374.

1447, November 8. — *Voor de schepenen van Gilse, Mathys van Godevaertsoenszoon van der Bystraten en Jan Peter Belgiaertszoon, verkoopt Jacob Andries Gheryt Koenenzoon aan Wouter Sprengherszoon 16 loop rogge, op verscheidene goederen.*

...uut twee ende twintich lopen rogs erfpachts in myndernissen

(1) Vergelijk het uitvoeren der beschikkingen van dit testament ten gunste van het Begijnhof van Breda : G. C. A. JUTEN, *Cartularium van het Begijnhof te Breda*, bl. 78.

ende in afcortinghen van de selve twee ende twintich lopen rogs erfpachts ende altoes even ghelyc utgaende ut den erfenissen hier na bescreven ende welke Peter Gheryt Koenensone voertyts ghenomen hadde tot eenen gherechten erve tegen Andries Gheryt Koenensoens voers kynderen om die twee ende twintich lopen rogs erfpachts voers. na inhoudt eens anderen scepenen briefs die daer af is en die wi ghesien ende ghehoert hebben ut welken scepenen brieve die onderpanden van den heelen erfpachte voers. bescreven syn in der manieren hier navolgende : te weten een stuck weyde houdende een half buynder luttel myn of meer gheleghen op 't moer neven Jan Gheryt Konensoens erve aen deen zyde ende des selven Peter Gheryt Konensoens erve aen dander syde ; item noch een recht vierendeel in eenre buynder weyden luttel myn of meer gheleghen dit buynder onghedeylt in die Schage neven des selven Peter Konens erve op deen zyde ende Jan Gheryt Konensoens erve aen dander zyde ; item noch een stuck lands houdende twee loopen tsaet luttel myn of meer gheleghen in Heylen hof neven desselven Peter Gheryt Konensoens erve aen deen zyde ende Jan Gheryt Konensoens erve aen dander zyde ; item noch een recht vierendeel in eenen buynder beemds gheleghen ongedeylt dit buynder in die Sheeren neven Jannes Goderts kynder erve aen deen zyde ende Teyl Hovelmans erve aen dander zyde, te vryen ende te waren desen onderpande voers. met drieen lopen rogs erfpachts met achtalven groten tsjaers erfchyns payments daer deen coman den anderen mede betalen mach daer jaerlicx voer uutgaende op hueren rechten pacht dach ende chynsdach ende met gherechten heeren chynse ; ende om die twee ende twintich lopen rogs erfpachts voers. te bat te verzekeren so hadde Peter Gheryt Konensoen tot eenen rechten bipande gheset een recht derdendeel in eenen buynder weyden gheleghen dit buynder onghedeylt in die twee hoeven neven Gheryt Aert Melys erven aen deen zyde ende Jacob Wouterssoens erve aen dander zyde ; item noch die rechte helftscheydinghe van eenen vyerendeel buynder beemds gheleghen dit vierendeel onghedeilt in die vyf hoeven neven Jan Lemmens erve aen deen zyde ende Merten Peter Alitensoens erve aen dander zyde, te vryen ende te waren dese bipande voers. met vyf groten tsjaers erfchyns payments daer deen coman den anderen mede betalen mach daer jaerlicx voer utgaende op hueren rechten chynsdach ende met gherechten heren chynse na inhoudt des scepenbriefs voer gheruert. Voert so kennen wi scepen voers. met desen brieve dat wi ghesien hebben ende horen lesen eenen scepenen

brief van Antwerpen wel beseghelt inhoudende als dat voertyds voer scepenen van Antwerpen comen syn Lysbeth Andriesdochter met Aert van der Vueren horen wettighen man ende mombaer Beatrys ende Kathelinen Andries dochteren alle drie ghesusteren met eenen mombaer huer ghegheven metten rechte voer haer selven ende voer Gheerde Andries Gheryt Konensone hueren brueder die sy daer in vervinghen ende gheloefden te vervanghen, ende gaven over ende bewysden den voers. Jacoppen Andries Gheryt Konensone hueren brueder alle haer rechte ende ghedeelte dat si hadden ende behielden, in vive en eenre halver veertel rogs erfpachts daer dit die sesthien lopen rogs erfpachts voers. af syn. Ende welke vive ende een half veertel rogs erfpachts den schoen kynderen bleven ende verstorven waren van dode Andries Gheryt Konensoens huers vaders voers. also dat die voers. Lysbeth met horen voergen. man ende momber Beatrys ende Kathelinen elck met haren momber hen ghegheven metten rechte opdroeghen met vertyene ende claerlyc quytschouwen tallen daghen tot des voers. Jacops ende tot synre nacomelinghen behoef met alle den recht dat si daer aen hielden ende bekenden dat si aen die vive ende eenre halver veertel rogs erfpachts geen recht meer en behielden na inhoudt des scepenen briefs voers. van Antwerpen. In welken zesthien lopen rogs erfpachts voers. die voergen. Wouter Wouter Sprengerssoen ghevest is ende toeghedaen met vonnis ende met rechte so dat si hem seker syn ende vast. In orconden desen brieve met onsen zeghelen bezeghelt. Int jaer ons Heeren m.cccc seven ende veertich acht daghe in Novembri.

Afschrift : Cart. B, fol. 155 ; cart. C, fol. 108.

375.

1447, November 8. — *Voor dezelfde schepenen van Gilse verkoopt Jacob Andries Gherijt Koenenzoon aan Wouter Sprengerszoon 6 loop rogge erfpacht uit 10 loop uitgaande van verscheidene goederen.*

...uutgaende uten rechten vierendeel van vyf vierendeel buynre erfs luttel myn of meer, gheheyten Die Sharen, gheleghen na uutwyse eens ouden scepen briefs die vanden heelen erfpacht voers. is ende welken brief wi ghesien ende ghehoert hebben Adriaen Wouters soens erve op deen zyde ende Wouters Koenen erve op

dander zyde ; item noch uuten vierendeel vanden hofstat die gheleghen is na utwysinghe des scepen briefs voergheruert Ten Ryen Jan Gheryt Koenen erve op deen zyde ende Jan Heynricx soens erve op dander zyde ; item noch uuten vyerendeel dat Jan Gheryt Koenen soen voertyts hadde inder hofstats voers. gheleghen onbedeylt zuytwaert ; te vryen ende te waren dese onderpande voers. met heren chynse na inhout des scepens briefs voer gheruert. Voert so kennen wi scepen voers. met desen brieve dat wi ghesien hebben ende horen lesen eenen scpenen brief van Antwerpen wael bezeghelt inhoudende al dat voertyts voer scepen van Antwerpen comen syn Lysbet Andries dochter met Aert van der Bueren horen wittighen man ende mombere Beatrys ende Katheline Andries dochteren alle drie ghesusteren met eenen mombre hen ghegheven metten rechte voer hen selven ende voer Gheryde Andries sone hueren brueder die si daer inne vervinghen ende gheloefden te vervanghen ende gaven over ende bewysden den voers. Jacoppen Andries Gheryt Koenen sone hueren brueder alle haer rechte ende ghedeelte dat zy hadden ende behielden, in vive ende eenen helven veertel rogs erfpachts den selven kynderen bleven ende verstorven waren van dode Andries Gheryt Koenen soens huers vaders voers., also dat de voers. Lysbeth met horen man ende momber Beatrys ende Katheline elc met hueren momber hen ghegheven metten recht opdroeghen met vertyene ende claerlyc qwyt scouwen tallen daghen tot des voergen. Jacops ende tot synder nacomelinghen behoef met alle den rechte dat si daer aen hielden ende bekenden dat si aen die vive ende een halve veertel rogs erfpachts gheen recht meer en behielden na inhout des scepen briefs van Antwerpen voerghevuert. In welke sesse lopen rogs erfpachts voers. die voergen. Wouter Sprenghers sone ghevest is ende toe ghedaen met vonnis ende met rechte so dat hem seker is ende vast. In orconden desen brieve met onzen zeghelen beseghelt, int jaer ons Heeren M. CCCC. zeven ende veertich, acht dāghe in Novembri.

Afschrift : Cart. B, fol. 154 ; cart, C, fol. 106.

376.

1448, Januari 25. — *Voor de schepenen van Oosterhout, Jan die Hert en Aarnt Joeszoon, verkoopt Lijsbet Henrick Danelsdochter met Jacob Wouterszoon, haar man en voogd, aan Jan Reynerszoon van den Biestraten 1/2 sester rogge erfpacht, uit een sester, ver-*

onderpand op 1 1/2 bunder erf en 1/2 loopzaad, gelegen tusschen Jan Droeghen en Tiel Zehners. (cfr. 6 Mei 1433, nr. 325).

Int jaer ons Heeren dusent vierhondert achtenviertich, viventwintich daghe in Januario.

Origineel : Karters, nr. 248, op 12-27 cM, met 2 zegels in groen was op dubbele strook.
Op rugzijde : Jan Reniers vanden Biestraten (XVe e.). — Jan Reniers sone van Byestraeten d'ander half sester (XVIIe e.). — F. (XVIIIe e).

377.

1448, October 5. — *Voor Aarnt Joeszoon en Hendrik Peterszoon, schepenen in Oosterhout, verkoopt Claeus Mathijs Valkenzoon aan Andries Willemszoon van Riell twee veertel rogge erfpacht op 3 bunder erf.*

ut ende op drie buynders erfs metter huysinge ende schuere dair op staenden daer Joes Peter Bays zoen nu tertyt op wonachtich is ende den erfpacht jaerlic utreyct gelegen neven Jan Bergers met sinen erve op deen zyde ende Heyn Joes soen ende Heyl Berghers met hore erfenissen gelegen op dander zyde, hodende voir aen sheren strate ende achterwaert streckende aen Henricx erve voirscr. Te vryen ende te waren den onderpandt vorscr. met gherechten heren chynse jaerlicx ende met zesse veertels roghs erfpachts jaerlicx voirutgaende ende met drie viertelen rogs erfpachts die met desen twee viertelen roghs voirscr. jaerlicx even gelyc utgaen op welke twee viertelen roghs erfpachts voirscr. dese voirseyde Claeus jeghens syn broeder Ghoeken ende Lynken syn zuster gheerfdeyld is... Int jaer ons Heeren dusent vierhondert achtenviertich, vyf dage in Octobri.

Origineel : Karters, nr. 282, op 12-26 cM., met 2 zegels in groen was op dubbele strook.
Op rugzijde : Adriaen Voegers ergenamen met Lys Adriaen Meynen erfgenamen tsamen twe vertelen rogge (XVIe e.). — nu d'erfgenamen van Aug. Lambrechts. — D (XVIIe e.).
Afschrift : Cart. B, fol 163.

378.

1448, December 11. — *Voor een notaris schenkt Adriaan, genaamd*

Neve, van Roosendaal, het weiland « in de Vucht » te Roosendaal, ter waarde van 11 bourgondische Philippussen, aan St. Catharinadal.

... quod anno a nativitate Domini millesimo quadringentisimo quadragesimo octavo indictione undecima, mensis decembris die undecima, hora...

Acta sunt hec in camera superiori domine Elisabeth de Oesterzeel priorisse dicte monasterii, sub anno, indictione, mense, die, hora et pontificatu prescriptis presentibus ibidem discretis viris Gerardo Nys et Johanne filio Franconis de Dorst, laycis testibus Leodiensis dyocesis ad premissa vocatis specialiter et rogatis.

Afschrift : Cart. B, fol. 13 ; cart. C, fol. 224.

379.

1449, Januari 11. — *Voor notaris Hendrik vanden Nieuwenhuysen heeft Margareta, dochter van wijlen Michiel van Beringhen, in tegenwoordigheid en met instemming van haar voogd Jacob van Baerl, 4 groote payments aan St. Catharinadal geschonken, samen met den rentebrief over deze inkomsten : 18 Jan. 1407* (nr. 192)*, hier gevidimeerd.*

... quod anno a nativitate Domini millesimo quadringentesimo quadragesimo nono, indictione duo decima, mensis Januarii die undecima...

Acta sunt hec in camera domus inhabitationis domine Elisabeth de Oesterzeel priorisse dicti monasterii, sub anno..., presentibus ibidem honorabilibus viris dominis Petro Dyn et Johanne de Rosendale presbyteris capellanis in ecclesia de Breda testibus ad premissa...

Et ego Henricus de Nova domo, presbyter Leodiensis dyocesis...

Origineel : Karters, nr. 158/A, op 22- 29 cM., voorzien van het merk van den notaris.

Op rugzijde : Jan van Meersel. — iiij st. gr. payments van Jacob van Baerl (XVe e.). — Ons gegeven van Margriet dochter Michiel van Beringen a°, 1449, 11 Januarii sonder eenigen last. — n. 54 (XVIIe e.).

380.

1449, Januari 26. — *Voor Jan Bernagy en Jan die Hert, schepenen*

te Oosterhout, verkoopt Andries Willemszoon van Riell aan jonkvrouw « Peteren Jacob mijns heren zoens weduwe », 2 veertel rogge erfpacht naar voorwaarden van den brief van 5 Oct. 1448 (nr. 377).

Int jaer ons Heeren dusent vierhondert neghen ende viertich zessentwintich daghe in Januaro.

Origineel : Karters, nr. 285, op 11-17 cM., met 2 zegels in groen was op dubbele strook.
Geen aanteekeningen op rugzijde.
Afschrift : Cart. B, fol. 163 vso ; cart. C, fol. 116 vso.

381.

1649, Januari 26. — *Voor Lambrechts Stevenszoon en Adriaan Willemszoon, schepen van St. Jan te Oosterhout, heeft Andries Willemszoon van Riel verkocht aan jonkvrouw « Peteren Jacob mijns heren soens weduwe », 2 veertel rogge erfpacht ,veronderpand op zeven loopzaad erf met huis gelegen tusschen Jan Valken en vrouw ne inderen Adriaan van Enschit en langs voor de heerenstraat, gevest met 2 veertel rogge erfpacht de begijnen «ten Berghe» en met den heerencijns voorop uitgaande, en met 2 andere veertel rogge erfpacht, onderpand verkregen van Barthel Jan Brouwerszoon.*

Int jaer ons Heeren M. CCCC. neghen ende veertich, sese ende twintich daghe in Januario.

Afschrift : Cart. A, fol. 91 vso ; cart. B, fol. 163 vso ; cart. C. fol. 117.

382.

1449, Augustus 2. — *Voor notaris Willem Stephani van Breda, schenkt Ida, weduwe van Willem van Helmond met haar dochter Wendelmoet, voor het zieleheil van Petrus Isac en dezes vrouw Christina en hun kinderen, ter helft aan de tafel van den H. Geest te Breda en aan St. Catharinadal 16 leliedeniers jaarcijns op een huis thans bewoond door Nicolas Fray nabij de Hospitaalpoort, tusschen Petrus Isac en Joannes Goyvaerts.*

...quod anno a nativitate ejusdem Domini millesimo quadringentesimo quadragesimo nono, indictione duodecima, mensis vero Augusti die secunda...

Acta fuerunt hec in ecclesia beate Marie pretacta, sub anno..., presentibus ibidem discretis viris Johanne van Bracht et Arnoldo de Meersel testibus...

Et quia ego Wilhelmus Stephani de Breda presbyter Leodiensis diocesis...

Origineel : Karters, nr. 284, op 29-26 cM., met notaristeeken.
Op rugzijde : Dit is een instrument van Yden Boghemaker op 't huys by die ghasthuyspoert het derdendeel van xvj Leliaerts sente Mertens misse (XVIe e.). — Sine onere 1449. 16 Lillaerts — N° 39 (xvIIIe e.).

383.

1449, September 3. — *Voor notaris Hendrik vanden Nieuwenhuyse erkennen Fredericus van Meloe en zijn vrouw Petra, dochter van wijlen Petrus van Caerntscot, jaarlijks verschuldigd te zijn aan St. Catharinadal een cijns van 12 oude groote van Tours op huis en tuin in de Veterstraat te Breda. Tot lossing van dit pand schenken zij een jaarcijns van 9 schellingen en 6 deniers op een weiland. — Op 11 October daaropvolgend getuigen Elisabeth van Oesterzeel priorin, met Johanna van Gelcom, suppriorin, Luytgardis van Goerle en Hadelwigis van Loenhout, in naam van St. Catharinadal, hunne instemming te geven tot dezen ruil : Hierover worden gevidimeerd de brieven van 28 Februari 1407* (nr. 193), *4 Juli 1425* (nr. 270), *2o April 1434* (nr. 327) *en 2 Mei 1359* (nr. 80).

... quod anno a nativitate Domini millesimo quadringentesimo quadragesimo nono indictione duodecima, mensis septembris die tertia...

Acta sunt hec in domo inhabitationis Everhardi de Wisschel architriclini pro tempore castri de Breda sita in vico dicto die Caterstraet prefati opidi de Breda, sub anno, indictione, mense, die, hora et pontificatu prescriptis, presentibus ibidem honorabilibus viris prefato Everhardo de Wisschel et Henrico Roveri testibus ad premissa vocatis specialiter et rogatis.

Deinde vero anno, indictione et pontificatu prescriptis die tamen undecima mensis octobris hora quinta post meridiem vel quasi,..

Acta sunt hec in dicto monasterio in camera domus inhabitationis sepedicte domine Elisabeth priorisse, sub anno, indictione, mense, die, hora et pontificatu prescriptis, presentibus ibidem discretis viris prenominato Everhardo de Wisschel, Arnoldo van der Teteringen et Henrico Bollaerts laycis testibus ad premissa vocatis specialiter et rogatis.

Et ego Henricus de Novadomo presbyter Leodiensis dyocesis, publicus...

Origineel : Karters, nr. 285, op 29-42 cM., met notaristeeken.
Op rugzijde : Van 9 shellingen en 6 penningen tot Breda sien registerboeck van H met kaert fol. 15, verso n° 49 (XVIIe e.). — A. — N. 46 (doorgehaald) (XVIIIe e.).

384.

1449, September 29. — *Voor Jan van Tsolle en Aart van Tolloysen, schepenen te Breda en laten van den heer van Breda, erkent Margriet dochter van Jan vanden Langenberghe, met haar man en voogd Jan van Apsel, schuldig te zijn aan haar zuster Aecht, vrouw van Wouter Schoendoncx 1 sister rogge erfpacht, uit een erf van 2 bunder gelegen te Teteringen, tusschen Godevaert Alaertszoon en de erfgenamen Gielis Leyen, en uit een huis met bijbehoorten ook te Teteringen gelegen, tusschen Godevaerts voorz. en de genoemde erfgenamen Gielis.*

Int jaer ons Heeren duysent vierhondert neghen ende veertich neghen ende twintich dage in Septembri.

Origineel : Karters, nr. 286, op 10-23 cM, met 2 zegels in groen was op dubbele strook.
Op rugzijde : Wouter Schoendoncx wijf (XVe e.). — Teteringe j sister (XVIIe e.).
Afschrift : Cart. A, fol. 71 ; cart. C, fol. 69.

385.

1449, October 5. — *Bij testament opgemaakt door notaris Hendrik de Nova Domo, vermaken de juffrouwen Jutta en Yda, begijnen te Mechelen, dochters van Sibbert Keyen, inwoner van Breda, aan St. Catharinadal een jaarcijns van 9 schellingen groote, te innen naar inhoud van schepenbrief van 16 Nov. 1413* (nr. 218).

... quod anno a nativitate Domini millesimo quadringentesimo quadragesimo nono, indictione duodecimo, mensis octobris die quinta, hora...

Acta fuerunt hec in camera inferiori domus inhabitationis domine Elisabeth Oesterzele priorisse dicti monasterii, sub anno... presentibus ibidem honorabilibus et discretis viris duo Petro Dyn presbyte-

ro capellano in ecclesia de Breda et Johanne vanden Dale de Bruxella, testibus...

Origineel : Karters, nr. 175/b, op 20-31 cM., voorzien van notaristeeken.
Op rugzijde : Tys Glaesemaker. ix st. (XVe e.). — ix s. gr. payments van Jutten en Yden Sib. Keyen kynder beghinen te Mechelen. (XVIe e.). — Tobias Adriaensen x x st. 1 oort, ons gegeven sonder eenigen last van Jutten en Yda Sibert Keyen dochters ende begynen van Mechelen a° 1449, 5 October. — g g g. — n° 162 (XVIIe e.).

386.

1449, October 10. — *Voor notaris Hendrik Vanden Nieuwenhuysen erkent Walter Schoendincx en zijn vrouw Agata, te Breda verblijvend dat zij schenken aan St Catharinadal 1 sester rogge naar inhoud van den schepenbrief van 29 Sept. 1449* (nr. 384) *welke overhandigd wordt.*

... quod anno a nativitate Domini millesimo quadringentesimo quadragesimo nono, indictione duodecima, secundum modum scribendi in civitate et dyocesi Leodiensi, mensis octobris die decima...

Acta sunt hec in camera inferiori domus inhabitationis dicte domine Elisabeth, priorisse, sub anno... presentibus ibidem honorabilibus viris domino Petro Dyn presbytero et Everhardo de Wisschel testibus...

Et ego Henricus de Novadomo presbyter Leodiensis dyocesis...

Origineel : Karters, nr. 287, op 22-24 cM., voorzien van het merk van den notaris.
Op rugzijde : j sester rogs erfchyns van Walter Schoendinx ende Agata sijne huysvrouw. (XVIe e.). —j sester rogge overgegeven van Wauter Schoendinx ende Agata syne huysv. a° 1449, 10 Octobris. — H. — n. 6 (XVIIe e.).

387.

1449, December 10. — *Voor Wouter Sprengher en Claeus Janszoon, schepenen te Dongen, verkoopt Thomas Jan Oomenzoon aan Lambrecht Lambrecht Hulshoutszoon 5 loop rogge erfpacht op 3 loopzaad en 1 kwartier land gelegen aan de oude vaart tusschen Vrancke Lambrecht Hulshoutszoon en Jan Tshanen, vanaf de heerenstraat tot aan Heer Jan Kockelberchs, persona van Dongen, te vrijen met 4 1/2 penning heerencijns.*

Int jaer ons Heeren M.CCCC. neghen ende viertich, tien daghe in December.

Afschrift : Cart. B, fol. 181 vso.

388.

1449, December 23. — *Voor de schepenen van Ginneken, Jan Zcheeus en Jan van Bernagien, verkoopt Katheline, dochter van Pauwel Smet, met haar man en voogd Symen vander Herstraten, aan Sophie weduwe van Willem Schobbelands, 1 halster rogge erfpacht, naar inhoud van den brief van 10 October 1425* (nr. 271).

Int jaer ons Heeren duysent vierhondert negen ende veertich, drie ende twintich dage in December.

Origineel : Karters, nr. 208, op 8-25 cM., met 2 zegels in groen waas doorgestoken met de akte van 10 Oct. 1425.
Afschrift : Cart. A, fol. 77 ; cart. B, fol. 135 ; cart. C, fol. 81.

389.

1450, Januari 10. — *Voor de schepenen van Dongen Jacob Rutgheerszoon en Wouter Sprengher, verkoopt Matheus Aert Pintauszoon van Lambrecht Hulshoutzoon 4 loop rogge.*

... utgaende den vier lopen rogs tsjaers erfpachts die Cornelis Steven Wouters soen bestorven syn van dode syns vaders, in cortinghen acht lopen rogs tsjaers erfpachts, van de seventhien lopen rogs tsjaers erfpacht die Hubrecht Wouter Hubrechts soen jaerlycs te ghelden plach ut ende op die beterscappe van den goede dat Clauwaerts te wesen plach, gheleghen neffens Claeus Maes soens erve was op deen side westwaert ende Aert Pintaus erve was op die ander side oestwaert : ende metten eenen eynde streckende ter ouder Oecsloet tot ende metten anderen eynde streckende neffens Claeus Maes soens erve was over den wech toten ouden sloet toe ; te vryen ende te waren desen onderpandt voerscr. met sinen heeren chynse ende met alsulcken erfpacht ende erfchynse als Godevert uten Berghen ende Jan Aerts soen daer op te hebben plaghen die voer utgaende op horen chynsdach ende op horen gherechten pachtdach. In orconde desen brief met onsen seghelen beseghelt int jaer ons Heeren dusent vierhondert ende vyftich, op ten thienden dach in Januario.

Origineel : Karters, nr. 288, op 12-23 cM., met 2 zegels (één beschadigd) in groen was op dubbel strookje.
Op keerzijde : iiij lopen rogs (XVe e.). — Jan Jansen Kempeneer 1 veertel. Nu. 9 (XVIIe e.). — Q (XVIIIe e.).
Afschrift : Cart. B, fol. 181 : cart. C, fol. 133.

390.

1450, Maart 6. — *Voor Hendrik Lemmens en Aart Meeuszoon, schepenen in het land van Hoogstraten, verkoopt Jan Willems, genaamd Jan Coppens aan Paridane Jan Diericxzoon een land, de Varent genoemd, 1 halster groot, gelegen in Werchoven-akker, oost aan de kinderen Jan vander Wilt, zuid aan Henneken Yden Aart Meeus en Geert Lemmens, west aan de kinderen Kathelijn Steelkens en noord aan Willem Jan Willems, voor 17 loop rogge erfrente.*

Ghegheven inden jare ons Heeren dusent vierhondert vyftich ende ses dage inden meerte na scriven van Ludicke.

Origineel : Karters, nr. 290, op 11-18 cM., met twee zegels (één verbrokkeld) in groen was op dubbele strook.
Op rugzijde : S. Marie Paridaens. — Paridaens. x v i j loop op Jan Coppens Varend (XVe e.). — 17 loop, een halster rogge. — twe veertel rogs. — Nu. 2 (XVIIe e.).
Afschrift : Cart. C, fol. 127.

391.

1452, Maart 13, — *Voor Hendrik Vanden Nieuwenhuysen, notaris, erkennen Jan Voecht en Reynerus Sterken als testamentuitvoerders van wijlen Elisabeth en Johanna Scenkel, aan St. Catharinadal, vertegenwoordigd door de priorin Mechtildis, overgemaakt te hebben een jaarcijns van 1/2 gouden kroon, voor haar jaargetijde.*

... quod anno a nativitate Domini millesimo quadringentesimo quadragesimo secundo, indictione decima quinta, mensis martii die xiij,...
... Tali conditione adjecta quod presbyteri in divinis servientes in dicto monasterio habebunt et habere tenebuntur singulis annis tempore celebrationis anniversarii Johanne Scenkels unum grossum veterem equaliter de et ex media corona ipsis domicellabus ut premittitur per eandem Johannem legata et relicta...
Acta fuerunt hec in domo inhabitationis sepenominate Mechtil-

dis sita infra cepta dicti monasterii, sub anno..., presentibus ibidem honorabilibus et discretis viris domino Petro Dyn presbytero capellano in ecclesia de Breda et Rutghero vander Heyden layco testibus...

Et ego Henricus de Novadomo, presbyter Leodiensis dyocesis...

Origineel : Karters, nr. 291, op 23-30 cM., voorzien van het merk van den notaris.

Op rugzijde ; Op de oude keyzers Croen opt Ginnekens ende x x x st. — Peeter Goossens, cum obligatione anniversariorum Joanne et Elisabeth. Scenkels in commemoratione fratris earumdem. Videtur certo celebranda missa. — Pro monasterio monialium vallis Sancte Katharine Breda. — j. gouden Groen van... — Is her Hermans (XVIIe e.). — nº 8. — f. 17. n. 7 (XVIIIe e.).

392.

1452, Juli 11. — *Voor Gerit Godevertszoon en Michiel Peter Damaeszoon, schepenen te Ter Heyden, getuigt Heilwig Huge Aert Donnesoensdochter, met Hendrik Zasse haar man en voogd, verkocht te hebben aan Jan Clercuszoon bontwerker, acht gouden Arnoldus geldersche gulden erfcijns, haar in erfenis toegekomen na afsterven van Zegeraert, dochter van wijlen Albrecht Adriaen Willemszoon, naar inhoud van den schepenbrief van 10 Juni 1438* (nr. 342).

... welke acht Arnoldus gulden erfchyns voirs. van boven bescreven ende yerst nedercomen syn van dode wylen Zegevaerts wettich wyf was Geerit Kants op Lysbetten heurder zuster wettich wyf was des voirs. wyler Aelbrechts ende moeder des boven genoemde wylen Zegevaerts vander welker de selve acht Arnoldus gulden erfchyns ten lesten gecomen syn opter voirg. Heylwigen Huge Aert Donne soens dochter... Int jaer ons Heren duysent vyerhondert twee ende vyftich, elf dage in Julio.

Origineel : Karters, nr. 266, op 11-28 cM., met 2 zegels in zwart was, op dubbele strookjes, doorgestoken met de karter van 10 Juni 1438.

Op rugzijde : Jan Clercus. — per Goessen (XVe e.).

Niet in cartularium.

393.

1452, Juli 28. — *Voor notaris Wilhelmus Stephani de Breda, priester, schenkt Hughemannes Martini priester, kapelaan aan de O. L.*

V. kerk van Breda, bij testament aan de zusters van St. Catharinadal 6 groote oude voor zijn jaargetijde, en voor dat van zijn moeder, Katharina Nachtegaals, van Maria zijn zuster en zijn verwanten 6 andere oude groote, uit een huis met bijbehooren buiten de gasthuispoort te Breda en vercynsd aan Jan vander Raeck. Uitvoerders zijn : Henricus de Nova Domo en Bartholdus Heymannus ; Egidius Decanus is ontvanger der Zusters.

... quod anno a nativitate Domini millesimo quadringentesimo quinquagesimo secundo indictione decima quarta, mensis vero Julii die vicesima octava. hora summe misse...

Acta sunt hec in ecclesia de Breda quo ad testamentum sub anno ... presentibus ibidem dominis Wilhelmo Fabri, Adamo Bys et Henrico Vogelaar, presbyteris, testibus...

Et quia ego Wilhelmus Stephani de Breda, presbyter Leodiensis diocesis...

Origineel : Karters, nr. 292, op 23-28 cM., voorzien van notaristeeken.
Op rugzijde : 1452. xij oud groote. H. Hugheman pryster (XVIe e.). — xij oude groote voor 2 jaergetyden wegens heer Herman maer een pandt is by die stadt ingenomen, gelyck als alle deze mede inghesloten brieven. — Buyten gasthuys. Ingegraven (XVIIe e.). — N° 35 (XVIIIe e.).

394.

1452, December 9. — *Jan von Nassau, heer van Breda, schenkt 1 bunder moergrond aan de zusters van St. Catharinadal, met last van jaargetijde en gebeden.*

Johan, greve tot Nassouw, tot Dietze ende tot Vyanden, heere tot Breda en de drosset van Brabant, etc. doen kont allenluyden ende bekennen met desen onsen openen brieve dat wij om die goede gunste ende liefde die wy hebben ende dragen tot onsen geminden religieusen juffrouwen der priorinnen ende convent des cloesters van sinte Kathelinen dale der ordenen van Premonstreyt, buyten aen onser stat van Breda gelegen, om Goids willen ende op dat sy te voirder voir onser liever vaders ende moeders, onser voirvorderen ende oic onser lieven gesellinnen Marien van Loen, grevinnen ende vrouwen der lande voirs. zielen gehouden sullen syn te innichliker te bidden, gegont ende gegeven hebben, gonnen ende geven met desen selven onsen brieve, voir ons ende onsen nacomelingen hen ende horen nacomelingen tot hoirre jairlixger bevringen behoef een

buynder moers gelegen in onse hollantsche moeren boven die banken streckende vanden moers die wy nu onlancx Adam van Nyspen onsen drosset van Breda men sinen gesellen uutgegeven hebben opwaert, hondert roeden lanck ende vier roeden breet tot aen onse andere moeren, ende neven den moer die wy Dyrck Boydens sone met sinen gesellen oic onlancx uutgegeven hebben op die oostsyde, ende westwaairt noch aen ons selfs moeren ; op alzulken voege ende condicien dat die priorinne ende convent voirs. ewelic ende ummermeer gehouden ende schuldich sullen wesen met vigilien ende missen devotelic ende tewelic te bidden voir onser liever vaders ende moeders zielen voirs. altyt des anderen daighs na des heyligen cruysdach inventionis ende een commemoratie voir ons ende onser liever gesellinnen voirs. jairlix alsoe langhe als wy leven opten achsten dach in oeghst ende na onser beyder doot altoes opten derden dach na datmen inder kerken van Breda onse jaregetyden sal hebben gedaen. Dwelc sy beghinnen sullen in den mye ende inden oegst naestcomende ende alsoe voirt van jare te jaere ewelic ende ummermeer doenende houden gelyc voirscr. is. Des torkonden hebben wy onsen segel aen desen brief gehangen opten negenden dach in december int jair ons Heeren dusent vierhondert twee ende vyftich.

Origineel : Karters, nr. 293, op 17-29 cM., destijds voorzien van een zegel in rood was op dubbele strook.

Op rugzijde : Een buender moore van H. Jan grave met obligatio van vigilien altero inventionis sancte crucis ; debet etiam fieri commemoratio legatoris et ejusdem uxoris ut textus insinuat (XVIIe e.). — Nu. 12. — L. — a° 1452, 9. xbris. — 1452. — N (XVIIIe e.).

Uitgegeven : V. VAN DER AURA, *Gesch. Bijdragen betreffende St. Catharinadal*, blz., 78.

395.

1453, Februari 13. — *Voor notaris Hendrik vanden Nieuwenhuysen heeft Petra, weduwe van Jacobus, genaamd « myns heeren soen » van Oosterhout, aan de zusters van St. Catharinadal geschonken 1 halster rogge voor het jaargetijde van wijlen Johannes vander Sprout en dezes vrouw Elisabeth* (26 Jan. 1449 : nr. 380) ; *1 halster rogge voor het jaargetijde van Elisabeth en Petra, dochters van Johannes vander Spout* (8 Mei 1415 : nr. 223 en 20 Mei 1422 : nr. 257) ; *1 veertel rogge voor het jaargetijde van Jonas, zoon van Johannes Valcken* (9 Nov. 1425 : nr. 274) ; *1 sester rogge tot onderhoud van*

de dochter van Johannes vander Spout non van St. Catharinadal (21 Sept. 1388, nr. 148 ; 22 Feb. 1404 : nr. 183 en 8 Jan. 1424 : nr. 264).

In nomine Domini. Amen. Per hoc presens publicum instrumentum cunctis pateat evidenter quod anno a nativitate Domini millesimo quadringentesimo quinquagesimo tercio, indictione prima, mensis februarii die decima tercia, hora vesperarum vel quasi, pontificatus sanctissimi in Christi patris et domini Nycholai divina providentia pape quinti anno sexto, in mei notarii publici ac testium infrascriptorum ad hoc vocatorum specialiter et rogatorum presentia, propter hoc specialiter constituta, honorabilis et circumspecta domicella Petra relicta quondam Jacobi dicti myns heeren soen, moram faciens in villa de Oesterhout, Leodiensis dyocesis, zelo devotionis accensa pure propter Deum et in veram elemosinam dedit et irrevocabiliter supportavit, donavit et effestucando resignavit hereditarie absque spe rehabendi, in presentia Johannis et Johanne prolium legitimarum quondam Johannis de Spout et sue conjugis ac Rutgheri vander Heyden earumdem tutoris infrascripta approbantium, venerabilibus et religiosis domicellabus priorisse et conventui monasterii vallis sancte Katherine extra muros dicti opidi de Breda annuum et hereditarium pactum unius halstarii siliginis pro anniversario quondam Johannis vander Spout et domicelle Elisabeth ejus conthoralis conjunctim per ipsas domicellas perpetuo faciendo in crastino visitationis beate Marie virginis, levandum supra contrapignora tacta in quadam littera scabinali ibidem exposita, sigillis Lamberti Stevens soen et Adriani Willems soen scabinorum dominorum sancti Johannis Jhersolomitani in Oesterhout sigillata. Item dedit et assignavit adhuc ut supra prefatis venerabilibus et religiosis domicellabus annuum et hereditarium pactum unius halstarii siliginis pro anniversario Elisabeth et Petre filiarum prefatorum quondam Johannis vander Spout et Elisabeth conjunctim faciendo singulis annis perpetue in quintodecimo die crastinum festo dicte beate Marie virginis immediate subsequens, levandum supra contrapignora tacta in duabus litteris scabinalibus adinvicem transfixas sigillis scabinorum in Oesterhout sigillatas. Item dedit et assignavit adhuc prefatis domicellabus annuum et perpetuum pactum unius fertelli siliginis pro anniversario Jone filii Johannis Valcken faciendo singulis annis perpetue in octavo die quintadecimam diem immediate prescriptam subsequente, levandum supra contrapignora tacta in quadam littera scabinali ibidem exhibita sigillis scabinorum in Oesterhout sigillata. Item exhibuit ibidem ad-

huc et in manus prefatarum domicellarum transtulit tres litteras scabinales adinvicem transfixas de uno sextario siliginis perpetui pactus filie prefatorum quondam Johannis de Spout et domicelle conjugum sanctimoniali dicti monasterii tempore adeptionis sue prebende dari promisso, levando supra contrapignorabus in dictis litteris descriptis, nihil juris...

Acta fuerunt hec in domo inhabitationis quondam Johannis Scobbelant sita circa forum opidi de Breda, sub anno..., presentibus ibidem honorabilibus et discretis viris domino Johanne de Avoert presbytero et Johanne de Ryswyck testibus...

Et ego Henricus de Nova Domo, presbyter Leodiensis dyocesis...

Origineel : Karters, nr. 294, op 28-4o cM., met het teeken van den notaris. *Op rugzijde :* dat testament van alle... rog nog tot Oesterhaut (XVe e.). — Instrument van diversche zesters rogge tot Oosterhout met last van jaergetijde. a° 1453, 13 Februarii. — 1. halster rogge, noch j halster rogg, noch een sister rogg. (XVIIe e.).

396.

1453, Maart 12. — *Voor Laurijs van Dreysseleere en Pauwels Thys, mannen van het Hof van Oostmalle, getuigt Hendrik de Bye, erfjonker van ééne helft van Oostmalle, verkocht te hebben aan Jan vander Schueren den jongen, zijn zwager, 6 sester rogge te heffen op Ginneken.*

Soe hebbe ic Heinric de Bye voirs. minen propren zegel onder aen desen brief doen hangen ende wert gebeden Lauwereis den Dreysseleere ende Pauwels Thys, minen mannen dat sy desen brief met my bezeghelen willen ; dwelke wy mannen voirs. ter beden ende begeerten van Heinric den Bye onsen leenheere gheerne gedaen hebben als mannen inden hove van Oestmalle. Dit gesciede int jaer ons Heeren doemen screef dusent vierhondert ende tweenvyftich, twelve daghe in Meerte na costuyme van scrivene shoefs van Camerik.

Origineel : Karters, nr, 295/a, op 12-22 cM., met 3 zegels in groen was op dubbele strook.

Op rugzijde : Bye vj sester... tot Breda (XVe e.). — vj sisteren maer en is niet bekend. — Oft in deze sesteren niet begrepen en syn tien veertelen rogge van myn heer Valcke is te ondersoecken. 1662, 19 9bris. Vide manual ao 1520. — Hier syn afgelost drie sester en halve met 262-10 a° 1555, ut videtur op den aanvall istius computus. — N. 21 (XVIIe e.).

Afschrift : Cart. B, fol. 176 ; cart. C, fol. 128.

397.

1453, Mei 27, — *Voor Jan Paessenzoon van Lyekerke en Cornelis Rogierszoon, schepenen van Roosendaal, verklaart Bartholomeus Philipszoon verpacht te hebben aan Pieter Noryszoon 1/4 van de hofstede van Pieter Norys de oude, gelegen te Calsdonc, zuid aan Peter Harmanszoon, noord aan Jacob Pier Obelszoon, voor 4 1/2 gulden.*

Deze voers. vyftalven gulden erfliker rente heeft de voers. Pieter versekert ende veronderpant opt vierendeel van des voers. oude Pieter Norys stede, dwelc hem de voerscr. Bertelmeus Tarffyse uut gegheven heeft ; ende noch daer toe veronderpant op die helft van Claes Dierix soens stede was metter helft van enen buynder erfs daer an gelegen, ghestaen ende gelegen te Calsdonc metter suyt siden aen Lysbet Rombouts erve, ende aen die noert side Pieter Pauwels soens erve ; de helft vander voerscr. stede metter helft van enen buynder erfs voers. geloeft Pieter voers. te vrien ende te waren...

Int jaer ons Heren alsmen screef duysent vierhondert drie ende vyftich, xxvij daghe in Meye.

Origineel : Karters, nr. 295/b op 13-24 cM., met 2 zegels in bruin was op dubbele strook.

Op rugzijde : Berthelmeus Philips (XVIe e.). — In iiij vertelen verscynt sinte Geertrui d. (XVIe e.). — 1453, 27 Maij, ij Rg. V. st. tjaers tot Calsdonck (XVIIe e.).

Afschrift : Cart. B, fol. 7 ; cart. C, fol. 219 vso.

398.

1453, December 3. — *Voor Jan van Tsolle en Aart uten Camp, schepenen te Breda, verkoopt Erenbout Aertszoon aan Kathelijn Antonis Faytersdochter 2 gouden Arnoldusgulden, op een huis met bijbehoorten, op den Haagdijk gelegen, tusschen gezegden Erenbout en Jan Bruynen, te vrijen met een erfcijns van 1 schelling en 4 penning groote en een anderen van 4 Arnoldusgulden welke Godelt, de zuster van Kathelijn heft op hetzelfde goed.*

Int jaer ons Heren dusent vierhondert drie ende vyftich, drie daghe in December.

Origineel : Karters, nr. 296, op 11-23 cM., met nog één fragment der twee zegels in groen was op dubbele strook

Op rugzijde : Jo. per Goessen — Van xxiiij st. op Seel Willem opten Haachdyck. — Die nonnen. — Dit is gecoft vanden beginen (XVe e.). — 1453, 3 decemb. — Nu Jan Ka... f. 23 vso. — xxiiij st. — dese 2 brieven syn oock begrepen int het instrument (XVIIe e.).

399.

1454, Maart 8. — *Voor Mathijs vander Byestraten en Willem Janszoon van Caerschot, schepenen in Gilze, verkoopt Kathelijn Woutersdochter van Weelde, met haar man en voogd Jan Ansemszoon, aan Jan van Ghilze 2 veertel rogge erfpacht, haar oudersdeel uit 3 sester rogge erfpacht op 9 bunder erf gelegen te Verhoven, geheeten den Dickenbosch, tusschen 's heeren vroente langs de 2 kanten.*

Int jaer ons Heeren duysent vierhondert vier ende vyftich, acht dage in merte.

Origineel : Karters, nr. 309, op 14-25 cM., met 2 zegels in groen was op dubbele strook.

Op rugzijde : ij veertelen rogs ; S. Marie Paridaens (XVe e.). — Gils. Cornelis Cornelis Mertens ij veertelen Rogge. Nu Adriaen Adriaen Lambrechts. — Van S. Marie Paridaens, v. in manuali geteekent voor 1627. nummer 16 erff soo men ment. — 2 veertelen (XVIIe e.).

Afschrift : Cart. B, fol. 157 ; cart. C, fol 110.

400.

1454, November 29. — *Voor de schepenen van Terheijden, Michiel Peter Damaesssoons zoon en Gerijt Godevaertszoon, heeft Lysbet, dochter van heer Floris vanden Nijeuhuyse, priester, met haar man en voogd Thielman Corneliszoon, aan Janne Thomaes-Janssoons den Verwer, 4 1/4 beyersche gouden gulden, naar inhoud van den schepenbrief van 14 Sept. 1435* (nr. 330).

Int jair ons Heeren dusent vierhondert vier en de vyftich, negen ende twintich daghe in November.

Origineel : Karters, nr. 253 op 9-23 cM., met 2 zegels in groen was op dubbele strook doorgestoken met den brief van 12 Sept. 1442.

Op rugzijde : Geen aanteekeningen.

Afschrift : Cart. A, fol. 49 ; cart. B, fol. 104 ; cart. C, fol. 39.

401.

1455, Mei 20. — *Jan vander Putte en Peter van Buyten, schepenen*

van Breda, getuigen dat Cornelis van Ringelberch verkocht heeft aan Adriaan van Gageldonck drie schellingen groote erfcijns, naar inhoud van den schepenbrief van 10 Juni 1432 (nr. 322).

Int jair nos Heeren duysent vierhondert vivenvyftig ,twintich daghe in Meye.

Origineel : Karters, nr. 254/c, op 9-20 cM., met 2 zegels in groen was op dubbele strook.
Op rugzijde : J. p. Goessen (XVe e.).
Afschrift : Cart. A, fol. 38 vso ; cart. B, fol. 58 vso ; cart. C, fol. 20.

402.

1455, Juni 25. — *Voor notaris Hendrik vanden Nieuwenhuysen heeft Sophia, weduwe van Wilhelmus Scobbelant van Breda, met haar voogd Adriaan van Goerl aan St. Catharinadal geschonken een jaarcijns van 6 schellingen groote payments, te ontvangen naar inhoud van den schepenbrief van 23 Juni 1401* (nr. 137).

...quod anno a nativitate Domini millesimo quadringentesimo quinquagesimo quinto, indictione tertia, mensis junii die vicesima quinta...
Acta fuerunt hec in pretacto monasterio in domo inhabitationis priorisse ejusdem monasterii sub anno,... presentibus ibidem discretis viris Petro filio Johannis Noydens de Leerdam et Johanne filio Wilhelmi Andree...

Origineel : Karters, nr. 138, op 23-28 cM., van notaristeeken voorzien.
Op rugzijde : vj s. gr. payments erflic van juff. Sophien Willem Scobbelants wijf was (XVe e.). — 1455. xiij s. 2 oort. — Instrumentum Sophie vidue Wilhelm Schobbelants. (XVIIe e.). — Biesdonck. C (XVIIIe e.).

403.

1455, October 8. — *Voor Willem Jan Willemssoonszoon en Barthenmeeus Janszoon, schepenen van Princenhage, getuigt vrouw Mechteld van Ryswyck, priorin van St Catharinadal, met haar voogd Adriaan van Goerle, ingewonnen te hebben voor haar klooster een erfpacht van 6 loop rogge 's jaars, veronderpand volgens den schepenbrief van 5 Februari 1410* (nr. 207).

Int jair ons Heeren duysend vierhondert vivenvyftich, acht dage in October.

Origineel : Karters, nr. 170, op 9-21 cM., met 2 zegels in groen was op dubbele strook, doorgestoken met den brief van 5 Febr. 1410.
Afschrift : Cart. B, fol. 141 ; cart. C, fol. 89.

404.

1456, Juni 10. — *Voor Jan die Hert en Lambrecht Stevenszoon, schepenen in Oosterhout, verkoopt Peter vanden Aerde Janszoon aan Margriet Jan Reynersdochter 1 sester rogge erfpacht op 1 1/2 bunder beemd, den Evenberch genaamd, gelegen tusschen Denijs Aertzoon en Lambrecht Michiel Lamerszoon, en langs eenen kant aan den Acker.*

Int jaer ons Heeren dusent vierhondert sessenvyftig, thien dage in Junio.

Afschrift : Cart. B, fol. 165 ; cart. C, fol 118 vso.

405.

1456, Juni 16. — *Voor Willem Jan Willemszoon en Hendrik Heynricxzoon, schepenen in Princenhage, heeft Geertrui uuten Campe met haar man en voogd Jan van Risinghen, om reden van eene verplichting uit testament van Gielis uuten Campe, haar vader, tot betalen van 18 groote erfcijns payment aan St Catharinadal, dezen cijns veronderpand op haar hoeve van Lies.*

Int jaer ons Heeren M. CCCC. sessenvyftig, sesthien daghe in Junio.

Afschrift : Cartularium B, fol. 112 (met bijschrift : Dit is gelost, en de akte werd met dwarslijn vernietigd).

406.

1456, Augustus 18. — *Voor Mathijs Janszoon en Willem van Caertscot, schepenen van Gilze, verklaart heer Hendrik Vander Heyden, priester, met Ghijsbrecht Jan Godevaertszoon vander Bijestraten, als voogd, dat hij als pand gesteld heeft voor Peter Heinrickszoon van Chaem, zijn huis en hof met 4 loopzaad erf.*

...gheleghen tot Verhoven neven Aert Noyten erve oeswaert ende der Stommen erve westwaert ende tsheeren strate aen beyden eynden, als te weten van sestalven lopen rogs erfpachts die welc Peter voirs. heffende is op huys ende hof daer Jan Meynen te wonen

plach ghelyck dat synen brieff bewyst dien hy daer aff heeft welc erve voirsc. heer Heinrick voirs. nu in handen heeft ende Peter voirs. desen bypant bewyst heeft overmits dat Peter voirscr. hem gheconsenteert heeft die huysinghe af te breken die welc op sinen principalen pant stonden, twe ende twintich loopen rogs dair jaerlicx voorutgaende op haren rechten pachtdach ende met heeren chynse. In orconden desen brieve met onsen seghelen beseghelt in 't jaer ons Heeren dusent vierhondert sesse ende vyftich, achtien daghe in Augusto.

Origineel : Karters, nr. 270/b, op 11-23 cM., met 2 zegels in zwart was op dubbele strook.
Op rugzijde : Peter Heynrickss. van Chaem. S. Marie Paridaens (XVe e.).

407.

1457, Januari 8. — *Voor Bartholomeus Janszoon en Hendrik Jacob Wouterssoenszoon, schepenen in Princenhage, heeft vrouw Mechteld van Rijswyck, priorin van St Catharinadal, met haar voogd Adriaan van Goerle, haar recht doen gelden op een erfcijns 1 rijnsgulden, veronderpand op een goed in handen van Laureis Shoenen : een land geheeten den Huysacker, in Lies gelegen, tusschen Jan van Bavel en Pauwel Jan Godenszoon.*

Int jair ons Heeren duysent vierhondert seven ende vyftich, acht daghe in Januario.

Origineel : Karters, nr. 298, op 11-23 cM., met 2 zegels in groen was op dubbele strook.
Op rugzijde : S. Katheline dale by Breda. Ja. per Goessen. — Eenen op ghewonnen brieff (XVe e.). — 1457. — Voor eenen rynsgl. (XVIIe e.). — Mij onbekent (XVIIIe e.).

408.

1457, April 11. — *Voor notaris Hendrik vanden Nieuwenhuysen heeft Johannis die Hoghe, als testamentuitvoerder van Gijsbert Bamer van Breda aan St. Catharinadal overgemaakt 6 schellingen groote payment langs Egidius de Rivo, voogd van het klooster, voor het jaargetijde van Gijsbert Bamer ; aan de kapel van St. Jan te Breda 2 schellingen groote, langs Wilhelmus Fabri ; aan de kapel van St. Joost 2 schellingen payments langs Hendrik Michaelis provisor ; aan de kapel van Merkendaal 2 schellingen groote pay-*

ment langs Cornelis de Meer provisor : Deze 12 schellingen belegd op een huis met bijbehoorten in de Katerstraat te Breda langs 2 schepenbrieven.

...quod anno a nativitate Domini millesimo quadringentesimo quadragesimo primo, indictione quinta, mensis aprilis die undecima...

Acta fuerunt hec in domo inhabitationis mei notarii infrascripti in vico dicto die Caterstraet dicti opidi de Breda, sub anno..., presentibus ibidem discretis viris Jacobo die Hoghe filio legitino prefati Johannis die Hoghe, Henrico Michaelis et Cornelii de Meer prenominatis testibus...

Et ego Henricus de Novadomo, presbyter Leodiensis dyocesis...

Origineel : Karters, nr. 299, op 25-25 cM., met notarismerk voorzien.
Op rugzijde : vj g. payments (XVe e.). — erfchys van Gysbrecht Bamers jaergetide. — pro suo aniversario more consuete in ecclesia monialum faciendo : sic textus. — N. 4 (XVIIe e.).

409.

1457, Mei 17. — *Voor Lambrecht Romboutszoon van Eyssel en Peter Ghijsbrecht Comanszoon, schepenen in Ginneken, verkoopt Hendrik Jan Claaszoonszoons en voor Elsabeel, dochter van wijlen Wijgant Croeghs, zijn vrouw, aan Gielis van Bernagien 1 sester rogge erfpacht, op een weide van 3 vierendeel bunder, gelegen beneden de kerk van Ginneken, « neven die Marck op deen syde ende tkerchof van Ghinneken op dander syde », veronderpand op 6 loop rogge erfpacht en 1 halster rogge lijftocht.*

Int jair ons Heeren dusent vyerhondert seven ende vyftich seventhien dage in Meye.

Akte gevidimeerd in den schepenbrief van 26 Juni 1499.

410.

1457, October 15. — *Voor Jan van Tsolle en Aart van Tollensen, schepenen in Breda, verkoopt Willem Claeus Sterckenzoon aan Willem Aert Willem Noydenszoon den verwer de rechte helftscheiding van een frankrijksch oud schild erfcijns naar inhoud van den schepenbrief van 3 Mei 1447* (nr. 369).

Int jaer ons Heeren duysent, vyerhondert seven ende vyftich, vyfthien dage in October.

Origineel : Karters, nr. 280, op 9-23 cM., met 2 zegels in groen was, doorgestoken met de akte van 3 Mei 1447.
Geen aanteekeningen op rugzijde.
Afschrift : Cart. A, fol. 33 vso ; cart. B, fol. 41 ; cart. C, fol. 14.

411.

1457, October 26. — *Voor de schepenen van Oosterhout, Jan die Hert en Lambrecht Stevenszoon, verkoopt Jan Henrich Daneelszoon aan Jan Reynerszoon vander Byestraten de rechte helft van 1sester rogge erfpacht* cfr. de brieven van 6 Mei 1433 en van 25 Jan. 1448 (nr. 325 en 376).

Int jaer ons Heeren dusent vierhondert seven ende vijftich, sessentwintich dage in October.

Origineel : Karters, nr. 249, op 12-28 cM., met 2 zegels in groen was op dubbele strook.
Op rugzijde : Jan Reynen sone Byestraeten een half sester rochs, schynt erf te wesen. — 1 halster (XVIIe e.).

412.

1458, Januari 28. — *Voor Jan Lemmens en Ghysbrecht Comanszoon, schepnen te Ginneken, heeft Peter Heynricxzoon van Chaam, geheeten van Ryele gekocht « uut sheeren hant », 1 sester rogge erfcijns naar den inhoud der brieven van 8 Sept. 1419* (nr. 248) *en 1 Nov. 1444* (nr. 360).

... als wylen Willem Wouters sone na inhouden des doerghestekenen briefs te heffen plach ende toebehorende was dwelc her Hynric die Vriese priester Jacop van Ringelberch ende die voers. Peter Heynricx sone na dode desselven Willem Wouters sone als executoren van sinen testamente den personen hier na ghenoemd. — Te weten Peteren Jans sone diemen heit Peter Merman ende Janneken Meermans synre moeder, Peteren Ansem Meermans sone ende Janne Dyrck Aert Onnen sone, in den naem van Lysbetten Ansem Meermans dochter syns wyfs alle als rechte erfghenamen des voers. Willem Wouters sone in rechter aelmoesen ghegeven hadden als wi verstonden...

Int jaer ons Heeren M. CCCC. acht ende vyftich, acht en twintich dage in Januario.

Afschrift : Cart. B, fol. 136.

413.

1458, Maart 24. — *Voor Mathys vander Bystraten en Jan Peter Belgiartszoon, schepenen te Gilze, heeft Gielis natuurzoon van wijlen meester Gielis vander Beke, als voogd van St. Catharinadal, zijn recht doen gelden op een erfpacht van 3 veertel rogge, naar inhoud van den schepenbrief van 16 Jan. 1429* (nr. 297).

Int jaer ons Heeren M. CCCC acht ende vyftich, vier en twintich dage in Meerte.

Afschrift : Cart. C, fol. 104 vso.

414.

1458, December 5. — *Voor Mathys vander Byestraten en Willem Janszoon van Caertschot, schepenen in Gilze, hebben Dieric Bertramszoon van Lyndonc en zijn zuster Margriet met haar man en voogd Hendrick die Herdt verkocht aan Lysbeth Aart Erenboutszoonsdochter, minderjarig, met haar voogd Jan vanden Zande, 23 loop rogge, hun erfenis uit hun moeder Beatrijs Dyrck Obrechtsdochter, naar inhoud van den schepenbrief van 10 Jan. 1424* (nr. 265).

Int jaer ons Heeren M CCCC. acht ende vyftich vyf daghe in December.

Afschrift : Cart. B, fol. 156 vso.

415.

1458, December 13. — *Voor Jan van Tsolle en Floris van Nyspen, schepenen te Breda, verkoopt Koene Melijs Tymmermanszoon aan Jan vanden Sande als voogd en tot behoef van Lysbeth Aert Erenboutszoonsdochter, nog minderjarig, 15 zilveren penningen, stuivers genaamd, uit een huis met bijbehoorten buiten de Eyndpoort,*

tusschen Huibert Godert Creyts en Lijsbeth Cleys veronderpand met een gouden Wilhelmusschild.

Int jaer ons Heeren duysent vyerhondert acht ende vyftich, derthien dage in December.

Origineel : Karters, nr. 300/b, op 11-25 cM., met 2 zegels in groen was op dubbele strook.
Op rugzijde : Lysbet Aert Erenbouts. Ja. per Goessen (XVe e.). — xv. stuvers erfchyns te Breda op Caen Melys huys buyten deynde besette Margriet wylen Claes Sterken dochter (XVe e.). — tot haere jaergetijde ; den pant is by de stadt ingenomen. — buyten d'eyntpoort. — N° 2 (XVIIe e.).
Afschrift : Cart. A, fol. 35 vso ; cart B, fol. 55 ; cart. C, fol 18.

416.

1459, Juni 10. — *Voor notaris Willem Stephani van Breda, heeft Margareta, priorin van St. Catharinadal ontvangen van Johannes en Henricus vander Beken van Antwerpen, voor Adriana dochter van Hendrik Adriaens, aanvaard als kloosterzuster, de som van 200 florijn, ieder 10 schellingen.*

...tali apposita in premissis conditione quod in casu quo prefata Adriana non profiteretur et domum pretactam seu monasterium exierit, tunc prenominate priorissa et conventus tenebuntur et obligabuntur reddere et restituere ac realiter exsolvere prefate Adriane ex ducentis florenis prefatis, centum tales florenos semel infra tres menses extunc proximo sequentes, et ceteri centum floreni manebunt domui seu conventui predicto in recompensam expensarum vestimentorum et aliarum curialitatum ac curarum ipsi Adriane per conventum pretactum ministratarum ; adjecto eciam quod priorissa et conventus obligabuntur respondere de vestimentis et aliis necessariis in professione ejusdem Adriane absque expensis Adriane aut suorum fratrum vel sororum ; quodque ipsa Adriana habebit et levabit singulis annis quamdiu vixerit ad et supra omnia bona suorum fratrum et sororum octo florenos quales pretanguntur, quousque ipsi sui fratres et sorores hujusmodi octo florenos vitalis pensionis alibi supra sufficientia contrapignora ad beneplacitum conventus assignaverunt. Item ordinatum est et conclusum, quod conventus pretactus habebit post mortem Elisabeth vander Veken matris Adriane pretacte unum sextarium siliginis hereditarie assignandum supra certa contrapignora in quo eadem Adriana habebit suum usumfructum si et in quantum ipsa Adriana prefatam suam matrem

superviveret et alias non ; salvo quod fratres et sorores ejusdem Adriane aut eorum heredes poterunt redimere hujusmodi sextarium siliginis mediantibus septuaginta florenis valoris suprascripti semel solvendis. Item tenebuntur et obligabuntur fratres et sorores sepedicte domicelle Adriane exsolvere annis singulis eidem Adriane eorum sorori pretacte post mortem Elisabeth seu matris ad et supra omnia eorum bona unum sextarium siliginis ad vitam ejusdem Adriane et non amplius, semper in festo purificationis beate Marie virginis solvendum. Item in casu quo ipsa domicella Adriana non fecerit professionem et monasterium exiverit aut aliam religionem assumpserit, tunc rehabere debet et rehabebit pretactum sextarium siliginis hereditarie ut premittitur assignandum, habibitque porcionem suam filialem cum suis fratribus et sororibus in bonis ex quibus sua mater decedet ; et mediantibus premissis conventus monasterii pretacti stabit contentus, nec unquam pro se aut suis sequacibus molestabunt aut vexabunt fratres aut sorores ejusdem Adriane, petendo nunc vel in futuro aliqua alia bona mobilia aut immobilia ipsi Adriane jure quocumque competencia post mortem et per mortem matris, fratrum aut sororum pretactorum. Item condicionatum est et conclusum quod dum ipsa Adriana ad legitimam etatem pervenerit et antequam professionem fecerit, renunciabit omnibus bonis suis, salvis condicionibus et ordinacionibus pretactis, quas extunc confirmare et roborare, suosque avunculos, fratres et sorores indempnes conservare debet et tenebitur, omnibus dolo et fraude exclusis...

quod anno a nativitate ejusdem Domini millesimo quadringentesimo quinquagesimo nono, indictione septima, mensis vero junii die decima, hora nona...

Acta fuerunt hec in monasterio pretacto, in pallore ibidem, sub anno..., presentibus ibidem providis et honestis viris dominis Petro Dyn, Johanne Mertens, Waltero de Gulpen presbyteris, Egidio de Rivo et aliis fidedignis...

Et quia ego Wilhelmus Stephani de Breda presbyter Leodiensis dyocesis...

Origineel : Karters, nr. 301, op 40-36 cM., met notarismerk voorzien.
Op rugzijde : Instrumentum ex parte domicelle Adriane. — Henrix dochter haer instrument (XVe e.). — A° 1490 twee sisteren rogge. — Afgelost 1492. — Q (XVIIe e.).

417.

1459, Augustus 4. — *Voor notaris Wilhelmus Stephani van Breda*

heeft Jacoba, dochter van wijlen Wilhelmus Scobbelant van Breda aan St. Catharinadal geschonken ten behoeve van zuster Elisabeth van Ringelberch 1 halster rogge, naar inhoud van een brief der schepenen van Ginneken.

...tali condicione apposita quod prefata domicella de Ringelberch hujusmodi halstarium siliginis quamdiu vixerit in humanis percipere et levare, eciam potest illud vendere in necessitate, et si aliud monasterium intraverit hujusmodi halstarium siliginis secum asportabit ; et si contingeret eandem decedere hujusmodi halstarium siliginis in suo esse existente, sicque ipsa non alienasset, impignorasset aut illo disposuisset, tunc ibidem halstarium siliginis manebit hereditarie priorisse et conventui monasterii predicti, conditione cujuscumque non obstante ; et in casu quo contrapignus pretacti halstarii nunc aut in futurum inveniretur insufficiens, in eo casu posuit in subtusvadium et contrapignus unam coronam perpetui census quam annuatim percipit et levat ad et supra quandam domum et hereditatem juxta portam finalem situatam, ab uno latere juxta menia opidi de Breda, et ab alio juxta hereditatem Nicolay Diers, quam domum cum sua hereditate Georgius die Lombaert temporibus preteritis acquisierat a Petro die Bastaert filio domini Scobbelant juxta tenorem litterarum scabinalium, sigillis honestorum virorum Jone vander Elst et Jacobi die Roever scabinorum de Breda ibidem exhibitarum et sigilatarum,...

... quod anno a nativitate Domini millesimo quadringentesimo quinquagesimo nono, indictione septima, mensis Augusti die quarta...

Acta fuerunt hec in domo ejusdem Egidii sita extra portam hospitalis opidi de Breda, sub anno..., presentibus ibidem honestis viris Mathia Willemssoen et Gerardi Wouter Druytssoen de Caem testibus...

Et quia ego Wilhelmus Stephani de Breda, presbyter Leodiensis

Origineel : Karters, nr. 303, op 35-22 cM., met het notaristeeken voorzien. *Op rugzijde :* Ringelberch opt cloester. Een halster rogs (XVe e.).. — ij verteel. — gegeven by Jacoba filia Wilhelmi Scobbelant a° 1459, 9 Aug. ter respect van S. Lisebeth Ringelberch. Sine onere. — Sine onere. — N. 9 (XVe e.).

418.

1459, September 26. — *Voor Hendrik Lemmens, Aart Meeuszoon, Godschalk vanden Leemputte en Wouter vanden Elsacker, schepenen in het land van Hoogstraten, heeft Margriet van Ringelberge*

overgegeven aan haar dochter Johanna, « gezellin » van Jan vander Schueren, 10 veertel rogge erfrente, vroeger toebehoorend aan den ouden Severijn Goertzoon in de parochie van Meer. Tot deze gift geeft Hendrik Florijs Wyenzoon, als man en voogd van Margriet, zijne instemming.

Inden jaer ons Heeren dusent vierhondert vyftich ende negene, in Septembri sesse ende twentich dage.

Origineel : Karters, nr. 304, op 9-33 cM., met vier zegels in bruin was op dubbele strook.
Op rugzijde : Adriaen Geerit Stoopkens. Onder Hoechstraten x loop Rog (XVe e.). — Nu. 5. — rest 2 veertelen en half (XVIIe e.).
Afschrift : Cart. B, fol. 176 ; cart. C, fol. 128.

419.

1459, September 26. — *Voor notaris Petrus Jacobi, Coutreels genaamd, heeft Margareta van Ringelberge ten herinnering aan Henrica haar dochter, non in het klooster of hof van Wilie te Mechelen, gegeven aan Johanne de gezellin van Jan vander Schueren 10 veertel rogge erfrente naar inhoud van den schepenbrief van denzelfden dag* (nr. 418).

...dat inden jaere des selfs ons heeren Jhesu Christi dusent vierhondert vyftich ende negen inde maent van Septembri, sesse en twentich dage...

Aldus gedaen ende gekent tot Hoechstraeten des bisdoms van Cameryck, in den huise Jane Vander Clusen, ten jaere..., aldaer present ende jegenwordich synde eerbaere ende bescheidene persoene Henrick Lemmens, Aert Meeussone, Godschalck vander Leemputte ende Wouter vanden Elsacker, schepenen inden lande van Hoechstraten buten vryhiden ende getuygen der bisdomme van Cameryck ende van Ludyck hier toe geroepen ende zunderlinge gebeden.

Et ego Petrus Jacobi, alias dictus Coutreels, clericus Cameracensis dyocesis...

Origineel : Karters, nr. 305, op 39-32 cM., voorzien van het merk van den notaris, en van vier zegels in groen was op dubbele strook.
Op rugzijde : Brief van x viertel erf. te Meer (XVe e.). — 1459,, 26 sept. — S. Margriet vander Schuren. — Nu. 5. — tien loopen rogge resteeren van 10 veertelen. — Leen tot Meer tot last van Gerit Hoores. — E. (XVIIe e.).

420.

1459, November 1. — *Voor notaris Hendrik Vanden Nieuwenhuysen heeft Christina Zuetincx bij testament gelaten aan de nonnen van St. Catharinadal een jaarcijns van 5 schellingen groote payments voor haar jaargetijde, aan de kapel van St. Jan te Breda 1 schelling groote payments ; aan de kapel van St. Joost buiten de Eindpoort te Breda 1 schelling groote payments, aan de kapel van Merkendaal 1 schelling groote payments : deze 8 schellingen zijn te heffen ter helft op het huis van Cornelis Mesmaker en ter helft op het goed van wijlen Elisabeth Hubrechts.*

...quod anno a Nativitate Domini millesimo quadringentesimo quinquagesimo nono, indictione septima secundum modum scribendi in civitate et dyocesi Leodiensi, mensis novembris die prima...

Acta fuerunt hec in domo inhabitationis prefate testatricis sita supra angulum vici dicti vulgariter die Stoelstraet, sub anno... presentibus ibidem discretis viris Jacobi de Ringelberch, Romboldo Meys, Cornelio Platynmaker et Cornelio suo filio testibus...

Et ego Henricus de Novadomo, presbyter Leodiensis dyocesis...

Origineel : Karters nr. 306, op 21-26 cM., voorzien van het merk van den notaris.

Op rugzijde : Dit instrument is van 5s. die Korstyn Willem Wouters huysvrouwe ons beset heeft (XVe e.). — 1459. 1 Novemb. — Dierich Otten gelaes maecker xxijz st. — v. 19 vso. Brugstraet. — Nu. 6. — Anniversarium perenne celebrandum Christine uxoris Henrici Suetinx. — N° 7. — (doorgehaald) (XVIIe e.).

421.

1460, Maart 18. — *Voor notaris Willem Stephani van Breda, heeft Elisabeth, weduwe van Andreas van Gageldonck, van Breda, aan St. Catharinadal geschonken een jaarcijns van 3 schellingen groote payment te heffen op een huis en goed in de Gasthuisstraat, tot stichting van een jaargetijde.*

... quod anno a nativitate ejusdem Domini millesimo quadringentesimo sexagesimo, indictione octava, mensis vero marcii die decima octava...

Acta fuerunt hec in loco dicto op die plaetse opidi pretacti sub anno..., presentibus ibidem providis viris et honestis viris Adriano

Stephani clerico conjugato et Antonio Strick, clerico viduo, testibus ante dicte dyocesis ad premissa...

Et quia ego Wilhelmus Stephani de Breda, presbyter Leodiensis dyocesis...

Origineel : Karters, nr. 307, op 29-23 cM., voorzien van het merk van den notaris.

Op rugzijde : Pro monialibus iij st. jaergetyde Andries van Gageldonck Lysbeth syn wyf, gasthuysstraete (XVe e.). — 3 schellingen van Andries van Gageledonck. — N. 1. — BBB (XVe e.).

422.

1460, October 22. — *Voor Florijs van Nispen en Robbrecht van Drongelen, schepenen in Breda heeft Jewyn Lathouwers verkocht aan Jan Ploys 2 gouden Arnoldusgulden, naar inhoud van den schepenbrief van 3 Dec. 1453* (nr. 398).

Int jaer ons Heeren duysent vyerhondert ende tsestich, tweentwintich dage in October.

Origineel : Karters, nr. 297 op 9-24 cM., voorheen voorzien van 2 zegels op dubbele strook.

Op rugzijde : Jan Ploys. — J. per Goessen (XVe e.).

423.

1460, November 4. — *Voor Jan Lemmens en Bartholomeus vander Molen, schepenen in Ginneken, heeft Cornelius, zoon van wijlen Jan Beys Godschalcx, verkocht aan Geertrui dochter van wijlen Peter Cromvoort 1 sester rogge erfpacht.*

...uuter husinghen, schueren, hovinghen ende erfenissen met horen toebehoerten ende uuten erve daer aen ligghende, die Cornelis voers. selve nu tertyt bewoent, houdende tsamen omtrent anderhalf buynder luttel myn of meer, ende is gheleghen te Bavel neven Godscalx Jans Byes Godscalx soens erve op deen syde ende Kerstyn Peter Aerts soens wyf was met hueren kynderen op dander zyde, streckende metten eenen eynde aen tsheren strate ; item noch uut tween lopensaet lants luttel myn of meer gheleghen oec aldaer te Bavel inde Rybrake neven onsen lieven vrouwen outaers erve...

Int jaer ons Heeren M. CCCC. ende tsestich vier daghe in November.

Afschrift : Cart. A, fol. 76 vso ; cart. B, fol. 134 (deze akte werd alhier met dwarslijn uitgeschrapt, en draagt de bemerking : Dit is gelost a° 1544, met 85 gl.).

424.

1460, December 16. — *VoorMathijs vander Byestraten en Jan Jan Claeussoonszoon, schepenen in Gilze, verkoopt Sophie, dochter van wijlen Jan van Ghilze, met haar man en voogd Peter Snellaertszoon, aan Peter Henricxzoon van Chaem, genaamd van Ryele, 2 veertel rogge erfpacht naar voorwaarden van den schepenbrief van 8 Maart 1454* (nr. 399).

Int jair ons Heren duysent vyerhondert ende tsestich, sesthien daghe in December.

Origineel : Karters, nr. 310, op 9-25 cM., met 2 zegels in groen was op dubbele strook met de akte van 8 Maart 1454.
Op rugzijde : J. per Goessen (XVe e.).
Afschrift : Cart. B, fol. 157 vso ; cart. C, fol 110 vso .

425.

1461, Maart 3. — *Voor Peter die Bye en Willem Jan Beryssone, schepenen in het Hof ten Brake te Chaem, erkent Lijsbet Ghysbrechtsdochter Vander Eyck met Jan Aelbrechtssone haar man en voogd verkocht te hebben aan Margriet Claas Sterckendochter en vrouw van Hendrik Michielszoon één mudde rogge erfpacht, geërfd van Peter Jans Moelnerensoen, haar overleden man, naar inhoud van den schepenbrief van 7 Sept. 1436* (nr. 334).

Int jair ons Heeren duysent vierhondert eenentsestich, drye daghe in Meerte.

Origineel : Karters, nr. 259, op 9-25 cM., met 2 zegels in bruin was, doorgestoken met de karters van 7 Sept. 1436 en 30 Sept. 1437.
Op rugzijde : Geen aanteekeningen.
Afschrift : Cart. B, fol. 174 vso ; cart. C, fol. 125.

426.

1461, Maart 24. — *Voor Cornelis Huygh Dyrixsoonszoon en Cornelis Lauwreys Reynboutszoon, schepenen te Terheyden, verkoopt*

Michiel Peter Damaessoonszoon aan Godert Jacob Wagemakerszoon 1 sester rogge erfpacht op de rechte helftscheiding van 2 1/2 bunder beemd gelegen te Zonzeel, neven den voorg. Michiel Peters zijn kinderen en Cornelis Michiel Lootszoon.

Int jaer ons Heren duysent vyerhondert een ende tsestich, vier ende twintich dage in Meerte.

Origineel : Karters, nr. 311, op 10-26 cM., met 2 zegels in groen was op dubbele strook.

Op rugzijde : J. per Goessen. — S. Katryn vander Strepen. — Van eenen sester rogs erf pacht (XVe e.). — 1461, 24 Meert (XVIIe e.).

Afschrift : Cart. B, fol. 167 ; cart. C, fol. 121.

427.

1461, December 8. — *Paus Pius II, op aanvraag van Jan, graaf van Nassau, beslist dat de clausura in Sint-Catharinadal zal ingevoerd worden.*

Pius episcopus servus servorum Dei, dilectis filiis Sancti Michaelis Antwerpiensi et Bernensi abbatibus ac preposito Floridiorti per propositum gubernari soliti, Cameracensis et Trajectensis diocesium monasteriorum, salutem et apostolicam benedictionem. Ut quelibet sacra religio dilatetur ac florido decentique candore refulgeat luminosisque sanctimonie radiis ad exemplar immitationis eo magis enitescat quo tandem cultores ejusdem, annuente gratia divina, in studio presentis vite sub sanctorum Patrum regulis et institutis Deo militantes felicis triumphi bravium valeant adipisci, libenter intendimus et ut mulieribus que habitu sacre religionis assumpto, uni viro Christo domino se celebri voto desponsarunt, valeat juxta votum quies mentis proficere ac inter eas regularis observantia stabiliri, favorem apostolicum libenter impartimur. Sane pro parte dilecti filii nobilis viri Johannis comitis de Nassouw nobis nuper exhibita petitio continebat quod cum monasterium monialum Vallis sancte Catherine extra muros opidi Bredensis, Premonstratensis ordinis, Leodiensis diocesis, adeo in suis redditibus diminutum existat quod illius priorissa et moniales, nisi paucis annis elapsis dictus Johannes comes de bonis suis eis subvenisset, sibi vite necessaria in religionis obprobrium et divini cultus detrimentum aliunde querere habuissent et verisimiliter monasterium ipsum impellente necessitate deserere coacte fuissent, desideretque ipse comes ut

apostolico sibi desuper presidio suffragante, priorissa et moniales prefate ad observantiam et frugem melioris vite reducantur et sub perpetua clausura Altissimo famulentur : Quare pro parte dicti comitis nobis fuit humiliter supplicatum ut priorissam et moniales dicti monasterii ut eo devotius et ferventius in illo regularis vigeat observantia, sub clausura hujusmodi stricte observanda vivere mandare, ceteraque pro premissorum executione oportunna facere et alias eorumdem priorisse et monialium saluti in premissis oportune previdere de benignitate apostolica dignaremur. Nos igitur regularem castimoniam et religionis propagationem nostris presertim temporibus ferventibus desideriis prosequentes, ipsiusque comitis laudabile propositum in Domino plurimum commendantes, hujusmodi supplicationibus inclinati discretioni nostre per apostolica scripta mandamus quatenus si est ita, super quo vestras conscientias oneramus ac ad id dilecti filii abbatis Premonstratensis, Laudunensis diocesis, expressus accedat assensus, auctoritate nostra statuatis et ordinetis ac sub excommunicationis pena mandetis, quod moderne et que fuerint pro tempore priorissa et moniales dicti monasterii, ut ab eis omnis evagandi tollatur occasio et Altissimo devotius et ferventius famulari possint, in ipso monasterio sub perpetua clausura ex nunc inantea perpetuis futuris temporibus vivant ; quodque tribus dumtaxat diebus singularum septimanarum, preterquam in adventu et quadragesima necnon aliis generaliter prohibitis ab ecclesia diebus carnibus vesci et matutinale officium circa horam quartam post mediam noctem decantare debeant ; et insuper quod aliquas personas feminei sexus ordinis sancti Augustini inclusas eligere, que eas in hiis, que Dei et regularis observantie sunt, instruere possint ; ipseque persone de monasteriis sive locis regularibus ac ordine hujusmodi, in quibus professionem fecerint regularem [ad] a) ipsum monasterium Bredense absque superiorum suorum desuper petita seu obtenta licentia, secum omnibus et singulis suis bonis et rebus mobilibus et immobilibus transferre et inibi perpetuo remanere, dicteque priorissa et moniales, que nunc sunt et imposterum erunt dicti monasterii Bredensis usque ad certum numerum personas, redditus quoque ac bona in dicto opido et illius districtu [reducere] et monasterio suo hujusmodi [reduci facere], necnon confessorem ydoneum secularem vel cujusvis ordinis regularem de ejusdem superio-

---

a) Op de tusschen haakjes gestelde woorden hier en verder, werd de tekst uitgeschrapt en vervangen door een anderen, met andere hand en anderen inkt geschreven.

ris licentia ad ejus nutum [removibile qui nunc presentes dumtaxat ab] omnibus et singulis earum excessibus atque peccatis, eciam in casibus Sedi apostolice reservatis cum plenaria remissione semel dumtaxat in vita, et in non reservatis tociens quociens opus fuerit, absolvat eligere possint, diocesani loci et cujuslibet alterius licentia desuper minime requisita eadem auctoritate concedatis : Contradictores quoslibet et rebellas per censuram ecclesiasticam et alia juris remedia, appellatione postposita, compescendo : invocato ad hoc si opus fuerit auxilio brachii secularis ; non obstantibus constitutionibus et ordinationibus apostolicis, necnon statutis et consuetudinibus monasterii et Ordinis predictorum juramento confirmatione apostolica vel quacumque firmitate alia roboratis, ceterisque contrariis quibuscumque ; aut si aliquibus communiter vel divisim a dicta sit Sede indultum, quod interdici, suspendi vel excommunicari non possint, per litteras apostolicas non facientes plenam et expressam ac de verbo ad verbum de indulto hujusmodi mentionem, et quibuslibet aliis privilegiis, indulgentiis et litteris generalibus et specialibus quorumcumque tenorum existant, perque presentibus non expressa vel totaliter non inserta effectus earum impediri valeat quomodolibet vel differi et de quibus quorumque totis tenoribus habenda sit in nostris litteris de verbo ad verbum mentio specialis. Datum Rome apud Sanctum Petrum anno Incarnationis dominice Millesimo quadringentesimo sexagesimo primo, Octavo kalendas Decembris, pontificatus nostri anno quarto.

Origineel : Karters, nr. 312, op 33-51 cM., met den looden zegel, op touw gevestigd.

In de plooi : M. Amici. — Lxxx. — C. D. Piccolomin.

Op de plooi : Pro fisonibus g. (?) xxxxv residuum pro scriptore. — S. de Spada. — R. Gisberte.

Op keerzijde : Ita apud me G .d. Piccolomin Procure. Premonstraten. (uit pausel-ijke kanselarij) (XVe e.). — Bulla Pie II de clausura et confessore eligendo. — Nu. 2 — 146. Litt : (?) (XVIIe e.). — Bulla pro reformatione vallis St. Catharinae 1461 (XIXe e.).

428.

1462, Maart 10 — *Voor Peter van Buyten en Wijtman van Meer, schepenen in Breda, heeft Lambrecht Godert Heysterszoon gekocht uit 's heeren hand een erf en boomgaard, vroeger toebehoorend aan wijlen Herman Koch gelegen buiten deyndpoort, tusschen Aart van Tolloysen en wijlen Gerit vanden Eynde.*

Int jaer ons Heren duysent vyerhondert twee ende tsestich, thien daghe in Meerte.

Origineel : Karters, nr. 313, op 8-27 cM., met 2 zegels in groen was op dubbele strook.
Op rugzijde : Lambert Godert Heysterss. — J. per Goessen (XVe e.). — boemgaert 1642. — Nu. 10 (XVIIe e.).
Afschrift : Cart. B, fol. 52.

429.

1462, October 11. — *Simon de la Terrière, abt generaal van Prémontré, geeft zijne toestemming tot de uitvoering van de hervormingsbulle van Paus Pius II, van 8 Dec. 1461* (nr. 427).

Symon permisisone divina Premonstratensis abbas, venerabilibus nobis in Christo fratribus Sancti Michaelis Antwerpiensis et Bernensis monasteriorum abbatibus ac preposito Floridiorti prepositis gubernari soliti, Cameracensis, Trajectensis et Monasteriensis diocesibus, nostri Premonstratensis Ordinis, salutem in Domino et pie paternitatis affectum. Visis per nos ac diligenter inspectis ac cum ea qua decuit reverentia et honore susceptis et auditis nonnullis litteris apostolicis nuper per sanctissimum dominum nostrum Pium papam secundum pro reformatione sanctimonialium monasterii vallis sancte Katherine extra muros oppidi Bredensis nostri Ordinis, Leodiensis diocesis concessis et indultis, vobis et unicuique vestrum in virtute salutaris obediencie districte precipiendo mandamus quatenus easdem litteras juxta earum seriem et tenorem execucioni debite demandetis seu demandare faciatis, nihil de contingentibus pro posse obmittendo. Datum Premonstrati nostro sub sigillo anno Domini millesimo quadringentesimo sexagesimo secundo, mensis octobris die undecima.

Origineel : Karters, nr. 317, op 10-26 cM., met nog een fragment van het zegel op groen was.
Op rugzijde : Commissio generalis ut privilegia publicentur 1462 (XVIIe e.).
Afschrift : Karters, nr. 318, (XVIe e.), met op rugzijde : Potestas reformandi, 1462, 11 octob. — Litt. P. (XVIIe e.).

430.

1463, April 5. — *Voor notaris Wilhelmus Stephani van Breda heeft Cornelis van Bruyhezen, klerk van het bisdom Luik, geschonken aan de zusters van St. Catharinadal, vertegenwoordigd door Egidius*

Decani, haar ontvanger, een jaarcijns van 6 groote oude, jaarlijks te betalen door Johannes van Nispen, schout van Prinsenhage uit een beemd « den Roe » genaamd.

... quod anno a nativitate ejusdem Domini millesimo quadringentesimo sexagesimo tercio, indictione undecima, mensis vero Aprilis die quinta...

Acta fuerunt hec in ecclesia beate Marie opidi de Breda in choro domicelle ibidem, sub anno..., presentibus ibidem honestis viris do*mino Witboldo prebytero et Gerardo Peterssoen opidanis diùcti* opidi testibus...

Et quia ego Wilhelmus Stephani de Breda, presbyter Leodiensis diocesis...

Origineel : Karters, nr. 319, op 33-26 cM.,

Op rugzijde : Item dits tsyns die Jan Wyf van Nyspen uutryckt ende heeft beschonken, behoorende int zielgelt (XVe e.). — nu Cornelis van Wyck. — 1463. — Sine onere. — 6 oude groote van Cornelis van Bruyhezen ; is verloren soe het schynt (XVIIe e.).

431.

1463, Juni 11. — *Notaris Johannes van Buesteden akteert de uitvoering der hervormingsbrieven van Paus Pius II.*

Reverendo in Christo patri et domino, domino Dei et apostolice sedis gratia episcopo Leodiensi, necnon venerando patri domino Abbati Premonstratensi Laudunensis dyocesis, ac universis et singulis aliis quorum interest vel intererit aut interesse poterit, quosque infrascripta concernunt aut concernere poterunt quomodolibet in futurum quibuscumque nominibus censeantur, aut quacumque prefulgeant dignitate vel cujuscumque gradus ordinis, preeminencie aut conditionis fuerint communiter vel divisim : Johannes sancti Michaelis Antwerpiensis et Alexander Bernensis monasteriorum abbates ac Thymannus prepositus monasterii Floridiorti per prepositum gubernari soliti Premonstratensis Ordinis, Cameracensis, Trajectensis et Monasteriensis dyocesium, executores ad infra scripta a sancte Sede Apostolica specialiter dati et deputati, salutem in Domino sempiternam. Litteras sanctissimi in Christo patris et domini nostri Domini Pii, divina providencia pape secundi ejus vero bulla plumbea, in cordula canapis more romane curie impendente bullatas, sanas et integras omnibusque prorsus vicio

et suspicione carentes, nobis per predictum dominum papam directas et per illustrem magnificumque et prepotentem dominum Johannem comitem de Nassouw, de Vyanden et de Dyetze, dominum de Breda, etc. in ipsis litteris specialiter nominatum coram religiosis personis domina Margareta de Yersick priorissa et Elisabeth Naess subpriorissa necnon Lutgarde de Goerle, Mechtilde de Pollanem, Johanna de Novadomo, Johanne de Ghelcom, Elisabeth de Ryngelbergh, Wilhelma Spout, Margaretha de Wyffliet, Arnolda Borchgreve, Johanna Spierinck et Margaretha de Drongelen sororibus sive monialibus professis monasterii monialium vallis sancte Catharine extra muros opidi Bredensis predicti Ordinis, Leodiensis dyocesis in eisdem litteris nominatis, in choro ecclesie ejusdem monasterii pro subscriptis faciendis specialiter convocatis ; in notarii et testium subscriptorum presentia presentatas : Nos cum ea qua decuit reverentia recepisse noveritis hujusmodi sub tenore. Pius episcopus servus servorum Dei *(volgt de tekst der bulle : nr. 427)*... Datum Rome apud sanctum Petrum anno incarnationis Dominice millesimo quadringentesimo sexagesimo primo, octavo kalendas Decembris pontificatus nostri anno quarto. Post quarumquidem litterarum apostolicarum presentacionem et recepcionem nobis et per nos ut premittitur factas, quas eciam ibidem fecimus per notarium publicum infrascriptum alta et intelligibili voce prelegi et publicari, fuimus per predictum dominum Johannem comitem debita cum instantia requisiti quatenus ad excecutionem preinsertarum litterarum apostolicarum et contentorum in eisdem procedere, necnon circa predictarum religiosarum personarum modernarum, et que fuerint pro tempore priorissa et moniales dicti monasterii perpetuam clausuram statuere, decernere et ordinare, aliaque facere et mandare vellemus et dignaremur juxta traditam seu directam in eisdem litteris nobis formam. Nos igitur Johannes, Alexander abbates ac Thymannus prepositus executores antedicti, volentes mandatis apostolicis nobis presentatis et directis summa reverentia obedire illaque exequi ut tenemur, insequendo etiam literas reverendi Patris Domini Abbatis Premonstratensis, Laudunensis dyocesis, sigillo ejus oblongo de virida cera in duplici cauda pergameni impedente sigillatas coram nobis eciam ibidem in medium realiter exhibitas et productas, tenorem qui sequitur continentes Symon permissione divina premonstratensis abbas... *(volgt de tekst van nr. 429)*. Datum Premonstrati nostro sub sigillo anno Domini millesimo quadringentesimo sexagesimo secundo, mensis octobris die undecima... Tandem super contentis narratis et descriptis in litteris

apostolicis pretactis a testibus fide dignis sub eorum ob hoc prestitis juramentis per nos examinatis, informationem recipimus diligentem, per quam comperimus contenta, narrata et descripta in ipsis litteris apostolicis fuisse et esse vera. Idcirco auctoritate apostolica nobis commissa et qua fungimur in hac parte, statuimus, decrevimus et ordinavimus ac sub excommunicationis pena mandavimus, tenoreque presentium statuimus, decernimus et ordinamus ac sub eadem pena mandamus quod moderne predicte et que fuerint pro tempore priorissa et moniales supratacti monasterii vallis Sancte Katherine ut ab eis omnis evangandi tollatur occasio et Altissimo devotius ac ferventius famulari possint in ipso monasterio sub perpetua clausura exnunc in antea perpetuis futuris temporibus vivant ; quodque tribus dumtaxat diebus singularum septimanarum, preterquam in adventu ac quadragesima necnon aliis generaliter prohibitis ab ecclesia diebus carnibus vesci, et matutinale officium circa horam quartam post mediam noctem decantare debeant ; et insuper quod aliquas personas feminei sexus Ordinis sancti Augustini inclusas eligere que eas in hiisque Dei et regularis observantie sunt instruere possint ; ipseque persone ex monasteriis sive locis regularibus ac ordine hujusmodi in quibus professionem fecerint regularem, ad ipsum monasterium Bredense, absque superiorum suorum desuper petita seu obtenta licentia se cum omnibus et singulis suis bonis et rebus mobilibus et immobilibus transferre et inibi perpetuo demanere dicteque priorissa et moniales que nunc sunt et in posterum erunt dicti monasterii Bredensis usque ad certum numerum personas, redditus quoque et bona in dicto oppido et illius districtu reducere monasterio suo hujusmodi reduci facere, necnon confessorem idoneum secularem vel cujusvis Ordinis regularem de ejusdem superioris licentia ad ejusdem nutum removibilem qui nunc presentes dumtaxat ab omnibus et singulis earum excessibus atque peccatis etiam in casibus sancte Sedi apostolice reservatis cum plenaria remissione semel dumtaxat in vita et in non reservatis totiens quotiens opus fuerit absolvat, eligere possunt et valeant, dyocesani loci et cujuslibet alterius licentia desuper minime requisita, eisdem auctoritate et tenore concessimus et concedimus in Dei nomine per presentes ; invocantes ad hoc si opus fuerit auxilium brachii secularis quorumcumque principum et dominorum cujuscumque status, gradus, Ordinis aut preeminentie existant seu existere poterunt quomodolibet in futurum, nonobstantibus omnibus et singulis qua prefatus dominus noster Papa in preincertis suis litteris apostolicis voluit non obstare. Et nihilomninus quia nonnulle ex sororibus seu monialibus

prenominatis minus sufficienter super hiis deliberatis in clausura perpetua aliisque suprascriptis consentire recusarunt et recusant, ob hoc ipsis talibus sororibus seu monialibus non consentientibus gratiose indulsimus et indulgemus, eisque et earum singulis injunximus et injungimus per presentes sub pena excommunicationis pretacta, quatenus infra terminum sex septimanarum proxime instantium super premissis se plene deliberent et medio tempore si velint de aliquo alio monasterio ejusdem Ordinis ubi honeste vivere et Altissimo devote famulari valeant eis provideant seu providere procurent, alioquin in supratacto monasterio vallis sancte Katherine cum reliquis sororibus seu monialibus consentientibus sub perpetua clausura maneant et vivant famulasque suas si quas habeant de et a servitiis et expensis suis infra hinc et proxime instans festum nativitatis beate Johannis Baptiste licentient et licentiet earum quelibet ; nullasque hujusmodi famulas aut quascumque alias sine licentia priorisse pro tempore ejusdem monasterii de cetero recepturas. Que premissa omnia et in singula dictasque litteras apostolicas et hunc nostrum processum, omniaque et singula in eis contenta, vobis omnibus et singulis quibus presens noster processus dirigitur et presertim priorisse, subpriorisse, ceterisque soribus seu monialibus supradictis communiter et divisim intimamus insinuamus et notificamus ac ad vestrarum et cujuslibet vestrum noticiam deducimus et deduci volumus per presentes vobisque nihilominus et vestrum cuilibet in virtute sancte obediencie et sub infrascriptarum sententiarum penis districte precipientes mandamus, quatenus premissis omnibus et singulis prout vos et quemlibet vestrum concernunt seu concernere possunt pareatis et obediatis cum effectu, nec quidquam in contrarium attemptare quomodolibet presumatis, vosque sorores seu moniales ut premittitur non consentientes et vestrum quelibet omnia et singula bona vestra mobilia et immobilia que habetis et possidetis in ac ad manus et administrationem predicte Margarete priorisse apportetis, traditis realiter et deliberetis ; quodque Margareta priorissa dictis sororibus seu monialibus de singulis eis in ratione necessariis provideatis. Monemus insuper modo et forma premissis vos omnes et singulos supradictos et generaliter quoslibet alios cujuscumque dignitatis, gradus, Ordinis vel condicionis existunt ne prelibatis modernis et que fuerint pro tempore priorisse et monialibus dicti monasterii Bredensis in premissis et quominus ea omnia et singula prescripta debitum perducatis ad effectum, impedimentum aliquod prestetis seu prestent ; aut aliquis vestrum prestet per vos vel alium seu alios publice vel occulte

directe vel indirecte nec impedientibus ipsis super premissis in aliquo detis seu dent auxilium, consilium vel favorem ; alioquin tam in vos omnes et singulos supradictos quam vobis aut alteri vestrum in parte quomodolibet adherentes, necnon in contradictores quoslibet et rebelles, nisi infra sex dierum spacium a contradictione, rebellione et impedimento perturbationeque auxilio, consilio et favore hujusmodi omnino destiteritis seu destiterent, ac mandatis nostris hujusmodi imo minis apostolicis parueritis seu paruerunt realiter et cum effectu, ex nunc prout ex tunc et ex tunc prout exnunc dicta canonica monitione premissa singulariter in singulos culpabiles in premissis vel delinquentes excommunicationis ; in capitula vero et conventus ac monasterio hujusmodi in his delinquentes et delinquentia, suspensionis a divinis et in eorum ecclesias interdicti sententias ferimus in hiis scriptis et etiam promulgamus, vobis vero reverendo patri domino episcopo Leodiensi prefato cui ob reverentiam vestre pontificalis dignitatis in hac parte duximus deferendum, si contra premissa vel eorum aliquod per vos vel submissam personam feceritis, ex tunc prout ex nunc et exnunc prout extunc dicte sex dierum canonica monicione premissa ingressum ecclesie interdicimus. Si vero hujusmodi interdictum per alios sex dies prefatos sex dies immediate sequentes sustinueritis vos in hiis scriptis dicta canonica monitione previa suspendimus a divinis, Verum si prefatas interdicti et suspensionis sententias per alios sex dies dictis duodecim dies immediate sequentes animo quod absit sustinueritis indurato vos exnunc prout extunc et extunc prout exnunc eadem canonica monicione premissa in hiis scriptis excommunicationis sententia innodamus, alias contra vos et quemlibet vestrum ad penas pretactas et alias graviores prout de jure poterimus processuri, absolutionem vero omnium et singulorum qui prefatas nostras sententias aut earum aliquam incurrerint seu incurrent ; necnon interpretacionem et declarationem dubiorum si que in premissis aut eorum aliquo in futurum fortassis emerserint seu occurrerint quoquomodo nobis vel superiori nostro tantummodo reservamus. Preterea quia nos Thymannus prepositus tertius executorum supradictus pluribus aliis Ordinis nostri et dicti nostri monasterii Floridiorti in partibus Westphalie constituti negotiis impediri etiam propter nimiam ejusdem nostri monasterii a partibus Brabantie in quibus antedictum monasterium vallis sancte Katherine consistit, distantiam, viarumque discrimina ac alia dispendia quam plura ad has partes redire ulteriorique premissorum si opus fuerit executione cum memoratis dominis abbatibus collegis nostris fa-

ciendo interesse sue intendere non valemus, ob hoc omnimodas vices nostras ac potestatem ideo facultatem nobis, in hoc negocio predictarum litterarum apostolicarum pretextu competentes et attributas, eisdem nostris collegis commisimus ac in ipsos quantum in nobis est transfundimus et transferimus per presentes : In quorum omnium et singulorum fidem ac testimonium premissorum, nos executores supradicti presentes litteras exinde fieri et per notarium publicum infrascriptum subscribi et publicari mandavimus, sigillorumque nostrorum jussimus et fecimus appensione communiri. Datum et actum in choro ecclesie monasterii vallis sancte Katherine supradicti et infra monasterium hujusmodi sub anno a nativitate Domini millessimo quadringentesimo sexagesimo tertio, indictione undecima, die vero luna vicesima mensis junii, hora meridiei vel circiter, pontificatus sanctissimi in Christo patris et domini nostri Domini Pii divina providentia pape secundi, anno quinto, presentibus ibidem venerabilibus dominis et magistris, nenon spectabilibus et providis viris Rasone Voeghts decano ac Johanne de Leckerkercke curato ecclesie beate Marie Virginis supradicti opidi de Breda atque Henrico Bauw de Rodenborgh armigero et Goiswino de Roma supradicti comitis de Nassouw secretario testibus ad premissa vocatis specialiter et rogatis.

Et ego Johannes de Buersteden de Breda, clericus Leodiensis dyocesis, publicus sacra imperiali auctoritate et venerabilis curie Leodiensis notarius juratus, quia litterarum apostolicarum et etiam reverendi patris Domini Symonis Premonstratensis abbatis suprascriptarum presentatione et receptione earumque publicatione necnon prelibati illustris domini comitis de Nassauw, de Vyanden etc. facta instantia sive requisitione testiumque super contentis et narratis in litteris apostolicis pretactis excommunicatione et desuper ab ipsis sub eorum ob hoc prestitis juramentis ad partem recepte informationi ac prefatorum dominorum executorum statutis, decretis, ordinationibus, concessionibus, indultis et mandatis apostolica auctoritate factis brachiique secularis quatenus opus fuerit invocationi necnon injunctioni, monitioni sive inhibitioni et comminationi sententiarum sive censurarum et processus hujusmodi fulminationi potestatisque reservationi et translationi omnibusque aliis et singulis premissis dum sic ut prescribitur coram venerandis patribus dominis Johanne et Alexandro abbatibus ac Thymanno preposito executoribus prelibatis et per ipsos fierent et agerentur unacum prenominatis testibus presens interfui eaque sic fieri vidi et audivi ac in notam sumpsi : Idcirco presentes litteras seu presens publicum

instrumentum per alium, me interim aliis prepedito negotiis fideliter scriptas sive scriptum exinde confeci, publicavi ex in hanc publicam formam redegi signoque et nomine meis solitis et consuetis hic me propria manu subscribendo una cum appencione sigillorum prefatorum dominorum executorum signavi et roboravi rogatus et requisitus in fidem et testimonium omnium et singulorum premissorum.

Origineel : Karters, nr. 320, op 61-58 cM., nog voorzien van de zegels der abten van St. Michiels van Antwerpen en van Berne, op dubbele strook (het derde ontbreekt).

Op rugzijde : Bulle pro formatione clausure per D. Premonstratensem et Abbates S. Michaelis et Bernensis 1463 — ut pisces comedant, matutinas legant hora quarta matutina. Ad hoc possunt elegi moniales aliorum monasteriorum. Item datur potestas eligendi confessarium regularum vel secularum omnia ad instantiam comitis Johannis Nassouw. — Litt. P. — (A. A. — doorgehaald) (XVIIe e.). — 1463 Executie van de reformatie, clausura, vita communis (XVIIIe e.).

432.

1463, October 5. — *Voor schepenen van Ginneken, Jan Buyck en Lambrecht Romboutszoon van Eyssel, bekent Anthonis, zoon van wijlen Jan Schoendoncx, verkocht te hebben aan Hendrick, zoon van wijlen Gerit Denis, 1 1/2 sester rogge erfpacht, uit 3 sester rogge uit erfenis en onderpand, te Ginneken.*

...Inden yersten vyer buynder beemden luttel min of meer gelegen in Dosterbroeck neven Wouters kynder erve van Tolloysen op deen zyde ende Maryen erve vanden Berge op dander zyde ; item noch een buynder beemden geheyten thiende buynder neven Wouters kinder erve van Tolloysen op deen syde ende Goidschalc Berthelemeeus soens erve van Bavele op dander zyde ; item die drie deel in een stucs weyden geheyten dEensel, gelegen te Bavel neven Jan Huybrechts erve op deen zyde ende Huybrecht Swerten kinder erve op dander zyde ; item die driedeel in een stuck weyden geheyten die Wolputten, neven Peter Meermans erve op deen syde ende Huybrecht Swerten kynder op dander zyde ; item drie driedeel inden huyse ende hove ende inder heyden daer aen gelegen neven Bertelmeeus Alitensoens kynder erve op deen zyde ende Huybrecht Swerten kinder erve op dander zyde ; item achthien lopensaet lants gelyc als die gelegen zyn in die Acker te Bavel ende den voirs. erve oic toebehoerende ; item een half buynder acker bolcke dair toebehoerende ; item een half buynder heyden luttel min of meer

int Wytmans venne neven Bertelemeeus Alyten soens kynder erve op beyden zyden ; item noch Sebrecht Swerten gedeilte inde oude heyninge gelegen achter tHagens venne neven tsheren vroente op beyden zyden...

Int jair ons Heeren duysent vyerhondert drie ende tsestich, vyf dage in October.

Origineel : Karters, nr. 321, op 16-32 cM., met 2 zegels in groen was op dubbele strook.

Afschrift : Cart. A, fol. 77 vso ; cart. B, fol. 137 vso ; cart. C, fol 82.

Op rugzijde : Ita Goessen (XVe e.). — s. Katryn Wouwen, vj veertelen rogs. — Gielis Jan [Willemsen] (doorgehaald) Gielis met Joost Henrick Willemsen tsamen vj veertelen. (XVIe e.). — H. (XVIIe e.).

433.

1463, October 28. — *Notaris Johannis van Buersteden van Breda, klerk, akteert dat Jan Ploys een jaargetijde sticht in de kloosterkerk van St. Catharinadal.*

... anno videlicet a Nativitate ejusdem Domini millesimo quadringentesimo sexagesimo tercio, die vero veneris vicesima octava mensis Octobris, honestus et discretus vir quondam Johannes Ploys, (1) ... et inter ceteras hujusmodi sue testamentarie dispositionis clausulas seu particularia sua legata vulgari ydiomate suo theutonicali concepta et conscripta prelibatus testator clausulam unam de modo videlicet et forma anniversarii sui pro anime sue salute singulis annis per religiosas personas priorissam et conventuales sive sorores monasterii Vallis beate Katherine virginis prope et extra muros dicti opidi de Breda, Premonstratensis Ordinis in earum ecclesia perpetuis temporibus recolendi et observandi condidisset et ordinasset, provideque eisdem religiosis personis per certum legatum ipsis factum et in ipsa clausula expressum providisset hujusmodi sub tenore :

Item beset ende laet noch de voirs. testatuer den gheesteliken jouffrouwen des cloesters van sinte Katherinen dale bij Breda enen gouden gulden erflic voir syn anniversarium jaerlix ten eewigen tyden in huerre kerken te doen met vigielien met negen lessen en de gewoenliken commendacien daer na vervolgde, ende den

(1) De tekst dezer notarieele akte werd uitgegeven bij G. C. A. JUTEN, *Cartularium van het Begijnhof te Breda*, blz. 93-99, bij gelegenheid eener stichting in de kerk van het begijnhof.

selven gulden jairlix te heffen na inhalt des briefs dair aff synde op Yewyn Lathouwers huys voirscr. Eapropter presentis publici instrumenti serie cunctis ulterius innotescat quod anno a nativitate dicti domini nostri millesimo quadringentesimo sexagesimo quarto, indictione duodecima, juxta communem modum seu stilum scribendi in curia et dyocesi Leodiensi, die vero mercurii vicesima octava mensis Novembris... in mei notarii publici et testium infrascriptorum ad hoc vocatorum et rogatorum presencia personaliter constitutis et pariter congregatis domino et magistro Johanne de Leckerkerke, Florentio de Nyspen et Waltero Keyen, executoribus prenominatis eoque nomine executorio ex une parte, necnon honesto et discreto viro Egidio Decani opidano supradicti opidi de Breda tamquam receptore et factore in ea parte ut communiter constabat et constat prefatarum religiosarum personarum, nomine et ex parte earumdem ex altera presentibus, jamdicti executores cupientes ut asseruerunt testimentariam dispositionem Johannis Ploys testatoris de qua prefertur ad effectum et debitam executionem successive perducere singulisque legatariis et piis locis in ipso testamento comprehensis eorum legata persolvere seu rite assignare. Ad hoc eundem Egidium receptorem quo supra nomine presentem et audientem de testamento et seu ultima voluntate hujusmodi et signanter de clausula jam preinserta memoratas religiosas modo et forma quinas respiciente cum onere inibi tacto melioribus modo et forma quibus potuerunt certiorarunt, clausulamque hujusmodi a principio usque in finem publice et intelligibiliter eidem receptori quo profertur nomine prolegerunt et exposuerunt ac ad ipsius receptoris noticiam perduxerunt. Et consequenter jamdictas religiosas personas de earum legato seu floreno aureo in dicta clausula tacto ipsis annue persolvendo pro quo unum florenum ducis Arnoldi Ghelrie aurecum monete Brabancie a longo tempore citra et de presenti existentem juxta mentem dicti testatoris taxarunt et declararunt et ypotheca seu contrapignora ad et supra quam seu quod legatum hujusmodi singulis annis in termino videlicet nativitatis beati Johannis Baptiste perpetue exigere ac levare et percipere potuerunt certas et securas reddere volentes iidem executores habentes et in manibus eorum ibidem tenentes duas litteras patentes pergameneas scabinales theutonico ydiomate conceptas ,simul connexas ac super annuo et hereditario censu seu redditu duorum florenorum aureorum Arnoldi Ghelrie confectas, ypothecam seu contrapignum census hujusmodi ad et supra quandam domum et heriditatem cum suis pertinentiis pridem ad Evenboldum Aertssone inibi nominatum spec-

tantem, in confinio dicto Opten Haeghdyck, infra libertatem dicti opidi de Breda situatam, clare designantes, quarum quelibet duobus diversis sigillis de viridi cera in duabus caudis pergamineis impendentibus, illorum videlicet quorum inibi dicuntur vere et realiter, ut prima facie apparebat sigilata erat, illas ibidem in medium produxerunt ac ipsi receptori quo supra nomine advertenti, perlegerunt et publicaverunt, quarum siquidem litterarum tenore inferius de verbo ad verbum describuntur, consignantes et deponentes ipsi executores eas litteras scabinales apud me notarium subscriptum, illas ad opus ipsarum religiosarum personarum et eciam beghinarum curie beghinalis de Breda recipientem, ad finem ut confecto per me super premissis quilibet earumdem parcium instrumento publico dictis beghinis super earum interesse seu legato cum litteris originalibus seu scabinalibus, jam dictis quas penes ipsarum beghinarum ecclesiam pro consimili sive altero floreno Arnoldi aureo annui et perpetui census eis per ipsos executores jam eciam ad et supra eandem ypothecam in ipsis litteris tactam assignato, remanere voluerunt et declaraverunt, et ipsis de monasterio pretacto alterum ipsorum instrumentorum eas respiciens, videlicet presens cum copia earumdem litterarum illi inserta ipsas religiosas de dicto monasterio de dictis originalibus litteris opus habere, quod in eo casu magistre seu beghine supradicte curie illas ipsis de sepefato monasterio communicare tenebuntur, et premissis mediantibus iidem executores a legato ipsarum religiosarum supradicto liberari et exonerari volentes onus anniversarii prenarratum eisdem religiosis personis ad illud laudabiliter observandum et perficiendum et sepedicto Egidio earum receptori quo prius nomine ad premissa eis ulterius referendum et insinuandum commiserunt et hujus publici instrumenti serie commitunt quemadmodum idem receptor premissa quo supra nomine acceptans hec, ita dominabus suis predictis ad finem et effectum prenarratos ulterius fideliter publicare et insinuare debere bona fide addixit et promisit, executoribus prefatis quos eciam de legato jam assignato prescripto melioribus modo et forma quibus potuit pro dictis suis dominabus quitavit et liberavit per expressum ; de et super quibus premissis omnibus et singulis tam ipsi executores quam Egidius receptor sepefatus, quibus supra nominibus sibi a me notario publico infrascripto fieri petierunt hinc inde instrumentum unum publicum sive plura publica si opus fuerit instrumenta. Acta fuerunt hec in domo inhabitationis domini et magistri Johannis de Leckerkerke, unius executorum prefatorum, curati siquidem seu plebani ecclesie beate Marie de Breda supratacte, in oppositum e-

jusdem ecclesie ad partem borialem situata, sub anno, indictione, mense, die, hora et pontificatu proxime supratactis viris dominis Henrico de Novadomo, Anthonio de Mere et magistro Johanne de Etten presbyteris, in sepedicta ecclesia de Breda capellanis, testibus ad premissa vocatis pariter et rogatis. Tenores vero litterarum scabinalium de quibus supra fit mentio sequuntur et sunt tales : Wy... *(volgt de tekst der schepenbrieven van 3 December 1453* (nr. 398) *en van 22 October 1460 (n. 424).*

Et ego Johannes de Buersteden de Breda clericus Leodiensis dyocesis, publicus...

Int jaer xiiijC Lxiij des saterdaigh voir sint Thomas dach, xvij dage in december starff Jan Ploys testamentmeker voirg.

Origineel : Karters nr. 323 op 50-43 cM., voorzien van het notarismerk.
Op rugzijde : Jan Havickper enen arnoldus gelder gulden die hi ons beset heeft (XVIe e.). — voes syn jaergetyde met 9 lessen ten eewge daegen op 17 December. — super eadem hypotheca datus est beginis bredanis similiter unum florenum arnoldum quem nos emimus ; vide antiquos computus. — a. 1464. — Haeghdyck. — Jan Ploys 12 st. voor syn jaergetyt 17 decemb. dedit nobis a° 1463 Octob. fol. 23 vso. — N° 1 (XVIIe e.).

434.

1463, December 7. — *Margareta Wifflets, kloosterzuster, gaat over van St. Catharinadal naar het St. Magdalenaklooster derzelfde orde te Nijmegen, en geeft kwijting over 50 Philipsgulden van St. Catharinadal ontvangen.*

Ego Margeareta Wifflets nuper religiosa monasterii sanctimonialium Vallis Sancte Katherine extra oppidum Bredense in Brabantia, Ordinis Premonstratensis, Leodiensis diocesis, nunc vero ingressa monasterium sanctimonialium beate Marie Magdalene in oppido Noviomagense, ejusdem Ordinis, diocesis Coloniensis, fateor recepisse a religiosis priorissa conventuque dicti monasterii vallis Sancte Katherine sommam (*sic*) quinquaginta clincardorum seu denariorum aureorum vulgariter Philippus schulden nuncupatorum, quolibet floreno seu denario aureo ad xiiij. stuferos communiter in Brabantia cursum habentes estimato ; de quaquidem somma Lta florenorum predictorum easdem priorissam et conventum Vallis Sancte Katherine quito et exonero, ac inde quitas, exoneratas et absolutas in perpetuum esse debere decerno. In quibus rei testimonium sigillum con-

ventus dicti monasterii Beate Marie Magdalene Noviomagensis meis precibus presentibus est appensum. Datum anno Domini millesimo quadringentesimo sexagesimo tercio, mensis Decembris die septima.

Origineel : Karters, nr. 322, op 14-22 cM., voorheen voorzien van zegel op dubbele strook.
Op rugzijde : Quitantia Margareta Wifflets de somme La clincardorum (XVIe e.). — Quitantie van Sr. Margareta Wifflet exreligiosa Vallis S. Catharinae facta religiosa in alio monasterio. — R (XVIIe e.).

435.

1464, Januari 3. — *Voor schepenen van Terheyden, Cornelis Huygh Diercxsoenszoon en Cornelis Lauwreys Reynboutszoon, getuigt Gorijs Geritszoon verkocht te hebben aan Peter wijlen Hendrikszoon van Chaem, geheeten van Ryele 7 1/2 gouden geldersche Arnoldusgulden uit 4 bunder beemd gelegen in den Steenbergschen moer, «neven den wech die de Steenbergsche vaert plach te wesen op deen syde ende des voirs. Goris Gerytssoons ander erve op dander syde ».*

Int jaer ons Heren duysent vyerhondert vyer ende tsestich drye dage in Januario.

Origineel : Karters, nr. 324, op 10-26 cM., met 2 zegels in groen was op dubbele strook.
Afschrift : Cart. A, fol. 48 ; cart. B, fol. 101 vso ; cart. C, fol. 37 vso.
Op rugzijde : Ja. per Goessen (XVe e.. — Michiel Piggen erfgenamen iiij Rg. x st. tsjaers (XVIe e.). — A (XVIIe e.).

436.

1464, Juli 14. — *Notaris Wilhelmus Stephani van Breda, akteert dat in zijne tegenwoordigheid Margareta Yrsic, priorin en het convent van St. Catharinadal, en Dirwigis Dorff, weduwe van Symon Janszoon vander Goess van Zeeland met haar dochter Cornelia die gaat geprofest worden te St. Catharinadal, eene overeenkomst hebben gesloten.*

... quod anno a nativitate ejusdem Domini millesimo quadringentesimo sexagesimo quarto, indictione duodecima, mensis vero Julii hora quinta post completorium die decima quarta, pontificatus...
Item Cornelie Symon Janss. dochter vander Goess in Zeelant,

toecomende professe inden goedshuysse van sinte Katherinen dale by Breda der ordine van Premonstreyt brenct inne tot behoeff des goedshuys voirs. voir haer gheesteleke provende vierentwintich gemete ende tweehondert royen lants gelegen in Zeelant, dair scepen brieve af syn, die welke vrou Margriet priorisse tot behoeff desselven goedshuys, als sy kende witteleec ontfangen heeft in vorwaerden dat tselve goedshuys uyten xxiiij gemete ende tweehondert royen lants jaerlexs vytreyken sal erflec derthien ryns gulden, twintich stuyvers voir elken gulden gerekent, ende daer mede salmen alle weken tot eweghen daghe doen doene drie missen ende wass met alle andere lasten totten missen volcomen gedaen te worden gheven ende draghen. Item soe gheeft over Dorff Symon Janss. weduwe voirs. by alsoe dat sy aflivich worde voir Cornelien herder dochter, dat alsdan die selve Cornelie staen sall in haer kynts gedeelt in alle die guede die deselve Dorff afterlaten sal alsoe diepe ende evengelyc der selven Cornelien brueders ende zusteren welck kynts gedeelt Dorff voirs. maect ende beset Cornelien voirs. in rechten testament puerleec om Goeds willen ende in rechter aelmissen erfleec te blyven den goedshuys voirs, behoudeleec dat goedshuys vornoemd gehouden sal wesen eens jaers te doen vigilie ende misse ewelyc geduerende voir die ziele Dorve voirs. ; met condicien off Cornelie voirs. sterve voir haer moeder, soe en sall tgoedshuys voirs. niet hebben noch behouden vander kyndts gedeelt voirs. Item soe is voertmeer Cornelien voirs, willen ende begheeren dat haer niet en sall besterven noch eneghe deylinge hebben in eneghe gueden van hueren bruederen ende zusteren, dan tot dier tyt toe dat sy allegader van live ter doet sullen gecomen syn, ende gheen wittighe oer after en lieten, soe sall dan Cornelie voirs. dan inder tyt wesende syn ende tgoedshuys voirs. inden name der selver Cornelien hebben ende besitten die bruykinghe van allen den gueden die haer brueders ende zusteren after laten sullen ; ende dan na Cornelien doot wederom comen aen huere recht erfgenamen van vader ende moeder wegen.

Acta fuerunt hec in monasterio pretacto ante pallore, de consensu conventus, sub anno... in presentia honestarum personarum magistrorum Johannis Symonis et Cornelii Symonis fratrum, Margarete et Marie sororum Cornelie supradicte, Wilhelmi filii Johannis Poel, Egidii Decani et Nicholai Clayenss. de Beke ad premissa rogatorum vocatorumque.

Et quia ego Wilhelmus Stephani de Breda Leodiensis dyocesis presbyter...

Origineel : Karter, nr. 327, op 42-26 cM., voorzien van het notarismerk.
Op rugzijde : Instrument juffrou Cornelfs Symon Janss. dochter vander Goess. in Zeelant (XVIe e.). — 1464, 12 Julii. Mater donat cum filia professura 24 gemettas terrae in Zelandia cum onere trium missarum in hebdomada pro salario dando tredecimi Renensium. Item legat mater casu quo moriatur ante filiam monialem, manebit tkints. ghedeelte filiae cum onere vigiliarum semel in anno et missae pro anima matris pro perpetuo. Hec monialis mortua est ipso omnium SS. A° 1475. Sic obituarium : Commemoratio Corneliae de Goes natae sororis hujus ecclesiae et parentum ejusdem. Ergo videtur mater mortua ante filiam. Certam est nos non obligari ad anniversarium ex multis et certis rationibus. H. Assels. — 1464 (XVIIe e.).

437.

1464, December 18. — *Voor Adriaan Boot en Jan Lambrecht Snoeyenzoon, schepen van Terheyden, heeft Cornelie Willems Donckersdochter, met Jan Mathijszoon haar man en voogd, verkocht aan Claas Roelof Claassoenszoon eene beemd van 3 bunder in 't Zonzeel, tusschen Cornelis Huygh Dyrcxsoon en Jan Peter Hertszoon en dezes broeder Thielman, grenzende aan Thielman reeds genoemd en aan de Steenbergsche vaart.*

... te waren die drye buynder beemden voirs. met vier gouden Arnoldus gulden erfchys, met eenen sester rogs erfpachts, met vyftalven stuver erfchyns ende met heren chynse dair eflyc uutgaende, behoudelyc dyen dat dese voirs. drie buynder beemde een mede onderpant bliven zullen met noch acht buynderen beemden dair aen gelegen die Cornelise Willems Donckers sone ende der voirs. Cornelien synre suster ende den voirs, Jan Peters Herts sone ende Thielmanne sinen broeder toebehoeren alsoe ver ze alse dair met recht schuldich syn een mede onderpant af te sine... int jaer ons Heren duysent vyerhondert vyer ende tsestich, achtien dage in December.

Origineel : Karters, nr. 325, op 12-26 cM., met 2 zegels in groen was op dubbele strook.
Op rugzijde : Ja. per Goessen. — Claes Roelof Claess. (XVe e.). — Dit syn die beemden tZonzeel in Huyden (XVIe e.). — A XVIIe e.).
Afschrift : Cart. B, fol. 101.

438.

1465, Januari 23. — *Voor Lambrecht Lambrechtszoon en Dierik Jan*

Wouterzoon schepenen in het vaartgerecht te Roosendaal, dat Jan Diericxzoon ingewonnen heeft in naam der nonnen van Breda, naar inhoud van een schepenbrief overgegaan van Willem Snoeyaert op Hendrik Cnaep Janssone, eene goed geheeten Billen-heyninge, 1 bunder groot, voor 18 schellingen groote payment (zie nr. 195). *Dit wordt uitgegeven aan Cornelis Maeszoon en zijn nakomelingen en veronderpand op 2 bunder erf gelegen op den Langendyck « tuschen Heyn de Jongen erfgenamen erve aende oestsyde ende Lenaert Mercelys sone met sinen erve aende westzyde ».*

«ende dese voirscr. Billen heyninge is gelegen mitter suytzyden aen de vlette vaert ende aende voorzyde tsheren strate »

Gedaen int jaer ons Heeren alsmen screef duysent vierhondert vyfentsestich, drieentwintich dage in Januario, na scriven tshoofs van Ludick.

Origineel : Origineel, nr. 327/a, op 12-29 cM., met 2 zegels in groen was op dubbele strook.

Op rugzijde : 1465, 23 Januarii. — Achthien schellingen grooten, is ij Rg ij oort S. — Dit heeft Frans Antonios Joosten schoutet soon inde Hoeven. — N (doorgehaald). — H. — Nu. 8. Rentbrieve (XVIIe e.).

Afschrift : Cart. B, fol. 5 vso ; cart. C, fol. 218 vso.

439.

1465, Februari 15. — *Voor Bartholomeus Jans Brouwerszoon en Adriaan Willemszoon, schepenen te Oosterhout, erkennen de gebroeders Jan en Peter, Peters Bruynen kinderen, schuldig te zijn aan Gherit, zoon van hun broeder Peter twee Philippus gouden Burgondische schilden, of 28 stuivers, op 14 loopzaad beemd, de Coewey geheeten, gelegen « tuschen tProost en Robbrechts leen van Drongelen gheheyten Meysendyck streckende, gelegen neven Godevaert Jan Aertnesen soens erve ende Cornelis Peter Cocx erve ».*

Intjaer ons Heeren M.CCCC. ende viventsestich, vyfthien daghe in Februario.

Origineel : Karters, nr. 327/b, op 14-29 cM., met 2 zegels in groen was op dubbele strook.

Op rugzijde : Gheryt Bruyn xxviij stuvers (XVe e.).

Afschrift : Cart. A, fol. 54 vso ; cart. B, fol. 114 ; cart. C, fol. 51.

440.

1465, Maart 26. — *Notaris Wilhelmus Stephani van Breda, akteert*

dat Gerardus zoon van Petrus Bruynen van Oosterhout schenkt aan St. Catharinadal, in tegenwoordigheid van Egidius Decani, den zaakgelastigde van het klooster, een cijns van 28 stuivers te ontvangen naar inhoud van den schepenbrief van 15 Februari 1465 (nr. 439).

... anno a nativitate ejusdem millesimo sexagesimo quinto, indictione decima tercia, mensis martii die vicesimasexta, hora...

Acta fuerunt hec in foro opidi de Breda, sub anno... presentibus ibidem honestis viris Bartholomeo Johannis Brouwers, Cornelio Ulrici, Petro filio Petri Houwers de Oesterhout, testibus...

Et quia ego Wilhelmus Stephani de Breda, presbyter Leodiensis dyocesis...

Origineel : Karters, nr. 328, op 25-25 cM., met notaristeeken voorzien.
Op rugzijde : Instrument van xxviij stuyvers. Geryt Bruynen toesterhout (XVe e.). — Nu. 2. — Van de Coywye 28 st. (XVIIe e.).

441.

1465, April 20. — *Voor Peter van Buyten en Wytman van Meer, schepenen te Breda, heeft Marie, dochter van Jan Maynen en weduwe van Rombouts Boots, met haar man en voogd Hendrik Claes Smitszoon, samen met Wouter Usselen als voogd en Gielis van Vlymmeren als toeziender over de onbejaarde kinderen, de erfgoederen gedeeld :*

... In den yersten is die voirs. Marye gedeylt opte twee huysinge, hovinge ende erffenissen met huren toebehoirten dair die voirs, Rombout Boot uut gestorven is. ghelegen buyten die gasthuys poorte, neven Willems vanden Polle huys ende erve op deen zyde ende Willem Aert Melys soens erfgenamen huysinge ende erffenissen op dander zyde ; ende hier tegens syn die voirs. Adryaen, Anthonis ende Kathelien des voirs. Rombouts ende Maryen kynderen gedeylt erflyc te hebben ende te behouden opte voirs. twee huysinge, hovinge ende erffenissen met hueren toebehoirten een ende dertich ende eenen halven goeden stuiver sjaers erfchyns munten tshertogen van Bourgognen ende van Brabant,...

Int jair ons Heren duysent vyerhondert viventsestich, twintich dage in Aprelle.

Origineel : Karters, nr. 329, op 12-28 cM., met 2 zegels in groen was op dubbele strook.

Op rugzijde: Meerten Peter Hermans wedue xxiij st. iij oort. Gasthuys eynt. N°. N° (XVIe e.). — Nu. 27 (doorgehaald). — n. 28 (XVIIe e.).

442.

1465, Juni 15. — *Voor Walraven Drake en Jan Coelgheenensoen, schepenen te Antwerpen, erkennen Adriaan van Dalem « ende joncfrou Anthonie natuerlike dochter wilen her Heynricx van Berghen ridders, syn wettich wyf, gheseten te Brechte », schuldig te zijn aan St. Catharinadal 4 sester en 3 veertel rogge rente, verpand op huis met grond en bijbehoorte, omtrent zeven vierendeel bunder groot, gelegen te Brecht aen tLaer ; op 13 veertel rogge op Jan Proys zijn huis en goed, omtrent 2 bunder groot, gelegen te Brecht aan Broechoven heyde*

Ghegeven int jaer ons Heeren alsmen screef M. CCCC. ende vive ende tsestich, vyfthien daghe in Junio.

Afschrift : Cart. B, fol. 171 : *Met opschrift :* Item Roelof van Neywen huys beset onsen cloester voer hem ende voer synre ouderen jaer ghetide xj. mergen lants gelegen in Dalem ; daer en instrument af is. Die hebben wi vercoft om xix. veertelen erf rogs. na inhout dees scepen briefs. — *Met naschrift :* Dit vorescrevenen heeft Jan vanden Wyngaert gelost omdat op syn leen stont. — Deze akte werd in het Cartularium met eene dwarsstreep uitgeschrapt.

443.

1465, Juni 30. — *Notaris Johannes Amelrici van 's Hertogenbosch akteert dat Goeswyn Heym, rentmeester van Philips van Bourgondië te 's-Bosch, laat bij testament aan zijn dochter Theodorica, religieus te St. Catharinadal, een lijftocht van 5 gulden en sticht in het klooster een jaargetijde.*

... quod anno a nativitate ejusdem Domini millesimo quadringentesimo sexagesimo quinto, indictione tercia decima, mensis junii die penultima... generosus vir Goeswinus Heym, illustrissimi principis et domini nostri domini Philippi Dei gratia Burgondie, Brabantie, etc. ducis, in opido et villicatu de Buscoducis, Leodiensis diocesis reddituarius, sanus mente et corpore... testamentum suum... condidit et ordinavit... Domicella Elisabeth, sua legitima conthorali ac filia legitima quondam Ghiselberti die Cock armigeri dum vixit dicte diocesis in ordinacione et editione hujusmodi expresse consentiente : In primis igitur animam suam omni corporis dignita-

te prestandam, domino Deo sanctissimeque Dei genitrici et virgini Marie, clementissime peccatorum advocate, totique celesti curie, in sinu Abrahe deferendam, humiliter commendavit, volens et mandans, omnia et singula sua debita legitima, de primis et principioribus suis bonis, persolvi et injuste ablata, de quibus constare poterit restitui et pro illis de quibus constare non potuit legavit fabrice ecclesie Leod. unum scudatum ducis Joh. Burg. semel eidem fabrice persolvendum. Item dictus testator elegit suam sepulturam in conventu fratrum predicatorum in Buscoducis, et pro anniversario, per priorem et fratres conventus antedicti, annuatim et perpetue in eorum ecclesia conventuali, pro testatoris sueque conthoralis predictorum, parentumque et benefactorum suorum animarum salute celebrando, legavit, etc. Consequenter idem testator, inter diversa alia particularia diversis personis et piis locis in suo integro testamento coram me notario subscripto edito et ordinato, facta, legata et relicta, legavit fraternitati beate Marie virginis in dicta ecclesia sancti Johannis duo scudata antiqua, semel post suum obitum, dicte fraternitati persolvenda et in convivio seu conviviis per eandem fraternitatem observari consueto sive consuetis exponenda. Insuper idem testator de consensu ut supra, legavit et jure testamenti legavit reliquit domicelle Theoderice sue et dicte sue conthoralis, filie legitime, moniali professe monasterii beate Catherine prope Breda, Premonstratensis Ordinis, ultra annuam et vitalem pensionem, viginti florenorum Renensium, quam eidem domicelle Theoderice quamdiu vixerit solvendam habuit et habet, adhuc annuam et vitalem pensionem quinque florenorum Renensium solvendam aut emendam per eandem domicellam Elisabeth ,ad vitam ejusdem domicelle Theoderice, necnon consimilem annuam et vitalem pensionem aliorum quinque florenorum Renensium, solvendam aut emendam per liberos testatoris et domicelle Elizabeth predictorum, post obitum dicte domicelle Elizabeth ad vitam ejusdem domicelle Theoderice, de et ex omnibus eorum bonis eorumdem liberorum ; taliter videlicet, quod dicta domicelle Theoderica sua filia ac ipsius monasterium pretactum ejusque conventuales omnes et singuli perpetuo, cum et mediantibus triginta florenis Rhenensium vitalis pensionis hujusmodi, stabit et stabunt contenti, nil amplius de aliquibus bonis dicti Goeswini testatoris ac domicelle Elisabeth sue uxoris quoquo nomine percepturi neque consecuturi. Item legavit item Goeswinus prelibato monasterio monialium beate Catherine extra muros, pro suo necnon dicte domicelle Elisabeth sue conjugis,

parentumque et benefactorum suorum anniversario per priorissam et conventuales ejusdem monasterii post obitum predicte domicelle Theoderice sue filie, annuatim die obitus dicti testatoris et perpetue in dicto monasterio cum vigiliis novem lectionum et missa animarum consueta, celebrando et continuando, annuum et hereditarium redditum duodecim quartarum vini Renensis mensure opidi Buscoducensis seu verum valorem ejusdem vini, secundum cursum annorum solvendum dicto monasterio post obitum sepedicte domicelle Theoderice, conventualis monasterii antedicti, de et ex omnibus et singulis bonis censualibus, que possessor ex liberis dicti testatoris decime, quam testator in parrochia de Vechel possidet, post mortem tam testatoris quam domicelle Elizabeth predictorum, consequetur et obtinebit, annuatim et hereditarie, per quindecim dies, diem anniversarii ejusdem testatoris immediate precedentes, sub pena dupli, dum tamen possessor decime hujusmodi antefatus per procuratorem pretacti monasterii seu alium legitimum ejus nomine annuatim desuper fuerit requisitus, de et ex censualibus pretactis solvendarum ac inter priorissam et conventuales prelibati monasterii vigiliis et misse hujusmodi sine fraude interessentes dicta die anniversarii habendarum et consumendarum seu consumendi et habendi ; super quo idem testator conscientiam priorisse et conventualium dicti monasterii in Domino seriose oneravit; addito quod possessor dicte decime poterit si et dum voluerit prelibatum redditum duodecim quartorum vini Renensis hujusmodi redimere et acquitare prout communi cursu redditus hujusmodi erit faciendum ; sic tamen quod pecunia ex acquitatione et redemptione hujusmodi proveniens et proventura, iterum sine longa mora, de consilio et assensu priorisse et conventus predictorum convertatur et converti debeat in hereditates sue hereditaria bona in locum predicti vini ad utilitatem priorisse et conventus pretactorum quo ad vinum hujusmodi, annuatim et hereditarie tempore anniversarii prelibati habendum, distribuendum et consumendum ut profertur ; salvis semper reditu anni acquitationis atque arrestadiis tunc forsan restandis et priorisse et conventui sepedictis, ante omnia exsolvendis ; de et super quibus omnibus et singulis supradictis. prelibatus testator sibi a me notario publico subscripto unum vel plura publicum seu eciam publica fieri et confici petiit instrumentum seu instrumenta. Acta fuerunt hec in camera dormicionis domus seu mansionis inhabitationis ejusdem testatoris site apud capellam sancti Georgii in pretacto opido Busciducensis, sub anno... presentibus ibidem honorabili

(sic) et discretis viris ,domino Johanne dicto die Cock, rectore capelle sancti Cornelii site in aggere Vuchtensi in dicto opido, necnon Symerico dicto Erom piscatore ac Johanne dicto Note, filio quondam Theoderici dicti Note opidanis et incolis ejusdem opidi testibus fide dignis ad...

Et ego Johannes Amelirci *(sic)* de Buscoducis, clericus Leodiensis diocesis...

Obiit dictus testator Gosewinus ultima Augusti anno LXXmo.

Origineel : Karters, nr. 332, op 41-36 cM., voorzien van het notarismerk.
Op rugzijde : 1465. Onus anniversarii cum 9 lectionibus et missa ultima Aug. qua obiit Theodoricus Heym 1470, pro sua, conjugis, parentum et benefactorum suorum animabus legavit reditum duodecim quartarum vini Rhenensis mensure Buscoducensis seu verum valorem ejusdem vini. Dubito an ex illa capsa, que van d'afgeleyde rente, acceperunt et prius invenerunt. F. H. Assels. — T (XVIIe e.).

444.

1466, Januari 7. — *Notaris Wilhelmus Stephani van Breda, priester, akteert dat Gerardus Cockaert en zijn vrouw Gouborch bij de intrede van hun dochter Mechtildis als leekezuster te St .Catharinadal, beloofden 50 Philippusschilden aan het klooster te geven binnen het verloop van één jaar.*

Anno a nativitate ejusdem millesimo quadringentesimo sexagesimo sexto, indictione decima quarta ,mensis vero Januarii die septimo,...

Acta fuerunt hec in monasterio pretacto, sub anno..., presentibus ibidem honestis viris Petro de Gageldonck et Johanne vanden Eynde, testibus Leodiensis dyocesis ad hoc vocatis specialiter et rogatis.

Et quia ego Wilhelmus Stephani de Breda presbyter Leodiensis dyocesis...

Origineel : Karters, nr. 334/a, op 23-28 cM., voorzien van het notarismerk.
Op rugzijde : Gheryt Cockaert (XVe e.). — Acceptatur soror. — Acceptatio et dos S. Machtildis Cockaert A° 1466 pro 100 scutis quorum singula valent 14 stuferos. — V (XVIIe e.).

445.

1466, Februari 8. — *Voor Lenaart Merceliszoon en Jan Stevenszoon, schepenen in Roosendaal, verpacht Jan Goertszoon in erfcijns*

aan Tonijs Goertszoon, zijn broeder, de helft van 6 gemet etsel, genoemd « de scaepsettinge », gelegen zuid aan Jan van Overhofs, noord aan de erfgenamen Merken Claiszoon en Adriaan Ellewouts, voor 3 gulden van 10 stuivers, veronderpand op de andere helft van dit goed.

Gedaen int jaer ons Heren M. CCCC. sesentsestich ,acht dage in Sille .

Origineel : Karters, nr. 334/b, op 9-21 cM., met 2 zegels in groen was op dubbele strook.
Op rugzijde : Te Rosendale iij gulden. — Jan Gort... (XVe e.). — vj gemeten etsel geheten de schaepettingen. — 1466, 8 Juli, maer is aen het klooster komen 1493, 29 April. — D (XVIIe e.).
Afschrift : Cart. C, fol. 226 vso.

446.

1466, Juli 22. — *Voor Jan Stevenszoon en Jan Diericxzoon, schepenen te Roosendaal ,bekent Michiel Hendrik Dorvenzoon aan Cornelis Wissenzoon en nakomelingen schuldig te zijn 15 Philippusstuivers, veronderpand op 2 1/2 gemet, geheeten « de Bremheyninge », gelegen te Calsdonck, grenzend zuid aan Gielis Goertszoons erfgenamen, noord aan Jan van Overhof.*

Gedaen int jaer ons Heren M. CCCC. sesensestich, xxij dage in Julio.

Afschrift : Cart. B, fol. 18 (draagt aldaar de bemerking : Dit is afgelost, en werd met dwarsstreep doorgehaald).

447.

1466, September 8. — *Voor Peter van Buyten en Geryt Cristus, schepenen van Breda, erkennen Boyden van Tolloysen voor ééne helft in Konegont wijlen Willems dochter van Tolloysen met Hendrik Vanden Water haar man en voogd, voor de andere helft, verkocht te hebben aan St. Catharinadal eene weide met land, gelegen achter de nonnen, tusschen den gebuurs-akkerweg en de Marke, met een eind palende aan Coman Lemmens en met het ander aan het godshuis, met een erfcijns van één oud schild en 10 1/2 oude groote, en 30 groote erfcijns payments, 1 viertel rogge erfpacht, 1*

viertel rogge lijftocht, 1 halster rogge erfpacht en 10 Arnoldusgulden lijftocht.

Int jaer ons Heren duysent vyerhondert sessensestich ,acht dage in September.

Origineel : Karters, nr. 336, op 12-27 cM., met 2 zegels in groen was op dubbele strook.
Op rugzijde : Dits vander velde liggende aende muere (XVe e.). — gekocht van Tolloessen, is ingegraven. — 1466 8 Septemb. — Nu. 10 (XVIIe e.). — B (XVIIe e.).
Afschrift : Cart. B, fol. 53 vso.

448.

1466, September 27. — *Bij notarisakte van Wilhelmus Stephani, wordt bevestigd dat Antonius Cornelis Diericxzoon wonend te Ginneken, op de plaats genaamd « Intheerbroeck » aan St Catharinadal geschonken heeft 1 veertel rogge, uit een erfcijns van 30 loop rogge, naar schepenbrief van Ginneken, op een huis en beemd, 1 bunder groot, gelegen « In Hespels Caem » bevestigd.*

Anno a nativitate ejusdem millesimo quadringentesimo sexasimo sexto, indictione decima quarta ,mensis vero Septembris die vicesima septima...
Acta fuerunt hec infra septa dicti monasterii, sub anno..., presentibus ibidem honestis viris Johanne vanden Eynde et Johanne filio Petri de Teteringhen, testibus...

Afschrift : In notarisakte van 15 Juli 1467.

449.

1466, December 10. — *De deken en het kapittel van Breda getuigen ontvangen te hebben van St. Catharinadal 17 gulden als kwijting van één veertel rogge.*

Wy deken ende capittel de kerken van Breda kennen ende lyen dat wij ontfangen hebben van wegen der eerweirdiger priorynnen ende convente des godshuys van sente Kaetlinen dale by Breda, zeventhien guldens van thien stuvers tstuc voir de afquytinge van eender veertelen rogs erffelic die wylen Aert van Tolloysen in tes-

tamente voir syn jairgetyde ons hadde gemaect ende bewyst op een stuck goets hem te dyer tyt toebehoirende achter aen den muer van den voirs. godshuyse gelegen dwelke de voirs. priorynne ende convent onlangs geleden tegen derfgenamen des voirs. wylen Aerts hebben gecocht ende vercregen waerby van der veertelen rogs erffelic ende van den zeventhien guldenen voircr. wy quytschilden de voirg. priorynne ende convent tvoirs. stuck goets ende alle anderen dies quytancie behoeven. In orconden ons segels hier aen gehangen opten 10den dach van December int jair ons heeren dusent vierhondert sessentsestich.

Origineel : Karters, nr, 263, op 10-30 cM., met nog een brok van het zegel in bruin was op dubbele strook.

Op rugzijde : Dit is van de velde liggende aen de mueren (XVe e.). — van 1 vertel rogs gelost aent capitel a° 1466. — 1466 10 dec. door Rent. G. van Bugeldonck Nu. 5 (XVIIe e.). — C (XVIIIe e.).

Afschrift : Cart. B, fol. 53 vso.

450.

1467, Maart 3. — *Voor Gerijt Godevaertszoon en Dyrck Huygh Dyrcxsoenszoon, schepenen te Terheyden, verkoopt Claas Roelofszoon aan Peter van Jageldonck ten behoeve van St. Catharinadal 4 Arnoldusgulden, aan 10 st. per gulden, erfcijns op eene beemd van 7 bunder en 3/4 gelegen tZonzeel, tusschen Cornelis Huyge Dyercxzoon en Jan Peters Hertszoon, palend aan de Steenbergsche vaart en Tielman Peter Hertszoon, veronderpand met 1 sester rogge erfpacht, met 4 gouden Arnoldusgulden en met 4 1/2 stuiver erfcijns.*

Int jaer ons Heren duysent vyerhondert seven ende tsestich, drye daghe in Meerte.

Origineel : Karters, nr. 336, op 12-27 cM., met 2 zegels in groen was op dubbele strook.

Op rugzijde : Ja. p. Goessen (XVe e.). — Vanden iiij gulden Ter Heyden. Desen pant hebben wy selve gecoft ende houden die iiij gulden aen ons selven (XVIe e.).

451.

1467, Juli 15. — *Notaris Johannes Gruyter, priester, van Leuven, akteert de uitvoering der schenking van 27 September 1466* (nr. 448), *in tegenwoordigheid van Petrus van Gageldonck, rentmeester van St. Catharinadal.*

...Quod anno a Nativitate ejusdem Domini millesimo quadringentesimo sexagesimo septimo, indictione quintadecima, die vero mercurii quintadecima mensis Julii...

In presentia domini quondam Wilhelmi Stephani presbyteri, notarii publici et nonnullorum testium fidedignorum, confecto eotunc per dictum Dominum Wilhelmum notarium super dicta donatione hujusmodi prothocolo uno manu sua propria conscripto, qui eciam dominus Wilhelmus notarius antequam premissa in formam publicam redegisset, disponente Altissimo, viam universe carnis ingressus est, registris suis in scriniis sive archivis et sub custodia venerabilium dominorum decani et capituli ecclesie nostre Domine dicti opidi dimissis et repositis, cumque ipsius exponentis ut subjunxit interest premissis attentis desuper habere publica scripta sive documenta, requisivit adhoc instanter me notarium publicum infrascriptum tamquam scribam dictorum dominorum decani et capituli ac commissarium in ea parte ad visitandum suo tempore dum opus est et requiritur scripturas, registra et protocolla prenarratas specialiter deputatus, quatenus inter illas et illa prothocollum super dicta donatione confectum sive notatum querere ac transsumere et copiare, desuperque instrumentum publicum sibi exponenti tradere vellem. Unde...

Acta fuerunt hec in domo inhabitacionis prefati exponentis sita platea vulgariter nuncupata die gasthuysstrate pretacti opidi, sub anno..., presentibus ibidem discretis viris Henrico dicto de Keessel alias Wagenmaker et Theodrico Nout Nuyenss. laicis prememorati opidi de Breda, testibus...

Et ego Johannes Gruyter, de Lovanio, presbyter, Leodiensis dyocesis...

Origineel : Karters, nr. 335, op 32-30 cM., voorzien van het notaristeeken.

Op rugzijde : Instrument van eenen vierdelen rogs erflic, dat Anthonis Cornelis Diericxsoen gaff den cloester van sinte Katelynen dale etc. (XVe e.). — j vertel erff. — Nu. 20. — Sine onere ons gegeven by Anthonis Cornelis Dirix sone a° 1466 27 7bris, priorinne synde Mevrauwe Margereta Hierzick. — Nondum novi (XVIIe e.).

452.

1467, November 25. — *Voor Peter van Buyten en Wijtman van Meer, schepenen in Breda, heeft Wijtman Peterszoon, die Smit, erkend schuldig te zijn aan Jan Janszoon van Overbroek 15 gouden stuivers erfcijns, uit huis en erf gekocht van Jan Janszoon gelegen*

buiten het gasthuis, tusschen wijlen Jonas Jonas Noydenszoon, en Lijsbet, weduwe van Willem Aart Meliszoon, veronderpand met 7 schellingen groote erfcijns.

Int jaer ons Heren duysent vyerhondert seven ende tsestich, vive ende twintich dage in November.

Origineel: Karters, nr. 337, op 9-32 cM., met 2 zegels in groen was op dubbele strook.
Op rugzijde: Sr. Margriet Adriaens. — Kathelyn Mieris. 15 st. Jan Janss. van Overbrock. — Jan Mertens van Leyden ter Heyden woenende xv st (XVIe e.). — N° 27 (XVIIIe e.).

453.

1468, Februari 23. — *Voor Peter van Buyten en Wijtman van Meer, schepenen te Breda, verkoopt Claas Godertszoon van den Wyeden aan Jan Vanden Haenberghe 10 gouden stuivers erfcijns, op een erf geheeten « Slabbaerts hof » gelegen op het Gasthuiseinde « tegen dat zulle over neven desselven Claeus huys ende erve dair hy nu tertyt in woent op deen zyde ende Heinrics Michiels huys ende erve op dander zyde, streckende vander straten voir achterwaert tot aen Willem Pauwels erve », veronderpand op 2 groote erfcijns.*

Int jaer ons Heeren duysent vyerhondert acht ende tsestich, drye ende twintich dage in Februario.

Origineel: Karters, nr. 340, op 11-24 cM., met 2 zegels in groen was op dubbele strook.
Op rugzijde: Ja. p. Goessen (XVe e.). — Cornelis Jacopss. van Teteren S. Jan Haenberch. — x stuvers die... — Peter Aertsen Smit xst. (XVIe e.)) — N. 29 (XVIIIe e.).

454.

1468, Februari 27. — *Voor Willem van Tichelt en Willem van Doerne, schepenen te Antwerpen, worden de goederen van Roelof de Roevere en zijn vrouw Enghel vander Hoeven tusschen de erfgenamen verdeeld.*

Wy Willem van Tichelt ende Willem van Doorne, diemen hiet van Sompeken, scepenen van Antwerpen, maken cond dat voir ons quamen Henric ende Dieric, wittige sonen willen Jan Diercx Janne

Diercx huer zuster, met Janne den Decke haren wittigen man ende mombere, voer hen selve, de voers. Henric ende Dieric Diercx Peter van Came die men heet van Rele ende Jan vander Brake als naeste vriende ende mage ende geleverde momboren metten rechte van Marien, wittige dochter wilen Paridaen Diericx huers broeders, die zy hier inne vervingen ende geloefden te vervane, Margariete Stoevers des voersc. Heinricx Diericx ende Jannen Diericx halve zuster, met Cornelis van Stalle haren wittigen man ende momber voer huer selven, ende Henric Stevens diemen heet de Witte, Mathys Ghysels ende de voers. Henric Diericx ende Cornelis van Talle als naeste vriende ende mage ende geleverde momboren metten rechte van Amplonien, wittige dochter wilen Jan Stevens Diricx hiet de Witte, daer moeder af was Aggneese Sroevers die zy hier inne vervingen ende geloefden te vervane, bekenden ende verlyden onderlinge dat zy wel ende minlic van malcander verlyt, vereffent, gescheyden ende gedeilt syn van alle den goeden ruerende ende onruerende, welkerhande die wesen moegen, die hen bleven ende verstorven syn van Enghelen vander Hoeven weduwe wilen Roelofs de Roevere, inder manieren hier na verclaert. Te wetene, inden yersten als van de ruerenden haefliken goeden syn sy onderlinge wel te vreden mids dat elc van hen syn gedeel daeraf weet ende te hemwaert heeft; ende als van den onruerenden goeden soe selen de voers. Henric, Dieric, Janne ende Marie Diericx tsamen evengelyc hebben ende behouden, een hoeve met alle hueren toebehoerten gelyc Jacop Aert Vetten die nu in laetscapen besit, gelegen bynnen de prochien van Breda ter Theederingen ; item noch een stuc beemds houdende omtrent drie vierendeel buynders gelegen aldaer in den Spuerdonc ; item noch een huys met synre toebehoerten gestaen bynen Breda inder Veterstrate neffens de heeren van Sinte Jans erve ; item de voerscr. Margriete Sroevers en sal gheen gedeel behouden van den onroerenden goeden voerscr. overmits dat de voerscr. viere persone huer gedeele daer af uutgecocht ende wel betaelt hebben ende dat zy derselver Margrieten gedeel daer af in hueren voerscr. cavelen van den goeden voerscr. mede overhebben, ende de voers. Amplonie Stevens sal hebben ende behouden tderdendeel van omtrent twee buynderen ende eenen gemete beemds gelegen bynen de prochien van de Haghe in Halle ; item noch tderdendeel van omtrent eenen halven buynder beemds geheeten tPeertbloc ooc aldaer by gelegen ; item noch tderdendeel van eenen halster rogs erflic dat men heffende is op Jans van Ba-

vele goede ooc aldaer inden Haghe gelegen ; item noch tderdendeel van ses talven brabantschen guldens erflic diemen heffende is op Cornelis Vos goede aldaer gelegen na inhout der brieve die daer af syn van welken beemden ende renten voergescr. derselver Amplonien noch een derdendeel van te voren toebehoerde. Ende sal daer toe deselve Amplonie noch hebben ende jaerlix tsinte Mertensmisse heffende bliven opte hoeve ter Threderingen voerges. vive scellingen ende vive pennincx grote brabants erfliker renten diemen huer altyt op andere goede seker pande sal moegen coopen oft bewijsen. Oec sal elc van hen altyt gelden betalen ende dragen alle den commer chys ende last van huerer cavelen ende goeden voergescr. sonder des anders cost last of scade, als wy verstonden, ende mids desen soe verthegen de voersgescr. persone vore hen ende inden name als boven deen opten anderen van alle den goeden voerges. ende schouden malcanderen daer af claerlic quite tallen dagen belovende in goeden trouwen dat zy hier in boven deen den anderen daer af nemmermeer meer aenspreken heysschen noch moeyen en selen in gheesteliken oft in weerliken rechte by hen selven oft by yemande anders van hueren wegen in theenre manieren ; behoudelic dat zy noch tsamen ongedeilt behoudende bliven de beemde tSonsseele ende inden Steenberschen moer gelegen na inhout der brieve die daer af syn sonder argelist ende behoudelic den heeren sinen rechte in kennissen van desen letteren besegelt met onsen zegelen. Gegeven int jaer ons Heeren alsmen screef MCCCC, ende seventsestich, seventwintich dage in februario.

Origineel : Karters, nr. 342, op21-31 cM., met 2 zegels in groen was op dubbele strook.

Op rugzijde : den deylbrief 1467 27 fbr. tusschen Marie Paridaens en haere medeerfgenamen (XVIIe e.).

455.

1469, Februari 6. — *Lenaart Marcelynszoon en Athonijs Joeszoon, schepenen van Roosendaal, getuigen dat Adriaan Berbier Willemszoon vercijnst heeft aan Huib Goertszoon uut den Dale twee gemet en 25 roeden, in den Calsdonck gelegen, zuid palend aan Goert uut den Dale, noort aan den voorz. Huib, « vry met iz moken rox sjaers dewelcke Huybrecht voers. aengenomen heeft erflic te betalen ende den rechten heren chijs », voor 4 gulden van 10 stuivers elk, veronderpand op zijn stede met 1 bunder land gelegen te Klein Calsdonck, zuid aan de voorz. erf, noord aan een zoekweg, en met 1 sester en iijz meuken rogge.*

Int jaer ons Heeren MCCCC negen ende tsestich, ses dage in Sille.

Afschrift : Cart. B, fol. 14 vso (met randschrift : Deze twee karolus gulden syn afgequiet a° negen en dertich by my vrouwe Luytgaert van Zallant). Deze akte werd in het cartularium met een dwarsstreep vernietigd.

456.

1469, April 4. — *Voor Gerijt Godevaertszoon en Jacob Willem sBrouwerszoon, schepenen te Terheijden, verkoopt Cornelis Willem Donckerszoon aan Jan en Michiel Jan Thomaes Janszoon, een gouden overlandsche rijngulden, uit huis met bijbehoorten te Terheijden bij de kerk, tusschen Peter Jan Herman Peterszoon en Willem Wijts, palende aan de heerenstraat, veronderpand met drie oude groote erfcijns.*

Int jair ons Heeren duysent vyerhondert negen en tsestich, vier daghe in Aprelle.

Origineel : Karters, nr. 344, op 11-28 cM., met 2 zegels in bruin was op dubbele strook.
Op rugzijde : Ja. p. Goessen (XVe e.). — Terheyden. — j. gouden r. gulden, gekomen van s. Geertruyt Stevens (XVIe e.). — D (XVIIIe e.).
Afschrift : Cart. A, fol. 48 vso ; cart. B, fol. 104 vso ; cart. C, fol. 104 vso.

457.

1469, April 17. — *Voos Claes Willemszoon en Lenaart Merceliszoon, schepenen te Roosendaal, erkent Thomas Goertszoon aan Adriaan Goertszoon's weeskinderen schuldig te zijn 10 stuivers payement veronderpand op twee gemet land, gelegen te Calsdonk aan den Hoogen Heuvel, palende zuid aan de straat van den Hoogen Heuvel, noord aan Hein Scuyten, « ende die vry met ses cop rogs den heylighen gheest erflic ende rechten heeren cys », en op 2 gemet, aldaar gelegen, tusschen Merten Goertszoon noord, en Pieter Obelszoon zuid.*

Ghedaen in jaer ons Heeren MCCCC. Lxix, xvij daghe in Aprelle.

Afschrift : Cart. B, fol. 16 (met in randschrift : Gelost en de akte werd met kruisstreep doorgehaald).

458.

1469, April 20. — *Voor Aart Meeuszoon en Cornelis Biermans, schepenen in het land van Hoogstraten, maakt Dierik Jans Diricxzoon van Meer over aan Marie Paridoens, dochter van zijn broeder een vierendeel in 6 gulden en 6 stuivers cijns, te heffen te Halle.*

Int jaer ons Heren dusent vierhondert tsestich ende neghene, in Aprille twintich dage.

Origineel : Karters, nr. 308, op 9-19 cM., met 2 zegels in groen was op dubbele strook.
Op rugzijde : S. Marie Paridaens. xxvij st. 19 Brab. (XVe e.). — vij st. 19 br. — H (XVIIe e.).
Afschrift : Cart. A, fol 59 ; cart. B, fol. 120 ; cart. C, fol. 59.

459.

1469, Mei 16. — *Voor Gerijt Godevaertszoon Dierk Huig Dyrcxsoenszoon, schepenen te Ter Heijden, verkoopt Hendrik Aryaenszoon aan Heylwig, weduwe van Aart Geerijtszoon, 1 halster rogge erfpacht, uit een bunder land met huis en gebouwen daarop, gelegen op Cluppelen Bosch, tusschen Ansem Peterszoon en Antonis Bloemen, veronderpand met 1 ouden groote en met 1 arnoldusgulden erfcijns.*

Int jaer des Heeren duysent vyerhondert negen ende tsestich, sesthien daghe in Meye.

Origineel : Karters, nr. 346, op 11-26 cM., met nog één der twee zegels in groen was op dubbele strook.
Op rugzijd e : J. p. Goessen (XVe e.). — j. halster rogs comende met s. Goelt ende suster Stynken (XVIe e.). — Cornelis Melis, [illegible]n halster rogs Ter Heyden (XVIIe e.). — B (XVIIIe e.).
Afschrift : Cart. B, fol. 167 ; cart. C, fol. 121.

460.

1469, Juni 8. —*Voor Wijtman van Meer en Willem die Bye, schepenen in Breda, verkoopt Lambrecht Godert Heysterszoon aan Adriaan Gerijtzoon van Wyck een huis met bijbehoorten, gelegen « buiten doir dacker veken », tusschen Conelis van Gageldonck en de kinderen van voorz. Lambrecht, gewaarborgd met een erfcijns van 52 stuivers* (cfr. nr. 429 : 10 Maart 1462).

Int jair ons Heeren duysent vierhondert negen ende tsestich, acht dage in Junio.

Origineel : Karters, nr. 314, op 10-26 cM., met 2 zegels in geel was op dubbele strook.
Op rugzijde : J. per Goessen. — Aryaen van Wyck. — Den boemgaert (XVe e.). — 1469. — N. 9. — D (XVIIe e.).
Afschrift : Cart. B, fol 52.

461.

1469, September 4. — *Voor Peter van Buyten en Gerijt Cristus, schepenen te Breda, en Jacob Jans Grawenzoon en Huibrecht Peter Jannuszoon van Ouera, schepenen in Princenhage, hebben « Dyerwyf Henrick Willem Elensoons dochter, weduwe wylen Symons des Metsers », met haar zoon als voogd verkocht aan Hendrik Geryt Deniszoon 3 Arnoldusgulden, aan 10 stuivers den gulden, uit huis met toebehoerten, gelegen op den Haeghdyck, tusschen Hendrik Geryt Deniszoon, en Peter Rams, veronderpand met 6 gouden Arnoldusgulden en 4 stuivers en met 9 lelieplakken erfcijns, en 3 gulden erfcijns, geplaatst op een beemd van 5 loopzaad, gelegen te Buersteden in de vierschaar van Den Haag, tusschen Steven Heys en Lysbeth weduwe van Aryaan Koecx.*

Int jair ons Heeren duysent vyerhondert negen en tsestich, vier daghe in September.

Origineel : Karters, nr. 347, op 13-26 cM., met nog 2 der 4 zegels, een in groen, het andere in bruin was op dubbele strook.
Op rugzijde : Ja. p. Goessen (XVe e.). — S. Kathryn Wouwen (XVIe e.). — Ansem Koeck opten Hadyck xxx st. ghekomen met S. Catharina Wauwen (XVIIe e.). — N° 3 (XVIIIe e.).
Afschrift : Cart. A, fol. 37 vso ; cart. B, fol. 57 ; cart. C, fol. 19 vso.

462.

1469, November 8. — *Voor Robrecht van Drongelen en Wytman van Meer, schepenen in Breda en laten van den heer van Breda neemt Jan die Decker in pacht van Marie Paridaens, met haar voogd Peter Reyners, het vierendeel van goederen welke Jacob Aert Bettenszoon in laatschap bezat.*

Wij Robrecht van Drongelen ende Wytman van Meer scepenen

in Breda ende late tsheren van Breda, orconden dat voer ons quam Jan die Decker ende lyde dat hi ghenomen heeft tot eenen gherechten erve tegen Marien wylen Parydaens dochter met Peteren Reyners sone horen voecht hoer metten recht ghegheven, hoer recht vierendeel van allen den erfenissen ende goeden hier na bescreven, die Jacop Aert Betten sone nu ter tyt in laetscappen besittende is ende ghelyc dat der selver Marien bleven ende aen comen was na dode hoers vaders voers. ; dats te weten inden eersten hoer recht vierendeel vanden huysingte, schueren, havinghen ende erfenissen met horen toebehoerten, metten vierendeel vanden erve daer aen ligghende, houdende int geheel tsamen omtrent elf lopen saet erfs luttel myn of meer, gheleghen ter Teteringhen, neven Lenaerts van Rode erve op deen zyde ende Goderst van Ghilse erve op dander zyde ; item noch hoer vierendeel van dryen buynderen beemden luttel myn of meer, die gheleghen syn in geheel inde moeren, inde leegh Vucht, neven Peters van Buten erve op deen zyde ende Jans van Bernagien erve op dander zyde ; item noch hoer recht vierendeel myn of meer, die gheleghen syn int geheel inde Vucht, neven erfenissen Peter Ghiben ende Goderts vander Stege erfghenamen, beyde op deen zyde, ende Peter Ghiben erve ende die ghemeyn steghe op dander zyde ; item noch hoer virendeel van tweeen buynderen weyden luttel myn of meer, gheheiten die Boecweytvelden, ende syn int geheel gheleghen neven des voers. Peter Ghiben erve op deen zyde ende die ghemeyn steghe op dander zyde ; item noch hoer recht vierendeel van tween lopen saet lants luttel myn of meer die gheleghen syn int geheel neven Adriaen Mertens erve op deen zyde ende Lysbeth wylen Goderst van Spulle ende hoerre kynder erve op dander zyde ; item noch hoer recht vierendeel van omtrent drie lopen saet lants luttel myn of meer ende syn gheleghen neven der voers. Lysbetten ende hoerre kynder erve op deen zyde die ghemeyn steghe op dander side ; item noch hoer recht vierendeel van enen stuck erfs houdende onder lants, heyde, weyde, ende bosch, omtrent vierdalf buynder luttel myn of meer, ende is gheleghen neven erffenisse Jan Witte ende Peter Ghiben ende meer ander op deen zyde ende die ghemeyn steghe op dander zyde ; item noch hoer recht vierendeel van een stuck erfs houdende onder lant heyde ende weyde derdalf buynder luttel myn of meer gheleghen neven Aerts van den Meerberghe erve op deen side en des voers. Lysbetten ende hoerre kynder erve ende Peters van Aken erve op dander zyde ; item noch hoer recht vierendeel van tweeen buyne-

ren beemden luttel myn of meer, gheheyten Roevers Vucht, gheleghen in die Vucht neven Heynricx Slaets erve op deen side ende Jacop Vrancken erve op dander zyde ; item noch hoer recht vierendeel van drie vierendeel buynder beemden luttel myn of meer, die gheleghen syn in Spoerdonck, neven der nonnen erve bi Breda op deen zyde ende Cornelis Mesmakers erve op dander zyde : om vier gouden overlenssche rynsschen gulden munten der vier koervesten, myn enen halven halven silveren Philippus penninc tsaers erfchyns, te betalen erflic ende alle jaer opten heilighenkersdach. Te vryen ende te waren dit vierendeel van alle den erffenissen ende goeden voers. metten rechten vierendeel van sevendalven sester rogs tsjaers erfpachts ende van tween gouden cronen erfchyns ende metten rechten vierendeel vander weerden van elf Arnoldus gulden ende sesse stuvers erfchyns daer jaerlicx voer uutgaende uut alle den geheelen erfenissen ende goeden voers. Ende om der voers. Marien horen erfchyns voers. te bat te verseckeren so is voer ons comen Johanne wylen Jan Dyrcxsoens dochter, metten voers. Jan den Decker horen man ende vooght, ende heeft hoer tot eenen onderpant gheset anderhalven gouden overlanssche rynsche gulden erfchyns op hoer rechte kynsgedeelte van alle den erfenissen ende goeden hier boven ghenoemt die gheleghen syn ghelyc hier voer gescreven staet ; te vryen ende te waren huer kynsgedeelte van alle den erven voers. met haren aengedeelte van alle den voercommer hier boven ghescreven met vorwaerden dat die voers. Jan die Decker ende syn nacomelinghen die voers. vier gouden rynsch gulden myn eenen halven Philippus penninc erfchyns altoes af bewisen sal moghen op enen anderen goeden onderpant bynen der vyerscharen van Breda van Ghinniken oft vander Haghe gheleghen ende ter scepenen pryse aldaer, daer se der voers. Marien ende horen nacomelinghen wel op verpant ende versekert staen zullen met vorwaerden dat Marie voers. hier af sculdich sal syn te doen alle ghebuerlyc recht. In orconden desen brieve met onsen seghelen beseghelt, int jaer ons Heren MCCCC. neghen ende tsestich, acht daghe in November.

Afschrift : Cart. B, fol. 57 vso. (akte met kruisstreep vernietigd in Cart. B en draagt aanteekening : *Gelost).*

463.

1470, Juli 31. — *Voor Robbrecht van Drongelen en Wijtman van*

Meer, schepenen in Breda, verkoopt Adriaan Gerijtszoon van Wijck aan Goessen van Riven, voor St. Catharinadal een huis met toebehoorten, naar inhoud van den schepenbrief van 8 Juni 1469 (nr. 460).

Int jaer ons Heren duysent vierhondert ende seventich, een ende dertich daghe in Julio.

Origineel : Karters, nr. 315, op 7-23, met 2 zegels in groen was op dubbele strook, doorgestoken met de akte van 8 Juni 1469.
Geen aanteekeningen op rugzijde.
Afschrift : Cart. B, fol. 52 vso.

464.

1471, Januari 23. — *Voor de schepenen van Breda, Floris van Nyspen en Robbrecht van Drongelen, verkoopt Cornelis Berthelmeeus Rijkenzoon aan St. Catharinadal langs bemiddeling van Peter van Gageldonck, een land naar inhoud van schepenbrief van 14 Maart 1403* (nr. 181).

Origineel : Karters, nr. 146, op 7-25 cM., met 2 zegels in groen was op dubbele strook, doorgestoken met den brief van 21 November 1444.
Op rugzijde : Ja. p. Goessen (XVe e.).
Afschrift : Cart. B, fol. 54 vso.

465.

1471, Maart 2. — *Voor Robbrecht van Drongelen en Willem die Bye, schepenen in Breda, verschijnen « Andries Lambrecht Godert Heysterssone voer hem selven ende inden naem van Janne sinen broeder die hi hier inne gheloefde te vervanghen, ende Enghel des voers. Andries suster met Engbrechten Gielis Aert Engelssone hoeren voecht hoer metten recht ghegheven voer hoer selven ende Symon Domaes sone als voecht ende die voers. Engbrecht als toesiender bi den heren ende der stadt daertoe ghevoecht ende ghestelt van Lambrechte, Joesse, Cornelis, Godert ende Kathelinen der voers. Andries Jans ende Enghelen wittighe broederen ende suster alle vive noch onmundich synde ». Deze verkoopen aan Goessen van Romen, rentmeester van het land van Breda, ten behoeve van St. Catharinadal, een huis met bijbehoorten gelegen « buyten deynde doir d'acker veken », tusschen het goed van het klooster en een*

ander goed, eveneens van het klooster, dat kwam van wijlen Aart van Tolloysen, te vrijen met de rechte helftscheiding van de waarde van 52 stuivers.

Int jaer ons Heren MCCCC. een ende tseventich, twee daghe in Meerte.

Origineel : Karters, nr. 316, op 14-24 cM., met 2 zegels in groen was op dubbele strook.
Op rugzijde : Den boemgaert (XVIe e.). — neffens het goed van Tolloisen, hetgene in 1471, 2 martii is gekocht voor het clooster. — n. 10 (XVIIe e.). — E (XVIIIe e.).
Afschrift : Cart. B, fol. 52 vso.

466.

1471, September 4. — *De schepenen van Breda, Robbrecht van Drongelen en Wytman van Meer, getuigen dat Peter van Ryele en Kathelyn zijn vrouw, voor de intrede van hun kleindochter Marie Paridaens het klooster van St. Catharinadal, verscheidenen schenkingen doen.*

Wy Robbrecht van Drongelen ende Wytman van Meer, scepenen in Breda, orconden dat voir ons quamen Peter van Ryele ende Kathelin syn wettige huysvrouwe, metten selven Peteren hueren wittigen man ende voight, konden ende lyden want die eerweerdige in Gode priorinne ende gemeyn convent des goidshuys van sente Kathelinen dale by Breda tot hoeren eewelyke om goidswille in hoir voirgen. goidshuys om hoir mede suster ende professide nonne aldair by den wille Goids te worden ontfangen hebben ende laten cleeden Maryen Parydaens, Jan Dyrcx dochter huerre nichten, dair moeder af was wylen Margriet der voirgen. Peters ende Kathelinen wittige dochter, dat zy dair om in rechter aelmoessen om goids wille der voirgen. Maryen huerre nichten ende den voirs. goidshuyse hadden gemaect ende gegeven maecken ende gaven voir ons sonder eenige hope oft machte te behouden dit nimmermeer te wederroepen : Te weten inden yersten thien rynssche gulden tsjaers die de voirs. Peter tanderen tyden tot zynder ende der voirgen. Maryen liven heeft gecoft opte stad van Heusden, dair hy syn voirheffen aen heeft om die terstont na zyn doot te volgen der voirgen. Maryen ; item twee halsteren roghs erffelic dewelke die voirs. Peter ende syn huysfrouwe hebben op seker onderpande te Ghilse

gelegen, die Peter vanden Laer ende Jan Claes sone opten Dirkenbosch nu uutreyken na inhout der brieve dair af zynde ; item een sester roghs erffelic welke die voirs. Peter ende syn huysfrow hebben opte hoeve tot Condelair inde prochie van Ginniken gelegen, na inhout der brieve die daer af syn ; ende seven ende eenen halven gouden arnoldus gulden erffelicx chyns, die de voirs. Peter ende syn huysfrouwe hebben op seker beemde Terheyden gelegen, Gorise Geryts sone diemen heyt coman Gorys nu tertyt toebehoerende na inhout der brieve dair af zynde, om terstont na hoirre beyder en des langhstlevenden van hen beyden doot ende nyet eer te volgen ende toe te behoeren met alle den voirs. brieven der voirgen. Maryen hoirre nichten ende na derselver Maryen doot ewelic ende erffelic te bliven den voirgen. goidshuyse alsoe verre als deselve Marye voir huerre doot bynnen den selven goidshuyse by den wille goids gewylt wordt ende professie sal hebben gedaen ; mer waert soe dat deselve Marye storve eer zy alsoe gewylt sal syn ende professie sal hebben gedaen oft dat zy int voirs. goidshuys nyet en woude bliven ende weder dair uut ghinghe, soe sal alleene tvoirs. een sester roghs, opte hoeve van Condelaer voirscr. staende, elflic bliven ende toebehoeren den voirgen. goidshuyse, voir des voirgen. Peters ende zynder huysfrouwen jairlicxsche ende ewige memorie, ende aen dandere twee halsteren roghs ende die seven ende eenen halven gouden Arnoldus gulden boven genoemt noch aen der voirs. Maryen erffelike goede hoir tertyt toebehoerende, ende der welker tvoirgen.goidshuys terstond met oic den voirgen. thien ryns gulden lyftochten na Peters doot sal gebruycken, ende sal van dan voordien tselve goidshuys egheen recht noch gebruyck meer hebben oft behouden ; voort geloofde maecte ende ordineerde die voirgen. Peter dat hy syn leven lanck geduerende der voirgen. Maryen zynre nichten die wylen zy int voirgen. goidshuyse in huerre name soo verre zy dair inne gewylt ende geprofessyt ware oft worde oft oic geweest hadde, sal aen comen ende toebehoeren alle alsulke have ende ander gereet goet als hy dan sal achter laten, met alsulken last ende schulden ende uutvaerde als dair op sal behoiren ; behoudelic der voirs. Kathelinen zynder huysfrouwen indien zy dan leefde hueren rechte vander selven haven ende gereeden goeden ; ende noch geloofden, maecten ende ordineerden inder manieren als boven, die voirgen. Peter en syn huyfrouw gesamenderhandt dat na hoirre beyder doot die selve Marye ende tvoirgen. goedshuys in hoeren name, soo verre zy dair inne geprofessyt ende gewylt ware

oft worde oft oic geweest hadde, een recht erfgenaem sal wesen ; inder voirgen. Kathelinen achter gelaten have ende in alle danderen erfgoede die hier boven nyet genoemt en staen ende die de voirs. Peter ende Kathelyn na hoirre beyder doot zullen achter laten, ende soe verre in al deylen ende gericht wesen gelyc die voirgen. Marye soude mogen doen ende syn by alsoe dat zy dan noch leefde ende weerlic weze bleven met sulker condicien dat die voirs. Peter ende Kathelyn zyn huysfrow huer macht behouden alle die voirs. anderen erfgoede ende haeflike goede te mogen meerderen, minderen ende vertieren ende horen vryen wille mede te doen gesamenderhant ende oic die langhste levende van hen beyden, alsoe verre als zy des behoeven ende van noode worden, ende oic dat zy sullen mogen maken van haren goeden om redelic testament welke ghiften, makinge ende geloften boven genoemt ende elc bysunder gelyc zy hier boven staen gescreven, die voirs. Peter ende syn huysfrow geloofden gesamenderhant ende elk bysunder by hoeren trouwen eeren ende in rechter eedstat voir hen selven hueren erven ende nacomelingen vast, stentich ende van weerden te houden tot ewigen dagen ende dair tegen nyet te doen noch te doen doen in eeniger manieren. In orconde desen brieve met onsen segelen besegelt, int jair ons Heeren duysent vyerhondert een ende tseventich, vier daghe in September.

Origineel : Karters, nr. 343, op 20-40 cM., met 2 zegels in groen was op dubbele strook.

Op rugzijde : Paridaens (XVIe e.). Peeters van Riel en Cathelyn syn huysvrouw maken aen het clooster diversche goederen met syn nicht Marie Paridaens (XVIIe e.). — R. (XVIIIe e.).

467.

1471, October 16. — *Voor Robbrecht van Drongelen en Wijtman van Meer, schepenen te Breda, erkent Wouter Bollaert schuldig te zijn aan het gasthuis van Breda 20 goede stuivers erfcijns, uit huis en toebehoorten, gelegen buiten 't Gasthuis, tusschen Wouter Bollaert en Jacob van Mol.*

Int jaer ons Heren duysent vyerhondert een ende tseventich, sesthien daghe in October.

Origineel : Karters, nr. 348, op 8- 25 cM., met 2 zegels in groen was op dubbele strook.

Op rugzijde : Ja. p. Goessen (XVe e.). — Aert Leyckberche xx st. gasthuys

eynt L. L. — Examina an non sint 20 st. quos legavit Jan de Laet pro miss• septimana. — Sis est et legavit een sester... celebrari debet servitium (XVIIe e.). — Non est. — n. 26 (doorgehaald) N° 1 (XVIIIe e.).

Afschrift : Cart. B, fol. 55 ; cart. C, fol. 18.

468.

1472, Maart 6. — *Voor Huibrecht Peter Jannissoen van Ouera en Jan Aertszoon, schepenen van Princenhage, heeft Dierk Hendrik Tsjongenzoon gepacht van Peter Jan Willem Eelenszoon de rechte helftscheiding van 2 bunder weide, gelegen in Botlants Hoeve, voor 2 1/2 Arnoldusgulden, van 10 st. elk, met als medepand de hoeve Botlantshoeve genaamd.*

Int jaer ons Heren duysent vyerhondert twee ende tseventich, sesse daghe in Meerte.

Origineel : Karters, nr. 349, op 12-22 cM., met 2 zegels in groen was op dubbele strook.

Op rugzijde : Ja. p. Goessen (XVe e.). — Peter Jan Willems. — xxv st. in de Hage (XVIe e.). — Cornelis Adriaen Gyben ; te voeren Adriaens van Tuernout (XVIIe e.).

Afschrift : Cart. B, fol. 49.

469.

1472, Maart 10. — *Voor Jacob Willem sBrouwerszoon en Merten Domaeszoon, schepenen te Terheijden, heeft Cornelie, dochter van Willem Donckers, met haar man en voogd Jan Mathyszoon, verkocht aan Petrus Gageldonck, ten behoeve van St. Catharinadal, 1 sester rogge erfpacht, uit eene beemd van 3 bunder in 't Zonzeel tusschen Cornelis Huig Dyrcxzoon en Peter Hertszoon met Thielman zijn broeder, palende aan het erf van voorg. Thielman en aan de Steenbergsche vaart, te vrijen met 4 gouden Arnoldusgulden en 4 1/2 stuivers erfcijns en den heerecijns, en met medeonderpand 8 bunder beemd, daar aan gelegen.*

Int jaer ons Heren duysent vyerhondert twee ende tseventich, thien daghe in Meerte.

Origineel : Karters, nr. 351, op 14-21 cM., met 2 zegels in bruin was op dubbele strook.

Op rugzijde : Ja p. Goessen (XVe e.). — Suster Stijn van Wyck (doorge-

haald). j sester rogs. — Desen pant hebben wy selven gecoft ende houden aen ons selven den rogge (XVIe e.). — 1472, 10 Maart (XVIIe .e).
Afschrift : Cart. B, fol. 58.

470.

1473, Februari 12. — *Voor de schepen van Terheijden, Adriaan Boent en Jacob Willems sBrouwerszoon, heeft Claas Roelof Claeussoenszoon verkocht aan Peter van Gageldonck, tot behoef van St. Catharinadal, 3 bunder beemd te Zonzeel, naar inhoud van den schepenbrief van 18 December 1464* (nr. 437).

Int jaer ons Heren duysent vyerhondert drye ende tseventich, twelf dage in februario.

Origineel : Karters, nr. 326, op 8-25 cM., met 2 zegels in groen was op dubbele strook, doorgestoken met de akte van 18 Dec. 1464.
Op rugzijde : Geen aanteekeningen.
Afschrift : Cart. B, fol. 101.

471.

1473, Februari 13. — *Notaris Johan Gruyter van Leuven, akteert dat de gebroeders Cockaerts van St. Geertruidenberg, voor hun zuster Mechteld, non van St. Catharinadal, aan het klooster een land « den Borckwerf » te Roosendaal, overmaken.*

In den naam ons Heeren Jhesu Christi. Amen. By desen tegenwoordighen openbaren instrument sy cond ende kenlic alle luden dat in den jaere der saliger geboorten desselven ons Heeren duysent vyerhondert drye ende tzeventich, inder sester indictien na manire ende costuyme schrijvens der stadt ende bisdoms van Luyck, opten derthienden dach der maent van februario, omtrent vespertyt, des paeusdoms ons allerheylichsten vaders in gode ende here here Sixtus byder godlycker voersienicheyt des vryerden paeus van dien name in zyne tweesten jare, in tegenwoordigheid ende bywezen myns openbaeren notaris ende der ghetuygen hier onder gescreven, syn gestaen ende verschenen in hueren properen personen heer Laurens Oskens, priester religioes der ordinen van Premonstreyt, confessoer des godshuys van sinte Catherinen dale buyten Breda ende jouffrouw Margrieten van Yrsick, priorinne des voirs. cloisters des voirs. ordinen van Premonstreyt, bisdoms van Luyck, ter

eender, ende Geerdt Cockaerts ende Adriaen Cockaerts, wittige gebruederen van sinte Geertruyenberge voer hem beyden ende oec inden name van hueren anderen bruederen ende zusteren dewelcke sy derinne vervongen ter ander syden ; welcke Geerdt ende Adriaen gebruederen aldaer openbarlic te kennen gaven hoe dat hueren alder moeder saliger van live ter doot comen was, so dat den voirg. bruederen ende susteren sommege goeden aengestorven waren, ende soe dan juoffrouw Mechelt Cockaerts aengenomen ende professide suster des voirs. goedshuys van sinte Katherinen dale huer wittige suster inden voirs. aengestroven goeden gericht was, alsoe die voirs. Geerdt ende Adraen in den naem als boven dair openbairlic bekenden, soe hebben dan die voirs. Geerdt ende Adriaen gebruederen inden naem als boven den voirs. godshuys ende convent van sinte Katherinen dale, inder bester formen van recht alsoe si best doen costen ende mochten voer alsulcken recht ende gedeelte als der voirs. jouffrouw Mechtelt van huerer moeder weghen aengestorven mocht zyn, bewezen, overgegeven ende transporteert erfflick een stuck lants oft beemds met zynen toebehoorten, geheyten de Borchwerff, geleghen inder prochien van Rosendael des voirs crisdoms van Luyck, welck stuck beemden oft weyden dat voirs. cloister erfflic ende tot eeweghen daghen hebben ende besitten zal ende daermede synen vryen wille doen ; welcke bewysinghe, overgevinghe ende transportatie aldus gedaen ende geschiet synde, die vn. heer Laurens ende priorinne, inden name boven gescreven, die voirs. bewyzinghe aennamen ende loefden ende bekenden hem vol ende al vernuecht te syne van alsulcken besterfte als der voirs. jouffr. Mechtelt van huer moeder wegen aengestorven was, alle bedroch ende argelist hier inne ganselic uutgesloten ; van welcken poenten vn. die voerscreven partyen allen begeirden van my openbaer notaris hier onder gescreven gemaect ende hen gelevert te worden een oft meer openbaer instrument oft instrumenten inder bester formen. Dit es aldus geschiet inden spreeckhuyse oft cameren des godshuys van sinte Katherinen dale. In den jair indictien, maent, daghe, uren ende paeusdomme boven gescreven. Daerby over ende aen waren eerbaren mannen Jan die Laet ende Cornelis Peters Buysers sone woonende opte voirs. cloester, geboren uuten lande van Breda, als gethuygen daertoe gebeden ende geroepen also onderteekent.

Ende want ic Johan Gruyter van Loeven, priester des crisdoms van Luyck,...

Origineel : Karters, nr. 352, op 28-28 cM., voorzien van het merk van den notaris.

Op rugzijde : Suster Mechtelt Cockaerts (XVIe e.). — Van het lant van Roosen dael. — 1473, 13 febr. Het landt den Borchwerf tot Rosendael, ons aencomen met Sr. Mechtelt Kockaert a° 1473 13 februarii, is een half bunder; ; zuyt het hooft, noort de (hennebeeldde ?). — Litt. I (XVIIe e.).
Afschrift : Cart. B, fol. 27 vso ; cart. C, fol. 233.

472.

1473, Februari 20. — *Voor Jan Buyck en Gielis van Bernagien, schepenen in Ginneken, verkoopt Cornelis Jan Byes Godscalxzoon en zijn zoon Godscalc, aan Geertruide, dochter van Peter Crommen 1 sester rogge erfpacht, naar inhoud van den schepenbrief van 4 November 1460* (nr. 423).

Int jaer ons Heeren M. CCCC. drie ende tseventich, twintich daghe in Februario.

Afschrift : Cart. B, fol. 134 vso.

473.

1473, Februari 23. — *Voor de schepenen van Breda, Floris van Nyspen en Gerijt Cristus, verkoopt Lijsbet Wijtman Brantsdochter, met haar voogd Engbrecht Gieliszoon, bij consent van haar man Lambrecht Hammoer, aan Lysbet Jan Reynerszoondochter, vander Byestraten, weduwe van Willem Aart Willem Noydenssoenszoon, 51 schelling groote erfcijns ,naar inhoud van de schepenbrief van 8 Mei 1430* (nr. 306).

Int jair ons Heren duysent vyerhondert drye ende tseventich, drye ende twintich daghe in Februario.

Origineel : Karters, nr. 235, op 8-25 cM., met 2 zegels in groen was op dubbel strook, doorgestoken met de akte van 5 Mei 1430.
Op rugzijde : Lysbet van Reyns. Ja. per Goessen (XVe e.).
Afschrift : Cart. B, fol. 60 vso ; cart. C, fol. 21.

474.

1473, Maart 15. — *Notaris Walter Keyen van Breda, Luiker klerk, akteert dat Hendrik Michiels Pannitonsor en Nicolaus Elyaeszoon, inwoners van Breda, als uitvoerders van het testament van wijlen Margareta, dochter van Nicolas Sterken, aan St. Catharinadal over-*

gemaakt hebben, langs rentmeester Laurentius, verscheidene inkomsten tot 1 mis alle veertien dagen, een jaarmis en het jaargetijde van Margaretha Sterken.

... quod anno a nativitate ejusdem Domini millesimo quadringentesimo septuagesimo tercio, indictione sexta, die vero decimaquinta mensis marcii,...

... assignavit certos annuos et hereditarios pactus et census, videlicet : viginti tres lopinos siliginis annui pactus levandos singulis annis in villa dicta ten Ryen ; necnon quinque vertellos siliginis annui pactus levandos singulis annis in villa dicta Bavel, Leodiensis diocesis, prout in litteris scabinalibus desuper habitis plenius continetur, salvo quod conventus dicti monasterii de et ex prescriptis vigintitribus lopinis ac quinque vertellis siliginis annui pactus Henrico Michaelis, marito dicte quondam Margarete testatricis annis singulis quoadvixerit et non amplius duo sextaria siliginis mensure opidi Bredensis dare et persolvere tenebuntur, et post decessum ipsius Henrici dicta duo sextaria siliginis cedent ac hereditarie devolventur conventui dicti monasterii ; preterea prenominati Henricus et Nicolaus similiter ut et tanquam executores dicte testatricis adhuc ut profertur assignarunt domine et conventui prenarratis unum sextarium siliginis annui et hereditari pactus, levandum singulis annis in Chaem, quod quidem Johannes de Ghestel annuatim exsolvit de et ex certis suis bonis hereditariis ut in litteris scabinalibus desuper habitis plenius continetur ; necnon quindecim stuferos sive eorum veros valores annui census levandos singulis annis extra portam finalem opidi de Breda, secundum tenorem litterarum scabinalium desuper habitarum quas quidem litteras prenarratas dicti executores domine dicti monasterii, in presentia prenominati domini Laurentii ad usus conventus dicti monasterii et tanquam executores prenarrati publice tradiderunt et assignarunt, salvo eciam et condicione adjecta tali, quod conventus dicti monasterii singulis quindenis pro dicto sextario siliginis annui pactus unam missam in dicto monasterio celebrari facere ac pro prescriptis quindecim stuferis annui census circa festum exaltacionis sancte crucis necnon in die anniversarii prescripte Margarete testatricis, vigilias decantare obligabuntur ; voluitque et desideravit dicta testatrix ut pro eisdem quindecim stuferis annui census, provisores sive administratores conventus dicti monasterii, vigiliis ut prefertur decantatis. proxima die dominica sequenti pro refectione conventualium in dicto monasterio residencium, vinum quod in mensa tunc eis apponetur comparare

tenebuntur, prout et quemadmodum in instrumento testamenti ac ultime voluntatis jamdicte testatricis clarius continetur, memoratis domine ac Laurentio ad usus et nomine conventus dicti monasterii presentibus et premissa acceptantibus, ipsique desuper nomine quo supra publicum seu publica si opus fuerit instrumentum seu instrumenta fieri petentibus. Acta fuerunt in monasterio prenominato, sub anno,... presentibus ibidem honestis ac probis viris Johanne de Laet ac Cornelio Boys, laycis Leodiensis diocesis ad premissa...

Et ego Walterus Keyen de Breda, clericus Leodiensis diocesis...

Origineel : Karters, nr. 354, op 23-32 cM., voorzien van het notarismerk.
Op rugzijde : Dit instrument is van de goede dat ons Mergriet Sterken besat heeft (XVIe e.). — Num. 13. — 23 loop Ten Ryen, vyf vertelen te Bavel, 1 sester te Kaem, cum onere unius misse singulis quindenis pro ipso sextario siliginis ; item circa festum exaltationis S. Crucis et in die anniversarii pro 15 stuf. decantare debebunt vigilias. Vide textum. F. H. Assels. — Sed fundus istius reditus 15 st. est incorporatus civitati (XVIIe e.). — P (XVIIIe e.).

475.

1473, Mei 15. — *Jan, graaf van Nassau en heer van Breda, bepaalt dat een voetpad gaande van het gasthuis tot het klooster verlegd wordt, en dat de nonnen den weg te onderhouden hebben en te beplanten, en dat zij recht hebben op de boomen.*

Johan Greve te Nassouw tot Vyanden ende tot Dyetze, heere tot Breda, doen cond allen luden want wy by den gherichte van onser stad van Breda, mids zekeren redenen den voetpad die aen de westzyde vanden gasthuyse van Breda voirscr. de poorte van den nonnenclooster ende langs ende aen datselve clooster over onse waranде aldair plach te gaen, hebben doen verlegghen aen de oostzyde van den voirges. gasthuyse ende voort recht uut zuytwert tot aen Willem Ysacs lant ende voort neven datselve lant westwert tot aen onse voirg. warande, soe willen wy dat denselven voetpat tot eeweghen daghen sal bliven opte voirg. plaetse ; ende want den voetpat voirscr. nu lieght op der voirges, nonnen lant ende deselve nonnen op heuren cost denselven voetpat also verre als huere lant steect hebben doen maken ende aen beyde zyden met boomen doen besetten, soe willen wy oic, dat alle thout dat opten selven voetpat aen beyden zyden sal wassen, altyt sal toebehoiren den nonnen voirscr. ; ende dit torconden hebben wy onsen zeghel aen desen brief doen hanghen ; ende voort versocht ende begheert aen den borgemesteren, scepenen ende raide onser stad van Breda voirscr. dat tot meer-

der zekerheiden ende kennissen van desen, sy dit oic geloven tonderhouden ende derselver onser stad zeghel mede aen desen selven brief hanghen willen : Dwelcke wy borgemeesteren, scepenen ende raid der stad van Breda voirgescr. gherne also gedaen hebben tot eewegher vasticheyt der saken voirscr. die wy also gelooft hebben tonderhouden den nonnen voirg. tot eewegen daghen midt den redenen voirs. Gegheven opten XVden dach van mye, int jair ons Heeren duysent vierhondert drieentseventich.

Originael : Karters, nr. 353, op 15-30 cM., met twee zegels ; die van den graaf op rood was (erg beschadigd) die van de stad op bruin was (licht afgebrokkeld) op dubbel strookje.

Op rugzijde : N° 3 van den wech aent gasthuys en van quytinge van eenige oude groote 1473 (XVIIe e.). — A (XVIIIe e.).

476.

1474, Augustus 3. — *Voor Peter van Buyten, Gerijt Cristus Willem die Bye en Evert van Wisschel, schepenen in Breda, wordt eene overeenkomst aangegaan tusschen het gasthuis van Breda en St. Catharinadal over het innen van zekere inkomsten.*

Wy Peter van Buyten Geryt Christus, Willem die Bye ende Evert van Wisschel scepenen in Breda doen condt alle luyden alsoe die meesteren ende regeerderen des gasthuys van Breda metten convente des goidshuys van sente Kathelinendale by Breda der ordenen van Premonstrateyt by wylen onleden ende geschillen oft twifel hebben gehadt ,om der betalinge wille van den pachten ende chynsen die voirs. goedshuys ende tselve convente wederom den gasthuys sculdich hebben geweest ende nu tusschen Rombouts Moys ende Geldolf Haec die hoghe meesteren ende regeerderen des voirs. gasthuys ende van desselven gasthuys wegen by consente ende weten des gerichts van Breda ter eender zyde ende suster Margrieten priorinne ende tgemeyn convent des voirgen. goidshuys ter ander zyden een erfwisselinge is gemaect van sekeren goeden ende erffenissen chynsen ende pachten die tot elker zyden sullen bliven. Ende mits denwelken tvoirs. gasthuys van allen pachten ende chynsen den selven gasthuyse van wegen vanden conventen des voirs. goidshuys ende dat selve convent van allen pachten ende chynsen den selven convente van des gasthuys wegen geheyscht hebben mogen worden tot desen dage toe ut sake van allen den goeden die tgasthuys ende convente des voirs. goidshuys in beyden zyden tegenwoerdichlic hebben ende gebruycken doot quyt ende te nyet sullen syn ende bliven tot ewigen dagen inder manieren hier navolgende te

weten dat tvoirgen. gasthuys terstont sal hebben ende erffelic gebruycken die helft van alsulken derdalven buynder beemden gelegen by die Ghempelpoorte langs die Marcke als den convent des voirs. goidhuys is aen comen ende overgegeven voir seven rynssche gulden erflic van den executiors van den testamente wylen joncfrou Maryen van den Nyenhuys ende dat dat convent des voirs. goidshuys weder om dair tegen sal hebben ende behouden alsulken eenen rynsgulden erflic als tvoirgen. gasthuys hadde op een huys ende hof met synre toebehoirten wylen Godevaert Nerincx toebehoerende staende buyten die gasthuyspoorte ende datter oic noch dair toe quyt ende ongelast sal bliven tot ewigen dagen van thien ende een halve viertel roghs erfpachts ende vyfthien ende eenen halven groten erfchyns payments die tvoirs. convente den voirgen. gasthuys ut allen sinen erfgoeden inde vierschaer van Breda gelegen jairlicx plegen ut te reycken ende noch oic twee schellinge grote erfchyns payments die tselve convent den voirs. gasthuyse ut derdalven buynderen beemden inde moermaden tot Zonzeel gelegen oic jairlicx plagen te betalen in mindernissen van alsulken seven schellingen groten erfchyns payments als tselve gasthuys heft opte voirs. derdalven buynder bemden ende oick op meer ander goeden dair aen gelegen wylen Willem Donckers toebehoirende soe eest dat om van allen desen behoirlike goedinge te mogen geschien ende behoulike brieve dair af verleden ende gemaect te mogen worden die voirs. meesteren ende regeerderen des voirs. gasthuys van desselve gasthuys wegen ende Peter van Gageldonck als rentmeester van den convente des voirs. goidshuys van desselven convents wegen die voirgen. erfwisselinge opte manieren voirscr. ende alle verthyninghe ende vestinge dair toe dienende aen hebben genomen ende belieft ende dair toe hebben gedaen aller tghene dat dair toe schuldich was te geschien des torkonden hebben wy scepenen in Breda voirgen. onse segelen aen desen brief doen hangen Int jair ons Heeren duysent vyerhondert vyer ende tseventich, drye daghe in Augusto.

Origineel : Karters, nr. 355, op 16-34 cM., met vier zegels in groen was op dubbele strook.

Op rugzijde : N. 2. — Het accort tusschen het gasthuys ende het oude clooster, — van chynsen, 1474 (XVIIe e.). — Litt. B (XVIIIe e.).

Afschrift : Cart. B, fol. 54 vso ; cart. C, 18.

477.

1475, April 4. — *Voor Huibrecht Peter Janniszoon van Ouera, en Jan Aertszoon, schepenen in Princenhage, heeft Peter Jan Willem*

Elensoenszoon verkocht aan Anthonis en Willem zonen van Roelof Schoendonck 2 1/2 Arnoldusgulden, naar inhoud van den schepenbrief van 6 Maart 1472 (nr. 468).

Int jair ons Heren duysent vyerhondert viventseventich, vier daghe in Aprille.

Origineel : Karters, nr. 350, op 8-21 cM., met 2 zegels in groen was, op dubbele strook doorgestoken met den schepenbrief van 6 Maart 1472.
Op rugzijde : Ja. p, Goessen (XVe e.).
Afschrift : Cart. B, fol. 112 vso ; cart. C, fol. 49.

478.

1475, April 17. — *Voor Bartholomeus Jans Brouwerszoon en Raas Vranckenzoon, schepenen in Oosterhout, verkoopt Adriaan Peter Stevenszoon, als voogd van zijn vrouw Margriet, een sester rogge erfpacht, naar inhoud van den schepenbrief van 10 Juni 1456* (nr. 404).

Int jaer ons Heeren duysent vierhondert vyf ende tseventich, opten zeventhiensten dach der maent van Aprill.

Afschrift : Cart. B, fol. 165 vso ; cart. C, fol. 118 vso.

479.

1475, Mei 24. — *De schepenen van Roosendaal, Michiel Denijszoon, Hendrik Merceliszoon, Hendrik Goortszoon en Cornelis Claeszoon, belijden dat voor hun grondheer en voor hen verschenen is meester Mathys Claeszoon, priester, met zijn voogd, als gemachtigde van St. Catharinadal, gebruik makend van het recht verleend door den schepenbrief van 8 Mei 1407 die in haar bezit is, bezit genomen heeft van de onderpanden in den brief genoemd* (Cfr. nr. 195).

Int jaer ons Heren MCCCC vyf ende tseventich, vyer ende twentich daige in Meye.

Origineel : Karters, nr. 158/c, op 17-24 cM., met nog drie zegels in groen was op dubbele strook.
Op rugzijde : Vier goude geldersche gulden, — het stuck xijz st. — is opgewonnen. — maeckt ij Rg. x st. (XVIIe e.). — R doorgehaald) — C (XVIIIe e.).
Afschrift : Cart. B, fol. 4.

480.

1476, April 30. — *Voor Jan Buyckx en Jan Lemmens, schepenen in Ginneken, verkoopt Jan Aertszoon vander Voort aan Godert*

Peterszoon van Houtvoort, 10 loop rogge erfpacht, naar voorwaarden van den schepenbrief van 3 December 1400 (nr. 170).

Int jaer ons Heren duysent vyerhondert sesse ende tseventich, opten lesten dach van Aprelle.

Origineel : Karters, nr. 133, op 8-22 cM., met 2 zegels in groen was op dubbele strook, doorgestoken met den brief van 9 Dec. 1427.
Op rugzijde : J. Hoghe (XVe e.). — Jan Aerts... (XVIIe e.).

481.

1476, November 5. — *Voor Jan van Bavel en Aart Jan Noutszoon, schepenen in Gilze, verkoopen Jan, zoon van Jan van Donghen, en zijn broer Willem aan broeder Lauwereys, biechtvader van de nonnen van St. Catharinadal, een beemd van 2 bunder, gelegen in 't Gilsche broek, tusschen Roelof van Daelhem, heer tot Donghen, en Maas Horsten.*

Int jaer ons Heren MCCCC zesse ende tseventich, vyf daghe in November.

Origineel : Karters, nr. 356, op 10-23 cM., met 2 zegels in groen was op dubbele strook.
Op rugzijde : Ja. Hoghen (XVe e.). — Een stuc lants te Ghilse (XVIe e.). — buynder bemden. — Tot Drongen onder Gils broeck. — Vide int out manuael, geteekend 1627, nummer 17.
Afschrift : Cart. B, fol. 157 vso ; cart. C, fol. 111.

482.

1476, December 17. — *Voor Godert vanden Corput en Adriaan van Ghilse, schepenen van Gilze, erkent Ghijsbrecht Willem Ridderszoon schuldig te zijn aan Margareta Gherijt Meermansdochter, vrouw van Jan Lambrecht Hulshoutszoon, 1 halster rogge erfpacht, op 1/2 bunder beemd, door haar gekocht, liggend « tot Molenschot int vorste Elsschot ».*

Int jaer ons Heeren M. CCCC. sesse ende tseventich, seventhien daghe in December.

Afschrift : Cart. B, fol. 153.

483.

1478, Januari 14. — *Godert vanden Corput en Adriaan van Ghilse, schepenen te Gilze, getuigen dat Ghijsbrecht Willem Rid-*

derszoon schuldig is aan Margriet Gerijt Meermansdochter, vrouw van Jan Lambrecht Hulshoutszoon, 1 halster uit 1/2 bunder beemd, gelegen te Molenschot, onder Gilze.

Int jaer ons Heeren MCCCC sesse ende tseventich, seventhien daghe in December.

Afschrift : Cart. B, fol. 153 vso.

484.

1478, Januari 14. — *Voor Ancem Jan Gheertsszoon en Willem Pieter Norijszoon, schepenen « in 't lant van Berghen dat leyt boven den nieuwen barch », erkent Pieter Lambrecht Lonckenszoon schuldig te zijn aan Jacob Scadtszoon 11 gouden stuivers 's jaars, veronderpand op 2 gemet, gelegen zuid aan meester Aerts van Overhof, west aan Adriaan Joes Munten, noord aan de kinderen van Pieter voorz., oost aan den Spikevaartschen weg.*

Ghegheven int jaer ons Heeren duysent vierhondert ende achtentseventich, veertien daghen in Januario.

Origineel : Karters, nr. 357, op 11-25 cM., met nog één der twee zegels in groen was op dubbele strook.
Op rugzijde : Here Cornelis Lambrechts (XVIe e.). — xj st... — 1478, 14 Jan. 1483, 27 Jan. (XVIIe e.). — 1482. — P (XVIIIe e.).
Afschrift : Cart. B, fol. 19.

485.

1478, Februari 18. — *Voor Hendrik Peterszoon en Lambrecht Peter Oemenzoon, schepenen te Dongen verkoopt Lambrecht Hulshoutszoon aan Peter van Gagheldonck, als voogd en rentmeester van St. Catharinadal, 4 loop rogge erfpacht, naar inhoud van den rentbrief van 10 Januari 1450* (nr. 389).

Int jaer ons Heeren dusent vierhondert acht ende tseventich, achthien daghe in februario

Origineel : Karters, nr. 289, op 14-20 cM., met nog één der twee zegels op dubbele strook doorgestoken met de akte van 10 Jan. 1450.
Geen aanteekeningen op de rugzijde.
Afschrift : Cart. B, fol. 181 vso ; cart. C, fol. 133 vso.

486.

1478, Februari 18. — *Voor Hendrik Peterszoon en Lambrecht Peter Oemenzoon, schepenen te Dongen, erkent Marcelijs, zoon van Jan Godevaart vanden Broeck, gepacht te hebben van Peter van Gageldonc, rentmeester van St. Catharinadal, 1/2 hoeve land met bouw daarop, gelegen noord aan Willem Jan Mermanszoon, zuid aan Thonijs Vranck, vanaf de heerenstraat tot de riolen ; een land van 10 loopzaad, palend noordwaarts aan Thomas Lambrecht Hulshoutszoon, zuid aan Hendrik Peter Horsten, vanaf de Hamstraat en den akker tot aan Thomas Horsten zijn « veken » toe ; voor 11 veertel rogge erfpacht, te vrijen met zijn « aangedeelt » in 17 veertel rogge.*

Int jaer ons Heeren M. CCCC. acht ende tseventich, achtien daghe in Februario.

Afschrift : Cart. B, fol. 180 (met aanduiding : Dit is weder vercoft inden tymmer vander kercken) ; cart. C, fol. 132.

487.

1478, Februari 18. — *Voor dezelfde schepenen van Dongen verkoopt Thomas Lambrecht Hulshoutszoon aan Peter van Gageldonck, rentmeester van St. Catharinadal, 5 loop rogge naar inhoud van den schepenbrief van 10 December 1449* (nr. 387).

Int jaer ons Heeren MCCCC acht ende tseventich, achthien daghe in Februario.

Afschrift : Cart. B, fol. 181 vso .

488.

1478, Februari 18. — *Verhandeling over negen loop rogge betaalbaar door Peter... aan het klooster van St. Catharinadal op een goed te Dongen.*

Int jaer ons Heeren MCCCC acht ende tseventich achtien daghe in februario.

Afschrift : Cart. B, fol. 181 (Het begin dezer akte ontbreekt).

489.

1478, Februari 20. — *Voor dezelfde schepenen van Dongen, erkent Marcelijs Godevaertszoon vanden Broeck schuldig te zijn aan St. Catharinadal 5 vierendeel en 2 loop rogge veronderpand op het goed dat hij van het klooster kocht, ieder vierendeel te betalen 16 gulden, ieder van 10 stuivers.*

Int jaer ons Heeren MCCCC acht ende tseventich, twintich daghe in Februario.

Afschrift : Cart. B, fol. 182 ; cart. C. fol. 133 vso.

490.

1478, Februari 24. — *Voor Cornelis Claeszoon en Danyel Mathyszoon, schepenen te Roosendaal, heeft Heyle, dochter van Adriaan Goertzoon, met haar man en voogd Jan Hendrik Harmanszoon, overgemaakt heeft aan Willem Corneliszoon, die men heet Willem Vriendt, den erfbrief van 10 stuiver van 17 April 1469* (nr. 458).

Int jaer ons Heeren MCCCC acht ende tseventich, opten vierentwintichsten dach van Februario, na scriven shoefs van Ludick.

Afschrift : Cart. B, fol. 16.

491.

1478, Maart 1. — *Notaris Michael Heys van Breda akteert dat Petrus van Gageldonck, burger van Breda, aan St. Catharinadal geschonken heeft 4 Arnoldusgulden jaarcijns voor een jaargetijde, op een huis met bijbehoorten in de Gasthuisstraat te Breda tusschen Jan Fray, schaatsenmaker en Hendrik Wagemaker, schaatsenmaker.*

... quod anno a nativitate ejusdem Domini millesimo quadringentesimo septuagesimo octavo, indictione undecima, die vero prima mensis marcii.

Acta fuerunt hec in aula ejusdem monasterii, presentibus ibidem honestis et discretis viris Johanne filio Henrici Noutkens et Johanne filio Nycolai testibus...

Et ego Michael Heys de Breda, presbyter Leodiensis diocesis...

Origineel : Karters, nr. 359, op 32-28 cM., voorzien van het notarismerk.
Op rugzijde : Een instrument van iiij. gulden op Peter van Gageldoncks huys inde gasthuysstrate (XVIe e.). — N. 13. — 1478. — Arnoldus gulden. — (genaamd de lely. ij Rg.) doorgehaald) — error want de 2-0-0 van lelie syn van 't clooster gekocht. — pro perpetua memoria facienda singulis annis et celebranda per sororores (*sic*) in earumdem ecclesia (XVIIe e.).

492.

1478, September 25. — *Voor Engbrecht vanden Houte en Jan Hey, schepenen te Breda, verkoopt Anthonis Rombouts Boutszoon aan Hendrik Geritszoon, genoemd Hendrik Michielszoon 23 stuivers en drie oort in afkorting van 31 1/2 stuiver erfcijns uit den schepenbrief van 20 April 1465* (nr. 441).

Int jaer ons Heeren duysent vyerhondert acht ende tseventich, vive ende twintich dage in September.

Origineel : Karters, nr. 330 op 10-27 cM., met 2 zegels in groen was op dubbele strook, doorgestoken met de akte van 20 April 1465.
Op rugzijde : Geen aanteekeningen.

493.

1478, October 7. — *Voor Godert vanden Corput en Aart Jan Noutszoon, schepenen te Gilze, heeft Margriet Gherijt Meermansdochter, met haar man en voogd Jan Lemmen Hulshoutszoon 1 halster rogge te leveren naar inhoud van den schepenbrief van 17 December 1476* (nr. 482).

Int jaer ons Heeren MCCCC acht ende tseventich, seven daghe in October.

Afschrift : Cart. B, fol. 153 vso. cart. C. fol. 105.

494.

1478, October 12. —*Voor Godert vanden Corput en Aart Jan Noutszoon, schepenen van Gilze, heeft Maas Lemmen Hulshoutszoon overgemaakt aan Peter van Gageldonck, rentmeester van St Catharinadal 1 halster rogge, in afkorting van 5 sester en 3 loop rogge erfpacht, één kwartier minder, die hij schuldig is aan het klooster*

van de hoeve nu in bezit van Jan Dongen, dit alles naar voorwaarden uit den schepenbrief van 17 December 1476 (nr. 482).

Int jaer ons Heren MCCCC acht ende tseventich, twelf daghe in October.

Afschrift : Cart. B, fol. 156 ; cart. C. fol. 105 vso.

495.

1478, October 12. — *Voor dezelfde schepenen van Gilze heeft Heylwich Wouter Spranghersdochter, met Maas Lemmen Hulshoutszoon, haar man en voogd, aan Peter van Gageldonck, als rentmeester van St. Catharinadal overgemaakt 6 loop rogge erfpacht, te leveren naar inhoud van den schepenbrief van 1447, November 8* (Nr. 374), *in afkorting van schuld op de hoeve welke zij van het godshuis gekocht hebben : 5 sester en drie loop rogge, min een kwartier.*

Int jaer ons Heren MCCCC acht ende tseventich, twelf daghe in October.

Afschrift : Cart. B, fol. 154 vso ; cart. C, fol. 106.

496.

1478, October 12. — *Voor dezelfde schepenen van Gilze, getuigt dezelfde Heylwich overgemaakt te hebben aan St. Catharinadal, langs Peter van Gageldonck, 16 loop rogge erfpacht, te leveren naar inhoud van den schepenbrief van 8 Nov. 1447* (nr. 374). *voor de betaling der gekochte hoeve als de voorgaande.*

Int jaer ons Heren MCCCC acht ende tseventich, twelf daghe in October.

Afschrift : Cart. B, fol. 156 ; cart. C, fol. 108.

497.

1479, September 7. — *Voor Engbrecht Vanden Houte en Rombout Moys, schepenen te Breda, heeft Bouden Jacopszoon van Opfelt verkocht aan Jan die Laat 2 gulden, ieder van 20 groote Vlaamse,*

erfcijns, op huis met bijbehoorten, buiten het gasthuis, tusschen de « schowwaterlaat », en Hendrik Raessenzoon.

Int jaer ons Heren duysent vyerhondert negen ende tseventich, seven dage in September.

Origineel : Karters, nr. 360, op 10-25 cM., met nog één der twee zegels in groen was op dubbele strook.
Op rugzijde : Ja. Hoghe (XVe. e.). — Jan die Laet ons knaep heeft ons dese rynsgulden beset ende oec een sester erfrogs, om een mysse te doen in onse kerc maendaechs op all weken erflic. Hi sterft in jaer ons Heeren M.CCCC. ende Lxxxviij (XVIe. e.). — Aert Eeychelberchs xx st. gasthuys (XVIIe. e.). — L. L. — N. 26 (XVIIIe. e.).
Afschrift : Cart. B, fol. 55 vso ; cart. C, fol. 18 vso.

498.

1480, Maart 14. — *Voor Cornelis Jan Reynerszoon en Jan Jan Wouterszoon, schepenen in Baerle, onder Nassou, heeft Peter Jans Schoenmakerszoon gekocht uit 's heeren hand eene beemd van 3 bunder, vroeger verpacht door St. Catharinadal ; een veertel rogge uit 1/2 mudde uitgaande op den Molenacker.*

Int jaer ons Heren duysent vyrhondert ende tachtentich, vierthien dage in Meerte.

Origineel : Karters nr. 361, op 15-20 cM., waaraan destijds 2 zegels in groen was op dubbele strook gevestigd waren.
Op rugzijde : j halster rogge onder Bavel, (XVIIe. e.). — C (XVIIIe. e.).
Afschrift : Cart. B, fol. 177 vso ; cart. C, fol. 134 vso.

499.

1480, December 29. — *Voor Cornelis Jacobszoon en Jan Domaeszoon, schepenen te Roosendaal, getuigt Willem Denys Willemszoon schuldig te zijn aan Hendrik Schuyte Corneliszoon 27 1/2 stuivers, veronderpand op 400 roeden erf geheeten de Soete Wye, gelegen in het Rietgoer, zuid aan Lysbet Bevers, noord aan Joos Jan Wouterszoon, west aan Maas Jan Wouterszoon, oost aan 1/2 gemet van Willem Denijs Willemszoon ; veronderpand verder op dit half gemet, oostwaarts palend aan een bosch ; en op zijn stede en goed, 400 roeden groot, gelegen in het Rietgoer.*

... gelovende de voers. stede ende erve te vrien ende te waren

voer hem ende syn nacomelinge met elftal moekenen rogs erfliker renten, daer af die kercke van Nyspen de neghen moekenen jaerlicx heffende is, ende onser lieven vrouwen outaer tot Nyspen dander anderhalf moekenen ; ende met drie pinten wyns erflic die de kerck van Nispen oec daer op jaerlicx heffende is ; ende den rechten heerenchyse...

Int jaer ons Heeren MCCCC ende tachtich, opten neghenentwintichsten dach van Decembri.

Origineel : Karters, nr. 262/b, op 14-22 cM., met 2 zegels in groen was op dubbele strook.
Op rugzijde : Te Rosendale, xxviiz st. — Hein Schuyte (XVIe. e.) — 1493. — xxvij st. ij ort. — Geheeten de Soeteweg. — Is aen het cloester komen 1493, 29 April. — I (XVIIIe e.).
Afschrift : Cart. B, fol. 16 vso ; cart. C, fol. 226.

500.

1481, Juli 22. — *Voor Herman Willemszoon en Willem Maeszoon, schepenen te Roosendaal, heeft Hendrik Schuyte Corneliszoon Jacob Claeszoon in bezit gesteld van een erfbrief van 27 1/2 stuiver, van 29 Dec. 1480* (nr. 499).

Int jaer ons Heeren MCCCC ende een en tachtentich. opten tweentwintichsten dag van Julio.

Origineel : Karters, nr. 362/c, op 7-15 cM., met 2 zegels in groen was, op dubbele strook, doorgestoken met den brief van 20 Dec. 1480.
Op rugzijde : Geen aanteekeningen.
Afschrift : Cart. B, fol. 17 ; cart. C, 226.

501.

1481, Augustus 30. — *Notaris Michael Heys van Breda, luiker priester, akteert dat Wilhelmus Rodolf Scoendonckzoon een inkomst van 2 1/2 Arnoldusgulden, naar inhoud van 2 schepenbrieven van Princenhage, aan St. Catharinadal overmaakt* (zie 6 Maart 1472, nr. 468 en 4 April 1475, nr. 477).

... quod anno a nativitate ejusdem Domini millesimo quadringentesimo quadragesimo octuagesimo primo, indictione decimaquarta, mensis vero Augusti die penultima...

Acta fuerunt hec in aula ejusdem monasterii, sub anno..., pre-

sentibus ibidem honestis et discretis viris Petro de Gageldonck et Henrico de Hoedonck, opidanis opidi de Breda, testibus...

Et ego Michael Heys de Breda, presbyter Leodiensis dyocesis...

Origineel : Karters, nr. 362/a, op 28-32 cM., met het notarismerk geteekend.
Op rugzijde : xxv st. — Lothaus hoeve. — 1481. Inden Hage 25 st. Mr. Wouter Cor. Adriaen Gyben. — sine onere sub M. — gegeven van Willem Schoendonck 1481, 29 Aug. (XVIe e.). — G (XVIIIe e.).

502.

1481, October 2. — *Voor Cornelis Jacopszoon en Herman Willemszoon, schepenen te Roosendaal, heeft Jacob Claeszoon Cornelis Lambrechtszoon in bezit gesteld van 27 1/2 stuivers jaarrente, naar inhoud van den schepenbrief van 29 Dec. 1480* (nr. 499).

Int jaer ons Heeren MCCCC ende Lxxxj, opten tweeden dach van Octobri.

Origineel : Karters, nr. 362/d, op 6-15 cM., met 2 zegels in groen was, op dubbele strook, doorgestoken met den brief van 22 Juli 1481.
Op rugzijde : Geen aanteekeningen.
Afschrift Cart. B, fol. 17 ; cart. C, fol. 226 vso.

503.

1481, December 1. — *Voor Anthonijs Reynerssoen en Rombout van Nispen Maeszoon, schepenen onder Gageldonck te Roosendaal, bekent Lambrecht Jan Halderberchszoon schuldig te zijn aan Cornelis Huge Diericxszoon 10 gulden, elk van 10 st., veronderpand op 3 gemet erf, gelegen oost aan Cornelis Hugenzoon voorz., west aan Andries Jan Halderberchszoon, zuid aan Peter Janszoon en Hendrik Merceliszoon, noord aan Willem Bertelzoon en Mercelijs Hendrik Mercelijszoon.*

Int jaer ons Heeren duysent vierhondert ende eenentachtentich, opten yersten dach van Decembri.

Afschrift : Cart. B, fol. 21 vso ; cart. C, fol. 220.

504.

1482, April 30. — *Voor de schepenen van Terhijden, Merten Da-*

maeszoon en Willem Huygh Dyrcxzoon, heeft Jan Jan Thomaszoon verkocht aan Jan Reynerszoon vander Byestraten 4 1/2 gouden beyersche gulden, naar inhoud van den schepenbrief van 14 Sept. 1435 (nr. 330).

Int jaer ons Heeren duysent vyerhondert twee ende tachtentich, opten lesten dach van Aprelle.

Origineel : Karters, nr. 254, op 6-27 cM., met 2 zegels in groen was op dubbele strook doorgestoken met de akte van 29 Nov. 1454.
Op rugzijde : Geen aanteekeningen.
Afschrift : Cart. A, fol. 49 ; cart. C, fol. 39.

505.

1482, April 30. — *Voor Merten Domaeszoon en Willem Huygh Dyrcxzoon, schepenen te Terhijden, verkoopt Jan Jan Thomas Janszoon aan Jan Reynerszoon van der Byestraten, 1 gouden overlandschen rijnsgulden, naar inhoud van den schepenbrief van 4 April 1469* (nr. 456).

Int jaer ons Heren duysent vyerhondert twee ende tachtentich, opten lesten dach van Aprelle.

Origineel : Karters nr. 345, op 6-28 cM., met 2 zegels in groen was ,op dubbele strook doorgestoken met den schepenbrief van 4 April 1469.
Op rugzijde : Geen aanteekeningen.
Afschrift : Cart. B, fol. 104 vso ; cart. C, fol. 39 vso.

506.

1482, December 1. — *Voor Jan Willem Joeszoon en Hendrik de Cuper Pieterszoon, schepenen onder Gageldonck te Roosendaal, heeft de weduwe Dingne Cornelis Hugens, met haar voogd Engel van Cuyck, en met haar Anthonie dochter van Cornelis Hugessoens overgemaakt aan Tielman Jacopszoon van Dordrecht een erfbrief van 10 gulden 's jaars veronderpand op de helft van haar stede bij de Leeghe Brugge.*

Int jaer ons Heeren duysent vierhondert ende tweentachtich opten yersten dach van Decembri.

Afschrift : Cart. B, fol. 21 en 22 ; cart. C, fol. 229 vso.

507.

1482, December 10. — *Voor Hendrik de Cuper Pieterszoon en Cornelis Jacopszoon, schepenen int vaertgerichte te Roosendael, en Cornelis Lambrechtszoon en Cornelis Jacopszoon schepenen in 't landgerechte, bekent Claas Corneliszoon schuldig te zijn aan Cornelis van Male Janszoon en zijn vrouw Katheline acht gulden op verscheidene panden.*

Wy Heinric de Cuper Pieterssoen ende Cornelys Jacopssoen, schepenen int vaertgherichte tot Rosendale, ende wy Cornelys Lambrechtsoen ende Cornelys Jacopssoen voers., schepenen int lantgerichte tot Rosendale kennen dat voer ons comen is Claes Cornelissoen ende bekende sculdich te sine Cornelise van Male Janssoen ende Kathelinen synder wettigher huysvrouwe ende hare nacomelingen, acht gulden tsjaers, tstuc te thien stuvers elken stuver te drye groten brabants erflyc staende ende ewelyc duerende te betalen alle jaere op sinte Lucyendach daer af den yersten pacht verschinen sal op Sinte Lucyen dach anno dryeentachtich naestcomende, ende heeft dese voers. erfrente versekert ende veronderpandt op een derdendeel van twee ghemeten beemden luttel min of meer geheeten den Boschwerf, gelegen by Thoot metter oestsyde aen des voerscr. Clays Cornelissoens ende Merten Goortszoon maden, ende metter westsyde aen der nonnen goet van Breda ; noch op een derdendeel van twee ghemeten maden luttel min of meer gheleghen tot drye plaetsen daer of een half gemeet gelegen te Calsdong, met Jan van Heerle ghemeene dander half gemeet ghelegen met Willem Norys ende Engel Heinricx ghemeene wylen eer toebehorend Jan Norys ende dander ghemeet geheeten tBlocxken, gheleghen metter noortsyden aen meester Aert van Overhof made ende metter suytside aen tvoers. half ghemet ; noch op een derdendeel van drye ghemeten onder etsel ende beemden luttel min of meer gheheeten dEttinge, ghelegen oec daer omtrent noortsyden ende suytside aen Rogier van Liploe weduwe made ; noch op een derdendeel van eender steden met huyse hove ende gronde ende een ghemeet min of meer daer aen ligghende gestaen ende geleghen te Calsdonge metter noortsyden aen Daniel Hugesoens erve ende metter suytsiden aen Pieter Willem Norys erve ; noch op een derdendeel van twee ghemeeten lants luttel min of meer, geleghen op Cleyn Calsdong, metter oestsyden aen Maert Loykerts erfgenamen erve ende metter westsyden aen Pieter Meeussoon ende Pieter

Aertssoens erven ; noch op een derdendeel van enen stucken erven groot een half buynder luttel min of meer gelegen te Calsdong metter oestsyden aen des voerscr. Clays Cornelissien den paertheelen voerges. de voers. Clays van den voers. Cornelisen ende Katheline gecocht ende vercreghen heeft ende daer af die voers. rente toecomende is ; noch heeft die voers. Clais Cornelissoens dese voers. erfrente versekert ende veronderpandt op syn geheel inde voers. twee ghemeten tot drye plaetse gheleghen, ende noch op een half ghemeet beemden, gheleghen voer den Martel, metter suytsiden aen Jan Jacopssoens made ende metter noortsyden aen Heinryc Bertelssoen made, gelovende alle die voers. onderpanden te vryen en de te waren voer hem ende syn nacomelinge met rechten heren chyse ende anders met daer voren uutgaende, uutgenomen een viertel rogs jairlicx ut den twee gemeten gaende. Waer tsake dat die voers. Clais Cornelissoen oft syn nacomelinghen niet en betaelden die voerscr. acht gulden erfliker renten alle jare gelyc als voerscr. staet soe moghen die voers Cornelys ende Katheline oft huer nacomelinge haer handt slaen aen den voers. onderpanden alsoe als recht is met sulker condicien dat die voers. Clais Cornelissoen ende syn nacomelinge die voerscr. erfrente van acht gulden sullen mogen lossen ende afquiten talre tyt alst hem gelieven sal den penning met vyfthien ghelyke penningen ende de verschenen pachte. Hier inne voersien was die voers. Clais oft syn nacomelinge lossen van Sinte Lucyen dach naestcomende in eenen jare daer naestvolgende daer en sal men gheenen pacht af gheven ; ende wes daer en bynnen niet ghelost en wort, salmen mogen lossen daer na tot alre tyt ter goeder maeten tot twee malen ende telken die helft van de reste. In oirconden des briefs besegelt met onsen seghelen int jaer ons Heren dusent vierhondert ende tweeentachtigh, opten thienden dach van Decembre.

G. Lyekercke

Afschrift : Cart. B, fol. 22 vso ; cart. C, fol. 229 vso.

508.

1482, December 10. — *Voor dezelfde schepenen van Roosendaal hebben Cornelis van Male Janszoon en Kathelijn zijn vrouw, overgemaakt aan Engel van Cuyck tot behoef van Tyelman Jacopszoon van Dordrecht den erfbrief van 8 gulden 's jaars, van denzelfden datum* (nr. 507).

Int jair ons Heeren duysent vierhondert ende tweentachtich, opten thienden dach van Decembri.

Afschrift : Cart. B, fol. 23 ; cart. 230 vso.

509.

1482, December 20. — *Voor Daniel Willemszoon en Peter Huygh Andrieszoon, schepenen op de Zwaluwen, onder Nassau, verklaart Lijsbet, weduwe van den koopman Jan Swarte, met haar zoon en voogd Conelis, en de andere kinderen, verkocht te hebben aan Peter van Gageldonck, ten behoeve van St. Catharinadal, 25 stuiver uit een beemd van 3/4 bunder, gelegen « opt Swalue inden Voghel ».*

Int jaer ons Heeren MCCCC twee ende tachtentich, twintich daghe in december.

Afschrift : Cart. B, fol. 102 vso (met bijschrift : Dit is afgelost, en de akte werd met dwarsstreep vernietigd).

510.

1483, Januari 27. — *Voor Cornelis Jacopszoon en Willem van Nispen Maeszoon, schepenen in Roosendaal, verkoopt Symon Willem Janszoon aan Mercellijs Vaes Celenzoon een schepenbrief van 11 stuivers van 14 Jan. 1478* (nr. 484)*.veronderpand op de helft van 2 1/2 gemet beemd, gelegen in Langdonk, in « Maes Harmanssoens block», noord aan Vaes Mercelyss., zuid aan Pieter Michielszoon van Atten, oost aan Jorijs Diericx, west aan de beek.*

Int jair ons Heeren duysent vyerhondert ende dryentachtich, opten sevenentwintichsten dach van Januario.

Origineel : Karters, nr. 358, op 10-21 cM., met 2 zegels in groen was op dubbele strook.

Op rugzijde : Desen brief heeft noch eenen vander selver rente (XVIe. e.). — Here Corneel Lambrechts in Rosendael. — xj st. ... (XVIIe e.).

Afschrift : Cart. B, fol. 19 vso ; cart C, fol. 228.

511.

1483, Maart 15. — *Voor Jan Domaeszoon en Nout Joeszoon, sche-*

penen te Roosendaal, heeft Willem Corneliszoon, genaamd Willem Vriendt, opgedragen aan Cornelis Lambrechtszoon, een erfbrief van 10 stuivers, van 17 April 1469 (nr. 457).

Int jaer ons Heeren M. CCCC. ende Lxxxiij, opten vyfthiensten dach van Merte.

Afschrift : Cart, B, fol. 16 vso.

512.

1483, Juni 15. — *Elisabeth, weduwe van Goeswijn Heym, laat door haar zonen Jan en meester Henricus de testamentbepaling over den lijftocht van 10 gulden uitvoeren* (zie 30 Juni 1465, nr. 443).

Anno a nativitate Domini xiiijC octuagesimo tercio, mensis junii die quintadecima.

Origineel : Karters, nr. 333, op de rugzijde van nr. 332.

513.

1483, Juli 17. — *Notaris Walter Keyen van Breda, luiker klerk, akteert dat Hendrik van Hoodonck, kleermaker van Breda, aan St. Catharinadal geschonken heeft 12 loop rogge erfpacht te innen te Ginneken uit 1 sester en 13 loop, naar inhoud van den schepenbrief van 20 Juni 1435* (nr. 329).

... quod anno a nativitate ejusdem millesimo quadringentisimo octuagesimo tercio, indictione decimaquinta, die decimaseptima mensis Julii...

Acta fuerunt hec in dicto monasterio sub anno..., presentibus ibidem honestis viris Johanne Meermans carpentario ac Johanne dicto de Laer de Hosenhout, laycis dicte dyocesis testibus...

Et ego Waltherus Keyen de Breda, clericus Leodiensis dyocesis, publicus...

Origineel : Karters, nr. 363, op 29-34 cM., voorzien van het notarismerk.
Op rugzijde : iij veertelen rogs onder Ghinneken (XVIe. e.). — Strijbeke. — Sine onere. — Te Hoeydonck. — erff. — anno 1483 (XVIIe e.).

514.

1484, Februari 18. — *Voor Aart Ghijsbrecht Stevenszoon en Peter Hendrik Scoenmakerszoon, schepenen te Oosterhout, verkoopt Hen-*

drik Mathijszoon aan Jan Jan die Laetszoon 1 sester rogge erfpacht, veronderpand op 4 bunder erf, west palend aan Hendrik Jan Heynricxzoon, noord aan Peter Janszoon zijn broeder, « ende so voert ront om aen tsheren vroent ende straat ».

Int jaer ons Heren MCCCC vier ende tachtentich, achthien daghe in Februario.

Afschrift : Cart. B. fol. 164 vso ; cart. C, fol. 147 vso (met titel : Een zester rogs dat Jan die Laet, ons knaep, beset heeft met noch eenen rynsche gulden tot eenre weeck missen erflic, des maendachs).

515.

1846, Februari 23. — *Notaris Johannes van Heerle, luiker priester, akteert dat de deken der collegiaalkerk van O. L. V. te Breda, en de kapelaans kwitantie geven van een rente van 1 veertel rogge door St. Catharinadal aan het kapittel verschuldigd uit de erfenis van Petrus de Riel en zijn vrouw Katharina.*

In nomine Domini. Amen. Hujus presentis publici instrumenti serie cunctis pateat evidenter, quod anno a nativitate ejusdem millesimo quadringentesimo octuagesimo sexto, indictione quarta, mensis februarii die vicesima tercia, hora diei ejusdem decima vel circiter ante meridiem, pontificatus sanctissimi in christo patris ac domini nostri domini Innocentii, divina providentia pape octavi anno secundo, in mei notarii publici testiumque infrascriptorum ad hoc specialiter vocatorum et rogatorum presentia personaliter constituti venerabiles et circumspecti domini decanus et capitulum collegiate beate Marie virginis, opidi de Breda, Leodiensis dyocesis, necnon domini Johannes de Nyspen et Alstinus Petri cum Rumoldo Blerinc dominorum capellanorum dicte ecclesie receptore nomine omnium capellanorum ejusdem ecclesie in loco capitulari pariter congregati, postquam pro parte monasterii sive conventus monialium de Valle sancte Katharine, prope et extra muros dicti opidi de Breda situati, unius fartelli siliginis annui et heriditarii pactus, quem provide et discrete utriusque sexus persone Petrus de Riel et Katharina uxor sua legitima in ultimarum suarum voluntatum ordinationibus pro suis celebrationibus dictis dominis capitatim et equaliter relinquerunt ad et supra certa contrapignora contenta in quadam littera scabinali, sigillis scabinorum secularis justicie ville de Gilse rite

firmata de sex lopinis siliginis mentionem faciente ibidem exhibita et producta ab honesto viro Petro de Gageldonck dicti conventus tutore seu mamburno debitam assignationem seu transportationem acceptassent, recepissentque et admississent, ac statim et incontinenti prefati domini tam dictum Petrum procuratorum aut mamburnum quam ipsum conventum quam eciam dictorum testantium heredes et successores omnesque alios et singulos quitantes, indigentes a dicti fartelli siliginis assignatione sic ut profertur facta quitaverunt et absolverunt et perpetuis futuris temporibus tenore presentis publici instrumenti quitos, liberos et absolutos esse voluerunt, jure tamen tali quod monasterium de Nazaret in Waelwyck in duobus lopinis siliginis annui et hereditarii pactus in dicta littera scabinali supercrescentibus post obitum domini Johannis Bouwens habere tenetur sibi semper salvo, de et super quibus omnibus et singulis prefatus Petrus procurator seu mamburnus dicti conventus et eo nomine a me notario publico infascripto sibi confici et tradi petiit unum vel plura publicum vel publica instrumentum vel instrumenta in meliori forma. Acta fuerunt hec in opido de Breda, sub anno, mense, die, hora et loco et pontificatu quibus supra, presentibus ibidem providis et discretis viris dominis Johanne Suetrix et Johanne Creyt presbyteris testibus fidedignis ad premissa testificanda vocatis pariter et rogatis.

Et ego Johannes de Heerle, presbyter Leodiensis diocesis, publicus...

Origineel : Karters, nr. 364, op 18-26 cM., voorzien van het notarismerk.

Op rugzijde : 1486, 23 februarii. — Quitantie van een afgelegde veertel rogge aen 't capittel van Breda. — door hr. van Gageldonck, rentmeester (XVIIe e.). — D (XVIIIe. e.).

516.

1436, Maart 14. — *Johannes de Hoerne, bisschop van Luik, machtigt Walter Fabri klerk diaken en rector van het St. Nicolaasaltaar te Princenhage, ten bate van dit altaar verscheidene renten te verkoopen.*

Johannes de Hoorne, Dei et apostolice sedis gratia episcopus Leodiensis, universis et singulis presentes nostras litteras visuris, lecturis et audituris, salutem in Domino sempiternam. Petitioni dilecti nobis in Christo Walteri Fabri, clerici dyaconi nostre Leodiensis diocesis rectoris altaris sancti Nicolai in ecclesia parochiali de Meer-

ters, alias in die Haghe, ejusdem nostre diocesis situati, nobis facte ac ad utilitatem, commodum et profectum prenarrati altaris tendenti favorabiliter inclinati, nobis placet nostrosque licentiam et consensum pariter et auctoritatem tenore presentium concedimus et impartimur, ut pro commoditate et utilitate dicti altaris primo quinque lopinos siliginis hereditarii redditus pactus et mensure dicte parochie in quibus Wilhelmus Boeykens pridem sigilli nostri notarius de una pecia terre arabilis duas lopinatas cum dimidia vel circiter teuthonice twee lopensaet lants of daer omtrent in mensura continenti, nuncupata den Donacker in eadem parochia situata olim ad Bartholomeum filium legitimum quondam Bartholomei in Buersteden ejusdem parochie commorantem, jam vero ad ipsum Wilhelmum spectantes, singulis annis prenotato altari obligatur ; necnon nonnullos alios parvos census ac redditus ad ibidem altare pertinentes usque ad summam triginti stuferorum hereditariorum ascendentes uni vel pluribus personis simul vel successive emere volentibus ac plus offerentibus, pro et mediante certo, condigno et competenti precio exinde captando per proclamationes debitas et solempnes desuper in facie dicte ecclesie per quindena ad quindenam sese immediate sequendam faciendas, vendere et alienare, emptorique seu emptoribus debitas legisoperas desuper juxta legem loci exinde facere possit et valeat, ita tamen quod hujusmodi precium vel pecunie ex prenarrata venditione assequentes, iterum ad annuos et hereditarios redditus ad majorem utilitatem, commodum et profectum predicti altaris convertantur et per ipsum Walterum rectorem prefatum acquirantur, emanturque et assignentur cum debitis et sufficientibus legisoperis sine fraude et dolo, hujusmodique venditioni, conversioni et assignationi ad annuos et hereditarios redditus, bonaque hereditaria ac alia omnium et singulorum prenarrata modo, forma et condicione superscriptis exequendi exnunc ratificamus, approbamus ac salvo jure cujuslibet tenore presencium in Dei nomine confirmanus. In cujus rei testimonium sigillum nostrum ad causas presentibus nostris litteris duximus appendendum. Datum Lovanii, sub anno a nativitate Domini millesimo quadringentesimo octuagesimo sexto, mensis marcii die decima quinta.

Tekst dezer voorhanden in den notarisbrief van 18 Jan. 1491.

517.

1486, Maart 22. — *De priorin van St. Catharinadal stelt Peter van*

Gageldonck aan als zaakvoerder voor het in-ontvangst nemen van een huis uit de nalatenschap van Peter van Riel.

Condt ende kenlyck sy allen den genen die desen brief sullen sien of hooren lesen dat wy vrouwe Adriaen vanden Veken, priorinne des godshuys van sinte Kathrynen dale, buten Breda, vander Ordenen van Premonstreyt met onsen gemeynen convent mechtige ende mechtich maken Peeter van Gageldonck onsen voogt ende rentmeester over te vesten van onsen wegen alsulken huus ende erve met synre toebehoerten als gelegen is tegen die vleyshalle, geheyten den Hoerne ende ons aengestorven is van Peeteren van Ryele ende Kathrynen sinen wyttigen wive salige gedachten ; ende in kennessen der waerheit, soe hebben wy vrouwe Adryaen voerscr. met onsen gemeynen convent onsen groten segel hier aen gehangen int jaer ons Heeren dusent vierhondert ses en tachtentich twee ende twintich dage in Mert.

Origineel : Karters, nr. 365/a, op 9-21 cM., met één zegel in groen was op enkele strook.

Op rugzijde : Procuratie (XVIe. e.). — Op dat huis den Horen heft het cloester een rente van 5 gl. 5 ende noch 1 — 15 st. vant slachthuys op de merkt. zzz. 1486 (XVIIe. e.). — N. 33. — L (XVIIIe. e.).

518.

1487, Februari 19. — *Voor Bartholomeus Jan Leyttenzoon en Cornelis Jans, schepenen in Princenhage, verkoopt Jan vander Molen aan Marie Wouter Dyckmansdochter 25 stuiver, erfcijns, elk van 2 groote Vlaamsch, uit de rechte helftscheiding van 10 loopzaad, te Hijlaer gelegen.*

Int jair ons Heeren dusent vyerhondert seven ende tachtentich, negenthien dage in Februario.

Origineel : Karters, nr. 365/b,, op 8-24 cM., met 2 zegels in groen was op dubbele strook.

Op rugzijde : J. Hoghe (XVe e.). — xx stuvers inde Haghe die Jan Mathys betaelt (XVIe e.). — Hansken Rom Clincken, 25 st. (XVIIe e.). — L (XVIIIe e.).

519.

1487, Juni 8. — *Bulla van Innocentius VIII, waarbij Theodoricus Vander Strepen gemachtigd wordt over te gaan van de orde der Eremijten van St. Augustinus tot de orde van Premonstreit.*

Innoncentius episcopus, servus servorum Dei, dilecto filio Theodorico de Strepen, ordinis fratrum Heremitarum sancti Augustini professori, salutem et apostolicam benedictionen. Religionis zelus vite ac morum honestas aliaque laudabilia probitatis et virtutum merita super quibus apud nos fidedigno comendans testimonio nos inducat ut te specialibus favoribus et graciis prosequamur. Cum igitur sicut exhibita nobis nuper pro parte tua petitio continebat tu qui ordinem fratrum Heremitarum sancti Augustini expresse professus existis et in domo Dordracensi ejusdem Ordinis, Trajectensis dioecesis, ubi regularis observantia minime viget, ad presens moram trahis, sentias locum ipsum et aerem inibi vigentem nature tue minus convenientes existere et propterea formides mortis periculum vel aliquam gravem egritudinem incurrere posse tempore procedente, cupiasque ad aliquam aliam domum predicte seu aliquod monasterium vel alium regularem locum Premonstratensis Ordinis ad quem singularem geris devotionis affectum et in quo tue anime salutem facilius consequi et cum majori animi quiete ac devotione Altissimo famulari speras te transferre pro parte tua nobis fuit humiliter supplicatum ut tibi de prefata domo Dordracensi ad aliquam aliam domum sancti Augustini predicti vel aliquod monasterium seu alium regularem locum Premonstratensis Ordinis hujusmodi in qua vel quo benevolos inveneris receptores et ubi regularis observantia vigeat, te transferendi licentiam concedere ac alias tibi in premissis oportune providere de benignitate apostolica dignaremur. Nos igitur te premissorum meritorum tuorum intuitu gratioso favore prosequi volentes ac a quibuscumque excommunicationis, suspensionis et interdicti, aliisque ecclesiasticis sentenciis, censuris et penis a jure vel ab homine quavis occasione vel causa latis, siquibus quomodolibet innodatus existis ad effectum presentium dumtaxat consequendum harum serie absolventes et absolutum fore censentes, tuis in hac parte supplicationibus inclinati tibi de dicta domo Dordradenci ad aliquam aliam domum sancti Augustini predicti seu aliquod monasterium vel alium regularem locum Premonstratensis Ordinis hujusmodi in qua vel quo benevolos receptores inveneris et ubi regularis observantia ac verus discipline modus jugiter vigeant, superioris tui licentia super hoc petita licet non obtenta te transferendi et inibi sub illius regulari habitu perpetuo remanendi auctoritate apostolica tenore presentium licentiam elargimur. Non obstantibus constitutionibus et ordinationibus apostolicis, statutis quoque et consuetudinibus mo-

nasterii et Ordinum predictorum juramento confirmatione apostolica vel quavis firmitate alia roboratis ceterisque contrariis quibuscumque. Nuli ergo omnino hominum liceat hanc paginam nostre absolutionis et largitionis infringere vel ei ausu temerario contraire. Si quis autem hoc attemptare presumpserit, indignationem omnipotentis Dei ac beatorum Petri et Pauli Apostolorum ejus se noverit incursurum. Datum Rome apud Sanctum Petrum, anno incarnationis dominice millesimo quadringentesimo octuagesimo septimo, octavo Kalendas Junii, Pontificatus nostri anno tertio.

Origineel : Karters, nr. 367, op 32-54 cM., voorzien van de looden bulla op rood-geele zijden koord.

Op de plooi : P. de Sutiis. — P. Tuba — Per Malatessen (XVe e.).

Op rugzijde : N. Bregeon. — P. R. — Protties... (?). — Ja. de Launis. — de bode sal hebben eenen Rynsgulden (XVe e.). — 1487. Bulla Innocentii 8 pro Theoderico de Strepen, Augustiniano, ut possit ingredi ordinem Premonstratensem (XVIIe e.). D (XVIIIe e.). — Bulla qua datur licentia transgrediendi ex ordine S. Augustini, sc Eremitarum ad ordinem Praemonstratensem (ab. Bern.) 1487 (XIXe e.).

520.

1487, Juli 12. — *Voor Aart de Bye en Jan Jan Aertssoenszoon, schepenen in de palen van de Hoeven van Etten, heeft Hendrik Bouden Henricxsoenzoon verkocht aan Tielman Oem Jacopszoon 9 rijngulden jaarcijns uit 7 gemet land gelegen op Ettelake, geheeten in de Sinecolen, veronderpand op 9 loop erfrogge.*

Int jaer ons Heren MCCCC seven ende tachtentich, twelf dage in Julio.

Afschrift : Cart. B, fol. 109 vso.

521.

1488, Februari 18. — *Voor Cornelis Lambrechtszoon en Hendrik Anxenszoon, schepenen te Roosendaal, heeft Adriaan Adriaan Berbierszoon overgemaakt aan Herman Willemzoon, ten behoeve van St. Catharinadal, een erfbrief van 4 gulden van 6 Febr. 1469* (nr. 455).

Int jaer ons Heeren duysent vierhondert ende achtentachtich, opten achtiensten dach februario na scriven schoofs van Ludick.

Afschrift : Cart. B, fol. 14 vso (met aanmerking : afgelost) ; cart. C, fol. 225.

522.

1488, October 10. — *Notaris Michiel Heys van Breda, luiker priester, akteert dat Gherijt van Morchoven, alias Vander Strepen, voor de professie van zijn dochter Kathelinen in St. Catharinadal, aan het klooster een lijftocht geschonken heeft van 10 rijnsgulden en van een sester rogge en sticht aldaar een uitvaart.*

In den naam ons Heeren Jhesu Christi. Amen. Bij desen tegenwoirdigen openbaren instrument sy kenlyck allen luden, dat inden jare der gebuerten desselven ons Heren, dusent vyerhondert acht ende tachtentich, ter sester indictien, des vridaeghs den thienden der maent van Octobri, tot eenre uren na middach oft daer omtrent, des pauwsdoms ons alre heylichten vaders in Gods ende heren heren Innocentius by der gotliker voirsienicheit van dien name achste paeuws in synen vyften jare, in tegenwoirdicheit van my openbair notaris ende der getuygen hier onder ghescreven syn erschenen ende versament geweest in huren properen personen eersame ende bescheidene gheestelicke personen brueder Dierick van Morchoven, alias van der Strepen, priester proost en biechtvader der gheestelicker jouffrouwen oft zusters des cloosters oft goidshuys van sinte Kathelinendale by Breda der ordenen van premonstreyt crisdoms van Ludich ende zuster Adriana van den Vecken priorinne, met eene meerkeliken getale van huren medezusteren in den voirs. cloester alle geproffeseert ende aldair tegenwoirdich synde, soe voer hen selven, soe voer huer andere medezusteren ende in den name van hen allen, tconvent des voirs. goidshuys presenterende, ende om dweerck hier navolgende te doen vergadert, ende te vorents als sy seiden wel beraden synde ter eender syden ende eerbaren ende bescheydene Gheryt van Morchoven alias van der Strepen porter tot Breda ende Kerstine Willem Ysaec weduwe, met Adriaen Ysaac huren soen ende voeght, ende oic deselve Adriaen voir hem selven ter anderen syden, opdoende ende te kennen gheven aldair deselve getyen hoe dat sy te samen gesproken hadden ende een comen waren ende dat inder vuegen ende manieren na uutwysen eenre cedule hierna volgende, alsoe den verweerdigen ende religieusen priorynne ende convent des goodshuys van sente Katlinendale by Breda gelieft heeft puerlic om goodswille te gonnen ende te geven Katlinen Geryts dochter van Morchoven diemen heyt Vander Strepen, dbroot inden voirs. goodshuyse ende huer tot eender medesuster te ontvangen, soe heeft de voorg. Geerit opdat tvoirs. goodhuys met synder

voirg. dochter te myn gelast soude syn denselve goodshuyse wederom gelooft te geven ende te bewysen voir huere portie ende kynts gedeelte terstont als sy aldair professie gedaen sal hebben thiene Rynsgulden lyftochten, tstuc van veertich grooten vlems, ten live vander voir. zynre dochter, op syn huysinge bynnen Breda inde Visscherstrate, ende op syn hoeve inde prochie vander Hage in Bagven gelegen jairlix, uut te reycken ende te betalen, tot der tyt toe dat hy die anderswaar bewesen oft met hondert Rynsgulden eens te geven afgeleeght sal hebben. Item een sester rogs erffelic op de helft van derdalven bunder beemde, gelegen Ter Heyden in Zonzeele, nu toebehoirende Peter Michiel Dammaess. na uutwysen des scepenen brieve dair af synde, die de voirg. Geeryt nu mede overgegeven heeft, met vorwerden oft de voirs. Katline syn dochter aflivich worde, eer sy professie gedaen hadde, dat in sulken gevalle tvoirs. convent int zeester rogs voirs. niet gerecht en sal syn, ende sal de voirs, brieve wederom overgegeven; ende tot desen heeft de voirg. Geerit voir hem selven ende voir syn andere kynderen ende Kerstyne, wylen Willem Ysaacx weduwe, oudermoeder vander voirs. Katlinen, met Adriaen Ysack hueren sone ende voeght, ende oic dieselve Adriaen voir hem selven gelooft te besetten ende te laten in testamente den voirs. convente ende godshuyse, te weten de voirg. Geerit na syn doet viventwintich ryns gulden ende de voirs. Kerstyne na huere doet oic viventwintich ryns gulden vander weirden als voire vanden gereetsten goeden die sy achterlaten sullen. Dair voire tvoirs. convent doen sal eene uutvaert, te weten vigilie met negen lessen ende eene singende misse met diaken ende subdiaken, met commendacien ende memorien alsoc gewoenlic is, terstont als de voirg. Geerit ende Kerstyne ende elc van hen aflivich geworden sullen syn. Met welker bewysinge ende geloften voirs. tvoirs. godshuys te vreden sal syn ende geloven dair mede uut te bliven ende niet te succederen in gheenrehande goede die de voirg. Katlienen van eenigen zyden namaels souden mogen toecomen ende besterven dairop tselve godshuys volcomelic sal verthyen ende brieve geven onder des convents zegel, eer de voirg. Katlinen professie sal doen: al sonder argenlist, vanden welken deselve partyen samentlyc ende elck van hen besonder begheert hebben van my openbaer notaris hier onder gescreven hen gemaect ende gelevert te worden een openbaer instrument oft meer, inder bester formen. Deze punten voirs. syn geschiet inden voirs. cloester inder saelden, inden jaere, indictien, maent, dach, ure ende paeusdomme voirs., daer by ende tegen

woirdich waren eerbaere ende bescheidene mannen Oet Janss. ende Govaert Bloemaerts, ingeseten der voirs. stad van Breda als getuigen daer toe geroepen ende sunderlinge gebeden.

Ende want ick Michiel Heys van Breda priester des crisdoms van Ludick...

Origineel : Karters, nr. 368, op 46-30 cM., voorzien van het notarismerk.
Op rugzijde : S. Katryn vanden Strepen (XVe e.). — Vande sester roghs Ter Heyden op een derdendeel buynder beemden in Zonzeele ,eertyts toebehoorende Michil Damaess. gekomen met Katharyn vander Strepen. — j sester rogh erfpacht onder Ter Hevden gekomen met. — Is af gelost 1543 maer mogen voer den selven prys wederom kopen (XVIIe e.).

523.

1488, November 18. — *Voor Cornelis Jacob Janszoon en Bouden Ghysbrechtszoon, schepenen te Princenhage, hebben Peter Meeuszoon en Cornelie Adriaan Merten Vrientszoensdochter, verkocht aan Jan Janszoon van Overbroeck 15 stuivers op een huis en erf van een veertelzaad, gelegen « op de beecke opt Moleneynde » en op 2 1/2 loopzaad aldaer gelegen.*

Int jaer ons Heeren dusent vyerhondert acht ende tachtentich, achthien dage in November.

Origineel : Karters, nr. 370 ,op 10-19 cM., met 2 zegels in groen was op dubbele strook.
Op rugzijde : Jo. Hoghe (XVe e.). — Cornelis Jacopss. — 1512. — xv st. chyns inden Hage, die (Symen Gosins betaelt) (doorgehaald) — Peeter Prinssen (?) betaelt (XVIIe e.). — D (XVIIIe e.).

524.

1488, December 12. — *De 8 gulden 's jaar, uit den schepenbrief van 10 Dec. 1482* (nr. 508), *worden aan St. Catharinadal overgemaakt.*

xxij decembris a° Lxxxviij.

Aanteekening in randschrift, in Cart. B, fol. 23.

525.

1489, Juli 22. — *Voor Aert de Bye en Hyghe Anthonis, schepenen in de palen van de Hoeven te Etten, heeft Otte Janszoon, als zaak-*

voerder van St. Catharinadal, bezit genomen van 9 rijnsgulden, naar inhoud van den schepenbrief van 12 Juli 1487 (nr. 520).

Int jaer ons Heren M. CCCC. neghen ende tachtentich, twee ende twintich daghe in Julio.

Afschrift : Cart. B, fol. 110 (met randschrift : Op desen brief so is afgequeten by Cornelis Joes. ix gulden x st. vore elken gulden, te weten deen helft vanden renten gedaen anno xiiijC xciij den xvj dach in apryl. — Dit is altemael afgequyt). — De akte werd met dwarsstreep doorgehaald en vernietigd.

526.

1489, Augustus 18. — *Voor Jan Wouterszoon en Jan Hendrik Godenszoon, schepenen in Baerle, onder Nassau, heeft Jan Jan Lippenszoon gepacht van Otte Janszoon, rentmeester van St. Catharinadal, een erf van 2 1/2 bunder, te Baerle gelegen, op de Strompte; een erf van 2 loopzaad, eveneens op de Strompte gelegen en een derde erf van 2 loopzaad ook aldaar, voor 4 gulden, van 2 grooten Vlaamsche elk.*

Int jaer ons Heren M. CCCC. neghen ende tachtentich, achthien daghe in Augusto.

Origineel : Karters, nr. 374, op 9-26 cM., met nog één der twee zegels in groen was op dubbele strook.

Op rugzijde : J. Hoghe. — tgodshuys (XVe e.). — Jan Lippens iiij gulden - te Baerle (XVIe e.). — Adriaen Jan Verhoeven tot Baerl, twee Ryn. — Nu. 15 (XVIIe e.). — E (XVIIIe e.).

Afschrift : Cart. A, fol. 55 ; cart B, fol. 118 ; cart C ,fol. 57.

527.

1490, November 26. — *Voor Cornelis Lambrechtszoon en Gijsbrecht Dierixzoon, schepenen te Roosendaal, heeft Adriaan Adriaan Barbierszoon erkend schuldig te zijn aan Herman Willemszoon, ten behoeve van St. Catharinadal, 4 rijnsgulden, veronderpand op stede en goed, « gelegen int dorp metter oestsiden aende Zale, metter westsiden aen Geert de Biermans huys ende hof, metten noortende aenden loop, ende metten suytende aen de strate », veronderpand met een ort-stuivers door den H. Geest geïnd, en op een beemd, « noortwaert over de voors. sloot oft Bansloot gelegen, metter oestsiden aen Andries Haldenberchs ende Dingenen synre huysvrouwen*

erve, ende metter westsiden ende nooteynde aender nonnen goet ende erve ».

Int jaer ons Heeren duysent vierhondert ende tnegentich, opten sessentwintichsten dach van Novembri.

Afschrift : Cart. B, fol.18 vso (Akte alhier aangeteekend als afgelost en met dwarsstreep vernietigd) ; cart C. fol. 227 vso.

528.

1491, Januari 18. — *Voor notaris Walter Keyen van Breda, klerk, verklaart Walter Fabri, alias Tsmeets, rector van het Sint-Nicolaas-altaar te Princenhage, verkocht te hebben aan Theodoric, proost, en aan het klooster van St. Catharinadal, een jaarcijns van 2 oude groote, op goederen in de parochie van Princenhage, op den Donacker, naar inhoud der bisschoppelijke vergunnning van 14 Maart 1486* (nr. 516).

... quod anno a nativitate ejusdem millesimo quadringentesimo nonagesimo primo, indictione nona, die decima octava mensis Januarii.

Acta sunt hec in monasterio prescripto sub anno.... presentibus ibidem honorabilibus et discretis viris domino Johanne de Avoirt presbytero capellano in ecclesia parochiali et collegiata opidi de Breda ac Ottone Johannis laico, Trajectensis diocesis, testibus ad premissa...

Et ego Waltherus Keyen de Breda, clericus Leodiensis diocesis, publicus...

Origineel : Karters, nr. 375, op 34-32 cM., met notaristeeken voorzien .

Op rugzijde : Van iij oude groote die wij gequyt hebben (XVIe e.). — 1491. Quytinge van twee oude grooten aen den aultaer van S. Nicolaes te Meerters oft van die Haege 1486 5 mart : — Nu. 5 Proost Theodericus (XVIIe e.). — E (XVIIIe e.).

529.

1491, Februari 16. — *Voor Willem Boeykens en Adriaan van Eyndmer, schepenen in Breda ,erkent Luyck de Mandmaker schuldig te zijn aan Gielis Peter Theeuws 7 gulden, ieder 20 vl. grooten, uit huis en erf in de Karstraat te Breda.*

Int jaer ons Heeren dusent vyerhondert eenentnegentich, sesthien dage in Februario.

Origineel : Karters, nr. 376, op 7-21 cM., met nog fragmentjes der twee zegels in groen was op dubbele strook.

Op rugzijde : vij gulden erflic (XVIe e.). — 1491, 16 febr. — In de kaerstraet. iij Rg. x st. — In 2e gesetten elc 35 st., f. 19. — N° 10 en 11 (XVIIe e.).

530.

1491, April 25. — *Voor Jacob Heymanszoon en Gielis Jan Ghyselszoon, schepenen in Oosterhout, heeft Otte Janszoon, als zaakvoerder van St. Catharinadal, zijn recht doen gelden op 1 sester rogge, door Jan de Laet aan het klooster gemaakt bij testament, naar inhoud van schepenbrief van 18 Febr. 1484* (nr. 514).

Int jaer ons Heren M.CCCC. een ende tneghentich, vyf ende twintich daghe in Aprille.

Afschrift : Cart. B, fol. 164 vso ; cart. C, fol. 118.

531.

1491, Mei 17. — *Voor Cornelis Jacop Janszoon en Claas Jacops Sgraeuwenzoon, schepenen in Princenhage, heeft Wouter Peter Wouterszoon, geheeten Closkens verkocht aan heer Jan van Brecht, priester, ten behoeve van St. Catharinadal, drie veertel rogge erfpacht uit een weide van drie loopzaad gelegen te Overbroeck, uit 2 loopzaad land op den Huysacker, te Princenhagen .*

Int jair ons Heeren dusent vyerhondert eenen tnegentich, seventhien dage in Meye.

Origineel : Karters, nr. 377, op 10-22 cM. destijds voorzien van 2 zegels op dubbele strook.

Op rugzijde : iij vertel rogs (XVe e.). — 1491, 17 Maij. Adriaen Jansen den Ongebeerden in iij veertelen roggen — by ons vercregen a° 1491, 17 maii by coope (XVIIe e.). — Nr. 10. — K. — Hage, gekogt (XVIIIe e.).

Afschrift : Cart. A, fol. 88 ; cart. B, fol 143 ; cart. C, fol. 91 vso.

532.

1492, Juni 26. — *Voor Jan Aerstzoon en Jan Holtemans, schepenen in Ginneken, heeft Margriet, dochter van Gerit Ghyben, met Godschalk vander Hoelt haar voogd, 1 halster rogge erfpacht verkocht aan Jan Bertels, uit 1 sester rogge, bepaald op verscheidene goede-*

ren : een huis met bijgebouwen op 1 loopzaad grond, gelegen te Heesstaden, op een weide van 1 loopzaad, geheeten de Smissenbergh, op eene beemd van 1/2 bunder gelegen neven de Mark, op eene beemd van 2 loopzaad met een vierdezaad land, gelegen neven de Marck, op een weide van 1 bunder geheeten het Nederlant, op een beemd van 1 1/2 bunder geheeten de Buynder, op een heiveld van 1 bunder geheeten de Rijt, op een land van 2 bunder, op een land van 5 loopzaad, geheeten de Leemputten, op een land van 1 bunder, geheeten Sibbenstuck, op een land van 2 1/2 loopzaad, geheeten Spilkorenhof, op een land van 1 loopzaad gelegen in den Langen Hoff, en op een weide van 1/2 bunder, daar nevens.

Int jair ons Heeren dusent vyerhondert tweentnegentich, sessentwintich dage in Junio.

Origineel : Karters, nr. 378, op 20-23 cM., met 2 zegels in groen was op dubbele strook.

Op rugzijde : Jo. Hoghe (XVe e.). — Dit halster heeft Jan Bertels den cloester beset (XVIe e.). — Symon Geerit Gysels ij veertelen. — Dit is opt manuael bekent maer op het register... — Ons gegeven met last van jaergetyde van Jan Berthels (XVIIe e.). — L (XVIIIe e.).

533.

1492, Augustus 6. — *Priorin Vander Veken van St. Catharinadal verkoopt 2 sester rogge onder Roosendaal, naar inhoud van schepenbrief van 10 Juni 1459* (nr. 415).

Ic suster Adriana Vanden Veken priorynne van synte Katrynen dale buyten Breda der order van Premonstreyt make bekent met desen schryff voer ons ende onse nacomelingen dat wy in presentien ende bywesen van brueder Dierck vander Strepen proest des cloester voirs. vercoft hebben Cornelis Adriaenss. alsulken twe sesteren roch dat een erflic ende dander tocht als de selve Cornelis voers. uutreykende was voer die erfnisse van my, als dit instrument uut wyst, om een som van penningen te weten de erfnisse om xxxv r. gulden ende die tocht om xvj r.gulden, van welken sommen wy ons bekennen vol ende al betaelt ende hebben de penningen aengeleet tot Rosendael aen vier r.gulden arfelic daer scepenbrieve van syn. In kennissen der waerheyt heb ic suster Adriana voerg. dit met myn hant gescreven inden jaer M CCCC xcij der vjsten dach in Augusto.

Akte genoteerd op rugzijde van de notarisakte van 10 Juni 1459.

534.

1493, April 29. — *Voor Herman Willemszoon en Ghysbrecht Dierixzoon, schepenen te Roosendaal, heeft Cornelis Jooszoon, erfgenaam van Janne Jan Smitsdochter, opgedragen aan St. Catharinadal een erfbrief van 3 gulden 's jaars.*

Int jaer ons Heeren M CCCC dryentnegentich, opten neghenentwintichsten dach van Aprille.

Origineel : Karters, nr. 334/c, op 6-20 cM., met 2 zegels in groen was, doorgestoken met den brief van 8 Februari 1466.
Op rugzijde : Geen aanteekeningen.
Afschrift : Cart. C, fol. 227.

535.

1493, April 29. — *Voor dezelfde schepenen van Roosendaal, maakt dezelfde Cornelis Joeszoon in dezelfde voorwaarden over aan St. Catharinadal een erfbrief van 10 stuivers 's jaars, naar inhoud van 17 April 1469* (nr. 457).

Int jaer ons Heeren M.CCCC. xCiij, opten neghen en twintichsten dach van Aprille.

Afschrift : Cart. B, fol. 16 vso.

536.

1493, April 29. — *Voor dezelfde schepenen te Rosendaal, maakt dezelfde Cornelis Joeszoon onder dezelfde voorwaarden over aan St. Catharinadal een erfbrief van 27 1/2 stuivers naar inhoud van 1 schepenbrief van 29 Dec. 1480* (nr. 499).

Int jaer ons Heeren M.CCCC. dryentneghentich, opten neghenentwintichsten dach in Aprille.

Origineel : Karters, nr. 362/e, op 8-16 cM., met 2 zegels in groen was, op dubbele strook, doorgestoken met den brief van 20 Oct. 1481.
Op rugzijde : Geen aanteekeningen.
Afschrift : Cart. B, fol. 17 vso ; cart. C. fol. 226 vso.

537.

1493, Mei 31. — *De rente uit den schepenbrief van 6 Jan. 1434* (nr. 326) *wordt gelost door Adriaan Adriaan Barbierszoon, onder toezicht der schepenen Herman Willemszoon en Cornelis Lambrechtszoon van Roosendael.*

Opten lesten dach van Meye anno. xciij.

Afschrift : Cart. B, fol. 18 vso ; cart. C. fol. 227.

538.

1494, October 4. — *Voor Herman van Zelbach en Jan van Megen Janszoon, schepenen te Breda, heeft Jan Peter Peter Faytmanszoon een schuld bekend van 10 gulden van 20 grooten Vlaamsch, aan zijn moeder Hildegonde, Weduwe van Peter Faytmanszoon, op huis met bijgaande op den Haagdijk te Breda.*

Int jair ons Heeren dusent vyerhondert vier ende tegentich, vyer dage in october.

Origineel : Karters, nr. 380, op 6-26 cM., met 2 zegels in groene was op dubbele strook.
Op rugzijde : Van ons bruer (XVe e.).

539.

1494, December 16. — *Voor Sweer Gorijszoon en Domaas Mertenszoon, schepenen te Ter Heyden, heeft Jan Clercuszoon verkocht aan Kathelijn Michiel Ghybensoensdochter 4 gouden Arnoldus gelderse gulden erfcijns uit 8 gulden, naar inhoud van den schepenbrief van 10 Juni 1438* (nr. 342).

Int jaer ons Heeren dusent vyerhondert vier ende tnegentich, sesthien dage in December.

Origineel : Karters, nr. 267, op 9-24 cM., met 2 zegels in bruin was doorgestoken met de charters van 11 Juli 1452 en 10 Juni 1438.
Op rugzijde : Jo. Hoghe (XVe e.).
Geen afschriff in cartularium.

540.

1496, April 21. — *Voor een notaris schenkt Jan vander Schueren, Janssone, wonend te Rijkevorsel, bij testament, o. m. aan de zusters van St. Catharinadal,« daer zyn dochter Margriet in es », 6 sester rogge erfelijk op den Molengracht te Breda.*

... Voordane alsulcken sesse sester rogx erffelyck als hy jaerlycx heffende es op die Molengrecht tot Breda ,ende daer omtrent, daer af hy de tien veertelen erfrogx verset heeft ter quitingen staende, sal tcloester van Premonstreyt tot Breda, daer Margriet syn dochter in es, met allen den rechte dat hy daer aen heeft, hebben ende erffelyck behouden, behoudelyck dat syn huysvrouwe ende heer Florys hoerder beyden sone tsamen ende de lanxste levende van hem, huer gebruyck daer in hebben sullen hoer lyflanck gelyck voerscreven es vanden chynse tEkeren ende de hoeve tot Vlymmeren, met condicien oft gebuerde dat de voirscreven Margriet syn dochter uut den selven clooster van Premonstreyt genomen worde ende tOostmalle int cloester geset ,dat dan als de voirscreven sesse sesteren erfrogs haer sullen moeten volgen, behoudelyck hadden die van Premonstreyt die voirgenoemde tien veerteln erfrogx, als voirscreven es, verset synde ghelost, dat si die alsdan sullen bliven heffende totter tyt toe hem huer penningen weder gegeven worden ; ende met desen sal tvoirscreven clooster van Premonstreyt voortuut bliven...

... dat inden jare ons lief Heeren alsmen screef duysent vierhondert sesseendernegentich, den enentwintichsten dach der maent van Aprille...

Afschrift : Karters, nr. 382 ; een afschrift op papier. Van het geheele document werd eene uitgave bezorgd bij V. VAN DER AURA, *Geschiedkundige Bijdragen betreffende St. Catharinadal.* Oosterhout, 1894, blz 108-113.

541.

1498, Augustus 25. — *Gijsbrecht Henrixzoon en Bartholomeus Peter Janszoon schepenen te Prinsenhage, getuigen op verzoek van Willem van Bernagien, als rentmeester van St. Catharinadal, dat het erf, waarvan in erfbrief van 20 April 1372, gelegen is « achter den hovel geheyten die Enge, houdende omtrent een buynder luttel*

min of meer, gelegen neven Cornelis Meeuszoons erve oistwert, westwert neven Jan Maes soens erfgenamen erve westwert ende suytoistwert neven des persoens erve vanden Haghe ».

Opten viventwintichsten dagh van Augusto int jaer ons Heeren dusent vyerhondert acht ende negentich.

Origineel : Karters, nr. 92, op 7-27 cM., met twee zegels in groen was op dubbele strook, doorgestoken met de akte van 20 April 1372.
Op rugzijde : Geen aanteekeningen.

542.

1499, Mei 24. — *Voor Anthonijs van Nispen en Simon Heinrycx-zoon, schepenen van Roosendaal, bekent Pieter van Lyere Metser, schuldig te zijn aan Jan vander Dong, Lambrechtszoon 9 stuivers, veronderpand op 13 roeden erf en het huis dat hij er op bouwen sal, gelegen in de Ooststraat van het dorp.*

Int jaer ons Heeren dusent vyerhondert ende negenentnegentich, opten vyerentwintichsten dach van Meye.

Origineel : Karters, nr. 383/a, op 14-28 cM., met 2 zegels in bruin was op dubbele strook.
Op rigzijde : Claustrum 9 st (XVIe e.). — ix st. tsjaers, op Geerit Stoeldreyers huys tot Rozendael, op die selve erve gaet noch uut aen ons xiij st. ij oort bij ons opgewonnen. — Nu gelost. — 1499, 24 Maii ; komt aen het cloos-ter 1518 1 martii (XVIIe e.). — L (XVIIIe e.).
Afschrift : Cart. B, fol. 20, en fol 20 vso ; cart. C. Fol. 228 vso.

543.

1499, Mei 24. — *Dezelfde brief als voorgaande.*

Cart. B. in randschrift : *Desen brief staet hier vore met notarys hant onder geteykent. — Keert om dit blat,* en werd met kruisstreep doorgeschrapt.

544.

1499, Juni 26. — *Voor de schepenen van Ginneken, Gielis Jan Lip-penszoon en Jan Aertszoon, verkoopt Anthonis Adriaen Gielissoen zoon van Bernagien aan Gielis Peterszoen 1 halster rogge, uit 1*

sester erfpacht, volgens den schepenbrief van 17 Mei 1457 (nr. 409).

Int jaer ons Heeren dusent vyerhondert negen ende tnegentich sessentwintich dage in Junio.

Origineel : Karters, nr. 384/a, op 19-27 cM., vroeger met 2 zegels op dubbel strookje.
Op keerzijde : Jo. Hoghe. — ij veertel rogs (XVIe e.). — Cornelis Janss. Vosken (XVIe e.). — G... Vos. — Erf. nu. 14. — by pas ghecocht a° 1501, 19 Januarii (XVIIe e.).
Afschrift : Cart. A, fol. 81 ; cart. B, fol. 137 ; cart. C, fol. 83 vso.

545.

1499, December 31. — *Voor Laureys Janszoon en Bouden Henricxzoon, schepenen « in de palen vanden Hoeven, » tot Etten, verkoopt Jacob Andrieszoon de Tymmerman aan Willem van Barnaedzoon vijf gulden erfcijns op 2 gemet land, gelegen « in pieteren Straetken, oost aan Thoen Brabaer, zuid aan Willem Jan Clauszoon, west aan Cornelis Jans Hoonenzoon, noord aan Vrerick Vrericxzoon.*

Int jair ons Heeren m.cccc negenendetnegentich den lesten dach in decembri.

Origineel : Karters, nr. 385, op 11-22 cM., met nog één zegel der 2 in groen was op dubbele strook.
Op keerzijde : Willem van Bernargien Cor. Koeck tot behoeff Claus Adriaen Scutszone. — Overgevest tot behoef der jouff. nonnen van sinte Katharina clooster buten Breda (XVIe e.). — ij — x st. Modo Peter Cornelis Urmar (XVIIe e.). — Q (XVIIIe e.).
Afschrift : Cart. B, fol. 110 vso ; cart. C, fol. 44.

Vanaf 1500 hebben wij enkel aandacht verleend aan de akten waarvan de origineel perkamenten als transfixe doorgestoken waren met de reeds ontlede stukken, of waarvan in de Cartularia een afschrift voorhanden was.

546.

1500, Januari 28. — *Voor Hendik Heinrixzoon van Ghilse en Wouter vanden Corput, schepenen van Ghilse, erkent Gerijt Matheeuss. schuldig te zijn aan St. Catharinadal 6 gulden 's jaars op anderhalf*

bunder beemd, gelegen Ten Ryen in de Schagen, en verpand op een erf van zeven bunder gelegen te Rijen .

Int jair ons Heeren dusent vyfhondert, achtentwintich dage in Januario.

Origineel : Karters, nr. 387 op 8-24 cM.,, met 2 zegels in groen was op dubbele strook.
Op rugzijde : J Hoghe .— iij gul. (XVIe e.). — B. — f. 50 verso (XVIIIe e.).
Afschrift : Cart A, fol. 60 vso ; cart. B, fol. 116 vso ; cart C, fol. 54 vso.

547.

1500, April 7. — *Voor Mathijs Gerit Godevaertszoon en Daniel Janszoon van Leyden, schepenen te Terheyden, neemt Merten Aert Mertenszoon in pacht van Adriana vanden Veken, priorin van St. Catharinadal, met Willem van Bernagien als rentmeester en voogd, voor 5 gulden en 4 stuivers, een half bunder beemd, gelegen in de Hulsmoeren, tusschen het goed van Tongerloo en de straat, en veronderpand op verscheidene goederen.*

... Ende om den voers. goidhuys ende convente synen erfchyns voers. te bat te versekeren, soe heeft hen Merten voers. te bypande gheset de erffenissen hier nae beschreven, te weten : inden iersten een half buynder beemde luttel min oft meer gelegen neven tvoirs. half buynder beemden op deen side, ende Aert Peter Bavelmans erve op dander side, te vryen ende te waeren dit half buynder beemden voirs, met drie stuvers erfchyns ende met heeren chynse dair erflic voir uutgaende; item noch drie buynder weyden luttel min oft meer gelegen op dmoninchoff neven Berthout Jacops Brouwers erfgenamen erve suytwaert ende westwaert, oestwaert neven Cornelis Daniel Pauwels soens erve ende noortwaert neven Peter Gerits erve, te vryen ende te waeren dese drie buynder weyden voirscr. met seven ende twintich stuvers schyns met eender viertel rogs erfpachts ende met drie oude groote erfchyns dair erflic voir uutgaende. Item noch set die voirs. Metten te bypanden als voeren om de voirs. vyf gulden ende vyer stuvers erfcyns voirs. te bat te versekeren syn huysinge, hovinge ende erffenissen met hueren toebehoirten metten erve dair aen liggende houdende vyf lopensaet luttel min oft meer oft alsoe groot ende cleyn alse gestaen ende gelegen syn ter Aelst neven Jan Staessen erve noortwert, oestwert neven Heinrick Pauwels zyn erve ende Adriaen Henrick Ghyhen zyn erve

ende suytwert neven der gebuer strate te vryen ente waeren dese huysinge, hovinge ende erffenissen voirs. met twee viertelen rogge erfpachts ende met drie viertelen rogs erfpachts die ter quitinge staen na uutwysen vanden beschyde dair af synde, dair erflic voir uutgaende, behoudelic dien dat alle de voirs. erffenissen mede pant ende onderpant bluven sullen dair se met recht schuldich syn medepanden ende onderpand af te syn met vorwairden dat de voirs. Merten Aert Mertens ende syn nacomelinge die voirs. twee halve buynder beemden niet ontgronden en sullen in eeniger manieren. In orconden desen brieve met onsen segelen besegelt int jair ons Heeren dusent vyfhondert seven dage in Aprelle.

Origineel : Karters, nr. 388 ,op 12-30 cM., met 2 zegels in groen was op dubbele strook.
Op rugzijde : Jo. Hoghe. — ij r. gul. xiiij st. (XVIe e.). — 1500. 7 April Dierick Gerit Willems Wedve ter Aalst. xiiij s. (XVIIe e.). — C (XVIIIe e.).
Afschrift : Cart. A, fol. 49 bis ; cart. B, fol. 105 ; cart. C, fol. 39 svo.

548.

1501, Januari 19. — *Voor de schepenen van Ginneken, Jan Lippenss. en Jan Aertss., erkent Gielis Peter Rombout Theeuss. verkocht te hebben aan Willem van Bernagien ten behoeve van St. Catharinadal, een halster rogge, verpand naar inhoud van den schepenbrief van 26 Juni 1499* (nr. 544).

Int jair ons Heeren dusent vyfhondert ende een, negenthien dage in Januario.

Origineel : Karters, nr. 384/b, op 6-22 cM., met 2 zegels (verbrokkeld) in groen was op dubbele strookjes doorgestoken met nr. 383.
Op rugzijde : Jo. Hoghe (XVIe e.).
Afschrift : Cart. A, fol. 81 vso ; cart B, fol. 138 ; cart C, fol. 83 vso.

549.

1501, Maart 7. — *Voor notaris Walter Keyen van Breda schenkt Wilhelma, dochter van wijlen Walter Gloestel, te Breda verblijvend, aan Willem de Bernaedsoen voor St. Catharinadal een Brabantschen florijn te innen op het huis en goed van Christoffel van Rosendaal, uit de 4 florijn welke het huis en goed belasten, gelegen te Breda in de Katerstraat.*

Acta fuerunt hec in dicto opido de Breda in domo inhabitationis

dicti Wilhelmi sub anno... presentibus ibidem honestis ac discretis viris dicto Wilhelmo de Bernardsoen opidano dicti opidi de Breda ac Henrico filio Walteri de Galder layco dicte Leodiensis diocesis testibus...

Origineel : Karters, nr. 389, op 19-34 cM., voorzien van het notarismerk .
Op rugzijde : vj st. iij ort (XVIe e.). — 1501. 7 Mart. 1 gul. brab. — Cate.-straet, vj st. iij ort. — Weduwe Andries Cornelis. — Sine onere (XVIIe e.).

550.

1503, Januari 4. — *Voor Daniel Janss. van Leyden en Gerit Janss., schepenen te Terheyden, verkoopt Cornelis Jan Berthelss. aan Jan Ghysbrechtss. van Udendorpe 7 rijnsgulden op een land van één bunder gelegen in de Lake « bynen ende buyten dycx », westwaarts neven Peter Damaessoens erfgenamen, oostwaarts neven Jan op Tsants, en noordwaarts neven Jan Daniel Willemss., met verscheidene goederen als onderpand.*

Int jair ons Heeren dusent vyfhondert ende drie, vyer dage in Januario.

Origineel : Karters, nr. 390, op 12-23 cM., met 2 zegels (één ontbreekt) in groen was op dubbele strook.
Op rugzijde : Jo. Hoghe. — Nel bertels ter heyden (XVIe e.). — xxxv st. (XVIIe e.).

551.

1503, Februari 1. — *Voor de schepenen van Breda, Herman van Zelbach en Adriaan van Eyndmer, verkoopt Adriaan Willem Issacxs. aan Geride vander Strepen een erf gelegen achter het gasthuis.*

Int jair ons Heeren dusent vyfhondert ende drie opten ersten dach van februario.

Origineel : Karters, nr. 392, op 7-29 cM. met 2 zegels in groen was op dubbele strook.
Op rugzijde : Dit is gecoft metten penningen die gecomen syn met s. Margriet Adriaens. — Geryt Strepen. — Jo. Hoghe (XVIe e.). — van een velde aent gasthuys eynde. — 150. Nu. 2 (XVIIe e.). — G. (XVIIIe e.).

552.

1503, Februari 26. — *Voor Hugo Anthonis Henric Batenszoon en Bouwen Henric Bouwenszoon, schepenen « in de palen vanden hoeven tot Etten », verkoopt Willem van Barnaedsoen aan Cornelis Coeck ten behoeve van Cleys Adriaen Scutszoon 5 gulden erfcijns te betalen op pand en naar voorwaarden volgens den schepenbrief van 31 December 1499* (nr. 545).

Int jair ons Heeren MCCCCC ende drie zessentwintich dagen in februario.

Afschrift : Cart. B, fol. 110 vso ; cart. C, fol. 44.

553.

1503, Maart 31. — *Voor Willem Boeykens en Florijs vander Dussen, schepenen in Breda, erkent Katelijn, weduwe van Sebrecht Mercelyszoon, met Jan Merceliszoon haar voogd, dat zij in handen heeft een erf, 1 bunder groot, gelegen omtrent de Gampelsche Molen, als onderpand van 5 sester rogge, 1 sester gerst en 4 kapuinen.*

Int jaer ons Heeren dusent vyfhondert ende drie, opten lesten dach van Meerte.

Origineel : Karters, nr. 93, op 5-26 cM., met 2 zegels in groen was, op dubbele strook doorgestoken met den brief van 20 April 1372.
Op rugzijde : Geen aanteekeningen.

554.

1503, Maart 31. — *Voor schepenen van Princenhage wordt getuigd dat op verzoek van Willem van Bernagien, als rentmeester van St. Catharinadal, verscheidene getuigen komen bewijzen dat de opgegeven goederen de onderpanden zijn van 5 sester rogge erfpacht, een sester gerst erfpacht en 4 kapuinen, naar inhoud van de schepenbrieven van 20 April 1372* (nr.123), *25 Aug. 1498* (nr. 541) *en 31 Maart 1503* (nr. 553).

Wy Ghysbrecht Heynricxsone, Peter Peter Heyssone ende Cornelis Claeus Laureyssone, scepenen in den Haghe, doen condt allen luyden ende certificeren voir de gerechte wairheyt ten versuecke

van Willeme van Bernagien, als rentmeester des goidshuys ende convents van Sinte Kathelynen dale by Breda, dat voir ons ende voir onse medescepenen gecomen syn in properen personen Eemont Heinrick Emonts zone van Kaem, Heinrick Heinrick Emonts zone van Kaem, Jan Boudens sone van den Veken, Gorys Jannes zone van Nyspen, ende hebben lyflic aen den heyligen gezwoeren en by haere eede gehouden hen behoirlic by Philips de Bye, onsen scoutet, gestaeft dat hen kenlic is dat alle dese erffenissen ende goeden hier na gescreven syn principale onderpanden van den vyf zesteren rogs erfpachts, een sester gersten erfpachts ende vyer capoyn erfchyns, in desen doirgestekenen scepenbrief begrepen in deser manieren gelyc hierna beschreven staet : te weten in den iersten tuygen de voirs. Eemont, Henrick Emonts zone, Henrick syn brueder ende, de voirs. Jan Boudens soon eendrachtelic by hueren eede voirs. dat hen kenlic is dat Anthonis Cornelis Jacop Jans soons sone een stuck weyden in handen heeft geheyten 't Vogelschuyt, houdend een gemet luttel min of meer, gelegen aen de Cleyn Acker, opte Kesselbeeck neven desselfs Anthonis Cornelis Jacop Jans zone erve al ommegelegen ; ende noch een stuck lants, geheyten Minnemans acker, houdende drie lopen saet luttel min of meer gelegen omtrent der Haeghkercke, dat Jan Heinrick Stevens zone ende heer Peter de Bruyn, priester, in handen hebben, gelegen neven des vorscr. Jan Heinricx soons erve, noortwaert ende suytwaert ende noch suytwaert neven des voirscr. heer Peters erve, streckende met beyden eynden aen der gebuerstrate. Voort tuygen de voirs. Eemondt, Henrick ende Jan Boudens zoon by huren voirs. eede dat een stuck erfs, geheyten die Enge, houdende vier lopen saet luttel min of meer, dat Katelyn Maes wedue met hueren kynderen in handen heeft, is oic princepael onderpant van den voirs. erfpacht ende erfchyns dat gelegen is achter den Hovel, neven der gebuerstrate noortwaert, oestwaert neven Katelyn Jan Rams wedue erve, ende suytwaert ende westwaert neven der voirscr. Katelynen Jan Maes wedue ende hueren kynder ander erve ; tuygen dat de voirs. Heynrick Heinrick Emonts zone ende de voirs. Jan Boudens zone dat dat stuck erfs met een huyse daer op staende ende metten koelhove dair aen liggende alsoe groot en klein alst gelegen is opte voirs. Kesselbeeck, dat Gerits de Keyser erfgenamen in handen hebben, neven Bouden van den Vekens erfgename westwaert, ende Gerit de Keysers erfgenamen erve oistwaert, is een onderpant van den voirs. erfpacht ende erfchyns. Voort soe kendt de voirs. Jan Boudens zone van den Veken over hem selven, dat hy met Jueten

ende Marien synen susteren dese erffenissen hierna bescreven in handen heeft ende syn oic onderpande van de voirs. erfpachte ende erfchynse ende syn dese : te weten in den iersten die huysinge, schuere, hovinge ende erffenissen met hueren toebehoirten, houdend vier lopen saet luttel min of meer, die gestaen en gelegen syn opte Bye, neven der gebuer vroente suytwaert, westwaert neven Peter Adriaaens soons erve ende oestwaert neven Gerits de Keyser erfgenamen erve ; item noch een stuck lants houdende een lopen saet luttel min of meer, gelegen inde Hoighacker, neven Jacop erve van Lysel oestwaert ende Cornelis Claeus Laurys soons erve westwaert ; item noch een lopen saet lants luttel min of meer, gelegen inde voirs. Hoighacker, neven Jans Rams erve westwaert ende Bouden Ghysbrechts zoons erve oestwaert ; item noch een stuck weyden houdende drie lopen saet min of meer, gelegen inde voirs. Cleynacker, neven Bouden Gheysbrecht zone erve noortwaert ende suytwaert neven Adriaen de Writers erve ; item noch twee lopen saet lants luttel min of meer, gelegen in de voirs. Cleyn Aeker oestwaert, neven den kerckpat vander Rit suytwaert, ende noortwaert neven Gorys Jannes zoons erve ende Adriaen de Writers erve aen dwesteynde ; item noch een stuck erfs ende weyden, houdende drie lopen saet, luttel min oft meer, geheyten den Balck, gelegen in de voirs. Cleynacker, neven den voirs. Ghysbrechts erve noortwaert ende westwaert ende desselfs Ghysbrechts ander erve ende meer andere oistwaert, ende suytwaert neven Anthonis Cornelis Jacop Jans zone erve ; item noch twee lopen saet lants luttel min of meer, gelegen inde voirs. Cleynacker, geheyten Strype, neven Adriaen de Writers erve oestwaert, westwaert neven Jan Maes Pauwels erve ; item de voirs. Ghysbrecht Heynricx zone als schepenen voirs. kendt oic dat dese drie percelen van erven die hierna beschreven staen, syn onderpande van de voirs. erfpacht ende erfchynse, ende dat hy de selver metter hant heeft; te weten inden iersten een stuck erfs houdende sesse lopen saet luttel min oft meer, gelegen in den voirs. Cleynacker, neven des voirs. Anthonis ander erve suytwaert, ende voort omgaens gelegen aendes voirscr. Ghysbrechts ander erve ; item noch twee lopen saet lants luttel min of meer, gelegen omtrent der Haghkercken, gelegen neven Gorys Jannes soons erve ende meer ander westwaert, ende desselfs Ghysbrechts ander erve oistwest, streckende metten eene eynde noortwaert neven erffenissen Cornelis Merten Jans zoon erve ende meer andere ; item noch een stuck erfs houdende een lopen saet luttel min oft meer, gelegen oic aldaar neven desselfs Ghysbrechts ander erve oestwert ende west-

waert ; item voirt is voir ons comen Gorys Jannisse zone van Nyspen ende bekende dat hy oic in handen heeft een stuck erfs houdende een lopen saet luttel min oft meer, dat oic een onderpant is van den voirs. erfpacht en erfchynse, dat gelegen is achter de Haighkercke, neven des voirs. Ghysbrechts erve suytwaert, en des voirs. Gorys ander erve noortwaert en des persoons erve van der Haghe oistwerts. Voort soe is voor ons noch comen Cornelis Jannissen van Nyspen ende bekende dat hy oic in handen heeft een stuck weyden, houdende twee lopen saet luttel min oft meer, dat oic een onderpant is van den voirs. erfpacht en erfchynse, gelegen inde Haighacker neven desselfs Cornelis erve suytwaaert, steckende metten westeynde aen Willem Peter Roevers erfgenamen erve, ende oestwaert neven Katelyn Jans Rams weduwe erve, ende noortwaert neven Peter Heys erve ende meer anderen. Voirts so es noch voir ons comen Kerstyn wedue wylen Ghysbrecht Loys met Adrianen Heinrick Dirven sone, hueren voigt huer metten recht gegeven, ende bekende dat huer huysinge, schueren, hovinge ende erffenissen met allen heuren toebehoirten, houdende een half buynder luttel min oft meer, oft alsoe groot ende cleyn alse gestaen ende gelegen syn omtrent der Haighkercken neven des persoens erve vander Haghe, westwaert ende oestwaert neven Cornelis Boussaerts erve, ende syn oick onderpande als voir. Voort soe syn voir ons comen Marie Boudens dochter van den Veken, met Janne Maes Pauwels zone hueren man ende voogt huer metten recht gegeven, ende Juette derselver Marien suster met huren voigt hem metten recht gegeven, ende bekenden alle gene dat Jan Boudens zoon hun brueder voirs. gekent heeft aangaende deszelfs huers brueders goede ende hunne goeden sonder argelist. Ende want godlic ende redelic is der waerheit getuyge te geven en sunderlinge als men des versocht wordt, soe hebben wy scepenen voirscr. des orconden ten versuecke van den voirs. Willemen als rentmeester voirs. onse segelen aen dese letteren doen hangen opten lesten dach van Merte, int jaer ons Heeren dusent vyfhondert en drie.

Origineel : Karters nr. 94, op 24-37 cM., met drie zegels in groen was op dubbele strook.

Op rugzijde : De hoeve op de Bye vyf sester rogs j. sester gersten, iiij capuyn (XVIe e.). — Opte Bie vyf sesteren Roggen, iiij veertelen gersten, iiij capuynen (XVIIe .).

555.

1503, April 18. — *De priorin en het convent van St. Catharinadal*

erkennen dat zij ontvangen hebben van Adriaan Ysaac 20 rijnsgulden, ter gedeeltelijke uitvoering van het testament van 10 October 1488 (nr. 522).

Wy priorynne ende convent des goidshuys van synte Katrynendale buyten Breda kennen dat wy ontfangen hebben van Adryaen Ysaac XX rynsgulden die ons in testament beset ende gecomen syn van Kerstyn Willem Ysacx weduwe in alre manieren alsoe dit tegenwoordige instrument inhoudende is ende want Adriaen voergen. dese summe van penningen betaelt heeft tot onsen wille nade doot synre moeder, soe hebben wy wederom tot synre begerten ende liefden hem gegunt dat wy die vyf ryns gulden die ons noch comen in inhout des instruments yest ontvangen sullen wanneer hy aflivich is geworden van synen gereetsten goede dat hy achterlaten sal ende hier sullen syn erfgenamen in verbonden syn. Dit is gedaen int jaer ons Heren dusent vyfhondert ende drie, XVIII dage in Aprille. — Noch ontvangen van Adriaan Ysaacx erfg. V. R.gulden, aldus soe syn die xxv R. gulden al betaelt.

Origineel : Karters, nr. 369, op de keerzijde van het testament.

556.

1505, April 8. — *Voor de schepenen van Gilze Jans Jans Canterszoon en Gorijs Adriaen Sbeckerszoon, wordt het recht van Willem van Bernagien, als rentmeester van St Catharinadal, erkend op een erfpacht van 13 loop volgens inhoud der schepenbrieven van 26 en 28 Februari 1427* (nr. 281 en 282).

Int jair ons Heeren duysent vyfhondert ende vive, acht dage in Aprille.

Origineel : Karters, nr. 218, op 9-20 cM., met 2 zegels in bruin was, doorgestoken met de karters boven aangeduid.

Op rugzijde : De rentmeester vanden clooster van ste Kateline dale by Breda sal vj st.... — Jo. Hoghe (XVIe e.).

557.

1505, December 9. — *Voor Florijs vander Dussen en Godert van Nyspen, schepenen in Breda, verkoopt Jan Wouter Schoenmakerszoon aan Kathelynen Mieus dochter vander Molen 15 stuivers erf-*

cijns veronderpand naar inhoud der schepenakte van 25 November 1467 (nr. 452).

Int jaer ons Heeren dusent vyfhondert ende vive neghen daghe in decembri.

Origineel : Karters, nr. 338, op 7-23 cM., met twee zegels in groen was op dubbel strookje doorgestoken met de akte van 25 Nov. 1467.
Op rugzijde : J. Hoghe (XVe e.).

558.

1507, December 14. — *Voor Cornelis Claeus Laureysz. en Alaert Wouter Dyrvenz., schepenen in Princenhage, verkoopt Cornelia Adriaen Jan Woutersz. dochter, weduwe wijlen Wouter Wouter Henricxz. met haar zoon en voogd Hendrik Woutersz., aan Gorijs Anthonis Conincxz. de 15 stuivers erfcijns, verpand volgens schepenbrief van 18 November 1488* (nr. 523).

Int jair ons Heeren duysent vyfhondert ende seven, veerthien daghe in Decembri.

Origineel : Karters, nr. 371, op 9-24 cM., met 2 zegels in groen was, op dubbel strookje, doorgestoken met de akte van 18 Nov. 1488.
Op rugzijde : (Geen aanteekeningen.)

559.

1510, October 16. — *Voor Willem Boeykens en Hendrik vander Daesdonck, schepenen in Breda, verkoopen Jan en Gielis zonen van Berthelmeeus vander Molen, aan Cornelissen Jacopszoon van Eeters, als rentmeester van St Catharinadal, 15 stuivers erfcijns verpand volgens inhoud van schepenbrief van 9 December 1505* (nr. 557).

Int jair ons Heeren duysent vyfhondert ende thien sestihien daghe in Octobri.

Origineel : Karters, nr. 339, op 7-24 cM., met 2 zegels in groen was op dubbele strook, doorgestoken met de akte van 9 Dec. 1505.
Op keerzijde : Tgotshuys van de nonnen by Breda. (XVIe e.).

560.

1510, December 12. — *Voor Jan Cornelis Backerszoon en Pauwels*

Meeuszoon, schepnen « inde palen vander hoeven tot Etten », verkoopt Cleys Adriaan Schutszoon, schout van Princenhage aan Cornelis Jacopszoon, ten behoeve van St Catharinadal, 5 gulden verpand volgens voorwaarden van den schepenbrief van 26 Februari 1503 (nr. 552).

Inden jare ons Heeren duysent vyfhondert ende thiene den twelfsten dach in decembri.

Afschrift : Cart. B, fol. 111 ; cart. C, fol. 44 vso.

561.

1511, Januari 21. — *Voor Jan Raesz. Claeszoon en Hendrik Corneliszoon, schepenen in Roosendaal, bekent Dingne Harman Michielszoons dochter, weduwe van Jan vander Dong, met haar voogd Willemszoon schuldig te zijn aan Engel Jan Loncken, ten behoeve van St. Catharinadal, 20 stuivers verpand op een stede met bijbehoorten gelegen in de ooststraat, « metter suytsiden aende heeren van Ludicx erve, metter noirsiden aen Cornelys Pieterszoon, Engel Jan Loncken ende Lysbeth van Ettens erven ende aen andere personen,oestwaerts aenghelegen erven metten oest ende aen Michiel voers. huys ende erve ende mette westende aende vrouwe made ende scutters doelen », veronderpand met 10 1/2 stuiver erfcijns uit een erfcijns van 20 stuivers.* (Cfr. 24 Mei 1469, nr. 541).

Int jaer ons Heeren dusent vyfhondert ende elve opten eenentwyntichsten dach van Januario na scrivens shoofs van Ludic.

Afschrift : Cart. B, fol. 2 vso. (Boven deze akte staat : *Afgelost*, en de akte zelf werd doorgehaald. — Beneden werd bijgevoegd : *Item desen rg. sjaers heeft Aert Laureyssen Colis af geleet ende gequeten int jaer ons Heren dusent vyf hondert ende acht ende dertich in Januario ende ic heer Jacob hebt ontfangen als gemachtich vant cloester ende hebt cloester daer rekeninge mede gedaen, etc.).*

562.

1511, Januari 24. — *Voor Jan van Bruheze en Hendrik vander Daesdonck, schepenen te Breda, verkoopt Juet, wijlen Gherijts dochter vander Strepen, met haar voogd Cornelissen Jan Ghysbrechtszoon, aan Cornelissen Jacopszoon van Oeters, als rentmeester van St. Catharinadal, een erf met bijbehoorten, gelegen en op*

voorwaarden naar inhoud van den schepenbrief van 1 Februari 1503 (nr. 551).

Int jair nos Heeren duysent vyfhondert ende elve vyer ende twentich daghe in Januario.

Origineel : Karters, nr. 393, op 10-20 cM., met 2 zegels (één ontbreekt) in groen was op dubbele strook doorgestoken met 1 Febr. 1503.

563.

1511, Februari 7. — *Voor Bartholomeus Peter Jansz. en Alaart Wouter Symonz., schepenen in Princenhage, verkoopt Ghorijs Anthonis Koninxz. aan Aert Merten Aert Vrientsz. 15 stuivers erfcijns naar inhoud van den pandbrief van 14 Dec. 1507* (nr. 558).

Int jair ons Heeren duysent vyfhondert ende elve, seven daghe in februario.

Origineel : Karters, nr. 372, op 7-23 cM., met 2 zegels in groen was op dubbele strook, doorgestoken met 14 Dec. 1509.
Op rugzijde : (Geen aanteekeningen).

564.

1512, Januari 6. — *Voor Jan vander Spout en Joris Jan Aertszoon, schepenen te Oosterhout, verkoopt jonkvrouw Rutgheer vander Merwen Daniels dochter met Jacob Corneliszoon haar man en voogd, aan Janne Lambrechts Peteroemen weduwe twee rijnsgulden erfcijns, uit een bunder beemd in de Rietbeemden, « alst gheleghen is Peter Hein Timmermanss. weduwe met hueren erve opte oestside, den hoedoncxzewech opte westzyde, streckende suytwaert op Michiel Godertss. erfgenamen erve ende daer overweghenen vry », met als bijpand 3 veertel rogge uit 1 sester dat jonkvrouw Rutgheer int op een huis en hof met 1 bunder land « sheeren straet gheleghen op die westsyde ende Peter Jan Stappaerts erve was opt doestzyde ».*

Ghegheven int jaer ons Heeren doemen screef duysent vyfhondert ende tweelff opten sesten dach van Januario

Afschrift : Cart. B, fol. 164 vso ; cart C, fol. 118.

565.

1512, April 27. — *Voor schepenen van Gilze, Hendrik Herincxzoon van Ghilze en Robrecht Peter Robrecht Wiltenszoon, wordt getuigd dat Cornelis Jacopszoon als rentmeester van St. Catharinadal, tegenover Robrecht Michiel Robszoon, nopens 14 loopen rogge, veronderpand op een derdedeel van een erf, genoemd Gemeyn Elsschot, 2 bunder groot, gelegen te Molenschot, dat deze vervangen worden door 20 stuivers erfcijns vanaf 1512, gevest op het genoemd derdedeel en op een half derdedeel aldaar door Robbrecht verkregen van de erfgenamen van Antoon Moermans, alzoo alles veronderpand op de rechte helftscheiding van den gezegden Elsschot, ongeveer 3 bunder groot, tusschen Robbrecht Willem en Peter Reinerszoon van Gilze.*

Int jaer ons Heeren duysent vyfhondert ende twelve, sevenentwentig daghe in Aprille.

Origineel : Karters ,nr. 214, op 14-26 cM., met 2 zegels in groen was, op dubbele strook.
Op rugzijde : Eenen r. gulden (XVIe e.).

566.

1512, Juli 20. — *Voor Willem Boeykens en Ot van Bruheze, schepenen van Breda, verklaart Marie, dochter van Peter Godertss. met haar man en voogd Cornelis Hendrik Peterszoon, verkocht te hebben aan Adriaan Jacob Meeuss., tot behoef van St. Catharinadal, 23 stuivers en 3 oud-stuiver, naar inhoud van den schepenbrief van 20 April 1465* (nr. 441).

Int jaer ons Heeren duysent vyfhondert ende twelve, twintich daghe in Julio.

Origineel : Karters, nr. 331, op 12-27 cM., met 2 zegels in groen was, op dubbele strook doorgestoken met de akte van 25 September 1478.
Op rugzijde : Tgodshuys van St. Kathelinen dale ; xxiij st. iij ort.

567.

1513, November 16. — *Voor Allaert Wouter Dyrvenzoon en Raes van Boeymer, schepenen in Princenhagen, verkoopt Cornelia Jans*

de Clerck dochter, met haar voogd Cornelis Henrick Putszoon, aan Cornelis Jacopszoon van Ceters den erfcijns van 25 stuivers naar inhoud van schepenbrief van 19 Februari 1487 ; en 2 loop rogge uit 19 loop rogge op pand gelegen « in Vischcoet » onder Breda.

Int jaer ons Heeren duysent vyfhondert ende derthien, sess ende twintich daghe in Novembris.

Origineel : Karters, nr. 366, op 14-27 cM., met 2 zegels in groen was op dubbele perkamentstrook, doorgestoken met den brief van 19 Febr. 1487 (nr. 518).

568.

1514, Februari 17. — *Voor Ghijsbrecht Henrixzoon en Bertholmeeus Peter Jansz., schepenen in Princenhage, verkoopt Aart, wijlen Merten Aert Vrients soons zoon, aan Cornelissen Jacopszoon van Oeters 15 stuivers erfcijns, verpand volgens inhoud van schepenbief van 7 Februari 1511* (nr. 563).

Int jair ons Heeren duysent vyfhondert ende twelve, seventhien daghe in februario.

Origineel : Karters, nr. 373, op 8-23 cm., met 2 zegels in groen was op dubbele strook, doorgestoken met 7 Februari 1511.
Op rugzijde : (Geen aanteekeningen).

569.

1515, Mei 22. — *Voor Jan Pieterss. en Willem Jan Willemssz., schepenen te Roosendaal, huren gezamentlijk Thonis Pieter Obelsoen en Cornelis Engel Lonckenz. van de priorin van St. Catharinadal, met Engel Loncken als rentmeester, beemden liggende in de Calsdonsche made, voor 25 jaar, voor 47 rg. 's jaars.*

Wy Jan Pieterssoen ende Jan Willemssoen soene, schepenen in Rosendale, kennen dat voir ons comen syn Thonys Pieter Obelsoen ende Cornelis Engel Lonkensoen, ende bekenden dat sy gesamender handt gehuert hebben tegen de priorinne vanden cloester van sinte Katherinendael buyten Breda ende tegen Engel Loncken rentmeester vanden selven cloester een stuck maden ende etvels liggende onder Calsdonsche made byden hoope sonder mate viventwintich jaren lanck durende, elcx jaers om seven ende vyertich

rynsgulden, tstuc tot twintich stuvers, te betalen alle jaeren op sinte Martens dach in Novembri, hier inne voersien dat die voers. huerders de drie yerste jaren vanden voers. viventwintich sullen betalen nae inhout vanden inden huerbrieve daer aff zynde. Item sullen noch de voirs. huerders gehouden zyn te makene alle de dilven vander selver maden ende erve, acht voeten wyt ende diepe totten ouden boodem toe, insgelycx de heyninge in reparatien houden ende hier voeren sullen de voirs. huerders cortten sestien gulden eens voir hooren arbeyt. Item sullen de voirs. huerders gehouden zyn aen tvoirs. goet te leggene ten missche reparatie costen beternisse, ende anderssins viventwintich ponden gulden vlaems gelts eens binnen den tyde vander voirs. huerders gehouden sullen syn de voirs. slooten ende heyningen op te leveren tennen de voirs. huere den rentmeester vanden voirs. clooster inden tyt synde in alre manieren gelyc sy die nu nyeuw optimmeren ende maken sullen. De voirs. huerders sullen dit voirs. goet bruycken toten beken toe uut aent hoot buyten de heyningen na doude costume ende voir dese voirs. schuer verbinen de voirs. Thonys ende Cornelis gesamenderhant ongesundert elx een vore all alle huer goeden gewonnen ende ongewonnen dye sy nu hebben oft naemaels vercryghen sullen. In oirconden des briefs bezegelt met onsen zegelen int jaer ons Heeren duysent vyfhondert ende vyertiene opten tweentwintichsten dach van Meye.

Afschrift : Cart. B, fol. 32 vso ; cart C, fol. 230 vso.

570.

1515, April 19. — *Voor Godert van Nyspen en Hendrik vanden Keessel, schepenen in Breda, verkoopen Gielis wijlen Peter Peter Faytmans, alias Seysemakerssone, en Lambrecht zijn moeder met haar voogd Jan Faytmans, aan Willem vander Raick tot behoef van Marien wijlen Jans dochter vander Raick, zijn nicht, 3 gulden erfcijns in afkorting van de 10 gulden erfcijns uit den brief van 4 October 1494, en waarvan de ander 7 gulden verkocht zijn aan de kinderen Mercelis Keteler* (zie nr. 538).

Int jair ons heeren duysent vyfhondert ende vyftinen negenthien daghe in Aprille.

Origineel : Karters, nr. 381, op 12-23 cM., met 2 zegels in bruin was op dubbele strook doorgestoken met 4 Oct. 1494.

Op rugzijde : S. Marie vander Raick (XVIe e.). — Jan Joris xrxst. tsiaers. — xxx st. (XVIIe .). — fol. 25, — N°. 10 (XVIIIe e.).

571.

1515, October 30. — *Verpachting van enkele goederen te Breda en et Roosendaal, door bemiddeling van Engel Loncken, rentmeester van het klooster.*

Enghel Jan Loncken sone als rentmeester des cloesters van sinte Katherinen dale buyten Breda heeft in gheregten erfschynse utgegeven Ghysbrechten Willems die Dyckere honderd rueden erven ofte dair omtrent met vive wuetten sloots buyten de heyninge om vyf stuyvers erflic te betalen alle jaren den voirscr. cloestere als eenen bekenden erfchyns tot sinte Mertens dach in novembri, welcke voirscr. honderd rueden ende vyf wuetten sloots ghelegen syn aen thoet metten oestsyde ende suytside aen des voirscr. Ghysbrechtts erve ende aen de weestside ende noortsyde des godt huys voirscr. erve.

Enhgel Jan Loncken sone als rentmeester der nonnen van Breda heeft Ghysbrecht Willems sone de Dyckere utghegeven honderd ruen erven ghelegen aen gheest landt tegens torfhoot over tot Rosendale dat weest ende noorteinde aen der nonnen convent voirscr. ende die oest ende suytsyde aen des voirscr. Ghysbrechtsguet was, om vyf stuyvers tsjaers te betalene den voirscr. nonnen ofte horen rentmeester alle jare op sente Mertens dach in den winter.

Pieter Willem Norys kinderen ende Heyen Willem Norys kinderen hebben tegens den voirscr. Enghelen in gherechte erf renten inghenomen een half heyninghe met vyf wuten sloets ghelegen aen der nonnen guet voirscr. metten west ende metter oestsyden aen Jan Norys ettinghe voir vier penninghe payments te betalene alle jare op sinte Mertens dach voirscr. ende die selve vier penninge voirscr. syn versekert byden voirser. kinderen op die selve heyninghe ende op den buynder erven bynnen die heyninghe ghelegen. Ghedaen inden jare xvC xv opden dertichsten dach octobri.

Onderteekend : By my Gheerde van Overhof. Notarius .

Afschrift : Memorie te vragen Antonia Parijs (?) dochter Stoffel Aertss. (XVIIe e.).

572.

1515, November 16. — *Voor Willem Boeykens en Hendrik vanden Keessel, schepenen in Breda, verkoopen Marie Jan Hermanszoon dochter, met haar man en voogd Peter Wytenzoon aan Cornelis Jacops van Oeters 10 stuivers erfcijns, naar inhoud van den schepenbrief van 23 Februari 1468* (nr. 453).

Int jair ons Heeren duysent vyfhondert ende vyftien sesthien daghe in novembri.

Originеel : Karters, nr. 341, op 9-24 cM., met 2 zegels in groen was, op dubbele strookjes, doorgestoken met 23 Feb. 1468.
Op rugzijde : (Geen aanteekeningen).

573.

1517, November 27. — *Voor Cornelis van Nispen en Cornelis Buenen, schepenen te Roosendaal, erkent Pieter Engel Lonckenzoon schuldig te zijn aan Dingnen, weduwe van Jan vander Dongen, 28 stuivers erfrente, verpand op huis met toebehoorten, « inde oststrate metter oostzyden aen Jan Claes Tolen erve, metter westzyden aen Roegier Joesszoon huys ende erve, metten noortende aen sheeren strate ende metten zuytende aenden voors. Dingnen erve ».*

Int jae rons Heeren duysent vyfhondert ende seventhiene opten seven en twintichsten dach van Novembri.

Afschrift : Cart. B, fol. 30 ; cart. C, fol. 235.

574.

1518, Maart 1. — *Voor Cornelis van Nispen Janszoon en Cornelis Janszoon, schepenen te Roosendaal, heeft Dingne, Jan vander Donge weduwe, meester Willem Jan Goorsszoon, rentmeester van St. Catharinadal in het bezit gesteld van een schepenbrief het recht gevend op 9 stuivers 's jaars* (cfr. 24 Mei 1499 nr. 542).

Int iaer ons Heeren duysent vyfhondert ende achthiene opten iersten dach van martio na scriven shoofs van Ludick.

Afschrift : Cart. B, fol. 20 vso ; fol, 229. Cart. B in randschrift : Desen brief is doer gesteken inden brief aen dander syde.

575.

1518, September 14. — *Voor Cornelis van Nispen Janszoon en Cornelis Buenen Janszoon, schepenen te Roosendaal, getuigt Jan Panis Henrixzoon als gemachtigde van Jonker Adriaan van Reymerswale, heere tot Lodyck ende tot Nieuw Stryen, aan meester Jan Pieters, president in den hoogen raad te Mechelen en van juffer Margriet van Cats, zijn gezellin, schuldig te zijn aan meester Willem Jan Goorisszoon, rentmeester van St. Catharinadal, 48 stuivers 3 oort, veronderpand « opten cleynen torffberch ».*

Wy Conelis van Nispen Janssoon ende Cornelys Buenen Janssoon, scepenen tot Rosendale kennen dat voir ons comen is Jan Panis Henrixsoon als gemachticht van Jonckeren Adriaen van Reymerswale, heere tot Lodyck ende tot Nyeuw Streyen, etc. gelyck ons scepenen kennelick is voer de tweedeelen ende de voers. Jan als gemachtich vanden eerweerdigen heere heere meester Janne Pieters president inden hoogen raide tot Mechelen ende jouffrouw Margriete van Cats zyn gesellinne alsoet scheen by een procuratie behoorlick gehandteykent by twee secretarysen ordinarisen skeysers ende ons geneden heren des Eertshertogen van Oostenryck, etc. inden raide voirs. voir het ander derdendeel ende bekende sculdich te syne meester Willem Jan Goortss. als rentmeester vander nonnen van Sinte Caterynen dale buyten Breda op dees tyt, ende den ghenen die in toecomenden tyde rentmeester zyn sullen altyt totter nonnen behoeff achtenveertich stuvers dry oort stuvers tstuck te drye grooten Brab. tsiaers erfchyns, erflic staende ende ewelick durende, te betalen alle jare op sinte Mertens dach inden wynter. Ende heeft den voers. erfchyns versekert ende veronderpant opten cleynen torffberch met allen den begrype dair toe behorende, daer den voirs. erfchyns aftoecomende is, daer de moelen opstaet erve ende gronde gelegen westwaerts van den dorpe byde leeghbrugge vry voer hem ende inden naem als voere van allen voircommer, laste ende kalaengie ende nyet dair voeren uutgaende. Waer tsake dat de voirs. joncker Adriaen ende heer Jan Pieters oft hem oiren ende nacomelingen alle jaire nyet en betaelden den voers. erfchys van achtenvyertich stuvers drye oort tsjaers gelyck als voerscr. staet, soe mach de voirs. rentmeester nu synde oft namaels wesende totter nonnen behoeff syn handt aen tvoers. onderpandt slaen alsoe als recht is, welken voers. cleynen torfberch joncker Adriaen ende heer Jan Pieters wylen vanden nonnen gecocht ende vercregen

hebben om vyf ryns gulden tjaers erflick dair af de voers .rente van achtenvyertich stuvers, drye oort toecomende is, ende metten anderen totten vollen vyf ryns gulden tsiaers toe is gedoot ende te nyete gedaen, alsulke eenenvyftich stuvers, een oort erfchyns tsiaers als wylen de nonnen voirs. uut te reyken plagen jonckeren Adriaen met synen medeplegeren ende hennen voirvaderen. In welken erfchys van achteenveertich stuvers drye oort de voirs. Jan inden naem als voere bekent den rentmeester vanden nonnen totter nonnen behoef gearft ende gevest te hebbene met vollen lantrechte. Ende des toirconden hebben wy scepenen voirg, desen brief besegelt met onsen segelen int jaer ons Heeren duysent vyfhondert ende achtthiene opten vyerthiensten dach van Septembri.

Origineel : Karters, nr. 421, op 17-25 cM., met 2 zegels (een ontbreekt) in bruin was op dubbele strook .

Op rugzijde : dit is den chyns vanden torfberch (XVIe e.). — ij gl. viij st. iij ort. — 1518, 14 Sept. — G. (XVIIe e.). — G (XVIIIe e.).

Afschrift : Cart. B, fol. 14 ; cart. C, fol. 224 vso.

576.

1526, Januari 27. — *Voor Cornelis Mathyss. en Jan Jooss., schepenen te Gastel, erkent Jan Jan van Eeckerenz. schuldig te zijn aan Pieter vanden Voghel, rentmeester van St. Catharinadal, 18 stuivers erfcijns, verzekerd op een half bunder « int gastelsche guedt, metten oestende aen Andries Janssz. erve, metter zuytzyden aen Cornelis Michielssz. erve, metten westende aen Jan van Breen Heyblock, metter noortzyden aende cappelrye van sinte Bernoutscloostер erve gelegen ».*

Inden jare ons Heeren duysent vyfhondert ende sessentwintich den sevenentwintichsten dach van Januario, nae manyere van scryvene shof van Ludick.

Afschrift : Cart. B, fol. 28 vso ; cart. C, fol. 234.

577.

1533, September 19. — *Voor Philips Peter Sheerenz. en Lucas de Mere, schepenen in Breda, verkoopt Jan Cornelis Hulshoutsz. aan Peter Vogel, als rentmeester van St. Catharinadal 4 karolusgulden erfcijns op een weide van 3/4 bunder gelegen « in den teteringsen*

dyck, oistwaert aen Michiel vanden Puts erve, suytwaert aen sheeren straet, westwaert aen Kathelyn Jan van Zittaerts huysvrouwe erve ende noirtwaerts aen Cornelis Anthonis Matheussen erve, en veronderpand met een erfcijns van 3 gulden.

Int jair ons Heeren duysent vyffhondert driendertich neghenthien dage in septembri.

Afschrift : Cart. B, fol. 106 vso. — Deze akte is hier met een dwarskruis uitgeschrapt ,en draagt de volgende bemerking : *Desen brief is gelost ende dair af is een rente gecocht van iiij Rg. x st. opte Willem Pagnen oft syn erfgenaemen tot Etten dat hy eertyts by Margriet Bouwen plach te geven uut dese bempden onder Etten als blyct by scepen brief daer aff* (XVIII e e.).

578.

1541, April 11. — *Philips van Bruheze en Wouter Thielemanszoon, schepenen van Oosterhout, getuigen dat Cornelis de Gran, priester, als rentmeester van sint Catharinadal, heeft gewonnen een erfpacht van 3 1/2 sester rogge en 4 kapuinen en van 15 veertel rogge en 12 kapuinen, volgens inhoud van den erfbrief van 15 Juni 1364* (nr. 95).

Origineel : Karters ,nr. 65, op 8-14 cM., met nog een der twee zegels op groen was, doorgestoken met de akte van 15 Juni 1364.

579.

1541, October 20. — *Voor Cornelis Buesse en Cornelis Danielszoon vander Mewen, schepenen in de palen van de hoeven te Etten, verkoopt Boudewijn Cornelis de Backerszoon aan heer Adriaan Hey, priester, 9 gulden erfcijns op een half bunder beemd, « gelegen op de oostzijde van de Lourvaert int Elshout, zuytwaert de Maijblock, westwaert den Eadycke, noortwaert Cornelis Aert Loen Huyghen erfgenamen erve », en veronderpand op 1 gemet made « gelegen int Elshout, oostwaert Heyndrick Wouters erve, zuytwaert Thonis Verstaemxsen erfgenamen ende westwaert de Laecke, noortwaert Adriaen de Byen erfgenamen erve ».*

Int jaer ons Heeren mccccc een ende veertich, twintich daghen in october.

Origineel : Karters, nr. 464, op 11-22 cM., met 2 zegels (één af) in bruin was op dubbele strook.

Op rugzijde : Margriet Bouwens iiij karolus gulden ende x st. gecooft metten penningen die Jan Hulshoudts ons aff leede a° x viij. — Een onderpant tot Etten gelegen. — Doude clooster xxj decembri Lviij (XVIe e.). — Bouwen Cornelis de Backere sed modo Willem Cornelis Pagii, iiij R. g. x st. (XVIIe e.). — Modo Jacob Dirickx Haegers. — D (XVIIIe e.).

Afschrift : Cart. B, fol. 111 (Opschrift alhier : Van iiij karolus gl. ende x stuy. gecocht met de penningen die Jan Cor. Hulshouts ons aflegde a° Lviij) ; cart. C, fol. 44 vso.

580.

1544, Januari 18. — *Voor Cornelis vanden Corput en Pauwels van Haestricht, schepenen in Breda, neemt Lodewijk Dijrcxzoon de Tijmmerman, in pacht van Jan Thomaesz. vanden Weghe, als rentmeester van St. Catharinadal ,een erf van 20 roeden op het Nonnenvelt, « ter plaetsen daer nu de nyeuwe veemerct is, oistwaert aen dezelve nyeuwe veemerct, zuytwaert aen noch zeeker ander erve vander Nonnenvelt dwelck tgodshuyes voers. alnoch behoudt, westwaert aende nyeuwestrate die aldaer geordineert is geleegen te worden soomen verstaet, ende noorwaert aen Jan Joorts zoon van Eersel erve », voor 4 kar. gulden.*

Actum anno xvC vyer en veertich achthien dage in Januario.

Origineel : Karters, nr. 468 ,op 17-41 cM., met 2 zegels (beschadigd) in groen was op dubbele strook.

Op rugzijde : Nonnenvelt (XVIe e.). — Lodewyck Diericx ende Anthonis Iansz. verhoeven van die xx roeden iiij r. g. — Van die vij roeden en ij v. noch eenen brief. — Desen brief en is tot noch toe niet bekent in manuael, maer begrepen in eenen chyns nu van V gulden vij st. ij oort ,van het resterende te weten 27 st. ij oort en vinden dien noch niet, dan is te soeken op tstadts register a° 1598 te weten van vyf roeden ende half ; by den selven Lodewyck Diricx verchynst .

Afschrift : Cart. B, fol. 62.

581.

1544, Januari 18. — *Voor dezelfde schepenen van Breda, neemt Peter Jan Henricxzoon van Beeck, voor zich, zijn dochter en zijn vrouw, in pacht van Jan Thomaeszoon vanden Weghe, als rentmeester van St. Catharinadal, een erf van 6 roeden en 12 voeten, en ophetwelk huurder 2 huizen gebouwd heeft, « gelegen tot Breda opten hoeck van de ackerstrate, zuytwaert aende selve ackerstrate, westwaert aen Josephs de Wilde hof ende erve, noortwaert aen Jan Lodewycx hoff ende erve », voor 24 stuivers en 3 oort.*

Actum anno xvC vyerenveertich achtien dage in Januario.

Origineel : Karters, nr. 468.b, op 22-34 cM., met 2 zegels in groen was op dubbele strook.
Op rugzijde : Clooster van Sint-Katelyndale. — Jan Henricks. van Beeck, Ursuel tweede man xxiiij st. iij ort. — Ackerstraet (XVIIe e.). — Numero 3. — fol. 25 vso. — N° 2. — 1544, 18 Januarij (XVIIIe e.).
Afschrift : Cart. B, fol. 63.

582.

1544, Januari 18. — *Voor dezelfde schepenen van Breda, neemt Ursule, Herman Hermans dochter ,met Peter Jan Henricxzoon haar man een voogd, in huur van Jan Thomaeszoon vanden Weghe als rentmeester van St. Catharinadal, een erf 17 1/2 roeden groot, waarop huurster 7 woningen heeft gebouwd, « gelegen tot Breda ,aen oft omtrent de ackerstrate, westwaert aende nyeuwe strate aldaer geordineert achter de nyeuwe veemerckt, noortwaert aen d'erve vander Nonnenvelt d'welck t'godshuys voors. alnoch behoudt, ende oistwaert aen Petere Peters dochter Anthonis Symonsz. huysfrou ende erve », voor 3 kar. gulden vijf stuivers en 2 1/2 oort.*

Actum anno xvC vyerrenveertich achthien dage in Januario.

Origineel : Karters, 468,c, op 19-35 cM., met voorheen 2 zegels op dubbele strook.
Op rugzijde : Clooster van Sinte Kathelyn. — Ursel van Beeck, iij r. g. ij st. iij ort. — Ackerstrate (XVIIe e.). — Nu. 1. — fol. 26. — 3. — 1544, 18 Januarii (XVIIIe e.).
Afschrift : Cart. B, fol. 64.

583.

1544, Januari 18. — *Voor dezelfde schepenen van Breda neemt Petere Peters dochter, met Anthonisen Symonszoon haar man en voogd, in pacht van Jan Thomaeszoon van Weghe ,als rentmeester van St. Catharinadal, een erf van 8 roeden en 5 voeten, waarop huurster een huis gebouwd heeft, gelegen « tot Breda inde ackerstraete, suytwaert aende zelve ackerstrate, westwaert aen Ursele Harman Harmansd. ende Peter Jan Henricxz. haers mans huysighe, ende noort waert ende oostwaert aen zeker erve vander Nonnenvelt dwelck t'clooster van sinte Kathelynendale voors. alnoch behoudt », voor 28 stuivers en 4 1/2 oort erfcijns.*

Actum anno xvC vyerenveertich achthien dage in Januario.

Origineel : Karters, nr. 468.d, op 18-36 cM., met 2 zegels in groen op dubbele strook.

Op rugzijde : Clooster van sinte Kathelyndale. — Leydeckers weduwe xxxviij st. iiiiz ort. — Ackerstraet (XVIIe e.). — 1544. 18 Januarij. — Dese brief is noch niet bekent int manuael. — is seer wel bekent want tis den eersten chyns. F. H. Assels (XVIIIe e.).

Afschrift Cart. B, fol. 65.

584.

1544, Januari 18. — *Voor dezelfde schepenen van Breda neemt Jan Lodewycxz. de Gareelmaecker in pacht van Jan Thomaeszoon vanden Weghe, als rentmeester van St. Catharinadal, een erf van 9 roeden en 12 voeten, gelegen « in de nyeuwe strate geordineert achter de nyeuwe veemerckt, westwaert aen des godshuys voors. hoff ende erve, dye Jaspar van Ham nu ter tyt in hueren heeft, zoo wy verstonden, noortwaert aen zeker erve vander Nonnenvelt, dwelck tgodshuys voors. alnoch behoudt, oistwaert aende strate ende zuytwaert aen Peter Janss. van Beeck erve » voor 36 stuivers erfcijns.*

Actum anno xvC vyerenveertich achthien dage in Januario.

Origineel : Karters, nr. 469, a, op 15-45 cM., met 2 zegels in groen was op dubbele strook.

Op rugzijde : Clooster van sinte Kathelinendale. — Den greelmaker xxxvj st. — Nieustrate. A (XVIIe e.). f. 26 vso. — 1544. — 1544, 18 Januarii (XVIIIe e.).

Afschrift : Cart. B, fol. 66.

585.

1544, Januari 18. — *Voor dezelfde schepenen van Breda, heeft Anthonis Cornelis Anthoniszoon Vos den Tenghieter gepacht van Jan Thomaeszoon vanden Weghe ,als rentmeester van St. Catharinadal, een erf van 8 roeden en 14 voeten, gelegen « aende nyeuwe strate aldaer geordineert, zuytwaert aen des godshuys voors. hoff ende erve, dye Jarpar van Ham nu ter tyt in hueren heeft, zoo wy verstonden, westwaert aende strate voors. ende noortwaert ende oostwaert aen zeecker erve vander Nonnenvelt dwelck tgodshuys voors. alnoch behoudt », voor 33 stuivers en 3 1/2 oort erfcijns.*

Actum anno xvC vyerenveertich, achthien daghe in Januario.

Origineel : Karters, nr. 469, b, op 18-29 cM., met 2 zegels in groen was op dubbele strook.

Op rugzijde : Clooster van sinte Kathelynendale. — Die tengieter Anthonis xxxij st. iij ort. — Nieustraet (XVIIe e.). — Fol. 26 vso. —Nu. 4. — N° 6. — 1544, 18 Januarii (XVIIIe e.).

Afschrift : Cart. B, fol. 67.

586.

1544, Januari 30. — *Voor dezelfde schepenne van Breda heeft Jan Joostenz. van Eerssel gepacht van Jan Thomaesz. vander Weghe, als rentmeester van St. Catharinadal, een erf van 13 roeden en 8 voeten, gelegen « tot Breda aen oft omtrent de nyeuwe veemerct, oistwaert aende selve veemerct, zuytwaert aen Lodewyck Dyrcxz. des tymmermans erve, welck hy vanden godshuyse voors. oock vercregen heeft, westwaert aende nyeuwe strate aldaer geordineert ende noortwaert aen Bernaerts de Loecker hoff ende erve ende oock eens deels noortwaert aen zeker erve vander Nonnenvelt dwelck tgodshuys voors. behoudt » voor 2 kar. gulden en 14 stuivers erfcijns.*

Int jair ons Heeren duysent vyfhondert vyerendeveertich dertich daghe in Januario.

Origineel : Karters ,nr. 369, c, op 18-28 cM., met 2 zegels in groen was op dubbele strook.

Op rugzijde : Clooster van sinte Kathelynendal. — Jan van Eersel, ij r. g. xiiij st. Nonnenvelt (XVIIe e.). — Fol. 26 vso. —Nu. 5. — 7. — 1544, 30 Jan. (XVIIIe e.).

Afschrift : Cart. B ,fol. 68.

587.

1548, Februari 23. — *Voor Gooswyn Buyten en Franchois Clincker, schepenen van Breda, neemt Godert Gherijtzoon van Helmont, roeidrager in Breda, in pacht van Lorijsen van Loe, als rentmeester van St. Catharinadal, een erf van 8 roeden, gelegen te Breda « inde nyeuwe strate achter de nyeuwe veemerct uutcomende de zelve strate inde ackerstrate, noortwaert aen Anthonis Cornelis Anthonissoen Vos hoff ende erve, oistwaert aen Jan des Gareelmakers hoff ende erve, zuytwaert aen Josephs de Wilde hoff ende erve en westwaert aende nyeuwe strate voors. » voor 30 stuivers erfcijns.*

Int jaer ons Heeren duysent vyfhondert achtenveertich drieentwintich dage in februario.

Origineel : Karters, nr. 474, op 16-35 cM., met 2 zegels in groen was op dubbele strook.

Op rugzijde : Clooster van Sinte Kathelynendale te Breda. — Helmont Roeidrager. Mr. Henrick die Barbier xxx st. — Nieustraet (XVIIe e.). — f. 27. — N° 7. — N° 8. — 1548, 28 feb. (XVIIIe e.).

Afschrift : Cart. B, fol. 69.

588.

1548, Februari 23. — *Voor dezelfde schepenen van Breda, neemt Christoffel Herinckel « die men noempt Picquet », in pacht van Jorijsen van Loo, als rentmeester van St. Catharinadal, een erf van 20 roeden, te Breda « inde nyeuwe strate, achter de nyeuwe veemerct uutcomende de zelve strate inde ackerstrate, oistwaert aende nyeuwe strate voors., zuydtwaert aen des godshuys van sinte Kathelynen dale voers. hoff ende erve, dye joncffrou Marie van Dyemen, oft Peter de Coninck van heuren swege nu ter tyt in hueren heeft ende gebruyckt, westwaert aen den godshuys van sinte Kathelynen dale voers. bogaert, hovinge ende erffenisse liggende achter des zelven godshuys huys in dackerstrate vuytcomende ende noortwaert aenden wech loopende neven der stadt oude vesten over welcken wech dye vander godshuyse voors. in honnen bogaert, hovinge ende erffenisse achter hon huys voors, wegende zyn, wel verstaende dat de doirnen hegge rontom den hoff ende erve van Chistoffel Herinckel voors. geheel staet op desselven Christoffels erve ende dat die mits dien den selven Christoffelen rontom geheel ende alleen toebehoirt » voor 6 kar. gulden.*

Int jaer ons Heeren duysent vyfhondert acht ende veertich, drieentwintich dage in februario.

Origineel : Karters, nr. 475, op 14-38 cM., met 2 zegels in groen was op dubbele strook.

Op rugzijde : 1548. — Clooster van Sinte Cathelynendale te Breda. — Christoffel Hendricks diemen noempt Pickque, vj rhg. (XVIIe e.). — Nonnenvelt onder de grontchynsen, fol. 6. — De nieu straet. — Nu. 6. — N° 9. 1648, 23 febr. (XVIIIe e.).

Afschrift : Cart. B, fol. 70.

589.

1551, Juni 6. — *Voor notaris Georg. de Loo, en getuigen, verklaart mevrouw de priorin van St. Catharinadal dat Aert Paepenbroeck*

van Meer haar in korting van 10 veertel rogge erfpacht, schuldig volgens den rentebrief van 26 Sept. 1459, gelost heeft 7 veertel en 2 loop ,het sester met 80 kar. gulden eens. Getuigen : Willem van Werdigen, proost en Andries Claessen, rentmeester.

Op heden den sesten dach Junii anno xvC eenen vyftich.

Origineel : Karters, nr. 306 ,op de rugzijde van den rentebrief van 26 Sept. 1459.
Afschrift : Cart. C ,fol. 128 vso.

590.

1552, Mei 16. — *Voor Dyrck Aertsz. en Jan vanden Wouwer, schepenen van Breda, neemt Jacob de Strueper, Danielsz. in pacht van St. Catharinadal, een hof en erf, 15 roeden en 3/4 groot, « inde nyeuwe strate vander Nonnenvelt geordoneert om te gaen vande nyeuwe veemerct nae de ackerstraete, neven Jenneken Jan Bricx weduwe hoff ende erve opte noortzyde ,ende wylen meester Jans van Doirne wedue ende kynder hof ende erve opte zuyt zyde, voor te weten oostwaert comende aen de voors. strate ende achter te weten westwaert aen des godhuys voors. andere hovinge ende erffenisse dye sy behouden », voor 4 kar. gulden, 14 stuivers en 2 oort erfcijns.*

Actum anno xvC tweenvyftich zesthien dage in Meye.

Origineel : Stadsarchief te Breda (aanwinst).
Afschrift : Cart. B ,fol. 72.

591.

1554, Juni 18. — *Voor Gooswijn Buyten en Adriaan Schoyte, schepenen van Breda, neemt Peter Aert Schuermanszoon van Andiesen Claes Adriaenszoon, rentmeester van St. Catharinadal, een erf van 27 roeden gelegen op het Nonnenvelt « inde nyeuwe strate aldaer gemaect om te gaen vande nyeuwe veemerckt ter ackerstrate waert, westwaert ende noortwaert aen sheeren strate, oostwaert aen Willem Mathys Dyrven zoons, Kerstyne Bernaert de Loeckers wedue, Margriet Cooman Jans wedue ende wylen Lodewyck Dyrcx zoons des tymmermans wedue ende erfgenamen hoven ende erven, ende zuytwaert aen Jan Lodewycx des gareelmaekers ende Anthonis Cornelis Anthonis zoons Vos des tenghieters hoven ende erven, be-*

houdelyck dat de voorgen. Jan Lodewycx met synen hoff ende erve over dit vercofte erve eenen wech van vyer voeten ende eenen halvenvoet wyt hebben moet, ende de poorte daer moet voorgen. Peter Aert Schuermans zone onderhouden », voor 6 kar. gulden en 15 stuivers erfcijns.

Int jaer ons Heeren duysent vyfhondert vierenvyftich, achthien daghe in Junio.

«

Origineel : Karters, nr. 484. a, op 18-33 cm., met 2 zegels in groen was op dubbele strook.

Op rugzijde : Clooster van Sinte Cathelynendale te Breda. — Peter Aert Schuermans oft Peter de Keyser wedue, vj r. g. xv st. — nonnenvelt oft heysestraete XVIIe e.). — Dese 2 brieven syn. f. 28. — Nu. 12. — 11. — 1554, 18 Junij XVIIIe e.).

Afschrift : Cart. B ,fol. 73.

592.

1556, Augustus 4. — *Voor Dyrck Aertss, en Bernard van Etten, schepenen in Breda, neemt Mr. Frans Clincker in pacht van St. Catharinadal 6 roeden erfs te Breda « in dackerstrate, oostwaert aen Henricke Peter Jan Henricxz. van Beeck dochters Adriaen Buender Gheritszoons huysfrou ganck ende erve behoorende tot heure woningen aldaer, suytwaert aende voors. ackerstrate, westwaert aen des voors. meester Frans Clinckers huysken ende erve by hem alsnu vande voorgen. Henricke Peter Jan Henricxz. van Beeck dochter metten voors. Adriaen Buende Gherit zone hueren man ende vooght gecoft ende vercregen zynde, ... ende noortwaert aen Gherit Wouter Stappaertsz. hoff ende erve », voor dertig stuivers erfcijns.*

Actum anno xvC zessenvyftich, vyer dage in Augusto.

Afschrift : Cart. B, fol. 74.

593.

1556, Augustus 28. — *Voor Cornelis vanden Corput en Jan vanden Berghe, schepenen in Breda, neemt Ghoris Jan Schelkensz. timmerman in pacht van St. Catharinadal 3 1/2 roeden erf te Breda. « aende plaetse genaempt der Nonnenvelt. ... suytwaert aenden wech loepende beneden neven der stadt wal daer de doelen zyn vande hant booch schutters, westwaert aender nonnenvelt voors. noort-*

waert aen Peter Jan Mermansz. erve dwelck de wederdeel hyer af is, byden zelven Peteren vanden clooster voors. oock vercregen synde ende daer in de zelve Peter alnu oock gevest is , ende oostwaert comende aende derve vande clooster voors. », voor 18 stuivers en 2 oort erfcijns.

Int jaer ons Heeren duysent vyfhondert zessenvyftich. achtentwintich daghe in Augusto.

Origineel : Karters, nr. 488, op 21-30 cM., met 2 zegels in groen was op dubbele strook.

Op rugzijde : Clooster van sinte Kathelynendale te Breda. — Corn. Schelllekens, nu Jan Crausen de Schilders wedue xviij st. ij ort. — Nonnenvelt (XVIIe e.). — Modo in stadt. — fol. 29. — nu. 15. — d'erve op den hoeck — 18 st. 2 ort — N° 13. — a° 1556, 28 Aug. (XVIIIe e.).

Afschift : Cart . B, fol. 75.

594.

1556, Augustus 28. — *Voor dezelfde schepenen van Breda neemt Peter Jan Mermansz. timmerman in pacht van St. Catharinadal 3 1/2 roeden erf gelegen te Breda op het Nonnenvelt, « suytwaert aen Ghoris Jan Schelkens zoens huys ende erve daer aff de selve Ghoris d'erve dwelck de wederdeel hyer aff is vanden clooster voors. oick vercregen heeft ende alnu daer in oock gevest is. westwaert aen der nonnenvelt voors. noortwaert aen des voors. Peter Jan Mermans zoens huys ende erve hem van te voren toebehoirend ende oistwaert comende aen d'erve vanden clooster voors. in en opten muer tusschen dit erve ende des selven cloosters erve staende ende den zelven clooster toebehoorende », voor twintig stuivers en drie oort.*

Int jaer ons Heeren duysent vyfhondert zessenvyftich achtentwintich daghe in Augusto.

Origineel : Karters, nr 489, op 27-31 cM., eertijds voorzien van 2 zegels op dubbele strook. Deze akte werd ongeldig gemaakt.

Op rugzijde : Peter Jan Mermans timmerman. (XVIIe e.). — 1556, 28 Aug. — Brief van een chynse opt nonnen velt daer de corde garde staet van geen licht oec daer te ... — Nu. 6. — Litt. I. — 1-0-12. (XVIIIe e.).

Afschrift : Cart. B, fol. 76.

595.

1557, Januari 14. — *Voor Gilles Joos Renten en Franchois Keynen,*

schepenen te Roosendaal, erkent Gilles Cornelis Engel Loncken schuldig te zijn aan St. Catharinadal 5 schellingen groote Brabants erfcijns, op zijn stede met huis en bijgebouwen, 5 gemet groot, gelegen te Calsdonck « metter noortsyden aen Engel Willem Andriess. erve, metter zuytsiden aen Cornelis Pieter Nouts erve, metten westeynde aen eenen sueckwech ende metten oestynde aen sheeren strate ».

Int jaer m.ccccc, ende zevenenvyftich vierthien daghe in Januario nae Ludickx.

Afschrift : Cart. B, fol. 25 ; cart. C, fol. 231 vso.

596.

1558, Januari 29. — *Voor Adriaan Schoute en Claas vanden Brandt, schepenen te Breda, heeft Jenneken Cornelis Mensaerts dochter, weduwe wijlen Jan Bricx, met Bernard Roserius haar voogd, in pacht genomen van St. Catharinadal de helftscheiding van een huis, boomgaard, hof en erfenis met toebehoorten, « Lemmens bogaert » genoemd, omtrent 40 1/4 roeden groot, gelegen te Breda « in dackerstrate neven de wederhelftscheydinge... opt westzyde, ende Jan Jacops zoens vander Byestraten, Bernaert Roserius, der voorgen. Jenneken Jan Bricx weduwe ende Christoffel Herinckel alias Picquet hoven ende erven al opte oostzyde, voor comende aende voors. ackerstrate ende achter streckende tot aenden muer of aen tfondament vanden muer aen twater aldaer mette helft vanden wech dye tclooster voors. heeft comende vander nonnenvelt inden bogaert hovinge ende erffnisse voors. tusschen twater ende Christoffel Herinkels alias Picque hof ende erve by hem vande clooster voors. eertyts gecoft ende vercregen zynde, welcken wech de voorgen. Jenneken Jan Bricx wedue met dese heur helftscheydinge ende den voorgen. Jan Otten zone van Galen met zyn helftscheydinge daer neven voors. half ende half hebben ende gebruycken zullen », voor 12 kar. gulden en 1 1/2 stuivers erfcijns, veronderpand « mette helft van alzulcke twee Ryns vyff stuvers ende derdalf ort stuvers,... als tcapittel van Breda van outs opte geheele huysinge, bogaert, hovinge ende erffenisse voors. heffende is »:*

Int jaer ons Heeren duysent vyfhondert achtenvyftich, negenentwintich dage in Januario.

Origineel : Karters, nr. 492. a, op 21-39 cM., met nog één zegel der twee in groen was op dubbele strook.

Op rugzijde : Clooster van Sinte Kathelynendale tot Breda. — Jenneken Jan Bricx weduwe xij R. g. 12 st. — ackestrate (XVIIe e.). — modo die stadt. — fol. 29 vso. — N° 15. — 1558, 29 Januarij (XVIIIe e.).

Afschrift : Cart. B, fol. 79.

597.

1558, Januari 29. — *Voor dezelfde schepenen van Breda heeft Jan Ottenzoon van Galen in pacht genomen van St. Catharinadal, de helftscheiding van een huis en goed, 40 1/4 roeden groot, gelegen te Breda in de ackerstraat neven de helftscheiding van Jenneken Mensaert, weduwe Bricx opt de oostzijde, « ende wylen Mr. Jans vander Strepen weduwe huyzinge, hovinge ende erffenisse opte westzyde, voor comende aende voors. ackerstrate ende achter streckende tot aenden muer oft aen tfondament vanden muer aent water aldaer mettehelft vanden wech dye t'clooster voors. heeft, comende vander Nonnenvelt inden bogaert, hovinge ende erffenisse voors. tusschen dwater ende Christoffel Herinckel alias Picque hoff ende erve by hem vander clooster voors. eertyts gecoft ende vercregen zynde, welcken wech de voorgen. Jan Ottenz. van Galen met deze zyn helfscheydinge ende den voorgen. Jenneken Jan Bricx wedue met heur hofscheydinge daer neven voors. halff ende halff hebben ende gebruycken zullen », voor 12 kar. gulden en 1 1/2 stuivers, te vryen « mette helf van alzulcken twee Rynsgulden vyff stuyvers ende derdalf ort stuuvers,... erfchyns als 't capittel van Breda van oudts opte geheele huysinge, bogaert, hovinge ende erffenisse voors. heffende is ».*

Int jaer ons Heeren duysent vyerhondert achtenvyftich, negenentwintich dage in Januario.

Origineel : Karters, nr. 492. b, op 20-40 cM., met nog één zegel der twee in groen was op dubbele strook.

Op rugzijde : Clooster van Sinte Kathelynendale tot Breda. — Jan Otten. — Nu Cornelis Janssen Frayen xij R. g. ij st. (XVIIe e.). — Lemmens Bogaert. — Modo inde stadt. — f. 29 vso. — nu. 17. — N° 16. — a° 1558, 29 Januarij (XVIIe e.).

Afschrift : Cart. B, fol. 79.

598.

1558, December 21. — *Voor Bartholomeus Cornelis Laureysszoon*

en Boudewijn Wytman Dorenzoon, schepenen in de palen van de hoeven van Etten ,verkoopt Cornelis Janszoon Ypelaer van Breda, aan Jan van Esch, rentmeester van St. Catharinadal, een erfcijns van 9 gulden te innen naar inhoud van de schepenbrief van 20 October 1511 (nr. 579).

Int jair ons Heeren duysent vyfhondert achtenvyftich eenentwintich dagen in Decembri.

Origineel : Karters, nr. 465, op 11-26 cM., met 2 zegels in bruin was op dubbele strook.
Op rugzijde : Tconvent van sinte Kathelynen dale tot Breda.
Afschrift : Cart. B, fol. 111 vso ; cart. C, fol. 45 vso.

599.

1565, Juni 2. — *Voor Jan vanden Berge en Adam vanden Kessel, schepenen te Breda, neemt Kathelijn wylen Bernaerts de Loecker dochter, met Adriaen Matheusz. Stelaerts de hoefsmid haar voogd, in pacht van St Catharinadal een erf van 26 roeden en 11 voeten, gelegen « aende plaetse omtrent den Nonnenclooster voors. genaemt der nonnenvelt daer alnu de nyeuwe veemerkt is, neven Willem Mathys Dyrvenz. huys, ende erve opte noortzyde, ende wylen Jans van Achelen Cremers wedue ende erfgenamen huys ende erve opte zuytzyde van welcke twee huysen aen beyden zyden staende voors. de erven ende gronden oick eertyts van dye vanden nonnenclooster voors. verschynst ende ten erve genomen zyn ; voor te weten oistwaert comende aende plaetse genaemt der nonnenvelt voors. ende achter te weten westwaert aen wylen Peter Aert Schuermans zoons dye men noemde Keyser wedue ende erfgenamen hovinghe ende erffenisse oock eertyts vanden nonnenclooster voors. verschynst ende ter erve genomen zynde voor 7 kar. gulden, 19 stuivers en 1 oort.*

Int jaer ons Heeren duysent vyfhondert vyfenzestich, twee dage in Junio.

Origineel : Karters, nr. 507, op 22-38 cM., met 2 zegels in bruin was op dubbele strook .
Op rugzijde : Clooster van sinte Kathelynen dale tot Breda. — Kathelyn Bernaert de Loeckers dochter vij r. g. x st. 1 ort. — 1565, 2 Junii (XVIe e.). — Erfchyns van 7-19 opde erfgenamen van Bernaert de Loecker. — Nu Jan geerts. Berchem. vij kg. xix st. 1 ort. — Nu Wouter Cornelisz. Doornen alias Huerpeert, sal desen chys nu wytreycken ende vervalt op hem half meert. 89. — f. 29.

— Modo Adriaen Henrich. — Nu. 18. — n. 62. — 1565, 21 Junii (XVIIe e.)
b) Hs : neliget.

600.

1588, December 22. — *Copie van tgeene dat inden rugge vanden principalen schepenbrieve geschreven staet. Opgedragen by Tielman Jacopsz. broeder als gemachticht van Tielman nae uutwysen niwe procuratien van Dortrecht die wy gesien hebben. Otte Janssz. tot behoef vanden nonnen van sinte Katelinen dale buten Breda xxij Decembris anno Lxxxviij. Relatu Harman Willemss, ende Jan Domaess. als schepenen cum adhuc testibus aliis litteris. J. G. Lyekercke.*

Afschrift : Cart. B. fol. 23.

INHOUD VAN CARTULARIUM B.

Op volgende bladzijden geven wij een schematischen inhoud van Cartularium B, naar de indeelingen zelve welke in dit handschrift voorkomen. Dit als tegemoetkoming voor hen die eischen dat de moderne uitgave van een Cartularium, de trouwe weergave zij van het officieel dokument dat destijds het beheer der goederen en der inkomsten regeerde. Om verscheidene redenen was het ons onmogelijk de Oorkonden van St. Catharinadal anders uit te geven dan volgens chronologische orde. Vooral was overwegend in deze beslissing de aanwezigheid van een uiterst groot aantal dokumenten, welke in het Cartularium niet opgenomen werden.

We geven hier aan het Cartularium B de voorkeur, omdat dit handschrift het volledigste is, en ook bij voorkeur schijnt gebruikt geworden te zijn in het beheer der goederen en de inning der cijnzen en graanpachten. Cartularium C, is een tamelijk trouwe copie van cartularium B. Cartularium A is gansch onafhankelijk van cartularium B; het bevat heel wat minder dokumenten, en wanneer hierin soms een of andere akte voorkomt welke ontbreekt in Cartularium B, staat dit er bijgevoegd. B. v. : 20 Augustus 1418 (nr. 243) : « Desen brief wordt gemist in de registers van Me Vrouwe vander Veken : is maghschien abewesen ». — 3 December 1410 (nr. 209) : « Overgeslaen inden register van Me-Vrouwe vander Veken, also 't convent den chynse in voortyden gekocht ende gelost hadden ».

ROOSENDAAL

1427, Mei 17 : *Gastele. xxvj oude grote.*
Nr. 283. — Cart. B, fol. 1; cart. C, fol. 215.

1397, Januari 25 : *Van xviij oude grote. Te Ghastele.*
Nr. 161. — Cart. B, fol. 1 vso; cart. C, fol. 218 vso.

1377, Juli 26 : *Van xxjx vlaemsche groete. Te Gastele.*
Nr. 133. — Cart. B, fol. 1 vso; cart. C, fol. 216.

1286, Januari 3 : *Mangelinge.*
Nr. 10. — Cart. B, ingelascht perkamenten bladje, tusschen fol. 1 en 2; cart. A, fol. 57.

1286, Januari 3 : *20 schellingen Lovens onder Bergen.*
Nr. 11. — Cart. B, fol. 2; cart. C, fol. 216.

1415, December 6 : *19 plecken Brabants oft botdraeger.*
Nr. 225. — Cart. B, fol. 2 vso; cart. C, fol. 216 vso.

1399, April 16. — *Van drie sch. oude groote opte een helft van veertig bunderen wildert te Gastele.*
Nr. 166. — Cart. B, fol. 3; cart. C, fol. 217.

1374, April 14 : *Van drie bunder moers uutgegeven te cynse.*
Nr. 128. — Cart. B, fol. 3 vso; cart. C, fol. 217.

1368, September 11 : *Van xxz grooten erfcyns paymens op wylen Michiel Stevens goede te Roesendael.*
Nr. 115. — Cort. B, fol. 4; cart. C, fol. 217 vso.

1475, Mei 24 : *Opwinbrief van 4 goude geldersche gulden waervan den erfbrief hier infra fol. 8, litt. K. is.*
Nr. 479. — Cart. B, fol. 4.

1397, Januari 25 : *Van xviij oude groote op thien bunder willerden gelegen inde prochie oft vierschare van Gastele.*
Nr. 126. — Cart. B, fol. 5; cart. C, fol. 215 vso.

1465, Januari 25 : *Van xviij st. groote payments op een heyninge geheeten Billen-heyninge.*
Nr. 438. — Cart. B, fol. 5 vso; cart. C, fol. 218 vso.

1436, November 16 : *Van xiij gouden beyersche gulden.*
Nr. 336. — Cart. B, fol. 6; cart. C, fol. 219.

1453, Mei 27 : *Van vyftalven gulden tstuc van x. stuvers op tvierendeel in des ouden Peter Norys stede.*
Nr. 397. — Cart. B, fol. 6 vso; cart. C, fol. 219 vso.

1414, Augustus 2 : *Van xxviij oude grooten op een half buunder maden in de vucht.*
Nr. 220. — Cart. B, fol. 7 vso ; cart. C, fol. 220.

1411, Juni 12 : *Van vierdalven hollantschen gulden op twe gemete maden inden Croecht.*
Nr. 212. — Cart. B, fol. 7 vso; cart. C, fol. 220 vso.

1407, Mei 8 : *Van vier gouden ghelresche gulden dairaf donderpande ingewonnen syn na inhout van eenen brieve hier vore gecopieert.*
Nr. 195. — Cart. B, fol. 8 ; cart. C, fol. 220 vso.

1431, December27. — *Van drie gouden arnemsche oft gelresche*

gulden die wylen Jan Tayman plach te geven uten onderpande nageschreven.

Nr. 318. — Cart. B, fol. 8 vso; cart. C, fol. 221.

1437, Juli 10 : — *Van vier philippus schilde geheeten clincaerts op tgoet gheheiten Bommelen goet.*

Nr. 338. — Cart. B, fol. 9; cart. C, fol. 221.

1419, September 8 : *Van vyf veertelen rogs erfelic verschynende jairlix te bamisse op wylen Michiel Feyters stede.*

Nr 247. — Cart. B, fol. 9 vso; cart. C, fol. 221 vso.

1445, Januari 13 : *Van twee oude grooten erfchyns op wylen Clais Willemss. stede vander Goude.*

Nr. 362. — Cart. B, fol .10; cart. C, fol. 222.

1432, Maart 10 : *Van twee beyersche gulden erfchyns op een hofstede wylen Bouden van Kelsdonc toebehoirende.*

Nr. 320. — Cart. B, fol. 10 ; cart. C, fol. 222.

1386, Februari 18 : *Van eenen ouden ghentschen schilde op een bunder erfs gelegen in de Zaert.*

Nr. 145. — Cart. B, fol. 10 vso; cart. C, fol. 222 vso.

1371, April 18 : *Van drie scellinghe vj d. groote payments erffelic op wylen Henric Lambrechts stede te Hulsdonc.*

Nr. 122. — Cart. B, fol. 11; cart. C, fol. 222 vso.

1439, November 11 : *Van eenen zester rogs erffelic op zeker onderpande gelegen inden Oudenbosch.*

Nr. 347. — Cart. A, fol. 11 vso.

1409, Februari 17 : *Van vyf schellinge groote erfcyns op wylen Jan Tielmans stede, eenen jongelere voir iiij groote.*

Nr. 200. — Cart. B, fol. 12; cart. C, fol. 223.

1372, Augustus 24 : *Van twintich s. groote payents erfcyns op zeker goede geheiten den Riedamer.*

Nr. 124. — Cart. B, fol. 12; cart, C. fol. 223.

1368, November 20 : *Van drie schellinge zesse penninge groote payments op zeker lant gelegen te Hulsdonc.*

Nr. 116. — Cart B, fol. 12 vso ; cart. C, 223 vso.

1377, Juni 8 : *Van veertig grooten erfcyns payments op ijC roeden maden inde Vucht.*

Nr. 132. — Cart. B, fol. 13; cart. C, fol. 223 vso.

1448, December 11 : *Van eenen beemde inde Vucht te Roesendael, wylen Adriaen Neven toebehoirende.*

Nr. 378. — Cart. B, fol. 13; cart. C, fol. 224.

1518, September 14. — *Dit syn de twee Rg. viij st. iij ort die me*

vrouwe van Lodyck uutgeeft vanden Molen-berch.
Nr. 575. — Cart. B, fol. 14; cart. C, fol. 224 vso.

1469, Februari 6 : *Twee karolus gulden.*
Nr. 455. — Cart. B, fol. 14 vso.

1488, Februari 18 : *4 — 0 — 0.*
Nr. 521. — Cart. B, fol. 14 vso; cart. C, fol. 225.

1368, September 11 : *xxviij grote.*
Nr. 114. — Cart. B, fol. 15 ; cart. C, fol. 225.

1414, Augustus 2 : *xxviij oude groote.*
Nr. 220. — Cart. B, fol. 15 ; cart. C, fol. 225.

1292, November 5. — *xx scellinge lovens.*
Nr. 23. — Cart. B, fol. 15 vso; cart. C, fol. 225 vso.

1469, April 17 : *Van x. st.*
Nr. 457. — Cart. B, fol. 16.

1478, Februari 24.
Nr. 490. — Cart. B, fol. 16.

1483, Maart 15.
Nr. 511. — Cart. B, fol. 16 vso.

1493, April 29.
Nr. 535. Cart. B, fol. 16 vso.

1480, December 29 : *xxvij stuvers ende eenen halven iiij brieven.*
Nr. 499. — Cart. B, fol. 16 vso; cart. C, fol. 226.

1481, Juli 22.
Nr. 500. — Cart. B, fol. 17; cart. C, fol. 226.

1481, October 2.
Nr. 502. — Cart. B, fol. 17; cart. 17; cart. C, fol. 226 vso.

1493, April 29.
Nr. 536. — Cart. B, fol. 17 vso; cart. C, fol. 226 vso.

1446, Februari 8 : *iij. gulden.ij brieven.*
Nr. 445. — Cart. B, fol. 17 vso; cart. C, fol. 226 vso.

1493, April 29.
Nr. 534. — Cart. B, fol. 17 vso ; cart. C, fol. 227.

1466, Juli 22.
Nr. 446. — Cart. B, fol. 18.

1434, Januari 6 : 3 *Arnoldus gulden... dertich stuyvers.*
Nr. 326. — Cart. B, fol. 18; cart. C, fol. 227.

1443, Mei 31.
Nr. 355. — Cart. B, fol. 18 vso; cart. C, fol. 227.

1490, November 26 : *4 — 0 — 0.*

Nr. 527. — Cart. B, fol. 18 vso; cart. C, fol. 227 vso.

1478, Januari 14 : *ij guede stuyvers.*
Nr. 484. — Cart. B, fol. 19; cart. C, fol. 227 vso.

1483, Januari 27 : *0 — ij —0.*
Nr. 510. — Cart. B, fol. 19 vso ; cart. C, fol. 228.

1499, Mei 24 : *0 — 9 — 0.*
Nr. 542. — Cart. B, fol. 20 en 20 vso; cart. C, fol. 228 vso.

1518, Maart 1.
Nr. 574. — Cart. B, fol. 20 vso; cart. C, fol. 229.

1481, December 1 : *10 — 0 — 0.*
Nr. 503. — Cart. B, fol. 21 vso; cart. C, fol. 229.

1482, December 1.
Nr. 506. — Cart. B, fol. 21 en 22; cart. C, fol. 229 vso.

1482, December 10 : *iiij Rg. tsjaers.*
Nr. 507. — Cart. B, fol. 22 vso; cart. C, fol. 229 vso.

1282, December 10.
Nr. 508. — Cart. B, fol. 23; cart. C, fol. 230 vso.

1488, December 12.
Nr. 524. — Cart. B, fol. 23.

1511, Januari 21.
Nr. 561. — Cart. B, fol. 24 vso.

1287, September 8 : *xx schelling Lovens ende ij. d. vlaems.*
Nr. 18. — Cart. B, fol. 25; cart. A, fol. 57; cart. C, fol. 231.

1557, Januari 14 : *Vyff schellingen grooten Brabants.*
Nr. 595. — Cart. B, fol. 25; cart. C, fol. 231 vso.

1286, Juli 25 : *Commutatio bonorum inter prepositum et Ywanum Ywani.*
Nr. 14. — Cart. B, fol. 25 vso ; cart. C, fol. 231 vso.

1431, November 20 : *Eenen ouden gentschen schilt.*
Nr. 317. — Cart. B, fol. 26 ; cart. C, fol. 232.

1473, Februari 13 : *Een stuck landt onder Rosendael.*
Nr. 471. — Cart. B, fol. 27 vso; cart. C, fol. 233.

1526, Januari 27 : *xviij stuvers.*
Nr. 576. — Cart. B, fol. 28 vso; cart. C, fol. 234.

1286, December 26 : *Crummenwiele.*
Nr. 15. — Cart. B, fol. 29 vso; cart. C, fol. 234 vso.

1286, Juli 4 :*xx schelling Lovens. ij. den. Vlaems.*
Nr. 12. — Cart. B, fol. 29 vso; cart. A, fol. 57 vso; cart. C, fol. 235 vso.

1517, November 27 : *xxviij stuvers.*
Nr. 573. — Cart. B, fol. 30; cart. C, fol. 235.

1287, Januari 2 : *Thien schelling Lovens ende j penning Vlaems.*
Nr. 16. — Cart. B, fol. 30 vso; cart. A, fol. 57 vso; cart. C, fol. 235 vso.

1515, Oktober 30.
Nr. 571. — Cart. B, fol. 32.

1514, Mei 22 : *Een huersedule.*
Nr. 569. — Cart. B, fol. 32 vso; cart. C, fol. 230 vso.

BREDA

1364, November 12 : *Van drie groote payments.*
Nr. 98. —Cart. B, fol. 38; fol. 24 vso; cart. C, fol. 1.

1383, Oktober 15 : *Van xxxvij groten ende eenen halven, ende vj oude grote.*
Nr. 142. — Cart. B, fol. 38; cart. C, fol.1.

1391, Maart 17 : *Van vyf scelling ende vij penninghe oude grote.*
Nr. 154. — Cart. B, fol. 38; cart. A, fol. 30 vso; cart. C, fol. 1 vso.

1378, Mei 29 : *Van Lj groet payments.*
Nr. 136. — Cart. B, fol. 38 vso; cart. A, fol. 23 vso; cart. C, fol. 2.

1377, Maart 5 : *Van iiij schelling groete.*
Nr. 130. — Cart. B, fol. 38 vso; cart. A, fol. 23; cart. C, fol. 2.

1386, Februari 25 : *xij groet payments.*
Nr. 146. — Cart. B, fol. 39; cart. A, fol. 30; cart. C, fol. 2 vso.

1356, Februari 12 : *iij schellinghe eenen penninc.*
Nr. 72. — Cart. B, fol. 39; cart. C, fol. 2 vso.

1365, December 31 : *vj scellinge ende viij penning payments.*
Nr. 101. — Cart B, fol. 39 vso; cart A, fol. 7 vso; cart. C, fol. 3.

1368, Maart 20.
Nr. 111. — Cart. B, fol. 39 vso; cart. A, fol. 7 vso; cart. C, fol. 3.

1340, Februari 22 : *viij oude grote.*
Nr. 54. — Cart. B, fol. 39 vso; cart. A, fol. 19 vso; cart. C, fol. 2 vso.

1359, November 13 : *iij scellinge groete.*
Nr. 84. — Cart. B, fol. 39 vso; cart. A, fol. 24; cart. C, fol. 3 vso.

1370, December 21.
Nr. 120. — Cart. B, fol. 40; cart. A, fol. 24; cart. C, fol. 3 vso.
1375, September 6 : *xxxjx groete payments.*
Nr. 129. — Cart. B ,fol. 40; cart. A, fol. 21 vso; cart. C, fol. 3 vso.
1394, Januari 13 : *x. oude grote.*
Nr. 159. — Cart. B, fol. 40; cart. A, fol. 10; cart. C, fol. 4.
1389, Augustus 18 : *xxjx oude grote. vj grote payments. ende xxxjx groote payments.*
Nr. 151. — Cart. B, fol. 40; cart. A, fol. 36 vso; cart. C, fol. 4.
1357, Juni 4.
Nr. 73. — Cart. B, fol. 40 vso; cart. A, fol. 3; cart. C, fol. 5.
1365, December 31 : *v. schellinghe groot payments.*
Nr. 102. — Cart. B, fol. 41; cart. A, fol. 8; cart. C, fol. 5.
1368, Maart 20.
Nr. 112. — Cart. B, fol. 41; cart. A, fol. 32; cart. C, fol. 5 vso.
1364, December 21 : *v. scelling groot payments.*
Nr. 99. — Cart. B, fol. 41; cart. A, fol. 30 vso; cart. C, fol. 5 vso.
1369, Februari 1 : *xxj groot payments.*
Nr. 117. — Cart. B, fol. 41; cart. A, 26 vso; cart. C, 5 vso.
1389, Juli 2.
Nr. 150. — Cart. B, fol. 41 vso; cart. A, fol. 21; cart. C, fol. 5 vso.
1376, Januari 3 : *xxx grote payments.*
Nr. 107. — Cart. B, fol. 41 vso; cart. A, fol. 26; cart. C, fol. 6.
1361, November 12 : *xij groote payments.*
Nr. 85. — Cart. B, fol. 41 vso; cart. A, fol. 31. cart. C, fol. 6.
1363, November 30 : *vij grote payments.*
Nr. 93. — Cart. B, fol. 42; cart. A, fol. 29; cart. C, fol. 8.
1370, Juni 27 : *ij scellinghe grote.*
Nr. 119. — Cart. B, fol. 42; cart. A, fol. 12; cart. C, fol. 6 vso.
1380, Juli 14 : *Van chynse Zebrechts van Thierloete.*
Nr. 139. — Cart. B, fol. 42; cart. A, fol. 8 vso; cart. C, fol. 6 vso.
1382, Maart 8.
Nr. 140. — Cart. B, fol. 42; cart. A, fol. 9; cart. C, fol. 7.
1368, April 20 : *xv oude grote.*
Nr. 113. — Cart. B fol. 42 vso; cart. A, fol. 29; cart. C, fol. 7 vso.
1366, November 6 : *Van ij scellinghe grote.*

Nr. 106. — Cart. B, fol. 43; cart. A, fol. 12; cart. C, fol. 7 vso.

1352, November 11 : *iiij grote.*

Nr. 65. — Cart. B, fol. 43; cart. A, fol. 25 vso; cart. C, fol. 8.

1363, November 30 : *xj. grote payments.*

Nr. 92. — Cart. B, fol. 43; cart. A, fol. 19; cart. C, fol. 6 vso.

1362, Juli 13 : *v. groet. xviij myten.*

Nr. 88. — Cart. B, fol. 93; cart. A, fol. 17 vso; cart. C, fol. 8.

1357, Juni 12 : *iij. scellinghe. vj. penninghe oude groten.*

Nr. 74. — Cart. B, fol. 43 vso; cart. A, fol. 21; cart. C, fol. 8 vso.

1365, November 23 : *ij scellinghe oude grote.*

Nr. 100. — Cart. B, fol. 43 vso; cart. A, fol. 11 vso; cart. C, fol. 8 vso.

1357, Juni 4 : *ij scellinghe oude grote.*

Nr. 73. — Cart. B, fol. 43 vso; cart. A, fol. 3; cart. C, fol. 5.

1364, Mei 10 : *iij scellinghen groet payments.*

Nr. 94. — Cart. B, fol. 44; cart. A, fol. 16; cart. C, fol. 9.

1352, December 13 : *Vyfscellinge ende iij penninghe grote.*

Nr. 66. — Cart. B, fol. 44; cart. A, fol. 1 vso; cart. C, fol. 9.

1352, December 13.

Nr. 67. — Cart. B, fol. 44 vso; cart. A, fol. 1 vso; cart. C, fol. 9 vso.

1352, December 13.

Nr. 68. — Cart. B, fol. 44 vso; cart. A, fol. 2; cart. C, fol. 9 vso.

1352, December 13.

Nr. 69. — Cart. B, fol. 44 vso; cart. A, fol. 2 vso; cart. C, fol. 10.

1353, October 1.

Nr. 70. — Cart. B, fol. 45; cart. A, fol. 3; cart. C, fol. 10.

1359, Juli 16 : *vj. grote.*

Nr. 81. — Cart. B, fol. 45; cart. A, fol. 18; cart. C, fol. 10 vso.

1359, Juli 16.

Nr. 82. — Cart. B, fol. 45; cart. A, fol. 18 vso; cart. C, fol. 10 vso.

1390, Januari 15 : *Lviij groten payments.*

Nr. 152. — Cart. B, fol. 45 ; cart A, fol. 20 vso ; cart. C, fol. 10 vso.

1406, Mei 23.

Nr. 189. — Cart. B, fol. 45 vso; cart. A, fol. 20; cart. C, fol. 11.

1359, November 6 : *iij. scellinghe. ende iiij penninghe grote.*

Nr. 83. — Cart. B, fol. 45 vso; cart. A, fol. 14; cart. C, fol. 11.

1416, Juni 8.

Nr. 232. — Cart. B, 45 vso; cart. A, fol. 14 vso; cart. C, fol. 11 vso.

1366, Mei 31 : *xxx grote payments.*

Nr. 103. — Cart. B, fol. 46; cart. A, fol. 4 vso; cart. C, fol. 11 vso.

1368, Januari 16.

Nr. 108. — Cart. B, fol. 46; cart. A, fol. 5; cart. C, fol. 11 vso. *Item van desen chynse is oec een instrument af in latyn liggende bi die brieve ints convents kist.*

1401, Juni 23 : *Van vj scellinge grote.*

Nr. 174. — Cart. B, fol. 46 vso; cart. A, fol. 32 vso; cart. C, fol. 54 vso.

1428, Juli 10 : *xij. lichter gulden.*

Nr. 290. — Cart. B, fol. 46 vso; cart. A, fol. 5, cart. C, fol. 12.

1428, November 23.

Nr. 293. — Cart. B, fol. 46 vso; cart. A, fol. 5 vso; cart. C, fol. 12.

1422, October 5 : *xij scellinghe grote.*

Nr. 259. — Cart. B, fol. 46 vso; cart. A, fol. 33; cart. C, fol. 12 vso.

1427, December 30.

Nr. 285. — Cart. B, fol. 47; cart. A, fol. 33; cart. C, fol. 12 vso.

1436, November 14 : *xviij scellinghe ende vij. penninghe grote.*

Nr. 335. — Cart. B, fol. 47; cart. A, fol. 15; cart. C, fol. 13.

1428, Mei 2 : *Een buender weyden in Spoerdonc gheleghen.*

Nr. 287. — Cart. B, fol. 47 vso; cart. A, fol. 15 vso; cart. C, fol. 13.

1364, September 24 : *xxvij. grote payments.*

Nr. 96. — Cart. B, fol. 47 vso ; cart. A, fol. 28 ; cart. C, fol. 13.

1417, December 26 : vj. scellinghe grote.

Nr. 240. — Cart. B, fol. 48 ; cart. A, fol. 22 vso; cart. C, fol. 13 vso.

1447, Mei 3 : *Van enen halven ouden scilt daer ons Yde Noyers ende Willem haer soen v. stuvers af beset hebben voer hoer jaer ghetide. Die ander ix st. iij capellen elc iij st.*

Nr. 369. — Cart. B, fol. 46; cart. A, fol. 33 vso; cart. C, fol. 13 vso.

1457, October 15.
Nr. 410. — Cart. B, fol. 46 ; cart. A, fol. 33 vso ; cart. C, fol. 14.

1430, Januari 10. — *Van eenen stuc lants in die Spoerdonc.*
Nr. 304. — Cart. B, fol. 48 vso; cart. A, fol. 27 vso; cart. C, fol. 14.

1425, Februari 10 : *xij oude grote buten tgasthuys.*
Nr. 268. — Cart. B, fol. 48 vso; cart. A, fol. 33 vso; cart. C, fol. 14 vso.
Item van desen chynse is noch een instrument bi den brief in die kiste.

1411, Januari 30 : *Van vj scellinghe die Jan die Leeu beset heeft.*
Nr. 210. — Cart. B, fol. 48 vso ; cart. fol. 10 vso ; cart. C, fol. 14 vso.

1409, Juni 2 : *iij. scellinghe grote. Oec Jan die Leeu.*
Nr. 205. — Cart. B, fol. 49; cart. A, fol. 34; cart. C, fol. 14 vso.

1407, Mei 15 : *iiij scellinghe ende iij. penning. Gheertruyt Leeus.*
Nr. 196. — Cart. B, fol. 49; cart. A, fol. 19; cart. C, fol. 14 vso.

1433, Mei 5 : *Van twee gouden boirgoensche schilde.*
Nr. 324. — Cart. B, fol. 49; cart. A, fol. 6 vso; cart. C, fol. 15.

1423, Januari 18 : *jx scellinghe grote payments. Aert Damen.*
Nr. 261. — Cart. B, fol. 49 vso; cart. A, fol. 31 vso; cart. C, fol. 15 vso.

1407, Februari 28 : *ix scellinghe ende vj penninghe grote.*
Nr. 195. — Cart. B, fol. 49 vso; cart. A, fol. 34 vso; cart. C, fol. 15 vso.

1425, Juli 4.
Nr. 270. — Cart. B, fol. 50; cart. A, fol. 34 vso; cart. C, fol. 15 vso.

1434, April 20.
Nr. 327. — Cart. B, fol. 50; cart. A, fol. 34 vso; cart. C, fol. 16.

1422, April 10 : *xviij scellinghe ende ix penninghe grote.*
Nr. 256. — Cart. B, fol. 50; cart. A, fol. 16 vso; cart. C, fol. 16.

1436, Augustus 19.
Nr. 333. — Cart. B, fol. 50 vso; cart. A, fol. 17; cart. C, fol. 16.
Item van dese chynse voers. is noch een instrument bi die brieven in die kist.

1424, Mei 1 : *Van iij. gulden. Daer ons Peter Godens eenen af beset heeft.*
Nr. 266. — Cart. B, 50 vso ; cart A fol. 35 ; cart. C, fol. 16 vso.
Item van dese chynse is noch een instrument in die brief kist.

1402, Juni 22 : *ij scellinghe grote payments.*
Nr. 178. — Cart. B, fol. 50 vso; cart. A, fol. 11; cart. C, fol. 16 vso.
Item van desen chynse voers. is noch een instrument in die brief kist.

1413, Mei 14 : *xviij scellinghe grote payments.*
Nr. 216. — Cart. B, fol. 51; cart. A, fol. 22; cart. C, fol. 17.

1413, Mei 15.
Nr. 217. — Cart. B, fol. 51; cart. C, fol. 17.

1439, Mei 20 : *xv scellinghe grote payments.*
Nr. 344. — Cart. B, fol. 51 vso; cart. A, fol. 45; cart. C, fol. 17.

1407, Januari 18 : *iiij scellinghe grote payments.*
Nr. 192. — Cart. B, fol. 51 vso ; cart. A, fol. 35 ; cart. C, fol. 17 vso.
Item van desen chynse ist noch een instrument in die brief kist.

1413, November 16 : *ix scellinghe grote payments.*
Nr. 218. — Cart. B, fol. 51 vso; cart. A, fol. 35 vso; cart. C, fol. 17 vso.
Item van desen chynse voers. is noch een instrument in die brief kist.

1462, Maart 10 : *Item dese iiij navolghende brieven syn vonden bogaert bi ons velt gheleghen.*
Nr. 428. — Cart. B, fol. 52.

1469, Juni 8.
Nr. 460. — Cart. B, fol.52.

1470, Juli 31.
Nr. 363. — Cart. B, fol. 52 vso.

1471, Maart 2.
Nr. 465. — Cart. B, fol. 52 vso.

1436, Februari 16 : *Dese iiij briese syn van den velde ghelegen aen die merk bi onsen mueren.*
Nr. 332. — Cart. B, fol. 52 vso.

1437, Mei 5.
Nr. 337. — Cart. B, fol. 53 vso.

1466, September 8.
Nr. 447. — Cart. B, fol. 53 vso

1466, December 10.
Nr. 449. — Cart. B, fol. 53 vso.

1403, Maart 14 : *Van eenen stuc lants aen ons cloester gheleghen. vyf brieve.*

Nr. 181. — Cart. B, fol. 54.

1405, Juni 5.

Nr. 186. — Cart. B, fol. 54.

1420, December 16.

Nr. 252. — Cart. B, fol. 54.

1444, November 21.

Nr. 361. — Cart. B, fol. 54.

1471, Januari 23.

Nr. 464. — Cart. B, fol. 54 vso.

1474, Augustus 3 : *Van eenre wisselinghe ende quyt sceldinghe van erfrog ende andere chynsen tusschen onse cloester ende tgasthuys.*

Nr. 476. — Cart. B, fol. 54 vso; cart. C, fol. 18.

1471, Oktober 16 : *Van eenen rynsch gulden die onse cloester heeft vanden gasthuys inder wysselinghen so voers. staet in den lesten brief voer desen.*

Nr. 467. — Cart. B, fol. 55; cart. C, fol. 18.

1458, December 13 : *xv. stuvers die Margriet Sterken beset heeft voer haer jaer ghetide.*

Nr. 415. — Cart. B, fol. 55; cart. A, fol. 35 vso; cart. C, fol. 18.

1479, September 7 : *Eenen rynsch gulden die ons Jan die Laet ons knecht beset heeft.*

Nr. 497. — Cart. B, fol. 55 vso ; cart. C, fol. 18 vso.

Item eenen Arnoldus gulden buyten die gasthuys poert op een huys, daer een latynsch instrument af is ins convents kist.

Item ij. oude schilde op een hoec huys daermen ter borch waert gaet. Een instrument.

Item eenen arnoldus gouden gulden die ons Jan Ploys beset heeft op een huys opten haeghdyck. Een instrument.

Item iiij. oude wilhelmus hollantsche gulden. op een huys buyten tgasthuys. Een instrument.

Item eenen gulden. Die joncfrou Mechtelt van Zalmen beset op een huys buyten die gasthuys poert. Een instrument.

Item ij. scellinge grote payments op een huys bi die merct. Een instrument.

Item xvj. lelyaerts op een huys buyten die gasthuys poert. Een instrument.

Item iij scellinghe grote payments op een huys in die gasthuys strate. Een instrument.

Item vj. scellinghe grote payments op een huys buyten die

gasthuys poert. Een instrument.
Item Ghysbrecht Baviers vj. scellinghe grote payments. Een instrument.
Item een gouden croen. Een instrument. Die Elisabeth ende Jan Scenckel beset hebben.
Item joncfrou Sophia Willem Scobbelants wyf heeft beset. vj. scellinghe grote payments Daer een instrument af is.
Item iiij. scellinghe ende vj. penninghe grote payments op een buynder beemden gheleghen in die Vucht biden Gruenendyc. Een instrument. Ende heeft beset Aecht Gruyters.
Item v. scellinghe grote payments. Een instrument. Die Korstyn Willem Wouters huysvrou ons beset heeft.
Item iiij. gulden op een huys in die gasthuys strate daer Peter van Gageldonc in plach te wonen. Een instrument.
Item vyf scellinghe ouder grote op een huys op die plaets ontrent die vleys halle. Daer eenen latynschen brief af is.
Item xxxix. groet erflic op een huys op die plaets. Daer eenen latynschen brief af is.

1469, September 4 : *iij. arnoldus gulden. Ghecomen met suster Katherina Wouwens onder ander goeden.*
Nr. 401. — Cart. B, fol. 57; cart. A, fol 37 vso; cart. C, fol. 19 vso.

1419, December 12 : *xiij scellinghe ende vj. penninghe met suster Katherina Wouwens.*
Nr. 250. — Cart. fol. 57 ; cart. A, fol. 37 vso.

1469, November 8 : *iiij. rynsche gulden ghecomen met suster Maria Paridaens onder ander goeden.*
Nr. 462. — Cart. B, fol. 57 vso.

1472, Maart 10.
Nr. 469. — Cart. B, fol. 58.

1432, Juni 10 : *iij. scellinghe grote payments.*
Nr. 322. — Cart. B, fol. 58 vso ; cart. C. fol. 20.

1455, Mei 20.
Nr. 401. — Cart. B, fol. 58 vso; cart. A, fol. 38 vso; cart. C, fol. 20.

1422, October 16 : *Van enen buynre beemde ghecomen met suster Katherina Wouwens.*
Nr. 260. — Cart. B, fol. 58 vso ; cart. A, fol. 38 vso ; cart. C, fol. 20.

1407, Januari 6 : *xvij oude grote tornoyse, ende tien oude myten.*

Nr. 191. — Cart. B, fol. 59; cart. A, fol. 39; cart. C, fol. 20 vso.

1359, Januari 18 : *ij schellinge oude grote, ij. rynsgulden, ij. stuvers, ghecomen met s. Gheertruyt Stevens.*

Nr. 17. —Cart. B, fol. 59 ; cart. A, fol. 39; cart. C, fol. 20 vso.

1402, April 20.

Nr. 176. — Cart. B, fol. 59 vso; cart. A, fol. 39 vso; cart. C, fol. 20 vso.

1404, Maart 2.

Nr. 184. — Cart. B, fol. 59 vso; cart. A, fol. 39 vso.

1413, Januari 18.

Nr. 213. — Cart. B, fol. 59 vso; cart. A, fol. 39 vso.

1422, Juni 28.

Nr. 258. — Cart. B, fol. 60 vso; cart. A, fol. 40.

1430, Mei 8 : *iij gulden. iij st. iij ort ghecomen met S. Gheertruyt Stevens.*

Nr. 306. — Cart. B, fol. 60 ; cart. A, fol. 40 ; cart. C, fol. 21.

1473, Februari 23.

Nr. 473. — Cart. B, fol. 60 ; cart. A, fol. 40 ; cart. C, fol. 21. *Authenticque copye van 16 briefen raeckende de cheynse van uytgegeven erve op het nonnnenvelt, etc.*

1544, Januari 18 : *xx Roeyen om iiij Rg.*

Nr. 580. — Cart. B, fol. 62.

1544, Januari 18 : *vj roeyen xij voet om xxiiij Rg. iij Oort.*

Nr. 581. — Cart. B, fol. 63.

1544, Januari 18 : *xvijz roeyen om iij Rg. v st. ijz ort.*

Nr. 582. — Cart. B, fol. 64.

1544, Januari 18 : *viij roeyen v voeten, om xxviij st. iijz ort.*

Nr. 583. — Cart. B, fol. 65.

1544, Januari 18 : *ix roeyen xij voeten om xxxvj st.*

Nr. 584. — Cart. B, fol. 66.

1544, Januari 18 : *viij roeyen xiiij voeten om xxxij st. ij ort ij p.*

Nr. 585. — Cart. B, fol. 67.

1548, Januari 30 : *ij Rg. xiiij st.*

Nr. 586. — Cart. B, fol. 68.

1548, Februari 23 : *8 R. voor xxx st.*

Nr. 587. — Cart. B, fol. 69.

1548, Februari 23 : *xxR. voor 6 Rg.*

Nr. 588. — Cart. B, fol. 70.

1552, Mei 16 : *4 Rg. 14 st. 2 oort.*

Nr. 590. — Cart. B, fol.72.

1554, Juni 18 : *vj Rg. xv st.*
Nr. 591. — Cart. B, fol. 73.

1556, Augustus 4 : *xxx st.*
Nr. 592. — Cart. B, fol. 74.

1556, Augustus 28 : *xviij st. ij oort.*
Nr. 593. — Cart. B, fol. 75.

1556, Augustus 28 : *20 st. 3 oort.*
Nr. 594. — Cart. B, fol. 76.

1558, Januari 29 : *xij Rg. jz st.*
Nr. 596. — Cart. B, fol. 77.

1558, Januari 29 : *xij Rg. jz st.*
Nr. 597. — Cart. B, fol. 79.

1565, Juni 2 : *xxvj roeden xj voet om vij Rg. xix st. j ort.*
Nr. 599. — Cart. B, fol. 81.

GHINNEKEN

1393, Januari 15 : *x. oude grote.*
Nr. 158. — Cart. B, fol. 98 ; cart. A, fol. 41 vso ; cart. C, fol. 32.

1378, April 6 : *xj. grote payments.*
Nr. 135. — Cart. B, fol. 98; cart. A, fol. 41; cart. C, fol. 32.

1363, Januari 5 : *ij. scellinghe grote payments.*
Nr. 89. — Cart. B, fol. 98; cart. A, fol. 42; cart C, fol. 32.

1414, Augustus 4 : *xij. oude grote.*
Nr. 221. — Cart. B, fol. 98 vso; cart. A, fol. 59 vso; cart. C, fol. 32 vso.

1411, Maart 10 : *iiij. scellinghen ende vj. penninghen grote payments.*
Nr. 211. — Cart. B, fol. 98 vso; cart. A, fol. 42 vso; cart. C, fol. 32 vso.

1413, Februari 11 : *ix scellinghe ende vj. penninghe grote payments.*
Nr. 214. — Cart. B, fol. 99 ; cart A, fol. 43 ; cart. C, fol. 33.

1397, Maart 12 : *Eenen hollantschen gulden.*
Nr. 163. — Cart. B, fol. 99; cart. A, fol. 41; cart. C, fol. 33.
Item van desen chynse is noch oec een instrument ints convents kist.

TER HEYDEN

1464, December 18 : *iij. buynder beemden 't Zonzeel.*
Nr. 473. — Cart. B, fol. 101.

1473, Februari 12.
Nr. 470. — Cart. B, fol. 101.

1426, Juni 23 : *Eenen overlantsche ryns gulden.*
Nr. 278. — Cart. B, fol. 101; cart. A, fol. 47; cart. C, fol. 37.

1417, November 8 : *vj. scellinghe grote payments.*
Nr. 235. — Cart. B, fol. 101 vso; cart. A, fol. 47 vso.

1464, Januari 3 : *vijz gouden arnoldus gelderts gulden, met s. Marie Paridaens gecomen.*
Nr. 435. — Cart. B, fol. 101 vso; cart. A, fol. 48; cart. C, fol. 37 vso.

1363, Juli 13 : *iiij scellinge grote payments.*
Nr. 90. — Cart. B, fol. 102; cart. A, fol. 47 vso; cart. C, fol. 37 vso.

1429, April 8 : *iiijz. scelling grote payments.*
Nr. 298. — Cart. B, fol. 102 ; cart. A, fol. 46 vso ; cart. C, fol. 38.

1482, December 20 : *xxv. stuvers op die Swalue.*
Nr. 509. — Cart. B, fol. 102 vso.

1383, October 28 : *xij. grote payments Ter Heijden.*
Nr. 144. — Cart. B, fol. 102 vso; cart. A, fol. 45 vso; cart. C, fol. 38.

1281, Februari : *Vanden goeden in Vlassele.*
Nr. 8. — Cart. B, fol. 103; cart. A, fol. 50; cart. C, fol. 38.

1308, Juni 1.
Nr. 31. — Cart. B, fol. 103 ; cart. A, fol. 51.

1435, September 14 : *iiiijz gouden beyercher gulder ghecomen met S. Gertruyt Stevens.*
Nr. 330. — Cart. B, fol. 103 ; cart. A, fol. 48 ; cart. C, fol. 38 vso.

1442, September 12.
Nr. 352. — Cart. B, fol. 103 vso; cart. A, fol. 48 vso; cart. C, fol. 38 vso.

1454, November 29.
Nr. 400. — Cart. B, fol. 104, cart. A, fol. 49 ; cart. C, fol. 39.

1482, April 30.
Nr. 504. — Cart. B, fol. 104; cart. A, fol. 49, cart. C, fol. 39.

1469, April 4 : *j. gouden rinschen gulden gouden, met s. Geertruyt Stevens ghecomen.*
Nr. 456. — Cart. B, fol. 104 vso; cart. A, fol .49 vso; cart. C, fol. 39 vso.

1482, April 30.
Nr. 505. — Cart. B, fol. 104 vso; cart. A, fol. 49 vso; cart. C, fol. 39 vso.
1500, April 7 : *ij. rynsgulden, xiiij. stuvers.*
Nr. 547. — Cart. B, fol. 105; cart. A, fol 49 bis; cart. C, fol. 39 vso.
1533, September 19 : *Vyer karolus gulden.*
Nr. 577. — Cart. B, fol. 106 vso.

ETTEN

1415, Januari 7 : *v. scellinghe groet payments.*
Nr. 222. — Cart. B, fol. 109; cart. A, fol. 52 vso; cart. C, fol 43.
1430, Maart 25 : *iij. nobelen.*
Nr. 305. — Cart. B, fol. 109; cart. A, fol. 53; cart. C, fol 43 vso.
1447, Juli 25.
Nr. 371. — Cart. B, fol. 109 vso; cart. A, fol. 53 ; cart. C, fol. 43 vso.
1487, Juli 12 : *ix rynsche gulden.*
Nr. 520. — Cart. B, fol. 109 vso.
1489, Juli 22.
Nr. 525. — Cart. B, fol. 110.
1499, December 31 : *Vyff gulden.*
Nr. 545. — Cart. B, fol. 110 vso; cart. C, fol. 44.
1503, Februari 26.
Nr. 552. — Cart. B, fol. 110 vso; cart. C, fol. 44.
1510, December 12.
Nr. 560. — Cart. B, fol. 111; cart. C, fol. 44 vso.
1541, October 20 : *Van iiij karolus gulden ende x stuyvers.*
Nr. 579. — Cart. B, fol. 111; cart. C, fol. 44 vso.
1558, December 21.
Nr. 598. — Cart. B, fol. 111 vso; cart. C, fol. 45 vso.

HAGHE

1456, Juni 16 : *xviij grote payments.*
Nr. 405. — Cart. B, fol. 112.
1472, Maart 6 : *Derdalven Arnoldus gulden.*
Nr. 468. — Cart. B, fol. 112; cart. C, fol. 49.
1475, April 4.

Nr. 477. — Cart. B, fol. 112 vso; cart. C, fol. 49.
Item van desen chynse is noch een instrument in die brief kist. vj. grote. Een instrument.

1425, October 16 : *Van ij. lopen saet lants, comen met s. Katherine Wouwen.*
Nr. 273. — Cart. B, fol. 112 vso; cart. C, fol. 49 vso.

OESTERHOUT

1428, November 10 : *xvij. oude scilde.*
Nr. 292. — Cart. B, fol. 114 ; cart. A, fol. 54 ; cart. C, fol. 52.

1465, Februari 15 : *xxviij stuvers.*
Nr. 439. — Cart. B, fol. 114 ; cart. A, fol. 54 vso; cart. C, fol. 52.
Item van desen chynse is noch een instrument in die kiste.

GHILSE

1400, October 1 : *Twee pont, iij brieve.*
Nr. 169. — Cart. B, fol. 116; cart. A, fol. 60; cart. C, fol. 54.

1401, Juni 22.
Nr. 173. — Cart. B, fol. 116; cart. A, fol. 60; cart. C, fol. 54 vso.

1416, Juni 8.
Nr. 231. — Cart. B, fol. 116 vso; cart. A, fol. 60 vso; cart. C, fol. 54 vso.

1500, Januari 28 : *Zess gulden.*
Nr. 546. — Cart. B, fol. 116 vso; cart. A, fol. 60 vso ; cart. C, fol. 54 vso.

BAERLE

1489, Augustus 18 : *iiij. gulden.*
Nr. 526. — Cart. B, fol. 118 ; cart. A, fol. 55 ; cart. C, fol. 57.

RIJSBERGEN

1428, Juni 4 : *Joncfrou Ode van Ghyssen beset ij. rynsche gulden opten Craen.*
Nr. 288. — Cart. B, fol. 119; cart. A, fol. 56; cart. C, fol. 58.
Item van desen chynse is noch een instrument in die brief kist.

HOECHSTRATEN

1469, April 20 : *xxvij stuvers, etc. ghecomen met suster Mari Paridaens onder ander goeden.*
Nr. 458. — Cart. B, fol. 120 ; cart. A, fol. 57 ; cart. C, fol. 59

VANDEN MOER TE DONGEN

1380, September 17 : *Vander Moer te Donghen.*
Nr. 137. — Cart. B, fol. 122; cart. C, fol. 62.
1413, April 1.
Nr. 215. — Cart. B, fol. 122 vso; cart. C, fol. 63.
1417, Februari 14 : *Van eenen erfwech totten moer.*
Nr. 243. — Cart. B, fol .122 vso; cart. A, fol. 99; cart. C, fol. 63.

BREDA

HIER BEGHINNEN DIE BRIEVEN VANDEN ROGGE

1359, Januari 22 : *ij. sester ende twelf lopen rogs.*
Nr. 78. — Cart. B, fol. 124; cart. A, 69 vso; cart. C, fol. 65.
1422, Maart 2 : *x. vertelen rogs.*
Nr. 255. — Cart. B, fol. 124 ; cart. A, 68 vso ; cart. C, fol. 65.
1359, Januari 22 : *Twee sester ende xij. lopen rogs.*
Nr. 79. — Cart. B, fol. 124; cart. A, fol. 68; cart. C, fol. 65 vso.
1401, Juni 12 : *iij. sester rogs.*
Nr. 172. — Cart. B, fol. 124 vso; cart. A, fol. 67 vso; cart. C, fol. 66 vso.
1408, Februari 10 : *Vyf lopen rogs.*
Nr. 199. — Cart. B, fol. 124 vso; cart. A, fol. 66 vso; cart. C, fol. 66 vso.
1429, December 29 : *ij. sester rogs.*
Nr. 303. — Cart. B, fol. 125 ; cart. C, fol. 67.
1431, Juli 6 : *xiiij lopen rogs.*
Nr. 314. — Cart. B, fol. 125 vso ; cart. A, fol. 80 ; cart. C, fol. 79 vso.
1373, September 5 : *Een veertel rogs.*
Nr. 126. — Cart. B, fol. 125 vso; cart. A, fol. 70; cart. C, fol. 68.
1423, Mei 17 : *Tiendalf lopen rogs.*
Nr. 262. — Cart. B, fol. 125 vso; cart. A, fol. 69 vso; cart. C, fol. 68.
1402, November 8 : *j sester rogs.*
Nr. 180. — Cart. B, fol. 126; cart. A, fol. 65 vso; cart C, fol. 68 vso.

1449, September 29 : *Een sester rogs.*
Nr. 384. — Cart. B, fol. 126: cart. A, fol. 71; cart. C, fol. 69.
Item van desen rog voers. is oec een instrument.

1387, October 4 : *Een halster rogs.*
Nr. 147. — Cart. B, fol. 126; cart. A, fol. 71 vso; cart. C, fol. 69 vso.

1370, Januari 2 : *x. sester rogs.*
Nr. 118. — Cart. B, fol. 126 vso; cart. A, fol. 62; cart. C, fol. 69 vso.

1372, April 20 : *Vyf sester rogs. ende iiij. cappoenen.*
Nr. 123. — Cart B, fol. 126 vso; cart. A, fol. 70 vso; cart. C, fol. 130.

1401, Mei 14 : *iij. vertelen. die Aert die Leeu den cloester beset heeft.*
Nr. 171. — Cart. B, fol. 127; cart. A, fol. 71 vso; cart. C, fol. 70 vso.

1423, September 16.
Nr. 263. — Cart. B, fol. 127; cart. A, fol. 71 vso; cart. C, fol. 71.

1308, December 30 : *Vander Spoerdonc.*
Nr. 33. — Cart. B, fol. 127 vso; cart. A, fol. 31 bis en 63; cart. C, fol. 71.

1333, Maart 4 : *ij. zester rogs.*
Nr. 51. — Cart. B, fol. 127 vso; cart. A fol. 63; cart. C, fol. 71 vso.

1351, September 8.
Nr. 62. — Cart. B, fol. 127 vso; cart. A, fol. 63 vso; cart. C, fol. 72.

1409, Maart 5 : *vj. zester rogs ende iij. lopen.*
Nr. 202. — Cart. B, fol. 128; cart. A, fol. 64 vso; cart. C, fol. 72 vso.

1409, Maart 2 : *ij. zester ende een lopen.*
Nr. 201. — Cart. B, fol. 128 vso; cart. A, fol. 65 vso; cart. C, fol. 73.
Een veertel rogs bi Jan Beckers Cruys. Een instrument.
Twee lopen rogs van meester Jan vanden Nele.

1377, Maart 25 : *j sester ende xv loop rogs.*
Nr. 131. — Cart. B, fol. 129; cart. A, fol. 72; cart. C, fol. 74.

1364, October 5.

Nr. 97. — Cart. B, fol. 129; cart. A, fol. 73 vso; cart. C, fol. 74 vso.

1392, Juli 27.

Nr. 157. — Cart. B, fol. 129 vso; cart. A, fol. 73; cart. C, fol. 75.

1398, November 15.

Nr. 164. — Cart. B, fol. 129 vso; cart. A, fol. 73; cart. C, fol 75 vso.

GHINNEKEN

1416, April 20 : *Een veertel rogs.*

Nr. 228. — Cart. B, fol. 133; cart. A, fol. 75; cart. C, fol. 78. *Een veertel rogs van meester Jan vanden Nele.*

1430, October 10 : *Een sester rogs.*

Nr. 307. — Cart. B, fol. 133 ; cart. A, fol. 79 ; cart. C, fol. 78.

1418, Augustus 10 : *xij. lopen. Aert die Leeu beset.*

Nr. 242. — Cart. B, fol. 133; cart. A, fol. 75; cart. C, fol. 78 vso.

1410, Januari 28 : *x. lopen rogs.*

Nr. 206. — Cart. B, fol. 133 vso; cart. A, fol. 75 vso; cart. C, fol. 79.

1417, December 10 : *Een zester rogs.*

Nr. 239. — Cart. B, fol. 133 vso; cart. A, fol. 80 ; cart. C, fol. 79.

1431, Augustus 10.

Nr. 315. — Cart. B, fol. 134; cart. A, fol. 80 vso; cart. C, fol 79 vso.

1431, Juni 26 : *Een zester rogs.*

Nr. 313. — Cart. B, fol. 134; cart. A, fol. 76; cart. C, fol. 80 *Item oec een instrument.*

1460, November 4 : *Een zester rogs.*

Nr. 423. — Cart. B, fol. 134; cart. A, fol. 76 vso.

1473, Februari 20.

Nr. 472. — Cart. B, fol. 134 vso.

1416, December 12 : *Een halster rogs.*

Nr. 233. — Cart. B, fol. 134 vso;cart. A, fol. 79; cart. C, fol. 80.

1426, Maart 16.

Nr. 276. — Cart. B, fol. 135; cart. A, fol. 79; cart. C, fol 80 vso.

1425, October 10 : *Een halster rogs.*

Nr. 271. — Cart. B, fol. 135; cart. A, fol. 77; cart. C, fol. 81.

1449, December 23.
Nr. 388. — Cart. B, fol. 135 vso ; cart. A, fol. 77 ; cart. C, fol. 81.
Item van desen halster voers. is noch een instrument.

1389, Mei 16 : *Een zester rogs.*
Nr. 149. — Cart. B, fol. 135 vso; cart. A, fol. 80 vso.
Item van desen sester is noch een instrument.

1419, September 8 : *Een zester rogs. comen met suster Maria Paridaens.*
Nr. 248. — Cart. B, fol. 135 vso.

1444, November 1.
Nr. 360. — Cart. B, fol. 136.

1458, Januari 28.
Nr. 412. Cart. B, fol. 136.

1463, October 5 : *Sesse veertelen rogs. comen met suster Katherina Wouwen.*
Nr. 432. — Cart. B, fol. 136 vso; cart. A, fol. 77 vso; cart. C fol. 82.
Item iij. veertelen rogs. Daer een instrument af is.

1499, Juni 26 : *ij. veertelen rogs.*
Nr. 544. — Cart. B, fol. 137; cart. A, fol. 81; cart. C, fol. 83 vso.

1501, Januari 19.
Nr. 548. — Cart. B, fol. 138; cart. A, fol. 81 vso; cart. C, fol. 83 vso.

1429, Mei 8 : *ij. vertelen rogs ghecomen met suster Gertruyt Stevens.*
Nr. 299. — Cart. B, fol. 138; cart. A, fol. 78; cart. C, fol. 84.

HAGHE

1419, Mei 9 : *Twee sester rogs. xxiiij ellen vlassens lakens ende iiij capuynen.*
Nr. 244. — Cart. B, fol. 140; cart. A, fol. 85 vso; cart. C, fol. 87.

1417, November 14 : *iiijz lopen rogs ende eenen capuyn.*
Nr. 237. — Cart. B, fol .140; cart. A, fol. 84 vso.

1383, October 16 : *xij lopen rogs. Aert die Leeu.*
Nr. 114. — Cart. B, fol. 140; cart. A, fol. 86; cart. C, fol. 87 vso.

1418, April 19.
Nr. 241. — Cart. B, fol. 140 vso; cart. A, fol. 86; cart. C, fol. 87 vso.

1327, December 1 : *Een halster rogs.*

Nr. 46. — Cart. B, fol. 140 vso; cart. A, fol. 86 vso; cart. C, fol. 88.

1410, Februari 5 : *vj. loopen rogs.*

Nr. 207. — Cart. B fol. 141; cart. A, fol. 34 vso; cart. C, fol. 88 vso.

1455, October 8.

Nr. 403. — Cart. B, fol. 141; cart. C, fol. 89.

1426, Februari 4 : *Een sester rogs, een sester ghersten, iiij capuyn, vj ellen vlassens lakens.*

Nr. 275. — Cart. B, fol. 141 vso; cart. A. fol. 83; cart. C, fol. 89.

1409, Mei 14 : *xiiij. lopen rogs.*

Nr. 203. — Cart. B, fol. 142; cart. A, fol. 87; cart. C, fol. 90.

1416, Maart 26.

Nr. 226. — Cart. B, fol. 142; cart. A, fol. 87; cart. C, fol. 90.

1416, April 10.

Nr. 227. — Cart. B, fol. 142 vso; cart. A, fol. 87; cart. C, fol. 90 vso.

1417, November 10 : *Vyftalf lopen rogs, ende eenen capuyn.*

Nr. 236. — Cart. B, fol. 142 vso; cart. A, fol. 85; cart. C, fol. 90 vso.

1440, Mei 4 : *Een sester rogs.*

Nr. 350. — Cart. B, fol. 142 vso ; cart. A, fol. 88 vso ; cart. C, fol. 91.

1491, Mei 17 : *iij. vertelen rogs.*

Nr. 531. — Cart. B, fol. 143; cart. A, fol. 88; cart. C, fol. 91 vso.

Item een zester rogs. Op vyf buynder lants diemen heyt Overvelt inde prochie de Meerters. Daer een instrument af is.

Item een zester inde Haghe. Op een stuck lants geheyten die raepheyninghe. Daer een instrument af is, mede inhoudende die scepenbrieve vanden zester voers. dat comen is met suster Luytgaert van Goerle.

1366, Juli 14 : *Item noch een zester oec met haer ghecomen.*

Nr. 104. — Cart. B, fol. 143 vso; cart. A, fol. 66 vso; cart. C, fol. 92.

1371, Januari 25.

Nr. 121. — Cart. B, fol. 143 vso; cart. A. fol. 67; cart. C, fol. 92 vso.

1402, April 13.

Nr. 175. — Cart. B, fol. 143, vso; cart. A, fol. 67; cart C, fol. 92 vso.

Item van dessen zester voers. is oec een instrument daer dese iij. voers. brieve oec in staen.

Een zester rogs : dat Philips vander Lecke den cloester beset heeft onder ander meer goeden. Daer een instrument af is ende ghenen brief.

ETTEN

1441, November 28 : *Twee zester rogs.*

Nr. 351. — Cart. B, fol .146; cart. A, fol. 89; cart. C ,fol. 96.

1410, April 27 : *Een zester rogs.*

Nr. 208. — Cart. B, fol. 146; cart. A, fol. 89 vso; cart. C, fol. 96 vso.

1415, September 15.

Nr. 224. — Cart. B, fol. 146 vso; cart. A, fol. 89 vso; cart. C, fol. 97.

1392, Januari 28 : *Een zester rogs.*

Nr. 156. — Cart. B, fol. 146 vso ; cart. A, fol, 90 ; Cart. C, fol. 97.

GHILZE

1430, December 26 : *xxvj lopen rogs.*

Nr. 309. — Cart. B, fol. 150.

1404, October 14 : *Een halster rogs. Aert die Leeu.*

Nr. 185. — Cart. B, fol. 150 ; cart C, fol. 100.

1405, Juni 8.

Nr. 187. — Cart. B, fol. 150; cart. C, fol. 100 vso.

1430, December 28.

Nr. 310. — Cart. B, fol. 150 vso; cart. C, fol. 100 vso.

1439, December 29.

Nr. 311. — Cart. B, fol. 150 vso; cart. C, fol. 101.

1426, April 10 : *xiiij. lopen rogs.*

Nr. 277. — Cart. B, fol. 150 vso; cart. C, fol. 101.

1432, Maart 15 : *iij. veertelen rogs. Aert die Leeu. Summa van vij. zester beset.*

Nr. 321. — Cart. B, fol. 151; cart. C, fol. 102.

1433, April 26.

Nr. 323. — Cart. B, fol. 151 vso ; cart. C, fol. 102.

1425, October 10 : *xij. lopen rogs. Aert die Leeu.*

Nr. 272. — Cart. B, fol. 151 vso, cart. C, fol. 102.

1426, October 10.

Nr. 280. — Cart. B, fol. 161 vso ; cart. C, fol. 102 vso.

1427, Februari 26 : *xiij. lopen rogs. Aert die Leeu.*

Nr. 281. — Cart. B, fol. 152; cart. C, fol. 103.

1427, Februari. 28.

Nr. 282. — Cart. B, fol. 152; cart. C, fol. 103.

1424, November 20 : *iij. vertelen rogs. Aert die Leeu.*

Nr. 267. — Cart. B, fol. 152 vso ; cart. C, fol. 103 vso.

1429, Juni 22.

Nr. 300. — Cart. B, fol. 152 vso ; cart. C, fol. 104.

1429, Januari 16 : *iij. vertelen rogs. Aert die Leeu.*

Nr. 297. — Cart. B, fol. 153; cart. C, fol. 104.

1428, Maart 24.

Nr. 413. — Cart. B, fol. 153; cart. C, fol. 104 vso.

Item van den erfrog die ons Aert die Leeu beset heeft is oec een instrument liggende in die brieven.

1426, Augustus 10 : *iiij. lopen rogs.*

Nr. 279. — Cart. B, fol. 153 ; cart. C, fol. 105.

1476, December 17 : *Een halster rogs.*

Nr. 482. —Cart. B, fol. 153; cart. C, fol. 105.

1478, October 7.

Nr. 493. — Cart. B, fol. 153, cart. C, fol. 105.

1478, October 12.

Nr.494. — Cart. B, fol. 154; cart. C, fol. 105 vso.

1447, November 8 : *vj. lopen rogs.*

Nr. 375. Cart. B, fol. 154; cart. C, fol. 106.

1478, October 12.

Nr. 495. — Cart. B, fol. 154 vso; cart. C, fol. 106.

1447, November 8 : *xvj. lopen rogs.*

Nr. 374. — Cart. B, fol. 155; cart. C, fol. 108

1478, October 12.

Nr. 496. — Cart. B, fol. 156 ; cart. C, fol 108.

1424, Januari 10 : *xxiij. lopen rogs.*

Nr. 265. — Cart. B, fol. 156; cart. C, fol. 108 vso.

1458, December 5.

Nr. 414. — Cart. B, fol. 156 vso.

1440, Januari 10 : *vjz lopen rogs, ghecomen met suster Marie Paridaens.*

Nr. 348. — Cart. B, 156 vso; cart. C, fol. 109 vso.

1400, Juli 28 : *viij. lopen rogs. S. Mari Paridaens.*

Nr. 168. — Cart. B, fol. 157.

1454, Maart 8 : *ij. veertelen rogs. Suster Marie Paridaens.*
Nr. 399. — Cart. B, fol. 157 ; cart. C, fol. 110.

1460, December 16.
Nr. 424. — Cart. B, fol. 157 vso; cart. C, fol. 110 vso.

1476, November 5 : *Twee buynder beemden, onder Donghen int Gilsbroeck.*
Nr. 481. — Cart. B, fol. 157 vso ; cart. C, fol. 111.

1416, Juni 8 : *Een vertel rogs die wy ghemanghelt hebben tegen heere Henryck Corput canonick.*
Nr. 230. — Cart. B, fol. 158; cart. C, fol. 111.

1421, Augustus 9 : *vj. lopen rogs.*
Nr. 254. — Cart. B, fol. 158 vso; cart. C, fol. 112.

1425, Juni 20.
Nr. 269. — Cart. B, fol. 158 vso; cart. C, fol. 112.

OESTERHOUT

1399, Maart 13 : *Zeven lopen rogs.*
Nr. 165. — Cart. B, fol. 162; cart. A, fol. 91, cart. C, fol. 115.

1429, December 20.
Nr. 302. — Cart. B, fol. 162; cart. A, fol. 91; cart. C, fol. 115.

1364, Juni 15 : *iij. zester rogs ende viij. lopen, ende iiij. capoenen.*
Nr. 95. — Cart. B, fol. 162; cart. A, fol. 93 vso; cart. C, fol. 115.

1388, September 21 : *Een zester rogs.*
Nr. 148. — Cart. B, fol. 162 vso; cart. C, fol. 115 vso.

1404, Februari 22.
Nr. 183. — Cart. B, fol. 162; cart. C, fol. 116.

1424, Januari 8.
Nr. 264. — Cart. B, fol. 163; cart. C, fol. 116.

1448, October 5 : *ij. veertelen rogs.*
Nr. 377. — Cart. B, fol. 163 ; cart. C, 116 vso.

1449, Januari 26.
Nr. 380 — Cart B, fol. 163 vso; cart. C, fol. 116 vso.

1425, November 9 : *Een veertel rogs.*
Nr. 274. — Cart. B, fol. 163; cart. A, fol. 91; cart. C, fol. 117.

1449, Januari 26 : *ij. veertelen rogs.*
Nr. 381. — Cart. B, fol. 163 vso; cart. A, fol .91 vso; cart. C, fol. 117.

1415, Mei 8 : *Een halster rogs.*

Nr. 223. — Cart. B, fol. 164; cart. A, fol. 92; cart. C, fol. 117 vso.

1422, Mei 20.

Nr. 257. — Cart. B, fol. 164 ; cart. A, 92 ; cart. C, fol. 117 vso.

1484, Februari 18 : *Een zester rogs dan Jan die Laet ons knaep beset heeft met noch eenen rynschen gulden tot eenre weeck myssen erflic.*

Nr. 514. — Cart. B, fol. 164 vso; cart. C, fol. 117 vso.

1491, April 25.

Nr. 530. — Cart. B, fol. 164 vso ; cart. C, fol. 118.

1512, Januari 6 : *ij. Rynsgulden beset van Johanna Cockaert weduwe.*

Nr. 564. — Cart. B, fol. 164 vso ; cart. C, fol. 118.

1456, Juni 10 : *Een zester rogs ghecomen met suster Gheertruyt Stevens.*

Nr. 404. — Cart. B, fol. 165; cart. C, fol. 118 vso.

1475, April 17.

Nr. 478. — Cart. B, fol. 165 vso; cart. C, fol. 118 vso.

TER HEYDEN

1469, Mei 16 : *Een halster rogs.*

Nr. 459. — Cart. B, fol. 167; cart. C, fol. 121.

1461, Maart 24 : *Een zester rogs.*

Nr. 426. — Cart. B, fol. 167; cart. C, fol. 121.

RYSBERGEN

1363, Juli 8 : *vij. zester rogs, iij. zester ende een halster ghersten.*

Nr. 90. — Cart. B, fol. 169 ; cart. A, fol. 62; cart. C, fol. 123.

ANTWERPEN

1465, Juni 15 : *Item Roelof van Nyeuwen Huys beset onsen cloester voer hem ende voer synre ouderen jaer ghetide xj. mergen lants gelegen in Dalem, daer een instrument af is. Die hebben wy vercoft om xix. veertelen erf rogs, na inhout dees scepen briefs.*

Nr. 442. — Cart. B, fol. 171.

TER BRAKEN BI CHAEM

1436, September 7 : *Een zester rogs.*

Nr. 334. — Cart. B, fol. 174; cart. C, fol. 125.

1437, September 30.

Nr. 341. — Cart. B, fol. 174; cart. C, fol. 125.

1461, Maart 3.

Nr. 425. — Cart. B, fol. 174 vso; cart. C, fol. 125.

HOECHSTRATEN

1407, Augustus 10 : *Een zester rogs, comen met suster Maria Paridaens.*

Nr. 197. — Cart. B, fol. 175, cart. C, fol. 127.

1450, 6 Maart : *xvij. lopen rogs, comen met s. Maria Paridaens.*

Nr. 390. — Cart. B, fol. 175; cart. C, fol. 127.

1420, April 30 : *Een halster rogs comen met suster Katherina Wouwen.*

Nr. 251. — Cart. B, fol. 175 vso; cart. C, fol. 127 vso.

1453, Maart 12 : *Van 6 sisters tot Ginnekens.*

Nr. 396. — Cart. B, fol. 176; cart. C, fol. 128.

1459, September 26.

Nr. 418. — Cart. B, fol. 176; cart. C, fol. 128.

Item van desen rogghe is noch een instrument in die kiste.

BAERLE

1349, Juni 21 : *Een zester rogs.*

Nr. 55. — Cart. B, fol. 177; cart. A, fol. 96 vso; cart. C, fol. 130.

1349, Juni 21 :*Een zester rogs.*

Nr. 56. — Cart. B, fol. 177; cart. A, fol. 97 vso; cart. C, fol. 130.

1349, Juni 21 : *Een stuc lants ende een veertel rogs.*

Nr. 57. — Cart. B, fol. 177 vso; cart. A, fol. 96 ; cart. C, fol. 130.

DONGHEN

1419, Juli 14 : *Sesse veertelen rogs.*

Nr. 245. — Cart. B, fol .180; cart. A, 100; cart. C, fol. 132.

1478, Februari 18 : *Hier na volghen die brieve van eenre hoeven die wi te Donghen ghecoft hadden ende weder vercoft om vyf zester rogs ende iij. lopen. — xj. veertelen rogs.*

Nr. 486. — Cart. B, fol. 180; cart. C, fol. 132.

1478, Februari 18 : *xiiij. lopen rogs.*

Cart. B, fol. 180 vso; cart. C, fol. 132 vso.

1478, Februari 18 : *ix. lopen rogs.*

Nr. 488. — Cart. B, fol. 181; cart. C, fol. 132 vso.

1450, Januari 10 : *iiij. lopen rogs.*

Nr. 389. — Cart. B, fol. 181; cart. C, fol. 133.

1478, Februari 18.

Nr. 485. — Cart. B, fol. 181 vso; cart. C, fol. 133 vso.

1449, December 10 : *Vyf lopen rogs.*

Nr. 387. — Cart. B, fol. 181 vso.

1478, Februari 18.

Nr. 487. — Cart. B, fol. 181 vso.

1478, Februari 20 : *Van vyf viertelen ende ij. lopen rogs.*

Nr. 489. — Cart. B, fol. 182; cart. C, fol. 133 vso.

LIJST
van
PERSOONS-EN PLAATSNAMEN

— A —

Aalst Ter-, plaatsnaam te Terheiden, 388, 389.
Aartnesenz Godevaart Jan, te Oosterhout, 325.
Absel Willem van, te Breda, 193.
Absel Willem, te Teteringen, 232.
Achelen Jan van, te Breda, 417.
Acker, In den-, plaatsnaam te Breda, 79, 80, 102.
Acker Andries van den, te Gilze, 184; — man van Kath. Goemans, 184.
Adelisa, vrouw van Peter Spiken, 96.
Adriaensen Tobias, te Breda, 284.
Adriaens, Zuster Margareta, non van St. Cath., 335.
Adriaensch, Mr. Willem, 89.
Adriaensz. Lambertus, te Roosendaal, 269.
Adriens, notaris, 12.
Aechten, juffrouw-, te Breda, 130; eerste vrouw van Zebrecht Tierloet, 131.
Aelbrechtsz Jan, te Kaam, 306.
Aerde Jan van den, te Prinsenhage, 204.
Aerde, Peter vanden- Jansz., te Oosterhout, 295.
Aards, Weyn, inw. v. Roosendaal, 116.
Aerle, Joannes van-, notaris, 118, 120.
Aerle Willem van, te Breda, 127.
Aert, Opten, plaatsn. te Breda, 99. — *Inden* —, aldaar, 116.
Aerts, Mr. Hendrik, te Breda, 242.
Aertsz. Antonia Parijs (?), dochter Stoffel-, 402.
Aertsz. Denijs, te Oosterhout, 295.
Aertsz. Dyrck, schepene te Breda, 412. 413.
Aertsz. Erenbout, te Breda, 292, 319.
Aertsz. Gheen, te Etten, 180.
Aertsz. Jan, schep. v. Prinsenhage, 347. 354.
Aertsz. Jan, te Ginneken, 189.
Aertsz. Jan, te Oosterhout, 136.
Aertsz. Jan, schep. in den palen der Hoeven van Etten, 375.
Aertsz. Joris Jan, schep. van Oosterhout, 398.
Aertsz. Mercelijs, te Breda 160; schep. v. Breda, 165, 168, 170, 175, 177, 185, 188.
Aertszoonswijf Geertrui Mercelijs-, te Breda, 194.
Aertszoonswijf Kerstijn Peter, te Bavel, 305.
Aes, Jan, te Prinsenhage, 61.
Aessens, te Prinsenhage, 190.
Aggaert, Heer Hendrik, priester te Breda, 114.
Agnes, vrouw van Gerard van Vlassele, 47.
Aken Peter van, te Teteringen, 341.
Akker, Inden-, zie *Acker*.
Alaertsz., Godevaart, te Teteringen, 231, 283.
Alaertsz., kinderen Teubbens-, te Breda, 196.
Alaertsz. Mathijs, te Breda, 155.
Alardus, zoon van Lambertus, van Bergen-op-Zoom, 31, 32.

Alen Hendrik, schep. v. Alphen, 180.
Aleydis, vrouw van Nic. van Vlassele, 27, 28, 47.
Aleyten-hoefken, te Teteringen, 138.
Alexander, abt van Berne, 311, 312, 316.
Alitenz. Merten Peter, te Gilze, 276.
Alitenz. Berthel, te Bavel, 317, 318.
Alphen, dorp der baronie van Breda, 93, 164, 180, 188, 219, 221, 228, 230, 259.
Plaatsnamen : Hof ter Braken, 250, 254, 306 ; Boschhoven 259 ; Bij 't Schorveken.
Schepenen : Alen Hendrik, 180 ; Beyenzoon Berthel 230 ; Moelneer, Jan die-, 180, 230.
Alverardi de Emmecoven, nicht van Elisabeth, weduwe Sterke, 144, 147.
Amelenberghe, plaatsn. te Breda, 58, 198, 214. (onder Teteringen).
Amelrici Jac., notaris van 's-Bosch, 327, 330.
Amici M., der roomsche kanselarij, 309.
Anier, Hendrik, sch. te Breda, 51.
Anna, dochter van Theodericus de Barlandia, en non van St. Cath., 31.
Andriesdochter Lijsbet, 276 ; gehuwd met Aart vander Bueren 278 ; haar zusters Beatrijs en Katelijn 277.
Andriesz. Jac., de timmerman, te Etten, 387.
Andriesz. Jan Willem, v. Breda, 156.
Andriesz. Herman, te Breda, 184.
Andriesz. Peter Huygh, schep. v. Zwaluwen, 368.
Andriesz. Peter Peter, te Chaam, 250.
Anthonis Hughe, schep. in de Hoeven v. Etten, 378.
Antwerpen, stad, 4, 16, 35, 37, 47, 65, 277, 278, 300, 327, 335, 445. — O. L. V. kerk 37. — Predikheeren 144, 145. — St. Michielsabdij 307.
Ansemsz. Jan, te Oosterhout, 215.
Ansemsz. Adriaan Peter, te Oosterhout, 215.
Anxemsz. Hendrik, schep. v. Roosendaal, 375.
Apsel Jan, te Breda, 233, 283.
Aqua, Mathias filius Mathie de-, te Breda, 107.
Arnold van Leuven, heer van Breda, 4, 23, 25, 26, 37, 38, 67.
Arnoldi Joannes, v. Breda, 266.
Arnoldus, frater-, magister de Bovendunc, 47, 49.
Arnoutsz. Domaas, te Etten, 141.
Aryaensz. Hendrik, te Terheijden, 339.
Asperen, Kruisheeren van-, 144, 145.
Asperen, heer van-, 154.
Assels Hendrik, proost van St. Cath., 223, 258, 324, 330, 352, 409.
Atten Pieter Michiel van, te Roosendaal, 368.
Aura Vinc. vander, norbertijn van Tongerloo en vicaris van St. Cath., 16, 19, 33, 44, 46, 47, 53, 58, 60, 76.
Avoirt Joannes de, priester, kapelaan te Breda, 380.
Awunculus Arnoldus dictus-, 39 ; zijn zoon : Walterus, beide landmeters, 39.

— B —

Bac Gerijt, te Riel, 203.
Backer Hendr., te Terheiden, 95.
Backersz. Boudewijn Corn. de, te Etten, 406, 407.
Backersz. Jan Cornelis, te Etten, 396.
Baecx Jan, te Breda, 168.
Baelen Sebrecht, te Breda, 140.
Baarle, 9, 16, 68, 69, 70, 219, 220, 236, 259, 362, 379, 436, 446.
Plaatsnamen :
Bocht, 217.
Opten Engel, 70.
De weg d'Hartel waert, 70.
Heidebloc, 69.
Herle, 70, 236.
Aan den Molen, 70.
Nihoven, 69.
Strompte, 379.
Wedersdonc, 70.
Ziegrake, 222.
Schepenen :
Bogaerts Hendr., 236.
Gierle Hendr. v., 69, 70 ; Godensz.

Jan Hendr., 379.
Heymansz. Jan, 259.
Petersz. Jan, 259.
Reynersz. Corn. Jan, 362.
Woutersz. Jan Jan, 362, 379 ; Wyts Rein., 68, 70.
Parochiekerk, 219.
H. Geest, 219.
O. L. V. altaar, 219, 220.
Matricularia, 219.
Baerle Jacob v., 280.
Baerle Jan van, te Breda 212, 213.
Baey Jan, te Etten 181 ; zijn dochter : Lijsbet 181.
Balbi Peter, notaris, 71, 72, 73.
Baldewinus de Antwerpia 35.
Baldewinus man van Heilwig Snoye, 66.
Baldewinus Jacobsz., te Steenbergen, 76, 77.
Ballaert Wouter, te Breda, 346.
Bamer Gijsbrecht v., te Breda, 212, 296, 297.
Banacker, plaatsn. te Etten, 180.
Barbier, Mr. Hendrik die-, v. Breda, 135, 411.
Barbiersz. Adr. Adr., te Roosendaal, 379, 384.
Barbiersz. Adr. Adr., te Breda, 264.
Barbiersz. Joes, priester te Breda, 73.
Barbiersz. Walter, te Breda, 64.
Barlandia, Theodoricus dictus de-, 41.
Barthelijsz. Jan, te Terheijden, 247.
Baselijsz. Jan, te Terheijden, 247.
Bastiaerts Margriet Peter- wittige dochter, te Teteringen, 155.
Batensz. Hugo Aart, schep. te Etten, 391.
Bauw, Hendrik- de Rodenborgh, wapenknecht, 316.
Bavel, 9, 174, 237, 305, 351, 352, 362.
Plaatsnamen : de Doelacker 174 ; Vranckenhof, 237 ; Rijbrake, 305.
Bavel Daniel Dierickxz. van, te Etten, 180.
Bavel Dierik van, te Gilze, 241.
Bavel Gerit van-, te Breda, 129, 132.
Bavel Godeschalc Barthelsz. v.-, te Ginneken, 317.
Bavel Jacob van-, sch. te Oosterhout, 151 (= 152).
Bavel Jan van-, sch. te Breda, 165, 166.
Bavel Jan van-, sch. te Gilze, 356.
Bavel Jan van-, sch. te Prinsenhage, 271, 296, 336.
Bavel Wouter van-, te Dongen, 191.
Bavelmans Aart Peter, te Terheiden, 388.
Baver G., te Breda, 212.
Baviers G., te Breda, 431.
Bax, schout v. Prinsenhage, 237.
Bayert, De-, plaatsn. te Roosendaal, 239.
Bayken Jan, te Breda, 171.
Bays Joes, dictus, te Breda, 66.
Baysz. Jan Peter, te Oosterhout, 279.
Becker Jan, priester, kapl. v. St. Cath., 125.
Becker Pauwel, te Breda, 156.
Beckers Jan, te Breda, 119, 120, 433.
Beckers Wouter, te Oosterhout, 136.
's Beckersz. Gorijs, Adriaan, sch. v. Gilze, 305.
Beeck, Peter Jan Henricxz. van-, te Breda, 407, 408, 409. — Zijn dochter : Henriche, 413, gehuwd met Adr. Buerder Gheritsz., 413.
Been Joes dictus-, 78.
Beer, Jan Cornelis de-, te Gilze, 203.
Beerten Wouter, te Breda, 99.
Beertram Hendrik, te Bavel, 174.
Beerze Thys van, te Alphen, 259.
Begarden, 4.
Begijnen, 3.
Beieren Jan van, prinsbisschop v. Luik, 162.
Beke Mgr. Gielis vander, te Gilze, 299. — Gielis zijn nat. zoon, 299. = voogd van St. Cath. 299.
Beke Segebertus v., deken van O. L. V. te Breda, 67.
Beken Joes en Henr., v. Antwerpen, 300.
Beken Nic. Clayensz. de, te Breda, 322.
Beken Wijtman v. d., kerkm. v. Breda, 177, 185.
Belckenen, plaatsn. te Teteringen, 121.

Belgiartsz. Hendr. Wouter, v. Oosterhout, 181.
Belgiartsz. Jan Peter, sch. v. Gilze, 275, 299.
Bellenaamscheberg, onder Breda, 87.
Bellijns Geertrui, te Breda, 103, 109.
Bennebrake, plaatsn., te Breda, 88.
Berbier Adr. Willemsz., te Roosendaal, 337.
Berbiersz. Adr. Adr. te Roosendaal, 375.
Berchen Jan Geertsz., te Breda, 417.
Bergen-op-Zoom, 29, 30, 31, 32, 33, 34, 35, 78, 150 (= 149), 210, 357, 420.
Plaatsnamen : Nortlant, 33 ; Crummenwiele, 34 ; Markt, 150 (= 149).
Schepenen :
Arnoldi, Wilh., 32 ; Braen, Henricus dictus-, 29, 30, 31, 35 ; Bigghe, Wilh., 31, 32, 33, 34, 36 ; Gheertssz. Ansem Jan, 357 ; Gobbo zoon van Heilwig, 29, 30, 34 ; Hoelre, Wilhelmus de-, 36 ; Norijsz. Willem Pieter, 357.
Notaris : Pistor Joes, 94.
Rector scolarum : Mr. Wilhelmus, 33.
Berghe Asteen Godevaartsz. v.-, 58.
Berghe Geertrui Jan van-, te Breda, 138.
Berghe Jan vanden-, sch. te Breda, 413, 414.
Berghe Jan Wouter van-, te Breda, 138.
Berghen Godevaart uten-, te Dongen, 127, 129, 285, schepene.
Berghen Hendrik van-, 327 ; Antonie zijn nat. dochter, vrouw van Adr. v. Dalem, 327.
Berghen Heyl van-, te Oosterhout, 279.
Berghen Jan, te Breda, 231, zijn dochter : Aacht 231
Berghen Jan van-, te Oosterhout, 279.
Berghen Mathijs, te Dongen, 128.
Berghen, Simon Godertz. uten-, sch. te Gilze, 229.
Bergis Wilh. zoon van Willem de-, priester, 76.
Beringen Michiel van- Willemz., te Breda, 155, 165, 280 ; zijn dochter : Margareta, 281.
Berke Sophie van, te Breda, 212.
Bernagie Hendr. v., schout te Breda, 268.
Bernagien Gielis van, sch. v. Ginneken, 350.
Bernagien Jan van, sch. v. Oosterhout, 280.
Bernagien Jan van, sch. v. Ginneken, 285.
Bernagien Willem v., rentmeester van St. Cath., 385, 387, 388, 389, 390, 391, 392, 394, 395.
St. Bernards, bernardijner abdij, 124, 150 (= 149), 151 (= 152), 190, 405.
Gielis van Loenhout, monnik, 190.
Kapelanij te Gastel, 405.
Berne, norbertijner abdij, 307, 310, 317.
Bernerus de Breda, schout v. Breda, 86.
Berijsz. Willem Jan, te Braecke (Chaem), 306.
Bertels Jan, te Ginneken, 381, 382.
Bertels Nic., te Terheijden, 390.
Bertelsz. Corn. Jan, te Terheiden, 390.
Bertelsz. Hendrik, te Roosendaal, 367.
Bertelsz. Willem, te Roosendaal, 364.
Berthold, kapelaan te Ravels, 330.
Bertholomeusz., Jan, sch. te Ginneken, 211.
Bertram, Heer-, te Breda, 90.
Bertramsz. Claas Meeus, te Breda, 178.
Betten Claas, te Breda, 156.
Betten Wouter, te Gilze, 241.
Bettenz. Gherijt Jan, te Gilze, 201, 231.
Bettenz. Huibrecht, Jan, sch. te Gilze, 201, 203, 207, 209, 229, 235, 240, 241, 242, 257.
Bettenz. Jac. Aart, te Breda, 340.
Bever Lijsbet, te Roosendaal, 362.
Beverberm Matheus, te Roosendaal, 243.
Beversluys Gher. van, te Terheiden, 246, 247.
Beversluys Jan van, te Prinsenhage, 183, 268.
Beversluys Peter vanden-, leenman van P. v. Hambroeck, 165.

Beversluys Wouter vanden, te Alphen, 180.
Bey Hendrik, vleeschhouwer, te Breda, 104.
Bey Hendrik die, man van Marg. van Ringhebergh, 265.
Beye Godev. de, te Oostmalle, 259.
Beye Jan, te Breda, 188, 266.
Beyenz. Barthel, sch. te Alphen, 200.
Beynards Heilwig, te Breda, 89.
Beys Adr., priester, kapelaan te Breda, 263.
Beys Jan Jansz. te Breda, 258.
Beys Jan-, den teenmaker, te Breda, 156.
Beys Jan-, den Bastaard, 214. — zijn dochter : Kathelijn, 214.
Beysdonc, plaatsn. te Breda, 156.
Beystraeten Jan vanden-, te Gilze, 184.
Beystraeten Jan Reniersz. vanden-, te Alphen, 259.
Beysz. Jan Hendrik, te Breda, 156.
Bie, de-, plaatsn. te Breda, 97.
Bie de-, plaatsn. te Prinsenhage, 61, 62, 63, 117.
Biekens Adr. Hendr., lakenhandelaar te Breda, 251.
Biekens Ant. Hendricxs., te Breda, 196.
Bieman Corn., sch. v. Oosterhout, 339.
Bierman Jan de-, te Roosendaal, 379.
Biesdonc, plaatsn. te Breda, 143, 294.
Biestraeten, vgl. Bijstraten.
Bigghen Wilh., sch. te Bergen-op-Z., 31, 32, 33, 34, 35, 36.
Billen Aart, te Terheiden, 247.
Billen Jan, sch. te Terheiden, 186, 208, 230, 246, 254.
Billen-heyninge, plaatsn. te Roosendaal, 325, 420.
Binstro (Binstroe), plaatsn. te Breda, 81, 87.
Blarinx Ans., te Ginneken, 126.
Blauwe Camer, jachtslot te Oosterhout, 6.
Blerinc Rus., kapelaan van O. L. V. te Breda, 370.
Bloc Ant., te Ginneken, 183, 188.
Bloc Armand, te Ginneken, 122, 123, 145.
Bloc Hendrik, te Ginneken, 122, 123.
Bloc Thoenken, te Baerle, 70.
Bloc Willem, te Baerle, 69.
Block Ant., sch. v. Breda, 236, 237, 242, 244.
Block Mergriet, non van St. Cath., 238. — Haar moeder : Aleyten, 238. — Haar broeder : Thomas, 238.
Bloemaerts Gov., te Breda, 378.
Bloemen Ant., te Terheiden, 339.
Bloemenhof, nobertijner abdij, 307, 310, 315.
Blondeel Geerrijt, te Gilze, 240.
Blox Arm., te Breda, 99. — Zijn zuster : Katharina, 99.
Blox Arnold, van St. Pieter te Luik, 227.
't Bloxken, plaatsn. te Roosendaal, 366.
Boc Gibbeken, te Breda, 68.
Bocht, plaatsn. te Baerle, 219.
Boeckolt Jan van, deken van de H. Apostelenkerk te Keulen, 162.
Boelar Raso van, 38, 39, 48.
Boelaer (Boenlaer), plaatsn., 51, 59, 65.
Boelart, plaatsn. te Roosendaal, 172.
Boelkenbosch, plaatsn. te Breda, 189.
Boenaert Dirixz., te Prinsenhage, 173.
Boenen Bouden Toen, te Prinsenhage, 261.
Boets Gielis, te Terheiden, 247, 248.
Boets Jan, te Terheiden, 95.
Boeykens Claas, te Breda, 119. — Schepene aldaar, 121.
Boeykens Willem, te Prinsenhage, 372.
Boeykens Willem, sch. te Breda, 380, 391, 396, 399, 403.
Boeymeer, klooster v. Augustinessen, 243.
Boeymer Raes van, sch. te Prinsenhage, 399.
Boeynaer Wouter de, te Breda, 130.
Bogaers, te Breda, 252.
Bogaerts Hendr., sch. te Breda, 236.
Bollaerts Hendr., te Breda, 288.
Bollekens Gerit, te Baarle, 236.
Bommelengoet, plaatsn. te Roosendaal, 252, 421.
Bonihospitis Hendr., te Alphen, 238.

Bonifacius VIII, paus, 44.
Bonifacius IX, paus, 143.
Boninx Gherijt, te Breda, 140.
Bonke Jan, notaris, 187, 188.
Bonsaert Jan, te Chaem, 184, 202.
Bonsthaerts Kath., dochter Jan-, te Terheiden, 263.
Bont Christiaan, notaris, 150 (=149).
Bont Willem dictus-, 73.
Bonte Gerard die, sch. te Breda, 76, 79, 81, 83, 85, 87, 89, 91.
Bonte Jan die, te Breda, 156, 271.
Bonte Peter die, sch. te Breda, 115, 116, 129, 130, 132, 134, 137, 140, 161, 168, 170, 171, 172, 176.
Bonte Willem die, te Breda, 103, 106, 108, 164.
Bonthey Hendrik God., te Ginneken. 203.
Boochs Jan, te Breda, 264.
Boot Adr., sch. te Breda, 324.
Boot Rombout, te Breda, 267, 326.
Borchgreve Arnolda, non van St. Cath., 312.
Borchwert, plaatsn. te Roosendaal, 349, 366.
Borlant Elis. de, Wed. van Jan van Borlant, ridder, 181.
Borsel, Petrus dictus, broeder van den heer van Zevenbergen, 54.
Borsele Waltm. van, te Breda, 122.
Borstels Jenneken, te Ginneken, 142.
Bosthoven, plaatsn. te Alphen, 259.
Bot Willem, Zebrecht Zebrechtsz., te Oosterhout, 215.
Bot Willem, Claes Jansz., te Oosterhout, 159.
Botlants, hoeve te Prinsenhage, 247.
Botlants, te Breda, 28.
Boudens Cleys Jan., te Oosterhout, 135.
Boudenssoensz. Hendr. Hendr., te sch. te Gilze, 235.
Bourgondië, 326, 327, 328.
Boussaerts Corn., te Prinsenhage, 392.
Bouten Marie, te Breda, 212.
Boutersom, heer van-, 99.
Boutsz. Ant. Rom., te Breda, 360.
Bouweloup (?), plaatsn. te Breda, 116.
Bouwens Joes, 371.
Bouwens Margriet, 407.
Bovendonc, priorij onder St. Bernards, 140.
Bovendunc Mr. de-, 49.
Boverien Gielis v. d., man van het land van Breda, 61.
Boydens Hendrik, v. Breda, 105.
Boydensd. Mechtild Mathys-, te Terheyden, 255 ; — haar zusters, Adriana en Katelijn, 255.
Boydensz. Dier., 289.
Boydensz. Jac., te Etten, 78.
Boydenssz. Hendr. Hendr., te Gilze, 255.
Boykens Jan., te Breda, 199. — Sch. te Breda, 160, 161, 172, 173, 177, 178.
Boykens Willem, te Prinsenhage, 205, 206.
Boymeer Goesken Raesz. van, te Breda, 177.
Boymeer Adr. van, te Prinsenhage, 61. Zijn dochters : Godelt en Ojart, 62.
Boyst Hendrik, te Breda, 88.
Box Willem, te Prinsenhage, 206.
Boxbrake, plaatsn. te Breda, 88.
Boxnest, plaatsn. te Prinsenhage, 206.
Boxtel Jan van, te Breda, 273.
Brabaer Thoen, te Etten, 387.
Brabantia (Brabant), provincie, 315, 321, 326.
Brabantia Egidius de, te Sprundel, 75.
Bracht Jan van, te Breda, 282.
Braecbroec, Gerard de, 66.
Braecke Dierk v. d., sch. te Rijsbergen, 213.
Braen Henricus dictus-, sch. v. Bergen-op-Zoom, 29, 30, 31, 35.
Brake Jan vanden-, 326.
Brake (Ten), Commanderij der Templiers te Alphen, 250, 254, 306.
Brande Jan de, 36, 37.
Brande Adr. vande, te Etten, 175.
Brandelaer Vaert, plaatsn. te Breda, 91.
Brandt Mr. Claas v. d., te Breda, 88 ; sch. aldaar 415, 416.
Braxator Wilhelmus, te Breda, 87.
Brecht, 327.

Breda : passim.
Plaatsnamen :
Acker, In den-, 79, 102.
Aert, Ten-, 99, 126.
Amelenbergh, 198, 199.
Astaert, In-, dat men heet der Nonnen-Dyckbloc, 177.
Belkenaamsche bergh, 87.
Biesdonc, 143, 294.
Boelkenbosch, 189.
Boxbrake, 88.
Brandelaer Vaert, 91.
Buserslant, 66, 79.
Buynre, In die lange-, 176.
Conterscherpe, achter het Nonnenvelt, 120.
Creynenbosch, 189.
Crocht, Die-, 99, 126, 198.
Gampelsche Molen, 391.
Gempelpoort, 193, 234.
Gheer Die-, (De Gaerde), 102, 126.
Ginnekens-Eynt, 79, 287.
Grobbe Beemt, 88.
Groenendyc, 118, 431.
Hagedijk, 193, 234, 292, 293, 340.
Hoernike, Opten-, 87.
Hogehoute, 61, 199, 213.
Hoogdijck, Opten-, 320, 321.
Lemmens Boogaert, 415.
Lovensdonc, 99.
Molenberg, 97.
Molengracht, 66, 385.
Molenvloet, 99, 100.
Nieuwelant, bij den slagmolen, 87.
Nonnenvelt, 120, 407, 408, 409, 410, 411, 416, 432.
Overvelt, 261.
Rulle, Over die-, 96.
Spoerdonc, 50, 98, 99, 100, 101, 107, 140, 141, 143, 165, 212, 213, 232, 242, 336.
Stripe (Die-), 80.
Teteringsche dijk, 405.
Tieglerie, 80, 81.
Vespacker, die-, 103, 104.
Viltershoek, 196.
Vischhoet, 400.
Vucht De-, 65, 88, 99.
Wagenberg, 85.
Wuwer, De-, bij 't schuttersdoel, 272.
Straten :
Ackerstraat, 407, 408, 409, 410, 411, 412.
Begijnenstraat, 91.
Brugstraat, 79, 135, 196, 251, 273, 304. — Korte-, 110.
Eindpoort, 212, 248, 252, 299, 300, 304, 309.
Gasthuisstraat, 68, 72, 74, 103, 108, 109, 131, 132, 157, 158, 241, 304, 305, 334, 354, 359, 360.
Gasthuispoort of Buiten 't gasthuis, 89, 90, 101, 102, 105, 127, 134, 138, 139, 155, 170, 173, 178, 263, 264, 267, 281, 282, 288, 325, 326, 327, 335, 346, 362, 390, 428, 430.
Ghempelpoort, 354.
Heysestraat, 413.
Hospitaalstraat = Gasthuisstraat.
Katerstraat, 114, 130, 131, 134, 138, 140, 145, 158, 159, 195, 197, 273, 282, 297, 389.
Karstraat, 84, 196, 214, 250, 380, 381.
Kerkstraat, 251.
Markt, 195, 264, 271, 291, 304, 326, 373, 429, 430.
Molenstraat, 85, 97, 107, 121, 179.
Nagelstraat, 139.
Nieuwstraat, 91, 157, 407, 408, 409, 410, 411, 412.
Rullesteeg, 176.
Schoolstraat, 190.
Singelstraat, 190.
Steenbruggestraat, 102, 220.
Schoolstraat, 304.
Veemarkt, 275. — Nieuwe —, 407, 408, 409, 410, 411, 412.
Veterstraat, 110, 131, 337.
Vischmarkt, 105, 107, 108, 189.
Vleeschhalle, 373, 431.
Zandstraat, 95, 101, 137.
Huizen :
Den Blauwen Hond, 174.
De Brouwketel, 196.
De Bot, 275.
In de Gier, 166.
Den Hoerne, 373.

De oude Keizerskroon, 287.
Lemmenshof, 212.
Slobbaertshof, 335.
In den Slotel, 251.
Opten Snoeck, 201.
Kloosters, kerken en instellingen :
Begijnhof : 15, 125, 144, 275, 318 320.
— Groot —, 144.
St. Catharinadal : passim. —
Gasthuis : 4, 41, 42, 46, 114, 125, 155, 158, 173, 178, 346, 352, 353, 354, 362, 390, — Klein —, 144. — Gasthuismeester : Leonard Jan Moeysz. — Rector van het altaar : Arnoldus v. Wegie.
H. Geest : 99, 102, 120, 124, 144, 266, 281. — Rector : Jan de Hoghe. pr., 265.
St. Janskapel, 273, 296, 304. — Heeren van St. Jan, 336.
St. Joostkapel, 373, 396, 304.
Kapittel, 234, 254, 275, 371. — Deken en kapittel : 92, 145, 146, 150 (=149), 158, 161, 332, 370. — Dekens : Segebert, 67 ; Jan v. d. Venne, 164 ; Raso Voeghts, 316. — Plebaan, Jan Slootmakers, 119 120. — Kanunnik : Arn. Bystro, 121.
Markendaal (kapel) : 125, 144, 273, 296, 304.
O. L. V. kerk : 44, 66, 67, 92, 119, 120, 125, 144, 146, 177, 185, 275, 282, 316, 321, 370. — Pastoor : Joes de Leckercke, 316. — Kapelanie, 44, 52, 53, 57. — Kapelaans : Godef. de Lewis, 125 ; Peter Dijn, 259 ; Joes de Rivo, 259, 265 ; Adr. Beys, 263 ; Hugheman Martini, 287. — Altaar : O. L. V., 44. — H. Agatha, 220 ; altaar H. Drievuldigheid, 265, 266. — Kerkmeesters : Wijtman v. d. Beken, 172.
Heeren der stad :
Arnoud van Leuven, 23, 24, 25, 26, 67,. — Zijn vrouw : Elisabeth : 24, 25, 26, 39.
Raso, I, 38.
Raso II, 38, 39, 41, 43, 48.
Raso III, heer van Liedekerke, van Breda en van Boenlar, 51 ; zijn broeders : Philips van Liedekerke, ridder, heer van Uvenhout, 48, 65 ; Seger van Liedekerke, heer van Boenlar, 65.
Burgemeester : Godfr. Mouwens, 121.
Drossaart : Adam van Nispen, 289.
Greffier : H. Pigge, 228.
Rentmeester van het land v. Breda : Goessen van Rome, 343.
Schepenen :
Aertsz. Dierk, 412, 413 ; Mercelijs, 165, 170, 177, 185, 188.
Bays, Joes dictus-, 66 ; Berghe, Jan v. d., 413, 417 ; Bye, Willem de, 399, 353 ; Block, Ant., 236, 242, 244 ; Boyken Jan, 160, 161, 173, 177 ; Boeykens Willem, 380, 391, 396, 399. 403 ; Boeykensz. 121 ; Bonte, Gerard die, 76, 78, 79, 81, 83, 85, 87, 89, 91 : Bonte, Peter die, 129, 130, 132, 137, 155, 156, 159, 161, 168, 170, 171, 176 ; Brandt, Claas v. d., 415 ; Breda, Bernerus de, 36 ; Brugge, Joh. v. d., 93, 98 ; Bruheze, Jan van, 397 ; Bruheze, Otto v., 399 ; Bueth, Andr., (of Buth) 156, 158, 160, 175 ; Buyten, Andries v., 410, 411, 416 ; Buyten Peter v., 293, 309, 326, 331, 334, 335, 340, 353. Caerscot Jan, 173 ; Cameren, Pieter v. d., 50, 54 ; Camp, Aart uten, 292 ; Campe, Jan uten, 193, 273 ; Christus Ger., 331, 340, 350, 353 ; Clincker Franck., 410, 411 ; Corput, Corn. v. d., 407, 408, 409, 410, 413 ; Corvele, Hend. v., 192, 197, 202, 212, 213, 216, 248, 449 ;
Daesdonck, Hendr. v. d., 396, 397 ; Diessen, Flor. v., 391, 395 ; Drongelen, Rob. v., 305, 340, 343, 346.
Ele, Zebrecht v. d., 143 ; Elst, Jonas v. d., 84, 88, 89, 90, 93, 96, 103, 105, 110, 113, 302 ; Etten, Bern. v., 413 ; Evergheer H., 36 ; Eyndmeer, Adr. v., 380, 390.
Gageldonck, Jan van- Hugemansz., 185, 194, 196 ; Godescalcsz., Barth., 76, 88, 89, 94, 102, 110, 114, 115, 116,

117, 119 ; Gruter, Ger. dictus, 78.
Jansz., Aart, 91, 105, 113, 114, 115, 121, 135 ; Jansz. Rob. 63, 64.
Haestricht, Pauwel v., 403, 408, 409, 410 ; Havene 130, 134 ; 's Heerensz., Phil. Peter, 405 ; Heye Jan, 360 ; Hosenhout, Jan v., 68 ; Houte, Engelb. v. d., 360, 361.
Keessel, Hendr. v. d., 401, 403 ; Kessel, Adam v., 417.
Laerhoven, Willem v., 269 ; Lemsz. Will. 78 ; Leynsen W., 79, 81, 82, 84, 85 ; Loenhout, Godevaart v., 113, 122, 139, 140 ; Ludekensz. Jan, 136, 139, 140, 143.
Mathysz. Jan, 85, 87, 89, 91, 101, 102, 114 ; Meer, Wijtm. v., 309, 326, 334, 335, 339, 340, 346 ; Megen Willem v. Jansz., 384 ; Mere, Lucas de, 405 ; Mola, Henr. de, 60 ; Moy, Henr. dictus, 64 ; Moy, Rombout, 361.
Nedervenne, Jan v., 241, 249, 273 ; Neste, Arnout v. d., 88, 89, 96, 97, 99, 103, 105, 113, 117 ; Nispen, Floris v., 299, 305, 343, 350, 391, 395.
Oekel, Claas v., 82.
Piggen Gijsbr., 177, 190, 193, 194, 196, 199, 202, 212, 213, 232, 234, 248, 251, 252, 283 ; Poelman Peter, 152 (= 151), 154, 157, 158, 159, 165 ; Putte, Jan v. d., 293.
Reysenaelde Gerijt, 138, 154, 157, 159, 176, 179, 185, 188, 196, 212, 213 ; Roever, Dieric die, 137, 155, 157, 158 ; Roever, Jac. die, 93, 94, 97, 99, 101, 105, 116, 117, 119, 302 ; Roeversz., Roelof Dircx, 212, 216, 234 ; Ruckeneer, Jan de, 121, 122, 127, 130, 135, 136, 138, 156 ; Ruyseneer, Jan die-, 152 (= 151) ; Ruelensz. (Rulini) Hendr., 50, 54, 60 ; Ryswyck, Floris v., 250, 252.
Schoyte, Adr., 412, 415 ; Stalle, Jan v. d.- Gielijsz., 193.
Tierloet, Pieter, 121, 127, 129, 132, 134 ; Tolloysen Aart v., 269, 271, 283 ; Tsolle, Jan van, 193, 212, 241, 242, 271, 292, 299.
Water, Hendr. v. d., 156, 159, 168, 171, 175 ; Wachle, Rob., 63, 64 ; Wechghelle, Wilh. de, 66, 68 ; Wissche, Ev. v., 353 ; Woude, Joes dictus, 63, 87, 88, 90 ; Wouwer, Jan v. d., 412 ; Wyngaerde, Jacob v. d., 177, 179, 185, 190, 196, 197, 199 ; Wytvliet, Aart Maasz. v., 199, 201, 214, 236, 242.
Breda Alardus de, te Roosendaal, 41.
Breda Elisabeth de, non van St. Cath., 182 ; priorin, 183, 184, 187 ; — v. d. Lecke, 186, 192, 196.
Breemstrijpe, plaatsn. te Prinsenhage, 205.
Broecke Lijsbet de, te Breda, 173.
Bruecelle Jan van-, te Breda, 101 ; Elisabeth van-, 101.
Bruheze Ant. van, sch. v. Breda, 189.
Bruheze Otto, van, sch. v. Breda, 299.
Bruheze Phil. van, sch. v. Oosterhout, 406.
Brunic Peter van, te Breda, 177.
Brussel, 15.
Buenen Cor. Jansz., sch. v. Roosendaal, 403, 404.
Buerden Adr. Geeritz., te Breda, 413.
Buerden Jan, notaris, 311, 316, 318, 321.
Buerstede, plaatsn. te Prinsenhage, 372.
Buerstede Barth. de, te Prinsenhage, 372.
Buerstede Jan van, schout te Prinsenhage, 63.
Buesse Corn., sch. in de palen der Hoeven van Etten, 406.
Bueth, Adr., sch. te Breda, 156, 158, 159, 160, 165, 175, 180.
Bugeldonck G. van, te Breda, 333.
Bulensacker, plaatsn. te Ginneken, 185.
Bullensbroeck, plaatsn. te Gilze, 240.
Bure Wouter de, te Baerle, 70.
Buserlant, plaatsn. te Breda, 66, 79.
Buyck Jan, te Terheyden, 254.
Buyck Hendrik, te Breda, 274.
Buyckx Jan, sch. v. Ginneken, 317, 348, 350, 355.
Buyten Petrus de, te Breda, 263, 293, 301, 326, 331, 334, 335, 340, 353.
Bye Adriaan de, te Etten, 378, 406.

Bye Jan de, v. Rijsbergen, 229.
Bye Jan die, Jansz., 213, 214.
Bye Jan v. d., te Prinsenhage, 63. — Zijn broer : Gielis, 63.
Bye Jan v. d.- v. d. Braecke, 182. — Zijn dochter : Lijsbet, 183.
Bye Jan, senior. 212.
Bye Hendrik, priester, kan. v. O. L. V. te Breda, 320.
Bye Peter die-, schout te Braake, Chaam, 306.
Bye Phil. de-, schout te Prinsenhage, 392.
Bye Willem, junior, 213.
Bye Willem de-, sch. te Breda, 339, 343.
Bye, hoeve te Prinsenhage, 394.
Byenz. Barth., te Alphen, 230.
Beyes Corn. Jan- Godescalcxz., 350.
Bys Adam, priester te Breda, 288.
Bynstroe ,Armand, kan. v. Breda, 121, 122, 131.
Bynstroe Dierck, te Breda, 97, 109, 118, 121. — Juta zijn dochter : non van St. Cath., 118, 121. — Andere kinderen : Gerijt, Lijsbet, Aacht, 122.
Bynstroe Pauwel, te Breda, 80, 81, 87. — Zijn zuster : Jueta, 87, 88.
Bynstroe Wouter, te Breda, 89.
Bystraten Gijsbrecht Jan Godevaartsz. v. d.-, 291.
Bystraten Jan Jaçopz. v. d.-, te Breda, 415.
Bystraten Jan Reynersz. v. d., te Oosterhout, 230, 293.
Bystraten Jan Reynersz. v. d.-, te Terheiden, 238, 279, 365.
Bystraten Lysbet, Jan Reynersd., 350. Wed. van Willem Aart Willem Noydensz.
Bystraten Math. v. d.-, sch. te Gilze, 275, 293, 299, 306.
Bystroes Jueten, non van St. Cath., 155.
Bystroes Hildegond, dochter v. Paul-, 157, vrouw v. Jan Rucheneer, 157.

— C —

Cabiliau Willem van Brussel, —, abt van St. Michiels te Antwerpen, 65.
Caerscot (of Caertscot) Gielis van-, 192.
Caerscot Jan, sch. te Gilze, 153, 155, 156, 161, 172, 183, 184, 185, 195, 200.
Caerscot Jan, sch. te Breda, 173.
Caerscot Jan, rentmeester van St. Cath. 170.
Caerscot Jan, Heinricxz. van-, 240.
Caerscot Peter Petersd. v., 244.
Caerscot Willem Jansz., te Gilze, 293. — Sch. v. Gilze, 295, 299.
Caerscot Wouter, te Rijsbergen, 95.
Calen Petrus, 125. — Zijn vrouw Mechteld, 125. — Zijn dochter : Geertrui, 125, 134.
Calents, heer Hendrik, priester, 190.
Calsdonck, plaatsn. te Roosendaal, 292, 331, 337, 338, 366, 415.
Calsdoncksche made, plaatsn. te Roosendaal, 400.
Calsterdochter Lijsbet Jan-, te Ginneken, 244.
Calvensdonck, plaatsn. te Roosendaal, 26.
Calwaerd Hendrik, sch. v. Roosendaal, 116, 120, 123, 134.
Calwentriest, plaatsn. te Roosendaal, 25.
Came Peter, genaamd Van Riel, 336.
Camera Joes dictus de-, priester, 73, 74.
Camera Catharina de-, priorin van St. Cath., 75, 76, 85, 86, 87, 88, 89, 106, 109, 113, 116, 117, 118.
Camera Peter de-, sch. te Breda, 50, 54.
Camere, Ter-, herberg te Breda, 130.
Cameren Raesse van-, te Breda, 79, 80, 81, 82.
Cameren Seger van den-, te Breda, 79, 81, 84, 102.
Camerlinc Ger., te Breda, 107.
Camerlinc Jac., sch. te Oosterhout, 135.
Cammers Hendr., inw. v. Br., 80.
Camp(of Campe), Aart vanden-, sch. te Breda, 273.
Camp Gielis v. d.-, te Breda, 100.
Camp Jan v. d.-, te Br., 165.

Campe Aart uten-, te Roosendaal, 292, 232.
Campe Aart uten-, te Breda, 213, 214, 216. — Sch. te Breda, 193.
Campe Claas uten-, te Etten, 262.
Campe Geertrui uten-, 295. — Vrouw van Jan van Risingen, 295. — Haar vader : Gielis, 295.
Canters Peter Jan, te Gilze, 209.
Cantersz. Jan Jan, sch. te Gilze, 395.
Cappers Gerijt, te Roosendaal, 252.
Carboens Willem, te Roosendaal, 192.
Carpentorati, stad in Italië, 55, 56.
Casensz., Hendrik Gerijt, te Breda, 248.
Cats Margr. v.-, 404.
Celen Lijsbet, te Breda, 202.
Celenz. Mercelis Vaes-, te Roosendaal, 368.
Ceters Cornelis Jacopsz. van-, 400.
Chaem, 9, 16, 99, 100, 180, 202, 219, 221, 250, 254, 295, 302, 306, 351, 445.
Plaatsnamen :
Op de Schaerne, 250.
In Hespels Caem, 332.
Op Honsdonck (hoeve aldaar) 99.
Hof ter Braake : 250, 254, 445. — Schepenen : Beryssone Willem Jan, 306 ; Bye, Peter die-, 306 ; Cuylensrode, Peter v., 250, 254, 259 ; Heynszoon Hubrecht Jan, 259 ; Weghe, Math. die-, 250, 254, 259.
Chaembosch, te Ginneken, 193.
Chaem Goeswijn v.-, 198.
Chaem Hendrik v.-, 153.
Chaem Hendrik v.-, sch. te Gilze, 202, 208.
Chaem Jan Goeswijnsz. v.-, te Prinsenhage, 205.
Chaem Jan Zinders van-, 214.
Chaem Peter van-, 198.
Chavere, zie Gaveren.
Chisen Wouter, inw. v. St. Cath., 125.
Claas Roelof, te Terheiden, 324, 346.
Claasz. Hendrik Jan, te Ginneken, 297. — Zijn vrouw : Isabella Croeghs.
Claes Jan Raesz., sch. te Roosendaal, 397.
Claessen Jan Corn., 193 .
Claessen Adriaan, rentmeester van St. Cath., 412.
Claesz. Thomas, sch. te Dongen, 186, 191.
Claesz. Jan, te Gilze, 345.
Claesz. Cornelis, sch. te Roosendaal, 355, 359.
Claesz. Jacob, te Roosendaal, 363, 364.
Claeszoonsz. Jan Jan-, sch. v. Gilze, 306.
Claeszoonsz. Willem Jan, te Breda, 158.
Clarisia, zie Steenbergen.
Clarisia, non van St. Cath., 87, 104, 125.
Clasen Herman, wagenmaker te Ginneken, 203.
Claus, heer-, priester te Breda, 96.
Claus Jan, te Hoogstraten, 192.
Claus Willem Jan, te Etten, 387.
Clauwaerts, te Dongen, 285.
Clemens V, paus, 55, 56.
Clemens VI, paus, 71, 76.
Clerck Cornelia Jan de- d., te Breda, 400.
Clercus Jan, te Terheijden, 287, 384.
Clericus Joes, leerlooier te Breda, 258.
Cleyberghe Jan van-, te Hertel, 133.
Cleyn-Oosterhout, te Oosterhout, 243.
Cleys Lijsbet, te Breda, 300.
Clinckaerts Franc., te Breda, 79.
Clincken Hansken Rom., te Prinsenhage 373.
Clincken Mr. Franchois, sch. te Breda, 410, 411, 413.
Cloet Hugo die-, priester te Breda, 119.
Closken Wouter Peter Woutersz. genaamd-, 381.
Clusen Jan v. d.-, te Hoogstraten, 303.
Cnaepen Hendrik- Jansz., te Roosendaal, 325.
Coc Adam, te Breda, 195.
Cock Giselbertus de - , 327, 328. — Zijn dochter : Elisabeth, vrouw v. Goesw. Heyn.
Cock Jan die-, rector der kapel v. S. Cornelis in agro Vuchtensi, 333.
Cockaert Ger., van St. Geertruiden-

berg, 330. — Zijn vrouw : Gouborch. — Hun dochter : Mechteld, leekezuster van St. Cath., 330, 348, 349, 350. — Andere kinderen : Gerit en Adriana, 349.
Cockaerts Johanna- wed., 445.
Cockertsz. Seger Michiel te Roosendaal, 252.
Cocx Corn. Peter, te Oosterhout, 325.
Coddenaert Peter, te Sprundel, 75.
Coeck Corn., te Etten, 391.
Coelgheenenz. Jan, sch. te Antwerpen, 327.
Coenenz. Adriaan Gerijt, te Gilze, 202.
Coeninx Maas, te Oosterhout, 159.
Coeninxz. Barbara Maas- d., te Oosterhout, 200.
Coewey, te Oosterhout, 325.
Colis Aart Laureysse, te Roosendaal, 397.
Comans Jan Jan, te Breda, 269.
Comans Margriet, te Baerle, 69.
Comans Wouter, te Baerle, 69.
Comansz. Peter Gijsbrecht, sch. te Ginneken, 297, 298.
Condelaer, hoeve te Ginneken, 345.
Condelaer Barth. van-, te Ginneken, 185, 186.
Coninck Peter de-, te Breda, 411.
Coninx Gerijt Peter, te Breda, 135.
Coninx Peter, te Prinsenhage, 204.
Coninxz. Gorijs Ant., te Prinsenhage, 396, 398.
Conterscherpe, plaatsn. te Breda, 120.
Cooman Marg.- Jans Wed., te Breda, 412.
Coppens Jacob Peter Teyerz., te Terheijden, 230.
Coppens Jan Willem, te Hoogstraten, 286.
Coppieters Peter, te Terheijden, 208.
Cornelis Wed. Andries-, te Breda, 390.
Cornelissen Adr., te Alphen, 230.
Cornelisz. Claas, te Roosendaal, 366, 367.
Cornelisz. Hendrik, sch. te Roosendaal, 397.
Cornelisz. Jan, man van Rutger v. d. Merven, 398.
Cornelisz. Willem Vriendt, te Roosendaal, 359, 369.
Cornelisz. Willem, die men heet-, gemachtigde van St. Catharinadal, 355.
Cornelius heer-, priester te Baarle, 260.
Corput Cornelis v. d.-, sch. te Breda, 407, 408, 409, 413, 414.
Corput Godert v. d.-, sch. te Breda, 356, 360.
Corput Hendrik v. d.-, kanunnik te Breda, 184 444.
Corput Jan v. d.- vader, sch. te Gilze, 260.
Corput Pieter Claasz. v. d.-, 244, 247.
Corput Wouter v. d.-, sch. te Gilze, 387.
Cortvlaeschen, plaatsn. te Breda, 209.
Corvel Hendrik v.-, sch. te Breda, 196, 197, 202, 212, 213, 216, 248, 249. — — de jongen, 248.
Coryns Herm. Haver, te Breda, 248.
Costere Jan de-, te Oosterhout, 98.
Cortersz Jan Jonaes, te Ginneken, 202.
Coudelaer Hendrik v.-, de wagenmaker, 139.
Coutreels Petr. Jacobs, notaris, 303.
Cox Peter, te Steenbergen, 104.
Coysken Aleit, te Breda, 78.
Craen, Op de-, plaatsn. te Rijsbergen, 266.
Cravelt Peregrinus dictus de-, 72.
Crauwel Dirk, dienaar v. Petrus van Hambroek, 165.
Crauwel Jonas, sch. te Prinsenhage, 172, 173, 174, 182, 183.
Crausen Jan, de schilder, 414.
Crekelhove Am. de-, zaakvoerder aan het hof te Luik, 363.
Creyen Bos, te Breda, 189.
Creyt Wilh., investiet v. Oosterhout, kruisridder, 268.
Creyt Jan, priester te Breda, 371.
Creyts Huibert Godert, te Breda, 300.
Criekenvaert, plaatsn. te Sprundel, 75.
Cristus Gerit Gerits, 252.
Cristus Gerijt, sch. te Breda, 331, 340, 350, 353.
Cristus Hendrik, te Ginneken, 237, 273.

— Zijn natuurzoon : Gerard.
Crocht, Die-, plaatsn. te Breda, 99, 126, 198, 420.
Croeghs Wijgert, 297.
Crommen Peter, 250. — Zijn dochter . Geertrui, 251.
Cromvaert Peter, te Ginneken, 305. — Zijn dochter : Geertrui.
Crucken Jac., te Breda, 85.
Crullen Jac., te Prinsenhage, 133, 189.
Crummenwiele, plaatsn. te Bergen-o.-Z. 34, 35, 423.
Crummenwiele Jan de-, 34.
Cruyt Balthazar, proost van St. Cath., 5.
Culits Hendrik, priester, kapelaan aan O. L. V. te Breda, 164.
Cuper Hendrik de- Pietersz., 364, 366, 367.
Cuylensrode Peter v., sch. te Chaem, 250, 252.
Cuyck Engel v.-, te Roosendaal 265, 267.
Cuyper Lambrecht die-, te Princenhage, 131.

— D —

Daeldonck Jan die Bastaert v. d.-, 188.
Daeldonck juf. Dierk v. d.-, 176.
Daems-Heyninghe, te Roosendaal, 23.
Daesdonck, Hendr. v. d.-, sch. te Breda, 396, 397.
Dale Huib. Goerts v. d.-, te Roosendaal, 337.
Dale Jan v. d.-, v. Brussel, kapelaan v. O. L. V. te Breda, 284.
Dalem (of Daelhen), Adr., 189, 327.
Dalem Jan van-, broeder v. d. heer van Dongen, 129.
Dalen Roelof, heer v. Dongen, 356.
Dalem Sophie v.-, vrouw v. Zebrecht Tierloet, 179.
Dalem Willem-, heer v. Dongen, 179, 445.
Damaesz. Jan Peter, v. Oosterhout, 205.
Damaesz. Math., sch. te Terheiden, 364.
Damaesz. Mich. Peter, sch. te Oosterhout, 287, 293.
Damaesz. Peter, sch. te Terheiden, 307, 398.
Damen Jan, te Prinsenhage, 174.
Damen Aart, te Breda, 428.
Damenz. Hendrik, klerk, 269.
Damenz. Peter, te Terheijden, 186.
Damenz. Math., 199.
Damernatsz. Aart, te Breda, 234.
Damme Godfried v. d., 224.
Danelz. Hendr. v.-, te Oosterhout, 243. — Zijn vrouw : Lijsbet 243.
Danelz. Jan Hendrik, te Oosterhout, 298.
Daniels Jac., te Prinsenhage, 174.
Daniels d., Lysbet Hendrik-, te Oosterhout,278, vrouw van Jan Rein. v. d. Biestraeten, 278.
Dasmissen, Peter Gerijtsz. v. d.-, te Alphen, 180.
Decani, Aeg. v. Brussel, ontvanger van St. Cath., 288, 310, 319, 320, 323, 326.
Decker Jan den-, 336.
Decker Willem die-, te Breda, 170, 173, 176.
Decker Hendrik de-, te Breda, 196.
Decker Jan die, te Breda, 340, 342.
Deckers Jan, te Teteringen, 237.
Den Hout, 9.
Plaatsnamen :
Vijf Huizen, 9.
Houtsche Acker, 9.
Denis Jan, te Boeymeer, 243.
Denys Geert, te Breda, 194.
Denijsz. Gerijt, te Breda, 198, 204.
Denijsz. Jan, sch. in de palen der hoeven v. Etten, 262.
Denijsz. Hendrik Gerijt, te Ginneken, 387.
Denijsz. Hendrik Gerijt, te Breda, 340.
Denijsz. Michiel, 355.
Denijsz. Peter, zoon van Kath. Isac, 138, 161.
Detten Koenraad v., te Teteringen, 199, 212, 213.
Detten Koenraad, v. Breda, 241, 252.
Detten Mr. Jan v.-, 248, 252.
Detten Wed. Marie Coenraets v.-, 248,

249 : vrouw v. Tollensen den Wever, 248.
Didsz. Dierik Lauwerijs, te Chaem, 250.
Diederik Pauwel, te Breda, 87.
Diedericxz. Jan, te Hoogstraten, 169.
Diependaels Willem v.-, 190.
Diericsz. Ant. Corn., te Ginneken, 331.
Diericsz. Claas, te Roosendaal, 292.
Diericsz. Corn. Huge, te Roosendaal, 364. — Zijn dochter : Antonie.
Diericsz. Gijsbrecht, sch. te Roosendaal, 379.
Diericsz. Gorijs, te Roosendaal, 368.
Diericsz. Jan, sch. te Gastel, 211.
Diericsz. Jan Stevens-, genaamd de Witte, 336, 344. — Zijn dochter : Apolonie, vrouw v. Aart 's Roevers, 336.
Diercx Jan, 335. — Zijn zonen : Hendrik, Dierik. — Zijn dochter : Jane, gehuwd met Jan den Decke, 336.
Diercx Paridaen, 336. — Zijn dochter : Margeriet.
Dierk Jan, te Meer, 339 : Oom v. Marie Paridaens.
Dietze, heerlijkheid der prinsen v. Oranje, 145, 230.
Dike Hendrik v. d.- die Jonghe, te Breda, 103.
Dirven Adr. Hendr., te Prinsenhage, 394.
Doerne Willem v.-, genaamd Sompeken 335.
Doerns Jan Claas-, 202, 244. — Zijn vrouw Lijsbet Costerd. v. Ginneken, 244.
Doeswijk Gijsel., te Roosendaal, 168.
Doirne Mr. Jan-, te Breda, 412.
Domaesd. Corstijn, te Roosendaal, 243.
Domaesz. Jan, sch. te Roosendaal, 362, 368.
Domaesz. Jan, sch. te ?, 418.
Domaesz. Peter Mich., te Terheijden, 377, 378.
Domaesz. Symon, te Breda, 343.
Donacker, plaatsn. te Prinsenhage, 372, 380.
Donck, plaatsn. te Prinsenhage, 206.
Donck Jac. v. d.-, te Breda, 243, 264.
Donck Lambrecht v. d.-, te Roosendaal, 269.
Doncker Willem, te Terheijden, 254, 255, 354.
Donckers Corn. Will., te Terheijden, 338. — Zijn dochter : Cornelie : 347.
Dong Jan v. d.-, Lambrechtsz., te Roosendaal, 386, 397.
Dongen, 9, 16, 23, 24, 127, 128, 178, 186, 191, 284, 356, 357, 358, 437, 444, 446.
Plaatsnamen :
In den Ham, 191.
Hamstraat, 358.
Ter Oeclaet, 191.
Ter oude Oecsloet, 285.
In den Riebeemt, 192.
't Gilzebroeck, 444.
Heeren :
Willem v.-, 129. — Dezes broer : Jan v. Dalem.
Schepenen :
Berge. Godevaart uten-, 129 ; Claesz. Thomas, 186, 191 ; Hosenhout, Gerijt v., 129 ; Hosenhout, Jan v., 186, 191 ; Jansz. Claas, 284 ; Rutgheersz. Jacob, 285 ; Oemenz. Lambrecht Peter, 357 ; Petersz. Hendrik, 357 ; Sprengher Wouter, 281 285.
Mannen van leen : Peter v. Gagheldonck en Zebrecht Tierloet, 129.
Dongen Jan v-, 356, 361. — Zoon, Jan. — Broer : Willem, 356.
Dongen Jan v. d., te Roosendaal, 403. — Zijn wed. : Dingnen, 303.
Donghe, rivier, 191, 192.
Donneszoensd. Heilwig Huge Aart-, geh. met Hendr. Zasse, 280.
Donst Godevaart Martijnsz. v.-, te Gilze, 20.
Doorne Jan Claasz. v.-, te Breda, 196.
Doornen Wouter Cornelisz.-, alias Hupeert te Breda, 417.
Dordrecht, stad, 365, 367, 374, 418. — Augustijnen : 144. — Minderbroeders, 144, 145.
Dornkens Nelken, 169.
Dornkensd. Cornelie Willems-, te Terheijden, 324.

Dorst, plaatsnaam, 211.
Dorst Jan Claas v.-, sch. te Gilze, 260.
Dorst Jan, filius Franconis de-, te Breda, 281.
Dorst Peter v.-, kleermaker te Breda, 92, 99, 100.
Dorst Thomas Michielsz. van-, sch. te Baarle, 68, 69.
Dorff Dirwigis, wed. v. Sym. Jansz. Vander Goes v. Zeeland, 322, 323, 324. — Haar dochter : Cornelia, non van St. Cath., 322, 323. — Andere dochter : Margareta, 323.
Drake Walr., sch. te Antwerpen, 327.
Dreyseleere Laurijs v.-, te Oostmalle, 291.
Drie Bellen Aart Aartsz. in de-, te Breda, 89.
Driessen Jan, te Oosterhout, 243, 279.
Drongelen Robrecht v., sch. te Breda, 261, 262, 305, 325, 340, 342, 343, 344, 346.
Drongelen Margareta v., non v. St. Cath. 312.
Droogenz. Adr. Jan, 235.
Druenen Gielis, voogd v. St. Cath., 187.
Druenen Jan v.-, te Breda, 129. — Schoenmaker, 132.
Druenen Melijs, voogd v. St. Cath., en kerkmeester te Breda, 175, 177, 185, 197.
Druenen Zebrecht, sch. te Terheijden, 254, 255.
Drusaten-goet, plaatsnaam te Gastel, 124.
Druyts, Jan, 184.
Druytsz. Ger. Wouter, te Chaem, 302.
Duewyf Elisabeth, onw. dochter van Hendr. v. Mierle, 220, gehuwd met Jan v. Zonne, 220.
Duselnoets Gheen, te Etten, 180.
Dussen Florijs v. d.-, sch. te Breda, 392, 395.
Duvennee Hendrik de-, sch. te Nortland bij Bergen-o.-Z., 33.
Dyc Goesw. v. d., te Etten, 125.
Dyc Hubrecht v.-, 214.
Dycke Jacob v. d.-, te Breda, 137.
Dyckere Gijsbr. Willem die-, te Roosendaal, 402.
Dyckmansd. Marie Wouter, te Prinsenhage, 373.
Dyerman Marie v.-, te Breda, 411.
Dyn Peter, kapelaan van O. L. V. te Breda, 121, 218, 238, 239, 270, 280, 283, 284, 287, 301.
Dyrcxsz. Dirk Hugh., te Terheijden, 333, 334, 339.
Dyrcxsz. Lodew.- de Timmerman, te Breda, 407, 410, 412.
Dyrcxsz. Willem Hugh., sch. te Terheijden, 365.
Dyrixsz. Corn. Hugh., sch. te Terheijden, 306, 322, 324, 333, 347. — Zijn zoon : Cornelizen, 324.
Dyrixsoensd. Johanna Jan-, te Breda, 342.
Dyrvenz. Alaart Wouter, sch. te Prinsenhage, 396, 399.
Dyrvenz. Willem, M., te Breda, 412, 417.

— E —

Eekeren, dorp, 385.
Eeckerenz. Jan van-, te Hertel, 347.
Eelensz. Peter Jan Willem, 347.
Eelensoensd. Lijsb. Hendr. Willem, 261.
Eelensoensz. Claas, te Hertel, 133.
Eelensoensz. Jan Peter, te Prinsenhage, 182.
Eelensoensz. Peter Jan Willem, te Prinsenhage, 355.
Eelst Hendrik dictus de-, sch. te Breda, 54.
Eemelenberghe, zie Amelenberg.
Eemelenberghe Juete v.-, 199 : Zuster van Godev. v. Heyentongeren, 199.
Eemer (Den), plaatsn. te Prinsenhage, 217, 218, 228.
Eensel, d'-, plaatsn. te Ginneken, 317.
Eept Jan v. d.-, te Weelde, 222.
Eeters Jacob van-, rentmeester van St. Cath., 396.
Egel Romboldus dictus-, te Breda, 195.
Eggaert Jan, te Breda, 179.
Eghe Peter, 180.

Eghels Willem v.-, te Breda, 72.
Egidius deken v. O. L. V. te Antwerpen, 37, 38.
Egidius Jansz., te Steenbergen, 76, 77.
Egidius te Wouw, 49.
Egidius Predikheer te 's Bosch, (150=) 149.
Ele Zebrecht v.-, te Breda, 135, — Schepene 143.
Elensoensd. Dyerwijf Hendr. W., 340 : Wed. Sym. de Metser.
Elisabeth, vrouw v. Breda, 24, 25, 26, 39.
Ellenwouts Adr., te Roosendaal, 331.
Elsacker Jan v. d., de jonge, 144.
Elsacker Wouter v. d., sch. te Hoogstraten, 302, 303.
't Elschot, plaatsn. te Gilze, 207, 356, 399.
't Elshout, plaatsn te Etten, 406.
Elst Jonas v. d.-, sch. te Prinsenhage, 63.
Elst Jonas v. d.-, sch. te Breda, 14, 88, 89, 90, 113, 302. — Als man van Jan v. d. Houte, 96, 100, 101, 103, 105, 111.
Elst Jonas v. d., sch. te Etten, 253.
Elst Jan Jonaesz. v. d., 274.
Elyaesz. Nic., te Breda, 150.
Elyas Cath., te Breda, 92.
Emmekoven Elisabeth de-, 144.
Emmekoven Catharina, non van St. Cath., dochter v. Elis. Sterke-Tierloet.
Engelsone Engelbert Gielis Aart, te Breda, 343.
Enschot Adr. v.-, te Oosterhout, 281.
Enschot Peter v.-, sch. te Oosterhout, 215.
Eremijten van St. Augustinus, 373, 374, 375.
Erenboutszd. Lijsbet Aart-, te Oosterhout, 299. 300.
Erom Symericus genaamd Visscher, te 's Bosch, 330.
Eryt, heer Ghys-, 201. — Zijn dochter : Yde, 201.
Esbeeck Jan v.-, 241.
Esch Amelie v., te Breda, 120.
Esch Jan v., rentmeester van St. Cath., 417.
Esschendonck Jan van-, 239.
Etten, 9, 30, 76, 78, 79, 141, 145, 175, 180, 121, 233, 253, 262, 274, 275, 375, 406, 417, 435, 442.
Plaatsnamen :
Banacker, In den-, 180.
De Eadycke, 406.
Elshout,made gelegen in de-, 175, 406.
Ettelake, 375.
Etteler, 262.
Den Houte, 274.
De Laecke, 406.
Aan de Laervaert, 406.
In Pieteren Straetken, 387.
De Meybloc, 406.
Steenacker, 262.
In de Sesbunder, 180.
In de Sinecolen, 375.
Hoeve te Etten, 375.
Schepenen :
Jacopszoon Arnout, 175, 180, 181 ; Jacopszoon Willem 141 ; Janszoon Wouter, 141, 175 ; Vreric Gerijt, 180, 181.
Schepenen in de palen der hoeven te Etten :
Aertssoensz. Jan Jan, 375 ; Antonis, Huyghe, 378, 391 ; Backerszoon, Jan Cornelis, 396 ; Buesse Cornelis, 406 ; Bye, Aart de, 375, 378 ; Denijsz. Jan, 262 ; Elst, Jonas vander-, 253 ; Elst, Jan Jonaesz. vander-, 274 ; Jacobsz. Lauwerijs, 232 ; Jansz. Willem, 232 ; Jansz. Lauwrijs, 387 ; Henricxz. 253, 274 ; Henricxz. Bouden, 387, 391 ; Laureissz., Barth. Corn., 416 ; Lenaertsz. Mathijs, 262 ; Meeusz. Pauwel 397 ; Mewen Cornelis Danielz. v. d.-, 406.
St. Sebestiaansaltaar, 176.
Etten Bern. v.-, sch. te Breda, 413.
Etten Mr. Jan v.-, priester te Breda, 321.
Ettens Lijsbet v., te Roosendaal, 397.
Everaerts Gerit, te Ginneken, 188.
Everberge, plaatsn. te Oosterhout, 295.

Everdey, Hendr. Maesz., laat van Jan v. d. Houte, 93.
d'Everdonck, plaatsn. te Prinsenhage, 206.
Everghem Henr., sch. te Breda, 36.
Eyck Hendr. van-, 228.
Eyck Lijsbet Gijsbrechtsd., 306, gehuwd met Jan Aalbrechtsz. 306.
Eycke Aart van-, te Gilze, 209.
Eycke Mechteld van-, 185, 186.
Eyckelberchs Aart, 362.
Eycken Corn. Barthol., 159.
't Eylen-Bergh, plaatsn. te Gilze, 200.
Eynde Gerit v. d.-, te Breda 149, 309.
Eynde Jan v. d.-, te Breda, 330, 332.
Eynde Peter v. d.-, te Gilze, 203.
Eyndhoven Wouter van-, te Breda, 102.
Eyndmeer Adr. v.-, sch. te Breda, 380, 390.
Eysel Jacob v.-, sch. te Ginneken, 136.
Eyssel Rombout van.-, sch. te Ginneken, 152 (= 151), 171, 183, 185, 188, 189, 193.
Eyssel Lambert Romboutsz. v.-, sch. te Ginneken, 237, 297, 317.
Eyssel Wouter, te Breda, 114.
Eyssele Hendrik v.-, te Breda, 103, 120.

— F —

Fabri Willem, alias Tsmeets, priester te Breda, 288, 296, — klerk : 371, — rector v. h. St. Niklaasaltaar te Prinsenhage 380.
Faceleers Jan te Terheijden, 95.
Faytman Jan, te Breda, 401.
Faytersd. Kath. Antonis-, te Breda, 292.
Faytersd. Godelt Antonis-, te Breda, 292.
Faytersz. Goris Ant., laat van Otto v. d. Lecke, 176, 177, — sch. te Prinsenhage, 187, 190, 205.
Feyters zie Fayters.
Feyters Mich. — stede te Roosendaal, 421.
Fickx Peter Gerit v. d. Merberche, alias-, 237.
Fien Peter, te Prinsenhage, 133.
Floridi Orti, zie Bloemenhof.
Florijsz., Merten, priester te Breda, 202.
Fortis Reynens, priester, 264, 268, — kapelaan te Breda, 270, 275.
Fortis Theod., zoon van Elis. Sterke-Tierloet, 146.
Fortis de Wildrecht, 148.
Foyen Mart., te Breda, 198.
Fray Jan, schaatsenmaker te Breda, 359.
Fray Nic., te Breda, 281.
Frayen Corn. Jansen, te Breda, 416.
Frays Gijsbr., te Breda, 119, 138.

— G —

Gageldonck, plaatsn. te Roosendaal, 164.
Gageldonck, Hof van-, 176, 177, 205.
Gageldonck Andries v.-, 242, 294, 304, 305. — Zijn wed. : Elisabeth, 304, 305.
Gageldonck Cornelis, te Breda, 339.
Gageldonck Jan v.-, Hugemansz., sch. te Breda, 185, 194, 196.
Gageldonck Jan, zoon v. Peter v. g., 143, 147.
Gageldonck Petrus v.-, te Breda, 83, 84, 99, 100, 124.
Gageldonck Petrus, zoon van voorg., 142. — rentmeester v. St. Cath., 330, 333, 343, 347, 348, 354, 357, 358, 359, 361, 364, 368, 371, 373, 431.
Gageldonck Willem de-, sch. v. Roosendaal, 40.
Galder Hendr. Walter, te Breda, 390.
Galdersche Vucht, plaatsn. te Breda, 126.
Galen Jan Ottenz. v.-, te Breda, 415, 416.
Gastel, 18, 19, 40, 150 (= 149), 149 (= 150), 151 (= 152), 182, 210, 211, 419, 420. — Cappelrij v. St. Bernards-klooster, 405.
Plaatsnamen :
Drussatengoet, 124.
Int Gastelsche goet, 405.
Kijfgoet, 124.

Langenberg, 211.
Nieuwen Berg, 182.
Reneyensgrave, 124.
Sterken-goet, 124.
Wil Hasen-goet, 124.
Schepenen :
Diericsz. Jan, 124 ; Goosz. Jan, 405 ; Marc Gerard v. d.-, 124, 150 (= 149), 149 (= 150) ; Mathysz. Corn., 405 ; Spierinc, Marcelijs, 124, 150 (= 149), 149 (= 150), 151 (= 152) ; Woutersz. Jan, 210.
Gaveren, 52, 53.
Gaveren, Raso II v.-, 38, 39, 41, 42.
Gaye Herman, sch. in Nortland, Bergen-o.-Z., 30.
Geeritsen Jan, brouwer te Breda, 196.
Geerijtsz. Aart, 339. — Zijn wed. : Heilwig.
St. Geertruidenberg : 9, 239. — Karthuizers : 145.
Gerardi Petrus- dicti Block, notaris, 229.
Gerardi, man van Elis. Snoyen, 66.
Gerardsd. Walter, te Breda, 107.
Gerits Goris, genaamd Comen Gorijs, te Terheijden, 345.
Gerit Goris, sch. te Terheijden, 322.
Gerits Jan, te Breda, 242.
Geritsz. Hendrik, genaamd Hendrik Michielsz., te Breda, 360.
Geryts Lysbet Wouter-soenswijf, te Breda, 139.
Ghebbou Jan, man v. Kath. v. Goerle, 184.
Gheen, Die-, plaatsn. te Breda, 102.
Gheens Lemmen, te Alphen, 259.
Gheertsz. Ancem Jan, v. Bergen-o.-Z., 357.
Gheila, wed. Lambrecht Lambrechtsz. 35.
Ghelken (Ghelcom), Johanna v., suppriorin v. St. Cath., 265, 270, 272, 283, 312.
Ghenenz. Gielis, te Roosendaal, 306.
Ghente Jan v., te Oosterhout, 181, 196.
Gheryts Peter, te Gilze, 200.
Gherytsz. Willem, te Breda, 196. — Vrouw : Lijsbet.
Ghestel, Joes de-, te Chaam, 351.
Ghestelle, zie Gastel.
Ghibben Roelken, 181.
Ghibbend. Marg. Claes, 240.
Ghiben Peter, te Teteringen, 341.
Ghiesen Jan, v. Breda, 161, 213. — Vrouw : Oude.
Ghisen Oda v., jonkvrouw, 214, 251.
Ghilse Godert v., te Teteringen, 341.
Ghilse Jan, te Breda, 263, 293, 306. — Dochter : Sophie.
Ghilsche Vucht, plaatsn. te Gilze, 153.
Ghilsche Broeck, plaatsn. te Gilze, 210, 442.
Ghilschen dijk, plaatsnaam te Gilze, 203.
Ghilze Ger. dictus de-, te Breda, 245, 258.
Ghilze Geryt, te Breda, 196.
Ghilze Jan, te Breda, 127.
Ghilze Jan, te Gilze, 207.
Ghilze Jan, sch. te Gilze, 153, 155, 160.
Ghilze Peter Jansz. v., sch. te Gilze, 207. 209, 235.
Ghinneken Daniel v., 75.
Ghinneken Gerard Jan Rodulphi de-, 222.
Ghoerle Wouter v., priester, 185. — Katharina : nat. dochter, gehuwd met Jan Ghebbou.
Ghoermans Wijnant, te Gilze, 184. — Dochter : Katheline.
Ghoeswynsz. Jan, te Prinsenhage, 205.
Ghoeyvaertsz. Dierk, 240.
Ghoorsz. Mr. Will. Jan, rentmeester v. St. Cath., 413.
Ghorcum Dierk v.-, 264.
Ghorijs Wouter, te Breda, 178.
Ghorpe Aart v., sch. te Prinsenhage, 205.
Ghyben Adriaan Hendr., te Terheijden, 388.
Ghyben Gerit, te Ginneken, 381, 382. — Dochter : Margariet.
Ghybensoensd., Kath. Mich., te Terheijden, 314.
Ghybs Ger., 225.
Ghysbrecht Roelof, te Ginneken, 247.

— Vrouw v. Dirk Hendr. Kerstiaensz. 247.
Ghysbrechtsz. Bouden, te Prinsenhage, 393.
Ghysbrechtsz. Cornelis Jan, Rentmeester van St. Cath., 397.
Ghysels Math., 336.
Ghyselsz. Gielis Jan, 379, sch. te Oosterhout, 381.
Ghysz. Willem Ghys., te Breda, 154.
Gielisz. Engbrecht, te Breda, 350.
Gielisz. Faes, te Ginneken, 193. — Zijn dochter Margareta, vrouw Jan Sybs.
Gierle Hendrik van-, sch. te Baerle, 69. 70.
Giessen, jonkvrouw v.-, te Breda, 196.
Gilze : 9, 16, 153, 155, 160, 161, 183, 195, 202, 203, 207, 208, 209, 210, 229, 231, 235, 240, 241, 242, 245,, 246, 255, 256, 260, 275, 293, 295, 299, 305, 344, 356, 360, 370, 387, 395, 399, 436, 442.
Plaatsnamen :
Acker, Grooten-, 241.
Acker, Aftersten-, 241.
Bullenbroeck, 240.
Dikenbosch, 293, 345.
Elschot, 207, 356. — Gemeyn-, 399.
Gilsbroeck, 210, 356.
Gilschendijk, 203.
Gilsche Vucht, 150.
Haveracker, 209.
In Heylen Hof, 276.
Holtenschen Dijk, 203.
Hooge Laer, 203.
Kortvlaeschen, 209.
Laeregoed (te Rijen) 235.
Molenschot, 207, 356, 399.
Nouwen Hoeve, 203.
Aan St. Petersboom, 184.
Ten Ryden of Ten Ryen, 160, 235, 278, 388.
In de Scagen (Rijen), 200, 229, 235, 276.
In de Sharen (of Sheeren), 276, 277.
Den Scokinxghen, 153.
Tegelberghen, in de Hooge Heyninghe 200.
Verhoven, 260, 293, 295.
Vliegende Venne, 241.
Wrederyt, 209.
Schepenen :
Bavel. Jan v.-, 356 ; Belgiaertsz. Jan Peter, 275, 299 ; 's Bekkersz. Gorijs Adriaan, 305 ; Bettenz. Hubr. Jan, 201, 203, 209, 229, 231, 235, 240, 241, 242, 257 ; Bystraden, Math. Godevaartsz. v. d.-, 275, 293, 299, 306 ; Caerscot, Jan v.-, 153, 155, 183, 184, 185, 195, 200 ; Caerscot, Willem Jansz. v.-, 293, 295, 299 ; Cantersz. Jan Jan, 395 ; Chaem Hendrik v., 202, 208 ; Chilze, Jan v.-, 153, 155, 160 ; Claesz. Jan Jan, 306, Corput, Godert v. d.-, 356, 360, 361 ; Corput, Jan Godevaertsz. v. d.-, 260 ; Corput, Wouter v. d.-, 387 ; Dorst Jan Claas v.-, 260 ; Gilze, Adriaan v.-, 356 ;Ghilze, Peter Jansz. v.-, 207, 209, 235 ; Godertz. Simon, 229 ; Haensberge Jan v. d.-, 160, 183, 184, 185 ; Heinricxz. Hendrik, 387, 399 ; Jansz. Math., 295 ; Meerman Jan, 235, 236, 255 ; Nerven Godevaart v.-, 153 ; Nerven, Jonghe Godevaart v.-, 195, 200 ; Noutsz. Aart Jan, 356, 360, 361 ; Ree (Tshrees) Wieric die-, 201, 202, 203, 208, 231, 235, 236, 240, 241, 255, 257 ; Wiltensz. Robrecht Peter Robr., 305.
Gilze, Adriaan v.-, sch. te Gilze, 356.
Gilze Jan v.-, Jansz., voogd v. St. Cath., 205.
Ginneken, 9, 16, 113, 126, 136, 142, 152 (= 151), 154, 171, 173, 174, 183, 185, 188, 189, 192, 202, 203, 207, 211, 227, 234, 235, 237, 244, 245, 246, 253, 265, 268, 274, 297, 298, 302, 305, 317, 332, 342, 345, 350, 355, 369, 391, 392, 393, 394, 396, 433, 439, 446.
Plaatsnamen :
De acker de Bavel, 317.
't Bloc (weide), 174.
Bordbosch, 126.
Brantheye, 246.
Breeden Bempt, 186.
't Bruelken, 246.
Bullenacker, 185.
Buynder, 382.

Chaembosch 193, 253.
Condelaer (hoeve), 345.
d'Eensel (te Bavel), 317.
Eindacker, 174.
Galder, 113 (Galre).
Goerberg, 136.
't Hagevenne, 318.
Int Heerbroeck, 332.
Heesstaden, 382.
Heidebloc, 126.
Hessels Kaem, 253.
De nieuwe Heyninge, 142.
De Groote Acker, 246.
De Groote Hof, 186.
Housenhoutsacker, 171.
Kalverbloc, 237.
Kerkacker, 237.
Langdonc, 193.
Lange Hoff, 382.
't Lantstuck, 246.
De Leemputten, 382.
Moleneynde, 378.
Molenvloet (hoeve), 142.
Nederlant, 182.
Neven de Marck, 382.
Notasselt, 183.
De Nyeuwe, 246.
't Raephof, 246.
Ryenstraat, 213.
De Rybroeck, (Bavel), 237.
Rygt, 174.
De Ryt, 382, 246.
Sillenstuck, 312.
Smissenbergh, 382.
Spilkorenhof, 382.
Tsoersbosch, 171.
Vranckenhof, 237.
Walputten, 317.
Wytmansvenne, 318.
Schepenen :
Aertsz. Jan, 381, 386, 389 ; Bernagien Gielis v., 350 ; Bernagie. Hendr. v., 268 ; Bernagie Jan v. 285 ; Bertelmeusz. Jan, 211 ; Buyck Jan, 317, 350, 355 ; Comansz. Peter Gijsbr., 297, 298 ; Eysel Jacob v., 136 ; Eysel, Lambrecht Romboutsz. v., 237, 297, 317 ; Eysel Rombout v., 152 (= 151), 171, 183, 185, 188, 189, 193 ; Ghysbrechtsz. Jan v. Hodonc, 246, 253 : Holtemans Jan, 381 ; Jonghe Lambrecht de, 142, 152 (= 151), 157, 171, 173, 174, 183, 185, 188, 189 ; Lambrechtsz. Jan, 211 ; Lemmens Jan, 298, 305, 355 ; Lippensz. Gielis Jan, 386, 389 ; Lyndonc Hubrecht v., 122, 126 ; Molen Barth. v. d., 305 ; Moelneer, Willem de, 154, 173 ; Tsmit Peter, 203, 207, 234, 237, 247, 253 ; Welle, Arn. v., 122, 126, 136, 142, 152 (= 151) : Zeeus Jan, 203, 207, 234, 237, 246, 247, 268 285.
Glaesmaker Tys, te Breda, 284.
Gloestel Walter, notaris te Breda, 389. — Zijn dochter, Wilhelmina, 389.
Gobbens Hendrik, te Roosendaal, 116.
Gobbo Heilwigz., sch. te Bergen.-o.-Z., 29, 30, 34.
Godefridi Paul Jansz., te Prinsenhage, 271.
Godensz. Math. Jan (Goderts), 235, 236.
Godescalci Bart., sch. te Breda, 76, 78, 88, 89, 94, 102, 110, 114, 115, 116, 119, 121, 122.
Godevaertsz. Ger., sch. te Terheijden, 287, 293, 333, 338, 339.
Godevaertsz. Jan, sch. te Ginneken, 154, 173, 174, 193.
Godevaertsz. Leon. Matt., 233.
Godevaertsz. Math. Gerard, sch. te Terheiden, 388.
Godevaertsz. Peter, de Schoenmaker, te Breda, 201.
Godert Jan, te Gilze, 276.
Godertsz. Michiel, te Oosterhout, 398.
Godertsz. Peter, te Breda, 399. — Dochter : Marie gehuwd met Corn. Hendr. Petersz. 399.
Godertszz. te Gilze, 255.
Gods Tonis, te Terheijden, 247.
Goedens Jan Hendrik, sch. te Baerle, 379.
Goedens Margriet, te Breda, 375.
Goedens Peter, te Breda, 200, 275, 428.
Goedensz. Pauwel Jan, te Prinsenhage, 296.
Goerberg, plaatsn. te Ginneken, 136.

Goerle, Adam v.-, te Breda, 156.
Goerle Adriaan v.-, te Breda, 294, 296, 298.
Goerle Luitgaard v., priorin van St. Cath., 127. 166, 238, 282, 312, 339, 442.
Goerle Walter v., kan. v. St. Pieter te Hilvarenbeek, 155, 166. — Walter : zijn oom. — Katelijn zijn nat. dochter uit Juetta Bystroes, non, 155.
Goerle Luitgaarde, dochter v. Walter v. G., 167.
Goertsz. Adriaan, te Roosendaal, 338, 359. — Dochter : Heijle, 359.
Goertsz. Jan, te Roosendaal, 330. — Kinderen : Denis en Gieben 331.
Goertsz. Hendrik, sch. te Roosendaal, 355.
Goertsz. Merten, te Roosendaal, 331, 366.
Goertsz. Severinus de Oude, te Meer (?), 303.
Goertsz. Thomas, te Roosendaal, 338.
Goes Symon Jan v. d.-, Zeeland, 322.
Goessen Peter, 160, 174.
Goessen, notaris, 287, 293, 294, 296, 300, 305, 306, 307, 309, 318, 322, 333, 335, 338, 339, 340, 343, 346, 347, 350, 355.
Goirle, 9, 166.
Gollen Andr., te Alphen, 259.
Goor Th. F. v., 16, 24.
Goorisz. Willem Jan, 404.
Goortsz. Corn., te Roosendaal, 239.
Goossens Peter, te Breda, 287.
Gorichen Dierik v., te Br. 213.
Gorijs Jan, te Breda, 212.
Gorijsz. Sweeren, sch. te Terheijden, 384.
Gorijsz Wouter, te Breda, 97.
Goude Claas Willemz. v. d.-, 269, 421.
Goudsz. Sym. Jan, te Breda, 261.
Govaertsz. Haghe, sch. te Roosendaal, 168, 192, 239, 240, 252.
Goyvaerts Jan, te Breda, 281.
Gran Corn. de, priester, rentmeester van St. Catharinadal, 406.
Grauwensz Jac. Jan., sch. te Prinsenhage, 340.
Gregorius XII, paus, 166, 169.
Grielen Jan, te Breda, 102.
Grobbebeemden, plaatsn. te Breda, 88.
Groenendijc, plaatsn. te Breda, 118.
Groese, Joes dictus-, clericus, 126. — Heer Jansz. 179. — Priester, kapelaan v. O. L. V. te Breda 188.
Grooten Acker, plaatsn. te Prinsenhage, 205.
Grooten Hof, plaatsn. te Ginneken, 186.
Gruter Ger. dictus-, sch. v. Breda, 78, 119. — Zijn vrouw : Agatha de Mola, 119, 431 (!),
Gruter Dieric, te Breda, 131.
Gruyter notaris, priester, 333, 334, 348, 349.
Gruyters Aacht, te Breda, 431.
Grymmer Corn., van Breda, notaris 228, 238, 239, 244, 246, 256, 258.
Guerricus, abt van Prémontré, 22, 23.
Guillermus v. Louvignies, abt v. Prémontré, 45.
Gulpen Walter, priester te Breda, 301.
Gyben Corn. Adr., te Breda, 347.
Gyben Mr. Wouter Corn. Adr., 364.
Gysels, Peter Adr., 179.

— H —

Haec Ancem v. d., kerkmeester te Breda, 175.
Haec Geldolf, reg. van het gasthuis te Breda, 353.
Haec Joannes dictus-, 66.
Haecx, Beatrijs Jan - d., te Breda, 137. — Haar dochter Lijsbet, 137.
Haeghens Jan Dieric, 407.
Haenberghe, Jan v. d.-, sch. te Gilze, 183, 184, 185, 195, 241, 242.
Haenberghe Jan v. d.-, te Breda, 335.
Haenberghe Jan, sch. v. Gilze, 160, 161.
Haenberghe Kathelijn Jansd. v. d.-, te Gilze, 202. — Haar dochter : Adriana, gehuwd met Jan Michielsz. 209.
Haenberghe Peter v. d., 153.
Haeren, 375.
Haesdonck, zie : Havicsdonc.
Haesdoncs Jan, te Terheiden, 133.

Haestricht, Pauwel v.-, sch. te Breda, 407, 408, 409.
Hagehout, plaatsn. te Breda, 175.
Haghe, zie Prinsenhage.
Haghedyc, plaatsn. te Breda, 135, 234, 320, 321, 340.
Haghedyc, Jan Mercelijsz. v. d., te Breda, 134.
Haghedyc Mercelys Denijsz. v. d., 198. — Leenman van Jan v. Nedervenne, 204.
Haghedyc Hendrik en Gerijt, te Breda, leenmannen van J. v. Nedervenne, 204.
Haghens Aart, te Oosterhout, 98.
Haghens Willem, van Beke, notaris, 164, 194, 195.
Haghenbeke Jan, te Breda, 99.
Haderberchsz. Lambert, Jan en Adriaan, te Roosendaal, 364.
Halle, plaatsn. te Hoogstraten, 339.
Halle Jan v., te Breda, 79, 80, 81.
Ham, Jaspar v., te Breda, 409.
Hambroec, plaatsn. te Breda, 172.
Hambroec, laathof te Prinsenhage, 260.
Hambroec, Peter v., 165, 172.
Hambroec Jan Maesz. 165, 206, 215.
Hambroec, Willem Ghysbrechtsz., 217.
Hambroec Willem van, wapenknecht, 228.
Hannaerts Hele, te Ginneken, 234.
's Havensz. Jan Aarts, 253. — Zijn broeder : Aart met Jan, Kathelijn en Yken als kinderen, 253.
Harmansz Jan Hendrik, te Roosendaal, 359.
Harmanss. Peter, te Roosendaal, 292.
Maes Harmanssoens bloc, te Roosendaal, 368.
Haseldonc Margriet, te Rijsbergen, 95.
Haser Godef. Wilhelmi dictus-, te Breda, 86.
Hastraten Aart, v. Breda, 105.
Haven Wissen v. d., sch. te Breda, 130, 134.
Haveracker, plaatsn. te Gilze, 209.
Havencorens Herman, te Breda, 252.
Havicper Jan, 321.
Havixdonc, plaatsn. te Roosendaal, 25, 29, 30, 32, 33, 113, 116.
Haxdonck, zie Havixdonc.
Heel Adr. v., 237.
Heels Jan v., 181.
Heerde Jan die, te Breda, 97, 107.
's Heerenz. Phil. Peter, sch. Breda, 405.
Heerle Jan, te Roosendaal, 366. — Notaris : 370, 371.
Heestaden, Steven v., te Breda, 159.
Heidebloc, plaatsn. te Ginneken, 326.
Heilewig dochter v. Theodoric Snoye, 66. — Wed. v. Walt. v. Hosenhout, 60, 61.
Heilwigis Petrusd., zoon v. Willem v. Nederven, 147.
Heiman Willem, te Roosendaal, 243.
Helmont Godelt Geritz. v.-, te Breda, 360.
Helmont Kerstiaan v., te Breda, 197, 212.
Helmont Willem v., 281. — Zijn wed. : Ida ; zijn dochter Wendelmoet.
Helvoort Lambert v., te Breda, 137.
Heneyn Arnold, te Prinsenhage, 116.
Henrici Willem, te Breda, 86, 87.
Henricus, custos in Wouw, 49.
Henricus III, prinsbisschop v. Luik, 19.
Henricus, zoon van Christus, in Wouw, 49.
Henricus fr., proost van St. Cath., 62.
Henricx Adriaan, v. Breda, 418.
Henricx Engel, van Roosendaal, 418.
Henricxsd. Soeten, te Etten, 175.
Henricxsz. Alaart, te Ginneken, 188.
Henricxsz. Adriaan, 179.
Henricxsz. Adriaan, sch. v. Roosendaal, 192.
Henricxz. Antonius, schep. te Etten, 353. 374.
Henricxsz. Bouden, sch. in de Palen te Etten, 387, 391.
Henricxsz. Ghijsbrecht, sch. te Prinsenhage, 385, 391, 393, 400.
Henricxsz. Hendrik Bouden, te Etten, 375.
Henricxsz. Hendrik, sch. te Prinsenhage, 262, 295.
Henricxsz. Hendrik, sch. te Gilze, 387. 399.

Henricxsz. Hendrik Jan, te Oosterhout, 370.
Henricxsz. Jan Aart, te Oosterhout, 285.
Henricxsz. Jan, 255.
Henricxsz. Peter Jan, 408.
Henricxsz. Peter v. Chaen, gen. v. Ryele, 295, 297, 298, 306, 322.
Henricxsz. Peter, v. Oosterhout, 370.
Henricxsz. Simon, sch. te Roosendaal, 386.
Hens Lauwerijs die-, zie Hoens.
Hentens Aart, te Prinsenhage, 204.
Herb Adriaan v., 274.
Herinkel Chr., gen. Picquet, roededrager te Breda, 411, 415, 416.
Herle, plaatsn. te Baerle, 70, 236.
Hermans, Heer, te Breda, 387.
Hermans Jan, te Oosterhout, 97.
Hermans Jan, te Teteringen, 193, 232.
Hermansd. Marie Jan-, te Breda, 403. — Haar man : Peter Wytenz. — Haar dochter : Ursule, te Breda, 408, gehuwd met Heynricxz. Peter Jan.
Hert Elsens die-, te Breda, 101.
Hert Gerijt die-, te Prinsenhage, 174.
Hert Hendrik die-, te Gilze, 299.
Hert Jan die-, sch. te Oosterhout, 278, 280, 295, 298.
Hertel, plaatsn. voor Terheijden, 92, 132, 133, 151 (= 152), 179.
Hertens Claas, te Prinsenhage, 206.
's-Hertogenbosch, 144, 327, 328, 329. — Predikheeren, 145, 328. — Minderbroeders, 345. — St. Jan, 328. — Broederschap v. O. L. V., 328. — St. Georgius kapel, 329. — St. Cornelius in aggere Vuchtensi, 330.
Hertz. Jan Peter, te Terheijden, 324, 333, 347.
Hertz. Tilman, te Terheijden, 324, 333, 347.
Herzelle Jan v., broeder van Walter v. Goerle, 166.
Hese, plaatsn. te Prinsenhage, 187.
Hese Jan v. d., te Prinsenhage, 187.
Hessels Chaem, plaatsn. te Ginneken, 253, 332.
Heuvel, plaatsn. te Prinsenhage, 204.
Hey Adriaan te Prinsenhage, 406.
Hey Heer Michiel, 190.
Hey Jan, schepene te Breda, 360.
Hey Willem, te Gilze, 203.
Heyaerts Godevaert, leenman v. Jan v. Nedervenne, 204.
Heyden Rut Rutgeersz. v. d.-, voogd v. St. Catharinadal, 212, 232, 234, 242, 249, 255, 267, 270, 287, 290.
Heyden Hendrik, priester, 295.
Heyen Jan v. d., te Teteringen, 99.
Heyentongeren Godevaartv., te Breda, 199.
Heyloën Mercelis v., 190.
Heymann Barth. te Breda, 288.
Heymansz. Jan, te Baerle, 259, 260.
Heymerix Jac., sch. te Hoogstraten, 194.
Heyn Goesw., rentmeester v. Philips v. Bourgondië, 327, 330. — Dochter : Theoderica, non van St. Cath., 327, 328, 329.
Heyn Goesw. 369. — Zijn wed. Elisabeth. — Zijn kinderen Jan en Mr. Hendrik.
Heyn Theodericus, zaakvoerder v. h. Hof v. Luik, 163.
Heynensz. Jan, sch. te Oosterhout, 381.
Heynensz. Peter, te Breda, 131.
Heyninge, De nieuwe, plaatsn. te Ginneken, 142.
Heynricx Engel, te Roosendaal, 366.
Heynsz. Gerijt, sch. te Prinsenhage, 261.
Heynsz. Godevaart Aart, 261.
Heynsz. Huibert Jan, sch. Hof te Braken te Alphen, 259.
Heys Herman, te Prinsenhage, 340.
Heys Michiel, te Breda, notaris, 359, 363, 376, 378.
Heystersz. Adriaan Goden, te Breda, 344. — Kinderen : Jan en Engel.
Heystersz. Lambert Godert, te Breda, 309, 339.
Hilaer Ger. v., te Breda, 170.
Hilvarenbeek, 166, 167.
Hoedonc Jan v.-, Gysbrechtsz., sch. te Ginneken, 246, 253.
Hoedonc Hendrik v., te Breda, 156.

Hoedonc Hendrik v., te Breda, 246, 364.
Hoedonc Paulus v., 267.
Hoefstaerds Hendrik, te Steenbergen, 104.
Hoelnaer, plaatsn. te Sprundel, 75.
Hoelre Henr. de, sch. te Ryen, 36.
Hoelt Godescalc v. d., te Ginneken, 381.
Hoens Hendrik, te Prinsenhage, 271. — Vrouw : Elisabeth Jan Arnoldsd., 271.
Hoerne Jan de-, prinsbisschop v. Luik, 371.
Hoesterhout, zie Oosterhout.
Hoeven, 233, 262, 325, 375.
Hoeven, In die-, plaatsn. te Steenbergen, 75.
Hoeven Engel v. d., 335, 356.
Hoeven Hendrik v. d., 193, 232. — Zijn dochter Heilwig, 193, 232 ; zijn zoon : Jan die Hoghe, 193.
Hofsteden Jan, te Alphen, 188.
Hoghe Jan, te Breda, 73, 97, 107.
Hoghe Jan die, oudste zoon van Jan v. d. Hoeven, 193, 232, 296, 297. — Zijn zoon : Jac.
Hoghe Jan-Lathomus, te Breda, 275.
Hoghe J., notaris, 356, 362, 373, 378, 379, 382, 384, 387, 388, 389, 390, 395, 396.
Holdenberchs Adriaan, te Roosendaal, 379. — Zijn vrouw : Dingnen.
Hollanders Elisabeth, te Breda, 263.
Hollanders Jan, te Baerle, 260. — Vrouw : Goelt. ; zonnen : Jan, Jan en Antonius.
Hollandre Willem te Wouw, 49.
Holtemans Jan, sch. te Ginneken, 381.
Holten Naas v. d., te Terheijden, 255.
Holtenschen dijk, te Gilze, 203.
Hongerberg, plaatsn. te Oosterhout, 23.
Honorius IV, paus, 28.
Honsdonck, plaatsn. te Chaem, 99.
Honsdonck. plaatsn. te Ginneken, 142.
Hoodonch Hendrik v., kleermaker te Breda, 369.
Hooge Brug, te Breda, 242.
Hooge Heyninghe, In de-, te Gilze, 200.
Hooghehoute, te Breda, 60, 61, 137, 199, 213.
Hooge Laer, te Gilze, 203.
Hoogstraten, 16, 169, 286, 302, 303, 339, 436, 446.
Plaatsnamen :
Halle, 339.
Merthoven acker, 169.
Int Moerlant.
Werchoven acker, 286.
Aan den Wibosch, 194.
Schepenen :
Biesmans Cornelis, 339 ; Elsacker Wouter v. d., 302, 303 ; Goertzoon Severyn, 169 ; Heymericx Jacob, 194; Leemputten, Godschalc v. d., 302, 303 ; Lemmens Hendrik, Locker Wouter de, 169 ; Meeusz. Aart, 286, 302, 303, 339 ; Papenburg Hendr. v., 194.
Hoonensz. Corn. Jan., te Etten, 387.
Hoores Gerit, te Meir, 303.
Horsten Hendrik, te Gilze, 184.
Horsten Hendrik Petersz., te Dongen, 357.
Horsten Maas, te Gilze, 356.
Horsten Thomas, te Dongen, 357.
Hosedinne Robr. Janss. v., te Breda, 68.
Hosenhout, plaatsn. te Ginneken, 189, 369. — *Hosenhoutsacker*.
Hosenhout Gerard Paulusz. v., v. Breda, 72.
Hosenhout Gerijt v., sch. te Dongen, 129.
Hosenhout Jan v., sch. te Breda, 68.
Hosenhout Jan v., sch. te Dongen, 186, 191.
Hosenhout Jan v., te Breda, 241.
Hosenhout Marguerite v., te Breda, 105, 107.
Hosenhout Paul v.-, te Breda, 116.
Hosenhout Peter Geritsz. v., 171.
Hosenhout Sophie Gerijts v. - vrouw, 152 (= 151).
Hosenhout Walterus dictus de-, te Breda, 53, 60.
Hosselt ?) Aart, te Breda, 86.
Houte, plaatsn. te Etten, 274.
Houte, Den-, 98.

Houte Aart v. d., te Etten, 175.
Houte Arn. de, ridder, 54.
Houte Engelbert v. d., sch. te Breda, 360, 361.
Houte Godevaart v. d., 233.
Houte Jan v. d., heer, 94.
Houte Jan v. d., ridder, 233, 234.
Houte Jan de, provisor v. d. H. Geest te Breda, 265.
Houtsche acker, plaatsn. 9.
Houtvoort Godert Petrsz. v., te Ginneken, 256.
Houven Peter Petersz., te Oosterhout, 326.
Hove Hendrik Jansz. v.-, den Cuper, 185.
Hove Willem v. d., te Breda, 36.
Hovelmans Jan, te Dongen, 192.
Hovelmans Tijl, te Gilze, 275.
Hovelmans Tijl, te Ryen, 235.
Hubrechtsd. Elis., te Breda, 304.
Hubrechtsz. Hub, te Wouw, 285.
Hugheman Willem v. Gagheldonc, 139, 140.
Hugheman H. te Breda, 202.
Hughemansz. Peter, te Terheijden, 230.
Hughenz. Dirk, te Roosendaal, 366.
Hughenz. Jan, uit Varenhoute te Prinsenhage, 133.
Hugo v. Fosses, 3.
Huibergen, Wilhelmietenklooster, 144.
Hulsdonck, plaatsn. te Roosendaal, 112, 421.
Hulsmoeren, plaatsn. te Terheijden, 338.
Hulshout Lambert, te Dongen, 192.
Hulshouts Jan, 407.
Hulshoutsz. Jan Lambert, te Gilze, 356, 360.
Hulshoutsz. Lambert Lambert, te Dongen, 284, 285.
Hulshoutsz. Thomas Lambrecht, te Dongen, 357, 358, 360, 361.
Hulshoutsz. Vranke Lambrecht, 284, 285.
Hulst Geert v. te Roosendaal, 91.
Hulst Jan v. d., te Prinsenhage, 174.
Hulst Jan Hendrik, te Gilze, 201.
Hulst Marcelijs v., 171.
Hulst Peter v., sch. te Prinsenhage, 133.
Hughen Jan, te Breda, 176.
Hughens Wed. Dingne Cornelis, te Roosendaal, 365. — Dochter : Antonie.
Hughensoensd. Lijsbet Peter, 260. — Haar man : Peter Jansz. die men heet Die Piper, 260.
Hughenz. Claas, te Terheijden, 255.
Hughenz. Math., 176.
Huyge Aart, te Prinsenhage, 174.
Huyge Peter, te Prinsenhage, 174.
Huysacker, plaatsn. te Prinsenhage, 277.
Hyben Wouter, te Gilze, 240.
Hylaer, plaatsn. te Prinsenhage, 191, 373.
Hylere J. v. Woude, Marcelijsz. v.-, 81, 93, 96, 106.

— I —

Innocentius VI, paus, 86.
Innocentius VII, paus, 164.
Innocentius VIII, paus, 370, 373, 374, 376.
Isaac Peter, 281. — Zijn vrouw : Christina.
Isabella, suppriorin van St. Cath., 75, 77.
Issacxs. Adriaan Willem, te Breda, 390.

— J —

Jacobi Petrus, notaris, 303.
Jacomyn Jacobus dictus, 145.
Jacopsz. Ante Godert, 143.
Jacopsz. Arnout, sch. te Etten, 175, 180, 181.
Jacopsz. Cornelis, rentmeester van St. Cath., 255 ; sch. te Roosendaal, 262, 264, 265, 366, 367, 378.
Jacopsz. Jacob, 192. — Zijn vrouw : Kerstine, 192.
Jacopsz. Jonas Jan, te Etten, 141.
Jan, hertog v. Brabant, 67.
Jan, abt van St. Michiels te Antwerpen, 311, 312, 316.

Jan investitus v. Breda, 50.
Jan deken v. h. H. Kruis, te Luik, 227.
Jans Lijsbebt, vrouw v. J. v. d. Spoute, 231.
Jansone Aart, sch. te Breda, 91, 98, 100, 101, 105, 113, 114, 115, 120, 135.
Jansone Aart, sch. te Oosterhout, 278, 279.
Jansone Adriaan, te Roosendaal, 365.
Jansone Adriaan, de ongehuwde, 381.
Jansone Alaart, sch. te Hertel, 150 (= 151).
Jansone Andries, te Roosendaal, 365.
Jansone Andries, te Gastel, 405.
Jansone Andries, 184.
Jansone Antoon, Corn. Jac., 392, 393.
Jansone Antoon, sch. te Roosendaal, 337.
Jansone Barthel, sch. te Prinsenhage, 261, 262.
Jansone Barthel, te Prinsenhage, 133, 294, 296.
Jansone Claas, sch. te Dongen, 284.
Jansone Coman Aart, te Terheijden, 247.
Jansone Cornel., sch. te Prinsenhage, 373, 381.
Jansone Cornelius, te Breda, 397. — Rentmeester van St. Cath., 399.
Jansone Cosem., te Roosendaal, 253.
Jansone Dan- v. Leyden, sch. te Terheijden, 388, 390.
Jansone Ghijsbrecht, te Oosterhout, 243.
Jansone Gherijt, te Terheijden, 255, 390.
Jansone Goesen, sch. te Roosendaal, 251.
Jansone Gorijs, te Prinsenhage, 393.
Jansone Jan, sch. te Gastel, 405.
Jansone Jan Jan, v. Diest, te Terheijden, 230.
Jansone Jan Jan Claes, te Terheijden, 360.
Jansone Jan Sebrecht, te Ginneken, 185, 207.
Jansone Jan Thomas, de Verwer, te Terheijden, 293.
Jansone Jan Willem, sch. te Gageldonk, 364.
Jansone Jan Wouters, nat. zoon, 262.
Jansone Lambrecht, sch. in 't landgerecht te Roosendaal, 171, 176.
Jansone Lambrecht, die Jonghe, sch. te Ginneken, 183, 187, 188, 189.
Jansone Laurijs, sch. in de Palen te Hoeven, 387.
Jansone Maas, te Oosterhout, 205.
Jansone Mathys, sch. te Gilze, 295.
Jansone Merten, de Barbier, te Breda, 214, 216.
Jansone Michiel, sch. te Roosendaal, 111, 112.
Jansone Michiel Jan Thomas, te Terheijden, 338.
Jansone Nout, sch. te Roosendaal, 368.
Jansone Otto, te Breda, zaakvoerder van St. Cath., 378, 379, 380, 381, 418.
Jansone Peter, die men heet die Piper, te Prinsenhage, 260.
Jansone Peter, te Roosendaal, 364.
Jansone Robrecht, sch. te Breda, 63, 64.
Jansone Rogier, te Roosendaal, 403.
Jansone Simon Willem, te Roosendaal, 368.
Jansone Will., sch. te Oosterhout, 98.
Jansone Wouter, sch. te Roosendaal, 111, 112, 116, 120, 123.
Jansone Wouter, sch. te Etten, 145, 175.
Jansone Wouter, grootvader van Marie Henricx Kocksd., 261.
Jonge Hein den-, te Roosendaal, 325.
Jonghe Hendriksz. die-, te Breda, 197.
Jonghe Jan, te Breda, 202.
Jonghe Laureys, 184.
Jonghe Lambert die-, sch. te Ginneken, 142, 152 (= 151), 157, 171, 173, 174.
Jonghen Jan, te Gilze, 153.
Jonghez. Hendrik Dircx, te Ginneken, 154.
Jonghez. Peter Dircx, te Ginneken, 154, 157.
Joosten Fr. Ant., schout in de Hoeven v. Etten, 325.
Joosz. Corn., te Roosendaal, 383.
Jordijn, commissaris de-, 235.

— K —

Kaem = Chaam.
Kaembosch = plaatsn. te Ginneken.
Kaem, heer Jan v., 160.
Kaem, Emont Hendrik Emontz. v., 392.
Kaem Hendrik Hendrik Emontz. v., 392.
Kaem Jan Goswijn v., te Prinsenhage, 205.
Kalverbloc, plaatsn. te Bavel (?), 237.
Kamerijk, 301, 307, 310, 311.
Kantsz. Gherit Herm., te Terheijden, 255, 259.
Keessel Hendrik v. d., sch. te Breda, 401, 403.
Keesel Hendrik, gen. Wagenmaker, te Breda, 334.
Kelsdonc, Bouden v., sch. te Roosendaal, 176, 179, 240, 243, 251, 264, 339, 421.
Kemmers Jan, te Breda, 250.
Kemmersz. Dierik Maas, te Breda, genaamd Dierik v. Gorichem, 213.
Kempeneer Jan Jansen, te Dongen, 286.
Keracker, plaatsn. te Baerle (?), 237.
Kerkove Jan Beys Jansz. v. d., te Terheijden, 246, 262.
Kerstiaensz. Ger. Jan, te Etten, 141.
Die Kessel, te Prinsenhage, 224.
Kessels, Jan v., 143.
Kesselt Aart, te Breda, 86.
Keteler Merc., te Breda, 401.
Keulen, 321.
Keuwensoensz. Arn., te Etten, 181.
Key God., te Breda, 275.
Keyaert Jan, priester, kapelaan aan O. L. V. te Breda, 147, 150 (= 149).
Keyen Gielis, te Teteringen, 331.
Keyen Jan, te Breda, 65.
Keyen Sibert, te Breda, 383, 384. — Zijn dochters : Jutte en Yda, begijnen te Mechelen.
Keyen Walter, te Breda, 319, 369 ; notaris, 350, 352, 380, 389.
Keyken Lamb., inw. v. Breda, 196.
Keynen Franc., sch. te Roosendaal, 414.
Keyser G. de, te Prinsenhage, 392, 393.
Keyser Peter de - weduwe, te Breda, 413.
Keyser Willem, te Baerle, 69.
Keyt Jan, te Breda, 168.
Klein Oekel, plaatsn. te Rijsbergen, 52, 94, 95.
Klein Wildelant, plaatsn. te Prinsenhage, 205.
Knaep Hendrik-Jansz. 168.
Knapenjansz. Hendr., te Roosendaal, 134.
Kochelbrecht Jan, persoon v. Dongen, 284.
Kock Hendr., te Breda, 309.
Kocxd., juff. Maria Henricx-, te Prinsenhage, 261, 262, vrouw v. Robert v. Drongelen, 261.
Kockx Arjan, te Prinsenhage, 341.
Koenenzoon Andries, te Gilze 276, 277.
Koenenzoon Jac. Andr. Gerijt, te Gilze, 275, 276, 277.
Koenenzoon Jan Gerijt, te Gilze, 277.
Koenenzoon Peter Gerijt, te Gilze, 276, 277.
Koenenzoon Wouter, te Gilze, 277.
Koggen Cornelis Jan, te Etten, 262.
Koninexz = Conincx.
Korvel, 158.
Kouwenzs. Arnout Jan, te Etten, 175.
Kreykens Wouter, te Breda, 139.
Kreyt Peter, te Breda, 102.
Kynderen Ger. v. d., 89.
Kynderen Jan der, te Baerle, 69.
Kystricx Jan, te Breda, 85.

— L —

Laak, 206, 406.
Laer Aart, te Brecht, 327.
Laer Jan v., te Roosendaal, 171.
Laer Jan, genoemd-, v. Hosenhout, 369.
Laer Peter v. d., te Gilze, 345.
Laeracker, plaatsn. te Prinsenhage, 206.
Laereynd, plaatsn. te Rijen, 235.
Laat Jan de-, ook : Jan Jan de Laatz., inwoner op St. Cath., 347, 349, 352, 361, 362, 370 381, 430, 445.
Laet Jan, te Loeneren, 226.
Laet Jan Claasz. geheeten die-, te Ginneken, 248.

Laet Nouts, 169.
Lambertsz. Lambert, 31, 32, 35.
Lambrecht Hendrik, te Roosendaal, 116, 421.
Lambrechts Adr. Adr. te Gilze, 393.
Lambrechts Aug., te Oosterhout, 279.
Lambrechts Corn., sch. te Breda, 265.
Lambrechts heer Corn., te Roosendaal, 355, 364, 368, 369.
Lambrechts Lambrecht, sch. te Roosendaal, 324.
Lambrechtsz. Corn., sch. in het landgerecht te Roosendaal, 366, 367, 373, 379, 384.
Lambrechtsz. Jan, sch. te Ginneken, 211.
Lambrechtsz. Jan- uten Loe, 169.
Lamersz. Lambr. Mich., te Oosterhout, 395.
Lammen, te Roosendaal, 168.
Lammens Symon Adriaan, 181.
Lamsz. Jan, te Prinsenhage, 206.
Lancdonc of *Langendonck*, plaatsn. te Roosendaal, 25, 368.
Landen Hendrik v., te Breda, 164.
Lang Denijs-Danielz., 209.
Langdonc, plaatsn. te Ginneken, 193.
Langendonck Hendrik v., te Breda, 94, 95, 209, 210.
Langdyc, plaatsn. te Roosendaal, 39, 83, 92, 120, 325 (ook *Langen Dyck)*.
Lange Arnold, priester te Breda, 266.
Langen Gerijt den, te Ginneken, 157, 173.
Langenberg, plaatsn. onder Gastel, 211.
Langenberg Jan, v. d., 231, 283. — Zijn dochters Margriet gehuwd met Jan v. Opsel en Aacht gehuwd met Wouter Schoendoncx, 283.
Langeryt Jan v. d., te Gilze 184.
Laon, 308, 311 312.
Lathouwers Goswijn, te Breda, 305, 319.
Lathouwers Kathelijn, te Prinsenhage, 362.
Lauwaerts, Margr. Jan- d., 127.
Lauwen Cor. v., te Breda, 135.
Lauwers Gerijt, te Alphen, 230.
Laurentius en Laureys, biechtvader v. St. Catharinadal, zie *Oskens*.
Laureysz. Corn. Claas, sch. te Prinsenhage, 393, 396.
Lec Jan Aart, knecht v. St. Cath., 64.
Lecht, Zuster, non van St. Cath., 179.
Lecke, heer v. d.- en van Breda, 153. — Catharina, zijn natuurd. uit Kath. Berthelmeusd. v. d. Water.
Lecke Otto v. d.-, 176, 205.
Lecke Philips v. d., 216, 227, 228, 229, 442. — Kinderen : Hendrik en Elisabeth, 226.
Lecke Elisabeth v. d.-, zuster van voorgaande en priorin van St. Cath., 205, 207, 208, 215, 219, 229.
Lecke Philips v. d., die Bastaert, 189.
Leckerkercke Jan de, pastoor van O. L. V. te Breda, 316, 369, 320.
Die Lee in die Donck. plaatsn. te Prinsenhage, 206.
Leege Brug, plaatsn. te Roosendaal, 365.
Leemputten Godschalck v. d., sch. te Hoogstraten, 302.
Leere Jan die Koc v. der-, 199.
Leerdam Peter Jan Noydensz. de-, te Breda, 294.
Leest, Joes dictus de -, te Roosendaal, 41.
Leeuw Aart de, 155, 244, 245, 256, 257, 258.
Leeuw Jan Aartsz. de, 160, 173, 174, 176, 189, 200, 201, 203, 209, 210, 229, 235, 238, 240, 241, 242, 244, 245, 246, 256, 264, 428, 438, 439, 440, 442, 443.
Leeuwe Jan, 168. — Zijn vrouw : Geertrui, 168, 169, 428.
Leeuwe Lijsbet Laureys, 168.
Leeuwe Peter, 169.
Leeuwerckx Ad., 187.
Leiden, 38.
Lemmen Jan, sch. te Ginneken, 355.
Lemmens Bogaert, plaatsn. te Breda, 416.
Lemmens Hof, plaatsn. te Breda, 331.
Lemmens Coman, te Breda, 331.
Lemmens Geert, te Hoogstraten, 286.
Lemmens Hendrik, sch. te Hoogstraten, 286, 300, 302.

Lemmens Jan, te Ginneken, 169, 174 ; sch. aldaar, 298, 305.
Lemmens Joes Walteri alias-, te Breda, 264.
Lenaertsz. Math., 274.
Lenaertsz. Math., sch. in de palen der hoeven te Etten, 262.
Lepelmekers Walter, 221. — Dochter : Elisabeth, met Adriana als onw. dochter.
Leuven, 349, 372.
Leuven Arnold v., 23, 25, 26.
Leydeckerswed., te Breda, 409.
Leyden, Jan Merten v.-, 355.
Leyen Gielis, te Teteringen, 283.
Leyerkercke Aart, 246.
Leyerkercke J., notaris, 12.
Leynsen Willem, sch. te Breda, 81, 82, 84, 85.
Leysel Corn. Mert. v., te Breda, 261.
Leyttenz. Barth. Jan, sch. te Prinsenhage, 273.
Lewis Godefr. de-, kapelaan aan O. L. V. te Breda, 125.
Liben, Marie Nouts- nawijf, 259. — Kinderen : Lauwerijs, Mechteld, gehuwd met Jan Cristus, Lijsbet, gehuwd met Thonijs Thonys, Hillegont, en Pauwel Noyts.
Liedekerke, 38, 39, 41, 42, 43, 45, 48, 51, 52, 53, 57, 65. — Phil v. Liedekerke, ridder heer v. Uvenhout, 48.
Lieman Corn. Jans. Claus., 177.
Lies, plaatsn. te Prinsenhage, 271, 295, 296.
Liesacker, plaatsn. te Prinsenhage, 190.
Linen, Kath. Huyman Teyl-soensd., te Prinsenhage 262 ; gehuwd met Jan Aartsz. v. Zonzeel.
Liploe Rog. v., te Roosendaal, 366.
Lippenz. Gielis Jan, sch. te Ginneken, 386, 389.
Lippenz. Jan Jan, te Baerle, 379.
Lips Peter Corn., 174.
Lira, Joes de-, te Wouw, 27, 49.
Livenz. Tyel, te Prinsenhage, 131.
Loddere Pauwel, te Roosendaal, 123.
Lodewyck Jan, te Breda, gareelmaker, 407, 409, 412, 413.
Lodyck, mevr. v.-, 422.
Loe Arn., te Etten, 66.
Loe Herman v., te Rijen, 235.
Loe Lorijssen v.-, rentmeester van St. Cath., 410, 411.
Loecker Bern. de, te Breda, 410.
Loeckers Wed., Kerstijn Bern. de-, te Breda, 412.
Loeckers dochter, Katelijn wijlen Bern. de-d., 413.
Loen Corn. Aart-Hughem., te Etten, 406.
Loen Jan v., te Prinsenhage, 173.
Loen Hendrik v., sch. te Oosterhout, 159.
Loen Marie v., vrouw van Jan v. Nassau, 288.
Loeneren (Bavel), 220, 221, 226.
Loenhout, zuster Hadewijg v., non van St. Cath., 265, 282.
Loenhout Mechtildis v.-, van Oosterzeel, 189.
Loenhout Willem v., 190. — Zijn vrouw : Mechtild van Oesterzeel, 190. — Kinderen : Gielis van Loenhout, monnik van St. Bernards ; Hadewijg, non van St. Cath.
Loenkt Godevaart v.-, te Breda, 98, 100 ; sch. te Breda, 113, 122, 139, 140.
Loes Jan, 166.
Lombaert Ger. die-, te Ginneken, 302.
Loncken Engel Jan, zaakvoerder van St. Cath., 397.
Lonckenz. Cor. Engel, 400, 402.
Lonckenz. Gielis Corn. Engel, 415.
Lonckenz. Pieter Engel, te Roosendaal, 403.
Lonckenz. Pieter Lamb., 357.
Loo Ger., notaris, 411.
Lootz. Corn. Mich., 307, 400, 402.
Lothaus hoeve, te Prinsenhage, 364.
Louwren Corn. v., te Breda, 92.
Lovens Wouter, te Dongen, 192.
Loventsz. Hendrik B., te Dongen, 191.
Loyaerts Aart, te Breda, 202.
Loyaerts Aart, te Prinsenhage, 205.
Loyaerts Peter, te Breda, 199.
Loyaerts Wouter, te Breda, 261.

Loyken Jan, te Breda, 74.
Loykens Mart., te Roosendaal, 366.
Luce, Joes filius-, te Breda, 61.
Ludekensz. Jan, sch. te Breda, 136, 139, 140.
Ludekensz. Jan Jan, nat. zoon, 165.
Luik, stad : 4, 15, 53, 60, 144, 162, 217, 226, 227, 301, 302, 306, 307, 310, 327, 348, 349, 351, 352, 359, 371, 375, 397, 404. Prinsbisschoppen : 53, 58, 60, 92. — Hoofdkerk, 217. — Kerkfabriek, 144. — Kruisheeren, 218.
Luitgaard, vrouw v. Robrecht v. Wisschel, 191.
Lutarre Jan, te Ginneken, 152 (= 151).
Luten Gorijs en Arnold, te Breda, 196.
Luth Willem, te Breda, 229.
Luyten Elis, vrouw van Jan die Klerk, 258.
Lychten Hendrik, te Prinsenhage, 172.
Lyere Jan v., te Terheijden, 247.
Lyere Pieter v., metser, te Roosendaal, 386.
Lyekerke G., te Roosendaal, 367, 418.
Lyekerke Jan Paessenz. v., sch. te Roosendaal, 367, 418.
Lyndonck Hubert v., sch. te Ginneken, 122, 126.
Lyndonck Dierik Bertramsz. van-, te Gilze, 299. — Zijn zuster Margriet gehuwd met H. die Herdt, 299.
Lysele Jan v., te Ginneken, 174.
Lyssel Jac. v., te Ginneken, 393.

— M —

Maarte Claas, v. Breda, 269.
Maasz. Aart, v. Prinsenhage, 203.
Maerman Jan de, te Steenbergen, 104, 108, 110.
Maerman Willem, te Roosendaal, 183.
Maers Hub. Hendricxz., te Breda, 72.
Maes Goesw. Thomas Aart, te Breda, 139.
Maes Katelijn-wed., te Prinsenhage, 342.
Maes Pieter, te Rijsbergen, 52.
Maesz. Aart, 172, 176.
Maesz. Corn., te Roosendaal, 325.
Maesz. Jan Gerijt, te Dongen, 191, 192.
Maesz. Jan, te Prinsenhagen, 386.
Maesz. Maas, te Dongen, 285.
Maesz. Th. Jan, te Terheijden, 242.
St. Magdalenaklooster, Norbertinessen te Antwerpen, 4.
St. Magdalenaklooster, Norbertinessen te Nijmegen, 321, 322.
Magermans, H. dictus-, te Breda, 80, 87.
Male, Corn. v.- Jansz., te Roosendaal, 366. — Zijn vrouw Kathelijn, 366, 367.
Male Jac. v. d., te Breda, 91, 101.
Malen v. d., proost van St. Cath., 5, 8, 9, 10, 11.
Malle Hendr. Flor. Buynz. v.-, 268.
Mandemaker Luyck de-, te Breda, 380.
Manen, Diederic genaamd Tielle-, te Breda, 87.
Marc v. d., 60.
Marc Claus v., te Breda, 91.
Marc Gerard v. d., sch. te Gastel, 124, 150 (= 149), 149 (= 150), 151 (= 150).
Marck, Ad. v. d., prinsb. v. Luik, 58, 60.
Margriet, Faes Gielisd., 193, vrouw van Jan Sybs.
Mark, rivier, 36, 121, 180, 189, 206, 242, 246, 255, 261, 297, 331, 353.
Marsz. Jan, zoon van Hendrik Sterke, te Breda, 164.
Martens Jan, te Chaam, 250.
Martens Pieter, te Dongen, 191.
Martini Hughene, priester, kapelaan aan O. L. V. te Breda, 287. — Zijn zuster : Maria.
Martini Hugheman, te Breda, 266.
Martinus V, paus, 216.
Masse, Joes dictus-, te Breda, 61.
Mathysd. Geertrui Leenaart, te Etten, 258, 274.
Mathijsz. Corn., sch. te Gastel, 405.
Mathijsz. Corn. Ant., te Breda, 406.
Mathijsz. Daniel, sch. te Roosendaal, 359.
Mathijsz. Dingna, te Breda, 155.

Mathijsz. Wed. Ding., te Breda, 270.
Mathijsz. Gerijt, te Gilze, 387.
Mathijsz. Hendrik, te Oosterhout, 370.
Mathijsz. Jan, te Dongen, 191.
Mathijsz. Jan, sch. te Breda, 85, 87, 89, 91, 101, 102, 114.
Mathijsz. Jan, te Terheijden, 347.
Mathijsz. Jan, sch. te Roosendaal, 134.
Mathijsz. Jan, te Ginneken, 254.
Mathijsz. Jan, te Prinsenhage, 373.
Mathijsz. Jan Hendrik, te Etten, 253, 274.
Mathijsz. Lenaerts. Math., te Etten, 253.
Mayenen Jan, te Breda, 326. — Dochter: Marie, wed. van Rombouts Boots.
Mayenzoon J. Claas, te Gastel, 149 (= 150).
Mechelen, stad, 144, 145, 283, 284, 303, 404. — Hooge Raad, 404. — Hof Wilie, 303. — Karmelieten, 144, 145.
Mechelen Jan v., de Vleeschhouwer, te Breda, 103.
Mechelmans Joes dictus-, te Breda, 109.
Meer Aart v., te Breda, 271.
Meer Arnoud v., te Ginneken, 152 (= 150).
Meer Corn., priester v. Merckendal te Breda, 297.
Meer Egid v., 271. — Zijn wed.: Kathelijn.
Meer Godevaart v. d., te Dongen, 192.
Meer Lijsbet Jansd. v. d., 209, 210. — Gehuwd met Hendr. v. Langendonck, 209.
Meer Marie Peetersd. v. d., te Breda, 252. — Wed. van C. v. Detten en vrouw v. Bouden van Tolloysen.
Meer Severijn v. d., 209.
Meer Willem v., 143.
Meer Wijtman v., sch. te Breda, 309, 326, 334, 335, 337, 339, 340, 343, 344, 346.
Meerberghe, Aart v. d., te Teteringen, 341.
Meere Arnold de-, te Breda, 195
Meer Noyt v. Olmen, gen., die-, 259.
Meere Peter v., te Breda, 127, 132.
Meermans Jan, timmerman te Breda, 369.
Meermans Jan, te Gilze, 207; schepene, 255.
Meermans Peter, te Ginneken, 217.
Meermansd. Gize Margr. Gherijt, 356, 357, 360. — Vrouw van Jan Lamb. Hulshoutsz.
Meermansz. Gielis Peter, te Gilze, 207, 208.
Meersel Adriana Claasd. wed., te Breda, 212.
Meersel Arn. v., 282.
Meersel Jan v., 280.
Meertens, zie Prinsenhage.
Meertensz. Willem, 179, 180.
Meesmaker Jan Stevensz. v. Heestraden, te Breda, 83.
Meeus Godescalc, te Bavel, 174.
Meeus Henneke Yden Aart-, te Hoogstraten, 286.
Meeusz. Aart, sch. te Hoogstraten, 286, 302, 303, 319.
Meeusz Adriaan, Jac., te Breda, 389.
Meeusz. Cornelis, te Prinsenhage, 379.
Meeusz. Pauwel, sch. in de palen te Etten, 396.
Meeusz. Peter, te Roosendaal, 366.
Meeusz. Peter, te Prinsenhage, 378.
Meir, dorp, 9, 303, 339, 412.
Megen Jan.-Jansz., sch. te Breda, 384.
Melis Corn., te Terheijden, 339.
Melle Cornelie Henricx, 235.
Meloe, Fred. v., 282. — Gehuwd met Petra, dochter v. Petrus v. Caertscot.
Melsen, Corn., 194.
Melys Caen, te Breda, 300.
Melys Juete, te Gilze 201, 231.
Melys Gerijt Jan Bettenz., man van voorgaande, 201, 231.
Melys Gerijt Aart, te Gilze, 276. — Dochter: Kathelijn, gehuwd met Gerijt Jan Bettenz., 231.
Melysd. Lijsbet Peter, te Gilze, 235. — Gehuwd met Adriaan Jan Droogenz. 235.
Melysz. Willem Aart, te Breda, 326, 335.

Mensaertsd., Jenneken Corn.-, te Breda, 415. — Wed. van Jan Bricx.
Mensen Adr. Jan, te Gilze, 195.
Merbecke, plaatsn. te Prinsenhage, 24.
Merbechs Peter Gerijt v. d., te Teteringen, 237.
Mercelysz. Claas Claas, te Oosterhout, 244.
Mercelysz. Jacob, zeepzieder te Breda, 194.
Mercelysz. Jan, te Breda, 391.
Mercelysz. Hendrik, sch. te Roosendaal, 355, 366.
Mercelysz. Katelijn, wed. v. Sebrechts, te Breda, 390.
Mercelysz. Leenaart te Roosendaal, 325 ; sch. 330, 338.
Mercelysz. Vaas, te Roosendaal, 268.
Mercelijssoensz. Gerijt Denijs, te Breda, 193.
Mercka, zie Mark.
Mere Ant. de, priester te Breda, 321.
Mere Averzoete v. d., te Roosendaal, 116.
Mere Gerard v., te Breda, 98.
Mere Luc. de, sch. te Breda, 405.
Merken Claasz., te Roosendaal, 331.
Mermans Jan, sch. te Gilze, 235, 236.
Mermans Peter Janz. die men heet Peter-, 298. — Zijn moeder : Jenneken. — Kinderen Peter en Lijsbet, 298.
Mermans Peter Jan, timmerman te Breda, 414.
Mermansz. Willem Jan, te Dongen, 358.
Merssen Jan, te Breda, 89.
Merten, Joes, priester, Breda, 301.
Mertens Adr., te Teteringen, 341.
Mertensz. Donaas, sch. te Teteringen, 384.
Mertensz. Merten Aart, te Terheijden, 389.
Mertyns Willem, 172.
Merwede Dierk v. d.-, 198.
Merwede Oda. v. d., 224. — Jan : haar onw. zoon.
Merwen Corn. Danielz. v. d., sch. in de palen der hoeven te Etten, 406.
Merwen Jonkheer Rutgher v. d.-, Danielsd., te Oosterhout, 398.
Mesmaker Cornelis, te Breda, 304.
Mesmaker Cornelis, te Teteringen, 342.
Mesmaker Hendrik, notaris, 106.
Messyen, plaatsn. te Breda, 140.
Metser Symon de, te Terheijden, 340.
Mettenz. Hendr., te Oosterhout, 151 (= 152).
Meykenbroec Jacob v., 198, 204.
Meynen Jan, te Gilze, 260, 295.
Meynen Lys. Adr. te Oosterhout, 279.
Meys Romboldus te Breda, 304.
Michael, proost v. St. Catharinadal, 41, 42, 43, 44.
Michaelis Hendr., provisor der kapel van St. Joost te Breda, 296, 299.
St. Michiels, norbertijner abdij te Antwerpen, 4, 47, 65, 180, 310, 311, 317.
Michiels Hendrik te Breda, 335.
Michielsd. Jan Gheerts, te Baerle, 256.
Michielsz. Corn., te Gastel, 405.
Michielsz. Dingne Herman -d., 397 ; wed. v. Jan v. d. Dong.
Michielsz. Gerijt, te Ginneken, 136.
Michielsz. Hendrik Geritsz. genaamd Hendrik-, te Breda, 360.
Michielsz. Jan, te Roosendaal, 113, 116.
Michielsz. Hendrik, te Chaam, 306.
Michielsz. Jan J., te Gilze, gehuwd met Adriana v. Haanbergen, 209.
Michielsz. Jan, sch. te Oosterhout, 243.
Micheys, notaris, 82.
Mierde, Mr. Hendr. v.-, te Breda, 79. 80, 81, 84. — Man van het land v. Breda, 61, 62.
Mieris Katelijn, 335.
Mierisz. Jan Hermerici de-, 222.
Mierle Hendrik v.-, 220.
Mierle Jan des Costersz. v., 113.
Mildenzoon Jan Merten, te Terheijden, 254.
Moel Jan Claes Hendrik, v. d., 172.
Moelen Hendrik Dircx v. d., te Ginneken, 354.
Moelen Jan Claes Henricsz. v. d., te Ginneken, 171.
Moelen Weyn v. d., 30.

Moeleneer Dierk, sch. te Oosterhout, 135.
Moelnare Jan, te Breda, 16.
Moelneer Jan die- Jan Brunsz., te Breda, 114.
Moelneer Jan die-, sch. te Alphen, 180, 230.
Moelneer Willem die, sch. te Ginneken, 154, 173.
Moelneer Wouter de, te Baerle, 236.
's Moelneersz. Jan Claas, 254.
Moelnerenz. Peter Jan, te Chaam, 306, eerste man van Marg. Sterke.
Moens Hendrik, te Breda, 86.
Moerdijk, 9.
Moerman Ant., te Gilze, 399.
Moero Andr. de-, 33 ; sch. in Nortland, Bergen-o.-Z., 33.
Moysz. Leonard Jan, gasthuismeester te Breda, 271, 272.
Mol Hub. v., te Breda, 271.
Mol Jacob v., te Breda, 246.
Mola Agatha de, te Breda, 118, 119.
Mola Hendrik de, sch. te Breda, 60, 61.
Molen Barth. v. d., sch. te Ginneken, 205.
Molen Hendrik v. d., schoenmaker te Breda, 272.
Molen Jan v. d., te Prinsenhage, 206.
Molen Peter Aartsz. v. d., 237.
Molen Peter Jan Beysz., 271. — Dochters : Kathelijn en Geertrui.
Molen Kathelijn Meusd. v. d., te Breda, 395.
Molen Jan en Gielis, zonen v. Barth. v. d., te Breda, 396.
Molenaars Maas, te Roosendaal, 93, 111, 112.
Molenaarsz. Jan Claas, te Roosendaal, 92.
Molenacker, plaatsn. te Baerle, 236, 362.
Molenberg, plaatsn. Roosendaal, 422.
Molendino Gheile de-, 40. — Haar zoon : Allardus.
Molendino Jacobus de, te Breda, 64.
Molendino Ywannus de, 29.
Moleneynde, plaatsn. te Prinsenhage, 378.
Molengraft, plaatsnaam te Breda, 66, 385.
Molens Hendr., te Breda, 245. — Priester, kapelaan te Breda, 270, 271.
Molenschot, plaatsn. te Gilze, 207, 208, 356, 357, 399.
Molenvloet, plaatsn. te Breda, 99, 100, 122.
Molenvloet, hoeve te Ginneken, 142.
't Moninckhof, te Terheijden, 388.
Montens Hendr., te Breda, 68.
Montyn Hendrik, te Breda, 195.
Morchoven Gerijt, alias Vander Strepen, 376. — Zijn dochter : Kathelijn, non van St. Cath., 376.
Mottenbairts Hendrik, te Breda, 97, 107.
Mouwens God., burgemeester te Breda, 121.
Moy Hendrik, verwer te Breda, 63, 64, 66.
Moy Hendrik, advokaat aan het Hof te Luik, 163.
Moy Hendrik, deken van O. L. V. te Breda, 227.
Moys Rombout, sch. te Breda, 361 ; regeerder v. h. gasthuis, 353.
Muls Hendrik, te Bavel, 237.
Munten Adriaan J., 357.
Munten Reyner Henricxsz. v. d., te Terheijden, 255.
Munster. — Bisdom, 309, 310.
Mussen Merten, te Breda, 79.
Mutsaerts D., proost van St. Cath., 5, 8, 9, 12.

— N —

Nachtegaals Kath., 288 : moeder v. Hugheman Martini.
Naes Elis., suppriorin v. St. Cath., 212.
Naghel Jan, priester, kapelaan aan O. L. V. te Breda, 164 ; notaris, 170.
Naghelmans Heyl., te Ginneken, 142.
Nanne Hugo, 50, 51.
Nannenz. Ger., te Breda, 91.
Nannenzoonsd., Sophie, te Breda, 101, 107.
Napoleon Louis, 6, 10.

Nassau, 362, 379.
Nassau, Jan van-, 5, 288, 289, 307, 312, 316, 352.
Nassau Odilia van-, 5.
Nassau Gravin van-, 225.
Nassau Jonkvrouw van-, 236.
Nazareth, klooster te Waalwijk, 371.
Nederven Jan v., 148. — Dochter : Elisabeth.
Nederven Jan Jansz. 204, 209.
Nederven Jan, sch. te Breda, 241, 249, 273.
Nederven Peter v., te Breda, 178.
Nederven Godfried v., 148. — Elisabeth : nat. dochter. Willem v., 145 : zoon v. Cl. Sterke-Tierloet. — Kinderen : Theodericus, nat. zoon 145 Petrus, nat. zoon, 145, 147, dezes dochter : Heilwig, 148.
Neessenz. Gheen, te Etten, 180.
Neggen Peter, voogd v. St. Cath., 236.
Nele, Jan v. d.-, Mr., te Breda, 438, 439.
Nerincx Godev., te Breda, 354.
Nerwen Godev. v.-, sch. te Gilze, 153.
Nerwen Jonge Godev. v., sch. te Gilze, 195, 200.
Neste Adriaan, te Roosendaal, 279.
Neste Arnout v. d., sch. te Breda, 88, 96, 97, 99, 101, 105, 110, 113 ; voogd v. St. Cath., 117.
Nerve Adriaan, te Roosendaal, 279.
Neudum Arn. v., te Steenbergen, 75.
Neywenhuys Maria v., 354.
Neywenhuys Roelof van, 327, 445.
Nicolaas VI, paus, 290.
Nicolaasz. Jan, 359.
Nicolas, proost van St. Cath., 97, 98.
Nieuwenbaard Hendr., filius Henrici de-, 77.
Nieuwenberg, plaatsn. te Gastel, 182.
Nieuwenhuysen Floris v. d., priester, 293. — Zijn dochter : Lijsbet.
Nieuwenhuysen Hendrik, v. d. te Breda, 320.
Nieuwenhuysen Hendrik v. d., notaris (De nova Domo), 263, 264, 265, 266, 267, 268, 269, 270, 272, 273, 274, 275 280, 282, 283, 284, 286, 287, 291, 294, 296, 297, 304.
Nieuwenhuysen Johanna, non van St. Cath., 312.
Nieuwlant, plaatsn. te Breda, 87.
Nigro Monte de-, 29, 31, 35.
Nispen, 9, 12. — Kerk, 363.
Nispen Ant. v., sch. te Roosendaal, 386.
Nispen Corn. v., sch. te Roosendaal, 403, 404.
Nispen Gert. de-, 82.
Nispen Flor., v. 343, 350 ; sch. te Breda, 305.
Nispen Jan v., schout te Prinsenhage, 311.
Nispen Rombout v., 364.
Nispen Walter Maesz., 368.
Nonnenvelt, plaatsn. te Breda, 407, 408, 409.
St. Norbertus, 3. 4.
Nortland, (niet lezen *Norcland*), plaatsn. te Bergen-o.-Z., 31.
Norys Heynen, 402.
Norys Jan Jansz., 402
Norys Jan, te Roosendaal, 366.
Norys Pieter Willem te Roosendaal 366, 420.
Norys Willem, te Roosendaal, 366.
Norysz. Pieter, te Roosendaal, 292.
Norysz. Pieter de oude, te Roosendaal, 292.
Norysz. Willem Pieter, sch. te Bergen-o.-Z., 357.
Note Theod. dictus-, te 's-Bosch, 330.
Nottasselt, plaatsn. te Ginneken, 183.
Nots Jan v., te Etten, 175.
Nouden Arn., te Breda, 338.
Nouten Math., te Prinsenhage, 205.
Noutkens Jan Heinrichs, te Breda, 359.
Nouts Corn. Pieter, te Roosendaal, 415.
Noutsz. Aart Jan, sch. te Gilze, 356, 360, 361.
Noutsz. Gerijt, sch. te Prinsenhage, 174.
Noutsz. Jan, sch. te Terheijden, 95.
Noutsz. Soeten Geert, te Terheijden, 247.
Noutszz. Gerijt Jan, 182 ; sch. te Prinsenhage, 183, 187, 189.
Nouwenhoeve, te Gilze, 203.

Nova Domo, de, zie vanden Nieuwenhuyse.
Noyden Hendrik Agghaertz., 127.
Noyden Ida-verwerswyf, te Breda, 273, 427.
Noyden Jan- de Leerdan, 156.
Noyden Peter Jan, te Breda, 294.
Noydenz. Aart Willem de Verwer, te Breda, 234, 297.
Noydenz. Jonas Jonas, te Breda, 325.
Noydenz. Willem Aart Willem, te Breda, 350.
Noyten Aart, te Gilze, 260, 295.
Noyts Jan Beys Noutsz., 259.
Noyts Pauwel, 259.
Nuyensz. Theod. Nout, te Breda, 334.
Nuyten (?), jonker, 89.
Nycole, plaatsn. te Steenbergen, 75, 77.
Nijmegen, 321, 322.
Nys Ger., te Breda, 280.
Nyspen Adam v., drossaard te Breda, 289.
Nyspen Cornelis Jansz. v., te Prinsenhage, 394.
Nyspen Floris v., sch. te Breda, 299.
Nyspen Godert v., sch. te Breda, 395. 401.
Nyspen Gorijs Jansz. v., te Prinsenhage, 392, 394.
Nyspen Jan v., te Breda, 190.
Nyspen Jan v., kapelaan van O. L. V. te Breda, 370.

— O —

Obelz. Jac., priester te Roosendaal, 292.
Obelz. Pieter, te Roosendaal, 338.
Obelz. Thonis Pieter, te Roosendaal, 400.
Obrecht Dirk, te Gilze, 200 ; dochter : Beatrijs.
Obrechts Jan, te Gastel, 211.
Obrechtsd. Beatrijs Dyrck, te Gilze, 299.
Odensee, 4, 19.
Oeden Ludolf v., priester te Breda, 196.
Oekel Claas v., te Breda, 81 ; schepene, 82, 83, 84, 99, 100, 101, 102, 123, 138, 142. — Dochters Laurette en Mathilde, 103.
Oekel Laurette v., non van St. Cath., 79, 84, 108, 137, 138.
Oekel Mechteld v., 103, 105.
Oekel Jutta, non van St. Cath., 119.
Oekel Lijsbet Claasd. v., 119.
Oekel (Klein), plaatsn. te Rijsbergen, 94, 95.
Oemenzoon Lamb. Peter, sch. te Dongen, 357, 358, 359.
Oesterzele Elisabeth, non van St. Cath., 265 ; priorin, 267, 269, 270, 272, 274, 275, 280, 282, 283, 284.
Oesterzele W., notaris, 154, 180, 183, 184, 188, 189, 190, 210, 211, 230, 241, 263, 269. — Vrouw : Lyelen.
Oeters Cornelize Jacopsz. v., te Prinsenhage, 400, 403.
Oever Jonas v. d., sch. te Oosterhout, 151 (= 152).
Oirscot Jan Lisebet Hermanz., te Oosterhout, 98.
Okel, Ant. van, te Rijsbergen, 48.
Okel Nic. de, te Breda, 78.
Olbrecht Jan, te Gilze, 153.
Olbrechtswijf, Kathelijn Jan, te Gilze, 235.
Olmen, Noyts- geheeten die Meere, 259.
Onghenalen Heycke, te Prinsenhage, 206.
Onnenz. Janne Dyrck Aart, te Ginneken, 298.
d'Oostelbroeck, plaatsn. te Ginneken, 317.
Oosterhout : 3, 5, 7, 9, 24, 38, 97, 135, 151 (= 152), 159, 181, 196, 200, 205, 215, 225, 243, 268, 278, 281, 290, 291, 295, 298, 325, 326, 355, 369, 398, 406, 436, 444.
Plaatsnamen :
Aan den Acker, 295.
Blauwe Camer, 6.
Cleijn-Oosterhout, 243.
Coyweyden, 215, 325.
Craemscot, 225.
Everberch, 295.
Groote Effent, 181.
Hacdoncsche weg, 398.

Aan den Heuvel, 205.
Hongerberg, 23.
Hulsoutshoeve, 215.
Meysendyck, 325.
Oosterhoutsch Bosch, 23.
't Proost, 325.
Rietbeemden, 398.
Steello (of Teeloo), 24, 38, 215.
Die Stive in de Eckere, bi dat Russelen, 136.
Vrachel, 151 (= 152).
Wynstert, 136.
Bij 't Zand, 135.
Zusters-Roete (?) 23.
Schepenen :
Aertsz. Joris Jan, 398 ; Bernagien Jan van, 280 ; Brouwersz. Barth. Jans, 325, 355 ; Bruheze Phil. van, 406 ; Camerlinc Jacob, 135 ; Enschot Peter van, 215 ; Ghyselsz. Gielis Jan, 381 ; Hert Jan die, 278, 280, 295, 298 ; Heymansz. Jac., 381 ; Jansz. Willem, 97 ;Joesz. Aart, 278 ; Loon Hendrik van, 159 ; Michielsz. Jan, 243 ; Moeleneer Dierik, 135 ; Petersz. Hendrik, 279 ; Schoenmakersz. Peter Hendrik, 369 ; Smit Jacob die, 97 ; Stasenz. Roelof, 196, 200, 205, 215, 243 ; Stevensz. Aart Gijsbr., 369 ; Stevensz. Lambr., 295, 298 ; Spout Jan v. d., 389 ; Thielemansz. Wouter, 406 ; Vranckenz. Raas, 355 ; Willemsz Adr. 325 ; Zebrechtsz. Jan 181 ; Zebrechtsz. Zebr., 159, 181, 200, 205, 215.
Schepenen van den heer van St. Jan :
Bavel Jacob v., 151 (= 152), 231 ; Oever Jonas v. d., 151 (= 152), 231 ; Potter, Jan Willemzoon die, 231 ; Stevensz. Lambr., 281, 290 ; Willemsz. Adr., 281, 290.
Heeren :
Heer van St. Jan v. Oosterhout 151 (= 152). Peter Jacob mijns Heer soen wittig wyf 200 : Lysbet v. Spout, 205 ; weduwe, 281, 289 ; Jacob, mijns heer zoon, 267 ; dezes vrouw Petra, 267.
Oostmalle : 291. — Klooster, 385. — Schepenen aan het Hof : Laureys van Dreysseleere en Pauwel Thys, 291.
Oranje, prins v., 322.
Os Peter v., te Breda, 213, 232.
Oskens Laurens, Ord. Praem., biechtvader van St. Cath., 348, 351, 352, 353, 356.
Osse Willem v., metser te Breda, 137.
Otten Arn., rector van O. L . V. altaar te Baarle, 219.
Otten Dierik, glasmaker, 304.
Ottermans, Huygen, te Breda, 88.
Otters Jan, te Hoogstraten, 194.
Oudenbosch, 421.
Ouwersz. Simon Wilh., te Gilze, 160, 161. — Zijn zuster : Lijsbet.
Overbroeck, plaatsn. te Prinsenhage, 378.
Overbroeck, Jan Jansz. v., te Breda, 334, 335.
Overhof Mr. Aart v., te Roosendaal, 357.
Overhof Jan Diericxz. v., Gastel, 151 (= 152).
Overhofs Jan v., te Roosendaal, 331.
Overlof Jan v., sch. te Roosendaal, 269.
Overvelt, plaatsn. te Prinsenhage, 261, 270, 441.
Oyendonck, plaatsn. te Prinsenhage, 133.
Ouera, Huib Peter Jansz. v., sch. te Prinsenhage, 340, 347, 354.

— P —

Paepenbroeck, Aart, te Meir, 411.
Pagii Willem Corn., 407.
Pagnen Willem, te Etten, 406.
Pancratius, H. Mart., 19.
Panis Jan Hendrik, te Roosendaal, 404.
Pannitonsor, Hendr. Mich., te Breda, 350.
Papenburg, Hendrik v., sch. te Hoogstraten, 194.
Paridaens Hendrik, te Breda, 139.
Paridaens Jan Diericxz., 286.
Paridaens Z. Marie, non van St. Cath.,

153, 169, 260, 286, 293, 296, 337, 339, 340, 344, 345, 346, 431, 434, 440, 446.
Pauwels Corn. Dan., te Gilze, 388.
Pauwels Hendrik, te Terheijden, 388.
Pauwels Jan Henneken, 126.
Pauwels Peter, te Breda, 98.
Pauwels Willem, te Breda, 335.
Pauwelsz. Jan, te Oosterhout, 205.
Pauwelsz. Jan Maas, te Prinsenhage, 391, 394.
Pauwelsz. Orbrecht, te Roosendaal, 192.
Pelicaen Jac. In den-, te Breda, 91, 166, 213.
Peteroemswed. Jane Lambrecht-, te Oosterhout, 398.
Peters Alst., kapelaan aan O. L. V. te Breda, 370.
Peters Corn. Laurijs, 136.
Peters Dingman, te Gilze, 201.
Peters Herman, te Breda, 178.
Peters Hendrik, koekenbakker te Breda, 195.
Peters Wouter, v. Gageldonck, 139, 140.
Petersz. Ansem, te Terheijden, 339.
Petersz. Corn., te Ginneken, 248.
Petersz. Corn., te Roosendaal, 397.
Petersz. Corn. Hendr., te Breda, 399.
Petersz. Gerard, te Breda, 3.1.
Petersz. Gielis, te Ginneken, 386.
Petersz. Hendrik, sch. te Oosterhout, 279.
Petersz. Hendrik, te Dongen, 357, 358, 359.
Petersz. Jan, sch. te Roosendaal, 251, 252.
Petersz. Jan, sch. te Roosendaal, 400.
Petersz. Jan, sch. te Baarle, 159.
Petersz. Jan Herm., te Terheijden, 255.
Petersz. Peter, te Terheijden, 150 (= 152).
Petersz. Peter Jan Herm., te Terheijden, 338.
Peertsz. Wijtman die Smet, te Breda, 334.
Petrus van Odensee, hulpbisschop van Luik 4, 19.
Piccolomini C. D., rom. kanselarij, 319.
Pieter, Mr. Jan, voorzitter van den Hoogen Raad te Mechelen, 404. — Zijn vrouw : Margr. v. Cats, 404.
Piggen (of Pigghen), Gijsbrecht, sch. te Breda, 177, 190, 193, 194, 197, 199, 201, 202, 205, 206, 212, 213, 214, 232, 234, 238, 250, 252.
Piggen Michiel, 322.
Piggen Michiel, greffier te Breda, 228.
Piggen raadsheer, te Breda, 130.
Pigghaert Hendrik, priester, 194.
Pintausz. M. Aart, te Dongen, 285.
Pirkens Claas, 164.
Piper, Peter Jansz. die men heet-, 260.
Pistor Jan, v. Bergen-o.-Z., notaris, 74, 78.
Pius II, paus, 307, 310, 311.
Philips van Bourgondië, 327.
Philips heer van Liedekerken van Ulvenhout, 48.
Philips heer van Liedekerke en van Breda, 51, 57, 65.
Philipsz. Barth., sch. te Roosendaal, 269, 292.
St. Pieters abdij, te Gent, 23.
Platijnmaker Corn., te Breda, 304. — Zoon : Corn.
Ploys Jan, te Breda, 305, 318, 319, 321, 430.
Poel Willem Jansz., te Breda, 323.
Poelman Peter, te Breda, 139 ; sch. 152 (= 151), 154, 157, 158, 159.
Poerten Jan v. d., te Baerle, 222.
Pollanen Aernt van, 154.
Pollanen Mechtilde van-, non van St. Cath., 312.
Polle Willem v. d., te Breda, 326.
Pont Reyner, te Baarle, 90.
Pontz. Jan Godescalk en Hendrik, 236.
Potter Jan die, te Breda, 114.
Pottere, Dierwien Jans-wijf te Roosendaal, 93.
Pottere Godevaart de, sch. te Steenbergen, 104.
Prémontré, moeder-abdij en Orde : 3, 4, 6, 23, 310, 312, 373, 374, 375. — —Abten, 41, 43, 45.
Prinse Jan die, 182.

Prinsen Jan, te Prinsenhage, 182. — Vrouw : Katelijn, 182.
Prinsen (?) Peter, 378.
Prinsend. Johanna Jan, 262.
Prinsenhage : 9, 16, 23, 38, 61, 64, 117, 133, 156, 173, 174, 182, 183, 189, 190, 204, 205, 217, 218, 224, 229, 238, 245, 256, 260, 261, 270, 278, 336, 337, 342, 347, 354, 363, 364, 372, 373, 377, 378, 391, 399, 400, 440, 441, 443, 444.
Plaatsnamen :
Achter den Heuvel, 385.
Alsele, 172.
Den Balk, 393.
In Bagven, 377.
Botlantshoeve, 247.
Boxnest, 206, 261.
Breemstrype, 205.
Buenstede, Vroente van-, 187.
Bye, op de (of Bie), 61, 62, 117, 393, 394.
Cleyne Acker, 392, 393.
Donacker, 372, 380.
Die Donck, 206.
Den Emer, 217, 218, 228.
Die Enge, 285, 392.
d'Everdonck, 206.
De Gallen Boomgaard, 172.
De Grooten Acker, 205.
Haagkerk, 292.
Halle, 336.
Hambroeck, 172.
Heuvel, 204, 392.
Heilaer, 373.
Aan die Heze, 187.
Bij 't Hoogehout, 340.
De Hoogacker, 393, 394.
In die Hove, 174.
Die Kessel, 224.
Kesselbeek, 392.
Klein Wildelant, 205.
Die Lee, 206.
Laeracker, 206.
Lies, 23, 36, 262, 295, 296.
Minnemansacker, 392.
Overbroeck, 281.
Oyendonck, 133, 172.
Peertsbloc, 336.
Putsacker, 314.
De Raepheyninghe, 441.
De Rit, 393.
Ripaertsbeemd, 217, 218, 228.
Roe (Beemd), 311.
't Sluyst, 205.
Strype, 393.
Varenhout, 133.
Verloren Corst, 218.
't Vogelschuyt, 392.
Schepenen :
Aartsz. Jan ,347, 354 ; Boeymer Raes v., 399 ; Buersteden Jan van-, 63-, Crauwel Jonas, 172, 173, 174, 182, 183 ; Dyrvenz. Al. Wouter, 396, 399 ; Elst, Jonas v., 63 ; Grauwenz. Jac. Jans, 340 ; Gysbrechtsz. Bouden 378; Henricxz. Gerit, 261 ; Henricxz. Hendr.,262 ; Henricxz. Gijsbr., 385, 391, 400 ; Heysz. Peter Peter, 391 ; Hulst Jan v., 63 ; Hulst Peter v. d., 133 ; Jans Corn., 373, 378 ; Jansz. Barth., 133, 261, 262, 292, 296 ; Jansz. Corn. Jacob, 381 ; Jansz. Barth. Peter, 385, 398, 400 ; Laureysz. Corn. Claas, 391, 396 ; Leytenz. Barth. Jan, 373 ; Noutsz. Gerijt, 174, 182, 183, 187, 189 ; Over Hubr. Peter Jansz. van-, 340, 347, 354 ; Roever Aart die, 189, 190 ; Sgrauwenz. Claas Jac., 381 ; Symonsz. Al. Wouter, 398 ; Varent Jan de, 63 ; Willemszz. Willem Jan, 261, 270 ; Wintersz. H. Jac., 296.
Laten van het Hof van Gageldonck :
Feytersz. Gor. Ant., 187, 190, 205 ; Ghorpe Aart v., 205.
Laten van het Hof van Hambroek :
Roversz. Jac. Wouter Rovers, 260 ; Willemzoonsz. Willem Jan, 260, 294.
Kerk :
Persoon : 386. — Rector v. h. St. Nic. Altaar : Walter Fabri, alias 'tSmeets, 371, 380. — H. Geest, 117.
Schout : Jan van Nispen, 311.
Proost, Die-, Plaatsn. te Oosterhout, 216.
Proys Jan, te Brecht, 327.
Puselbergh, plaatsn. te Roosendaal, 38.
Put M. E. v. d., te Breda, 406.

Putacker, plaatsn. te Prinsenhage, 204.
Putsz. Corn. Hendr., te Breda, 400.
Putte Jan, sch. te Breda, 172.
Putte Jan Gheen v. d., te Prinsenhage, 216.

— R —

Raeck, Jan v. d., te Breda, 288.
Raessenz. Hendr., te Breda, 362.
Raick, Willem de, te Breda, 401.
Raick Marie wijlen Jansd. v. d. R., 401 ; non van St. Cath., 402.
Ram Kath. Jan Wed., te Prinsenhage, 392, 393, 394.
Ram Peter, te Breda, 340.
Raso II v. Gaveren, Heer v. Liedekerke en van Breda, 38, 39, 41, 42, 43, 45, 52, 53.
Raso III, heer v. Liedekerke en Breda, 48, 51, 52, 53, 56, 58, 59.
Ravels Ant. v., te Ginneken, 136.
Raven All., te Gastel, 182.
Ree, Wieric die, sch. te Gilze, 201, 202, 203, 208, 231, 240, 241, 242, 257,
Reeth Henr. v., proost v. St. Cath., 7.
Remunde, nonnenklooster, 145.
Renten Gielis Joos, sch. te Roosendaal, 414.
Renyensgrave, plaatsn. te Gastel, 124.
Reykers wed., te Rijsbergen, 52.
Reymerswale, heer v. Lodyck en Nieuw Strijen, 404, 405.
Reynaertsz. Jan, te Gilze, 200, 201.
Reynboutsz. Corn. Laureys, sch. te Terheijden, 306, 322.
Reynend. Marg. Jan, 295.
Reyners Peter, te Breda, 340.
Reynersz. Ant., sch. te Gageldonck onder Roosendaal, 364.
Reynersz. Godert, te Gilze, 229.
Reynersz. Hendr. Godevaart, 154.
Reynersz. Peter, te Gilze, 399.
Reynerszd. Lijsbet Jan, te Breda, 350.
Reyniers Barbitonsor, te Breda, 270.
Reyniers Jan, te Gilze, 209.
Reyniers Peter, te Gilze, 209.
Reyniers Tiele, te Oosterhout, 243.
Reypaersbeemd, plaatsn. te Prinsenhage, 228.
Reysenaelden, Gerard, te Breda, 91, 123 ; sch. 154, 157, 158, 159, 160, 171, 172, 176, 179, 185, 188, 196, 199, 212 ; voogd van St. Cath., 140.
Reyswinden, Beatrijs, te Breda, 68.
Ribout Hendr., te Gastel, 124.
Riddersz. Gijsbr. Willem, 356, 357.
Riel, 154, 203, 336.
Riel Adr. Willem v., 279, 281.
Riel Peter v., 370, 373.
Riel Willem Wilemsz. v., te Gilze, 203.
Rietbeemden, plaatsn. te Oosterhout, 398.
Riele Nijs v., te Gilze, 153.
Rietgoor, plaatsn. te Roosendaal, 362.
Rijen, 9, 230, 235, 257, 278, 351, 352, 388.
Rijkevorsel, 185.
Rijsbergen, 9, 16, 52, 94, 95, 148, 229, 256, 266, 436, 445.
Plaatsnamen :
Op de Craen, 213, 266.
In de Eeninge, 213.
Klein Oekel, 52.
Schepenen :
Braecke Dirik v. d., 213 ; Spierinck Jan, 213.
Ringhelbergh Claas Henricxz. v., 268.
Ringhelbergh Corn., te Breda, 294.
Ringhelbergh Elisabeth, non van St. Cath., 312.
Ringhelbergh Hendrik v., 207, 213 ; drossaart van het land van Breda, 241, 242, 260, 265. — Dochters : Lijsbet en Margareta, vrouw Hendr. de Bye, 265.
Ringhelbergh Jac. v., 298, 304.
Ringhelbergh Margaretha, Hendricxd., vrouw van Hendr. Floris Brynz., 268.
Ringhelbergh Jan, kasteelheer te St. Geertruidenberg, 239 ; vrouw : Kathelijn.
Ripaertsbeemd, plaatsn. te Prinsenhage, 217, 218.
Risinghen Jan v., te Prinsenhage, 295.
Riven, Goessen v., zaakgel. van St. Cath., 343.
Rivo Aeg. de, voogd van St. Cath., 296, 301.

Rivo Aeg. de, v. Breda, 264, 267 : schoenmaker.
Rivo Joes de, advokaat aan het Hof van Luik, 163, 166, 168.
Rivo Joes de, priester kapelaan aan O. L. V. te Breda, 239 ; kanunnik aldaar, 265.
Rivo Lamb. de, kanunn. v. S. Petri te Luik, 146.
Robben, heer Willem, te Breda, 79, 80.
Robberti, Joes nepos-, te Breda, 78.
Robsz., Rob. Mich., te Gilze, 399.
Rode Lenaart v., te Teteringen, 141.
Rodenborgh, 316.
Roef Gerijt van, 173.
Roef Jan, te Berda, 169. — Dochter Anna, 170.
Roefz., Hugh, te Prinsenhage, 61, 62.
Roelens, Ghibe, te Oosterhout, 135, 159.
Roelofs Jan, te Oosterhout, 215.
Roelofsz. Claas, te Terheijden, 333.
Roetselaer, zie Rotselaar.
Roever (of Rover) Aart die, sch. te Prinsenhage, 189, 190 ; leenman van Dierck van Merwede, 198.
Roever Dieric die, sch. te Prinsenhage, 137, 155, 157, 158.
Roever Jac, die, sc. te Breda, 93, 94, 97, 99, 101, 105, 109, 116, 119.
Roever Jac. die, sch. te Breda, 302.
Roever Geert de, te Breda, 268. — Dochter : Hillegont gehuwd met Jan v. Bevershuys. Daaruit : Cornelise, Jan en Alite.
Roevere, Roelof de, 335, 336. — Vrouw: Engel v. d. Hoeven.
Roevers Cornelis, te Rijsbergen, 52.
Roevers Hasken 't Overvelt, te Prinsenhage, 261.
Roevers Jac en Wouter-Roversz., laten van Hambroek te Prinsenhage, 260.
Roevers Hendrik, te Breda, 282.
Roevers Willem Peter, te Prinsenhage, 394.
Roevers Wouter, te Breda, 138.
's Roevers Agneeze, 336, gehuwd met Jan Steven Diericx, 336.
's Roevers Margriet, gehuwd met Corn. v. Stalle, 336.
Roeversz. Roelof Dieric, sch. te Breda, 212, 216, 234.
Rogiersz. Corn., sch. te Roosendaal, 292.
Roma, Gos. de, secret. v. graaf v. Nassou, 316 ; rentmeester v. h. land v. Breda, 343.
Rombouts Jan, te Prinsenhage, 133, 204.
Rombouts Lijsbet, te Roosendaal, 292.
Rome, 13, 45, 309, 362, 375.
Roosendaal : 8, 9, 11, 13, 16, 19, 37, 38, 39, 40, 41, 48, 49, 82, 92, 93, 111, 112, 116, 117, 118, 120, 123, 134, 161, 179, 180, 182, 192, 239, 240, 241, 251, 269, 280, 292, 325, 330, 337, 338, 348, 350, 355, 359, 362, 363, 364, 375, 382, 401, 402, 403, 404, 419, 420, 421, 422, 423.
Plaatsnamen :
Bansloot, 379.
Den Bayert, 239.
Berkenscoet, 251 (niet lezen : kerkenstraat).
Billen Heyninghe, 325.
't Bloxken, 366.
Bommelengoet, 252.
Borchwerf, 348, 366.
Bremheyninge, 331.
Calsdonck (of Calvesdonck) 26, 292, 331, 332, 335, 338, 415.
Calsdoncksche made, 400.
Calwentriest, 25.
In den Crockt 177 (?).
Daesherzninghe, 239.
d'Ettinge, 366.
Havicxdonk, 25, 29, 30, 32.
Heerenwildert, 243.
Hoogen Heuvel, 338.
Bij 't Hoot, aan 't Hoofd, 166, 192.
Klein Calsdonck, 337, 366.
Langdonck, 368.
Langendyck, 39, 83, 92, 120, 325, (weg op Breda).
Leege Brug, 251, 365, 404.
Maes Harmanszoens bloc, 368.
Voor de Martel, 367.
Puseberg (Pysenbergh), 38, 39.
Rietgoor, 362.

Ryedammer, 118.
In die Saart, 134.
Saete Wey, 362, 363.
Schaepsettinge (op weg naar Breda), 331.
Schage, 41.
Tusschen 't Ven aan, 29, 30.
Vaernoest, 116.
Vucht, 179, 280.
Wolput, 251.
Zale, 379.
Straten :
Groenen weg, 259.
Kerkstraat, missing : Berkenscoet
Ooststraat, 386.
Schepenen :
Anxemsz. Hendr., 375.
Calwaert Hendr., 116, 120, 121, 134 ; Claesz. Corn., 355, 359 ; Cornelisz. Hendr., 397 ; Cuper Fred. de- Pietersz. 365.
Denijsz. Mich. 355 ; Diericxz. Gijsb., 379, 383 ; Diericxz. Jan, 331 ; Domaesz. Jan, 362, 368 ; Donck Jac. v. d., 243, 264.
Gageldonck, Will. de, 40 ; Goeyvaertsz. Hagen, 192, 239, 240, 252 ; Goortsz. Hendr., 355.
Heinricsz. Adr. 192 ; Henricsz. Simon, 386.
Jacobsz. Corn., 362, 364, 368.
Jansz. Ant., 337 ; Jansz. Jan Willem, 365 ; Jansz. M., 111, 112, 120 ; Jansz. Wouter, 111, 112, 136, 160, 163 ; Joesz. Nout., 368.
Kelsdonck, Bouden v., 176, 179, 239, 240, 241, 243 ; Kempen Franchois, 414.
Lambrechtsz. Corn. 375, 379, 384.
Maesz. Willem, 363 ; Mathysz. Daniel, 359 ; Mathysz. Jan, 134 ; Mercelisz. Hendr., 355 ; Mercelisz. Leenaart, 330, 337, 338.
Nispen Ant. v., 388 ; Nippen Corn. v., 403, 404 ; Nippen Will. v., 368.
Oeverlof, Jan v., 269.
Pauseman v. Lyekerke, 292 ; Philipsz. Corn. 292 ; Pietersz. Jan, 400.
Raesz. Jan-Claesz., 397 ; Renten Ghiel. Joos, 414 ; Rogiersz. Corn. 292.
Stevensz. Jan, 330, 331 ; Stevensz. Mich. Hendr., 168, 179.
Walterusz. Walt., 40 ; Willemsz. Claas, 338 ; Willemsz. Herman, 363, 364, 383, 384 ; Willemsz. Willem Jan, 400.
Schepenen der Vierschaar :
Jansz. Goesen, 251 ; Petersz. Jan, 251, 252.
Schepenen in het Vaartgerecht :
Jacopsz. Corn., 366, 367 ; Lambrechtsz. Lambr., 324 ; Pietersz. Hendr. de Cuper, 366, 367 ; Woutersz. Dierik Jan, 325.
Schepenen in het Landgerecht : 168, 171, 176.
Jacopsz. Corn., 366, 367 ; Lambrechtsz. Corn. 366, 367.
Schepenen van het Hof Gageldonck :
Nispen, Rombout v.- Maesz. 364 ; Reynesz. Ant., 364.
Parochie :
Parochie de Haxdonc, 32. — H. Geest, 338, 379.
Roosendaal, Christoffel van, te Breda, 389.
Roosendaal Joannes de., priester, kapelaan te Breda, 280.
Roserius Bern., te Roosendaal, 415.
Rotchilaer, zie Rotselaer.
Rotselaer, J. v., proost van St. Cath., 27, 29, 31, 32, 33, 36, 37, 47, 49.
Rucheneer Jan de, de oude, sch. te Breda, 121, 122, 127, 130, 135, 136, 138.
Rucheneer Jan de, 152 (= 151), 156, 157. — Vrouw : Hillegont.
Ruelensz. Willem, te Breda, 84.
Rul, te Breda, plaatsnaam, 267.
Rulini, Henricus filius-, 50 ; sch. te Breda, 54, 60, 65.
Rullesteeg, plaatsn. te Breda, 176.
Rusenaer Ansem de, te Breda, 101.
Ruseneer Jan v., te Breda, notaris, 228.
Rutgheer Jac., te Breda, 111.

Rutgher, notaris, 212, 213, 214, 216, 230, 232, 234, 235, 237, 242, 250, 251, 252.
Rutghersz. Rutgher, voogd van St. Cath., 208, 215.
Rybaerts Hendrik, te Prinsenhage, 174.
Rybaertsd. Lijsbet Willem, te Prinsenhage, vrouw, van Aart Heyssoen, 262.
Rybroeck, plaatsn. te Bavel, 305.
Ryedamer, plaatsn. te Roosendaal, 118.
Ryele Petrus van, 343, 346. — vrouw : Katharina ; kleindochter, Marie Paridaens.
Rykenz. Corn. Berth., te Breda, 343.
Ryngelbergh, non van St. Cath., 312.
Ryswyck Floris v., sch. te Terheijden, 186, 238, 250, 252.
Ryswyck Mechteld v., priorin van St. Cath., 294, 296.

— S —

Sadelmakers Dierk. te Breda, 264.
Saert In die-, plaatsn. te Roosendaal, 134.
Sancke Jan, notaris, 181.
Sarensz. Ger. Schelleken, te Baerle, 70.
Sarensz. Jan Schelleken, te Baerle, 71.
Sateleers Jan, te Terheijden, 107.
Sassen Heilwig, te Breda, 214.
Scagen of *Schagen*, plaatsn. te Roosendaal, 43.
Scagen of *Schagen*, plaatsn. te Rijen-Gilze, 200, 229, 335, 388.
Scadtszoon Jacob, 357.
Scapen Mich., 173.
Scapers Hendr., te Prinsenhage, 262.
Scelkens Gerijt, te Gilze, 209.
Scelkens Jan, te Gilze, 209.
Scellinc Hendr., te Oosterhout, 225.
Scenkel Elisabeth en Johanna, 286, 287, 431.
Scepers Math., te Ginneken, 136.
Scevels Lijsbet, 117, 120, 121. — Kinderen : Barthel, Godevaart, Christus en Lijsbet, 118.
Schaepsettinge, plaatsn. te Roosendaal, 331.
Schaerne, plaatsn. onder Chaam, 250.
Scheers Wieric, sch. te Gilze, 255.
Schelken Gijsbr., te Bavel, 237.
Schellekens Bije, te Bavel, 237.
Schellekens Jan, te Bavel, 219, 222.
Schellekens Gorijs, te Ginneken, 413. 414.
Schenckl Herm. priester, kapelaan v. O. L. V. te Breda, 147, 150 (= 149).
Schobbelant Jan, te Breda, 291. — Schepene : 290, 291.
Schobbelant Peter die Bastaert, filius Domini-, 302.
Schobbelant Willem, zijn vrouw : Sophie, 156, 285, 294, 302, 431. — Dochter : Jacoba, 302.
Schoendonck Claas Lijsbetten, te Breda, 81, 82, 84.
Schoendoncx Ant. Jan, 317.
Schoendoncx Hendrik Willem, te Breda, 79.
Schoendoncx Roelof 355 : Zonen Antonius, 351 en Wouter, 351, 363, 364.
Schoendoncx Wouter, te Breda, 231, 283, 284, gehuwd met Agatha, dochter van Jan uten Langenberghe, 231.
Schoenmakers Lambert, te Breda, 102.
Schoenmackersz. Jan Wouter, te Breda, 395.
Schoenmackersz. Peter Jan, te Baerle, 362.
Schoenmackersz Peter Hendrik, sch. te Oosterhout, 369.
Schoetinxz. Jan Claas, te Ginneken, 237.
Schoyte Ad., sch. te Breda, 412, 415, 416.
Schueren Jan v. d., de jonge, 293, 303.
Schueren Jan v. d., Jansz., notaris, 385. — Dochters : Margareta ; non van St. Cath., 385 ; zoon : Florijs.
Schuermansz. Peter Aart, te Breda, 412, 417.
Schuyten Hendr., te Roosendaal, 318.
Schuyten Hendrik Cornelisz, te Roosendaal, 362.
Scobbelant Jan, te Breda, 268.
Scoetincx Heyle, te Ginneken, 174.

Scraven Corn. Romb., 238.
Scute Jan, te Roosendaal, 168.
Scute Pauwel, te Roosendaal, 168.
Scute Willem, te Baerle, 260.
Scutsz. Adr., te Etten, 387, 391.
Scutsz Claas Adr., schout te Prinsenhage, 397.
Scymmer, plaatsn. te Terheijden, 95, 96, 107.
Sebrechtsz. Jan, sch. te Oosterhout, 180.
Sebrechtsz. Sebrecht, te Oosterhout, 181.
Seegers Jan, te Breda, 197.
Segebrecht, deken van O. L. V., te Breda, 67.
Servaes Claas, te Riel, 154.
Servatius, genaamd v. Breda, 4, 22, 23.
Servus, Joannes dictus-, priester, 50.
Sgrauwenz. Claas Jac., sch. te Prinsenhage, 381.
Sgruters, zoon v. Agata de Mola, 118.
Shoenen Laureis, te Prinsenhage, 296.
Sibs Peter, te Hoogstraten, 194.
Simon, abt van Prémontré, zie: Terrière.
Simon Ger., te Teteringen, 232.
Simphoven, proost van St. Cath., 6, 10.
Sixtus IV, paus, 348.
Slaets Jonge Heer, te Ginneken, 189.
Slaets Hendr., te Teteringen, 342.
Slangen Ger., knecht van Phil. v. d. Lecke, 224.
Sleypstoc Peter, te Baerle, 70.
Slootmaker Joost Jansen, te Breda, 155.
Slotemaker Jan, plebaan te Breda, 119, 120.
Sluys Hendr., te Breda, 72.
Sluyst, plaatsn. te Prinsenhage, 205.
Slux Wilh. dictus-, sch. te Breda, 50.
Smaut Lijsbet, te Alphen, 230.
Smeets (zie ook Smits, Smets).
Smeets Gheen, te Etten, 175.
Smeets Jan, te Roosendaal, 240.
Smeets Machteld, te Breda, 101.
Smeets Merten, te Ginneken, 126.
Smeets Willem, te Breda, 121.
Smeetsz. Jan Peter, te Ginneken, 94.
Smeetsz. Laureys Jan, te Breda, 175.
Smeetsz. Peter Willem, 156.
Smeetsz. Willem Pauwel, te Ginneken, 213.
Smekens Hendr., te Roosendaal, 171.
Smet Pauwel, te Ginneken, 285. — Dochter: Kathelijn, gehuwd met S. v. d. Herstrate.
Smets Beatr., te Prinsenhage, 205.
Smit Jac. die-, sch. te Oosterhout, 97, 98.
Smit Jan, te Breda, 103.
Smit Jan die- Boydensz., te Breda, 156.
Smit Peter Aertsen, te Breda, 335.
Smitsd. Janne Jan, te Roosendaal, 385.
Smitsz. Hendr. Claas, te Breda, 326.
Smoutken Hendr., te Breda, 90, 91.
Smoetkensz. Hendr., te Breda, 103.
Smyt Hendr. die., v. Korvele, 158, 170, Man van Geertrui v. Ypelaar.
Smyt Peter, sch. te Ginneken, 207, 234, 237, 247, 253.
Smyt Willem den- Peter Engelsz., te Breda, 115.
Smyt Willem, priester, 238.
Snellaert Jan, te Breda, 85.
Snellaetsz. Peter, sch. te Baerle, 236.
Snellaertsz. Peter, te Gilze, 306.
Snellardus, te Breda, 50.
Snellens, burgemeester te Breda, 130.
Sneparts Jan, te Breda, 78.
Sneuwtens Elis., te Gilze, 195.
Sniders Rutten, te Br., 131.
Snoeyaert Willem, 325.
Snoye Elisabeth dicta-, 66, 146.
Snoye Thedericus dictus-, 66.
Snoyen Diederic, te Breda, 78, 88, 89.
Snoyen Heilwig, 88, 89.
Snoyen Lijsbet, 88, 89.
Snoyenz., Jan Lambert, sch. te Terheijden, 324.
Snoyenz., Lambr. Will., sch. te Terheijden, 246.
Snyders Jan, te Ginneken, 136.
Sneyers Theodericus 224. — Dochters: Margareta en Elisabeth (onw.) 225.
Soec Jan, priester te Breda, 267.
't Soerbosch, plaatsn. te Ginneken, 171.

Soetmans Merc., te Breda, 178.
Souwers Lijsbet, moeder v. Mathys Jan Godevaertszz., 236.
Spada S. de-, rom. kanselarij, 309.
Spaegnaert Mr. Hendr., 227.
't Spake, plaatsn. te Prinsenhage, 205.
Spelle Jan v.-, 205.
Spierinc, plaatsn. te Ginneken, 254.
Spierinc Jan, sch. te Rijsbergen, 213.
Spierinc Marc., sch. te Gastel, 124, 150 (= 149), 149 (= 150), 151 (= 152).
Spierinc Johanna, non van St. Cath., 312.
Spierincx Merten, te Terheijden, 247.
Spikere Ger. de-, te Gastel, 39.
Spikers, zie Spykers.
Spinola, 5.
Spoerdonck, plaatsn. te Breda, 50, 98, 99, 100, 101, 107, 140, 141, 165, 166, 212, 213, 214, 232, 336, 427, 428, 438.
Spout Jan v. d., 181, 197, 205, 231, 267, 289, 290. — Vrouw : Lijsbet, 205, 289. — Dochters : Wilhelmina, non van St. Cath., 136 (?), 267, 312, Elisabeth, non van St. Cath., 290 en Johanna, 290. — Zoon : Johannes, 290.
Sprenger Wouter, sch. te Dongen, 284, 285.
Sprengersd. Heilw. Wouter, te Gilze, 361.
Sprengersz. Wouter, te Gilze, 275, 277.
Sprundel, 75, 76.
Sprundel, Emmeken de, inw. v. Sprundel, 75.
Spulle Godert v., te Terheijden, 341.
Spykers Peter, te Breda, 83, 96 107. — VrouXw : Adelisia.
Spykers Tiele, te Breda, 83.
Stadinc Claas., sch. te Steenbergen, 104.-
Staessen Jan, te Terheijden, 388.
Stalle Corn., v. 336.
Stalle Peter v. d.- Gieslijsz., sch. te Breda, 193.
Stalpaerts Elisabeth, vrouw v. Peregrinus de Cravelt, 72.
Stappaerts Peter, te Bavel, 70.
Stappaerts Peter Jan, te Oosterhout, 398.
Stappaertsz. Gerit Wouter, te Breda, 413.
Starken, zie : Sterken.
Stasez. Roelof, sch. te Oosterhout, 196, 200, 205, 215, 243.
Steghe Godert v. d., te Teteringen, 341.
Steelkens Claas, 169.
Steelkens Kathelijn, te Hoogstraten, 281.
Steello, plaatsn. te Oosterhout, 24, 215.
Steenacker, plaatsn. te Etten, 262.
Steenberge Clarisia de, non van St. Cath., 71, 72.
Steenbergen, 74, 76, 77, 104.
Plaatsnamen :
Crieckenvaert (Sprundel), 75.
Halmaer (Sprundel), 75.
In die Hoeven, 75.
Nycole, 75.
Die Strate, 75.
Steenbersche moer (Terheijden), 322, 324, 333, 347.
Steenbersche vaart(Terheijden), 337.
Ykele (Sprundel), 75.
Schepenen :
Claas Stadinc en Godevaart de Pottere, 104.
Steenbergen Boudewijn v., 58.
Stella, zie : Sterre.
Stellaert Adr. Matheusz. de Hoefsmid, te Breda, 417.
Stensz. Will. Ruelens, te Breda, 81.
Sterbanck Aeg., notaris, 86.
Stercken Willem, 66.
Sterkengoet, plaatsn. te Gastel, 124.
Sterken Han. bastaard v. Dirk Sterken. Breda, 111.
Sterken Hendr., te Breda, 64, 183.
Sterken Jan te Breda, 78.
Sterken Margriet Claasd., v. Breda, 300, 306, 350, 351, 352. — Vrouw v. Hendr. Michelsz. 306, 351, 430.
Sterken Nic., 350.
Sterken Nic., te Breda, 108, 109.
Sterken Theod., te Breda, 64, 81, 83, 89, 93, 99, 100, 101, 102, 104, 110,

120, 122, 123, 144. — Vrouw : Lijsbet Dierck-wijf, 140, 143 ; wed., 158. Dochter van P. Tierloet. — Hun dochter : Margriet, non van St. Cath., 250.
Sterken Walter, te Breda, 64.
Sterkenz. Willem Claas, te Breda, 273.
Sterkenz. Wouter, te Breda, 193, 194.
Sterre Jac. v. d., 78.
Sterre Juette v. d., suppriorin van St. Cath., 228, 229 ; priorin, 238, 239, 244, 250, 251, 256, 257, 265.
Stephani Mich., te Breda, 86.
Stephani Willem, kapelaan te Breda, 275 ; not. te Breda, 281, 282, 287, 288, 300, 301, 302, 304, 305, 322, 324, 325, 326, 330, 332, 334.
Stephenssoensz. M. de, sch. te Roosendaal, 168, 179.
Stevens Geertrui, non van St. Cath., 230, 234, 338, 432, 434, 440, 445.
Stevens Hendrik, te Roosendaal, 123.
Stevens Laureis, 175.
Stevens Peter, te Breda, 88.
Stevens Willem, 66.
Stevensz. Aart Gijsbr., sch. te Oosterhout, 369.
Stevensz. Andr. Peter, te Oosterhout, 355. — Vrouw : Mergriet.
Stevensz. Hendrik, te Prinsenhage, 173, 182.
Stevensz. Hendr. gen. te Witte, 336.
Stevensz. Jan, te Prinsenhage, 173, 182.
Stevensz. Jan, te Etten, 262.
Stevensz. Jan, sch. te Roosendaal, 230, 231.
Stevensz. Jan Hendrik, te Prinsenhage, 392.
Stevensz. Lambr., sch. te Oosterhout, 281, 290.
Stevensz. Mich., te Roosendaal, 112.
Stevensz. Peter, te Breda, 197.
Stevensz. Wouter, te Dongen, 186.
Stevensz. Wouter Dyrck, te Ginneken, 253.
Stherts Kathelijn, te Breda, 91.
Stoeldreyers Gerit, te Roosendaal, 386.
Stoeps Lijsbet Jan-d., 169.
Stommen-erve, plaatsn. te Gilze, 295.
Stoopkens Adr. Gerit, 303.
Stout Wibo, priester te Breda, rector v. H. Drievuldigheid, 265.
Stouten Jan, 228.
Stouts Jan, knecht van Phil. v. d. Lecke, 224.
Strada, 19.
Strepen Gerit, v. Morckhoven, poorter v. Breda, 376, 390, 397.
Strepen, Zuster Kathelijn v. d., non van St. Cath., 307, 378.
Strepen Margriet, te Breda, 406.
Strepen Theoderic v. d., alias de Morckhoven, 373, 374, 375, 376 . proost van St. Cath., 380, 382.
Streyen, Nieuw-, 404.
Striexz. Ant., clericus, 305.
Sleriecxz. Jan Mercelijs, te Breda, 212. — Zijn vrouw : Adriana Claasd. v. Meersel. — Kinderen : Aart, Kathelijn, Cornelis, Belen, 212.
Strompte, plaatsn. te Baerle, 379.
Struepen Jan de- Danielz., te Breda, 412.
Strunct Jan v. d., 236.
Strybeek, 369.
Strybeek Claas Jan Claesz. v., 246.
Strybeek Jan, te Ginneken, 253, 254.
Stryken Aart, te Breda, 90.
Stynken, non van St. Cath., 339.
Suetrix Jan, priester te Breda, 371.
Sundert, zie Zundert.
Sundert Elis. de, te Breda, 73.
Sundert Ger. de, 250.
Sutius P. de, romeinsche kanselarij, 375.
Swarte Jan, koopman te Zwaluwen, 368.
Swarte Lijsbet, te Zwaluwen, 368.
Swarten Hendr., te Teteringen, 337.
Sweert Hein die, 138 (zie Zwerte).
Swerten Huilen, te Bavel, 317.
Swerten Sebrecht, te Bavel, 317.
Swerden Wouter Woutersz., 255.
Swertvager, Peter de, te Breda, 68.
Swertvagers Abraham Adriaans., te Breda, 103, 110.
Swertvagens Ida, 68.
Sybs Jan, te Ginneken, 193.

Syeke Jan v., te Breda, 168.
Symon, mr. Corn., te Breda, 323.
Symon mr. Jan, te Breda, 323.
Symonsz. Alaart Wouter, sch. te Prinsenhage, 398.
Symonsz. Peter Petersd. Ant.-vrouw, te Breda, 408.

— T —

Tarffijn Barth., te Roosendaal, 292.
Tayman Jan, te Roosendaal, 239, 421.
Tateringen, zie : Teteringen.
Tector Arn., 76.
Teeuwe Ger., te Gastel, 260.
Teghelen Hendr. de-, te Luik, 227, 228.
Teghelrie, plaatsn. te Breda, 80.
Ten Hout, zie : Den Hout.
Ten Rijen, zie : Rijen.
Ten Velde, plaatsn. te WouK, 26.
Terheijden, 9, 16, 28, 86, 95, 132, 133, 134, 151 (= 152), 179, 186, 208, 239, 246, 254, 255, 256, 262, 287, 293, 306, 322, 333, 335, 338, 339, 345, 347, 364, 377, 378, 384, 390, 433, 434, 445.
Plaatsnamen :
Ter Aalst, 388.
Cluppelen Bosch, 339.
Hertel, 92, 132.
De Hulsmoeren, 388.
Kerkhof, 246.
Kievitshornestege, 186.
Molenweg, 247.
In de Lake, 390.
Monnickenhof, 388.
Monnikenweg, 186.
Schymmer, 95, 107, 132, 186, 255.
Steenbersche Moer, 322, 337.
Steenbersche Vaart, 322, 324, 347.
De Vletvaart, 96.
Waghenberg, 151 (= 152), 208, 230.
Oude Weghenbersche Vaart, 208.
't Zonzeel, 254, 307, 324, 354, 377, 378.
Zonzeelsche weg, 254, 337.
Schepenen :
Bille Jan, 186, 208, 230, 246, 254, 262 ; Boot (of Boent) Adr., 348 ; 's Brouwersz. Jac. W., 338, 347, 349;
Brugghen Hendr. v. d., 95 ; Brugghen Herm. v. d., 133 ; Buys M. (te Hertel), 151 (= 152).
Damaesz. Merten, 347, 365 ; Domaeszz. M. P., 262, 287, 293 ; Druenen Sebr. v., 254, 255 ; Dyke Dier. v., 132 ; Dierixzz. Corn., 306, 422 ; Dyrcxz. Dirk Hugh., 333, 339 ; Dyrcxz. Will. Hugh., 365.
Eyssel Hendr. v., 132, 133.
Godevaertsz Ger., 287, 293, 333, 338, 339 ; Godevaertsz. Math. Ger., 388 ; Gorysz. Sw., 384.
Hughez. Cl., 230, 255.
Jansz. Al., 151 (= 152) ; Jansz. Gerit, 390.
Leyden Daniel Jansz. v., 388, 390.
Mertensz. Dom., 384.
Noutz. Jan, 95.
Reynboutsz. Corn. Laur. 306, 322 ; Ryswyck Fl. v., 186, 208.
Snoeyenz. Lambr. Will., 246 ; Snoeyenz. Jan Lambr., 324.
Terrière Simon de la-, abt-generaal v. Prémontré, 310, 312, 316.
Teteren Corn. Jacobz. v., te Breda, 335.
Teteringen, 9, 58, 138, 143, 155, 165, 179, 193, 199, 231, 232, 237, 243, 283, 336, 337, 341.
Plaatsnamen :
Aleyten Hoefken.
Belckenem, 121.
Crocht, 9.
Boeckwijtvelden, 341.
Het Hof, 9.
Hooge Brug, 178, 179.
Roevers Vucht, 346.
Vucht, 9, 342.
De leege Vucht, 341.
Teteringen Jan Alaarts v., 237.
Teteringen Jan Petrusz. v., te Breda, 332.
Teuwen Marie, te Breda, 263.
Teylmanen Dirk, te Breda, 157.
Theeus Gielis Peter, te Breda, 380.
Theeus Jan, sch. te Ginneken, 234.
Theeus Machteld, 124, 125.
Theeusz Gielis Peter Rombout, te Ginneken, 389.

Theobaldus de Bar, prinsbiss. v. Luik, 45, 46.
Theoderici Wilhelmus, 75.
Thedericns, O. Praem. invest. te Alphen, 164.
Thielemansz. Wouter, sch. te Oosterhout, 406.
Thomas Wouter Henricxz., te Gilze, 229.
Thonen Jan, te Prinsenhage, 187.
Thonys Thonijs., 259.
Thys Georg., notaris, 124, 126.
Thys Pauwel, uit Hof v. Oostmalle, 291.
Thymannus, abt v. Bloemenhof, 311, 312, 315, 316.
Tichelt, sch. te Antwerpen, 336.
Tichgheldt Ger. v., te Rijsbergen, 48.
Tieghelrie, plaatsn. te Breda, 80.
Tielken Diederik, te Breda, 87.
Tielmans Jan, te Roosendaal, 171, 421.
Tierloet Jan, te Breda, 84, 85, 86, 89, 90, 91, 114 ; schepene : 121, 130, 131, 145. — Dochter : Elisabeth, vrouw v. Th. Sterke, 145.
Tierloet Jan, zijn broeder, priester, 114, 121, 125, 130, 138, 158.
Tierloet Peter, 121 ; schepene te Breda, 121, 123, 129, 132, 134, 140.
Tierloet Zebrecht, 130, 131, 151, (= 152), 153, 179, 208, 425. — Gehuwd met juf. Aechten, 131.
Tierloet Zebrecht, leenman v. Dongen, 129.
Tierloet Willem Jan -'s zoon die Bastaart, 157.
Tierloet Willem, te Breda, 170 264. — Dochter : Katharina, 264.
Tilburg, 201.
Timmermans Bever, te Breda, 89.
Timmermans Cole, te Roosendaal, 123
Timmermansz. Peter Hein, te Oosterhout, 398.
Tolaertsd. Aacht, 268.
Tolen Jan Claas, te Roosendaal, 403.
Tolloyse Wouter, 317.
Tolloysen Aart v., sch. te Breda, 231.
Tolloysen Aart v., de Wever, te Breda, 248, 249, 269, 271, 283 ; sch. 297, 309, 332, 344.
Tolloysen Bouden v., te Breda, 252, 331, 332.
Tolloysen Konegont-Willemsd., 221.
Tongerloo (abdij), 7, 65, 178, 217, 388.
Tongherloe Hein, te Oosterhout, 131.
Torfberg, plaatsn. te Roosendaal, 405.
Tsants Jan, te Terheijden, 390.
Tshanen Jan, te Dongen, 284.
Tshrees (Die Ree) Wierik, sch. te Gilze 230, 235, 236.
Tsjongez. Dierk Hendrik, te Prinsenhage, 347.
Tsmeets, rector v. h. St. Nicolausaltaar te Prinsenhage (alias Fabri), 380.
Tsmit Peter, sch. te Ginneken, 203, 207.
Tsgruters Aacht, te Breda, 99.
Tsgrutten Adr., 238.
Tsolle Jan v., inw. te Breda, 99, 191, 212, 213, 231, 232, 241, 242, 271, 283, 292, 297, 299.
Tuba T., der rom. kanselarij, 375.
Tuckenz. Ferd., te Oosterhout, 200.
Tuimelaere, Goessen inden-, te Roosendaal, 251.
Tungris Thilmannus de-, der Rom. Kanselarij, 56.
Tuernout Adr., 347.
Teurnout Lijsbet, 184.
Tybure (Tivoli), 28.
Tymmermansz. Koene Melijs, te Breda, 299.
Tynagel, jonker, te Oosterhout, 205.
Tynghelbergh Hendr. v.- de Castelijn, 193.
Tys Jan Claas, te Baerle, 69.
Tyt Marg. v. d., te Etten, 142.

— U —

Uden Ludolf v., priester, 193, 213, 232.
Udendorpe Jan Gijsbrechtsz. v., te Terheijden, 390.
Ulrici Corn., te Breda, 326.
Ulvenhout, 48, 51, 238.
Ulvenhout Jan v., 54.
Ulvenhout Petrus Sigeberti de, 54.
Urbanus V, paus, 106, 109.

Urmar Petr. Corn., 387.
Uselensd. Elisabeth, te Breda. 107.
Uselensd. Kathelijn, te Breda, 100, 107.
Uselensz. Mich., 172, 213.
Uselensz. Willem, 164.
Uselensz. Wouter Willem, te Breda, 93, 99, 107.
Usselen Wouter, te Breda, 326.
Utrecht (bisdom) 15, 310, 311, 337, 374, 380.
Uulrincxz. Mich. Hendr., te Breda, 250.

— V —

Vaegers Adr., te Oosterhout, 279.
Vaeren Aart v. d., 277.
Vaernnest, plaatsn. te Roosendaal, 116.
Vaert Jan v. d., te Terheijden, 92, 95, 103, 107.
Vaert Jan Noutsz. v. d., 194.
Vaert Jan Aartsz., te Dorst, 211.
Vaert Willem Hendr. Jansz. v. d., 191.
Vaert Zebrecht v. d., te Breda, 157.
Vaes Gerijt, te Prinsenhage, 174.
Vaes Marcelijs Celenz., 369.
Valcke Gerijt die-, Jan Truydenz., 260.
Valcke Jan, te Breda, 286.
Valckenz. Claas Mathijs, 279.
Valken Adr., te Oosterhout, 281.
Valken Jan Jansz., 205.
Valken Jonas Jansz., 289, 291.
Valkenberchs Phil., 166.
Vanbroeck Lijsb. v., 183.
Vanmalle Peter, te Breda, 79.
Varenhout, plaatsn. te Prinsenhage, 133.
Varenhout, Godelt uit-, te Prinsenhage, 133.
De Varent, plaatsn. te Hoogstraten, 286.
Varent Joes de, sch. te Prinsenhage, 63.
Vechel, 329.
Vekemans Peter, te Alphen, 259.
Veken Elisabeth, 300.
Veken Jan Boudenz. v. d., 392. — Zijn zusters : Juette, 392 en Maria, 393, 394.
Veke, Juette v. d., priorin van St. Cath., 8, 9, 10, 64, 89, 159, 176, 373, 376, 382, 388, 419.
Velde Hendr. v. d., te Breda, 165.
Venne Jan v. d., deken van O. L. V. te Breda, 164.
Verbackmans Jac., te Breda, 156.
Verbrugge, plaatsn. te Breda, 91.
Verenymen Bald. van Steenbergen, 74. — Kinderen : Jacobus, Heilzoete, Peter.
Verhoeven Adr., te Baarle, 379.
Verhoven, plaatsn. te Gilze, 260, 293, 295.
Verlisen Peter, te Breda, 99, 100.
Verloren Cost, plaatsn. te Prinsenhage, 218.
Vermalen Hendr. Pauwel, te Gilze, 200.
Vermeten Reiner Jansz., te Alphen, 230.
Verstaemxsen Thonis, te Etten, 406.
Vespacker, plaatsn. te Breda, 103, 104.
Vetten Jac. Aart, 336.
Vetten Lambert de-, te Gilze, 184.
Vico D. de, rom. Kanselarij, 55.
Vilpards (of Vilperds), Godfr. dictus-, 82.
Vilpards Willem, te Breda, 93, 94, 107.
Viltershoek, plaatsn. te Breda, 196.
Vinckx Dingnen Jan, 174.
Vingerlinc, plaatsn. te Roosendaal, 239.
Viremansz. Engelbert, te Roosendaal, 243.
Vijf Hoeven, plaatsn. te Gilze, 153, 276.
Vijh Huizen, plaatsn. op Den Hout, 9.
Vlaerthem Jan den, kruisridder te Luik, 227.
Vlas Wed. Jan Corn., 248.
Vlassele, plaatsn. te Terheijden, 27, 36, 38, 54, 434.
Vlassele Ger. de, 47.
Vlassele Hendr. de, 6. — Kinderen : Hendrik en Jan, 66.
Vlassele Nic. de, 27, 28, 36, 47.
Vleminx Jan, te Gilze, 241.
Vleminx Wijtm., te Prinsenhage, 173.
Vletvaart, te Terheijden, 96.
Vliegende Venne, plaatsn. te Gilze 241.
Vlimmeren, 385.

Vlymmeren Gielis v., te Breda, 326.
Voeghts Raso, deken v. O. L. V. te Breda, 316.
Voels (of Vols) Jan, te Breda, 108.
Voels Willem, te Breda, 188.
Voert Peter v. d., te Oosterhout, 135.
Voets Jan, te Terheijden, 107.
Vogelaar Hendr., priester, 288.
Vogelenbosch, plaatsn. te Breda, 189.
Voghel Pieter v. d., rentm. v. St. Cath., 405.
Volder Jan Jacopsz. die, te Roosendaal, 134.
Volen Han, te Breda, 105.
Volkert Willem, 164.
Volres Arnout, te Breda, 199.
Voort Jan Aartsz. v. d., te Ginneken, 355.
Vos Ant Corn. Antonisz. de Tengieter, 409, 410, 412.
Vos Claas den-, te Breda, 179.
Vos Claas, te Roosendaal, 243.
Vos Claas, te Breda, 264.
Vos Corn., te Prinsenhage, 337.
Vos Hendr., te Gilze, 241.
Vos Hendr., te Breda, 190.
Vosken Corn. Jansz., te Ginneken, 387.
Vrachel, plaatsn. te Oosterhout, 151 (= 152).
Vrankenhof, plaatsn. te Bavel (?), 237.
Vranck Thon., te Dongen, 358.
Vrancken Jac., te Teteringen, 342.
...ckenz. Raas, sch. te Oosterhout,
...*bosch*, klooster, 165.
...e Gerijt, sch. te Etten, 180, 181.
...icxz. Vreric, te Etten, 387.
Vricx Hendr. die-, priester, 298.
Vriendt Willem, te Breda, 196.
Vriendt Willem Cornelisz. die men heet-, te Roosendaal, 359.
Vrients Willem, te Breda, 249.
Vrienstz. Aart Merten Aart, te Prinsenhage, 398, 400.
Vucht, plaatsn. te Alphen, 93.
Vucht, plaatsn. te Breda, 60, 65, 88, 99, 118, 143, 165, 178, 217, 228, 421.
Vucht, te 's-Hertogenbosch, 330.
Vucht, plaatsn. te Ginneken, 94, 107.
Vucht, plaatsn. te Roosendaal, 123, 280, 431.
Vuchtsche Vaart, te Terheijden, 242, 255.
Vijanden, 312, 316, 352.

— W —

Waalwijk : Klooster Nazareth, 371.
Wachle, Walt. de, sch. te Breda, 63, 64.
Wael... Jan v., 171.
Oude Wagenbergsche Vaart, te Terheijden, 208.
Waghenmaker Hendrik, schaatsenmaker, 359.
Waghenmaker Hendrik, te Breda, 110.
Waghenmaker Leijse, te Roosendaal, 269.
Waghenmakersz. Godert Jac., te Terheijden, 307.
Walterus, zoon v. Arnold Awunculus, landmeter, 39.
Walterus, zoon v. Walterus, sch. te Roosendaal, 120.
Waspyc Arn. de, rector v. h. altaar in het gasthuis te Breda, 120.
Watere Hendrik v. d., sch. te Breda, 156, 159, 168, 171, 172, 175, 178.
Watere Hendrik v. d., te Breda, 331.
Watere Jan v. d., te Breda, 108.
Watere Kath. Berthelmeusd. v. d., 153.
Watere Math. v. d., te Breda, 105.
Wou, zie Woude.
Wagenberg, plaatsn. te Terheijden, 85. 86, 151 (= 152), 208, 230.
Wechghelle Will. d., sch. te Breda, 66, 68.
Wedersdonc, plaatsn. te Baerle, 70.
Weelde Kath. Woutersd. v., 293. — Man : Jan Ansemsz.
Weghe Jan Thomaasz. v. d., rentm. van St. Cath., 407, 408, 409, 410.
Weghe Matheus die, sch. te Chaem (Braeke) 250, 254, 259.
Welle Arn. v., sch. te Ginneken, 122, 126, 136, 142, 152 (= 151).
Welle Pauwel, te Roosendaal, 180.

Wedingen Willem, proost v. St. Cath., 412.
Wers Will., te Baerle, 70.
Weschaert Jan v., te Breda, 199.
Wese Jan, karmeliet, 275.
West Jan v., te Hertel, 133.
Westerhoven Acker, te Hoogstraten, 286.
Westphalia, 315.
Wever Godescalc de, te Breda, 131.
Wever Jac. die, te Gastel, 150 (= 149).
Wever Wouter de, te Gilze, 200.
Wevers Hendrik, te Gilze, 209.
Wevers Jan, te Oosterhout, 243.
Wevers Peter, te Ginneken, 183.
Weyden Claas Godertz. v. d., 335.
Wezebaert Jan, te Breda, 154, 155.
Wigaerde Gielis v. d., te Roosendaal, 120.
Wil Hasen Goet, plaatsn. te Gastel, 214.
Wilant Dirk, te Breda, 214.
Wilde, Jan die- vanden Wuwenraken, te Ginneken, 185.
Wilde Jos. de, te Breda, 407, 410.
Wilde Thys de te Teteringen, 237.
Wildenberg, plaatsn. te Wouw (ook Widderenberch).
Wildrecht Hugeman Lambrechtz. de, te Terheijden, 561.
Wildrecht Willem de, alias Fortis, 348.
Wilhelmi Wilhelmus, te Breda, 264.
Welhelmus zoon v. Allard, sch. te Bergen-o.-Z., 33
Wilhelmus zoon Arn., sch. te Bergen-o.-Z. 32.
Wilhelmus Mr., rector scholarum, te Bergen-o.-Z., 33.
Wilie, nonnenklooster te Mechelen, 303.
Wiillaert Jan, te Roosendaal, 252.
Willaert Hughe, te Breda, 84.
Willem, abt van St. Michiels te Antwerpen, 65.
Willem, heer v. Dongen, 127, 128. Zijn broeder : Jan v. Dalem, 129.
Willem Dierik Gerit wed., te Terheijden, 389.
Willem Hendrik, te Breda, 81, 84..
Willem Seel, te Breda, 293.
Willem Willem Jan, te Hoogstraten, 286.
Willems Claas Hendr. Soeys - broeder, te Dongen, 191.
Willems Jan Ger. Jan Coppens, 286.
Willems Margareta, te Breda, 173.
Willems Peter Jan, te Prinsenhage, 347.
Willemsz. Aart, te Roosendaal, 239.
Willemsz. Adr. sch. te St. Jan Oosterhout, 281, 290, 325.
Willemsz. Alb. Andr., te Terheijden, 287. — Dochter : Zegevaart.
Willemsz. Daniel, sch. te Zwaluwen, 368.
Willemsz. Gielis Jan, 318.
Wellemsz. Hendrik M., leenman v. Dirk v. Merwede, 198.
Willemsz. Herman, te Roosendaal, 375 ; zaakvoerder v. St. Cath., 379 ; schep. 383, 384, 397 (?), 418.
Willemsz. Hendrik, sch. te (?), 265.
Willemsz. Jan, sch. te Prinsenhage, 172, 173, 270.
Willemsz. Jan, te Breda, 88.
Willemsz. Jan, te Oosterhout, 205.
Willemsz. Joest Hendrik, 318.
Willemsz. Willem Jan, laat v. Hambroek te Prinsenhage, 260 ; sch. 261.
Willemsz. Willem Jan, sch. te Roosendaal, 400.
Willemsz. Willem Denijs, te Roosendaal, 362, 364.
Willemsz. Willem Jan, 235.
Willemsz. Willem, uit laathof va v. d. Lecke, 176, 177.
Willemsz. Laureis, te Roosendaal,
Willemsz. Laur. Jan, te Prinsenhage, 218.
Willemszz. Claas, sch. te Roosendaal, 338.
Willemszz. Corn. Jan, 261.
Willemszz. Jan Dom., te Terheijden, 391.
Willemszz. Math., te Breda, 302.
Willemszz. Willem Jan, sch. te Prinsenhage, 294, 295.
Wilt Jan v. d., te Hoogstraten, 286.
Wiltemetsz. Will., te Breda, 103, 105.